

єпп. Єфрем В. Кривий чсвв

*100-ліття
українців в Іваї
і один з його уродженців*

*100 anos
dos ucranianos em Ivaí
e um de seus filhos*

Dom Efraim B. Krevey osbm

**Curitiba – Paraná – Brasil
2009**

*100-ліття
українців в Іваї
і один з його уродженців*

єпп. Єфрем В. Кривий чсвв

**Куритиба – Парана – Бразилія
2009**

Обкладинка, набір тексту й технічне оформлення:

Іван Кіндра

ivankindra@gmail.com

Друк: **Estética Artes Gráficas Ltda.**

Av. Pres. Wenceslau Braz, 3124 – Fone (41) 3346-2125

estetica@esticagraphica.com.br

81010-000 Curitiba – PR

Л. К.

БРАЗИЛІЄ!

Бразиліє красо! Ти наша мати друга,
Що пригорнула нас бездомних і страждучих.
Ми кинуті всіма, шукали в світі друга –
І ти під омофор твоїх лісів дрімучих
Приймила нас сиріт, приспала нашу тугу.

Ти змила з нас тавро наємників невільних,
Приймила нас під стяг, засіяний зірками,
І розповіла спів гучних пісень весільних,
Закованих в серця журливими думками,
І зняла нам з душі каміння журб розбільних.

Ти постелила нам до стіп чудові фарби
Якими строїться безкрай лісів квітучих,
І в щедрости твоєї розкрила нам всі скарби
Що в надрах піль твоїх чекають рук робучих
І заблизнила в нас гіркої долі скарби.

Бразиліє! прийми цей скромний дар любови;
Вплети його в вінок твоєї чести й слави,
І не терпи щоб наш брат носив окови,
Щоб рідні нам поля заріс бурян неслави,
Щоб вили в них вовки і жирували сови.

Вступне Слово

*Хай наперед іде ваш похід
наче бистрії ріки!*

Ів. Франко

Своїм повільним і повним живучості походом Іваї-Кальмон і українська католицька Парафія Пресол. Серця Ісусового, щасливо, дякувати Всевишньому, досягнули 100-літнього Ювілею від заснування оселі, від відслуження тут першої Служби Божої в рідному обряді і рідним священником, та від прибуття сюди перших українських поселенців-піонерів. Походять вони з Тернопільського, Золочівського, Блідського, Сокальського, Рогатинського, Буцацького і Равського районів.

Прибуття наших поселенців в Іваї, згідно з історичними даними, зачисляється до 2-го українського імміграційного етапу, тобто до 1900-1914-их років. Перший кількатисячний і найчисленіший вплив нашого народу в Бразилію відбувся в рр. 1895-1900. Кілька літ перед тим, 1981 р., прибула з України до Бразилії, своїм власним коштом, перша родина іммігрантів, яка оселилася в околицях Уніон да Віторія.

Таку світлу, рідкісну і прецінну історичну подію годиться належно відзначити і передати історії, хоча б, з недостатчі джерел, в неповності.

Сьогоднішнє містечко Іваї, а в початках Іваї-Кальмон, лежить у центрі штату Парана, південна Бразилія. Назва його походить від великої ріки Іваї, джерела якої випливають в горах Есперанса, на границі муніципія Інасіо Мартінс і Іраті. Саме в тих околицях розгорнена поважна числом українська колонія Ітапара. Протікаючи ще й через муніципію Прудентополіс, ця ріка зветься Ріо дос Патос. А коли доходить до муніципія Іваї, то переіменюється на Іваї. Приймає чимало допливів менших річок, перетворюється в потужню ріку, стремить на північний захід і вливається до ріки Парана.

Назва походить від мови індіан племені Тупі: "Іва" – овочі, "і" – ріка. Отже, ріка овочів. Її довжина: 727 км.

В початках свого поселення, та оселя мала назву Мігел Калмон (ім'я бувшого міністра рільництва), а згодом змінено на Іваї, від назви великої ріки здовж якої стеляться безкраї і дуже врожайні землі.

Іваї і околиці творять один з поважніших осередків українського поселення в Бразилії і тим самим одну з кращих українських католицьких Парафій, під покровительством Серця Ісусового. Саме ця Парафія як теж і містечко Іваї цього року вшановують і відзначають свій 100-літній Ювілей. Святкування ці зазначені і упрограмовані на перший тиждень липня місяця 2008 року. Відбуватимуться величаві торжества з участю і при співпраці місцевої Префектури, Парафії Пресол. Серця Ісусового, ОО. Василян, СС. Служебниць, окремого організаційного комітету, комітету молодіжного та всієї Парафії.

Ціллю святкувань є в синівській пошані склонити наші голови і віддати належні вислови великої вдячності, подиву, признання, любові і прив'язання до наших предків – справжніх героїв духа, які не лише самі вірно зберегли, але й передали нам такі незрівнянні цінності, як правдиву віру, Церкву, обряд, молитву, пісню, традиції, звичаї, взагалі культуру, а особливо рідну душу і серце, та zarazом розбудити, оживити і скріпити в нас духа нерозривного прив'язання і вірності у зберіганні всіх рідних святощів.

Ці рядки ніяк не мають претенсій блистити літературними осягами. Всежтаки, вони згідні з правдою і основані на достовірних джерелах. Треба, радше, вчислити їх до хроно-історичних праць. Напевно, бодай вчасти, будуть корисними і принаймні "кришкою" для майбутніх істориків. Їх дуже потрібно. Їх ждемо.

Ще одна причина для видання цієї книжки

На цьому місці хочу зазначити, що одним з основних мотивів, які натхнули і спонукали мене до видання цієї книжки, є 50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ (1958-2008) номінації і хіротонії Владика Йосифа Романа Мартинця чсвв, першого Єпископа для української католицької Церкви в Бразилії. З волі св. Церкви я зістав його першим наступником і поклонником. Вся українська Церква в Бразилії ждала цієї благословенної події повних 63 роки. Вже в перших роках нашої іміграції, в 1901 р. і наступних, наші вірні слали ряд прохань і настоювань до Митрополії в

Львові, про необхідність безпроводочної присутності рідного церковного Пастиря для себе.

Архієрейську номінацію Владика Йосифа здійснив Папа Пій XII своїм апостольським письмом з дня 10-го травня 1958 року. Зараз же дня 15-го серпня того самого року, Владика-Номінат був хіротонізований в церкві свв. Сергія і Вакха, в Римі. Головним святителем був Митроп. Амвросій Сенишин, а співсвятителями Митроп. Стефан Коцішко і Владика Йосиф Шмондюк. Дня 30-го травня 1962 р. Папа Іван XXIII назначив Владика Йосифа Екзархом, а дня 29-го листопада 1971 р. Папа Павло VI, ерегуючи нашу Єпархію, назначив Владика Йосифа першим Єпархом нашої Церкви в Бразилії. Ця подія возрадувала, пробудила і оновила наших вірних та піднесла престиж нашої Церкви перед церковною і цивільною владою Бразилії. Належить вона до одної з найбільш блискучих і цінних подій в житті української спільноти на землі св. Хреста-Бразилії.

Весь монаший, священничий і єпископський шлях Владика Йосифа вистелений і обдарований цінними духовними жемчугами: зразковий монах, євангельський Пастир, визначний богослов, педагог-вихователь, письменник, мовознавець, опікун не лише церковних але і суспільно-культурних установ і організацій, знавець славистики, великий любитель рідної Церкви, свого Народу, його культури, мови, традицій, пісні, музики, фолкльору і звичаїв. Вмів засівати, насаджувати і вкорінювати глибоко в юнні уми і серця своїх вихованків високі ідеали і любов до рідних цінностей. Зачисляється як співзасновник Семінарії св. Йосифа і співзасновник Інституту Катехиток С. Ісусового. Завжди лагідної, погідної вдачі, повен доброти і благосердя. Залюбки підспівував собі улюблені пісні,

Владика Йосиф Роман Мартинець чсвв – перший єпископ Укр. Кат. Церкви в Бразилії, номінований Папою Пієм XII дня 10.5.1958, а хіротонізований в церкві свв. Сергія і Вакха, в Римі, дня 15.8.1958 р.

як: "Владико неба і землі" (С. С. Артемовського), "Коли ви вмірали вам дзвони не грали" і інші. В тому об'являлась істинна українська душа Владики Йосифа, блаженної пам'яті.

Владика Йосиф заснув вічним сном блаженних дня 23-го лютого 1989 року. Похоронений дня 25-го лютого 1989 року в крипті катедри св. Івана Христителю, в Куритибі.

На кінець року упрограмовуються і будуть відбуватись Ювілейні святкування у всій Єпархії. Але вони будуть безцільними і малоуспішними якщо не старатись мемо, всі ми, проїнятись духом Владики Йосифа, його заповітами, прагненнями, мріями і його ідеалами.

Хай світлий взір нашого праведного Архієрея ніколи не зникає і не вгасає, а постійно пригадує, усвідомлює, оживлює і кріпить наші священні завдання і післаництво, що його поручив і вручив нам Господь супроти нашої Церкви і нашого Народу.

† Єфрем чсвв

Куритиба, липень 2008.

100-річчя Іваї-Кальмону і Парафії Пресол. Серця Ісусового

1.- Прибуття перших посельчан

Історія українського поселення в Іваї сягає 1906-1907 років. В тих саме роках прибуло сюди і оселилось звиш десятки наших родин. Хто вони? На жаль, ніде не записано. Історія, однак, зазначила і записала, що дня 4-го травня 1908 року прибув в околиці Іваї перший більший числом транспорт наших поселенців-мореплавців. Це є офіційна дата заснування Іваї.

Корабель причалив до пристані Паранаґуа, в штаті Парана, а звідси, різними примітивними засобами, перевезено їх до Іваї. Всі вони осіли і примістились у провізоричних бараках. Очевидно, зустріли дуже непривітні, невідомі їм і тяжкі обставини: великі непроглядні простори, непрохожі досі чорні праліси грубезних і височенних піньорів і іншого тутешнього тропікального дерева. Ліси прямо зашиті густою трощею і всячиною лісових колюхових шнурів. Крім того, ніяких доріг чи будь-яких комунікаційних засобів, а навіть брак поживи. А про якусь лікувальну станицю – ні бесіди. Треба подивляти їхню завзятість, витривалість і надзвичайного духа жертви. Понад усе кріпила їх сильна надія на Бога. Одне їх радувало – вкінці, маємо свою власну землю, власну посілість, поле, ріллю – здійснена одна з великих мрій і сподівань кожного емігранта. Болючим, що кілька родин знеохотились і повернулись в Галичину.

Павло Липка – визначний громадський діяч у початках поселення в Іваї, 1908 р.

Зараз у перших роках після прибуття, федеральний колонізаційний уряд створив окрему комісію, головою якої був

Артур Франко. До неї ввійшло кількох відповідальних і енергійних людей, як інж. Мирон Сапорскі, один лікар, один фінансовий завідабель і інші. Дуже влучно до тої комісії вчислено і потверджено двох наших чільних поселенців, а саме, Павла Липку і Григорія Козаня. Ці обидва вже були доста ознайомлені з португальською мовою і стали дуже помічними для наших посельчан. Цей легальний державний комітет почав розміщувати поселенців п. т. званих Лініях/Колоніях, уділюючи кожній родині 24 гектари неторканої досі землі. Кожний власник почав осідати і мріяти про будову своєї хатини й розбудову господарки. Найперш, примітивними засобами промощували шляхи-стежки й дороги, а з бігом років, своєю завзятістю, хистом і мозольністю, взірцево розбудувались і загосподарились. І так, створились дочірні колонії, як Гонсалвес Жуніор, Фашінал дос Балайос, Українська (Руська) Вулиця/Салтіньо, Белтрон, Сяпада, Агуа Парада, Коррея, Торрес, Сан Роке, Макакос, Салтіньо II, Тереса Крістіна, а вже далеко пізніше – Пайол Вельо, Капівара, Імбуя і інші.

Іваї в 1920-х роках. На першому плані – сьогодні Площа Тараса Шевченка.

2.- Стремління до осягів

З бігом років, діти, онуки і правнуки перших посельчан, мріючи і шукаючи кращої долі, кращих обставин праці і заробітків, кращого рівня життя, та, очевидно, кращої майбутності, поважним числом вибирались до більших міст і промислових та культурних центрів. І так, багато з них осіли в Понта Гроссі, в Куритибі, в Апукарані, в Пітанзі, в Кампо Моурон, в Іваїпоран, в Ортіґейрі, а навіть ген у далекім північно-західнім штаті Мато Гроссо і в Рондонії, приналежних до прикордоння Амазонії. В самім же Іваї, як теж і в округах, постали гарно уряджені крамниці, млини, столярні, цегольні, тартаки, шевчарні, кравчарні, кузні, центральна пошта і метеорологічна станція.

Григорій Козань – перший учитель в українській школі в Іваї, 1909 року.

Молоде покоління почало звертати свій зір угору, прямувати в шкільні заклади та здобувати середню, а то й університетську освіту. Отак, поволеньки творились передові люди, які набирали зносин, знайомства й поваги у колах культурних і політичних, займаючи визначні державні посади і становища. Всежтаки, більшість залишилась на риллі – в початках, примітивною системою оброблення землі, а в сучасному, в більшості зорганізовано і змеханізовано.

Під сучасну пору, на полі політичним, громадсько-освітнім і промисловським, Іваї втішається доста поважним числом визначних професіоналів: Петро Глушак – **префект** Ронкадору, Юрій Слобода – **префект** Іваї, члени **лавних** іваївського муніципалітету: Теодор Бардаль (лавний іпіранґського, а в різних періодах іваївського), Іван Маланчин, Григорій Райфур, Ілько Райфур, Дмитро Веренька, Тома Гнида, Михайло Стравський, Йосиф Сухожак, Микола Борошок, Дмитро Кривий, Михайло Зубач, Орест Филіма, Михайло Чорнобай, Іван Шахтай (віце-префект), Григорій Антішко, Григорій Маланчин, Стефан Зацерковний, Освалд Мартинюк, Луїс Лобаш, Володимир Слобода і Стефан Ковальчук.

Між промисловцями і власниками підприємств:

Йосиф і Юлій Подолян – власники однієї з найбільших і модерних фабрик паперу п. назвою "Санта Марія", біля Гуарапуави, Юрій та Вілсон Подолян, Андрій Катеринюк, Микола і Петро Колтун, Петро Бобик.

Визначні інженери: Вілсон Луїс Пістун, Едісон Козань, Леонід Павло Бардаль. **Лікарі:** Едісон Бардаль (окуліст), Луїс Бардаль, Орландо Головка, Адріян Гнида і Марсій Гнида. **Адвокати:** Емілій Мудрий і Дмитро Бардаль. **Професори Університету:** Іван Подолян і Анна Леуш. **Військовий-лейтенант** Йосиф Макогін і поважне число бухгалтерів і фахових працівників у банках, тощо.

Крім вичислених, додати б **кілька десятків учителюк** середнього і університетського ступіня, які сьогодні займають визначні становища у високих шкільних кадрах держави.

Визначною і заслуженою церковною і культурною діячкою на Укр. Вулиці, впродовж повних 30 (тридцять) років, була проф. Настуня Мазурок. Упокоїлася в Бозі, проживаючи при домі СС. Службениць в Іваї, і похоронена на іваївському цвинтарі.

До числа визначних професіоналів/іваївців також належить зачислити Валдемара (Володимира) Ніклевича, широкому світу відомого спортсмена-алпініста, сина Маріяна і Філомени Шахтай Ніклевич, зі Сан Роке. Володимир нагороджений кількома медалями за свої небувалі осяги, здобувши найвищі шпиль гір земської кулі: Еверест, К-2, Сьо-йойо і Макалоо – в Непал, і Аконкагуа та інші в Південній Америці.

Наші хлопці, родженці Іваїв, як горожани Бразилії і військовики приналежні до Бразилійської Експедиційної Сили (ФЕБ), в рр. 1943-1945, брали участь у боях II Світової Війни. Бразилія належала до групи Аліантів. Визначились і вславились хоробрістю в боях північної і середньої Італії. Ось імена кількох жовнірів-синів українських родин в Іваї: Стефан Гнида, Василь Сюрка, Володимир Мацалак і Микола Брик. Повернулись, дякувати Богові, щасливо і тріумфально. З самих Іваїв, наших було всього 4-х. А коли взяти наших боеків з усієї

Лейтенант Йосиф Макогін, родженець Іваї-Кальмону.

української етнії в Бразилії, то було їх кілька десятків. Зазначає статистика, що кількох з них лягли на полі бою. Похоронені на мілітарному бразильському цвинтарі в Пістоя, біля Фіренце, Італія. По кільканадцятьох роках тлінні останки перевезено до Ріо де Жанейро і їх зложено у стіп Монументу Бразильських Героїв. Всі вони виявились вірними своїй Батьківщині, де народилися.

3.- Культурні Товариства і створення Муніципалітету

Від самих початків свого буття, наші іваївські піонери пильно дбали про освіту, про потребу організаційного життя, про збереження рідної Церкви, обряду, своїх священних вікових традицій, мови, пісні, молитви, звичаїв. Їх вивчали, ними жили і передавали своїм нащадкам. В тій ціллі діяли слідуєчі Товариства: "ім. Тараса Шевченка", "ім. св. Стефана", "Просвіта", "Рідна Школа", "Шкільна Поміч" і "Поміч". Це останнє було засноване в 1935 році за ініціативою і під проводом о. Евстахія Турковида чсвв, і мало характер рільничий, тобто, спомагати нашого рільника. Його першим головою був Михайло Іванчук, а секретарем Семен Бутин. Це Товариство дало почин будові нової школи з долученим рівночасно помешканням для СС. Служебниць. Була й власна Кооператива, але не встоялась довго. Найбільш живучим було Товариство "ім. Тараса Шевченка". По-сьогодні, площа перед матірною церквою носить і зберігає офіційну назву "Площа Тараса Шевченка", признана державною владою і гарно освітлена на кошт місцевої Префектури. Самі ж вищенаведені Товариства з бігом років, на жаль, ниділи і зниділи. Створились інші Рухи.

Видатним і гідним завваги, подиву і признання є те, що від самих перших днів свого буття на новій і незнаній землі, наші поселенці пильно дбали про принаймні елементарне уграмотнення своїх дітей. А тому, що тої школи тяжко а то й неможливо було дістати, то самі батьки, у своїй хаті, подавали навчання принаймні початкової письменності – читати, писати і розмовляти своєю мовою. Отак, наприклад, мій дідо Григорій навчав свого сина Івасика.

В доказ видатного освітнього і суспільно-громадського та рільничого розвитку і поступу, Іваї стає проголошене декретом ч. 2.255, з 24.3.1924, Дистриктом, з власним податковим урядом,

нотарем і поліцейським відділом. А з днем 10.6.1961 року – великий осяг, силою естадуального декрету ч. 4.382, Іваї офіційно створене і проголошене як окреме Муніціпіо (район) з усіма правами, привілеями, обов'язками і почестями.

4.- Ряд визначних діячів-піонерів

Завжди і повсюди наш нарід відзначається глибокою релігійністю. Саме тому, зараз у початках свого прибуття в іваївські сторони, під проводом і за ініціативою своїх лідерів, при заснованих Товариствах, почали настійливо думати про кінчене спорудження рідної церкви і старання мати на постійне рідного священика. В тій ціллі кількарарозово писемно зверталися до Митрополита Андрея Шептицького у Львові. Отож, з повним признанням і пошаною належить згадати імена отих наших свідомих національно і релігійно лідерів записаних у пам'яті і в історії нашої громади. Шкода, що не маємо змоги всіх їх вичислити. Одні і другі це справжні герої: Павло Липка, Стефан Сендега, Григорій Козань, Семен Бутин, Михайло Бабірецький (урядник колоніальний), Михайло Клемпоус, А. Ключковський, Михайло Бардаль (дяк), Василь Катеринюк, Михайло Іванчук, Михайло Бутин, Яків Зубач, Микола Катеринюк, Тома Кметь, Михайло Завадовський, Григорій Кривий, Михайло Сидор, Стах Курило, Михайло Пістун, Григорій Райфур, Василь Бобик, Іван Борошок, Пилип Борошок, Михайло Білобран, Т. Козар, Славко Козань, Іван Кривий, Микола Цьомбало, Павло Тарас, Павло П'ясецький, Григорій Тарас, Семен Зубач, Гнат Головка, Михайло Череватий, Петро Череватий, Дмитро Кривий, Іринарх Бардаль, Михайло Матковський, Стефан Старицький, Петро Підручний, Василь Тарас (дяк), Стефан Антішко, Йосиф Бардаль, Микола Веренька, Дмитро Веренька, Теодор Райфур, Петро Гуйда, Мартин Гуйда, Григорій Глушак, Дмитро Говдак, Григорій Лобаш, Михайло Басараб, Стефан Шайнюк, Михайло Шайнюк, Петро Деркач, Ілько Петльованців, І. Кметь, Дмитро Цьомбало, Василь Мудрий, Йосиф Домарецький, Павло Гнида, Тома Гнида, Павло Гнида, Василь Гнида, Олександр Онисько, Веронько Ковбай, Іван Череватий, Ілько Ліщишин, Василь Романюк, Константин Стегніцький, Ілько Райфур, Іван Сподарик, Павло Подолян, Йосиф Подолян, Іван Подолян, Юрій Подолян, Андрій Шахтай, Дмитро Гамуляк, Михайло Слобода, Стефан Слобода, Микола Бобик, Дмитро Козар, Дмитро Катеринюк, Лука Гнида, Теодор Бардаль, Семен Шпаляр, Стефан Галян, Петро Копієць, Іван Тарас, Петро Мартин, Олекса Косар, Іван Бобик, Іван

Папроцький, Стефан Лобаш, Теодор Филима, Іван Сенюк, Іван Мацалак, Михайло Ковальський, Василь Петльованців, Іван Петльованців, Іван Жарський, Тома Савчин, М. Осташевський, Теодор Макогін, Пантелеймон Герич, Юлій Костюречко, Павло Малькут, Теофіль Кішка, Марцій Ковальський, Маркіян Шахтай, Освалдо Гнида, Мироній Курило, Маріо Борошок, Ілярій Зубач, Лука Бобик, Давид Колтун і інші визначні громадяни іваївської спільноти.

Попри Іваї, другою численнішою громадою зачисляється і відзначається українська громада в Сан Роке, віддалена від Іваї всього 15 кілометрів. Перша невеличка і простенька церковця збудована в цій колонії в 1911-1912 роках; друга, під Покровом Богоматері, дерев'яна, в 1941 році, а третя, мурована восьмикутна – пам'ятник 1000-ліття Хрищення України, споруджена стараннями о. Домініка М. Стареправо чсвв, в рр. 1986-1987, а торжественно посвячена Преосв. Єфремом в неділю 17.4.1988 року. В той сам празничний день був висвячений в єреї о. Андрей Пістун Нето чсвв. Ніяк не позабути торжества благословення і відкриття нового мурованого й вигідного дому-монастиря СС. Службниць у Сан Роке, яке відбулося дня 02.11.1999 року.

Перший церковний комітет санроківської громади був у слідувачому складі: Максим Калат, Константин Бутин, Михайло Гіль і Р. Косцюречко. Вже в пізніших роках відзначились своєю працею при громаді слідувачі наші піонери цієї околиці: Ілько Шахтай, Іван Леуш, Лука Гуменюк, Павло Ґрухольський, Михайло Пилипів, Андрей Пістун (цей був "каросником" і своїм возом привіз перших СС. Службниць на Сан Роке дня 29.5.1939 року), Михайло Пістун, Василь Старушак, Максим Леуш, Теодор Гади́на, Лука Цальковський, Стефан Маланчин, Іван Присяжнюк (інспектор дороги), Григорій Ніклевич, Мирон і Маріян Ніклевич, Іван Коханюк, Михайло Шпак, Андрій Яремчук, В. Блонський, В. Дрозда, Тимко Шеремета, Петро Колтун, Василь Шеремета, Петро Домарецький, крім інших. Всі вони ревно і завзято трудились при будові місцевої церкви св. Покрови і першого дому СС. Службниць на своїй колонії. Сестри Службниці по сьогодні посвятно і вірно виконують своє питоме післаництво і свою харизму. Немає найменшого сумніву, а треба справедливо признати, що не лише повище вичислені громадяни Іваїв чи Сан Роке, але і всіх інших колоній, вельми цинили рідні святощі, були свідомі своєї ідентичності, міцно і гармонійно держали наш стяг, дбали про свою Церкву, горнулись і єднались біля неї.

Варто зазначити, що коли в 1908 році вперше о. Маркіян Шкірпан навідався до Іваї і завважив, що отут землі більш

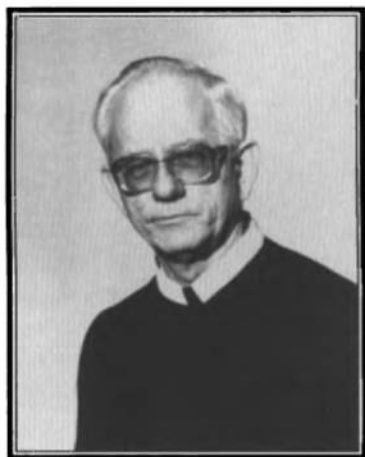
урожайні, повернувшись до Прудентополіс, заохочував людей, щоб переселялись до Іваї. Відомо, що три родини перебрались в Іваї, а саме, Василь і Микола Катеринюк, які вже замешкували на своїй землі на колонії Кандідо де Абрив, біля Прудентополя, і Михайло Бардаль, який зі своєю сім'єю вже замешкував на своїй господарці на Лінії Новембро, Прудентопільщина.

5.- Родженці Іваї в богопосвяченому житті

Церковно-релігійна нива в іваївських околицях гарно розквітлась. Так при матірній церкві, як і по всіх лініях/колоніях створювались Кружки Апостольства Молитви жінок і мужчин. Всі родини, з малими виїмками, вписувались до цієї молитовної організації, яка ще й досі є справжнім євангельським квасом, який дає духовний тривалий і певний зріст, як рівно ж і овоч. Це був і є в нашій Єпархії чи не найкращий і найплідніший засіб євангелізації. Тому, як наявний вислід духовної ідентичності, іваївська спільнота видала досі ряд визначних осіб, служителів Церкви, Євангелії і Народу, імена яких з приємністю подаємо:

о. ІЛЯРІЙ ЙОСАФАТ БАРДАЛЬ ЧСВВ

– Син примірної української сім'ї Теодора і Софії з дому Катеринюк Бардаль, о. Ілярій народився в Іваї дня 16.4.1936 року. Початкові навчання почав у школі СС. Службениць в Іваї, а завершив в Колегії тих же Сестер, в рр. 1942-1945, в Прудентополіс. Від 1946 до 1948 включно, вивчає гімназійні предмети в Семінарії св. Йосифа, в Прудентополіс. А повний Ліцей побирає частинно в Ірасемі і частинно в Іваї в роках 1951-1954. В Іваї теж студіює філософію протягом 1955-1958 років. Богословію студіює на Григоріянському Університеті в Римі, в роках 1958-1962, де й осягає ступінь ліценції з богословії і бакаляврат з моральної теології. В роках 1972-1973 побирає і завершує ліценціатом Факультет Португальської Літератури на Католицьким Університеті в Куритибі.

о. Ілярій Бардаль чсвв

Духовний вишкіл відбув у новіціяті ОО. Василіян в Іваї в рр. 1949-1950, вступаючи до Чину св. Василія Великого. Довічну монашу професію склав 28.7.1957 року в Іваї. Менші свячення в Римі дня 18.12.1960 року, дияконат дня 25.12.1960 р. теж у Римі, а ієрейські свячення дня 25.3.1962 р. у Римі. Менші свячення і дияконат прийняв з рук Владики Івана Бучка, а священство з рук Кир Августина Горняка чсвв.

Своє священиче і чернече служіння виконував як віце-директор Семінарії в Прудентополіс за роки 1962-1965; як професор, місіонер і помічник при парафії Пресол. Серця Ісусового, в Іваї, за роки 1965-1969; потім як професор у Студіюм-і, в Куритибі, як місіонер, і також як завідагель і основник церковної спільноти в Мафрі, Санта Катерина; Пров. Консультор – 1976; провідник Новіціату СС. Василіянок у Куритибі і СС. Св. Йосифа, в Уніон да Віторія (1982-1986); парох парафії Різдва М. Божої, в Куритибі (1982); ігумен у Прудентополіс, професор у Семінарії і парох Прудентополя (1986-1991); духовний провідник у Папській Колегії св. свц. Йосафата, в Римі (1991-2001); професор, коадютор Парафії в Прудентополіс і духовник монастиря (2001-2007); а від лютого місяця 2008 року – як духовник у василіянському Студіюм-і в Куритибі і коадютор парафії Різдва М. Божої, в Куритибі.

Тато о. Ілярія – Теодор і тато катехитки Олени – Йосиф є рідними братами мами Владики Єфрема – Софії. Отже, о. Ілярій і катех. Олена є близько споріднені з Владикою.

о. ПОРФІРІЙ ВАСИЛЬ ПІДРУЧНИЙ ЧСВВ

– Народився 3-го січня 1941 р. в українській релігійно й національно свідомій родині Петра й Розалії Підручних, в Іваї, Парана. Після закінчення народної школи в рідному Іваї і гімназійних навчань у Семінарії св. Йосифа в Прудентополіс, 1956 р. вступив до Васил. Чину, в якому склав професію довічних обітів 30.01.1960. Філософії навчався в Архидієцезальній Куритибській Семінарії "Цариці Апостолів", а богослов'я у Папському Григоріянському Університеті в Римі. Священницькі свячення отримав з рук світлої пам'яті Кир

о. Порфірій Підручний чсвв

Йосифа Мартинця в родинному містечку 9 квітня 1967 р., і в жовтні цього ж року повернувся до Риму на дальші студії. Студював у Папському Східному Інституті, де в 1976 році захистив докторську дисертацію: "Нарис законодавства Василіянського Чину св. Йосафата (1605-1969)".

Від 1976 по 2008 р. належить до Головної Управи Василіянського Чину, в якій виконував різні служіння. Був генеральним секретарем (1976-1988), консультором (1982-1996, 2004-2008), протоконсультором (1996-2000) та економіком (2000-2006).

Крім того, збирав у ватиканських і римських архівах документи, що стосуються Української Церкви і видавав їх разом з о. Атанасієм Великим. Належав до редакції "Записок ЧСВВ" і "Української Духовної Бібліотеки"; допомагав у виданні "Молитвослова", "Кодексу Канонів Східних Церков" та інших книжок Видавництва ОО Василіян. Опублікував декілька наукових статей, що стосуються Василіянського Чину та був довголітнім архівістом Чину і бібліотекарем римського монастиря.

2001 р. Папа Іван Павло II призначив його консультором Конгрегації, яка розглядає справи беатифікації і канонізації Святих.

Від 2000 року отець Порфірій ще й подає духовну обслугу українським емігрантам, що працюють в Італії.

о. ДОРТЕЙ ВОЛОДИМИР ЗУБАЧ чсвв – Народився в свідомій релігійній українській родині Якова й Ірини Зубач, дня 7-го грудня 1943 року, в Іваї, Парана. Там же, в СС. Службниць, учащав і закінчив народню школу, а в році 1957 вступає в Семінарію св. Йосифа, в Прудентополіс, де закінчує гімназійні навчання. Студії гуманістичні й філософію побирає частинно в Іваї, а закінчує їх у Куритибі, в Студіум-і ОО. Василіян, в рр. 1964-1969.

Дня 23-го серпня 1962 вступає на новіціят в Іваї, а 6-го серпня 1969 складає довічну чернечу професію. В 1969 р. виїжджає в Рим і студіює богословію в Анселміанум (ОО. Венедиктинів).

о. Доротеї Зубач чсвв

Повернувшись у Бразилію, одержує менші свячення дня 15.8.1972, на Бател, дияконат дня 08.9.1972, в Іваї, а священство в празник св. свщ. Йосафата, в Прудентополіс, дня 12.11.1972 року, з рук Владики Єфрема. Це були перші свячення уділені Владикою Єфремом.

Розпочинає своє коротке, на превеликий жаль, священницьке служіння, як віце-ректор Семінарії св. Йосифа і сотрудник парафії св. свщ. Йосафата, в Прудентополіс, а від дня 14-го грудня 1976 р. стає назначений на служіння пароха парафії Пресв. Трійці, в Кампо Моурон, Парана. Його о. Доротей виконував ревно і посьвотно не довго, бо зараз дня 9-го серпня 1977 року несподівано відійшов у Господню вічність в наслідок автобусової аварії, яка сталася в Камбіра, подалік Апукарани. Похоронений на іваївським цвинтарі побіч своїх спів-братів Василян.

о. АНДРЕЙ ПІСУН НЕТО

чсвв – Народився в релігійно свідомій українській родині Михайла і Софії з дому Гоменчук Пісун, на Сан Роке, Іваї, дня 09.8.1956 року. Учащав до народньої школи СС. Служебниць у своїй рідній околиці, в роках 1965-1968. В 1970 році вступив до Семінарії св. Йосифа, в Прудентополіс, де завершив гімназійний курс у 1974 році. Ліцей (або т. зв. 2-ий ґрадуc) і філософію вивчав і завершив в роках 1977-1982 в Студіум-і ОО. Василян в Куритибі. Протягом 1983 року був переходовим професором у Семінарії св. Йосифа в Прудентополіс. Богословські студії побирав в роках 1984-1987 в Студіум Теолоджікум ОО. Кларетіян, в Куритибі.

о. Андрей Пісун чсвв

Відбув свій новіціят в ОО. Василян на Іваї в роках 1975-1976, а торжественну монашу професію склав 12.02.1984 року в Прудентополіс. Менші свячення одержав дня 05.11.1987 в Куритибі, дияконат дня 12.11.1987 в Прудентополіс, а священничі свячення на Сан Роке, Іваї, в церкві св. Покрови Божої Матері, дня 17.4.1988 Ювілейного Року. Менші свячення, дияконат і священство одержав з рук Преосв. Єпарха Єфрема В. Кривого чсвв.

Своє священно-чернече служіння, як параф. сотрудник, 1988 р. виконував у Прудентополіс; 1989 і 1990 в парафії Пресол. Серця Ісусового в Іваї; від 1991 до 1992 року – сотрудицтво при парафії Внебовзяття Божої Матері в Пітанзі; від 1993 до 2006 року – служіння пароха парафії Пресв. Родини, в Ірасемі, Ітайополіс, Санта Катерина; а від 2006 по-сьогодні і надалі – виконує служіння пароха Парафії Внебовзяття Божої Матері в Пітанзі, Парана. Як парох Ірасемі, виказався здібним і зразковим організатором щорічних Єпархіяльних великопосних покаянних Прощ. На Пітанзі вміло розпочинає і завершує будівлю парафіяльного катехитичного центру.

о. МАРІО ПРИСЯЖНЮК

чсвв – Народився дня 27-го лютого 1959 р. в християнській сім'ї Івана і Анни з дому Зубач-Олійник Присяжнюк, на колонії Сан Роке, Іваї, Парана. Народню школу побирав в рр. 1966-1970 в державній школі СС. Служебниць на рідній колонії, а гімназійні навчання в Семінарії св. Йосифа, в Прудентополіс, в рр. 1975-1978. Студії 2-го ґрадусу і філософію в рр. 1961-1986 у вищому закладі ОО. Василиян, а богословію, в роках 1987-1990, в Студіум Теолоджікум, ОО. Кларетіян, все в Куритибі.

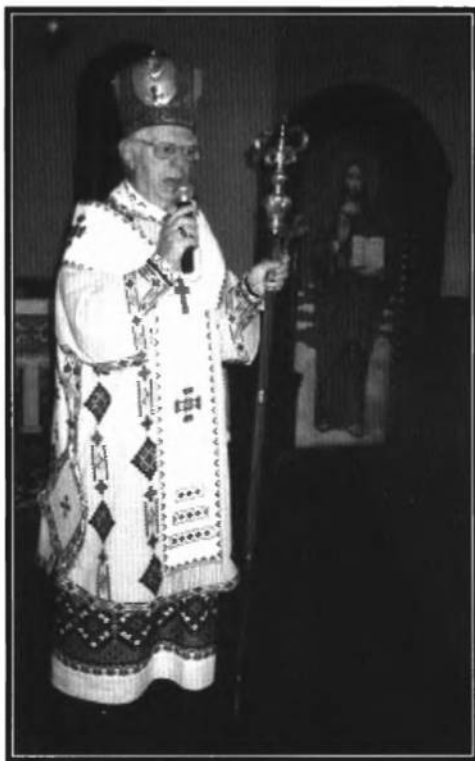
о. Маріо Присяжнюк чсвв

В 1979 р. вступає на Новіціят ОО. Василиян в Іваї, а 12-го березня 1989 р. складає довічні монаші обіти. Менші свячення (10.11.1990) в Іваї, дияконські (12.11.1990) в Прудентополіс, а ієрейські на Сан Роке, дня 05.05.1991, в церкві св. Покрови Богоматері. Всі ці свячення одержав з рук Владики-Єпарха Єфрема В. Кривого чсвв.

Від 1991 до 1993 року своє ієрейське служіння виконував як сотрудник парафії св. свц. Йосафата і професор у Семінарії св. Йосифа, в Прудентополіс. Від 1994 до 1997 – сотрудником парафії св. І. Христителя в Дітройт, Мічеган, і парафії св. Володимира в Флінт, США. В роках 1997-1998 – сотрудником парафії Пресол. С. Ісусового, в Іваї; від 1998 до 2008 – парохом впродовж 2-ох років парафії Внебовзяття Богоматері в Пітанзі і сотрудником цієї ж парафії. В році 2008 перебирає служіння

сотрудника парафії св. свц. Йосафата в Прудентополіс і віце-директора Колегії св. Йосифа (ОО. Василіян) у Прудентополіс.

Кир ЄФРЕМ ВАСИЛЬ КРИВИЙ чсвв (гляди повний *куррікулум* у наступному розділі). – Єпископ помічник з правом наслідства від 1972-1978, а від травня 1978 до 2007-го Єпарх Української Католическої Єпархії св. Івана Христителя в Бразилії. Зараз на емеритурі. Проживає в резиденції біля нашої церковці св. Покрови в ділянці Сан Браз/Куритиба. Обмежено, очевидно, але ще виконує деякі єпископські діяльності.

**Владика Єфрем проповідує в Катедрі
19.6.2005 р.**

2-ий євангельський овоч: як вислід і вицвіт правдивої християнської живучості іваївських посельчан, ця спільнота видала св. Церкві гарне число осіб богопосвяченого життя так у Згромадженні СС. Служebníць (подальше буде про них мова) як і в Світському Інституті Катехиток Серця Ісусового, заснованого світлої пам'яті о. Христофором Гавриїлом Миськівом чсвв в 1940 році, в Прудентополіс. **Іваївських СС. Служebníць – 29, а членок ІКСІ – 7-ох.** Радіємо, але не сміємо лиш на тому числі зупинятись.

6.- Перший василіянський священник в Іваї

Перший священник, який станув на іваївській землі, був **о. Маркіян Шкірпан чсвв.** Це було під кінець 1908 року. Зараз в 1911 році, з волі Сл. Б. Митрополита Андрея Шептицького, прибув з Галичини на місійну працю в Бразилії, дієцезальний священник **о. Петро Осінчук.** З його приїздом, куритибський єпископ Іван Браґа створив український католицький осідок в Іваї і назначив о. Петра душпастирем, з правами Пароха української католицької церковної спільноти в Іваї і околицях. Цей побожний священник, підкошений на здоров'ї, парафіював до 1932 року, коли то з утворенням василіянського новіціяту в Прудентополіс, дня 07.4.1932 вступає на Новіціят ОО. Василіян, як один з перших новаків, ставши вірним, побожним, скромним василіянським монахом-священником під іменем Пахомій. Все своє дальше життя працював у прудентопільській парафії. Визначний і всіма люблений сповідник, зокрема семінаристів. Я свідком очевидцем, як о. Пахомій-Петро цілими годинами співав Акафісти в семінарійній молитовні. Заснув вічним сном дня 20-го листопада 1958 року і похований на цвинтарі в городці біля спочилих ОО. Василіян, в Іваї.

По вступленні о. Петра Осінчука до Василіянського Чину (1932 р.), обслугу іваївської парафії перебрали ОО. Василіяни. Протягом майже 8-ох років обслугу виконував о. Евстахій Турковид чсвв, а з 1940 роком її перебрав новоприбулий

о. Маркіян Шкірпан чсвв – опікун української іміграції в Бразилії. Відслужив першу Сл. Божу в Іваї в 1908 р.

о. Пахомій Петро Осінчук – як дієц. священник був парохом Іваїв від 1911 до 1932 року. Згодом працював у Прудентополіс, а останньо проживав в Іваї. Помер 20.11.1958 року.

з Галичини, молодий і

динамічний о. Іринарх Іван Маланяк чсвв. Саме він за свого доста короткого парохівництва розпочав збірки й старання про будову нової церкви. З немалими зусиллями спорудив доста вигідне парафіальне приходство.

**о. Іринарх Іван Маланяк
чсвв**

Внедовзі, бо зараз 21-го квітня 1941 року, коли вдруге відкрито новіціят у Прудентополіс, о. Іринарх перебирає служіння Пароха прудентопільської розлогої Парафії і одночасно служіння Магістра/Учителя новаків. При кінці 1944 року він уже парохом Парафії Внебовзяття Богоматері в Пітанзі, де збудував гарну стилеву дерев'яну церкву, а в 1948 році – парохом Парафії Різдва Матері Божої в Куритибі. Тут працював не лише на ниві церковній, але й на культурній та харитативній, будучи одним із засновників Товариства Прихильників Укр. Культури і Головою Допомогового Комітету для Українських Повоєнних Скитальців. У 50-тих роках приймає служіння пароха укр. католицької біритуальної Парафії Непор. Зачаття Матері Божої, в Сан Павло, де студіює і вплановує будову нашої церкви. Тут ревно і віддано працює до свого поважного захворіння. Інтернований у шпиталі "Ласкавого Ісуса", в Понта Гроссі, де й упокоївся дня 03.4.1978 року. Похоронений на цвинтарі в Іваї, побіч своїх спів-братів і колегів по Чину і по священстві.

Зараз по нім, тобто від 1941 р. до половини 1944 року, іваївську Парафію перебрав о. Орест Карплюк чсвв. Своєю ревною працею він в короткому часі довершив будови наших перших церков на Сан Роке (св. Покрови), на Гервал (св. Івана Христителя) і на Ліґасоні (Непор. Богоматері).

Від половини 1944 р. провід Парафії в Іваї вже в міцних і енергійних руках о. Миколая Маріяна Іваніва чсвв (†06.8.1991 р.). Своім питомим хистом і ентузіазмом, до червня 1945 року довершив будову матірної церкви. Її торжественно освячено того самого року (1945) в празник Серця Христового. Не поминути тут заслуг бр. Методія Солтеса чсвв, який звиш року працював при цій будові, як фаховий столяр (†20.9.1986 р.).

В дещо пізніших роках, стараннями о. Христофора Миськіва, о. Доротея Шимчія і о. пароха Бориса Коція, матірня церква збогатилась і прикрасилася гарним іконостасом гуцульського стилю: проект інж. В. Січинського, виконання маляра Бруна Сторки, а намісних ікон – маляра Юлія Кульчицького.

Зараз у р. 1946 о. парох М. Іванів, на поручення своїх настоятелів, розпочав будову василіянського новіціатського монастиря в Іваї. Щоб роздобути на це фондів, він охоче подався до США де проповідував кілька серій місій та при тій нагоді зібрав поважні пожертви. Повернувшись, в скорому часі довершив будову. Її врочисте посвячення і відкриття відбулося дня 15-го серпня 1948 року, з нагоди 40-ліття колонізації іваївської околиці. На це переважливе свято прибули і його звеличили василіянські студенти з Ірасеми. Співали благодарственну св. Літургію, а ввечорі того Марійського празника влаштували святочну академію під проводом о. Йосафата Роґи чсвв.

Від створення новіціату в Іваї (15.8.1948 р.), в цій Парафії чергувались слідуочі Парохи: о. Методій Ничка 1948-1949; о. Христофор Миськів 1949-1952; о. Орест Карплюк 1952-1954; о. Доротей Шимчій 1954-1957; о. Борис Коція 1957-1961; о. Теодозій Адріян Кучинський 1961-1963; о. Мирон Т. Баранюк 1964-1969; о. Володимир М. Бурко 1969-1970; о. Матей М. Дмитерко 1970-1973; о. Тарсикій о. Залуцький 1974-1982 (за його правління споруджено

о. Христофор Гавриїл Миськів чсвв – визначний провідник Товариства Апостольства Молитви, засновник Світського Інституту Катехиток Серця Ісусового і виховник василіянських студентів-філософів. Упокоївся в Бозі 07.6.1973.

о. Доротей Шимчій чсвв – довголітній Директор Семінарії св. Йосифа в Прудентополіс та Магістер Новіціату в Іваї, де був парохом від 1954 до 1957 р. Проживає в Бучачі – Україна.

простору параф. залю і церковний павільон); о. Януарій В. Приставський 1983-1984; о. Доротей Крефер 1985-1988; о. Луїс І. Слобожан 1989-1992; о. Домінік М. Стареправо 1992-1996; о. Януарій В. Приставський 1996-1999; о. Доротей Крефер 1999-2000; і о. Домінік К. Стареправо 2001-2006.

За парохівництва о. Домініка значно побільшено матірну церкву: обидві бічні нави, дві передні бані, захристії, вся долівка і фасада, побілення з середини і ззовні. Ввесь проект віднови як теж і нагляд над працею виконав інж. Вілсон Л. Пістун, родженець Сан Роке/Іваї. Головними майстрами були Климентій Маковський і його брат Володимир Маковський, з Резерви.

Торжественне освячення і відкриття значно побільшеного храму відбулося в неділю-празник Христового Серця дня 16-го червня 2006 року. Чину освячення довершив Владика Єфрем Кривий.

В році 2006 парохом став о. Єфрем В. Крефер. Він започаткував будову парафіального катехитичного центру – гарний проект з відповідними практичними залами. По нім, в 2007 році, служіння Пароха виконував о. Йосиф Новосад. З початком 2008 року урядування і провід Парафії обняв о. Дионісій Горбусь. Його введення відбулося в неділю дня 02.3.2008 р., в присутності о. Протоіг. Теодора В. Галицького і о. іг. Маріо Маринюка, які тої неділі сослужили Владиці Єфрему в Арх. св. Літургії. Проповідали: о. Протоігумен, новопоставлений о. Парох Дионісій і Владика Єфрем.

о. Борис Коцій чсвв – парох в Іваї від 1957 до 1961 р. (†26.5.1987).

о. Теодозій Адріян Кучинський чсвв – парох в Іваї в 1961-1963 рр. (†25.4.1983).

Теж і просторий новіцятський дім/монастир, відкритий 15.8.1945 р., зазнав, на протязі кілька десятків років, значних реформ і побільшень. І так, за ігуменства о. Доротія Шимчія, в роках 1967-1968, добудовано частину поперечну, де зараз, від монастирського городу – три вранди, каплиця, аскетар, їдальня, рекреаційна зала, спальня новаків і кухня. За ігуменства о. Володимира Бурка, в рр. 1969-1970, побільшено, зреформовано і прикрашено фасад монастиря (канцелярія, вітальні, дві гостинні кімнати і рекреаційна зала). За ігуменства о. Домініка Стареправо, в рр. 1992-1995, додано ще один поверх над усім домом, зреформовано кімнати, коритарі, водопроводи, електричну інсталяцію і перемальовано весь дім. За ігуменства о. Антона Роїка, в рр. 2005-2006, з причини появи заломлень і похилення стін, підлоги, вікон і інше (причина: не дуже то солідні фундаменти) – кінцевим було необхідне скріплення фундаментів і основ довкруги монастиря, що й виконано і тим забезпечено весь дім.

Світлина о. Теодозія А. Кучинського чсвв, зі студентських часів у Лаврові, Галичина, під час першої більшовицької окупації, в жовтні 1939 р.

Подалік монастиря, в гарній панорамі видніє як слід упланований овочевий сад, спортова площа, гаражі, примірна і простірна госпопарка. Зараз попри головний шлях який веде в сторону Сан Роке – парафіальний і zarazом муніципальний цвинтар, в якому, від сторони монастиря – окремо відгороджений городець, місце спочинку померлих Отців і Братів Чину.

7.- Будова церкви в Іваї

Перша капличка в Іваї була приміщена в одному з головних і простірніших бараків, з простого дерева і лісової трощі. Зараз у перших місяцях прибуття наших посельчан, невтомний місіонер о. Маркіян Шкірпан чсвв відвідав новоприбулих своїх братів і сестер, прибувши з Прудентополіс. Їхав він верхи на конині ген через Імбітуву або, як тоді звали, Купінь. Серед великого одушевлення, радості і сліз вперше наші імігранти мали свою Службу Божу, свою проповідь і свої св. Тайни. Сповідям не було кінця. Просто вся громада приступила до св. Причастя. Повідають, що навіть були христини.

Бл. п. о. Маркіян Шкірпан це один з найбільш заслужених і світлих місіонерів нашої Церкви в Бразилії. Помер на 75 році життя, в шпиталі Пресол. Серця Ісусового, в Прудентополіс, дня 10.9.1941 року і похоронений при великому здвизі богомільного народу на параф. цвинтарі св. свц. Йосафата. Завпокійну св. Літургію і весь Похорон співав парафіальний хор під кермою о. Йосафата Роґи чсвв. Поки спрямовано жалібний похід на цвинтар, зроблено одноразовий обхід з домовиною довкруги церкви. Мав я ласку, як семінарист Семінарії св. Йосифа, іти як вівтарний служачий, біля домовини спочилого в Бозі вельмизаслуженого місіонера-монаха.

Друга з черги церква в Іваї. – Вже в 1909 році, за ініціативою Товариства "ім. св. Стефана" і за головування Павла Липки, розпочато пропаганду і збірку на будову церкви. А вже в році 1911 церковця була якслід викінчена. Нарід щиро і жертвенно вкладав свою офіру і співпрацював у різних формах. Була дерев'яна і досить простора. Служила своїм вірним фактично до 1945 року. Покрита гонтами і з однією банею, вгорі над головною навою. Побіч церкви – дзвіниця з трьома дзвонами. Церква, а властиво вірні, обрали Пресол. Серце Христове за покровителя всієї церковної спільноти. Саме в тих часах, так у Галичині, як і на поселеннях, все наше духовенство – дієцезальне чи василіянське – поширяло це нове Набоженство в нашім народі. От, на терені української Бразилії, сьогодні воно (Тов. Апостольства Молитви) начисляє понад 400 кружків, а членів около 20 тисяч! Його сердечно благословив і поручав у своїх Архієрейських письмах Сл. Божий Митрополит А. Шептицький.

**Парафіяльна церква Пресол. Серця Ісусового в Іваї-Кальмоні – 1911 р.
Це друга з черги. В ній Владика Єфрем хрищений і миропомазаний.**

По правій стороні церкви і дзвіниці (дивлячись від церкви), зараз на першій бльоці, в 1911 р. вірні спорудили невеличкий, скромний дерев'яний дімок для свого о. пароха Петра Осінчука. Служив він за помешкання для священників до 1940 року.

Гідним окремої уваги, признання і похвали факт, що саме на Свята Різдва Христового 1937 року, ввесь український католицький клір-духовенство в Бразилії, однозгідно впровадили в своїх парафіях новий стиль, тобто, Григоріянський Календар. Властиво, обставини до того змусили. Зрештою, так юліянський як і григоріянський календарі – є латинського походження. Подекуди в громадах був незначний спротив, але скоро все втихомирилось. Сьогодні, 95% українського населення в Бразилії святкує за новим стилем, а 5% держаться старого і звать себе "православними". Поправді, ними всі не є, а лише "старо-календарниками". От і кінець історії, подекуди бурхливій, а на нашу думку, безпідставній. Маленька частина нашого

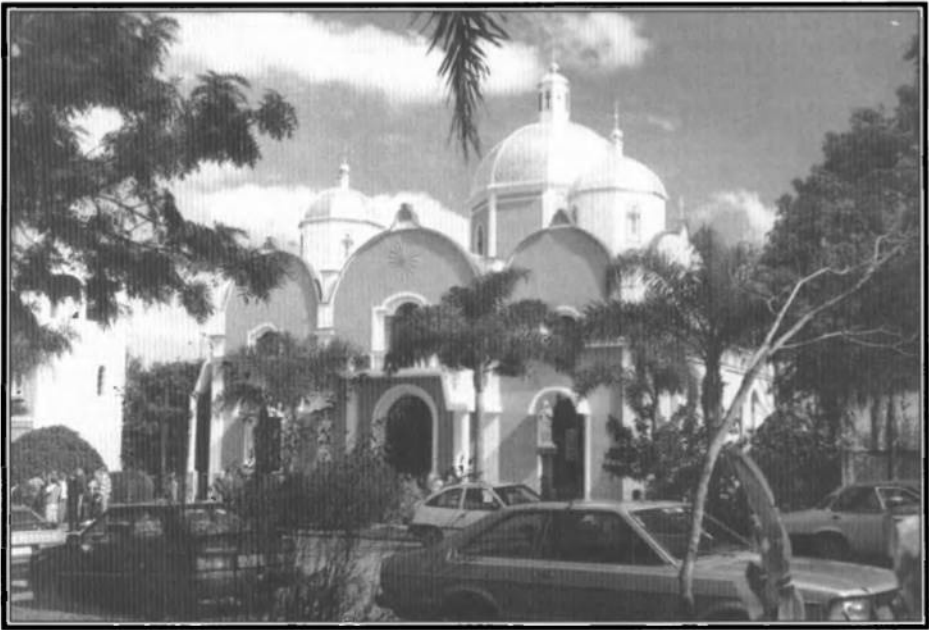
**о. Микола Маріян Іванів
чсвв – визначний проповідник-місіонер, організатор церковних і культурних установ, церковний і громадський лідер, будівельник церков, любитель своєї Церкви і Народу.**

населення в Бразилії зачисляється і визнається, поправді, православною.

Третя з черги церква (матірня) в Іваї. – Заходи будови третьої церкви почались вже в році 1941. Виникли різного рода труднощі – воєнний час, заборонене бразильським урядом вживання рідної мови, пісні, богослужень, сходин тощо. Ідеї і рішення, однак, ніхто не припинить. Від 1944 року, з приходом нового пароха в особі о. Миколи Маріяна Іваніва, ідея оживилась і набрала великого ентузіазму. До кінця 1945 церква мурована, стилева якслід викінчена. *(Опис про її дальший розвиток в розділі "Перший василіянський священник в Іваї" – ст. 26.)*

Третя з черги українська католицька церква в Іваї, посвячена 1946 р.

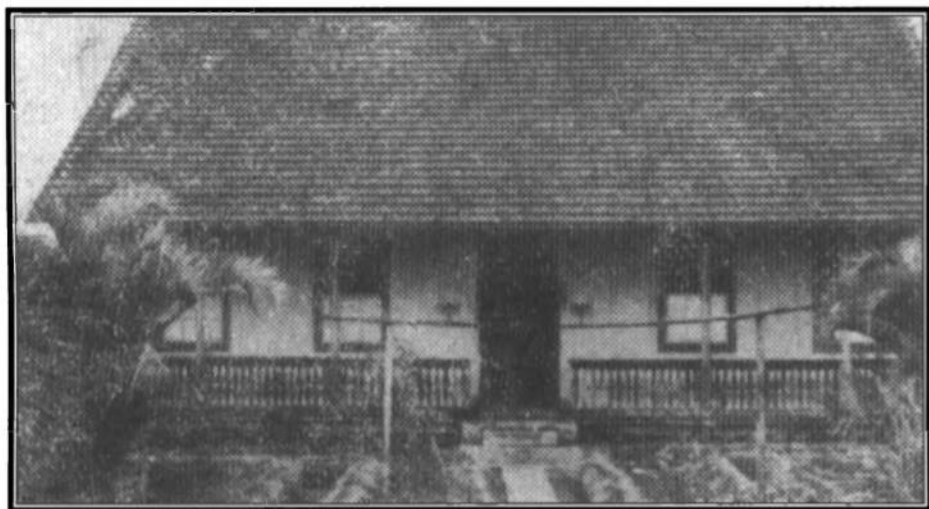

Матірня церква Пресол. Серця Ісусового в Іваї, побільшена і преокрашена в роках 1995-1996, за о. пароха Домініка Стареправа чсвв.

Примітка: В 1934 році, на Лінії Коррея, недалеко Сан Роке, православні (себто, старокалендарники) спорудили "свою" церковцю і побіч неї школу. Головними членами тої спільноти були: Пантелеймон Козур, Андрей Кішка, Теодор Косцюречко і Пантелеймон Мазурок. Належало сюди двадцять-кілька родин, а духовну обслугу подавав православний священник Дмитро Сідлецький-Тягнигоре, з Іраті. Сьогодні там немає ні церкви ні школи. Старші повмирали, а молодші родини вибрались в інші сторони. Фактично залишилось лиш кілька трираменних хрестів на місцевому цвинтарі.

8.- Згромадження СС. Служебниць Прен. Діви Марії – в Іваї

Далекосяглим осягом іваївської спільноти було прибуття на сталий побут СС. Згромадження Пренепорочної Діви Марії. Прибули вони сюди дня 2-го квітня 1921 року, стараннями не лиш чільніших і свідоміших громадян, але особливо одного з найвизначніших і найбільш заслужених місіонерів – о. Евстахія Турковида чсвв і тодішньої настоятельки с. Володимири Пеньонжек спдм. Без проволоки, Сестри перебрали провід і навчання в місцевій школі на місце дотеперішнього учителя Григорія Козаня. З перебранням школи, Сестри взяли під свою опіку навчання катехизму, рідної мови, пісні, традицій, та взагалі провід і виховання юнацтва. Першими Сестрами, які осіли, як місіонерки, в Іваї, були с. Ізидора Шиповська і с. Любіна Савечко. Спершу новоприбулі Сестри замешкали тимчасово в громадському домі "ім. Тараса Шевченка".

Український шпиталь в Іваї, під проводом СС. Служебниць (1939 р.).

В 1930 році громада рішила спорудити власний шпиталь, хоч би невеличкий. Зараз 3-го жовтня того самого 1930 року, Преосвященний Митрополит Філадельфійський Кир Константин Богачевський, повернувшись з візиту в Сан Роке, в пообідній порі, торжественно посвятив наріжний камінь цього шпиталю.

Раз викінчений з усім найконечнішим, передано його в руки і як власність СС. Службницям. Діяв він, як одинокий на всю околицю, з великими користями звиш 35 (тридцять п'ять) років. Попри шпитальну працю, свою многогранну і вельмизаслугуючу релігійну, культурну, харитативну і виховничу діяльність, СС. Службниці виконують по-сьогодні.

В роках 1978-1981, на місце першого дерев'яного дому і різних додаткових будівель, Управа Згромадження постаралась про нове муроване й вигідне помешкання. Воно послужило на тимчасове приміщення Новіціяту Згромадження, якого перенесено з Прудентополіс дня 01.10.1981 року. А вже в роках 1993-1998, Управа СС. Службниць Провінції св. Арх. Михаїла, у склад якої входили с. Реґіна Опушкевич – Пров. Настоятельница, с. Йосафата Пасічна – Заступниця, с. Текля М. Гладчук – економка, сс. Зіта Прохира, Еґідія Пастух і Маврикія Гайович – дорадниці, і с. Аврелія Романків – секретарка, задивляючись поважно і відважно у майбутнє свого Згромадження, тобто, якою повинна бути формація, постачання і всеобіймаючий вишкіл і виховання нових кадрів Сестер, спільно уклали і простудіювали новий, просторий і достосований до вимог і потреб сьогodenня, новіціатський дім для здійснення далекосяглих планів, в Іваї.

Святочне посвячення і заложення наріжного каменя відбулося з великою врочистістю і надіями дня 5-го жовтня 1993 року. Його довершив Владика Єпарх Єфрем зараз після Арх. св. Літургії і відповідної святочної проповіді в каплиці Сестер. Його проект виконали інж. архитекти Луїс Алберт Б. де Масидо і Лінев Б. де Масидо (батько і син). А весь догляд над виконанням проекту під час кільькалітньої праці був під опікою інж. Еднілсона Вітчимишина. Знову ж головним мулярем-майстром був Жаміл де Павла Невес. Праця біля будови і її викінчення тривала повних чотири роки.

Його торжественне посвячення і відкриття відбулося дня 24-го лютого 1998 року, з участю ОО. Василіян, між ними о. Протоіг. Домініка М. Стареправо, ОО. Дієцезальних, звиш сотки СС. Службниць, представників цивільної влади і поважного числа вірних іваївської чільної спільноти. Чин освячення і відкриття розпочато Арх. св. Літургією, яку служив Владика Єфрем враз і з присутніми священиками. Він теж і виголосив відповідну змістовну святочну проповідь, підчеркуючи вельмицінну кільькадесятлітню присутність СС. Службниць, не лише в Іваї, але взагалі в Бразилії, та їхні заслуги перед Богом, перед св. Церквою і перед Божим Людом. "Хай цей новий дім позістане джерелом води, яка тече в вічність і зрощує ниву св. Церкви", закінчив Владика. Службу Божу співав хор СС. Службниць під

кермою с. Селіни Слобода спдм – уродженці Іваїв. Святочна гостина відбулася в парафіальній залі. Кілька промовців забирали слово ґратуляцій і побажань. Кінцеве слово промовила с. Провінціяльна Регіна, висловлюючи подяку всім-всім, що причинились до цього предорогого осягу на благо Згромадження, нашої Церкви, нашого Народу, на славу Божу і честь Марії.

Вид на будівлю новіціятського дому СС. Служебниць Непор. Діви Марії, в Іваї, Парана, освячену і відкрити дня 24.02.1998 р.

Коли ж здійснено цю нову новіціятську будівлю, попередній мурований дім зістав призначений на провізоричне помешкання для вислужених і знеможених Сестер. А коли Провінційна Управа спромоглася спорудити в Прудентополіс “Оселя Мати Анатолія” – дім любові, милосердя, служіння і вдячності вислуженим Сестрам, то бувше помешкання залишилося монастирем Сестер іваївської спільноти, окремим від новіціятських забудовань.

Харитативний комплекс “Оселя Мати Анатолія” торжественно освячено і відкрито дня 07.11.2004 року. Всього святочного чину довершив Владика Єфрем, який служив Арх. Сл. Божу в сослуженні о. Протоіг. Мирона Мазура чсвв, о. Петра Бальцара і інших Отців. У всьому торжестві взяло участь около 200 Сестер Служебниць (враз зі своєю Мати Генеральною – с. Дженес Солюк та с. Розалією Паращук – Провінційною Настоятелькою), представники СС. св. Анни, Катехиток Серця Ісусового та СС. св. Йосифа, мер Прудентополіс п. Жілберто Ажіберт, п. Віктор Сиротюк – голова УБЦРепрезентації та інж. Еднілсон Вітчимишин. Головну проповідь виголосив Владика Єпарх Єфрем, під час бенкету промовляла с. Пров. Розалія, а на

кінець Мати Ген. Дженис Солюк. Святочний обід мав місце в гімназію-і СС. Службниць. Грамоту події зачитала с. Пров. Секретарка Аврелія Романків. Вся ця будова споруджена коштами Провінції СС. Службниць. Муніципальна влада, на жаль, нічим не причинилась до здійснення цієї євангельської Установи.

9.- Світлі постаті відвідують Іваї

Не можна забути і нестертими буквами не записати, що за свого столітнього походу іваївська громада мала велику честь, радість і привілей вітати й гостити в себе визначних церковних і цивільних мужів та державну владу з Бразилії і з-закордону.

1.- В жовтні 1921 року іваївці вітали в себе куритибського єпископа Дон Івана Браґу. Був надзвичайно мило вражений і схвилюваний питомим українським прийняттям, що йому зготовили і влаштували наші вірні. Між іншим, залишив свій власноручний підпис і слова признання в парафіальній книзі того часу. Він теж висвятив в єреї о. Івана Якова Гарасимовича чсвв, який прибув до Бразилії 1911 р., як студент богословії, разом з першими 7-ма СС. Службницями, з ОО. дієцезальними Михайлом Березюком, Петром Осінчуком, Іваном Михальчуком і з бр. Полієвктом Петром Мельником чсвв. Преосв. Іван Браґа висвятив його на священика в Понта Гроссі, 1913 р.

Дон Іван Франсіско Браґа

О. Іван Гарасимович прибув у Бразилію на доручення галичанських лікарів, бо був поважно хворий на туберкульозу. Спочив у Бозі в Прудентополіс, в молоденькому ще віці, 11-го червня 1915 року, в шпиталику де сьогодні (на розі) Семінарія св. Йосифа, в празник Серця Христового. Цей шпиталик споруджений 1913 р. Спочиває сном блаженних на пруд. цвинтарі. Так мені розповів достовірний тогочасний свідок-очевидець похорону, тодішна кухарка при монастирі ОО.

Василіян – Олена Басіста, з колонії Кандідо де Абрив, Прудентополіс.

Прудентополіс, 1922 р. – В першому ряді, з ліва на право – о. Маркіян Шкірпан чсвв, о. Іван Михальчук, Митроп. Андрей Шептицький, о. Петро Процьків і о. Климентій Бжуховський чсвв. В другому ряді – о. Рафаїл Криницький чсвв, Стах Прокопів і бр. Полієвкт П. Мельник.

2.- В днях 19-го і 20-го квітня 1922 року іваївська спільнота славилась незабутніми торжественними і благословенними відвідами Князя Церкви Сл. Б. Митрополита Андрея Шептицького. Загальне, до дитинного плачу зворушення непроглядної маси народу. Вже над вечором, зараз по приїзді, Преосвященніший Митрополит, в сослуженні о. Маркіяна Шкірпана і о. Евстахія Турковида (+05.7.1963), відслужив Молебен до М. Божої, промовив своє пастирське навіяне любов'ю слово і помагав сповідати.

Другого дня (20-го квітня) відслужив торжественну Арх. Службу Божу в сослуженні згаданих Отців. Її відслужив на гарно приготованій і

Сл. Б. Митр. Андрей Шептицький – Візитатор нашої Церкви в Бразилії в 1922 р.

прикрашеній площі перед церквою, і ще раз промовляв до свого схвильованого, богомільного народу.

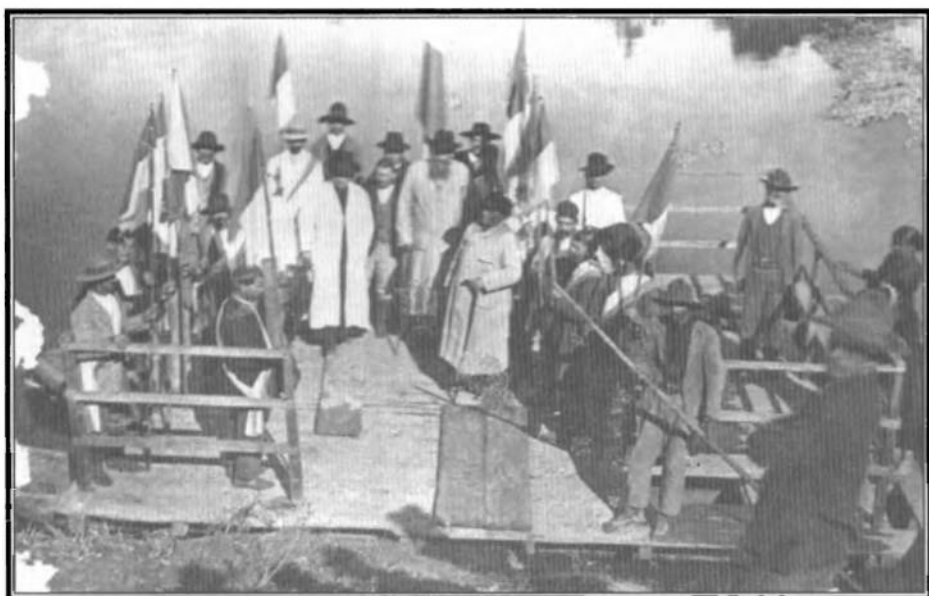

Сл. Б. Митрополит Андрей Шептицький між іваївським юнацтвом і СС. Службеницями, 20.4.1922 р.

В честь Князя Церкви, СС. Службениці приготували діточий концерт – віночок гарних рідних пісень і віршів. І знову Архипастир промовив до численної дітвори. Потім офіційно ще відвідав дім Сестер і до них промовив євангельську гомілію. Дня 22-го ранком відслужив ще одну Службу Божу і повернувся до Прудентополіс. Повідають очевидці, а їх, на жаль, вже маломаленько, що Митрополит Андрей прибув до Іваї тодішнім найкращим автотранспортом!...

Павло і Софія з дому Райфур Подолян. – В їхньому домі, в Іваї, в квітні 1922 р., Сл. Б. Митрополит Андрей замешкував і віктувався. Головною кухаркою була А. Левицька, зі Сан Роке.

Січень 1922 р. – Сл. Б. Митрополит А. Шептицький, в супроводі о. Маркіяна Шкірпана чсвв і о. Івана Михальчука та ще кільканадцятьох наших людей, проїжджає пороном через Чорну Ріку (Ріо Неґро), в місцевості Канівете, на границі Парана і С. Катерина. Подорожує з Ірасеми до Антоніо Олінто. Заночував на кол. Сантос Андраде, а наступного дня подався на А. Олінто.

Губернатор др. Каetano
Муньоз да Рося

3.- Того самого 1922 року, без попереджаючого повідомлення і цілком несподівано, загостив до Іваї, враз зі своїм офіційним почотом, губернатор Парани др. Каetano Муньоз да Рося. Відвідав школу, дім Сестер і нашу церкву. При тій нагоді, під проводом Сестер Служебниць, наша дітвора привітала визначного державного гостя короткою програмою діточих пісень, вручаючи йому, за нашим звичаєм, оберемок свіжих квітів. А в церкві гарно вбрані діточки заспівали кілька бразилійських релігійних пісень. Ще того самого дня визначний державний муж повернувся в Понта Гроссу.

4.- В днях 13-го, 14-го і 15-го березня 1922 року,

навідався до Іваї представник українського уряду – проф. Петро Карманський. Представився як віруючий і приятель нашої Церкви. Мав кілька патріотичних промов і рефератів відносно політичного положення і потреб України. При тім, перевів фінансову збірку для українських інвалідів. Внедовзі по тім зайшов у колізію з Церквою, з релігією і з духовенством, а навіть з Митрополитом Андреем Шептицьким, спричинюючи для нашого народу в Бразилії болючі наслідки. Залишилась про нього сумна і болюча пам'ять. Хоч на вступі до Бразилії заблистів словом і надіями, повернувшись в Україну, знеславлював катол. Церкву, Ватикан, Митроп. Андрея, і звеличував комуністичний режим. Помер у Львові в 1956 році і тамже похоронений на Личаківському цвинтарі. Жалко.

**Проф. Петро Карманський
(1878-1956)**

5.- В днях 03, 04 і 05-го жовтня 1930 року

загостив до Іваї Апостольський Візитатор В-Преосвященніший Константин Богачевський, Митрополит Філадельфійський, США. Дня 2-го жовтня, в товаристві о. Климентія Бжуховського чсвв, подався їдучи на простенькім і невігіднім возі, в дорогу до Іваї. Задля зливної дощу, захопила ніч і мусіли наші подорожуючі заночувати в Бом Жардін (сьогодні Бітумірін). Ранком, дня 3-го жовтня, в п'ятницю, відслужив Арх. св. Літургію в парафіальній церкві в Іваї. Після коротенького відпочинку, прийняв привіт від шкільної дітвори і зараз, простенькім возом і болотнистою дорогою, від'їхав на Сан Роке. Дня 4-го жовтня служив Арх. Сл. Божу в церкві св. Покрови,

Кир Константин Богачевський, Митрополит Філадельфійський, США. Візитатор нашої Церкви в Бразилії в 1930 р.

промовляв до кілька соток наших вірних, і зараз з обіду від'їхав назад до Іваї. По дорозі Владика Візитатор поступив на короткі відвідини дівчоти в нашій школі на Українській Вулиці. Школярі ждали на Владика з оплесками, квітами і піснями. В неділю 5-го жовтня Апост. Візитатор служив вочисту Архієрейську Сл. Божу в матірній церкві Пресол. Серця Ісусового. Маса масенна вірних з Іваї і з поближких околиць приступила до св. Тайн. Тої ж неділі з обіду, після Молебня до М. Божої, Мирополит Константин, в супроводі священників, Сестер і вірних, процесійно подався на площу побіч дому СС. Служебниць і там посвятив угольний камінь під будову українського шпиталю. Був мило вражений релігійністю нашого населення.

В Куритибі, в неділю 14.9.1930, перед Арх. св. Літургією, Митрополит Філадельфійський посвятив новоспоруджену церкву Різдва М. Божої при вулиці Мартінъ Афонсо. Відвідуючи нашу прикладну громаду в Маллет, потвердив перші провізоричні аскетичні Правила СС. Катехиток св. Анни, уложені о. Омеляном Йосафатом Ананевичом. Це було в 1930 році. Зараз в 1932 р. о. Омелян здійснив свій намір, даючи почин новому Згромадженні. В 1938 р. від'їхав до США, де створив вітку візантійських ОО. Францішканів. Спочив у Бозі дня 3-го травня 1964 р. в Сабрствілле, Пенсилвенія, США, і там похоронений.

6.- В початках 1933 року, Дон Антоніо Маззаротто, єпископ розлогої понтагроської дієцезії, вперше відбув пасторальний візит в Іваї і на Сан Роке. Відвідуючи періодично латинські громади, завжди-завжди поступав і ніколи не оминав наших церков ні церковних громад існуючих в його дієцезії, яка в той час охоплювала більш як четверту частину штату Парана. Цей Владика уділяв нашим священникам юрисдикцію, піддержував як змога, а вірних повсюду наминав, щоб держались правдивої віри, своєї Церкви, обряду і традицій. Справді, був він щирим приятелем нашої Церкви, наших Отців, Сестер і взагалі нашого Народу. В околицях де були наші церкви і наші громади, він завжди просив одного або двох наших священників, щоб йому товаришили і служили східню св. Літургію.

Дон Антоніо Маззаротто

Кир Іван Бучко, Архієпископ Скитальців і 3-ій Апостольський Візитатор Українців у Бразилії – 1939-1940.

шеним возом з чотирма гонорно запряженими бистрими кінями. Цілісіньку днину їхав з Прудентополіс.

7.- В днях 21, 22, 23 і 24-го вересня 1939 року, як Апост. Візитатор, загостив до іваївської Парафії та її вірних, єпископ зі Львова, а пізніше Архієпископ Українських Скитальців, Кир Іван Бучко. Його секретарем був о. Рафаїл Лотоцький чсвв, а товаришами цієї пропам'ятної пасторальної поїздки – о. Климентій Бжуховський чсвв і о. Мелетій Камінський чсвв. При чудовій пообідній погоді, масамасенна народу, яка виповнила простору площу перед церквою, святочно замаєною, виглядала і ждала майже цілісіньку днину дожджанного Владику. Вже над вечором прибув визначний гість, в'їжджаючи на майдан гарно прикрашеним возом з чотирма гонорно запряженими бистрими кінями.

Іваї вітає Апост. Візитатора Івана Бучка – 21.9.1939 р. З лівої сторони Владики – стоїть о. Рафаїл Лотоцький чсвв, його секретар.

Зустрінула його кількадесятна почесна кавалерія з прапорами і серед безперервного гуркотіння фаєрверків і моздрів зупинилась у тріумфальній брамі перед церквою. Від громади, хлібом і сіллю привітав Владика Візитатора п. Василь Катеринюк, від дівтори дівчатка Ю. Райфур і М. Бутин, а в церковних дверях вітав сердечними словами о. парох Іринарх Маланяк чсвв. Зараз, під захід сонця, вже в церкві, Молебен до М. Божої і перші зворушливі слова Владики Пастиря.

Другого дня, 22-го ранком Арх. Служба Божа, пастирська проповідь, а під кінець Апостольський Візитатор промовив до присутньої дівтори (як 10-літній хлопчик я був у натовпі дівтори!). Негайно Владика Іван виїхав на Сан Роке. Тут, дня 23-го вересня, знову величає привітання, замаєна дорога, кінотчики, спів, фаєрверки, моздіри. Від громади вітає Владика Стефан Сендеґа, а від дівтори дівчинка А. Шахтай. Наступного дня (23-го), стільки вірних, що Арх. Служба Божа, в сослуженні о. пароха І. Маланяка і о. Рафаїла Лотоцького, мусила бути відслужена на майдані перед домом СС. Служебниць. Ще раз зворушливо і сердечно голосив євангелське слово Владика Візитатор.

Повертаючись до Іваї, Преосвященний Іван задержався менш-більш годинку часу в школі на Українській Вулиці. Тут учителювала п-на Анна Бардаль, пізніше одна з перших членкинь новозаснованого Інституту Катехиток Серця Ісусового. Владика промовив до дівтори і уділив пастирського благословення. А ми (я був разом у шкільній лавці) з захопленням гляділи на Пастиря Церкви Святої.

В неділю 24-го вересня, в Іваї, на широкій площі напроти церкви, торжественна Арх. св. Літургія, сердечна прощальна проповідь Архієрея і уділення папського благословення для присутнього і неприсутнього народу. Службу Божу відспівував параф. хор з Прудентополіс, під кермою визначного співака бр. Лаврентія Струка чсвв (†23.8.1964).

Питоме Владиці І. Бучкові, що він під кінець кожної своєї проповіді проводив публічне приречення вірності рідній Церкві, своїй св. вірі, своєму Народові і священним обичаям. Підкреслюю, що як 10-літній хлопчина мав я привілей бути учасником всієї цієї незабутньої назавжди події. Крім того, дня 22-го вересня, по Сл. Божій, секретар Владики Івана – о. Рафаїл Лотоцький, вийшовши з церкви, наблизився до групи малих хлопців і, між іншим, запитав, хто з нас хоче бути Отцем! "Я хочу", відповів я. Зараз в липні 1940 року я подався до Семінарії св. Йосифа в Прудентополіс. Пішов і не оглядався, і в тій дорозі

донині зостався, дякувати Богові. Той сам Владика Іван Бучко в 1951 році уділив мені Менші Свячення, Дияконські і Священічі, в Римі, а 13-го лютого 1972 р. був присутній на моїй єпископській хіротонії, в базиліці св. Апост. Петра, в Римі. Чи ще можна сумніватись про Боже Провидіння?!

Кардинал Жайме де Баррос Камара – Ординарій Східних Обрядів у Бразилії, 4-ий Візитатор Українців у Бразилії, 1952-1958 рр.

8.- Дня 18-го і 19-го серпня 1952 року

Іваївська парафія офіційно вітає в себе Кардинала Дон Жайме де Баррос Камара, Архієпископа Ріо де Жанейро і Ординарія для всіх Східних Обрядів у Бразилії, в тому і нашого. Цей Ординаріят створений Папою Пієм XII, декретом КУМ ФІДЕЛІУМ, з дня 22.02.1952 року. А офіційне назначення і урядування Кардинал Камара перебрав на сам Великдень дня 11.4.1952 р. Того самого року, Монсіньор Климентій Прийма зістав назначений його Генеральним Вікарієм для української Церкви в Бразилії. Пастирський візит Кардинала зазначає одну з найвизначніших подій не лише в історії іваївської церковної спільноти, але взагалі Української Католическої Церкви в

Бразилії. Закінчились сумніви і побоювання латинського клеру, нібито ми є якась секта, ще й не з'єдинена з Римом. Такі і подібні сумніви, на жаль, траплялись навіть між латинським єпископатом. Сумніви відносно важності хрищення, миропомазання, сповіді, св. Причастя і шлюбів уділених нашими священиками.

Кардиналові Жайме товаришив Ген. Вікарій Климентій Прийма. Під вечір 18-го серпня вся церковна площа була вповні зайнятою нашими місцевими вірними і з поближких колоній, як теж і вірними латинського обряду. Визначного Пурпурата привітав о. парох Христофор Миськів і в його присутності відслужив у церкві Молебен. У своїм першій слові, Кардинал висловив свою велику радість і вдоволення зблизька поглянути і пізнати нашу Церкву, обряд і її вірних. Підкреслив її багатство і красу та заохочував, щоб назавжди позістати вірними для неї. Наступного дня 19-го серпня, Кардинал убраний в наші церковні ризи і єпископський омофор відслужив врочисту Арх. св. Літургію

і знову по батьківському промовляв до численних вірних. Його слова розбуджували у всіх слухачів почуття своєї ідентичності та приналежності.

Окремо, тої самої пропам'ятної неділі Князь Церкви відвідав місцевих СС. Служебниць, мав до них окреме слово признання і вдячності за їхню вельмизаслугуючу діяльність для блага рідної Церкви та її скарбів.

9.- Дня 26-го травня 1940 року відвідав нашу громаду в Іваї тодішній інтервентор (губернатор) Парани, др. Маноел Рібас. З тої нагоди громада приготувала виставку рільничих і ручних продуктів/виробів наших посельчан. Рільничі продукти були розміщені в синьо-жовтих і зелено-жовтих пакетах. При вході до обширної і в національні коліри прикрашеної залі, державного Гостя привітала дівчинка Роза Пістун, а потім всі присутні проспівали національний бразильський славень. Сам Губернатор відкрив виставку і портрет президента Жетулія Варгаса та сказав прихильну промову підкреслюючи мозольну працю і чесне життя наших рільників. Обіцяв спомогти будову нашої церкви, що й здійснив. Виставка мала місце в залах школи СС. Служебниць. Саме вони і окрема комісія зложена з чільніших громадян зайнялись зорганізуванням цієї виставки – першої і досі одинокої в Іваї.

10.- Від 1950 року посьогодні, періодично відвідували іваївську Парафію, а зокрема новіціятський монастир ОО. Василиян, їхнє чернече та церковне післанництво і служіння, слідуєчі найвищі власті Василиянського Чину з

Интервентор Маноел Рібас

о. Гліб Кінах – Ген. Вікарій Василиянського Чину від 1944 до 1949 року.

Генеральної Курії в Римі: о. Гліб Кінах – Генеральний Вікарій Чину в товаристві о. Йосафата Лабая – Генерального Консультора. Згодом, о. Йосафат кількالكітньо працював як душпастир наших вірних в Монтевідео, Уругвай, де й помер, а похований в Апостолес, Місіонес, Аргентина. Після нього, кількаразово відвідав Провінцію св. Йосифа Протоархимандрит о. Павло Миськів – великий приятель і визначний будівничий Провінції св. Йосифа; а по нім, ОО. Протоархимандрити – о. Ізидор Патрило (дворазово), о. Атанасій Великий, о. Дионісій П. Ляхович, а останньо о. Василь Ковбич.

При кінці 1921 р., Провінція св. Йосифа мала надзвичайно важливий канонічний візит о. Анастазія Калиша, Протоіг. Галицької Провінції Христа Спасителя. Він подав і залишив різні розпорядження, норми і директиви для василіянської місії в Бразилії, та назначив о. Маркіяна Шкірпана першим настоятелем тої ж місії.

о. Анастазій Калиш чсвв – Протоігумен Галицької Провінції, відвідав своїх співбратів ОО. Василіян у Бразилії, під кінець 1921 р.

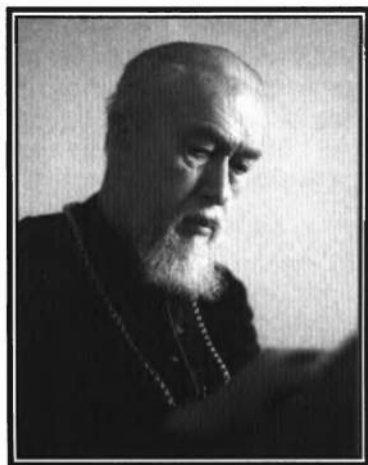
11.- Від 1958 до 1978 року, частенько загощував з єпископськими відвідинами наших громад в Іваї, вельмизаслужений Владика-Єпарх Йосиф Роман Мартинець чсвв, перший єпископ нашої Церкви в Бразилії, хіротонізований в церкві свв. Сергія і Вакха, в Римі, дня 15-го серпня 1958 року, а номінований Папською Буллею КВІ ДЕІ ВОЛУНТАТЕ, з дня 10.5.1958 р., виданої Папою Пієм XII, як Помічник Кардинала Дон Жайме де Баррос Камара, Архієпископа Ріо де Жанейро.

Кир Йосиф Роман Мартинець чсвв

Своє Архієрейське служіння Владика Йосиф вірно виконав до

10-го березня 1978 року, коли передав провід Єпархії своєму наступникові Кир Єфрему. Як вислужений, замешкав у студійному домі ОО. Василіян на Бател/Куритиба. Внедовзі потім дістав поважний параліч і повних 8 (вісім) років тихомирно страждав лежучи прямо нерухомо. Його допильновували василіянські клерики-студенти. Заснув сном блаженних дня 23-го лютого 1989 року, а похоронений дня 25-го лютого, серед здвигу вірних, 39 священників, СС. наших Згромаджень, Катехиток Серця Ісусового та трьох латинських єпископів, у крипті нашої катедрі св. Івана Христителя, в Куритибі. Прощальні проповіді промовляли о. Тарсикій Залуцький чсвв, о. Діонісій П. Ляхович (сьогодні Владика), о. Даниїл Козлинський (сьогодні Владика), Преосв. Єпарх Єфрем Кривий і Дон Петро Федалто, Архієпископ Куритибський.

**Блаж. Мирослав-Іван
Кардинал Любачівський**

12.- Дня 4-го травня 1985

року, з нагоди величних всеукраїнських святкувань 1000-ліття Хрищення України, Іваї вдостойлось привілею вітати в себе Блаженнішого Верх. Архієп. і Кардинала Мирослава Івана Любачівського, в супроводі Владики Єфрема і Владик з-заграниці: Кир Максима Германюка – Митрополита Вінніпеґу, Канада; Кир Стефана Сулика – Митрополита Філадельфії, США; Кир Андрея Сапеляка – Єпарха Буенос Айрес, Аргентина; Кир Михаїла Микиця – Єп. Помічника, Буенос Айрес, Аргентина; Кир Василя Лостена – Єпарха Стемфорду, Конн., США; Кир Єроніма Химія – Єпарха

Ню Вестмінстер, Канада; Кир Іннокентія Лотоцького – Єпарха Чикаґо, США; Кир Дмитра Грещука – Єпарха Едмонтону, Канада; Кир Василя Філевича – Єпарха Саскатуну, Канада; Кир Роберта Москаля – Єпарха Парми, США; Кир Михаїла Гринчишина – Екзарха Парижу, Франція; і Кир Мирона Дацюка – Єпп. Помічника Вінніпеґу, Канада.

В передобідній порі, около 10-ої години, ввесь почот Владик Гостей прибув з Куритиби і зараз подався до парафіальної церкви Пресол. Серця Ісусового, де спільно відслужили Молебен до Матері Божої. Проповідав Митрополит Вінніпеґу Кир Максим Германюк. Гостинна щиробратня трапеза

для всіх визначних Прелатів відбулася в обителі ОО. Василян. При кінці Молебня, після проповіді Митроп. Германюка, Блаженніший Мирослав і всі Владики разом уділили Апостольського благословення дня вірних, яких було до 880 люда.

Після обіду і оглядин монастирського подвір'я, всі Ієрархи поступили до новіціятського дому СС. Службениць. Тут Сестри, новачки і кандидатки привітали Гостей кількома милозвучними піснями, промовою і врученням букету пахучих свіжих квітів.

Около 15-ої г. Владики від'їхали до Прудентополіс. У дверях іваївської матірної церкви Блаж. Мирослава прощав о. парох Доротей Крефер, а в подорожі товаришив о. Протоіг. Теодор В. Галицький. Для улегшення і вигоди подорожей Владик, о. Протоіг. Теодор ласкаво відставив 3 (три) автомашини і, очевидно, кваліфікованих водіїв. Досі нечувана і небувала присутність 14-ьох Владик зробила і залишила незабутні враження, а особливо внутрішній підйом і скріплення приналежності і високого цінення своєї Церкви та її скарбів.

13.- Дня 19-го березня (п'ятниця) 2004 року,

українська церковна спільнота вітала у своїй церкві їх Блаженство Верх. Архієпископа і Кардинала Любомира Гузара. Великий Гість з України прибув в супроводі Єпарха Кир Єфрема, около год. 11-ої. Зупинився перед головним входом до параф. храму Пресол. С. Ісусового, де його привітали ОО. і Брати Василяни, СС. Службениці враз із Новичками та звиш сотки вірних. Привітальне слово мав о. парох Ілля Маринюк, а хлібом і сіллю вітав Дмитро і Олена Криві. Під радісну мелодію пісні "Вітай між нами", всі присутні ввійшли до церкви. В коротких словах Блаженніший закликав вірних до любові і цінення рідної Церкви, обряду, молитви, пісні, звичаїв і культури. Ще перед обідом Первоієрарх навідався до Новіціяту ОО. Василян і Новіціяту СС Службениць. Так у каплиці василянського як і СС. Службениць Новіціяту, Блаженніший

Блаженніший Любомир Кардинал Гузар – верховний Архієпископ УГКЦеркви.

промовляв євангельське слово, підкреслюючи велич монашого і священничого покликання та потребу бути якслід вишколеними та приготованими на сучасні модерні виклики.

14.- Дня 6-го і 7-го березня 2007 року,

Іваївська спільнота раділа вітаючи ще одного Ієрарха нашої Церкви, а саме Архієпископа-Митрополита Стефана Сороку, з Філадельфії, США. Прибув він в супроводі Владики Єфрема в підвечірній порі і замешкав в обителі ОО. Василян. О год. 19-ій, в сослуженні Владики Єфрема, о. іг. Антонія Роїка, о. Пароха Йосифа Новосада і інших Отців, Преосвященніший Митрополит відслужив св. Літургію в параф. церкві Пресол. Серця Ісусового, сказав проповідь на укр. мові, а її перекладав на португальську Владика Єфрем. Храм був переповнений вірними, зокрема численною дітворою, з якою окремо вітався Владика Архієпископ. Кільканадцятьох мирян, Отці і кількох Сестер Служебниць подались до "Шурраскарії Брізола" на смачну і щедру вечерю.

**Високопреосвященний
Митрополит Стефан Сорока**

Дня 7-го ранком, Владика Митрополит і Кир Єфрем відслужили св. Літургію в новіціятській молитовні СС. Служебниць. По Євангелії мав гомілію звернену до богопосвячених осіб і по сніданку від'їхав до Прудентополіс, де саме відбувалась загальна зустріч церковних комітетів і мирянських лідерів з Владиками Постійного Синоду: Кард. Гузар, Владика Митрополит Стефан, Владика Володимир Ющак, з Польщі, Владика Михаїл Гринчишин, з Франції, Владика Володимир Ковбич, Владика Мирон Мазур і Кир Єфрем (вислужений). Присутніх около 200 осіб. Шкода лиш, що з'їзд не був якслід приготовлений і продуманий своєю тематикою. Властиво, це була лиш формальна зустріч. З тих самих причин невдалою теж була зустріч Блаженнішого і Владик Постійного Синоду з українськими професіоналами, яка відбулася в приміщеннях осідку Єпархії, в Куритибі, дня 7-го березня 2007 р.

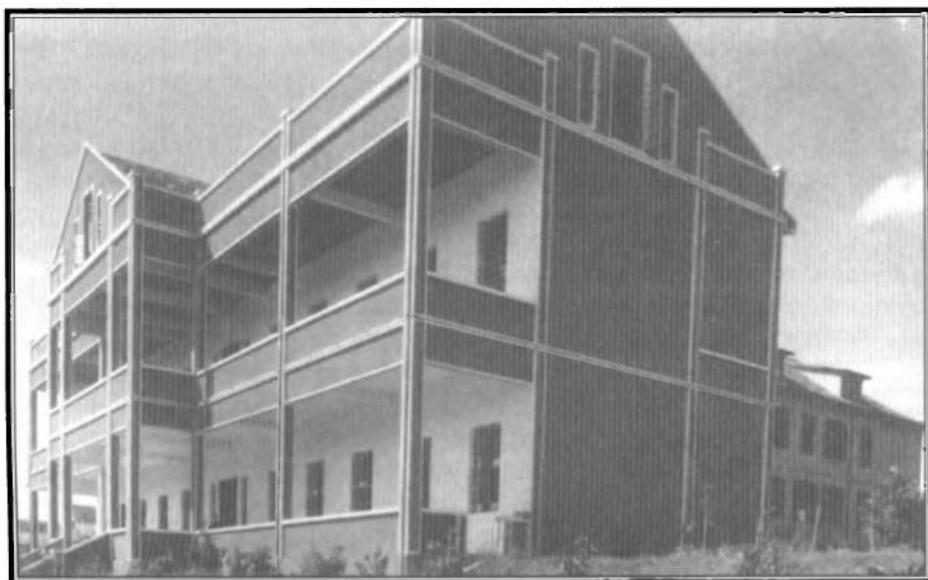
15.- Як ми згадували повище, дуже важливими, цінними і корисними були відвідини найвищих Настоятелів Василіянського Чину з Генеральної Курії в Римі, почавши від 1949 року. Відбувались вони в різних періодах і мали на меті не лише вглянути і перевірити життя і діяльності василіянських ченців, але і в загалі хід і благо нашої Церкви на бразилійській землі.

16.- Єпископські пасторальні і канонічні відвідини Преосв. Єфрема. *(Заввага: Всі візити записані, коротко або дещо обширніше, в "Віснику Єпархії св. Івана Христителя", від ч. 1-го до 16-го включно і, очевидно, в єпарх. архіві.)* З головніших відчеркуємо слідуєчі: почавши від липня 1972 року до 2008 включно, єпископсько-пастирські, а коли була потреба, то й канонічного характеру відвідини відбувались густо-часто. Кількаразово відвідано всі церковні спільноти приналежні до Іваї. Це ж бо рідна парафія, рідні сторони родженця Іваїв. Після торжественної хіротонії в Базилиці св. Петра, в Римі, яку одержав з рук св. п. Папи Павла VI, дня 13.02.1972 року, і після повороту з св. Землі (03.3.1972 р.), яку відбув у товаристві о. Протоіг. Павла Крайчого чсвв, першу Архієрейську св. Літургію в матірній церкві Пресол. Серця Ісусового, в Іваї, відслужив у неділю 30-го квітня 1972 р., а зараз наступного дня 01.5.1972 р. в латинській церкві Христа Царя, в Іваї. Очевидно, при великім здвизі побожних вірних – наших і латинників, Отців наших і латинських, СС. Служебниць і Катехиток Серця Ісусового.

З бігом років, особливо від коли дня 10-го брезня 1978 р. перебрав провід Єпархії, в різних періодах кількаразово відвідано всі церковні громади, які творять іваївську парафію. Між іншими, з нагоди ієрейських свячень о. Андрія Пістуна чсвв, в церкві св. Покрови, на Сан Роке, в неділю 17.4.1988 року; з нагоди ієрейських свячень о. Маріо Присяжнюка чсвв, в церкві св. Покрови, на Сан Роке, в неділю 15.5.1991 року; з нагоди відбуття Парафіального З'їзду Апостольства Молитви в Іваї; з нагоди Конгресу Українсько-Бразилійської Молоді в Іваї; з нагоди посвячення Новіціятського дому СС. Служебниць в Іваї, в неділю 24.02.1998 року; з нагоди посвячення дому СС. Служебниць на Сан Роке, дня 02.11.1990; та з нагоди посвячень слідуєчих нових мурованих церков, які творять іваївську парафію: параф. церкви Пресол. Серця Ісусового в Іваї, в неділю 16.6.2006; Сантіньо II – св. о. Миколая, 25.5.2002; Укр. Вулиця – св. о. Миколая, першої дерев'яної в неділю 14.03.1982, а другої мурованої в неділю 10.12.1995; Сан Роке – св. Покрови, в неділю 17.4.1988; Імбуя – свв. Верх. Апп. Петра і Павла, в неділю

03.7.2005; Пайол Вельо – Непор. Серця Марії, в неділю
02.5.2004; і Капівара – св. Йосифа Обручника, 30.4.2006 року.

Одним чи не найкращим і найціннішим скарбом іваївської спільноти, без сумніву, є існування і благородне діяння тут двох Новіціятів – ОО. Василян і Згромадження СС. Служebníць. Обидва вони творять, дякувати Богові, духовну колыску в якій виховались і постійно виховуються нові кадри богопосвяченого життя в священстві і в монашестві, не лише Василянського Чину і Згромадження СС. Служebníць, але всієї нашої Української Католицької Церкви в Бразилії і поза нею. Це справжня євангельська криниця з якої їхні вихованки черпають і кормляться духовною поживою і вишколом.

Новіціятська обитель ОО. Василян в Іваї, 1968 р.

А ось благословенні овочі: звиш 70 (сімдесять) священників василян, 12 (дванадцять) священників дієцезальних, 10 (десять) Братів-монахів, кілька десятків молодих Сестер духовно вихованих і вишколених, готових і рішених на служіння Церкви, Євангелії і нашому Народові. Між тими благословенними овочами до найкращих треба вчислити трьох Владик, які побирали свій аскетичний вишкіл у цій духовній школі, а саме Владики: Володимир Ковбич чсвв, Дионісій Ляхович чсвв і Мирон Мазур чсвв. Благодарім Господа!

Належитья окреме відмічення величним святкуванням, які відбулися в іваївській парафії дня 21-го вересня 1958 року, з приводу **50-ліття нашого поселення і першої Служби Божої в Іваї**, відслуженої бл. п. о. Маркіяном Шкірпаном чсвв, зараз у перших місяцях прибуття наших родин, дуже правдоподібно в грудні 1908 року. В обширній і всеохоплюючій програмі, найперш була благодарственна Сл. Божа, яку служив о. Митодій Ничка чсвв в сослуженні дияконів о. Маркіяна Пенцака чсвв і о. Івана Хризостома чсвв. Співав парафіальний хор з Прудентополіс під пробною кермою о. Єфрема. Глибокого євангельського змісту проповідь виголосив о. місіонер Микола Іванів чсвв.

В пообідній порі того самого дня, головною вулицею містечка відбулася моторизована дефіляда. Кілька вантажників гарно замаєних українськими жовто-блакитними лентами повільно посувались головною вулицею серед оплесків присутніх. На першим з них – троцький барак-будка, яка представляла першу капличку; на другім – українська сім'я в рідних ношах, а подальше церковне юнацтво і дівтора. Вся дефіляда задержалась перед головною трибуною, яка відбирала почесті. Між іншими, присутній мер Іпіранґи О. Олівейра (тоді Іваї належало до муніципію Іпіранґа), естадуальний посол інж. Рафаїл Куліцький, Отці василіянської обителі, лавні муніципалітету і декілька осіб іваївської цивільної влади. З тої нагоди, під головуванням СС. Служебниць і п-і Н. Лисої, з Понта Гросси, гарно була уладжена виставка української вишивки і писанок в одній із заль закладу Сестер. Ввечорі того самого незабутнього дня, в парафіальній залі, виповненій поверх іваївцями – концерт української пісні і народніх танків. Хором провадив о. Єфрем, а виступом танцюристів – п. Стефан Саміла, балет-майстер з Куритиби. Ніяк не забути і не нагородити щирими признаннями групу малих і юнних танцюристів з Прудентополіс.

Ця група творила перші крокування теперішньої світлої і всім відомої "Веселки", яка саме в серпні 2008 р, велично вшановує і святкує Золотий Ювілей свого заснування.

А сьогодні, як представляється в очах відвідувача містечко Іваї, а особливо Парафія Пресол. Серця Ісусового у свій Столітній Ювілей? Поправді, і містечко і Парафія втішаються, дякувати Богові, гарними успіхами, здобутками і розквітом. Щодо Парафії, на першому місці видніє стилева, трибанна, мурована,

нешодавно добудована параф. святиня, довкруги неї гарно впорядковане церковне подвір'я, дзвіниця, а перед церквою просторий вкритий зеленню парк; від лівої руки (виходячи з церкви) – новіціатська обитель ОО. Василіян, а подальше монастирська господарка і цвинтар, від правої – катехитичний параф. центр, парафіальна заля і павільон/будівля на відбуття з'їздів, фестинів тощо.

По другій стороні головної вулиці, напроти церкви, обширні і достосовані до сучасних вимог забудівлі монастиря і новіціатського дому СС. Службниць, шкільний заклад (передшкілля і початкові 4 кляси), а на Сан Роке – естадуальна колегія під проводом СС. Службниць – начисляючи разом около 600 учнів. Замітним, що просторий ґімназіум-павільон носить назву "Ґімназіум с. Акелина" в честь бувшої директорки цього закладу, с. службниці Акелини Корчаґін.

Парафія складається зі слідуючих колоній/церковних спільнот: Українська Вулиця, Сан Роке, Імбуя, Салтіньо II, Тереса Крістіна, Пайол Вельо і Капівара – ці мають свої церкви. А в Ріо дос Індіос, Агуа Парада і Сяпада – правиться в лат. церкві; на Торрес – у школі. Разом: 846 родин (якийсь відсоток – мішаних) і до 3.376 душ.

Декретом від дня 24.8.2003 р., Т.ІІ, ч. 631/03, створено нову Парафію в Резерві, під покровительством Матері Б. Неустанної Помочі. Тим самим, від Іваї відділено наші спільноти в Резерві, Баррейро, Серра да Миза, Макакос і Кампінас Белас. Тому й зменшилось число парафіян в Іваї.

Переважно в кожній з повище наведених колоній, що другий тиждень Отці служать св. Літургію і кожнорічно, в січні місяці, відвідують всі родини. В кожній з них існує кружок Апост. Молитви і женщин і мужчин, які щомісячно відбувають приписані сходи під проводом ревнительки або ревнителя. Дітвора і молодь отримують окрему духовну опіку і обслугу.

Однією з головних цілей святкувань Ювілею є духовно-церковна обнова всієї парафії, охоплюючи дітвору, молодь, дорослих і мішані подружжя. В тому напрямі відбуватимуться великі місії по всіх спільнотах ювілейної парафії, під проводом ОО. Василіян. Під їхньою прямою опікою стоїть ця Парафія від 1932 року.

Містечко Іваї, хоч не дуже то поспішним темпом, але зазначило теж гарні здобутки: мурована латинська церква Христа Царя, муніципальний шпиталь, 2 (дві) естадуальні колегії, електричне світло і телефон, кооператива, Дім Рільника, Феде-

ральна Ощадна Каса, 2 (два) банки: до Бразіл та Ітау, центральна пошта, автобусова і бензинові станції, фабрика паперу і виробу чаю, кілька першорядних крамниць, магазинів, кафетерій і скромний готель. Більшість вулиць є асфальтовані або виложені простим камінням.

А мешканцям-колоністам-хліборобам, хоча нелегким коштом і робом, але живеться несогірше. Хоча гористі, але врожайні землі. Механізація заступає недавно ще вживані примітивні плуги і інші рільничі приладдя. Ко б державна влада краще розуміла і належно оцінювала мозольну працю і зусилля нашого рільника та йшла йому назустріч! Наш нарід завжди був, є і позістане працюовитим, завзятим, благочесним і любителем матері землі.

В час коли пишемо ці рядки, іваївська Парафія Пресол. Серця Ісусового з усіма своїми установами, як теж і в спомозі місцевого муніципалітету, виготовляють обширну і багатогранну програму святкувань Столітнього Ювілею. Вона розпічнеться Архієрейською благодарственною Літургією в неділю 6-го липня 2008 року. Крім того, в програму святкувань входитимуть різні важливі точки, які з бігом часу будуть здійснюватись впродовж цілого року. Окрему вагу і відзначення буде присвячено зустрічам і з'їздам дітвори, молоді і батьків в ціллі основного навітлення ваги, потреби і належного оцінення покликань до священничого і чернечо-посвятного життя. Закриття святкувань предбачене на липень 2009 року.

Хай не втихає наша молитва і тихі-солодкі акорди чародійної пісні "І благості Твої святії з висот да славим з рода в род". З Богом і з Церквою відважно і з великими надіями рушаймо в друге Століття.

Із днів уродженця Іваї-Кальмону (коротка автобіографія)

*Підведіть очі ваші та погляньте на
ниви, вони вже для жнив доспіли.*

Ів. 4,35

Цього року (2008), дякувати Всевишньому, звершується подвійний Ювілей в Іваї-Кальмоні: 100-річчя прибуття сюди перших наших поселенців і 100-річчя існування і живучості української католицької парафії Пресолодкого Серця Ісусового. На екрані того сторіччя, застосовуючи повище наведені слова Христові, видніє, справді, розлога нива. На неї як теж і на доспілі жнива, піднісши очі, треба поглянути. Ця столітня нива вис-телена килимами незломної віри, любови і цінення рідних святощів, подивугідною силою духа і жертви та незчисленних заслуг.

Нива іваївська вже є історією і треба її цінити і захищати. Кладемо ці скромні рядки не для власних реклям чи самозвеличування, але виключно в невмирущу пам'ять і як вислів синівської вдячності, подиву і заслуг всіх піонерів, які серцем і душею обробляли цю ниву і творили Пам'ятник Сторіччя. Зараз, радісно збираємо овочі, а перед піонерами, ві-домими і невідомими, в пошані і молитві клонимо наші голови.

Автор

Рідна хата і родовід

Василь Кривий народжений у християнській католицько-українській сім'ї Івана Кривого і Софії з дому Бардаль, дня 12-го грудня 1928 року, на колонії Салтінью/Українська Вулиця, Іваї-Кальмон, Парана. Батьки Василя звершили св. Тайну Подружжя дня 08.6.1925 року, в церкві Пресол. Серця Ісусового, в Іваї. Вінчав їх о. парох Петро Осінчук. Крім Василя, сім'ю цю, свідому релігійно і національно, Бог поблагословив ще 6-ма діточками: Ольга (найстарша) – віддана за Стефана Кос, Дмитро – одружений з Оленою Козань, Володимира – віддана за Василя Гниду (†24.06.2003), а Ізабеля, Мирослава і Теодозія – члени Інституту Катехиток Серця Ісусового (ІКІ).

З ліва: Іван Кривий – тато, Софія Бардаль Крива – мама, на руках – Василь Кривий (єпп. Єфрем), коло мами – Ольга Крива, Марія Крива – бабуня, і Григорій Кривий – дідо. Руська Вулиця – Іваї (Кальмон), 1928 року.

З ліва на право, в другому ряді – Михайло Бардаль, Агафія Бардаль, Софія Кривий, Іван Кривий; в першому ряді – Дмитро Бардаль, Петро Б., Ізидора Б., Василь Кривий і Ольга Крива. В третьому ряді: Василь Бардаль, Йосиф Б., Володимира Б., Теодор Б. і Анна Б. Бракує Марії Бардаль (в Згромадженні СС. Служебниць п. ім. Михайла). Фото з 1930 р.

Протягом рр. 1963-1966, Мирослава перебувала в Валенсії, Іспанія, де студіювала Теологію Священних Наук в Інституті "Седес Сапієнціє". Повернувшись у Бразилію, зістала обрана на служіння Головної Директорки ІКСІ, в Прудентополіс, в трьох реченнях – 1968-1973, 1984-1989 і 1989-1993. Згодом, стає засновницею "Музею 1000-ліття" в Прудентополіс, його постійно збогачує, допильновує і ним провадить посьгодні.

Ізабеля – професор Домашньо-Господарської Школи в Прудентополіс, згодом побирає дворічний курс теології на Католицькому Університеті в Куритибі, а ще пізніше завершує Музичний Факультет, теж

Мирослава, Теодозія і Ізабеля – рідні сестри Владики Єфрема.

у Куритибі. Оснувала і провадить ансамбль малих бандуристів "Фіялка" при "Полтаві".

Теодозія – побирала дворічний курс теології на Католицькому Університеті в Куритибі, а в пізніших роках завершила Факультет Одонтології на Паранському Федеральному Університеті.

Діди по татові

Григорій Кривий і Марія з дому Ковбай. Дідо походить з села Оріхівець, повіт Скалат, а бабуня з сусіднього села Ложиська, Скалат, з-над Збруч річки, Тернопільська область. Виїжджаючи в Бразилію, дідо залишив в Оріхівцях двох рідних братів – Петра і Василя. Прибули до берегів обіцяної, але зовсім незнаной країни, Бразилії, в грудні місяці 1908 року, разом з самотнім своїм семилітнім сином Іваном, зараз батьком Василя, будучого Владика.

Оповідав небіщик дідо, що корабель той причалив до пристані Паранагуа, в штаті Парана. Але тому, що в тих часах так місто як і пристань були значно малими, без структур і конечних засобів, то корабель з пасажирами закинув якір досить віддалено від берега, на повному морю, а висадка

Стефан і Ольга Крива Кос в день Золотого Шлюбного Ювілею.

Владика Єфрем уділяє Ювілейне Благословення своєму братові Дмитрові й братовій Олені, з нагоди Золотого Шлюбного Ювілею, в параф. Церкві Пресол. С. Ісусового, в Іваї, дня 14.5.2005 р.

подорожніх з їхніми манатками переводилась на берег чергово і повільно невеличкими човнами. Панував загальний страх, бо хвилі були високі, а море бурхливе.

Прибувши в Іваї, спершу оселились на колонії Белтрон, де дістали 24 гектари урядової землі. Знеохочений і зневірений до безміри неможливими обставинами життя, рішився повернутись до Галичини, так як передше поступило вже кілька родин. Було це в листопаді 1910 року. Їдучи залізницею в дорозі між Сан Павло а Ріо де Жанейро, якісь два мурини хитро ограбили дідуня до чиста. Ледви залишилась захована в бабуні якась мала кількість

гроша. Це, дякувати Богові, дало їм змогу повернутись в Іваї і наново розпочинати все господарство. Добачю в тому Боже Провидіння (гл. "Український Місіонар у Бразилії", 1911 рік). Тут, вже на Українській Вулиці, з бігом часу дідо закупив 01 (один) шакер (24 гектари) від Михайла Бабірецького, а дещо пізніше батько закупив ще один шакер від Н. Кутянського. На цій посілості проживав і працював довгі роки, аж поки не перебрався на недалеку місцевість звану Атеррадо Алто, подалік Іваї.

Впродовж кількох років, небіщик дідо був помічником в урядовій роботі при розмірюванні і уділюванні шакрів для наших посельчан на Сан Роке, Імбуя, Коррея і інші. Як звичайний робітник, працював теж при будові залізничної дороги в сторонах Порт-Уніону, Санта Катерина. А бабуня роками і роками була ревнителькою Товариства Апост. Молитви жіночого кружка. У дещо пізніших роках, дідо відділив невеликий кусник своєї посілості й подарував на місцевий український цвинтар. Спочив у Бозі дня 16.9.1946 року, а бабуня Марія дня 17.9.1952 року. Поховані на тім же цвинтарі побіч головного хреста.

Тато Іван, проживши мирно й спокійно 92 роки, заснув вічним сном дня 30-го серпня 1992 року, а мама Софія, після важкого паралічу, відійшла у Господню вічність дня 28-го січня

**Володимира Крива і Василь Гнида
в день вінчання.**

1962 року, саме в день моїх іменин. Гробівці їхні біля дідової і бабуні могили на цвинтарі Української Вулиці. Ждуть воскресіння.

Діди по мамі

Михайло Бардаль і Агафія Мельник Бардаль походять з села Поток, Рогатинського району, Галичина. Бог обдарив їх 10-ма діточками: Софія (найстарша) віддана за Івана Кривого, роджена на Лінії Новембро/Прудентополіс дня 14.01.1906 р., а охрищена і миропомазана дня 18.01.1906 р. в церкві св. Василя Великого, в Прудентополіс. Ці св. Тайни уділив о. Маркіян Шкірпан чсвв. Йосиф – жонатий з Марією Завадовською (їхня донечка Олена в Інституті Катехиток Серця Ісусового), Теодор – жонатий з Софією Катеринюк (їхній син – о. Ілярій Йосафат Бардаль чсвв), Марія (с. Михаїла) – в Згромадженні СС. Служebníць, Володимира – віддана за Теодора Филиму, Анна – в Інституті Катехиток Серця Ісусового, Василь – жонатий з Мирославою Козань, Дмитро – жонатий з Ангелиною Россі, Ізидора – віддана за Дмитра Катеринюка і Петро – жонатий з Ольгою Гнида.

Михайло і Агафія Мельник Бардаль

Дідо Михайло, син Гавриїла і Катерини з дому Шлюсар (мій прадід!), прибув з Галичини, правдоподібно 1895 року. Оселився на Лінії Новембро, Прудентополіс. А бабуня Агафія, донька Дмитра і Ксенії Ковбай Мельник, роджена в селі Дібранів, Рогатинського району, прибула теж з першою імміграцією, тобто 1895 року.

Одружились в Прудентополіс, дня 22.5.1904 року. Шлюб дав о. Мирон Хмільовський чсвв. В 1908 р., коли уряд почав уділяти шакри для наших поселчан в Іваї, на заохоту о. Маркіяна Шкірпана, дідо Михайло перебрався до Іваї, де розбу-

дував взірцеву господарку, закупивши поважний обшар землі. Його приїздом до Іваї зайнявся каросник Петро Дацюк з Понте Алта. Дідо був фаховим майстром і тому радо виконував будь-яку будівельну працю біля церкви в якій був дяком. Упокоївся в Бозі дня 16.9.1954 року, а бабуня Агафія дня 25.11.1974 року. Похоронені на іваїв-ському цвинтарі, в каплиці родини Бардаль.

Перші св. Тайни і перша школа

Тайну Хрищення і Миропомазання прийняв я з рук о. пароха Петра Осінчука, тоді дієцезального священика, в церкві Пресолодкого Серця Ісусового, в Іваї, дня 22-го грудня 1928 року. Хресними батьками – Йосиф Бардаль і Катерина Мацалак. Коли дня 07.4.1932 р. в саме свято Благовіщення, ОО. Василіяни відкрили Новіціят у Прудентополіс, о. Петро, як перший кандидат вступає до цієї аскетичної василіянської школи і стає побожним та взірцевим священиком-монахом під іменем о. Пахомій. Парафіював в Іваї від квітня 1911 до 1932 року – тобто протягом 21 року. Від цієї дати надалі обслугу іваївської парафії перебрали ОО. Василіяни і її вірно виконують по-сьогоднішній день. Першу св. Тайну Сповіді і св. Причастя щасливо відбув і прийняв у школі-домівці на Українській Вулиці дня 04.12.1937 р. (на Введення Богоматері за старим стилем). Був це день великої радості – не лише для дітвори, але й для всієї громади – вперше служитиметься Служба Божа на нашій колонії! Навіть зливний дощ, який випав попереднього дня і ніччю в нічому не перешкодив небувалому досі торжестві.

о. Евстахій Михайло Турковид чсвв – парох Іваї від 1932 до 1939 року. З ним Владика Єфрем відбув першу сповідь і перше св. Причастя дня 04.12.1937, в празник Введення (за юліянським календарем), у школі на Українській Вулиці.

Старші, молодь і дітвора ранім ранком спішили до школи. Скоро прибув о. парох Евстахій Турковид чсвв. Довгенько заслухував сповідей, відслужив св. Літургію, люб'яче і, як завжди, з

милою усмішкою промовив Боже слово до дітей і до батьків та покормив всіх нас Хлібом, який зійшов з неба. Усією підготовкою дівчата і катехизуванням зайнялася, віддана Церкві, учителька і катехитка Анна Бардаль. При кінці Сл. Божої кожній і кожному новопричасникові о. Парох вручив образочок-пам'ятку цієї божественної хвилі.

Сьогодні, на місці цієї простенької дерев'яної домівки-школи пишається гарна мурована церква св. о. Миколая, освячена дня 10.12.1995 року. А побіч неї – державна школа під офіційною назвою "Школа Софія Кривий", в честь матері Владики, відкрита для громади дня 17.7.1991 року, за правління Юрія Слободи, префекта Іваї.

Окреме признание великих заслуг належить Ганні Череватій, Теодозії Череватій та Вероніці Деркач. Признання не лише від місцевої громади, але й від усієї іваївської парафії. Вони ревно і посьвотно, десятками років у цій громаді учителюють, катехизують, провадять зборами Апост. Молитви, дівчата, пильнують церкву, провадять богослуженнями, співом, навчанням рідної мови і рідних звичаїв. Це справжні лідери, їхня праця є величезних користей.

Перша укр. школа на Руській Вулиці (Іваї), де в роках 1936-1940 навчався Кир Єфрем В. Кривий. Тут і відбув свою першу св. Сповідь і прийняв 1-е св. Причастя, з рук бл. п. о. Евстахія Турковича чсвв. Професорка й катехитка: п-на Ганя Бардаль.

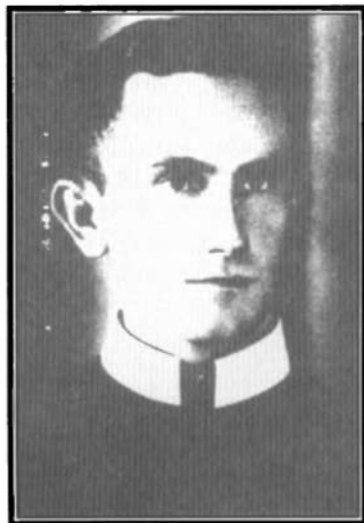
Належить зазначити, що першим учителем у школі на Укр. Вулиці/Салтінью був Василь Петльованців. По нім – Настуня Мазурок, а від 1937 до 1939 – Ганя Бардаль.

Перші шкільні навчання почав я побирати в невеличкій школі на Салтінью/Українська Вулиця. А тривали вони від 1936-го до половини 1940 року. Учителькою була моя тітка Ганя Бардаль. Тут закінчив я четвертий народний клас досить успішно. Всі лекції були на українській мові.

З пісень на бразилійській мові, ледви потрапили заспівати бразилійський славень і гімн бразилійського прапору. Завжди була проблема з інспекторами. В 1940 році учителька Ганя Бардаль залишила Укр. Вулицю і учительювання та вступила до Інституту Катехиток Серця Ісусого, який саме того року був заснованим у Прудентополіс. Належить до перших членок новостворено першого в Східній Церкві того рода Інституту посвяченого життя. По кількадесятилітнім служінні в Інституті, спочила в Бозі дня 10.8.1995 і похоронена на цвинтарі св. свц. Йосафата, в Прудентополіс, в окремім городці ІКСІ.

Семінарія св. Йосифа, в Прудентополіс

Історія мого вступу до Семінарії св. Йосифа, має свій початок у вересні 1939 року. Саме в тім році Преосв. Іван Бучко відбував в Іваї свої пастирські відвідини. Дня 22-го вересня того року, по Сл. Божій, група дітвори гуторила собі на церковнім подвір'ї. До групи наблизився о. Рафаїл Лотоцький чсвв, секретар Владики Бучка, почав розмову з малими збиточниками і накінець поставив нам питання: "Хто з вас хоче бути отцем?" Двох з групи, між ними я, відповіли "так, я хочу". І так, зараз у перших днях липня 1940 року, я вже щасливо вступав у семінарійні двері, в

Бр. Прокіп Петро Верета чсвв – друкар і адміністратор Видавництва ОО. Василіян у Прудентополіс. Організатор і провідник Апост. Молитви Мужчин, член параф. хору. Організатор національних свят України, спів-організатор спортивних команд. В сорокових роках – префект Семінарії. Вірний і солідний член свого Чину.

Прудентополіс, де мене і батька зустрів серечно о. Директор Йосафат Роґа, впровадив до семінарійної канцелярії і вписав мене в якусь велику книгу. Наступного дня почався, дякувати Богові, мій похід семінарійний, новіціатський, студійний, богословський, дияконський, монаший, священничий і єпископський. А завершиться коли Божа воля рішить.

Згідно з навчальною програмою Семінарії, протягом пів року брав я т. зв. підготовчий курс, а закінчив тодішній надто скорочений, обмежений і прискішений гімназійний курс в 1942 році. Завжди втішався середньо добрими оцінками. Директором і zarazом професором був о. Йосафат Роґа. Крім нього, кілька головних предметів викладав о. Йосиф Р. Мартинець (потім Владика) і о. іг. Мелетій М. Камінський. Префектом і провідником організаційного і спортивного життя був невтомний і всіма цінений та люблений бр. Прокіп Петро Верета чсвв (†07.12.1991 р.).

Всі студенти-семінаристи належали до Товариства Апостольства Молитви, щомісячно сумлінно відбували свої збори, завжди в присутності і з участю бр. Прокопа, а дуже часто котрогось з Отців. Семінаристи опрацьовували місячне і місійне намірення, життя котрогось зі святих, приготувляли і зачитували окремі реферати, деклямували вірші, виготовляли протоколи. Що два-три місяці обирали ревнителя і секретаря. Прекорисна вправа для майбутньої євангелізаційної праці. Крім того, студент або студенти, які найбільше разів виступили з відчитами на зборах, отримували нагороди, вручення яких відбувалося при кінці року.

Трохи історії Семінарії св. Йосифа

Однією з найбільших журб перших місіонерів на терені Бразилії – так василіянських як і дієцезальних, було забезпечення допливу нових місіонерських сил. Вже в роках 1908-1910, о. Кирило Сімків чсвв, який в той час працював на Третій Колонії/Маллет, планував створити маленьку бурсу в цілі підвиховання нових кандидатів на священників. В тій самій ціллі о. Омелян Ананевич враз із о. Петром Процьківим, в 1925 році, оснували Братство Свв. Кирила і Методія, яке мало за специфічну ціль піднаходити і спрямовувати юнаків до священничого служіння. З причини браку сил і засобів до здійснення проекту, на жаль, спроби не вдалились.

о. Йосафат Іван Роґа – засновник Семінарії св. Йосифа, довголітній ректор і професор.

Свого часу було в плані створити бурсу-ювенат в Куритибі. Безуспішно.

Галицька Провінція ОО. Василіян, під ім. Божественного Спасителя, постійно доставчала ОО. і Братів Місонерів, які посвячувались на служіння Євангелії і св. Церкві – так у Бразилії, як теж і в Канаді для своїх братів і сестер-емігрантів.

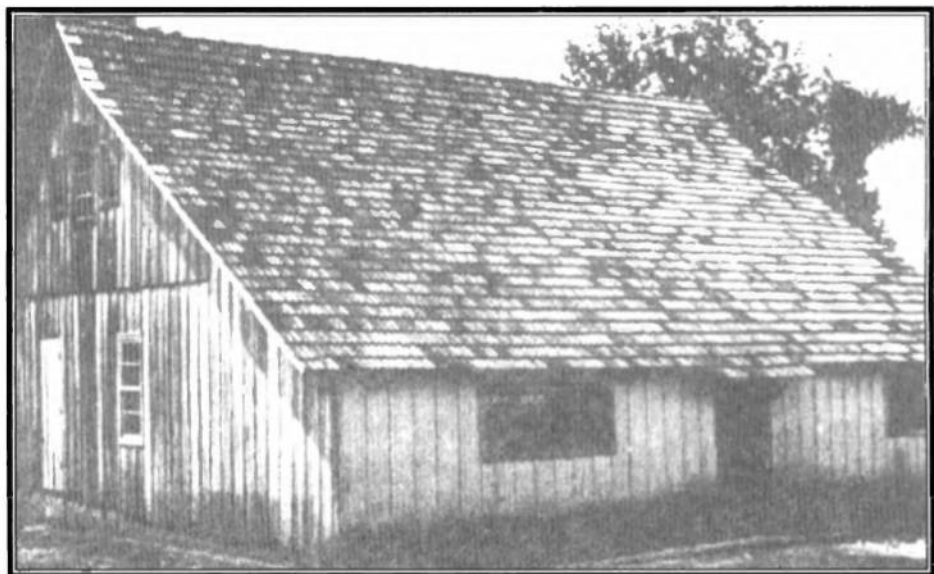
Зі сторони дієцезального духовенства в Галичині, на тодішні часи, бракувало місіонерського духа і жертви. Всежтаки, знаходились священики великого посвятного духа, які подавались на євангельську місію в Бразилії. Перший з них це о. Миколай Михайлевич (приїхав в червні 1896 р.), а потім –

о. Нікон Роздольський (роджений в Галичині 1867 р., приїхав до Бразилії в липні 1896 р., помер 10.04.1906 р., похований на цвинтарі колонії Серра до Тіґре, Дорізон), о. Іван Волянський (приїхав в листопаді 1896), о. Павло Петрицький (січень 1907), о. Петро Осінчук (квітень 1911), о. Михайло Березюк (квітень 1911), о. Іван Михальчук (квітень 1911), о. Петро Процьків (1911, помер 03.01.1941 р.), о. Омелян Ананевич (1917 р.), о. Матей Сіянчук (1946), о. Йосиф Скульський (1946 р.), о. Дмитро Поперечний (1947), о. Микола Дубецький (1947) і о. Володимир Соломка (1947, помер 25.9.1963 р., похоронений на цвинтарі Аґуа Верде/Куритиба). З повище вичислених, о. І. Михальчук і о. П. Осінчук вступили до Чину ОО. Василіян. А останні 04 (чотири), крім о. В. Соломки, працювали в нас дуже короткий час. Виїхали в Америку.

У вигляді такого невідрадного положення і без сподівань розв'язки з-закордону, два Отці ідеалісти і повні ентузіазму, а саме новоприбулі з Риму о. Йосафат Іван Роґа чсвв і о. Йосиф Роман Мартинець чсвв рішили оснувати Малу Семінарію в Прудентополіс. Їхній благородний ідеал здійснився дня 4-го червня 1935 року. Був це історичний вівторок. В пообідній порі, в церкві св. свц. Йосафата, о. Йосафат з кількома хлопцями відслужив Молебен до Ісусового Серця і почав першу лекцію катехизму і пробу співу.

Засіяне гірчичне непомітне зеренце стало потужним євангельським деревом, яке розквітлось буйно і широко в українській Бразилії і зродило досі звиш сотки священників – василіян і дієцазальних, а між ними – чотири Владики: Єфрем, Володимир, Дионісій і Мирон. Далекосяглий і, справді, провидінний задум Засновників.

Для приміщення перших юнаків-кандидатів послужив скромний дерев'яний дім. Це був колишній дім і школа СС. Служебниць, де вперше вони замешкали зараз по прибутті до Бразилії в 1911 році. У цій школі, колись-колись, ще хлопчиною, побирав перші навчання маленький Івась – сьогодні засновник Семінарії св. Йосифа – о. Йосафат Іван Роґа. У цій Семінарії – лише найконецніша обстановка: їдальня, кухня, бібліотека, спальня і дві викладові залі. А перші учні: двох з Маллету, двох з Гонсалвес Жуніор і трьох взятих зі школи СС. Служебниць у Прудентополіс. При кінці 1935 року всіх вже було 13 учнів. Зарисовувались на обрії гарні надії.

Від 1913 р.: 1-ий дім СС. Служебниць у Прудентополіс, а від 1935 до 1939 року: 1-а Семінарія св. Йосифа, колись василіянської провінції в Бразилії.

Доконче треба було думати про спорудження, і то в найблищому часі, нового дому достосованого до вимог і потреб такої важливої установи. Ідея скоро почала набирати життя і розмаху. В перших місяцях 1938 року проект будови нової

Семінарії вже був виготовлений – земний поверх мурований, а другий і піддашся дерев'яні.

Стараннями енергійного о. ігумена Мелетія Камінського розпочато працю біля будови. Вже в неділю 24-го квітня 1938 року відбулось величаве і прерадісне торжество, а саме посвячення і заложення наріжного каменя, що його довершив о. Маркіян Шкірпан чсвв. Слідувала проповідь о. Мелетія, зачитання і підписи пропам'ятної Грамоти та її замування в фундаментах. Будова поступала жвавим темпом.

Дня 1-го березня 1940 року – незабутнє торжество. Апостолський Візитатор Преосв. Іван Бучко, після Арх. св. Літургії в храмі св. свц. Йосафата, під мелодійний спів звиш двадцятки семінаристів, виконав врочистий акт посвячення і відкриття нової Семінарії св. Йосифа. Великий і цінний осяг. Будова як слід викінчена з усіма вимогами на тодішні часи. Головними майстрами будівничими були Василь Лапунька і Олекса Боянівський, а їм допомагали Микола Богуш, Іван Морський і Петро Винник (два останні це бувші новики). Наглядачем і керманичем будівлі був бр. Полієвкт Мельник чсвв. Він теж виготовив престіл і кивот до каплиці. А розмалювання престолу і взагалі каплиці виконав маляр-художник Іван Шевчук з Антонію Олінто. Новий будинок замикає в собі повний розклад: кімната о. Ректора, о. Віце-ректора, каплиця, бібліотека, викладові залі, більша зала на конференції, вітальня, спальні і гардероба. Їдальня і кухня залишилась у старій будівлі. Просторе подвір'я і крите піддашся.

Навчальний період тривав повних 05 (п'ять) років, і ще один вступного підготовчого року. Крім загально приписаних державою предметів, в навчальну програму обов'язково входила українська мова, укр. література, історія і географія України, спів церковний і народній, Літургія і катехизм. На п'ятому гімназійному році учні тижнево побирали 02 (дві) години навчання грецької мови.

Бр. Полієвкт Петро Мельник чсвв, фаховий столяр, учитель церковного співу, відповідальний за монастирську господарку, побожний монах (†07.03.1948).

Семінарія св. Йосифа, в Прудентополіс, в день свого благословення і відкриття – 01.3.1940.

В 1939 році, в наслідок Другої Світової Війни (01.9.1939-1945), Бразилія ввійшла до групи Аліантів, а Президент Жетулію Варгас заповів гостру націоналізацію, яка засягнула багатьох посельчан-імігрантів: німців, італійців, поляків і українців. Зайшла контроля на чужинецькі школи, товариства, сходи, святкування, концерти, видавництва, богослуження на чужій мові, проповідування і т. п. В тому наша спільнота багато потерпіла, але зберегла рідні святощі. З тої причини, в вересні 1939 року, учнів Семінарії відпущено домів і повідомлено, щоб повернулись в лютім місяці наступного, тобто 1940 року.

Семінарія широко, вільно і спокійно відкрила свої двері і продовжувала свій хід у світле майбутнє.

В тому самому 1939 році, поліцейська влада офіційно наказала, щоб о. Йосафат Роґа і о. Йосиф Мартинець обов'язково явились у Куритибі, в централі поліцейського паранського штабу (сьогодні це будинок куритибської муніципальної Камари). Ціллю того приказу було засягнути точніші забажані владою вияснення. Обидва Отці спокійно просиділи в тій самій централі одну ніч і повернулись щасливо домів. Так дослівно свідчив мені особисто сам о. Й. Роґа. Кімната ця незмінно зберігається по-сьогодні. Зараз вона служить за вітальню.

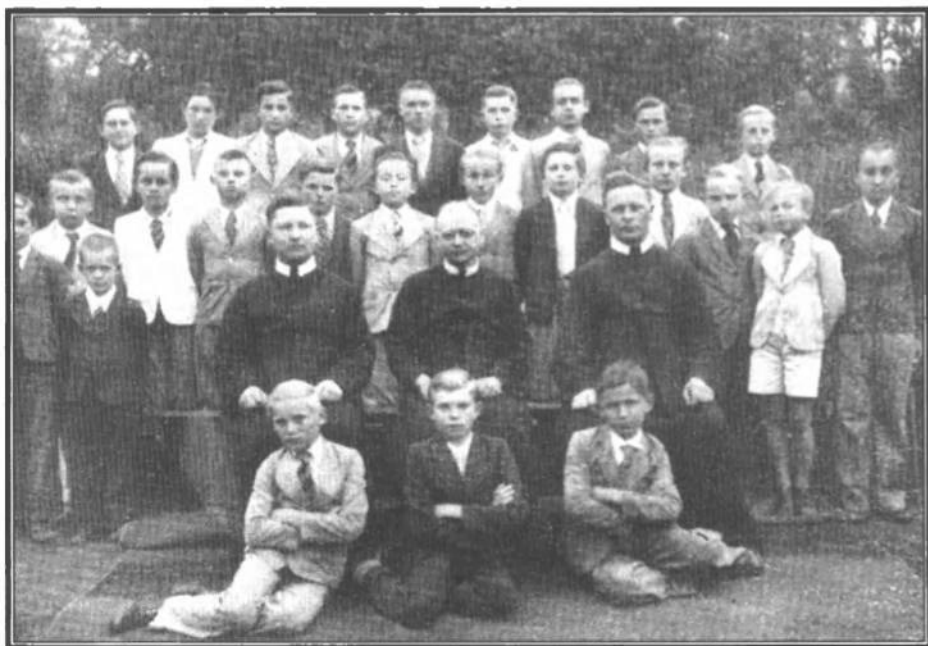
Виглядало, що все втихомирилося і настала повна свобода слова голошеного, писаного і друкованого. Але ні. То тут то там приходилось до неприємних сутичок і ворожнеч. Щоб знормалізувати невідрадне положення та досягнути і забезпечити мир і спокій, в половині 1939 року, вищенаведені Отці вдались, в тій ціллі, до Ріо де Жанейро, де саме в тому часі Бразилійський Єпископат відбував свою річну загальну Конференцію. Заслухавши зізнання, єпископат поставився прихильно до справи і вставився за нами перед державною владою. Внедовзі потім, Міністер Внутрішніх Справ уділив дозвіл свobodно вживати матірної мови де і коли захочемо.

Додати б тут отакий випадок. Вже в 1943 році, в повнім розбігу війни, о. Іринарх Маланяк, одної соняшної неділі служив св. Літургію і проповідав у церкві св. свц. Йосафата, в Прудентополіс. Очевидно, проповідував на українській мові. Кількох військовиків-шпіонів були в церкві і слухали проповіді. Їхнім командиром, пригадю собі, як свідок очевидець, був якийсь капітан на прізвище Сампайо. По Сл. Божій спокійно "запросили" о. Іринарха до місцевої поліц-делегатури. А нарід, вийшовши з церкви, процесією товаришив своєму о. парохові. Вже в дверях поліц. осідку, влада щось між собою пошиптала і о. Іринарха звільнили. Авантюра скінчилася на радість і оплески всієї вірної юрби.

Першим кільккалітнім Ректором Семінарії і професором був о. Йосафат Іван Роґа, а в професорський склад входили о. Йосиф Роман Мартинець (потім Владика), о. Орест Дуб (в 1939 р. виїхав в Аргентину), о. Мелетій Камінський (+27.3.1957), о. Орест Карплюк (в 50-их роках виїхав в Аргентину), і почасті бр. Йосиф О. Прийма і бр. Рафаїл Семчишин. В лютому 1941 року Семінарія начисляла в своїх приміщеннях 26 учнів. Під проводом ОО. Професорів і бр. Прокопа Верети семінаристи влаштовували різні культурні вечірки, концерти при нагоді річниць Т. Шевченка, Івана Франка, Симона Петлюри, Євгена Коновальця і інших. А щомісяця відбували дуже охотно і активно збори Апостольства Молитви.

Кожний день мав наперед визначений порядок-програму: ранішні молитви, Сл. Божа, виклади, навчання, час на відпруження, харчування, спів, духовне читання. Не бракувало проходів, прогулянок, поїздок та й ручної праці. Улюбленим спортом був копаний м'яч і відбиванка.

Кожного року, в час Великого Посту, семінаристи відбували свою одно або триденну духовну обнову.

Сидять: о. ректор Йосафат Роґа, о. Протоіг. Йосиф Мартинець і о. Мелетій Камінський, професор. В останньому ряді, останній з права – Василь Кривий. 1941 р.

З великою приємністю маю постійно в пам'яті моїх товаришів шкільної лавки в Семінарії св. Йосифа, які там були за період 1935-1942 років. Ось їхні імена:

- о. Борис Йосиф Коцій чсвв – село Слав'ятин, Підгайці, Галичина, а відтак Тіжуко Прето, Прудентополіс;
- о. Маріян Михайло Стружак чсвв – Лінія "Б", Іраті, Парана;
- о. Василь Володимир Зінько чсвв – Сокаль, Галичина, потім Чако, Аргентина, відтак Апостолес, Місіонес, Аргентина, а в кінці – Бразилія;
- о. Северій Прийма (дієцезальний священник) – Ірасема, Ітайополіс, Санта Катерина;
- о. Пасив Павло Лозовий чсвв – Коста Карвальо, Ітайополіс, Санта Катерина;
- о. Матей М. Дмитерко чсвв – Лінія "Б", Іраті;
- о. Іриней Іван Білян чсвв – Рутес, Ірасема, С. Катерина;
- інж. Рафаїл Куліцький – Лінія Ріо дос Патос, Прудентополіс;
- Марко Гарбачевський – Прудентополіс;

- Дмитро Бардаль – Іваї;
- Йосиф Дідик – Кадеадо, Іраті;
- Григорій Вовк – Ріо Азул, Парана;
- Йосиф Вовк – Ріо Азул;
- Мирон Волохатий – Прудентополіс;
- Онуфрій Чупіль – Папандува, Санта Катерина;
- Андрей Горбань – Гонсалвес Жуніор, Іраті;
- Амвросій Хома – Іраті;
- Петро Гуйда – Іваї;
- Йосиф Гуйда – Іваї;
- Рафаїл Лозовий – Ірасема, С. Катерина;
- Іван Лозовий – Коста Карвальо, Санта Катерина;
- Петро Тлумацький – Ліґасон, Прудентополіс;
- Юлій Гуменюк – Сан Роке, Ріо дос Індіос, Іваї;
- Левко Сисак – Маллет, Парана;
- Євген Булик – Марко “5”, Уніон да Віторія, Парана;
- Петро Селецький – Жанґада-Марко “5”, Уніон да Віторія;
- Дмитро Личман – Тіжуко Прето, Прудентополіс;
- Йосафат Шульган – Прудентополіс;
- Петро Недошитко – Марко “5”, Уніон да Віторія;
- Йосиф Білик – Маллет, Парана;
- Василь Роїк – Ірасема, С. Катерина;
- о. Славко Іван Хризостом чсвв – Прудентопіль, Парана;
- о. Євген Володимир Гарасимчук (православний) – Ітапара, Іраті;
- Януарій Полінарський – Ірасема, С. Катерина;
- Антін Босий – Папандува, Санта Катерина;
- о. Арсеній Олександр Кузишин чсвв – Тіжуко Прето, Прудентополіс;
- бр. Йосафат Ізидор Леуш чсвв – Ітапара, Іраті;
- Павло Леуш – Ітапара, Іраті;
- Петро Білецький – Маллет;
- Ярослав Бобало – Гервал, Парана;
- Юлій Юркевич – Куритиба, Парана;
- Мйхайло Ключковський – Ітапара, Іраті;
- Михайло Слота – Кадеадо, Іраті;
- Михайло Пурець Син – Бракатінга, Прудентополіс;
- Василь Мартинішин – Ірасема, С. Катерина;
- Мартин Ковалик – Ронкадор, Парана;
- Ярослав Войціх – Кандідо де Абреу, Прудентополіс;
- Дмитро Петрів – Маркондес, Прудентополіс;
- Павло Дєрка – Новембро, Прудентополіс;
- Теодозій Кравчук – Понта Гросса, Парана;

- Володимир Дмитерко – Лінія “Б”, Іраті;
- Вартоломей Тадра – Ітапара, Іраті;
- о. Климентій Олександр Корчагін чсвв – Моема, Ітайополіс, Санта Катерина;
- Стефан Крайчий – Маркондес, Прудентополіс;
- Стефан Сідляр – Моема, Ітайополіс, С. Катерина;
- о. Маркіян Микола Пенцак чсвв – Моема;
- Петро Стружак – Лінія “Б”, Іраті;
- Антін Вітчимишин – Боа Вентура, Пітанґа, Парана;
- Ілярій Вітчимишин – Боа Вентура, Пітанґа.

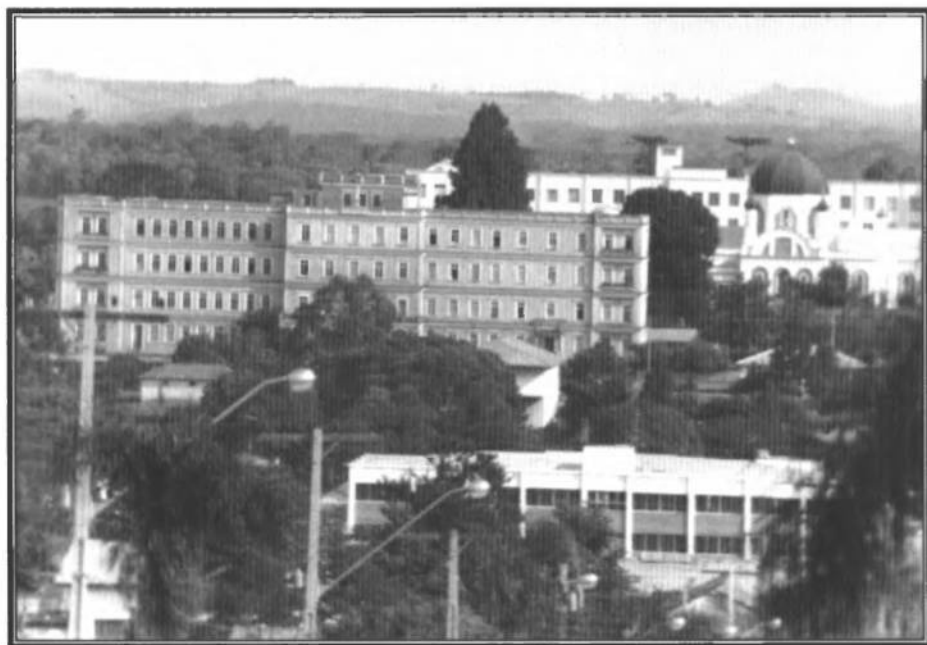
Всі вони – чи живі чи спочилі в Бозі – назавжди в моїй пам’яті.

За особливими і повними признання та повсякчасної вдячності стараннями, заходами і трудами о. Протоархимандрита Павла Миськіва чсвв, в 1953 році розпочато поважну студію великого і знаменного проекту цілком нової будови Семінарії св. Йосифа, 3-ьої з ряду, в Прудентополіс. Про виготовлення її проекту, як теж і все фінансування, від заложення наріжного каменя до кінцевого умеблювання, подбала Генеральна Курія ОО. Василіян у Римі. Кошти сягали великих сум. Сама бразилійська василіянська Провінція ніяк і ніколи не встигла б виконати такий задум своїми власними спроможностями. Головним інженером, який наглядав усю будову, був інж. Макс, з Телемако Борба. А виконавцями, головно частини структури і обтинкування – Йосафат і Іван Суходоляк.

Було ідеєю багатьох Отців, зокрема молодших, щоб, з різних практичних причин, цю переважливу споруду здійснити не в місті Прудентополіс, а на обширній посілості ОО. Василіян, біля ріки Ріо дос Патос – Абріл. Сьогодні там взірцева монастирська господарка. Ця ідея, шкода, не досягнула більшості і перепала.

о. Павло П. Миськів чсвв – Протоархимандрит Василіянського Чину св. свц. Йосафата, Ген. Економ Чину, визначний добродій і опікун Василіянської Провінції св. Йосифа в Бразилії. Спочив у Бозі в Римі дня 30.9.1984 р.

Прудентополіс, Парана, січень 1985 р. – Посередині – Семінарія св. Йосифа, дальше – параф. церква св. свц. Йосафата і головний дім Катехиток С. Ісусового.

І так, з початком 1954 року розпочато працю біля нової будівлі. Її сполучено з монастирем уже існуючим, і його лиш звідусіль скріплено цементовими палями та додано один поверх. Пороблено теж деякі покращення в кімнатах, в каплиці і на коритарях. Простору монументальну будову викінчено в 1961 році. Нагдядачем над усією працею був о. Пасив Павло Лозовий, а останньо, в 1960 році, о. Єфрем В. Кривий.

Чотироповерхова будова видніє на ціле місто Прудентополіс і всім прихожим мило і імпазантно впадає в очі сповняючи своє завдання на благо св. Церкви, св. Чину і Божого Люду.

о. Мелетій Михайло Камінський чсвв – його заходами здійснено будівлю Семінарії св. Йосифа в Прудентополіс, в 1938-1939 роках. Кількалітній там професор. Ревний парох, місіонер, опікун укр. імігрантів, талановитий церковний і громадський діяч. Мій екзамінатор при вступленні на кандидатуру. (Помер 27.3.1957.)

Мулярську роботу, від початку до завершення, виконували робітники з Прудентополіс, переважно наші парафіяни, крім кількох спритних бразиліанів. Першим, хто розпочав і мав нагляд над ходом роботи, особливо ж над викопуванням фундаментів, був о. Микола М. Іванів. Зараз таки на початку спостережено, що фундаменти на такий велитенський проект виглядають слабкими, а місцями мури, зокрема центральної нави, почали осідати. Безпроводно, за інформаціями добрих людей, запрошено відомого інженера Макс Н. Н., з Телемако Борба, щоб перебрав весь нагляд і контролю будівлі. З його прибуттям (літачком) і пильним надзором будівельний комплекс набрав солідного вигляду – глибоко вкопані цемент-бетоніві палі надали стійкості і забезпечення. Все втихомирилось і робота доста скорим темпом поступала. Достачанням будівельного матеріалу зайнялись Йосиф Лупипса, вантажником монастирським, і Адольф Шафранський, своїм власним.

Весь матеріал зі старої Семінарії (дошки, крокви, балки, планки, платви зужито на розбудову монастирської господарки на Рондах, частинно на дім друкарів, на монастирську столярню, а частинно на потреби риштовання довкруги і в середині нової будови та на інші прибудівельні потреби.

В році 1986, з огляду на нові обставини і потреби, які наступили з бігом і зміною часів, Управа Семінарії, за дозволом і в співпраці з Провінційною Курією ОО. Василіян, та сповнивши всі необхідні вимоги і достосовування Секретарства Освіти Штату Парана, замінила назву СЕМІНАРІЯ на нову назву, а саме, КОЛЕГІЯ СВ. ЙОСИФА, з запрограмованими студіями 1-го і 2-го ступня, офіційно визнаними і признаними вищенаведеним Секретарством.

Знову ж 2005 року, Управа Колегії ввела і встановила поширену семінарійну норму, тобто, приймати учнів не лише системою інтернату, але теж з-зовні, значить, з міста –

Бр. Методій Солтис чсвв – фаховий столяр, відданий услугам Церкви захристіян і дяк, і також електротехнік. Цю працю він охоче і радо виконував в монастирі, в шпиталі С. Ісусового і в Катехиток С. Ісусового в Прудентополіс. З під його руки – сотки кивотів і десятки престолів по наших церквах і каплицях.

хлопців і дівчат (екстернат). Так і дальше існує і діє Колегія, завжди з надіями кращих днів і кращих осягів.

Новіціят

В навечір'я Йордану, дня 5-го січня 1943 року, вступив я в монастирські двері обителі ОО. Василяян, у Прудентополіс. Попрощався з батьком і поцілував його мозолену руку. Зустрінув нас, з питомою собі ввічливістю і ласкавістю, о. Мелетій Камінський. Сяк-так розташувавшись, в назначену годину, wraz з усією спільнотою засіли до традиційної "щедрої вечері". Тут і зустрінувся з товаришами семінарійної лавки. Другого дня – незнані досі мені йорданські відправи. А дальше, строгий новіціятський щоденний порядок. Наші приміщення – спальня і аскитар, були на третьому поверсі монастиря – піддашшя. Каплиця та їдальня – спільні для всієї чернечої громади. Магістром, тобто нашим духовним учителем, був о. Іринарх Іван Маланяк, а йому до помочі в навчанні церк. і літургійного співу був о. Йосафат Роґа.

Всі аскетичні конференції, відчити, читання, писання, типик і інші відбувались виключно на українській мові. В новіціятській бібліотеці, в той час, майже ніоднієї книжки на португальській мові. Хіба виїмково. Зате, мали до розпорядимості гарні аскетичні книжки на польській мові. Була нагода дещо запізнатись з мовою наших сусідів.

Подаю імена товаришів новіціятських духовних змагань: Йосиф Баранюк, з Бері Ґуарані, Парана; Славко Хризостом, з Прудентополіс; Януарій Полінарський, з Ірасеми, Санта Катерина; Олександр Корчагін, з Моєми, Санта Катерина; Олександр Кузишин, з Тіжуко Прето, Прудентополіс; Методій Солтис, з Моєми, Санта Катерина; Василь Гоц, з Моєми, Санта Катерина; Микола Керич, з Кравейро, Санта Катерина; Павло Романів, з Ірасеми, Санта Катерина; Василь Мартинишин, з Ірасеми, Санта Катерина; Іван Лозовий, з Коста Карвальо, Санта Катерина.

Час скоро збігав. Наближався день прийняття чернечої р'яси. Свято це відбулося скромненько, в неділю дня 18-го липня 1943 року, в монастирській каплиці в пообідній порі. Обрав собі свобідно, як тоді було загальним звичаєм – ім'я Єфрем. Теж і інші мої товариші поступили подібно. Вже як новаки, більше від нас вимагано так на духовній площині, як і на освітній. Зокрема

ішлося про навчання української мови, історії нашої Церкви, Василянського Чину та церковного співу.

Приписаний новіціатський період добігав до кінця. З різних тоді оправдуючих причин, його дещо скорочено. Отож, на початку жовтня 1944 року, не маючи канонічного віку, я склав лиш приречення, а зараз дня 01.01.1945, у празник св. Василя Великого, в монастирській молитовні, склав перші часові обіти. Службу Божу служив о. магістер Іринарх. Все торжество відбулося без галасу, без шуму, без оплесків і різних зовнішніх окрас. Рішення зроблене. Ідемо вперед з обраним ідеалом.

Гуманістика і філософія

Зараз по Йордані 1945 року, наша група виїжджає на Ірасему, муніципію Ітайополіс, Санта Катерина. Тому що параф. церква, монастир і дзвіниця положені на невеличкій примануючій поетичній горі – жителі Ірасеми назвали її "Ясна Гора". З такою назвою ввійшла вона в історію. Монастир був одноповерховий, ввесь дерев'яний, з доданим піддашшям, де була приміщена бібліотека. Розподіл всіх кімнат, викладових заль, каплиці, їдальні і т. п. був аж надто скромний і обмежений. Не було електричного світла. Лиш найконечніші речі. Іншого місця на студії Провінція ніяк не мала змоги постаратись.

З Прудентополіс ми виїхали підводою до Іраті, а дальше потягом до Уніон да Віторія. Тут перекуняли цілу нічку, а над ранком, дальше потягом до Каноіняс і Ріо Неґро. Знову заночували, але цим разом у простенькому готелі "Екселсіор". Дякувати Богу. Звідси, провізорициним потягом, бо тоді щотільки заставляли рейки, аж на т. зв. 34-ий кілометр. Тут ждали на нас кілька підвод. Примістились ми і рушили крутими доріжками на "Ясну Гору". Нашим провідником всієї подорожі

Бр. Маркіян Матей Моспанчсшв – парафіальний канцелярист, кравець, годинникар, захристіян, огородник, взірцевий монах. По братньому званий "мамою монастиря". Помер у Прудентополі 19.03.1990.

був бр. Маркіян Моспан чсвв. Він замовляв нам перекуску і здебільша частував овочами. Праведна, спокійна, лагідна душа. Щасливо добились ми на монастирське подвір'я. Зараз розмістили нас по кімнатах.

Декілька днів адаптації, ручна праця, монастирський порядок, а в лютому місяці початок шкільного року. Навчальна програма надто накупичена і вимагаюча. Виклади строго були перед і по обіді. Все робилося поспішним ходом, а найгірше, з браку професорів, звужувано навчальні гуманістичні і філософічні виклади і зчаста трактовано їх скорочено. Хоч, щоправда, доброї волі, чи у професорів чи в учнів не бракувало ніколи. Професорами були о. Йосафат І. Роґа, о. Йосиф Р. Мартинець (потім Владика), о. Теодозій Кучинський, о. Мелетій Камінський і о. Орест Карплюк.

В першій половині 1948 р. перенесено мене до Прудентополіс, де сповняв уряд префекта в прудентопільській Семінарії і доповняв навчання філософії та історії нашої Церкви. Професорами були о. Іриней Вігоринський чсвв (†04.3.1969), о. Сотер Голик чсвв, з Н. Йорку, США, і о. Йосиф О. Прийма чсвв (†24.11.1993).

Церква Пресв. Родини, монастир ОО. Василіян, дзвіниця, кухня і столярня на Ірасемі, Санта Катерина. В роках 1945-1955 тут був приміщений схолястикат і філософія. Всі ці будівлі, з невідомих якслід причин, пішли з вогнем дня 01.5.1955 року.

З великим болем і смутком треба згадати трагедію, яка навістила монастир, церкву і дзвіницю на Ірасемі-Ясній Горі, в ночі з 30-го квітня на 1-го травня 1955 року, а саме, несподівана

пожежа перетворила в попіл і купиці згарища всі цінні історичні спорудження. З тою жахливою подією студії приміщено в Прудентополіс, а незабаром в Іваї, а ще пізніше в Куритибі.

Не можна позабути, що удержання чернечого доросту на Ірасемі було аж надто тяжким. Взагалі без фінансово-економічних джерел. Вся монастирська господарка фактично і практично була виконувана виключно руками студентів. Всежтаки, ніколи не бракувало часу на молитву, на студії, на розривки, на спорт і на видання василіянського журналіка "Цвіркун", який, жалко, з роками перестав цвірчати. Шкода.

Рим, богословські студії

Під кінець 1948 року несподівано наспіла благословенна і щаслива вістка. Провінційна Курія ОО. Василіян у порозумінні з Генеральною Курією Чину рішили вислати студентів богословії до Глен Ков, Н. Йорк, США. Було в плані створити тут центр василіянських богословських студій. Ідея ця, однак, не дійшла до дійсності. З різних причин її залишено. Натомість, рішили власті Чину спрямувати студентів богословії до Риму. Кращими і соліднішими без порівняння Римські Університети. Раділи ми і вірити не хотілося, що перед нами стелиться дорога до Вічного Міста. Справжній привілей. Отже, з бразилійської Провінції їде нас 5-ьох: о. Пасив П. Лозовий, о. Матей М. Дмитерко, бр. Йосиф Баранюк, бр. Іван Хризостом і я.

На тодішні часи така подія була чимось виїмковим, рідкісним і прямо надземним. Почалися старання про всю документацію. До нашої п'ятки мали прилучитись Клим О. Корчагін і Арсен О. Кузишин. Але, в останній хвилі Настоятелі рішили їх вислати до Архідієцезальної Великої Семінарії в Ла Плата, Буенос Айрес, Аргентина. Там обидва вони побирали богословські навчання і завершили докторатом з догматики.

Наша подорож почалася в Куритибі, в суботу, дня 27-го листопада 1948 року. Виїхали ми автобусом компанії КОМЕТА, о год. 18-ій, з Куритиби до Сан Павло, де прибули о год. 6-ій ранку – отже, 12 годин втомлюючої дороги. Негайно пересіли на автобус до Сантос і тут замешкали в монастирі ОО. Венедиктинів. В неділю (28-го) оглядали місто, а в понеділок (29-го) виготовляли решту документів – ходження від Анни до Каяфи. Надзвичайно гарна і братня гостинність ОО. Венедиктинів. Дня 30-го листопада, о год. 16.20, ми вже приміщені на італійським

кораблі (пів-тягаровім) "Паоло Тосканеллі". Відчалюємо від берегів Бразилії, смеркається, сонце заходить, гори чорніють... Другого дня причалюємо на коротко до пристані в Ріо де Жанейро, а 3-ого грудня ми вже в Салвадор, Баїа. Тут задержались цілу днину. Робітники ладували корабель. Скористали оглянути історичні частини міста – колишньої столиці Бразилії.

Опівночі того дня остаточно відпливаємо і залишаємо на кілька років Бразилію. "Адеус, портейра веля..." Вже й повне море, корабель злегка похитується, а там далше б'ють об нього високі хвилі. Майже всі подорожні захворіли на "мале дел маре". Їдальня порожня. Дня 10-го грудня корабель причалив до пристані Палмас, на островах Канарійських. Була 20-та година. Замовили таксівку і проїхались приємно освітленим містечком. З 12-го на 13-го грудня, з неділі на понеділок, ніччю, проїжджаємо Гібральтар. Зараз по лівій стороні СІЕРРА НЕВАДА – береги Іспанії; на вершинах гір – перший раз бачу сніг! Майже щоденно наші обидва Отці служили Сл. Божу. З причини захворювання були змушені протягом кількох днів її залишити.

Дня 16-го грудня 1948 року, ледви благословилося на день, наш корабель в'їжджав до пристані Генуї, на півночі Італії. Крізь мр'яки видніють гористі береги, а там і місто. Вперше бачимо на власні очі так оспівувану Європу. Повільно, поміж стоячими шторцом ушкодженими кораблями, що їх збомбардували американці, наш ТОСКАНЕЛЛІ причалив. Нечувана метушня, поліцейська контроля і висадка. Зустрінув нас о. Мелетій Соловій чсвв і поміг щасливо пройти і виконати всі формальності на адуані. А везли ми з собою кількадесат кілограмів кави і цукру. Повоєнний час і саме повсюди бракувало цих продуктів. По всіх адуанських тарапатах зайшли ми у недалекий парк. Поступили до крамнички і, перекусивши дещо, відвідали декілька церков і цвинтар та рушили в напрямі поїздової станції. Точно о г. 20.45 наш поїзд вже в русі. Їде прямо на Пізу і Рим. Дрімаємо.

Досить холодна ніч. Ледви зачало світати, дня 17-го грудня 1948 року в'їжджаємо до Риму. Різні-прерізні враження. Втомлені глядимо кріз віконця і обабіч бачимо руїни – наслідки нещодавно закінченої війни. Беремо дві дрантиві таксівки і за кільканадцять хвилин ми у дверях історичної обителі ОО. Василіян на Піаца Мадонна дей Монті – останній пункт нашої подорожі.

Була 7-ма год. ранку. Смачна перекуска, розташовування по кімнатах. З обіду – полагодження вписових вимог до Григоріанського Університету. Нас 4-ьох вписали на факультет богословії, а о. Пасива Лозового на факультет канонічного права. Наступного дня вже учаємо на повні виклади 1-ого теологічного року. Одне нам дошкулювало, а саме, брак ogrівання в домі. Програма викладів і студій – на високому рівені. Це ж єзуїти-ісусовці мають свою питому наукову традицію. На так високі щаблі ми, сказати правду, не були підготовані. Але, завзяття в нас не бракувало. Іспити і оцінки півріччя і кінцеві середньо добрі.

Дня 1-го січня Святого 1950 Року, в церкві свв. Сергія і Вакха, під час Св. Літургії, яку служив Всесв. Генеральний Вікарій Чину о. Теодозій Тит Галущинський, зложив я торжественну монашу професію wraz із богословами Іваном Хризостомом, з Бразилії і Петром Грабцем, з Канади.

Генеральна Курія ОО. Василян у Римі за роки 1948-1952 була у слідуєчому складі: о. Гліб Кінах – Генеральний Вікарій Чину, о. Теодозій Тит Галущинський – заступник, о. Павло Миськів – Ген. Економ, о. Михайло Ваврик – Ген. Консультор, о. Микола Когут – Ген. Консультор, о. Йосиф Заячківський – Ген. Консультор і Ректор Колегії св. сщм. Йосафата (+19.3.1972) і о. Йосафат Лабай – ігумен дому (після свого мандату виїхав в Уругвай, де працював кілька років; захворів, і вневдзі помер; похований в Апостолес, Місіонес, Аргентина). Крім тих, були ще слідуєчі Отці, які в той час студіювали на різних Університетах Риму: о. Ізидор Патрило, о. Йосафат

Всесвітл. о. Протоархимандрит Теодозій Тит Галущинський (1949-1952).

о. Йосафат Скрутень чсвв (помер 12.10.1951 р.). В 1923-му році започаткував видання "Записки Чина св. Василія Великого". Духовник Колегії св. сщм. Йосафата.

Скрутень, о. Севастіян Сабол, о. Василь В. Зінько і о. Мелетій Соловій – префект студентів. З домашніх братів: Єронім Михалисько – кухар, Атанасій Татинець і Семен Бужара – завідателі домашніх порядків. В пізніших роках працювали в тих самих ділянках Сильвестер Кавка, Леонід Войдило, Нестор Ґулак і Освалдо Васильковський – всі з Бразилії.

Генеральна Курія ОО. Василиян у Римі – Святий 1950 рік. З ліва на право: о. Мелетій Соловій, о. Йосафат Скрутень, о. Микола Когут – Ген. Консултор, о. Йосиф Заячківський – Ген. Консултор, о. Протоархимандрит Теодозій Тит Галуцинський, о. Гліб Кінах – Протоконсултор, о. Павло Миськів – Ген Економ і о. Йосафат Лабай – ігумен дому. В 2-ому ряді, 5-ий: о. Атанасій Великий – віце-ректор семінарії, о. Севастіян Сабол, бр. Єронім Михалисько і бр. Атанасій Татинець. Всі інші – студенти богословії.

А як не згадати моїх товаришів побуту і студій в Римі при Генеральній Курії Василиянського Чину. Крім повище згаданих з Бразилії, були наступні василіянські студенти-богослови, спільники кількарічних змагань: о. Нікон Свірський, о. Модест Гнесько, Леонтій Якубів, Мартин Прийма, Петро Грабець, Йосиф Храпливий, Павло Лисак, Євген Кушко, Корнилій Пасічний (тепер Владика) – всі з Канади. А з Бразилії – о. Василь В. Зінько, який студіював Канонічне Право на Григоріянському Університеті (+23.4.2008, у Львові). Від 1951 року – Іннокентій М. Баран,

Григорій Мазепа, Стефан П. Крайчий, теж з Бразилії. З України моїм щирим товаришем і другом був Стефан Шута, бувший вояк німецької армії. Залишив Чин, переїхав в Аргентину і проживає в Буенос Айрес. Був полонений під Сталінградом, працював у фабриці цементу в Уралах і, за Божою поміччю, дивним дивом, вийшов на волю.

Рим, 16.5.1950 р. – Частинний вид на головну залю Григоріянського Університету. Світлина з нагоди закриття навчального 1950 року.

За весь час побуту в Римі (1948-1952) студенти мали точно усталений монаший порядок і його сумлінно зберігали. Духовником був сам о. Ген. Вікарій Теодозій Галущинський, відомий знавець св. Письма, а згодом те важливе служіння виконував о. Микола Когут. Завжди користалося з евентуальних відвідин наших Отців з США чи з Канади, і просилося їх до слова. Дуже корисні були конференції о. Йосафата Скрутеня, визначного духовного письменника, як теж і о. Севастіяна Саболя, знаного поета, походженням з Карпатської України.

Кожнорічно у визначеному часі вся студентська спільнота відбувала приписані Правилами 8-денні реколекції, а одноденні перед празником св. Василя Великого. Для вправи в майбутньому проповідуванні, кожний з нас, богословів, в часі Великого Посту, перед усією Ген. Курією в часі обіду, мав виголосити великопосну проповідь на тему наперед визначену о. Ігуменом. Всі слухачі, включно з о. Протоархимандритом давали свої завваги і, очевидно, оцінку з нагородою, якщо проповідник заслужив.

Не поминути ще одного деталю: у серці кожного питомця-студента в Римі жевріє велике бажання принаймні один раз зблизька побачити Намісника Христового, а ще більше бути найближче Нього на торжественній св. Літургії в Базилиці св. ап. Петра. Вступ на таку Сл. Божу був завжди за окремими квитками. Довідались ми, що Грецька Папська Колегія має привілей на кожній такій врочистій Сл. Божій співати на грецькій мові потрійне "Алилуя" і "Слава Тобі, Господи" перед і по Євангелії. Безпроводочно богослов Іван Хризостом і я вписались у членство хору Грецької Колегії, після кількох проб завчили грецького напіву і щасливо при великих торжествах співали частинки Сл. Божої, примістившись зараз побіч папського престолу під т. зв. трибуною св. Лонгина.

Завдяки старанням Ген. Економа о. Павла Миськіва, студенти-богослови кожного року, протягом трьох місяців (липень, серпень і вересень) втішались очікуваними і корисними вакаціями. Їх розміщувано в групах по різних о. Економові знаних семінарійних чи й монаших спільнотах в Італії і в інших країнах Європи. Він про це завчасно старався подбати і забезпечити. Мої вакації в 1949 р. на терені Італії перебув я в товаристві о. Йосифа Л. Баранюка, в старинному монастирі ОО. Венедиктинів, а властиво в їхній приєднаній Малій Семінарії, в містечку Суб'яко. Тут вивчали ми італійську мову. Окруження виключно італійське. Суб'яко віддалене від Риму всього 76 км. Звідси, на початку серпня місяця, виїхали ми, продовжуючи вакації, на майже місяць побуту в Монте Верджіне, біля Беневенто, південна Італія. Повернулись до Риму в перший тиждень вересня і працювали при впорядковуванні монастирської бібліотеки. Їдучи до Монте Верджіне, оглянули ми Наполі, Помпеї і вулькан Везувій. Теж поступили на польсько-український мілітарний цвинтар на Монте Кассіно. Багато з наших тут спочивають, хоч під польським стягом!... "Доле моя, доле..."

Другі мої вакації, за рік 1950, відбулись в місцевості Монталто, подалік Лоретто, центральна Італія. Цим разом,

студенти спільно їх переводили в невеличкій приморській Семінарії одного з новооснованих спільнот посвяченого життя. Майже щоденно, по свобідній волі кожного, користаючи з старенької місцевої компанії автобусика, виїжджали на пляжу, а над вечором повертались. У міжчасі, відвідали відпочинкове хороше помешкання славного італійського співака-тенора Каруззо, положене на чудовім узгір'ї. А зараз побіч марійського містечка Лоретто видніє мілітарний цвинтар на якому спочивають, збільша, англійські вояки, індіанські, польські і, на жаль, українські. Воювали вони під командою польського Генерала Владіслава Андерса. "І ніхто їх не згадає..." – співає наша пісня.

Ніяк і ніколи не позабути нам великого і незбагненого привілею, що його ми пережили і були наочними свідками цієї незрівняної події в св. Церкві, а саме, врочисте проголошення догми Внебовзяття Преч. Діви Марії з тілом і душею до неба, що її проголосив св. Отець Папа Пій XII, на площі св. Петра, в Римі, дня 1-го листопада 1950 Святого Року. "Вгору піднесім серця!"

Треті мої, і вже останні вакації в Європі, за 1951 рік, мали місце в містечку Швац, Австрія, недалеко Іннсбруку, в монастирі ОО. Францішканів. Справді, тут чудово – альпійські всьому світу знані гори! Швац і околиці були в мілітарній зоні французької окупації. Мав, отож, нагоду обсервувати французького жовніра. Знову, всі ми богослови спільно вакаціювали, у справді мальовничих околицях Австрії. Між іншим, кількаразово навідувались до Іннсбруку, на недалекі звідси копальні соли, на гори Гаффелекар, Ахен Зі (озеро), на Келлер Йох, і відбули дводенну незабутню прогулянку в гори п. назвою Решткогеллгітте. Вперше ступав по вічнім снігу в австрійських Альпах. Це найкращі вакації за весь час нашого побуту в Європі. У Швац, перед від'їздом у Рим, відбули ми 8-денні реколекції під проводом о. Ген. Консультора Миколи Когута.

З початком місяця жовтня відкривається останній рік (1951-1952) моїх студій. Щоб досягнути ступень бакаляврату і ліценції з богословії, кандидат обов'язково мусить взяти і завершити принаймні 02 (два) надзвичайні курси. Отож вибрав і вписався я на наступні 03 (три) курси: "Теологія пасторальна" – о. проф. Аттілій Перуффо; "Аскеза і містика в Листі св. Ап. Павла до Филип'ян" – о. проф. Карл Труглар, і "Геренція біолоджика ет евдженіка" – о. проф. Віктор Маркоцці. Курси ці тривали пів року. Дисертація моя була на тему "Стремління до святості в листі св. Апост. Павла до Филип'ян". Моїм модератором – о. Карл Труглар. Ще ці три предмети і кінцеві іспити "де універса", ще й до того на латинській мові, завдали багато надзвичайного труду і

зусиль. В половині червня 1952 року офіційно розпочались кінцеві іспити. Предмети за предметами, відділи за відділами, річники за річниками поазбучно – все як слід упрограмоване. Найавно спостерігалось певне затурбовання на лицах всіх студентів.

Дня 22-го червня 1952 р. наш річник, а всіх нас на 4-му році богословії було 334 учні, завершив іспити з четвертого і останнього року богословії – частинно усні і писемні. Дякувати Богові, щасливо. Хоч оцінки не аж такі відзначаючі, але достатні.

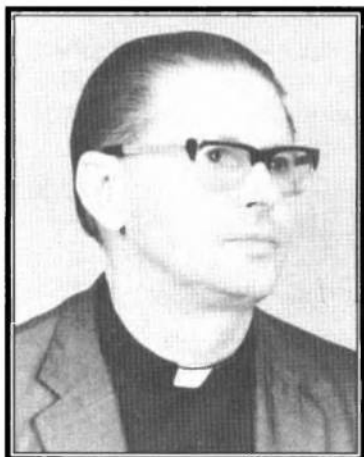
Тепер, ще відвідини деяких важніших монументів старого і нового Риму, закупно пам'яток, відвідини Колегії "Піо Бразілейро" і Колегії "св. свц. Йосафата", упланування від'їзду і всієї подорожі, пакування і висилка багажу тощо. Прощання і остаточний від'їзд з Риму зазначено на день 24-го червня 1952 року Божого. Про це пізніше.

Піддияконські, Дияконські і Єрейські свячення

Загальною нормою в Римі, що перед свяченнями т. зв. Меншими, Дияконськими і Священичими, кожний кандидат обов'язково має здати приписаний іспит у Римському Вікаріяті. Цей перший з ряду іспит здав я дня 14-го грудня 1950 року. А перед єрейськими свяченнями іспит випав на день 19-го квітня 1951 року. На одних і других екзамінатором був проф. о. Аттілій Перуффо. Без найменших проблем.

Піддияконські свячення були зазначені на котрийсь із днів перед Різдвяними Святами 1950 року, в церкві Руссікум. Святителем мав бути Преосв. Євреїнов. В тому часі Владика Іван Бучко відбував пасторальний візит наших скитальців у Німеччині. Добрий о. Павло Миськів порадив нам підодждати на поворот Преосв. Бучка (з різних причин). Дуже радо ми погодилися, підодждали і наші піддияконські свячення відбулися в молитовні Колегії св. свц. Йосафата, на Джаніколо, дня 4-го березня 1951 року. Службу Божу співав хор питомців.

Внедовзі потім, ОО. Настоятелі, з порозумінні з Преосв. Іваном Бучком, упланували і уточнили свято Благовіщення – 25-го березня 1951 року, на уділення дияконських свячень. І справді, того марійського свята торжественно вони були здійснені в каплиці Семінарії св. свц. Йосафата, на Джаніколо. Разом зі мною прийняли дияконські свячення Йосиф Л. Баранюк, Іван Славко Хризостом, один український селезіянин з Торіно і

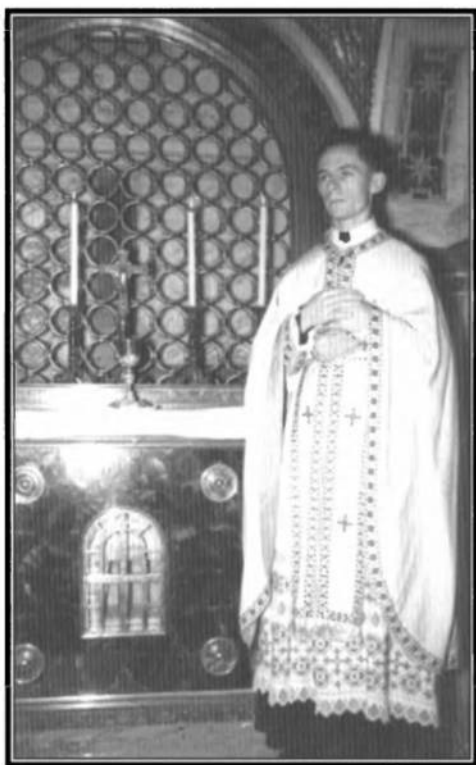
о. Северій Прийма – товариш студій Владики Єфрема в Римі, в 1951-1952 рр. (Помер 24.9.1976).

Товаришами свячень були о. Йосиф Л. Баранюк і о. Іван С. Хризостом. Як щасливо ми переживали передсвяття, свяття і посвяття цього благословенного, справді "Господнього дня, що його створив Господь!"

Довгоочікувана мрія-ідеал здійснюється. Перед самим свяченням, 3 (три) дні духовної обнови. Безкровна Архієрейська Жертва о год. 10-ій, а підчас неї – "Божественна благодать". Думками, серцем і молитвою були ми далеко за океаном. Там вся рідня, духовна спільнота і розлога нива наших священичих змагань. Внедовзі ми будемо на ній засівати євангельське зерно. По Сл. Божій, фотографії, вітання з братією і

10 (десять) питомців нашої Колегії. Вся церемонія тривала звиш 2.30 г. (дві години з половиною). Мило спогадую, що аколитами на цій відправі був о. Северій Прийма і о. Карло Тригук – товариші наших римських часів. Теж і новоприбулі вас. студенти з Бразилії – Іннокентій М. Баран, Григорій Мазепа і Стефан П. Крайчий.

Вже завчасно, в порозумінні з Архипастирем Скитальців Преосв. Бучком, домовлено і зазначено дату наших священичих свячень, а саме, 12-го листопада 1951 р., в василіянській церкві свв. Сергія і Вакха, на Мадонна дей Монті, ч. 3, в Римі.

о. Єфрем служить св. Літургію на гробі св. Ап. Петра, в Римі, 13.11.1951.

святочна трапеза. Організацією всього торжества ласкаво і вміло займався о. Ген. Економ Павло Миськів. Йому наша щиробратня вдячність.

В одному з наступних днів (13.11) служили ми поодинокі св. Літургію на гробі св. Апост. Петра, а 14.11 в базиліці св. Павла. Вражень пережитих не опишеш. Виклади і навчання продовжувались нормально. Університетська дисципліна не приймає і не узнає змін.

Щоденно служимо спільну Службу Божу в церкві свв. Сергія і Ваха. Попри офіційні виклади, зчаста заходимо до різних римських бібліотек з пошуком аскетичних і проповідничих підручників. Це ж бо останній рік нашого буття в Римі. Продовження немає. Скоренько минають Різдвяні Свята, надходить Великий Піст, Великдень, травень, і "сонце заходить!..."

Поворот у Бразилію

Прощаємось і вирушаємо з Вічного Міста, де щасливо проживали протягом майже 4-ьох років (грудень 1948-липень 1952), дня 24-го червня 1952 року, о год. 7.15 ранку. О год. 5-ій, остання Сл. Божа в церкві, сніданок, і таксівою на поїзд. Товаришати нам брати Леонтій Якубів, Петро Грабець, Іннокентій Баран і Григорій Мазепа.

З тиха рушив поїзд і мчить на північ Італії. Гарний погідний день. Скоро минаємо Чівітавеккія, Ліворно, Піза, Генува, а о год. 19.30 на довший часочок зупинились у Вентімілія – границя Італії з Францією. Контроля паспортів, перекуסקа, перевантажуємо наші манатки на французький потяг, доста примітивний, і їдемо на Марселлю.

Обабіч гарні краєвиди, схід сонця. Точно о год. 12.30 в'їжджаємо в містечко Люрд. Сьогодні вже 25-го червня. Замешкали в готелі Сент Акін. Трохи відпруження і входимо на площу перед величавою Марійською святинею. Саме починалася т. зв. процесія світла і молитва на вервиці. В церковній канцелярії замовили ми престіл і годину на відслушення нашої Служби Божої. Дуже радо канцелярист зазначив нам престіл ч. 84, на день 26-го червня, вранці. Повсюду тиша, спокій, лад і пісня-молитва. У всьому ми брали участь. Відвідали теж дім де мешкала св. Бернадета, кімнати і подвір'я. Набули дещо пам'яток і в год. 20.30 поїздом рушили на Тулуз. Тут п'ятьгодинове

чекання і прямуємо на Портбу, на границі Франції з Іспанією. Панорама змінюється. Гори Пірінеї сьак-так вкриті зеленню, а дальше-дальше пустінь, горяч до тої міри, що наші пляшки з люрдською водою потріскали ген. Потяг зараз іспанський, колише ним і кидає без перестанку. Відчуваємо втому. Дня 27-го червня вже надвечір прибули, вкінці, до Барселони.

Зараз таки піднайшли готель і по перекусці зазначили собі відпочинок. В Барселоні, серед спекоти, перебули всього 02 (два) дні. Правили Сл. Божу в церкві св. Жайме. Дня 29-го червня, о год. 10-ій причалив до пристані в Барселоні наш корабель "Конте Гранде". Він нас повезе аж до Ріо де Жанейро. Довідались, що около 500 нових пасажерів будуть нашими товаришами далекої плавби. Корабель доста вигідний.

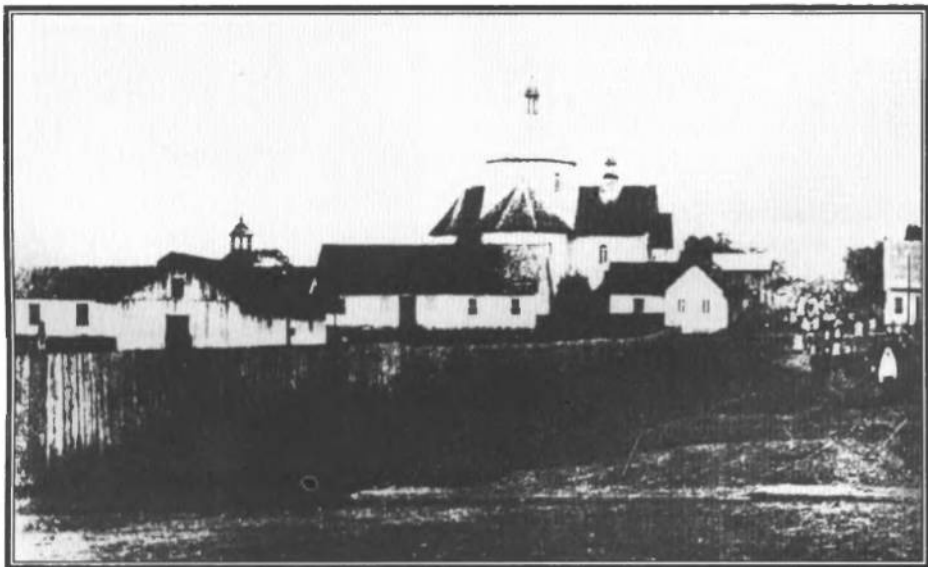
Ще перед обідом корабельні службовці почали розміщувати нових сопутників, в тому і нас. Призначено нам кімнату ч. 207, доста простору і вигідну. Около год. 14-ої, 30.6, повільно вирушаємо. Середземне море – лагідне, спокійне. Дня 1-го липня, біля 10-ої години, причалюємо в Лісабоні. Повідомлено, що корабель задержується тут всього 04 (чотири) години. Поспішно беремо таксівку і на-скоро оглядаємо важніші монументи історичного міста. Зараз з обіду відчалюємо на широке море, а за кілька днів причалюємо на декілька годин до міста-порту Дакар, в північній Африці. Кілька днів спокійної плавби, наближаємось до рівника, і наш вигідний корабель мчить на полудне. В дорозі розминаємось з іншими кораблями, які плывуть своїм шляхом. Всі свідомі, що першою сушею-землицею яку зустрінемо це Бразилія.

Щоденно нас 4-ьох (чотирьох) у нашій каюті служило св. Літургію. Товариші римських студій – о. Василь Зінько і о. Матей Дмитерко, повернулись у Бразилію на початку 1951 року. Так їм судилось. Нашим зилотом-командиром під час всієї поворотної подорожі був о. Пасив П. Лозовий. Дня 10-го липня ранком, над нашим кораблем завважуємо морських птахів-ґайвотас. Це знак, що недалеко суша. І дійсно, вийшовши на верхівку корабля, доглянули ген далеко темно-сині гори, а зараз пляжі і ряди високих приморських в білих колірах домів – це Копакабана. Радість на лицах усіх мореплавців. Потужний корабель применшує скорість, поволеньки в'їжджаємо в чудові ріоські заливи і, дякувати Богу, щасливо причалюємо до берега. Починається висаджування пасажирів, багаж, адуанська контроля.

По кількох годинах метушні, ми на суші. Зараз подались до Дому Священника – установа ріоської Архидієцезії, призначена

на приміщення і прожиток вислужених священників. Саме в тому часі перебували в Ріо Надія Шультган, Емілія Кутна, Мирослава Багрій і Текля Стружак – члени ІКСІ, з Прудентополіс. Замешкували в Колегії Матері Божої Кармельської, а студіювали Техніку Домашньої Школи в широко відомій Колегії Сіон. В їхньому товаристві відвідали деякі з важніших ріоських монументів.

Після неповних двох днів вирушаємо потягом гірською крутою дорогою до Сан Павло. Зупиняємося на короткий час і безпроводочно їдемо на Віла Бела, де оглядаємо терен на якому саме починається будова нашої церкви. Робітники вкладають фундаменти. Сама ж ділянка Віла Бела представляється бідненька. Круті вузькі вулички, тут і там невеличкі будівлі – чисто робітнича частина міста. Тут і оселилось кількадесят наших новоприбулих в роках 1947-1950 імігрантів. Нова церква присвячена Непорочному Зачаттю Богоматері, а праця біля її будови є підглядом о. Миколи М. Іваніва чсвв. З причини браку фондів, так нас інформовано, громада рішила сяк-так викінчити підваля, "а згодом повільно підноситимемо мури аж до накриття і остаточного завершення". Так і сталося.

Прудентополіс 1922 р.

З ліва на право в першому плані – перша каплиця в честь св. Василя Великого (з маленькою банею) побудована в Прудентополіс в 1898 році. Трохи подалі – помешкання Отців, а вгорі 2-а з черги церква св. В. Великого, побудована в 1904 році, а знесена в 1941 р. Сьогодні на місці першої каплиці – автобусова станція.

Зі Сан Павло беремо потяг і, за 28 годин надмірно втомлюючої і виснажуючої їзди, в пообідній порі дня 17-го липня, прибуваємо на залізничну станцію в Понта Гроссі. Наніч заходимо до парафіального помешкання, де ввічливо і радісно прийняв нас о. Рафаїл Лотоцький чсвв, тимчасовий завідатель будучої Парафії.

Наступного дня, в обідній порі, ми вже в Прудентополіс – остання зупинка і, дякувати Богові, щасливе закриття нашої майже одномісячної подорожі. Вже в монастирській кімнаті – далекий і тужливий погляд на все минуле. Кінчається мрія, а входимо в конкретний вир священно-чернечого життя і діяльностей, до яких ми приготовлялися і для яких ми посвятилися. Отож, "семпре кон Діо" – вперед!

Священниче служіння

Ввійшовши в монастирські двері, добрі Настоятелі відставили кілька вільних днів на те, щоб розташуватись, розглянутись і приглянутись обставинам і праці яка ждала нас роками. Вскорі появилася грамота силою якої стаю назначеним на служіння помічника парафії св. свц. Йосафата, віце-ректора і професора Семінарії св. Йосифа, та zarazом префекта, з обов'язком допильновувати виховання і наглядати дисципліну в Семінарії. При тім, поручено мені обслугу наших церковних спільнот на Барра Воніта, Барра Вермиля, Папандува і Киймадас. Цю обслугу маю

**о. Єфрем уділяє благоговення
своєму татові Іванові.
Іваї, 27.7.1952.**

**о. Єфрем уділяє благоговення
своїй мамі Софії.
Іваї, 27.7.1952.**

офіційно перебрати аж після приміційної Сл. Божої, в Іваї-Кальмоні, зазначено в неділю 27-го липня 1952 р.

Соняшна, незабутня, довгожданна, святочна неділя. Перший священник – родженець цієї Парафії. Народу звідусіль. Під акорди "Вітай між нами", процесійно проваджений Новоєрей з монастирських дверей аж до престола. В перших рядах лавок засідають батьки, брат, рідні сестри, ближча і дальша родина, кривні, хресний батько і мати, а далі богомільний нарід. Молитовно пливе св. Літургія, змістовна і зворушлива проповідь місіонера о. М. Іваніва. Новоєрей подає св. Причастя своєму татові і мамі, а при кінці Сл. Божої схвильовано промовляє сам о. Приміціант і уділяє благословення всім вірним, почавши від своїх батьків. Переживань цих не опишеш. По Сл. Божій – родинний обід у домі батьків Новоєрея, на Атеррадо Алто. Тут окреме і солодке та повчаюче слово мав о. Христофор Г. Миськів, якому завдячую все зорганізування і проведення незабутнього торжества. Велика і щира подяка належить всім тим, які старанно приготувляли весь приміційний прийом-гостину. Цю необхідну працю виконала ближча і дальша родина Новоєрея, під вмілим проводом п-ни Явдохи Діткун – КСІ і с. Михаїли Бардаль спдм, тітки Приміціанта.

Після щасливо відбутих іваївських торжеств ще два-три дні на відвідини рідні і на відпочинковий побут у рідних сторонах. Потім – поворот до Прудентополіс і властиве розпочаття священницького служіння.

Перша зустріч і познайомлення з професорами, з семінаристами, запізнення з системою викладів, викладові залі і виклади, уклад і зберігання денного порядку, постійна присутність між семінаристами, а суботами виїзд (підводою) на призначені колонії. Це початкова програма. З нею треба числитись і відповідати за її докладне виконання. Директором був о. Доротей Шимчій, його правою рукою о. Панкратій Нюнька, а я виконував служіння префекта.

Задля браку священників, зчаста приходилося спомагати обслугу самого осідку парафії. Мило згадую, коли то вперше виступив я публічно, та з деяким успіхом, з проповіддю в церкві св. свц. Йосафата, у свято Преображення Господнього, дня 6-го серпня 1952 року.

Обслуговуючи церковну спільноту на Киймадас, де Сл. Божа правилася в скромненькій невеличкій дерев'яній школі, предложив я ідею і проект можливої церкви. Заохотив громаду і зараз один з чільніших громадян дарував доста обширний і достатній терен під будівлю. Було це в році 1954. До року часу

церква стала щасливою дійсністю, її присвячено Матері Божій з Фатіма. По 47-ох роках, та сама громада спромоглась спорудити нову і доста обширну муровану церкву, яку я посвятив в неділю 7-го жовтня 2001 року.

В 1954 році Управу Семінарії перебрав о. Пасив П. Лозовий, а мене призначено на служіння віце-ректора. А вже в серпні 1955 року, з поручення Настоятелів, перебираю ректорат Семінарії.

Протягом двох років (1954-1955) подавав духовну обслугу нашим спільнотам на Маркондес, Тіжуко Прето і Палмітал, на місці о. Йосифа Баранюка, який зівстав назначений префектом василіянських студентів гуманістики на Ірасемі, Санта Катерина. Замітним вважаю, що за мого служіння в повище наведених церковних громадах, взірцево діяло Товариство Марійської Дружини на Маркондес і на Тіжуко Прето – кружок дівчат і хлопців. На Т. Прето, завдяки добрій волі марійського юнацтва, засновано мішаний хор. Громадно юнацтво сходилося вечорами на пробу співу, а попри літургійний спів, вивчили ряд наших найновіших народніх пісень. В тій ділянці пасторальної праці дуже значною і корисною була щира співпраця с. Евтимії Роїк спдм і с. Димитрії Фіялка спдм.

Крім обслуги поручених мені церковних громад, о. парох Йосиф О. Прийма чсвв, зчаста запрошував мене до помочі в обслузі широко розкинутих наших спільнот т. зв. Есперанщини. На це я надзвичайно радо погоджувався. Тим більше, що в час погоди, їхали ми його потужним мотоциклом "ІНДІАН". І пригод не бракувало... Неодна свинка, песик чи інше мале створіння попали під колеса!... Мотоцикель цей подарував префект Прудентополіс п. Невтон Ажіберт, коли о. Йосиф був лавним, а дещо пізніше – головою Камари того ж муніципія.

Належне признання, вдячність і відзначення належить визначним, жертвенним і солідним професорам, які щиро і посвятно виконували учительське служіння в Семінарії в роках 1949-1960. Ось їхні імена: Юліян Галат (†24.6.1960), Іван Боднарук, Ростислав

о. Йосиф О. Прийма виїжджає своїм "Індіаном" з духовною обсервою на Есперансу і околиці.

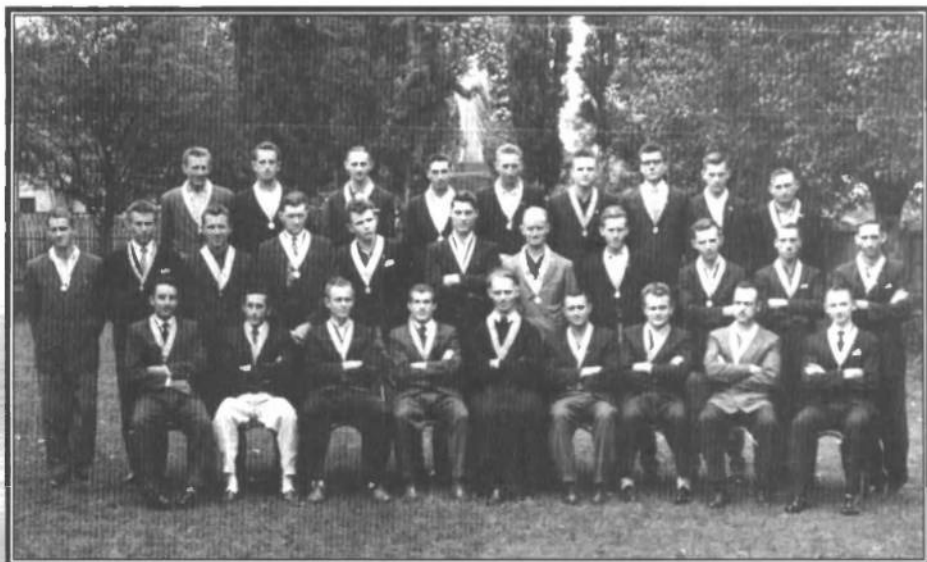
Боднарук, Орест Лисинецький і Олег Габрусевич. Перший спочиває вічним сном на прудентопільському цвинтарі, а всі інші виїхали на стало в Північну Америку/Дітройт. Всі вони – повоєнними скитальцями з України. Проф. Юліян попри нормальні виклади в різних річках, надобов'язково навчав співу і театру. Всіма люблений і поважаний.

В серпні 1959 року, понад усякі сподівання, припало мені служіння ігумена прудентопільської обители і пароха розлогої парафії св. свц. Йосафата, а тимчасово теж професора у Семінарії. Надто поважні і накопичені обов'язки, а ще більша відповідальність. Це мене серйозно застановило. Але, добачуючи у волі Настоятелів волю Божу і благо душ, а зокрема уповаючи на чернечо-священницьку атмосферу братолюб'я, прийняв я номінацію і відважно взявся до широких пасторально-парафіальних діяльностей – в церкві, в монастирі і поза ними.

Однією з перших чинностей було зорганізування Товариства Марійської Дружини Дівчат і Хлопців. А ціллю – охопити молодь і привабити її до церкви. В короткому часі, обидва кружки начисляли разом 218 членів – 144 дівчат і 74 хлопці. Збори відбувались щомісячно, окремо для дівчат і окремо для хлопців.

Марійська Дружина Дівчат при парафії св. свц. Йосафата в Прудентополіс, 1964 р.

**Марійська Дружина Хлопців при парафії св. свц. Йосафата в
Прудентополіс (1959-1969).**

Попри М. Дружину взято під особливу увагу Товариство Апост. Молитви – Женщин і Мужчин. З ними теж щомісячні сходи, завжди в першу неділю місяця. Значною поміччю у провіді цього важливого Товариства був бр. Прокіп Верета. Йому поручено провід кружка мужчин.

Зараз під кінець 1958 року, з приводу назначення, прибуття і привітання першого Владика для українців католиків у Бразилії – Кир Йосифа Мартинця чсвв, у цінній співпраці Надії Шультган і Анни Гоц – Катехиток Серця Ісусового, при парафії св. свц. Йосафата офіційно засновано Діточий Ампаторський Гурток

Вже дещо перед тим, параф. дітвора гуртувалась у приміщеннях дому Катехиток, де навчалась релігії, рідної мови і співу. Згодом, коли число дітвори значно збільшилося, то всі зустрічі, проби і навчальну програму перенесено до провізоричної парафіальної залі, напроти церкви. Тут, крім попередньо вже усталеної програми, додано навчання народніх пісень, звичаїв і народніх танків. А навіть гурткові дано назву Ампат. Гурток "о. Єфрем".

В тому самому році дано почин зорганізуванні Ампаторського Танцювального Гуртка, який пізніше прибрав назву ВЕСЕЛКА, а сьогодні творить визначно і широко відомий танцювальний ансамбль, який славиться успіхами не лише в Бразилії, але й поза нею. Блискуче голосить повсюди наш чудовий фолклор і нашу культуру.

Виступ Веселки в Прудентополіс 3.12.1989 р., з нагоди відкриття пам'ятника Тараса Шевченка.

В серпні місяці ц. 2008 року, в днях 1-го, 2-го і 3-го, в Прудентополіс, ВЕСЕЛКА врочисто святкує і відзначає ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ від свого заснування і своїх гідних признання і подиву діяльностей. З тої нагоди появиться обширніша історія цієї світлої Молодіжної Установи. Молодь, підлітки і дітвори ВЕСЕЛКИ завжди діють при Церкві і з Церквою. Треба лиш бути їм сприятливими і завжди вміти подати їм піддержку.

Хор при парафії св. свц. Йосафата в Прудентополіс, зі своїм диригентом (1960-1969).

Щоб зберегти красу, цінність і велич нашої церковно-народної хорової пісні, після блаженної кончини бр. Лаврентія Струка чсвв перебрав я провід трьох хорів – парафіального, семінарійного і Інституту Катех. Серця Ісусового. Зчаста влаштовувано святочні вечірки-концерти з нагоди національних свят України, з нагоди роковин визначних постатей нашої історії, поетів, письменників, героїв, св. о. Миколая, іменин і інші. Того роду святкування в великій мірі причинялися до вдержання нашої ідентичності церковної і національної.

В роках 1961-1962 був провідником, але лиш переходовим, Новіціату СС. Службниць в Прудентополіс. В тому самому періоді виконував служіння Провідника ІКСІ

в їхньому центральному домі в Прудентополіс. Крім аскетичних наставлень (деякі заховав) подавав навчання літургічно-церковного співу, зокрема вивчення всіх богослужінь Страсного і Світлого Тижнів, догматів тощо.

Крім церковно-духовних пасторальних обов'язків і чинностей – богослуження, уділення св. Тайн, відвідування хворих, шпиталю, проповідування, конференції в Інтернаті СС. Службниць і інші, конечним було присвятити уваги і праці ділянці розривковій чи властиво спортовій, зокрема взявши до уваги численне парафіальне юнацтво. В тій ціллі засновано при нашій парафії в Прудентополіс футбольну команду під назвою Атлетична Асоціація ЗОРЯ. Її фундаторами – Володимир Леськів, о. Єфрем, бр. Прокіп Верета, Стах Остапів, Іван Кокодиняк, Петро Олекса Любачівський і адв. Раул Дурскі. А в склад спортменів входили переважно (80%) наші українські хлопці.

Варто зазначити їхні імена: Іван Кокодиняк, Павло Марціник, Йосафат Марціник, Левко Гладкий, Йосафат Гладкий, Теофіль Гладкий, Казимир Марціник, Вілсон Макогін, Маркіян Гладкий, Ромко Любачівський, Петро Любачівський, Василь Миськів, Нестор Остапів, Модест Остапів, Павло Бойко, Теодозій Бойко, Нестор Тихий, Рафаїл Комніцький, Луїс Шафранський, Маріо Равлик, Михайло Куць, Луїс Януш, Володимр Харний, Арі

Бр. Лаврентій Григорій Струк чсвв – довголітній адміністратор василіянського видавництва в Прудентополіс, талановитий співак, диригент і помічник у місіях. Помер 23.8.1964. Похоронений у Прудентополіс.

Бартичко (чеського походження), Евалд Гофман, Микола Радик і Іван Радик. Всі ці спортсмени належали до Марійського Товариства. З бігом років і в наслідок різного рода змін, ЗОРЯ закрила, на жаль, свої діяльності і своє існування.

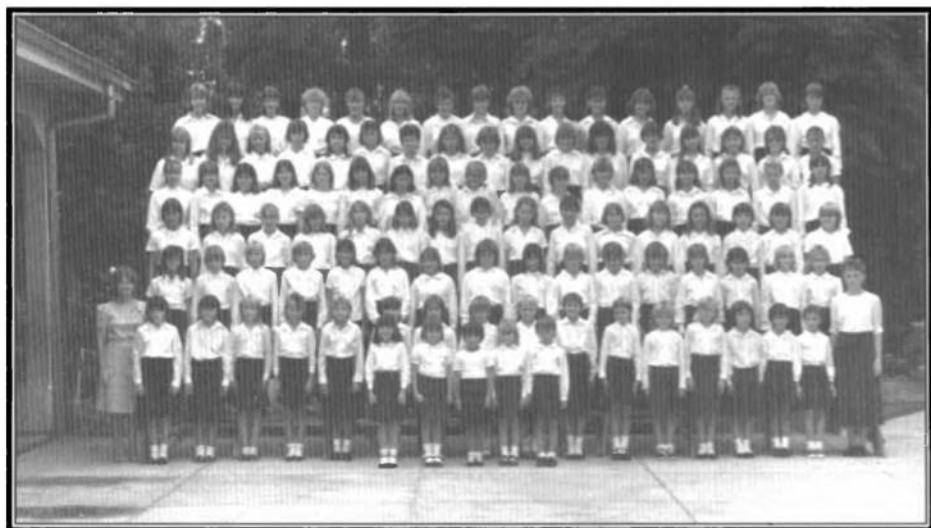
Вважаю вказаним відмітити, для історії, що в роках 1960-1962 поручено мені викінчення будівлі теперішнього монастиря і Семінарії (останній поверх). В тому самому часі проведено повну зовнішню онову мурів, покриття і вікон церкви св. Йосафата. Всю працю ремонту біля церкви, яка тривала приблизно 02 (два) роки, виконала фірма Йосафата Суходоляка. Крім нього самого, працював Рафаїл Суходоляк, Мелетій Филішин, Севастіян дос Сантос, Антоніньо "Пака" і ще кількох спритних мулярів бразилійців. Перемалювання всього покриття виконав Антін Михаловський. Модель церковних вікон уклала Надія Шульган ксі. Також оновлено весь пішохід, ґроту Люрдської Божої Матері, впорядковано параф. цвинтар, споруджено монастирську столярню, помешкання для хлопців-друкарів, і вдосконалено спортову семінарійну площу.

Матірна церква св. свц. Йосафата, в Прудентополіс, Парана, відновлена ззовні в рр. 1961-1962. З права, позаду, стоїть дзвіниця споруджена в 1945 р. з нагоди 50-ліття української іміґрації в Бразилії.

Та й чоґо не зґадати б – зроблено перепис двох бльоків монастирської землі (між вулицею Вісконде де Ґуарапуава а цвинтарем) для ІКСІ. На цій площині сьгодні видніє Інтернат св.

Ольги. Дня 13.02.1966 р. освячено і заложено наріжний камінь під будову помешкання і школи ІКСІ на Іваїпоран.

Укр. Інтернат св. Ольги в Прудентополіс, під проводом ІКСІ (1988 р.).

Також закуплено кількадесять гектарів посілості в місцевості Помбас, гори Есперанса. Зорганізовано і ведено господарку на Ронда. Згодом посілість на Помбас перепродано. Господаркою на Ронда провадив Микола Лупипса, а на Помбас, і взагалі тягаровим монастирським вантажником – довірений і відповідальний Яків Лупипса.

Ніяк не можу поминути ще одного вельмиважливого осягу для нашої спільноти в Прудентополіс. При знаменитій і мудрій допомозі і проводі адв. др. Юлія Буського, з Куритиби, Парафія св. свщ. Йосафата виграла за давненим процес і одержала назад свій давній терен у центрі міста Прудентополіс, на яким стояв "Український Народній Дім", побудований в 1917 році. Спершу його назвою була "Україна". Сьогодні на тім самім терені пишеться "КЛЮБ XII ЛИСТОПАДА". Суддею цього процесу був др. Амадеу Пуппі, родом з Кампо Лар'го, а свідками по нашій стороні і в нашу користь були Василь Пурець і Лука Ратушний – визначні і вірні члени нашої Церкви і щирі приятелі священників.

Підчас II Світової Війни (1939-1945), за націоналістичної політики президента Бразилії Жетулія Вар'гаса, цей Клуб перейшов у руки місцевого бразилійського Товариства "Клубе Операріо". З закінченням війни (1945), згадане Товариство

хотіло привластити собі цю нашу цінну історичну посілість. Не вдалося. Стареньку і вже досить ушкоджену будову розкинено, а на місці споруджено нову, простору і модерну будівлю, до речі, вона творить самотній і найкращий суспільно-культурний клуб у Прудентополіс.

Клуб "XII Листопада", в Прудентополіс.

Вдалились ми до інж. Рафаїла Куліцького, родженця Прудентополіс, про вироблення проекту. Дуже радо він це виконав і подав всю потрібну технічну асистенцію. Головним майстром-мулярем був Альфонс Пиплів, а йому до помочи Мелетій Філішин, Михайло Рейтер, Володимир Харний і Севастіян дос Сантос. Покрівлю виконав столяр Іван Суходоляк зі своєю фірмою, а інсталяцію світла і взагалі освітлення всієї будівлі Антін Михаловський. Посілість рухому і нерухому зареєстровано на Парафію св. свц. Йосафата.

З приємністю і належно подаємо імена визначних і дійсних співпрацівників-меценатів будови клубу "XII Листопада": Марійське Товариство Дівчат і Хлопців при парафії (щорічно в місяці травні влаштовувало окрему фесту призначену на Клуб!), Іван Тихий, Микола Михаловський, Стефан Комар, Порфірій Антонюк, Йосиф Почапський, Августин Савіцький, Петро Опушкевич, Петро Любачівський, Григор Любачівський, Йосафат Суходоляк, Йосиф Макогін, Йосиф Дацюк, Петро Рудик, Йосиф Войтович, Йосиф Лупипса, Павло Кокодиняк, Антін Гаванський,

Матей Радик, Михайло Богуш, Казимир Шувер, Теофіль Антонюк і Григорій Харний. Всі вони щиро ставились до здійснення так важного проекту для всієї нашої прудентопільської громади, маючи на увазі передусім нашу дітвору, молодь і взагалі будучність нашого юнацтва.

Всю цю будову розмірами 26х36 метрів викінчено і як слід умебльовано в 1960 році. По сьогодні, і напевно в майбутньому, в ньому і при ньому, гарно розквітатиметься і зберігатиметься наша культура, традиції, звичаї, наша пісня, фолклор, наше українське ім'я і християнські цінності.

Окремого відзначення заслуговує небувала подія в історії нашої Церкви в Бразилії, а саме, архипастирські відвідини Блаженного Первоієрарха і Верх. Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, 18-літнього в'язня московсько-сибірських лагерів. Прибув він до Прудентополіс дня 30-го серпня 1968 року, в вечірній порі. Заздалегідь пороблено всі можливі заходи і старання, у щирій співпраці місцевої Префектури, вірних наших і латинського обряду, СС. Служебниць, Катехиток Серця Ісусового, учнів Семінарії св. Йосифа і всіх шкіл Прудентополя, щоб належно привітати найвищого Князя нашої Церкви. Около год. 16.30 того самого дня, автомашиною Антонія Вітчимишина, префейта Прудентополіс (+10.11.1970), і під його кермою, в товаристві о. Мирослава Марусина, приватного секретаря Блаженнішого, і о. пароха Єфрема, спокійно пустились в дорогу з Куритиби до Прудентополіс. Кількадесят автомашин виїхало на привітальну зустріч визначному Гостеві аж на Арройо Павліста, км 88. Аж тут – захопив нас буревій і зливний дощ.

Велично, вже під вечір, в'їжджаємо до Прудентополіс. Маса масенна Божого люду заповнила вулиці кудю проїжджав Владика Архипастир. Дощ не устає. Ще дві квартирі і Блаженніший, схвильований, виходить з автомашини і пішки прямує, враз і з народом аж до дверей церкви. Інші Владики: Кир Максим Германюк – Митрополит Вінніпеґу, Канада; Кир Ніль Саварин – Єпарх Едмонтону, Канада; Кир Андрій Сапеляк – Єпарх Б. Айрес, Аргентина; і Кир Йосиф Р. Мартинець – Екзар Бразилії, прибули скоріш і вже ждали Блаженнішого в церкві. Оплескам не було стриму. У дверях врочисто прикрашеного храму, Павло Кокодиняк вітав Первоієрарха від громади, на українській мові, а на англійській – проф. Арі Франса Камарґо. Від юнацтва слово привіту мала Рахиль Афінович, а від дітвори Глафіра Остапів. Зараз всі присутні Владики, на запрошення о. пароха Єфрема, появились перед іконостасом і о. Парох промовив слово привіту для Кардинала і всіх Владик від усієї Парафії. Молебень до Матері Божої співала вся церква. По

Євангелії – довгожданне пастирське слово Блаженнішого до безчисленних вірних, які виповнили простору святиню, повилазивши ген на лавки і сповідальниці. Увага і очі всіх пильно і побожно звернені на Архипастиря. По церковній відправі – вечера в обителі ОО. Василіян і спочинок.

Замітка: Їдучи до Прудентополіс, Блаженніший мовив часослов. Час до часу, кидаючи зором на придорожні ліси-простори, вимовляв: "Боже, Боже, де Ти запровадив мій нарід?"

Похорон св. п. Блаженнішого Верх. Архієпископа і Кардинала Йосифа Сліпого. Рим – Площа св. Софії, 7-го вересня 1984 р.

Наступного дня, ранком, дня 31-го серпня, Владика Ніль служив Сл. Божу в каплиці Катехиток Серця Ісусового, а Владика Ізидор в каплиці СС. Служебниць. Після відправи, Інститут КСІ привітав Еміненцію Кардинала і всіх присутніх Владик гарним концертом. Зараз, о год. 9.30, всі подались до параф. церкви і почалась торжественна Арх. св. Літургія в сослуженні всіх Владик і багатьох священників. Співав парафіальний хор під батутю о. Ректора Павла Крайчого. Линуло євангельське голосне слово Архипастиря, закликаючи богомільний народ до

вірності єдиному Богові святому, рідній Церкві і прадідним християнським звичаям.

Перед св. Літургією, в церкві виповненій наскрізь вірними вітав Блаженнішого наш Екзарх Владика Йосиф Роман Мартинець. Бенкет для всіх Владик, для міської влади і чільніших гостей наших і латинників, влаштовано в одній із просторих заль Семінарії св. Йосифа. Під час бенкету головне і змістовне слово-промову мав о. редактор Климентій Корчагін. Учасники столу нагородили промовця щедрими оплесками. Між іншим, промовець сказав: "час і пора на Патріархат у нашій Церкві". Належним є відмітити, що естадуальний уряд штату Парана відставив окрему спеціальну автомашину і двох водіїв на продовжування подорожей Емінінції Кардинала Йосифа Сліпого доки йому буде потрібно.

Тихомирно і в душі братолюбія, дякувати Богові, чергувались роки побуту і служіння в Прудентополіс – включаючи монастирське життя, співжиття, обов'язки і взагалі всю адміністрацію великого дому, Семінарії і Парафії. Ішли ми всі одним рядом і в одному напрямі. У міжчасі, з поручення Настоятелів, проповідував кілька серій реколекцій для СС. Служебниць, СС. Катехиток св. Анни і для Катехиток Серця Ісусового. Для цих останніх ще й курс історії УКЦеркви. Теж подавав великопосні або принагідні три або одноденні духовні обнови для молоді парафіяльної і в гімназії СС. Служебниць, чи й конференції для ченців.

Чернеча братія, яка творила нашу згармонізовану духом, серцем і працею спільноту за час мого ігуменського і парафіяльного служіння, для якої я безмірно і повсякчасно вдячний, складалася, очевидно, зі змінами, які чергувались в різних роках, з наступних працівників, священників і братів: о. Вартоломей Синюта, о. Іринеї Вігоринський, о. Теодозій А. Кучинський, о. Христофор Миськів, о. редактор Василь В. Зінько, о. Пасив П. Лозовий, о. Мирон Баранюк, о. Йосиф Баранюк, о. Борис Коцій, о. Маріян Стружак, о. Матей Дмитерко, о. ред. Клим О. Корчагін, о. Павло Крайчий – довголітній ректор семінарії і диригент хору семінарії та парафії, о. Григорій Мазепа, о. Омелян Дацишин, о. Януарій Приставський, о. Віталій А. Климчук, о. Арсен Кузишин, о. Рафаїл Лотоцький, о. Протоіг. Йосиф Прийма, о. Августин Діткун, о. Амвросій Дубина, о. Микола Гембаровський, о. Христофор Хомин, о. Протоіг. Петро Бальцар, о. Протоіг. Тарсикій Залуцький – зараз довголітній редактор Праці й Місіонаря, о. ред. Володимир Бурко, о. Теодор Галіцький, о. Елевтерії Дмитрів, бр. Полієвкт П. Мельник, бр. Маркіян Моспан, бр. Лаврентій Струк, бр. Прокіп Верета, бр. Методій

Солтис, бр. Ізидор Йосафат Леуш, бр. Стефан Нівалдо Козлинський (пізніше о. Нівалдо). Для них усіх – признання, нагорода в Господа і Царство небесне.

В 1965 р. зівстав обраним на Провінційного Консультора, а в 1969 р. брав участь, як делегат браз. Провінції, в Генеральній Капітулі Василіянського Чину в Римі. Це священне зібрання тривало і проходило впродовж місяців вересня і жовтня. Всі праці відбувались в домі Ген. Курії. Це була перша Ген. Капітула по II Ватиканським Соборі, який саме поручив всім чернечим спільнотам у св. Церкві провірення і достосовання своїх правил до сьогодення і до первісної харизми наданої своїми засновниками. Ідучи до Риму в товаристві о. Климентія Корчагіна, поступили ми до Марійської чудотворної Фатіми і до Мадриду, де оглянули важніші історичні монументи. З поворотом, після капітули, група делегатів браз. Провінції, крім нас двох, ще о. Йосиф Прийма і о. Маркіян Пенцак, поступили до Лондону, в Англії, і до Отави та Торонто, в Канаді.

Бр. Ізидор Йосафат Леуш чссв – побожний, вірний і працьовитий монах. З причини поважної недуги, змушений перервати студії. Упокоївся в Бозі дня 18.4.1968 р.

В червні місяці 1969 р. наступили деякі зміни в житті Провінції. Студійний Василіянський Дім в Куритибі, т. зв. Студіум ОСБМ, мрія десятих років, вже майже готовий на приміщення, дякувати Богові, досить гарного числа василіянських студентів, які перебували частинно в Іваї а частинно в Прудентополіс. Це була конечність – об'єднання чернечого життя і вишкіл духовний, аскетичний та інтелектуальний нового допливу працівників на Христовій ниві. Якраз у тім новім домі поручено мені ігуменство. Він положений в дільниці Бател – еліта Куритиби. Його в цілості споруджено фондами Ген. Курії ОО. Василіян, а заходами і стараннями великого добродія і приятеля браз. Провінції – о. Павла П. Миськіва, Протоархимандрита Чину. Йому віковична вдячність. Нагляд над виконанням будівлі мав о. Маркіян Пенцак.

Студійний дім-монастир св. Василя Великого, в Куритибі, Парана, відкритий дня 24.6.1969 р. Владика Єфрем був тут першим ігуменом.

Першими трьома студентами-клериками, які прибули до нового дому були Доротей Зубач, Ювіній Ференц і Боніфатій Залуцький. А прибули вони дня 3-го червня 1969 р. разом з о. Маркіяном Пенцаком. Вони мали впорядковувати принаймні найконечніші частини ще невикінченого дому. Щотільки дня 24-го червня того року, разом з о. іг. Єфремом остаточно приїхали з Іваї решта клериків і офіційно розпочато існування і діяння нової довгожданної обителі. Застали ми дім без подвір'я, без дверей, без кухарки, без кухонного начиння, без п'єца, без відгороди від вулиці і взагалі без конечної обстановки.

Безпроволочно взято до уваги викінчення дому, укладення порядку і дисципліни, розклад навчальної програми і розподіл професорів, розміщення мешканців та й журба з удержанням досить поважної спільноти. З доброї волі тодішного о. Протоіг. Йосифа Прийми і Пров. Економа о. М. Пенцака, з кожним днем меншали труднощі і проблеми. В скорому часі в домі заіснувало нормальне духовне і навчальне життя. В усіх нас новоприбулих був один дух, одне серце і одна ціль. А Господь щиро благословив.

Василіянські студенти в Студіум-і ЧСВВ, в Куритибі, зі своїми ОО. Професорами. З ліва на право: о. Амвросій Дубина, о. Емілій Дацишин, о. Ілярій Бардаль, о. іг. Єфрем Кривий, о. Іннокентій Баран, о. Тарас Олійник і о. Тарсикій Залуцький (1970 р.).

З днем 13-го серпня 1970 року припало мені нове і вельмивідповідальне служіння в Чині і св. Церкві, а саме служіння Протоігумена Василіянської Провінції св. Йосифа, в Бразилії. В склад Провінційної Управи входили: о. Павло Крайчий – заступник Протоігумена, о. Володимир Бурко – Консультор і Секретар, о. Іннокентій Баран (+22.09.1994) – Консультор, і о. Маркіян Пенцак – Пров. Економ. Це служіння було виконуване однією лінією, гармонійно і вільними опініями чи внесками. Нові зобов'язання, потреба широкого зору, второпності, мудрості і гуманності. Понад усе – світла св. Духа. Зараз перенос до іншого дому (Мартінь Афонсо), канонічний візит всіх чернечих домів, старання про відповідний розклад чернечих і церковних служінь, помноження листовної кореспонденції і т. п. Відмінне поле праці і діяльностей. Але, "семпре кон Діо". Це Протоігуменське служіння виконував аж до дня 19-го січня 1972 року включно.

Щоб невідкладно, належно і солідно підготувитись і засвоїти конечні і достосовані вимоги для кращого і успішнішого душпастирювання в сьогоднішньому світі, та здобути в тому напрямі відповідний вишкіл і кваліфікації, слідующим Отцям дано змогу на спеціалізації: о. Василь О. Цимбаліста вписується і завершує Факультет Журналістики в Сан Павло; о. Віталій А.

Климчук студіює раціональну філософію в Римі, о. Амвросій А. Дубина – експериментальну філософію в Куритибі, а о. Ілярій Й. Бардаль – португальську літературу на Католицькому Університеті в Куритибі. Вдосконалювання і усучаснювання знання і освіти є щораз то більше необхідними у житті священика.

Архієрейське служіння

Дня 12-го грудня 1971 року, у досить пізній вечірній годині, дзвонить телефон у протоігуменській резиденції, в Куритибі. Підношу слухавку і довідаюся, що це говорить Дон Гумберто Моцзоні, Апост. Нунцій в Бразилії. Поздоровляє і одразу передає мені вістку, що в його руках Папська Буля, силою якої св. Отець Павло VI іменує мою особу титулярним єпископом Каффи, а помічником Преосв. Кир Йосифа Р. Мартинця в Єпархії св. І. Христителя, з правом наслідства. Цю Буллю Апост. Нунцій пересилає до Куритиби реєстрованою поштою. І справді, Буля датована

днем 29-го листопада 1971 року Божого, а її назва-перші слова: "УТ КУРАМ ОМНЕМ", на офіційній латинській мові.

Ще цієї ночі, вдався я до Преосв. Йосифа за порадою. А він люб'яче обняв мене, і ми обидва зайшли до єпископської каплиці. Йому вістка номінації була вже попередньо відома. "Не відкажуйся від ярма і від волі св. Церкви" – сказав мені. Я заслухав і послухав. Наступного дня вже від ранку чергуються репортери місцевої бразилійської преси, грає телефон, ґратуляції звідусіль, привіти і побажання. З моєї сторони – подяка, і глибока застанова-роздум. Повідомляю про все о. Павла Крайчого, мого заступника в Протоігуменському служінні, про передання уряду. І

**Хіротонія Владика Єфрема, дня
13.02.1972.**

хоч не хоч – нова журба: хіротонія, місце хіротонії, друкування запрошень, висилка, вибір святителя і співсвятителів, і інші полагождення.

Коли програма хіротонії вже була менш-більш накреслена, в половині січня 1972 р. несподівано приходить повідомлення з Ген. Курії Чину, заходами о. Павла Миськіва, Ген. Економа, що св. Отець Павло VI, в неділю 13-го лютого ц. року, уділятиме особисто єпископські свячення 18-ом єпископам з різних країн світу, в базиліці св. Петра, в Римі. До тої упревільюваної вісімнадцятки, вчислено мене. Очевидно, стелиться дорога до Вічного Міста. В тому самому часі, на екрані українців вільного світу, зі сторони тодішнього Патріархального Руху, зарисувались свого рода протести, мовляв, чому Папа назначує, а не Блаженніший, і чому Папа буде святителем, а не Блаженніший! Навіть загранична українська преса поміщувала дещо в тому напрямі на своїх сторінках. Але, скоро все затихло.

Щиро завдячую с. Йосифі Лапчак спдм поспішне і досконале виготовлення комплету єпископських риз.

В перших днях місяця лютого 1972 року я вже появився в Римі в товаристві о. Павла Крайчого, Протоіг. Браз. Провінції св. Йосифа. Полагодивши всі формальні вимоги, відбув триденну духовну застанову під проводом великого духовника і святця о. Гліба Кінаха, вислуженого Архимандрита. В наступних днях – загальна проба в Базиліці, а пропам'ятного дня 13-го лютого 1972 року, о год. 9-ій, всі номіновані Владики вже входять головною навою Базиліки і задержуються перед головним престолом – гробом св. Апост. Петра, очікуючи врочистого впровадження св. Отця. Глибоко молитовний, прямо надземний настрій. Починається торжественна св. Літургія і обряд хіротонії. Між Кардиналами, єпископами і представниками-амбасадорами різних держав при Ватикані, видніють наші Владики: Кир Іван

Зараз після своєї хіротонії, Владика Єфрем вітається з Папою Павлом VI у базиліці св. Петра, в Римі, дня 13.02.1972.

Бучко – Архиепископ наших Скитальців, Кир Йосиф Шмондюк – Митрополит Філадельфійський, США, і Кир Максим Германюк – Митрополит Вінніпегу, Канада. Вони теж у ряді моїх со- святителів. А другим моїм святителем був Кард. Вернард Ян Алфрінк, з Голяндії, третім же – Кард. Віліям Конвей – з Ірляндії.

На Папській св. Літургії і обряді хіротонії були присутні ОО. Василіяни з Ген. Курії, василіянські студенти/богослови Зенон Кравчук, Клим Гадада, о. Віталій Климчук, Дионісій Ляхович, Сотер Сідляр, Боніфатій Залуцький, Ювіній Ференц, Домінік Стареправо, Йосафат Ковалик, Антоній Войдило, СС. Служебниці, СС. Катех. св. Анни, СС. Василіянки, питомці/богослови з Бразилії – Ярослав Сусла, Сергій Гриневич, Едисон Л. Бойко і Северій Гриневич.

Окрему честь і радість спричинили в тій божественній хвилі присутність о. Павла М. Крайчого, Протоіг. ОО. Василіян у Бразилії, рідної сестри Мирослави Кривої і щирого друга Владики з Прудентополіс – Антонія Михаловського, який несподівано і спеціально прибув на це свято репрезентуючи всю прудентопільську громаду. Святочний бенкет, стараннями о. Павла Миськіва, з участю кількох Кардиналів, Префекта Сх. Конгрегації і представників всіх повище наведених чернечих спільнот, відбувся в одному з краших ресторанів Риму – АДЖІП, на передмісті Риму. Наступного дня служив я св. Літургію на гробі св. Верх. Апост. Петра, а дня 14-го в базиліці св. Апост. Павла. В одному з тих днів мав щастя бути на окремій авдієнції в Папи Павла VI в товаристві о. Протоіг. Павла Крайчого, рідної с. Мирослави, с. Сергії Р. Гавдида і бр. Антонія Войдили. Зараз в неділю 20-го лютого служив Службу Божу в Ватиканським радіо і вперше промовляв до дорогих у Христі братів і сестер в Україні. (Гл. проповідь подальше.)

Рим 1972 р. – Колегія "св. свц. Йосафата". З ліва на право: о. Сергій Гриневич, о. Ярослав Сусла і о. Едисон Бойко – тоді студенти богословя на УРБАНІАНУМ.

Похоронні моління при домовині бл. п. Кир Івана Бучка, в колегії св. свц. Йосафата, в Римі, дня 26.9.1974 р.

Дня 22-го лютого, в товаристві о. Протоіг. Павла Крайчого, з однією прощю виїхав до св. Землі, летунською компанією TWA (TWA). Над вечором, в Єрусалимі, щасливо примістились в готелі. На щастя, ще на лєтовищі запізнались ми з одним ливанцем, який працював впродовж кількох років у Сан Павло. На ім'я йому Еміліян Кусса. Практично ми стали його гістьми.

У своїй ласкавості, п. Еміліян відставив для нас свою автомашину і водія, який повозив нас по цілій Палестині. Навіть по таких святих місцях де лєдві автобус може заїхати і де автобусам взагалі не дозволено ввозити туристів. Були це дні повні читання і роздуму св. Письма. Наш провідник п. Емілій вручив кожному з нас книгу св. Письма і згідно з місцями де ми проїжджали і задержувались, робили перестанок і зачитували ту саме сторінку на якій описана дана подія з життя Христового. Найбільш цінною і зворушливою хвилиною і переживанням було відслуження Служби Божої на Гробі Спасителя. Використали ми на це одинокую вільну годину, а саме 2-гу по півночі 26-го лютого, незабутнього ранку. Задержались на землі Спасителя повних 06 (шість) днів.

Дня 29-го повернулись до Риму, а зараз 3-го березня відлетіли до Лісабона, навідались до чудотвороної Фатіми, 6-го

березня попрощались з Європою і остаточно відлетіли до Ріо, а 8-го до Куритиби.

В Куритибі

В передобідній порі, щасливо і спокійно наш літак принизився на летовищі в Куритибі. Соняшна днина, загальне схвильовання. Зустріч з Отцями, Сестрами наших Згромаджень, Катехитками і поважного числа наших вірних з Куритиби, а між ними мій батько Іван, рідня і крєвні. Слова подяки і вирушаємо до Віла Гуаїра, до помешкання Владики Йосифа. Сердечно-братні вітання з Кир Йосифом і щира гостина в домі Катехиток С. Ісусового, з участю Єпарха Йосифа, батька Владики, його рідні і Катехиток. Спочинок у невеличкім домі-осідку нашого Єпископату.

Після кількох днів відпруження, завжди в тіснім і братнім порозумінні з Преосв. Йосифом, звільна роздума і начеркнення перших обов'язків. Дня 9-го березня – Арх. св. Літургія і слово в гімназії СС. Служебниць, в Куритибі; дня 19.03 – Арх. Сл. Божа в катедрі і привітальний концерт у параф. залі; 26.03 – Арх. Сл. Божа в церкві Різдва М. Божої на Мартінь Афонсо; 27.03, о год. 17.30 – авдієнція в Губернатора Парани – др. Парігот де Совза, wraz з Владикою Йосифом, інж. Рафаїлом Куліцьким, інж. Амвросієм Хомою, інж. Рафаїлом Семчишином, ест. послом Маркіяном Баранюком і о. Маркіяном Пенцаком. Дня 02.4.72 – Арх. св. Літургія і окрема достосована проповідь в Студіюм-і на Бател, в Куритибі. Саме в цьому вагому домі нещодавно приходилось мені ігуменувати.

Владика Єфрем проповідує з нагоди 25-ліття своєї хіротонії. Катедра, 1997.

В Іваї

Дня 29-го квітня вирушаю до рідного Іваї-Кальмону. Нові почування прямо заливають ум і серце. Несподівана зустріч в містечку Бом Жардінь-Бітумірінь: дівчинка Оділа Манфрон вітає від бом-жардінців, вітання з парохом о. Матвієм Дмитерко чсвв і лат. парохом о. Едуардом Піноце, з префейтом Іваї п. Озіл Найверт і з іншими присутніми представниками церковними і цивільними. Пісня, щедри оплески, і перед нами Іваї. Точно о год. 16.30 дефіляда автомашин і в'їзд до рідного містечка. Задержались перед входом до Префейтури. Довкруги чимало народу. В головній залі Префектури – привіт від цивільної влади, відкриття портрету Владики, слово подяки і прямо до монастиря. Тут, мила зустріч з чернечою братією, родинна монаша вечеря, а потім привітальний концерт у пар. залі: дітвора під проводом СС. Службениць і Брати Новаки під кермою о. Йосафата Роґи. Як звичаєм, чергувались промови.

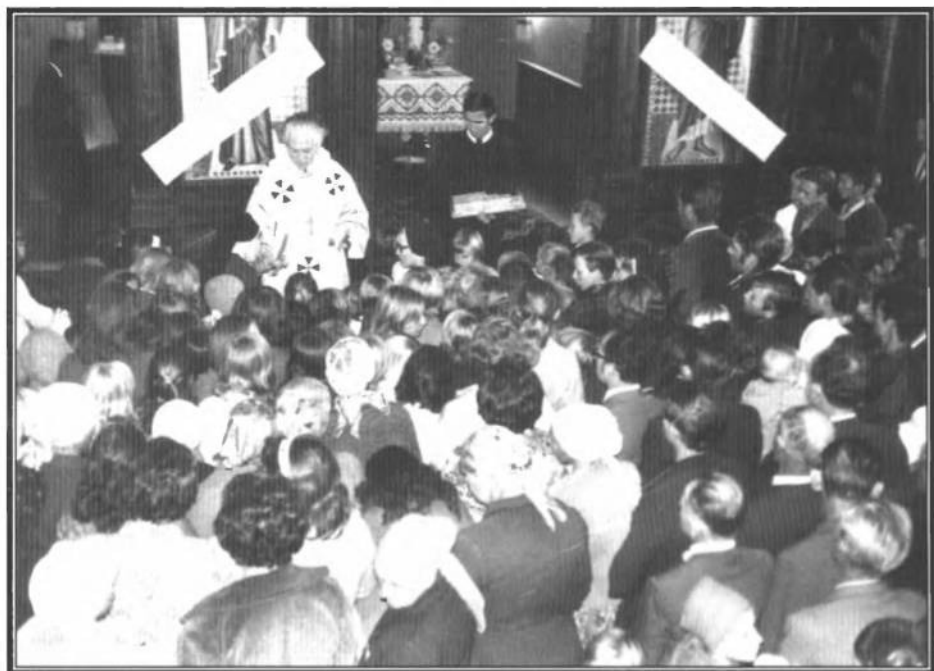
Дня 30-го квітня – історична неділя. О год. 10-ій Владика виходить з монастиря і процесійно входить до храму Пресол. Серця Ісусового. Лунає пісня "Вітай між нами". Знову привітальні слова о. пароха Матея Дмитерка і ОО. сослужачі разом стають довкруги престола. Починається приміційна Арх. Св. Літургія. Дияконують о. Маріян Стружак і о. Володимир Бурко. Слідує змістовна проповідь місіонера о. Миколи Іваніва. Вся церква в молитовнім настрої співає, приходить хвиля св. Причастя, а при кінці сердечні слова Приміціянта, Арх. благословення батькові, рідні і всім вірним, та многолітствіє.

Спільний святочний обід, з участю звиш сотки учасників – Отці, Сестри Службениці, Катехитки, лат. Сестри, батько, вся

В ріднім Іваї, після Арх. Сл. Божої, Владика уділяє Арх. благословення своєму татові Іванові, 30.4.1972 р.

рідня, кривні і ближчі зайомі – відбувся в привітнім зеленім ліску біля помешкання батька Владики, на Атеррадо Алто. Приготовуванням бенкету зайнялась родина і добрі близькі сусіди, під проводом катехиток з Прудентополіс, Вероніки Келняр і Єлисавети Липка, які на це посвятили кілька днів праці. Промовляли о. Йосафат Роґа, бувший професор Владики, і о. Христофор Миськів – засновник Інституту Катех. Серця Ісусового. Між іншим, слова о. Христофора: "Пам'ятайте, Владико, що не всі дні вашого служіння будуть чергуватись квітистою дорогою". Це свята правда.

Після відслуження Арх. св. Літургії в церкві Пресол. Серця Ісусового, в рідному Іваї, дня 30.4.1972 р., Владика Єфрем вітається і благословить рідню і вірних.

Наступного дня, тобто 1-го травня, о год. 10-ій – привітання в дверях лат. церкви Христа Царя, в Іваї, привіт висловлений о. парохом Едуардом Піноце і маленькою дівчинкою Анжелою Марсія Коррея. Слідувала Арх. св. Літургія в нашім обряді, проповідь Владики, а при кінці пастирське благословення. Дай, Боже, щоб такі і тому подібні церковні торжества глибоко впливали на серця нашої дітвори і молоді, їх манили і зроджували високі ідеали та весь наш нарід

усвідомлювали у приналежності і вірності нашій церковній і рідній культурній спадщині.

В Прудентополіс

Моє священиче і монаше життя в більшості я провів, і ніколи того не забуду, в Прудентополіс: повних 18 (вісімнадцять) років, дякувати Богові. Саме сюди загостив я з Архієрейською приміцією в незабутню неділю 7-го травня 1972 року. Знову соняшна, чудова, ясна неділя. Вступне привітання в брамі біля головного асфалтового шляху – слово Жілберта Ажіберт, префейта Прудентополіс. Потім, його офіційним автом, вулицею св. Йосафата, повільно посуваємось аж до храму св. свц. Йосафата. Обабіч вулиці св. свц. Йосафата маса масенна народу – семінаристи, інтернат і гімназія СС. Службениць, Інтернат св. Ольги, дітвора і студенти інших шкільних закладів. Несеться кругом спів, а вулиця зайнята вірними. Попереду почоту йдуть Впрр. Отці на чолі з о. Протоігуменом Павлом Крайчим. В церковній брамі теплими словами і зворушено вітає Владику о. парох Мирон Баранюк, після чого на коротко поступаємо до церкви на посіщення, а весь народ рушив на футбольну семінарійну площу, де був гарно уладжений і прикрашений на чистому полі престіл. Зараз небавом почалася Арх. св. Літургія, параф. хор під батуткою о. Протоіг. Павла Крайчого, а по Євангелії святочна проповідь виголошена Владикою – на португальській мові, бо крім многоти наших вірних було багато вірних латинського обряду.

Родинний святковий обід мав місце на площі

Прудентополіс, 07.5.1972. Прудентопільські вірні вітають Владику при вході на спортивний майдан де буде служитись перша його Арх. св. Літургія в тому місті.

напроти церкви. Синьо-жовтими і зелено-жовтими прапорчиками прикрашені всі столи, при яких засіли визначні гості з Прудентополіс і з поблизьких муніципій. Між іншими, п. Іван Мансур – естадуальний посол, п. Жілберто Ажіберт – префект Прудентополіс, п. Петро Хома – визначний громадянин Іраті і взагалі нашої спільноти в Бразилії, та інші чільніші наші громадяни. Кілька сердечних промов, як теж і сердечні слова подяки висловлені Владикою солемнізантом. Ввечорі того пропам'ятного дня, в парафіальній домівці – привітальний концерт від Парафії. Наступного дня (8-го травня) в Головному Домі Катехиток С. Ісусового, а дня 16-го травня в Гімназії СС. Службниць в Прудентополіс. Повною підготовкою і здійсненням цього рідкісного торжества зайнялись Впрр. ОО. Василіяни з Прудентополіс, місцева префектура під головуванням префейта Жілберта Ажіберт, церковний комітет, СС. Службниці, Катехитки С. Ісусового і взагалі вся парафіальна спільнота. Для всіх них безконечна подяка і щиробратня молитва. Такі й тому подібні празники повторялись теж по інших церковних спільнотах. Всі вони вдячно записані в Єпархіальному Віснику в різних річниках і числах.

Прудентополіс, 07.5.1972 р. Владика благословляє і промовляє до вірних після відспівання Євангелії.

Тут включаємо, для історії, назви і дату Папських Буль, які відносяться прямо до створення і ходу нашої Єпархії:

а)- Буллею "КУМ ФІДЕЛІУМ", з дня 22.02.1952 року, Папа Пій XII, створив Ординаріат для всіх Католиків Східних Обрядів у Бразилії і назначив Дон Жайме де Баррос Камара, Кардинала і Архієпископа Ріо де Жанейро, Ординарієм цього Ординаріату. Це служіння Кардинал Камара перебрав дня 11-го квітня 1952 року. В тому самому році (1952) Кард. Камара створив Генеральний Вікаріят для Українців Католиків у Бразилії і назначив Монс. Климентія Прийму Генеральним Вікарієм.

б)- Той сам Папа Пій XII, Буллею "КВІ ДЕІ ВОЛУНТАТЕ", з дня 10.5.1958, назначив першого Єпископа для Українців Католиків у Бразилії, в особі о. Йосифа Романа Мартинця чсвв, як Помічника для Кардинала Камара, з осідком у Куритибі, Парана.

в)- Папа Іван XXIII, буллею "КВІ ДІВІНО КОНСІЛІО", з дня 30.5.1962 року, створює Апостольський Екзархат для Укр. у Бразилії, і назначує Кир Йосифа Р. Мартинця першим Екзархом. Внедовзі потім, грамотою з дня 15.10.1962 р., Кир Йосиф назначує Монс. Петра Буська своїм про-екзархом.

г)- Папа Павло VI буллею "ЕЮС ВІКАРІУС", з дня 29.11.1971 р., створює **Єпархію св. Івана Христителя** для Укр. Католик. у Бразилії, з осідком у Куритибі. А булею "КУМ ХРІСТУС ЄЗУС" назначує Кир Йосифа Р. Мартинця першим Єпархом. Це служіння Кир Йосиф перебрав торжественно в катедрі св. І. Христителя, в неділю 30.7.1972, в присутності Апост. Нунція в Бразилії – Дон Гумберто Моццоні, Дон Петра Федалто – архієп. Куритиби, і інших єпископів латинської Церкви.

ґ)- Буллею Папи Павла VI "УТ КУРАМ ОМНЕМ", з дня 29.11.1971 р., зістав назначений Помічником Пресв. Йосифа, з правом наслідства, о. Єфрем Василь Кривий чсвв, хіротонізований в Базилиці св. Ап. Петра в Римі, св. Отцем Папою Павлом VI, дня 13.02.1972 року. З уступленням Кир Йосифа, Кир Єфрем обняв служіння Єпарха дня 10-го березня 1978 року Божого.

Монс. Петро Бусько, спочатку про-екзарх, а відтак 2-ий Ген. Вікарій нашої Єпархії. Помер 14.7.1980 р.

д)- Зі смертю Ген. Вікарія Монс. Петра Буська (14.7.1980), Кир Єфрем грамотою від дня 23.7.1980 р. назначив Монс. Володимира Ханейка Генеральним Вікарієм Єпархії.

е)- З відходом у вічність Монс. Володимира Ханейка (04.12.1999), грамотою від дня 20.7.1998, ч. ТІІ, 408/98, Владика Єфрем назначив Генеральним Вікарієм Єпархії о. Едисона Луїс Бойка. Це служіння о. Едисон виконав до 2007 року, коли то Ген. Вікарієм зівстав Владика Авзіліяр Мирон Мазур чсвв.

Поворот в Куритибу і початок діяльностей

Примістившись у призначеній мені кімнаті осідку нашої Єпархії в Куритибі, найперш сказав я собі і невідклично постановив всю мною плановану діяльність виконувати в прямім і стислім порозумінні з Владикою Єпархом Кир Йосифом, і нічого важнішого не розпочинати без його благословення. Отож, виконувати служіння і післаництво найперш у моєму Ізраїлі, як віршував поет Іван Франко, а в наших довірочних розмовах порторяв Владика Йосиф Мартинець. Ніколи не бути занадто формалістом і законовчителем, а завжди слугою готовим до послуг.

Позістає важною, актуальною і повчаючою сповідь і заява Апостола Народів св. Павла: "Я став усім для всіх" (1 Кор. 9, 19). А санпавлівський кардинал Оділо Шерер, у своїм офіційнім зверненні до єпископів, священників і взагалі до католицького диховенства в Бразилії ось так сказав: "Залишімо надмір кожнорічних довжезних проектів і планів. Радше берімось до діла. У нас, здається, забагато абстрактности."

В перших місяцях по хіротонії і після відбутих приміційних торезств, а властиво до кінця 1972 року, брав участь у зорганізуванні і проведенні деяких важливих історичних подій, як:

- 30-го липня – офіційне створення Єпархії св. Івана Христителя і проголошення першого її Єпарха в особі Кир Йосифа Романа Мартинця чсвв. Присутній Апост. Нунцій Дон Гумберто Моццоні.
- Дня 15-го жовтня – благословення і заложення угольного каменя під нову муровану церкву Преображення Господнього, в Понта Гроссі.

- Дня 12-го листопада – Єрейські свячення дияконів чсвв: Доротея Зубача і Боніфатія Залуцького чсвв, в церкві св. свц. Йосафата, в Прудентополіс.
- Дня 6-го грудня – Арх. св. Літургія і пасторальний візит на рідній Українській Вулиці, в церкві св. о. Миколая.
- Дня 8-го грудня – ерейські свячення дияконів василіян Ювінія Ференца, Сотера Сідляра і Дионісій Ляховича, в церкві Пресв. Родина, на Ірасемі.
- Дня 12-го грудня – прибуття до Бразилії перших трьох СС. Василіянок – 02 (дві) з Аргентини: с. Анна Сапая і с. Стефанія Костецька, а 01 (одна) з Філадельфії, США – с. Евзевія Білас. Замешкали в Каноїнас, Санта Катерина, в провізоричній дерев'яній хатині. Це перший дім СС. Василіянок на терені Бразилії і нашої Єпархії.

Освячення і заложення наріжного каменя під будову матірної церкви Успення Богоматері, на Пітанзі, дня 26.5.1974. З ліва на право: о. Григорій Мазепа, п. Стефан Лавринюк – голова церк. комітету, о. Арсеній Кузишин, о. парох Маріян Стружак, п. Рейналдо Петришин – префект пітангського муніципія, і п. Микола Зазуля. Владика Єфрем довершує чину освячення.

Крім щонедільних пасторальних відвідин наших церковних спільнот і з тим пов'язаних подій, з ціллю запізнатись з потребами Єпархії, виказалось konieczним спорудження відповідної єписк. резиденції в Куритибі. Це ж осідок Єпархії. Теперішня – цілком недостатня. В тому звернувся до визначного нашого громадянина і друга – інж. Рафаїла Куліцького, бувшого учня Семінарії в Прудентополіс. Він фахово вдосконалив анте-проект упланований Владикою, технічно його опрацював, злегалізував всю документацію і вже в грудні 1972 року розпочато працю біля будівлі. Вона положена при вул. Мараньон, дільниця Віла Гуаїра (нині Агуа Верде).

Ця резиденція посвячена і відкрита в неділю дня 1-го грудня 1974 року. Визначним добродієм цієї будівлі, головнo в набутті всіх меблів, це п. Михайло Байлак, з Апукарани. Ввесь проект і нагляд над ходом будови – інж. Рафаїл виконав даром. До речі, інж. Рафаїл є автором проектів кількох наших церков, параф. приходств, параф. центрів, заль і інших принагідних будівель в Єпархії. Час і роки пливли і нестримно минали, як і дальше пливуть. Поле праці – аж надто широке і розлоге. Жде засівів, і добрих, посвятних женців. Годі отягатись.

Осідок Єпархії св. Івана Христителя, в Куритибі, Парана, відкритий дня 1-го грудня 1974 р.

Зазначую і підкреслюю, що не для особистих цілей, але виключно для історії бо, хоч-не-хоч, її щоденно пишемо перед Богом і перед людьми, подаю, в свідомості особистих обмежень, низку виконаного служіння і підкреслюю, що здійснено завжди в необхідній і щирій співпраці священників – дієцезальних і васи-

ліян, Сестер усіх наших богопосвятних Спільнот, Катехиток С. Ісусового, церковних комітетів і взагалі наших вірних, як теж і вірних латинського обряду.

"Не нам на пр'ю з Тобою стать, не нам діла Твої судить!... і хліб насущний замісить..."

Всі чинності і обов'язки Єпископа-Помічника були виконувани гармонійно і в душі братолюбія. В вівторок, дня 10-го березня 1978 року, остаточно перебрав я повний провід Єпархії, як Єпарх. В наслідок похилого віку і поважного паралічу, Владика Йосиф подав своє зречення на руки св. Отця Папи Римського. Одержавши позитивну відповідь, Владика спокійно переніс своє стале помешкання до обителі ОО. Василіян, в дільниці Бател. Тут, по можності, ще виконував служіння сповідника семінаристів-клериків, які його допильновували і йому услугували аж до кінця.

Хвороба погіршувалась і настав повний параліч. Архієрей Йосиф уснув сном праведних дня 23-го лютого 1989 р., в четвер, в обителі ОО. Василіян, на Бател, на 86-ому році боговгодного священничого, чернечого і єпископського життя (Гл. Єпарх. Вісник, ч. 5). В молитовні обителі служились завпокійні Сл. Божі, Панахиди, а 24-го тіло Владика перевезено до катедрі. Тут, торжественна завпокійна св. Літургія, Панахида, одноразовий обхід з домовиною довкруги катедрі і зложення в крипті катедрі, звідкіля Спочилий в Бозі Владика продовжає свою проповідь мовчки.

На похороні взяли участь слідуєчі Владика: Дон Петро Федалто – Архиепископ Куритиби (мав проповідь), Дон Еронім Мазаротто – емерит Куритибський, Дон Жералдо Пелланда – єпископ Понта Гросси, і о. Освалдо Нойман – Ген. Вікарій Куритиби. З Отців

Похоронні моління при домовині св. п. Владика Йосифа Р. Мартинця чсвв, в катедрі св. І. Христителя, в Куритибі, дня 25.02.1989 р.

слідуючі: о. Володимир Ханейко – Ген. Вікарій, о. Едисон Л. Бойко, о. Даниїл Козлинський (проповідь), о. Венедикт Мельник чсвв, о. Микола Іванів чсвв, о. Протоіг. Петро Бальцар чсвв, о. Атанасій Купіцький чсвв, о. Василь Цимбаліста чсвв, о. Арсеній Кузишин чсвв, о. Ілярій Бардаль чсвв, о. Жералдо Дацюк чсвв, о. Домінік Стареправо чсвв, о. Тарас Олійник чсвв, о. Августин Діткун чсвв, о. Сергій Красняк, о. Йосафат Гавдида, о. Олекса Гавкалюк чсвв, о. Тарсикій О. Залуцький чсвв (проповідь), о. Дионісій П. Ляхович чсвв (проповідь), о. Карло Мельницький чсвв, о. Ювіній Ференц чсвв, о. Ігнатій Дорош чсвв, о. Сотер Сідляр чсвв, о. Богдан Флейтух, о. Діонісій Залуцький, о. Віто Слобожан чсвв, о. Мелетій Кравчук чсвв, о. Луїс Слобожан чсвв, о. Павло Марків чсвв, о. Марко Гевко чсвв, о. Ярослав Сусла, о. Михайло Ключка чсвв, о. Самуїл Козлинський, о. Нівалдо Козлинський, о. Андрій Пістун чсвв, о. Матей Кухарський чсвв, о. Валмор Шеремета чсвв, о. Володимир Ковбич чсвв, о. Сергій Гриневич і Владика Єфрем Кривий (проповідь).

Монс. Володимир Ханейко, 3-й Ген. Вікарій нашої Єпархії. Помер 04.12.1999 р.

Для взаємного всестороннього ознайомлення зі справами, вимогами, проблемами, потребами та ініціативами в Єпархії, і для більш успішної праці, спільно рішено щороку відбувати т. зв. Єпархіяльний Соборчик, З'їзд усіх Парохів і Адміністраторів та принаймні три/чотири рази до року відбувати Збори Ради Пресвітерів. Крім того, створено, в тій самій цілі, слідуючі **Єпархіяльні Комісії: Літургічну, Катехитичну, Покликань, Молодіжну, Української Сім'ї і Апостольства Молитви**. Кожна з них має собою обрану і Єпархом затверджену Управу. Їхня праця є вельми цінною і вдовольняє виконуваню.

Щоб єпархіяльний клер, постійно зайнятий і відданий пасторальній праці і обов'язкам, дуже часто виснажуваним, мав змогу духовно і ментально оновлюватись, збогачуватись, забезпечуватись і усучаснюватись, установлено нами кожнорічне відбуття повних триденних замкнених реколекцій під проводом досвіченого і компетентного священика або єпископа – нашого або латинської Церкви. Збільша такі реколекції відбуваються в реколекційнім Домі Молитви "Йосафата Гордашевська", власноті

СС. Службениць в П. Гроссі, а рідше в єпархіяльній семінарії св. свщ. Йосафата, в Маллет. Завжди з участю Владики Єпарха і Владик Авзіліярів.

Реколекції дієц. священників в "Домі Молитви" в Понта Гроссі – 1994 р.

Перший ряд, з ліва: о. Йосафат Ґавдида, Монс. Володимир Ханейко – Ген. Вікарій, Владика Єфрем, о. провідник Тарсикій Залуцький чсвв, о. Сергій Красняк. Другий ряд, з ліва: о. Сергій Джміль, о. Даниїл Козлинський (зараз Владика), о. Ілярій Бенівський, о. Ярослав Сусла, о. Луїс П. Поломаний, о. Сергій Гриневич, о. Едисон Л. Бойко, о. Дмитро Ковальський, о. Нівалдо Козлинський, о. Самуїл Козлинський, о. Богдан Флейтух, о. Йосиф Гадада, о. Маріо К. Лазовський і о. Діонісій П. Залуцький. БРАКУЄ: о. кан. Флора Водоноса і пізніше висвячених: о. Йосафата Фірмана, о. Марка Ц. Андреїва, о. Йосифа Керницького, о. Василька Бурка Нето, о. Йоакима Сидоровича, о. Олександра Добковського, о. Іриня Васильковського і о. Йосафата Ройка.

Крім щоденних канцелярійних і пасторальних зайнять, від 1-го до 4-го листопада 1973 р., брав участь у Світовому Конґресі Вільних Українців, в Торонто, Канада, відвідуючи при тім і ознайомлюючись з нашими Владиками і Єпархіями в Канаді і США.

В тім самім періоді кількаразово бував в Єпархії сусідньої Аргентини де відвідав практично всі наші церковні громади. Зокрема, товаришив в офіційному візиті Блаж. Первоєрарха Мирослава І. Любачівського і був учасником торжеств у катедрі в Буенос Айрес, з нагоди хіротонії Владики Михайла Микицея, а

зараз потім товаришив Блаженнішому у відвідинах наших громад у Місіонес, Корієнтес і в Чако.

На окреме прохання латинського єпископа з Енкарнасіон, тричі відбув пасторальний візит наших церковних спільнот у Парагваю де й освятив 3 (три) нові наші святині (гл. *Епарх. Вісник*).

Ієрейські свячення дияк. Володимира Филипова і чин наложення мітри о. Йосифові Ріссінґер – Енкарнасіон, Парагвай, 22.9.1992 р.

Від дня 26-го листопада 1973 р. брав участь у Синоді наших Владик у Римі, в залах "Тесте Ротте", у Ватикані, під проводом Блаж. Йосифа Сліпого, а на закриття Синоду – в святкуванні 350-ліття мученичої смерті св. свц. Йосафата. В наступних роках, у всіх Синодах нашої Церкви, які спершу відбувались в Римі, а з вільною Україною в Україні: в катедрі св. Юра, в Митроп. Палаті, в Крехові, в Бучачі, в Рудно, в Києві, в Брюховичах, а останній в Дойлставн-Філадельфія, США. Перші Синоди відбувались під проводом Блаж. Йосифа Сліпого, потім Блаж. Мирослава І. Любачівського, а останньо під проводом Блаж. Любомира Гузара.

Перший Синод УГКЦеркви в патріархальному дворі в Римі (від 25.11.1980 до 02.12.1980), а потім світлина з Папою Іваном Павлом II у Ватикані.

З ліва на право: Кир Єронім Химій – Ньювестмінстер, Канада; Кир Мирослав Марусин – Рим, Італія; Кир Василь Лостен – Стемфорд, США; Кир Андрій Роборецький – Саскатун, Канада; Кир Ізидор Борецький – Торонто, Канада; Кир Максим Германюк – Митрополит Вінніпеґу, Канада; Блаж. Кард. Йосиф Сліпий – Україна; Папа Іван Павло II; Кард. Іван Мирослав Любачівський – Рим, Італія; Кир Ніль Саварин – Едмонтон, Канада; Кир Іван Прашко – Сідней, Австралія; Кир Плятон Корниляк – Мюнхен, Німеччина; Кир Андрій Сапеляк – Буенос Айрес, Аргентина; Кир Августин Горняк – Лондон, Англія; Кир Дмитро Ґрещук – Едмонтон, Канада; і Кир Єфрем Кривий – Куритиба, Бразилія. Це всі наші єпископи з діаспори.

В міжчасі став Членом Радників Сх. Конґреґації. Кількаразово учасником надзвичайних чи то принагідних зустрічах наших Владик у Римі, а теж в Анкастер, Канада. Що два роки урядово навідувався до Апост. Нунціятури в Бразилії. Рідко коли бракувало мене на з'їздах Лат. Владик СУЛ II (Парана), з якими мав добрі відносини. Вже рідше бував на Національній Конференції Єпископів Бразилії (CNBB), яка відбувається щороку в Ітайсі, Сан Павло.

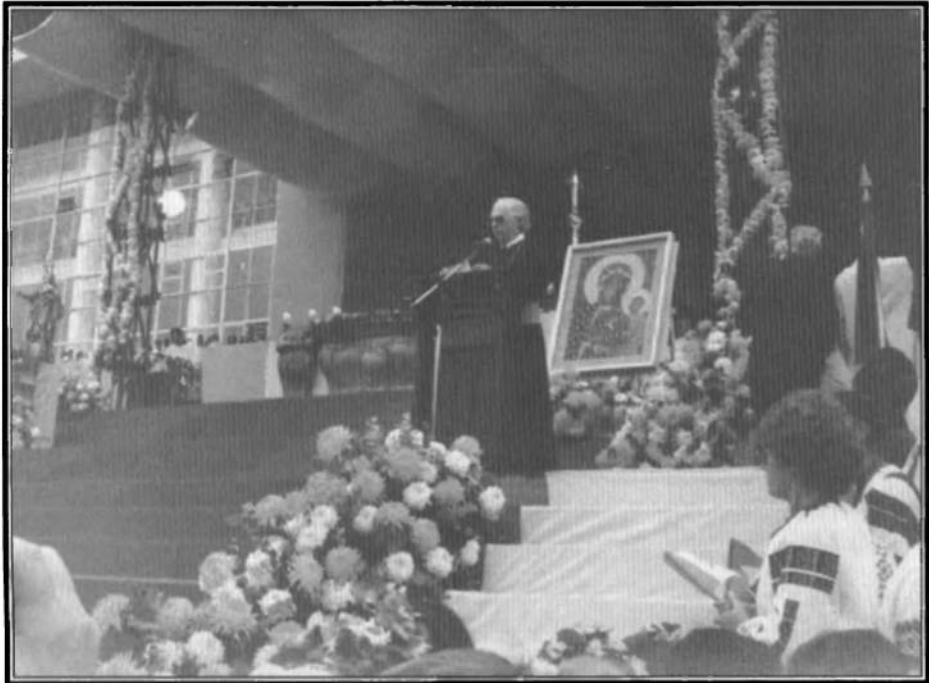

Синод Владик УГКЦеркви з участю св. О. Папи Івана Павла II, в залі "Тесте Ротте", в Римі, 01.02.1983 р. Б.

Рим, 25-го червня 1990 р. – Св. О. Папа Іван Павло II, Кардинал Мирослав Іван Любачівський, Кардинал Казароллі, наші Митрополити і Владики з України та з країн поселення. Світлина з нагоди Синоду УГКЦеркви і авдієнції у св. Отця. Синод відбувався в залі "Тесте Ротте".

Брав участь у відвідинах Папи Івана Павла II в Куритибі (тут св. Отець поблагословив наріжний камінь під ремонт і побільшення нашої катедри, дня 06.7.1980 р.; зараз він під головним престолом катедри – темно-зелений базальт), потім в Енкарнасіон-Парагвай 18.5.1988 (в товаристві о. Протоіг. Т. Галицького), в Флоріанополіс 18.10.1991 (в товаристві о. Даниїла Козлинського), і в Ріо де Жанейро 05.10.1997. Був теж учасником історичних Апост. відвідин Папи Івана Павла II в Україні (червень 2001 р.) – Київ і Львів.

В імені всієї нашої Церкви в Бразилії, Владика Єфрем вітає Папу Івана Павла II, в Куритибі, при монументальному престолі, спорудженім перед палатою губернатора Парани, дня 6-го липня 1980 року. Частини Сл. Божої співав об'єднаний хор катедри і парафії з М. Афонсо, під кермою п. Леонарда Давибіди і п. Адама Барана.

З нормальним пливом років єпископського служіння, з неабиякими труднощами, здивляючись на забезпечення майбутності Церкви в нашій Єпархії, постарався про набуття слідуючих теренів в Куритибі під майбутні церкви: Сан Педро, Сан Жозе дос Піняйс, Піняйс, Віла Офісінас, Сан Браз, Санта Амелія і Фазенда Ріо Гранде. Перших 04 (чотири) при необхідній співпраці о. Нівалда Козлинського. В дещо попередніх роках Єпархія набула

невеличку льотку на цвинтарі Агуа Верде, в Куритибі, і на ній споруджено єпархіяльну цвинтарну каплицю-гробівець. Як перший, у ній спочиває бл. п. о. Володимир Соломка, який помер дня 25-го вересня 1963 року.

З бігом часу, набув ще терени під майбутні церкви: в Трес Баррас, Сан Бенто до Сул – Санта Катерина, потім у Порто Алегре, в Сан Матеус до Сул, в Резерві, в Понта Гроссі (Носса Сеньора дас Грасас), в Каноїнас, в Гуарапуаві (Мадейрїте), в Фоз до Ігуасу і в Гуарамірін, Санта Катерина. В Уніон да Віторія викупив 02 (дві) льотки, в дільниці ТОКОС, де від 1903 року стояла одна з перших наших церков у Бразилії, а перша в Уніон да Віторія. Власником цих льоток була ФІРМА МАЛОН. Всі ці терени закуплені фондами Єпархії, а заходами і стараннями Владика Єпарха і співпраці о. пароха Йосафата Гавдиди.

Крім повище наведених теренів, закуплено ще 02 (дві) льотки біля нашої катедрі, 01 (одну) при Єпарх. Школі (від Валдемара Енс), 1 (одну) від п. Василя Крефера, 1/2 від Фулвіо Фурін і 1/2 від П. Керузавскас – під майбутній Центр ПОЛТАВА. Ще набуто 02 (дві) льотки при вулиці Морретес, Віла Гуаїра, з доста обширною забудовою призначеною нами на "Дім Укр. Студента". По кількох роках його знято, а льотки стоять на продаж. Після дворічної спроби, з різних поважних причин, бурсу закрито.

Хоч бурса мала свої офіційні Статути і строгий домашній режімент, то бурсаки виказались невдячними і некультурними – все для них повинно бути даром!...

З бігом кількох років різні і переважливі для Єпархії проекти стали, дякувати Богові, поволеньки щасливою дійсністю. В великій мірі, "модестія а парте", завдяки ініціятиві Єпарха і, очевидно, необхідній співпраці священників, церковних комітетів і взагалі вірних. І так: з нагоди Ювілею 1000-ліття Хрищення України – значне побільшення катедрі св. Івана Христителя: дві бічні наві, віднова з нутра і ззовні, розмалювання намісного образу св. Івана Христителя і чотирьох євангелистів (проф. Микола Голодик, з Харкова, Україна), побільшення захристій, спорудження крипти і каплиці під захристією і впорядкування катедрального подвір'я, як теж і головного входу від авеніди Джан Кеннеді.

Українська католицька катедра св. Івана Хрестителя, в Куритібі, відновлена і значно побільшена в роках 1984-1985, з нагоди святкувань 1000-ліття Хрищення України. Освячена в неділю 28.4.1985 р.

Торжественне посвячення і відкриття відбулося в неділю 28.4.1985 року, з участю Верх. Архієп. і Кардинала Мирослава Івана Любачівського, Апост. Нунція Дон Карло Фурно і ще 14 Владик – з Канади, з США і з Франції, разом із Владиками латинського обряду штату Парана. Присутні теж багато священників, СС. Служебниць, із с. Ген. Францішкою Библів, СС. св. Анни, СС. Василіянок, СС. св. Йосифа, КСІ і велике число вірних з Куритіби та представники кількох наших парафій з інтеріору.

З тої ж нагоди, дня 29-го і 30-го квітня, в приміщеннях осідку Єпархії, відбулись перед-синодальні наради Владик. В наступних днях Владика відвідали Прудентополіс, Іваї, Іраті, Дорізон, Маллет, Вера Ґуарані, Уніон да Віторія, Каноїнас і Ірасему. *(Точніший опис всього торжества і подорожі, гл. Єпарх. Вісник, ч. 01, рік 01.)*

Належним відмітити, що вище наведені Владика, на чолі з Блаж. Мирославом Іваном Любачівським, в днях 4-го і 5-го травня 1985 року, взяли участь у врочистих святкуваннях Золотого Ювілею заснування Малої Семінарії св. Йосифа, в Прудентополіс (1935-1985). Того самого року Мала Єпархіальна Семінарія св. свц. Йосафата, в Маллет, в дні 1-го вересня, відсвяткувала Срібний Ювілей свого існування (1959-1985).

Празник св. свц. Йосафата в Маллеті, 12.11.1986 р. Владика Єфрем, о. Ректор Едісон Л. Бойко, дієцезальні священники і єпархіяльні питомці.

Академія з нагоди наближаючого 1000-ліття Хрищення України: об'єднаний хор, юнацтво "Полтави", "Фіялка" і малі бандуристи – 1985 р.

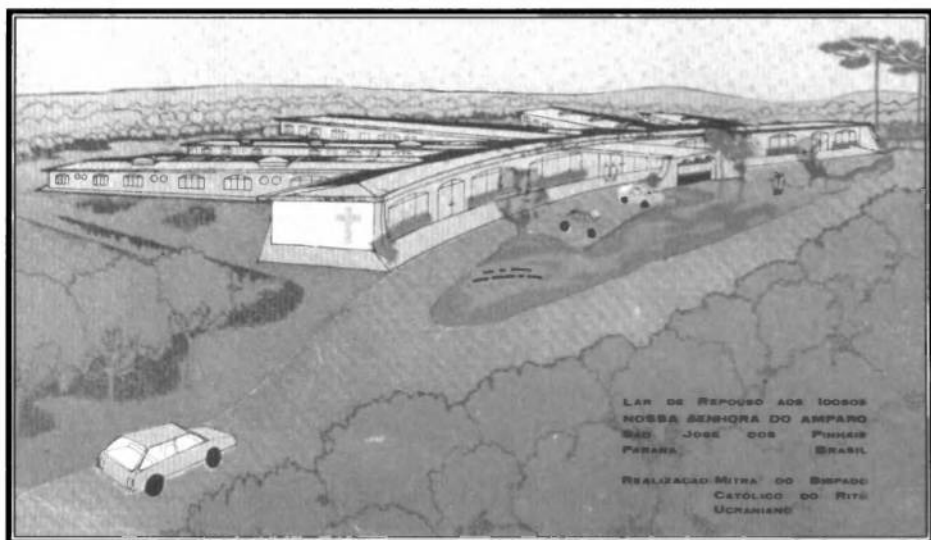

**Єпархіяльний Релігійно-Культурний Центр "Полтава" – 1982 р.
Пам'ятник 1000-ліття Хрищення України.**

У зв'язку з Тисячоліттям Хрищення України розпочато переважливої ваги і значення будову Релігійно-Культурного Молодіжного Центру ПОЛТАВА, подалік осідку Єпархії. І він став одним з кращих Пам'ятників того Ювілею. Чин торжественного посвячення і відкриття величаво відбувся 9-10 жовтня 1982 року. (Опис гл. Єпарх. Вісник.) Рівно ж, таким цінним пам'ятником, в Куритибі, крім катедри і Центру, є теж Єпарх. Старечий Дім "Св. Покрови" на недалекій Марцеліні, Сан Жозе дос Піняйс, посвячений і відкритий дня 11.12.1988, а теж пам'ятник 1000-ліття у формі диска і зірки, споруджений на катедральному подвір'ї, завершений українським тризубом з відповідним написом на бронзовій таблиці, в стіп якого рік-річно відбувається торжественне йорданське водосвяття. Його посвячення відбулося дня 26 червня 1988 р.

Не можемо не поминути вельми успішної і на високім рівені церковно-релігійно-культурної пропам'ятної виставки з нагоди 1000-ліття, зорганізована і уладежна в головній залі "Полтава", в Куритибі, від дня 5-го листопада до 12-го включно. Її повним приготуванням зайнявся о. (а зараз Владика) Даниїл Козлинський, у щирій співпраці КСІ, катедр. церковного комітету, молодіжної групи "Полтава", СС. Служебниць, Членів СОЮЗ-у, і інших наших Організацій в Куритибі. У виставці були слідуочі відділи: повний престіл укр. катол. Церкви (риз, церковні книги, кивот), фотографії і макети багатьох наших церков у Бразилії, укр. хата, укр. Різдво, укр. Великдень, укр. література – письменники, поети, композитори, укр. народні

строї різних регіонів, вишивки і писанки. Виставка одержала признання і ґратуляції від усіх відвідувачів.

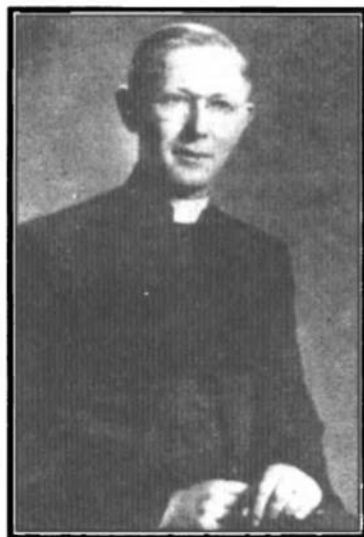
Епархіяльний Старечий Дім "Св. Покрови" – один з пам'ятників 1000-ліття Хрищення України, на Марцеліні – Сан Жозе дос Піняйс, Парана, освячений і відкритий дня 11-го грудня 1988 р.

Новоспоруджена Мала Епарх. Семінарія "св. свц. Йосафата", в Маллет, Парана – пам'ятник 100-річчя української іміґрації в Бразилії (1895-1995). Освячена 30.7.1995 р.

А цінним пам'ятником 100-ліття української іміграції в Бразилії є новоспороджена Єпар. Мала Семінарія "св. Свц. Йосафата", в Маллет, Парана.

Перший її будинок освячений і відкритий дня 21-го листопада 1959 року, під назвою Пре-Семінарія "Кардинал Євген Тіссерант". Чину величавого освячення і відкриття довершили Кард. Дон Жайме де Баррос Камара – Ординарій для всіх Східних Церков у Бразилії, Преосв. Екзарх (тоді) Кир Йосиф Мартинець, і Ген. Вікарій Монс. Климентій Прийма, з участю багатьох священників дієцезальних і василіян, СС. наших Згромаджень і гарного числа вірних. В році 1972 цю назву замінено на Семінарія "св. свц. Йосафата". Страх болючу трагедію прийшлося пережити, коли дня 19-го серпня 1993 року, несподіваний пожеар знищив її до тла. Негайно приступлено до нової будівлі, вже з цілком кращою і вигіднішою обстановкою, розміщенням і взагалі за модерним проектом. Її торжественне посвячення і відкриття відбулося в пропам'ятну неділю 30-го липня 1995 року Божого. *(Про хід будівлі, гл. Єпарх. Вісник.)*

Монс. Климентій Прийма – 1-ий Генеральний Вікарій нашої Церкви в Бразилії. Помер 19.4.1979 р.

До речі, належним на цьому місці зазначити, що після пожеару, який несподівано зчинився дня 19-го серпня 1993 року і до тла знищив будинок Єпархіяльної Семінарії "св. свц. Йосафата", в Маллет, на наше прохання, слідуочі Владики великодушну поспішили з фінансовою допомогою в ціллі побудови нової Семінарії: В-Преосвященний Стефан Сулик – Митрополит Філадельфії, Кир Василь Лостен – єпарх Стемфорду, Кир Михайло Вівчар – єпарх Шикаґо, Кир Інокентій Лотоцький – єпарх емерит шикаґський, Кир Мирон Дацюк – єпарх Едмонтонський і Кир Платон Корниляк – екзарх Німеччини. Значна поміч наспіла теж від Східної Конґреґації, в Римі, та від Папштліхеміссіонсверк, з Німеччини. Одиноко завдяки цим допомагам, в скорому часі Єпархія спорудила нову будівлю на місці погорілої, її якслід викінчено, умебльовано і торжественно освячено в неділю 30го липня 1995 року, при великому здвизі народу, великого числа духовенства і Сестер наших чернечих Згромаджень існуючих у Бразилії. З цим днем розпочинається ще далеко важніша будівля,

а саме, виховання, вишкіл і усучаснена формація нових служителів престолів у нашій Церкві. (Гляди "Вісник Єпархії", ч. 6, 1997 р., стор. 28 і пр.)

Для кращого розвитку і розбудови спільнот богопосвятного життя в нашій Єпархії, а тим самим у нашій Церкві, завжди дано їм піддержку і сприяння, чи то Сестрам чи Катехиткам. Напр. Інтернат св. Ольги, в Прудентополіс (10.6.1988); Дім Молитви "Йосафата Гордашевська", в Понта Гросса (01.5.1985); дім СС. Василянок (30.10.1977), в Куритибі, Парана; Головний Дім СС. Катех. св. Анни (19.02.1982), в Куритибі; Новіціят СС. Службниць (24.02.1998), в Іваї; доми СС. Василянок в Каноїнас, в Куритибі і в Резерві (01.9.2002); дім СС. св. Йосифа в Круз Масыдо/Л. Вікторія (26.12.1987); Оселя "Мати Анатолія" СС. Службниць (07.11.2004), угольний камінь Колегії св. Ольги на Іваїпоран (13.02.1966) і ще кількадесят домів (Гл. Єп. Вісник, різні числа).

Благословення і заложення наріжного каменя під будову Інтернату св. Ольги (Інституту Катехиток С. Ісусового). Прудентополіс, 10.6.1988 р.

Головний дім СС. Василянок у Куритибі, Парана, освячений і відкритий дня 30.10.1977 р.

Не позабути окремої опіки і піддержки духовної і фінансової уділеної Згромадженні СС. св. Йосифа Обручника. Їхня скромна, але корисна Церкві присутність у нашій Єпархії розпочалась 1968 року, коли то бл. п. с. Йосифа Трочаняк, сама одна прибула з Канади, щоб дати почин своєму Згромадженні на терені Бразилії. Сама вона роджена в Україні. Після воєнного лихоліття якимось чином дісталася до Бельгії, а звідси в Канаду. Тут спостерегла тяжкий терен на духовні покликання і рішилась посвятитись на працю в Бразилії.

Господь поблагословив її намір і посвяту. Під опікою Єпархії і проводом ОО. Василян вневдовзі відкривається Новіціят, постав інтернат, а сьогодні Згромадження має своїх чотири дома – Лінія Вікторія (Круз Масыдо), Сан Крістован (Уніон да Віторія), і Едуардо Шавес (Прудентополіс), і резиденцію в містечку Круз Масыдо, Парана, відкриту дня 26.12.2008 р. Начисляє 16 (шістнадцять) членів з довічними обітами. Їхньою харизмою – катехизація, обслуга шпиталів і захоронків, відвідини хворих і немічних, обслуга і прибирання церков.

Дім СС. св. Йосифа Обручника на Лінії Вікторія, Круз Масядо, освячений дня 26.12.1987 р.

На цьому місці вважаю слушним і конечним подати належне справлення і вияснення мильним інформаціям відносно Згромадження СС. Катехиток св. Анни, поданих автором книжки п. т. "Архієпископ Іван Бучко – Архипастир Скитальців", стор. 47/48.

Засновником його є о. Омелян Йосафат Ананевич, дієцезальний священник, який прибув до Бразилії в 1911 році, працював в Аргентині від 1911 до 1918, а в Бразилії від 1918 до 1938 року. В 1939 р. виїхав до США. Новозаснована духовна спільнота, як і всі чернечі спільноти в св. Церкві, мала свій почин дуже скромний і покірний. Благословення і дозвіл на це діло, о. Засновник одержав від Преосв. Константина Богачевського, Митрополита Філадельфійського, який саме в тому часі, точніше в 1930 році, відбував

Основник Сестер Катехиток св. Анни – о. Омелян Йосафат Ананевич, ЧБМ (1888-1964).

Апостольський візит нашої Церкви в Бразилії, з волі Апост. Столиці. Задум став дійсністю в містечку Маллет, Парана, силою декрету й благословення Дон Антонія Мазаротто, дієц. єпископа Понта Гросси, Парана, з дня 24го травня 1932 р., якому в тих часах юридично були підчинені всі наші українські парафії. Згромадження дістало офіційну назву "СС. Катехитки Третього Чину св. Францішка". Отже прийняли тимчасово теж і р'ясу СС. Францішканок. В р. 1945 цю назву перемінено на "СС. Катехитки св. Анни".

о. Методій Коваль, довголітній опікун СС. Катехиток св. Анни (1909-1979).

На поручення тодішнього Генерального Вікарія Монс. Климентія Прийма, св. п. Кард. Дон Жайме де Баррос Камара, Ординарій для всіх Східних Обрядів у Бразилії, декретом з дня 9-го лютого 1956 року, уділив Згромадженні канонічне заснування і zarazом тимчасові Конституції. Їх провірено згідно з декретом "Про чернече оновлення", під час Ген. Капітули Згромадження, яка відбулася у Вера Гуарані, від 18-го до 22-го грудня 1974 року, під проводом Владики Єфрема В. Кривого. Зараз передано Конституції на руки Владики Єпарха Йосифа Р. Мартинця для остаточної перевірки, а після того ще й переглянули ОО. Василіяни, а саме, о. Атанасій Купіцький, о. Василь Зінько і о. Василь Цимбаліста, очевидно на поручення Владики Єпарха. Згромадження прийняло Конституції "ад експериментум" на шість років.

По від'їзді о. Омеляна до США, провідниками цієї спільноти в різних роках були о. Петро Процьків, Монс. Климентій Прийма, о. Христофор Г. Миськів чсвв, о. Петро Бальцар чсвв і о. Василь Зінько чсвв. А вже довголітнім провідником і опікуном був о. Методій Коваль, який спочив у Бозі дня 25.01.1979 р. Після цих, постійний духовний провід СС. св. Анни перебрали ОО. Василіяни.

Чуйний нагляд, провід і опіку присвячували Згромадженні Владика Йосиф Р. Мартинець, потім Преосв. Єфрем В. Кривий, а зараз Владика Володимир Ковбич і його Авзіляри Кир Мирон Мазур і Кир Даниїл Козлинський.

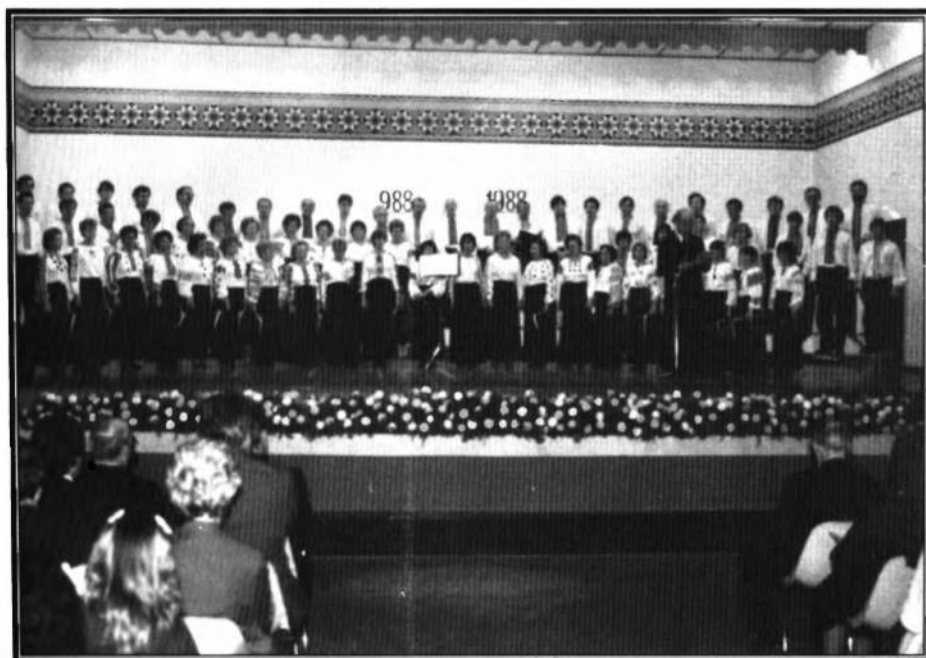
Під цю пору, Згромадження СС. Катехиток св. Анни має в Бразилії 10 (десять) своїх домів, Новіціят у Ріо Азул, Парана, один ґмназійний заклад (фундаментальна школа до 9-го року навчання), одне передшкілля-садочок, провадить і обслуговує 3 (три) доми старців і вислужених, провадить адміністрацію семінарійної кухні в Маллет (безперервно від 1959 року), адміністрацію кухні в Великій Семінарії "св. свц. Йосафата" в Вашингтоні, США (від 1983), адміністрацію Патріаршого Двору в Римі (від 1971), а в Україні (від 1991): новіціятський дім і адміністрацію Патріарших забудовань у Львові-Брюховичах, адміністрацію кухні в Митрополічій палаті, резиденцію при парафії св. Анни, і помешкання при вулиці Гоголя 14/4, у Львові. Справді, великі осяги і вельмизаслугуюча праця-служіння для св. Церкви. Поправді, Згромадження совісно й вірно виконує своє післаництво згідно з харизмою наданою йому Св. Духом почерез свого Засновника. А Господь благословить.

Дім-монастир Згромадження СС. Катехиток св. Анни в Пато Бранко, Парана, освячений дня 22.02.1987 р. Владикою Єфремом.

Частинний вид на Семінарію "св. свщ. Йосафата" в Куритибі (2005 р.)

Об'єднаний хор катедри і параф. на М. Афонсо, врочистою академією вшановиє 1000-ліття Хрищення України. Промовляє Владика Єфрем. Диригенти – п. Леонард Давибіда і п. Адам Баран.

Попри ці діяльності, створено 07 (сім) нових Парафій, освячено звиш 165 церков (сто шістдесят п'ять), багатьох з них є Пам'ятниками 1000-ліття Християнства в Україні, а 53 церкви споруджено в місцевостях де передше не було жодної нашої церкви. Крім того, за час нашого правління побудовано звиш десятки парафіальних приходств і церковних заль-павільонів. Очевидно, все це діяння було в прямім порозумінні і при відданій і щирій співпраці ОО. Парохів і їхніх Сотрудників.

**Кардинал Леонардо Сандрі –
Префект Східної Конгрегації.**

До списку нами освячених і відкритих нових церков, крім поміщених **в Спархіяльнім Віснику, ч. 13, р. 2004**, додаємо ті, що їх освячено в пізніших роках: в Прудентополіс/Ігуасу – Непорочне Зачаття Богоматері, 12.10.1998; Куритиба/Бокийрон – св. свц. Йосафата, 02.6.2002; Пайол Вельо/Іваї – Непор. Серце Марії, 02.5.2004; Кампінас Белас/Резерва – св. свц. Йосафата, 03.4.2005; Сан Педро/Прудентополіс – св. Апост. Петра, 19.8.2007; Арройо Гранде/Пітанґа – Носса С. Апаресіда, 14.10.2007; Ітапежара д'Оесте/Пато Бранко – свв. Апост. Петра й Павла, 13.01.2008; Сан Жозе дос Піняйс (що належить до катедральної парафії) – Неустанної Помочі Божої Матері, 13.4.2008; Кандой/місто – Св. і Животворного Духа, 19.8.2007 (наріжний камінь) і Фоз до Ігуасу – св. Покрови, 04.5.2008 (наріжний камінь).

Грамотою від дня 25-го лютого 1989 року, св. Отець Папа Іван Павло II назначив Владика Єфрема ДОРАДНИКОМ СВЯЩЕННОЇ КОНГРЕГАЦІЇ ДЛЯ СХІДНИХ ЦЕРКОВ.

Поза тим, щонедільні, ба навіть щосуботні пасторальні відвідини наших церковних і богопосвячених спільнот, а коли виникала конечність – то канонічні. Це була система нашої журби, посвяти і праці. Самі сухі розкази чи навіть розпорядження і поучення на письмі – ледви чи ґрунтовно і успішно падають у душі вірних.

Окремого значного і цінного духовного значення була подія встановлення і відкриття беатифікаційного процесу бл. п. с. Анатолії Теклі Боднар спдм, яка торжественно відбулася в молитовні СС. Служебниць, в Прудентополіс, дня 18-го червня

1993 року, під час Арх. св. Літургії. Покійна блаженна с. Анатолія народилася дня 29.3.1884 року в Жужелянах, Галичина, західна Україна, а спочила в Бозі сном блаженних в Прудентополіс, Парана, дня 16-го лютого 1956 року. Наступного дня 17-го відбувся глибокомолитовний похорон, а мені припала ласка виголосити прощальну проповідь у церкві св. свц. Йосафата (як теж і проповідь на відкритті беатифікаційного процесу). Блаженна, в передобідній порі, під мелодійні співи й молитви своїх спів-сестер і громади вірних, похоронена на параф. цвинтарі, в приватнім відділі Згромадження.

До важних не лише церковних але й культурно-громадських діяльностей, від яких церковна влада не повинна відхилятися, дано почин:

- щорічним Єпархіальним Великопосним Відпустам на Итапарі і задержанні таких же Відпустів на Ірасемі;
- щорічній Марійській Прощі до Богородиці Коралевої, на Антонію Олінто;
- принагідним з'їздам духовного характеру молоді і дітвори;

Один з Єпархіальних Катехитичних Курсів для дівчат і хлопців, який відбувся в приміщеннях Інтернату св. Ольги, в Прудентополіс, в днях 25-26 червня 1993 р. Сидять ОО. Учителі, с. Селіна спдм і Катехитки С. Ісусового wraz із Кир Єфремом.

- щорічним замкненим реколекціям для молоді;
- частим Єпархіальним або між-парафіальним З'їздам членів Товариства Апост. Молитви;
- продовженню відбуття щорічного інтенсивного однотижневого Катехитичного Курсу з ціллю формації мирянських лідерів по наших парафіях і дочірних церквах;
- створенню і введенню у звичай щорічного відбуття Єпархіального Молодіжного Конгресу Українсько-Бразилійської Молоді;
- участі у Срібних, Золотих і Діамантових Ювілеях членів наших богопосвячених Спільнот;
- участі в Конгресі і З'їздах УБЦР – Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації;
- двічі виготовлено загальний звіт про діяльності і стан Єпархії. Копію цього звіту вислано до Ап. Нунціятури в Бразилії, до Патріяршої канцелярії у Львові, до Східної Конгрегації в Римі, а одну залишено в єпархіальнім архіві в Куритибі;
- заснуванню Фолкльорної Групи ПОЛТАВА (1982) і сприянню заснування укр. фолкльорних груп у наших парафіях, і також сприянню культу, любові і поширення нашої церковної, літургійної, народної і хоральної пісні, музики і т. д., де влади́ка-священник-пастир повинен з обов'язку являтися. Це ж бо його стадо, за яке він буде відповідати;
- в цілі забезпечення нашої цінної історичної дерев'яної церкви в Антоніо Олінто, ПР (вона з 1903 р.), а особливо забезпечення чудотворної в ній **ікони Богородиці Коралів** від, не дай Боже, пожежі, стараннями Єпарха побільшено і покращено обидві захристії, добудовано до пресвітерки каплицю (ораторіюм) довжини 6 (шість) метрів, вставлено солідні мури, покриття бетону-цементу, троє проти-пожежних дверей, а всю долівку виложено керамікою першої кляси, темно-бурякового коліру. Торжественне освячення каплиці відбулося в неділю 12.10.1997 р. Мулярську працю виконав п. Євген Вітюк, з Іраті, ПР, в роках 1996-1997. (*Гляди Вісник Єпархії, ч. 6, 1997 р., стор. 48.*)

Для загального відома і легальної реєстрації, слухаючись і керуючись нормами Канонічного Права, інкардиновано до нашої Єпархії слідуєчих священників: о. Іриней Васильковського – 2001 р., і о. Маркіяна Пеца в листопаді 2006 р. Обидва вони були членами Василіянського Чину, приналежними до провінції св. Йосифа в Бразилії.

Присвячено, рівно ж, чимало праці і старань про апостолят друкованого слова. І так, написано і видано друком наступні обіжники-брошури-книжки:

- 15 чисел Єпархіального ВІСНИКА;
- “Апостол Єдності” (Життя св. свц. Йосафата) – на порт. мові (переклад о. Володимира Ханейка).
- “Святість священничого життя”, переклад Послання Папи Пія XII (переклад Владики Єфрема);
- “Іскорка Світла” – історія дієцезального духовенства в Бразилії, на порт. мові, твір о. Володимира Ханейка;
- “Коротка історія України” – на порт. мові, переклад адвоката Яреми Олійника;
- “Тисячоліття Хрищення України” – авторства о. Сотера Сідляра чсвв;
- “Літургія св. Івана Золотоустого” (молитовник), у двох мовах, зібрав о. Атанасій Купіцький чсвв;
- Евкологій – требник на укр. і порт. мовах – стараннями Єпарх. Літургічної Комісії;
- “Хліб Життя” – молитовник для українського народу, зібрав о. А. Купіцький чсвв, і інші підручники молінь, молебнів і чинів.

Всі ці видання, в цілості, покрила Єпархія св. Івана Христителя.

Не можемо не згадати ряд Різдвяних і Великодніх кожнорічних послань, що їх кожнорічно писано і поміщувано на сторінках ПРАЦІ і ЄПАРХ. ВІСНИКА. А попри ці ще й Єпарх. Звернення і Заклики до вірних і промови з нагоди різних святкувань і подій. Між іншим опрацьовано й опубліковано єпархіальні проекти духовної обнови: **а) з нагоди 1000-ліття Хрищення України, б) подібний проект з нагоди 100-річчя української іміграції в Бразилії, в) з нагоди 25-ліття канонічного створення нашої Єпархії, г) з нагоди 100-**

річчя прибуття в Бразилію перших ОО. Місіонерів – о. Никона Роздольського і о. Сильвестра Кізіми Чсвв, г) проект праці над молоддю, українською сім'єю, проект постійної катехизації уві всіх парафіях, д) проект поширення Товариства Апост. Молитви, різні розпорядження і інші. Ввесь цей матеріал докладно поміщений в різних числах Єпарх. Вісника. Служіння секретаря в більшості Єпарх. Соборчиків – солідно і взірцево виконувала п-на Філомена Процик ксі.

Ювілейна св. Літургія в ПОЛТАВІ, в неділю 26.10.1997 р., з нагоди 100-ліття присутності нашої Церкви в Бразилії, 25-ліття юридичного створення нашої Єпархії і 25-ліття хіротонії Кир Єфрема. Крім Владики Ювілята, служили св. Літургію Дон Алфіо Рапізарда – Апост. Нунцій у Бразилії, Дон Петро Федалто – Архієп. Куритиби, Кир Юліян Г'бур – представник Блаж. Кард. Мирослава І. Любачівського, Кир Северіян Якимишин, Кир Михаїл Вівчар, Кир Лаврентій Гуцуляк, о. Протоарх. Діонісій Ляхович і 60 священників. Церемонієром був о. Едісон Л. Бойко, а дияконували о. Доротей Крефер і о. Валмор Шеремета.

В ціллі університетського вишколу і кращого світогляду священників, з уваги на обставини і потреби сьогодення, дано змогу в роках 1983-1985, о. Едісонові Луїс Бойкові, з дієцезального духовенства, студіювати і завершити Ліценцією Факультет Канонічного Права на Григоріанськiм Університеті в Римі. Його дисертація опублікована в 1985 році. При кінці ж

нашого мандату, як єпарх, в рр. 2004-2006, о. (а зараз Владика) Даниїл Козлинський, з дієц. духовенства, студіював і завершив Факультет Молодіжної і Катехитичної Пасторалі, в Салезіянському Університеті, в Римі. Повище наведені священики зараз примірно і успішно виконують душпастирську працю до якої специфічно якслід підготовані.

До одних з найбільш очікуваних, щасливих і радісних моментів, переживань і чинностей єпископа, без сумніву, є уділювання ієрейських свячень новим служителям Господніх престолів у св. Церкві, зокрема нашій. Отож, за весь час мого 37-літнього єпископського служіння, я мав особливу благодать поставити в іереї **107 (сто сім) нових священиків** української католицької Церкви, з чого, 01 (один) в Парагваю, 05 (п'ять) в Україні, і 101 (сто один) в нашій Єпархії в Бразилії (гл. *Єпарх. Вісник*, ч. 13, рік 2004). Слушно, треба повторити з Христом, коли то Він підніс очі вгору і мовив: "Отче, подяку складаю Тобі" (Ів. 11,41). Радість не лиш моя, але всієї св. Церкви.

Катедральна дітвора, капела малих бандуристів ФІЯЛКА і танцюристи підлітки при нагоді виступу в честь Ювілею 100-ліття нашої Церкви в Бразилії, 25-ліття Єпархії та 25-ліття єпископської хіротонії Кир Єфрема. Диригент – п-на Ізабела Крива ксі. (Куритиба, 25.10.1997 р.)

Далеко від особистих цілей чи будь-яких намірів, але виключно для блага і всекращого імені та належної поваги нашій Церкві і нашому народові, погодився я прийняти слідувачі титули-відзначення, які цивільна влада вважала мені вручити при різних

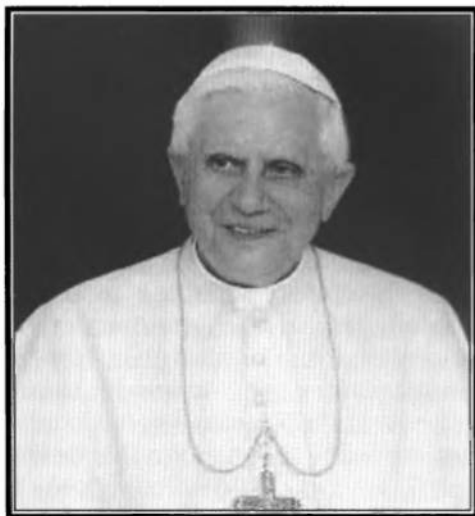
святкуваннях. Титул заслуженого громадянина штату Парана (21.10.1982); титул заслуженого члена-фундатора Громадсько-Церковного Клубу "XII Листопада", в Прудентополіс (20.5.1967). Слідують титули почесного громадянина інших міст-муніципій штату Парана: Прудентополіс (серпень 1969), Уніон да Віторія (29.8.1988), Куритиба (21.3.1990), Маллет (14.8.1992), Пітанґа (15.8.1997), Круз Масядо (28.4.1997), Антоніо Олінто (07.11.2001), Ребоусас (21.9.2002), Павло Фронтінь (09.6.2002), Іраті (01.7.2003), Апукарана (06.12.2003), Іваї (17.12.2004). І останній – признання за все виконане пастирське служіння, від СНББ (Національна Конференція Бразилійського Єпископату) – 07.02.2007 року. Щераз підчеркую, що всі ці титули присвячені нашій Церкві і нашому Народові в Бразилії.

Згідно з нормою Канонічного Права і волею Апостольської Столиці, коли мені сповнилося 75 років життя, подав я, в місяці серпні 2004 року, офіційне прохання на руки Папи Венедикта XVI, про звільнення мене з правління Єпархією св. Івана Христителя. В міжчасі, дістаємо повідомлення і Папську Буллю, силою якої Папа Венедикт XVI, назначує о. Володимира Ковбича чсвв Єпископом-Помічником нашої Єпархії.

Хіротонія Владики Володимира Ковбича чсвв під час св. Літургії в святочній залі Центру ПОЛТАВА, в Куритибі, дня 21.3.2004 р. Головний святитель – Блаж. Любомир Гузар, а со-святителі – Дон Петро Федалто, Архiep. Куритиби, і Єпарх Єфрем В. Кривий.

В свідомості обов'язку і відповідальності негайно розпочато старання і працю підготовування і зорганізування всього торжества хіротонії нового Владика Помічника. Визначено, в порозумінні з Єпарх. Радою Пресвітерів, на проведення цього рідкісного торжества – неділю 21-го березня 2004 року. Торжественна Архієрейська св. Літургія, якої головним служителем був Блаж. Верх. Архієп. і Кардинал Любомир Гузар, служилась у головній просторій залі Релігійно-Культурного Центру ПОЛТАВА, з початком о год. 10-ій. Об'єднаний мішаний хор катедральної парафії і парафії Різдва М. Божої, під батутуо диригентів Левка Давибіди і Адама Барана, звеличив усе торжество. Крім сослужачих Владик нашої Церкви (всіх 5-ьох) і Владик латинських (всіх дев'ять), сослужив Дон Лоренцо Балдіссери – Апост. Нунцій з Бразилії. Головним святителем був Верх. Арх. Блаж. Любомир Гузар, 2-им Дон Петро Федалто – Архієпископ-Митрополит Куритибський, а 3-ім Владика Єфрем В. Кривий. Ввесь церемоніал був під проводом о. Едисона Л. Бойка. Святковий бенкет відбувся в Мілітарнім Паранськім Клубі, з участю менш-більш 350 осіб. *(Ширший опис гл. Єпарх. Вісник, ч. 14, р. 2005.)*

**Св. Отець Венедикт XVI,
Папа Римський.**

Новохіротонізований Владика Володимир, наразі, замешкав в осідку Єпархії, в Куритибі, а з днем 2-го січня 2005 року, згідно з виданою грамотою, переїхав на стале помешкання наразі в парафіальній резиденції на Пітанзі, сповняючи обов'язки визначені в офіційному письмі Т.ІІ, 701/04, з дня 31.12.2004 року Божого. Скоро, однак, Владика повернувся в Куритибу.

В половині року 2003, на прохання Апост. Нунція в Бразилії – Дон Лоренцо Валдіссери, простудійовано, укладено і предложено йому пре-проект двох можливих нових майбутніх осідків Єпархій в Бразилії, а саме: в Пітанзі, а другий в Уніон да Віторія, обидва в штаті Парана. Це завдання виконано згідно з поданим квестіонарем: число парафій і їхній дочірних церков, число родин і вірних – їхнє релігійне, фінансове і економічне

становище, число священників і осіб спільного богопосвяченого життя, скільки їхніх домів, скільки шкільних закладів, які наразі потреби, обсяг і віддаль і т. п. Копії дослідів передано Єпархові Кир Володимирові, Кир Миронові і Кир Даниїлові. В виробленні пре-проекту взято до ваги м. іншим, т. зв. третє плоскогір'я штату Парани і центрально-стратегічне положення поданих центрів, як теж і доста рівне перцентове число наших там вірних.

Під кінець 2005 р., дня 21-го грудня, наспіло писемне і через інтернет офіційне повідомлення з Апост. Нунціятури в Бразилії, ч. 6950, підписане Апост. Нунцієм Дон Лоренцо Балдісері, що Апостольська Столиця назначила для нашої Єпархії Єпископа Авзіліяра в особі о. Протоіг. Мирона Мазура чсвв. В тому самому часі, єпархіальна канцелярія в Куритибі одержала ще одне урядове повідомлення під ч. В-5/92, від дня 29-го грудня 2005 р. Божого, з під руки Блаж. Верх. Архієпископа і Кард. Любомира Гузара, який за благословенням і одобренням Папи Римського Венедикта XVI (письмо від 21.12.2005 р.) найменує Впр. о. Дионісія Ляховича чсвв, куріяльним Єпископом Києво-Галицького Архієпископства, з осідком у Києві.

Прийнявши цю вістку, негайно розпочато працю підготовки торжества хіротонії обидвох Владик Номінатів. Створено комітет "ад хок" під кермою Преосв. Єфрема. До комітету ввійшли Отці прудентопільської обителі під проводом о. пароха Єфрема Крефера, СС. Служебниці, Катехитки Серця Ісусового, парафіальний комітет, місцева префектури, юнацтво "Веселка", ТВ Едукатива Парана – офіційний телевізійний канал штату (завдяки п-і Вері Вітчимишин, секретарці губернатора др. Роберта Рекіона), радіовисильні "Зелені Верхи", "Есперанса" і "Рекорд", і ряд чільних осіб-охотників. На проведення всього досі небувалого тор-

Владика Мирон Мазур і Владика Дионісій Ляхович в празник своєї хіротонії. Прудентопіліс, 26.02.2006.

жества зазначено неділю 26-го лютого 2006 року. Головним святителем був Блаженніший Любомир Гузар, а спів-святителями Кир. Стефан Сорока, Митрополит Філадельфійський, і Владика Єфрем Кривий. Передача всього торжества під початку до кінця йшла на всю Бразилію і сусідні держави. (Обширніший опис гляди Єпарх. Вісник – хроніка Кир Єфрема, рік 2006.) В загальному, справді, торжество всіх торжеств.

Тимчасом, появляється урядове письмо з Апост. Нунціатури в Бразилії, під ч. 8545, від дня 23. XI. 2006 року, підписане Апост. Нунцієм Дон Лоренцо Балдісері, силою якого уприлюднюється, що Папа Венедикт XVI, згідно з Канонічним Правом – кан. ч. 210, приймає моє зречення і звільняє мене з обов'язку проведу Єпархією. З вдячністю прийняв я цю вістку. Всежтаки, в порозумінні з Владикою Єпархом і його Владиками Помічниками, в мірі спроможностей, буду виконувати, доки Бог дозволить, чисто пасторально-душпастирське служіння.

Внедовзі потім, 20-го червня 2007 року, св. Отець Папа Венедикт XVI номінує ще одного Єпископа Помічника (Авзіліяра) для нашої Єпархії в Бразилії, в особі о. Даниїла Козлинського, з дієцезального духовенства. Його хіротонія відбулася величаво в параф. храмі Пресолодкого Серця Ісусового, в Маллет, в історичну неділю 16-го вересня 2007 р. Божого. Маллет і околиці ще ніколи не були свідками такого незлічимого і схвилюваного числа вірних: Єпископів, священників, Сестер усіх наших Чернечих Спільнот, Катехиток, юнацтва, дівчорі і взагалі дорослих. Крім того, хор з Куритиби, молодіжна оркестра Колегії "Серця Марії" з Уніон да Віторія, цивільна влада місцева і з сусідніх муніципій, естадуальний і федеральний послы, радіо-

Новохіротонізований Владика Даниїл Козлинський промовляє до незлічимого числа вірних у параф. Церкві Пресол. Серця Ісусового, в Маллет, Парана, в незабутній день своєї хіротонії, дня 16.9.2007 р. Б.

висильні і передача всього величавого торжества, доповідь святителя Митрополита Лаврентія Гуцуляка, з Вінніпеґу, Канада, а накінець проповідь нововисвяченого Владика Даниїла, обійм рідної матері, благословення і ґратуляційні вітання з вірними, які приступали до Владика. Співсвятителями були Владика Володимир і Владика емерит Єфрем. Святочний бенкет в честь Владика Даниїла відбувся на гарно зорганізованім хуторі Балі, подалік містечка Маллет, а безліч народу гостилася в приміщеннях зготованих на церковному подвір'ї.

Н.Б. – Участь у цьому торжестві брав я виключно як Владика вислужений. Я певний, що Преосв. єпарх Володимир обширніше опише красу цього свята в Єпарх. Віснику. Вся праця і труди при зорганізуванні і проведенні цього незабутнього торжества були під кермою Владика Номіната. А йому до помочі, і то відданої, були ОО. Парохи і сотрудники сусідніх парафій, зокрема о. Ректор Йоаким Сидорович, з їхніми церковними комітетами, Сестри всіх наших Згромаджень, прицерковне зорганізоване жіноцтво, молодь, а навіть дівтора. Лишається нам заспівати: "Господи, споглянь з неба, і подивись, і навідайся і усоверши винницю цю..." (Пс. 80,15).

З окремим признанням і вдячністю належить відзначити, що, почавши від січня 1961 року по сьогоднішній день, коли то Владика Йосиф Роман Мартинець чсвв устійнив своє офіційне помешкання в дільниці Віла Гуаїра (сьогодні Аґуа Верде), обслуґою всієї резиденції, куховарством і всією домашньою працею, як теж і пильнуванням подвір'я, займаються і посвятно виконують Катехитки Серця Ісусового. В перших роках цю працю сповняли катехитки Єлисавета Залуцька, Анна Леуш і Наталя Завацька. Потім, протягом 9-ьох років Лідія Климчук, а від грудня 1974 р. до 2006 р. включно –

В імені дівтори "Фіялки" і "Полтави", двоє дівчаток вручають Владиці, як доказ вдячності, вазонки орхідеїв. Катедра, 19.6.2005 р.

Єлисавета Липка. Зараз, Єлисавета виконує своє служіння в резиденції Владик емеритів, в Куритибі. При обслузі осідку залишилася кат. Агнета Ядвіжак. Впродовж усіх тих років, принагідно і переходново помагали їм у праці катехитки-помічниці.

Визначні заслуги має Інститут Катех. Серця Ісусового з тим, що від 1961 року, постійно і вірно виконує і допильнує всієї обслуги біля нашої Катедри – відповідає за співання всіх богослужб, відправ і похоронів, прибирання всіх престолів, допильнування літургійних риз, прання, катехизацію дівчор, провід Товариства Апост. Молитви, участь у проводі параф. Комісії Української Католицької Сім'ї і взагалі в різних ділянках парафіального життя. До 1961 року цю переважливу пасторальну працю виконували СС. Служебниці з Мартинь Афонсо, Куритиба. Одним і другим – щира подяка і признання заслуг.

Точніші і обширніші дані про діяльності на протязі 36-ьох років єпископського служіння прохаю пошукувати і слідити в 15-ьох числах Єпарх. Вісника.

Попри церковні і властиві пасторальні діяльності, в ціллі зближення і спілкування з українсько-бразилійськими професіоналами, Єпархія, почерез свого Єпарха, в тому і наші священники, СС. Жіночих Згромаджень і Катехитки, брали участь у всіх Конгресах наших Професіоналістів, почавши від 1-го, який відбувся в днях 27 і 28-го вересня 1975 року, в Василіянському Студіюм-і, в Куритибі.

Дня 23-го березня 1985, в Куритибі, в приміщеннях СОЮЗ-у, в присутності і з участю поважного числа українських мирянських лідерів у Бразилії, представників Церкви і Молоді, відбулись надзвичайно важні і довгоочікувані збори, на яких засновано і зорганізовано УКРАЇНСЬКО-БРАЗИЛІЙСЬКУ ЦЕНТРАЛЬНУ РЕПРЕЗЕНТАЦІЮ – УБЦР, Організаційна й Статутова Комісія якої складалася зі слідуєчих осіб: д-р Альфонс Антонюк, о. Микола Милусь та п. Іван Кіндра. Першим головою УБЦР зівстав обраний др. Альфонс Антонюк (4 мандати), потім адв. Маріян Чайковський (3 мандати), п. Петро Єдин (2 мандати), п. Йосиф Вельгач Молодший (4 мандати) і адв. Віктор Сиротюк (головує визначно від 2002 р. по-сьгодні). Ця установа зорганізувала і координувала ще 5 (п'ять) Конгресів українських лідерів у Бразилії: чотири відбулись в Куритибі (два в "Полтаві", один у закладі СС. Служебниць і один в Університеті Тукоті), а один у Прудентополіс. Підкреслюємо, що крім Владики, головно в зорганізуванні і проведенні перших Конгресів, передову участь брав о. Монс. Володимир Ханейко, о. Маркіян М. Пенцак чсвв, о.

Володимир Бурко чсвв і о. Даниїл Козлинський (пізніше Владика) який був теж секретарем цієї Інституції впродовж кількох років.

Дня 7-го лютого 2007 р. Божого, офіційно, в катедрі св. Івана Христителя, під час Арх. св. Літургії, о год. 19-ій, в присутності Владики Дионісія Ляховича – представника нашого Верховного

Архієпископа Любомира Гузара і Архієп. Куритиби Дон Моасір Йосифа Вітті, о. протоархимандрита Василя Ковбича, о. протоігумена Теодора Галицького, і багатьох інших священників василіян і також дієцезальних, Сестер наших чернечих Спільнот, КСІ, питомців і великого числа богомільних вірних всіх трьох куритибських Парафій, передав я Єпархіальне служіння моєму наступникові Кир Володимирові Ковбичу чсвв і Владиці Авзіліярові Миронові Мазур чсвв. Прощальною проповіддю і щедрими оплесками завершилось торжество. При тім Архієп. Дон Вітті вручив мені медаль признання і нагороди від Національної Конференції Єпископів Бразилії (CNBB).

Наступного дня, в присутності обидвох Владик і о. пароха Едисона Л. Бойка, передав Владиці Єпархові всі Рахункові Книги, якслід впорядковані, провірені, достовірно і власноручно підписані всіма присутніми, як теж і поважний фінансовий фонд, без ніяких задовжень.

Дня 27-го грудня 2006 року Божого, у свято св. Первомученика Стефана, дефінітивно перебрався і замешкав у мною спорудженому помешканні в дільниці Сан Браз, Куритиба, подалік нашої церкви св. Покрови. Помешкання це здійснене за попереджаючими пропозиціями

Передача уряду третьому з ряду Єпархові УГКЦеркви в Бразилії – Кир Володимирові, 7-го лютого 2007 р.

о. Едисон Л. Бойко – 4-ий Ген. Вікарій Єпархії св. Івана Христителя, номінований дня 20.7.1998 р.

і згодою Єпархіальної Ради Пресвітерів і Єпархіальних Соборчиків. Адміністрацію кухні і взагалі домашніх порядків виконує п-на Єлисавета Липка ксі. Вона вже повних 36 (тридцять і шість) років вірно і старанно це служіння виконувала в резиденції єпарх. осідку на Агуа Верде/Біла Гуаїра за час єпископського правління бл. п. Кир Йосифа Р. Мартинця і мого. На це вона мала дозвіл від своїх правних Настоятельок від самого початку.

Висловлюю окрему подяку тим Всечч. Отцям Парохам і Сотрудникам при катедрі в Куритибі, які зі мною співжили та безпосередньо і готово співпрацювали, а при тім виконували своє душпастирське служіння. З приємністю подаю імена ОО. парохів: о. Сергій Е. Красняк, о. Йосафат Гавдида, о. Сергій Гриневич, о. Даниїл Козлинський (зараз Владика) і о. Ген. Вікарій Едисон Л. Бойко, який протягом двох років був диховником єпархіальної семінарії. І сотрудники: о. канонік Флор Водоніс, о. Нівалдо Козлинський, о. Сергій Джміль, о. Луїс П. Полломаний, о. Ілярій Бенівський, о. Самуїл Козлинський, о. Ярослав Сусла, о. Маріо К. Лазовський, о. Марко Ц. Андреїв, о. Василь Бурко Нето, о. Йоаким Сидорович, і Йосафат Фірман.

Окрема вдячність ОО. Василіянам бразилійської провінції. З двох головних причин: від початків існування великої семінарії в Куритибі, 1972 р., протягом десятків і десятків років, в різних періодах, вони виконували переважливє служіння Духовника цієї семінарії. З приємністю подаємо їхні імена: о. Атанасій Купіцький, о. Йосиф Ваврик, о. Сотер Сідляр, о. Василь Ковбич, о. Мирон Мазур, о. Жайме Чайковський і о. Ілля Маринюк.

Крім того, від 1972 р. по сьогодні, єпархіальні питомці, завдяки благосердю і добрій волі ОО. Василіянів, побирали і побирають філософічні навчання в їхньому СТУДІУМ-і, завжди по зниженій ціні. Це цінна співпраця.

Від серця моя подяка ОО. Ректорам Малої і Великої Єпарх. Семінарії "св. свц. Йосафата", в Маллет і в Куритибі: о. Северові Прийма, о. Йосафатові Гавдида, о. Сергієві Красняк, о. Дмитрові Ковальському, о. Даниїлу Козлинському, о. Маріо К. Лазовському, о. Самуїлові Козлинському, о. Ілярієві Бенівському, о. Сергієві Джміль, о. Луїс П. Полломаному, о. Едисонові Л. Бойкові, о. Йосифові Гадада і о. Йоакимові Сидоровичу та Отцям, які в різних роках виконували служіння Духовника в цій євангельській Установі. Подяка СС. Катехиткам св. Анни, які безперервно почавши від 21-го листопада 1959 року майже чисто даром посвятно виконують адміністрацію семінарійної кухні і пральні в Маллет. А СС. Служебницям подяка за навчання релігії, св. Літургії, церковного і народнього співу та рідної мови там же.

Не могу залишити висловів щирої подяки визначним і заслуженим Добročинцям-мирянам, які впродовж мого 36-літнього єпископського служіння визначились готовими і жертвенними, за своєю професією, співпрацівниками у розбудові церковній, культурній і матеріальній нашої Єпархії. І так, наша вдячність покійному інж. Рафаїлові Куліцькому за проекти і нагляд над виконням будівель стільки церков, парафіальних заль і громадсько-культурних домів та й кількох монастирів. Все це як не даром, то майже даром. Вдячність адв. Яремі Олійникові, офіційному адвокатові нашої Єпархії, авторові зразкових цивільних Статутів нашої Єпархії, Статутів Єпарх. Старечого Дому "Св. Покрови", авторові внутрішнього реґіменту (управління) Дому Укр. Студентів та за цінні поради й професійну присутність у різних случаях. Все безплатно. Вдячність п. Антонові Комаршевському за виконання в більшості даром приблизно всіх друків Єпархіальної канцелярії. Подяка, рівно ж, п. Леонардові Давибіда – бухгалтерові нашої Єпархії і довголітньому диригентові катедрального хору. Щира подяка о. Івану Кіндра за компютерний перепис, впорядкування і нагляд над виданням цієї книжки. Вкінці, належна подяка покійному п. Ілярєві Безручка, відомому промисловцеві, за щедрі спомоги церковних і культурних споруджень у нашій Єпархії. Попри цих, моя сердечна подяка всім Добročинцям-співпрацівникам-мирянам всіх наших Парафій і дочірних церков. Без них наша праця не мала б успіхів. Хай всещедрий Господь їм стократно винагородить.

Вкінці, за все і вся – велика, повсякчасна і смиренна подяку Богові святому, Пренепорочній Марії, моїм батькам, всій родині ближчій і дальшій, Апостольській Столиці, Василянському Чину, зокрема ОО. бразилійської Провінції св. Йосифа, моїм виховникам, всім священикам дієцезальним і василіанам, всім Жіночим Спільнотам Посвяченого Життя в нашій Єпархії, ОО. членам Єпарх. Ради Пресвітерів, всім Єпарх. Комісіям, всім культурно-освітнім церковним і мирянським організаціям, всім Молодіжним і Діточим організаціям, державній владі, всім Добročинцям з-закордону, організаціям німецьких католицьких Єпископів – "АДВЕНІЯТ", "KIPHE IN NOT" і "МИССИОНСВЕРК" та всім дорогим вірним за всю неоціненну співпрацю в проводі, в розбудові і в розквіті нашої дорогої Єпархії.

"Нехай святиться Ім'я Твоє... Нехай прийде Царство Твоє!"

Куритиба, 28-го січня 2008 р. Б.

† *Єфрем Василь Кривий чсвв*

Уступаючий Єпарх

Документи й Привітання

Номінаційна Буля

Преосв. Кир Йосифа Р. Мартинця чсвв

Пій, Єпископ, Слуга Слуг Божих

Улюбленому Синові Йосипові Мартинцеві, досіль Ієроченцеві й Протоконсульторові Василянського Чину Св. Йосафата, обраному Єпископові титулярному Судакському й Помічникові Архиепископа Січневої Ріки Св. Севастіяна¹ для вірних Візантійського обряду пожильців Бразилії, привіт і апостольське благословення.

Ми, що з Божої волі перебираємо тяжкий та прикрий обов'язок у правлінні християнської держави, стараємось дати всякі можливі докази, що не тільки клопочемося потребами всіх націй та народів, а й тими збірнотами вірних, що покинувши хату й рідну землю, оселившись на чужині, справді потребують великих доказів нашої журби. А тому, коли наш улюблений син Його Еміненція Кардинал де Баррос Камара, Архиепископ

Хіротонія Владики Йосифа Р. Мартинця чсвв в церкві свв. Сергія і Вакха в Римі, дня 15.8.1958 р. Головним святителем – Митрополит Амвросій Сенишин, з Філадельфії, США.

¹ Ріо де Жанейро.

Січневої Ріки Св. Севастіяна й також Ординарій для вірних східних обрядів, що проживають у Бразилії, бажає мати ревного і діяльного мужа, який помагав би в управі християн Візантійського обряду, ми вважали за відповідне покликати Тебе до цього уряду, і маємо певну надію, що спираючись на второпності й зрозумінні справ, виконаєш ці обов'язки якнайкраще. Тим-то порадившись Всечеснішого Брата Нашого Його Еміненції Кардинала Св. Конґреґації для Східної Церкви в справах засекречених, силою Нашого апостольського авторитету вибираємо Тебе та іменуємо **Помічником Архиепископа Січневої Ріки Св. Севастіяна**, заради того, щоб йому пильно помагати в праці для добра вірних Візантійського обряду; водночас оголошуємо Тебе Єпископом Титулярним Церкви Судакської, в області Зекія, яка під сучасну хвилю певно спорожнена. Будеш мати права обидвох достоїнств, перебереш обов'язки.

Для твоєї більшої вигоди дозволяємо, щоб на Єпископа Тебе святив, за звичаєм власної Східної Церкви, поза Містом (Римом), якийнебудь первоначальний Святитель, який має єпископську достойність, і якому послугували б два мужі того самого достоїнства що були б з'єднані правдивими зв'язками з цією Апостольською Столицею. Тож кого собі вибереш для свячення, тому надаємо повну власть і доручення.

Одначе поки це станеться пригадуємо Тобі, що треба скласти або визнання віри або скласти присягу приписану Східним правом. Коли присягнеш на це згідно зі статутами уложеними для Східних при тих свідках, яких призначає ваше право, і підписавши їх своїм іменем приб'єш печатку й разом Настоятель чи Настоятелі, які були присутні при присязі, постаєшся якнайскорше переслати до Конґреґації Східної Церкви.

Врешті, улюблений Сину, заки скінчимо оце Письмо впоминаємо Тебе по-батьківськи, щоб Ти передумуючи те, що святі Писання пригадують про достоїнство й чесноту Пастирів, жив свято. Отож відзначайся чистотою почуття обов'язку, не відступай від традиційної науки, жий радше для других як для себе, коли тебе ставлять люди нижче.

Дано в Римі, в Св. Петрі, дня десятого травня, року Божого 1958, у двадцятьріччя Нашого Понтифікату.

Цельзус Кардинал Константіні – С. Р. Е. Канцелярист

Франц Ганнібаль Ферретті – Ап. Прот.

Вернард Де Фелічіс – Ап. Прот.

Гамлет Тондіні – Апост. Управ. Канцел.

Буля створення Українського Екзархату в Бразилії

João, Bispo, Servo dos Servos de Deus

Para a perpétua memória, Nós que, pelo desígnio de Deus fomos chamados a governar a Igreja de Cristo e que, embora indignos, pelo mandato do mesmo Filho de Deus apascentamos o rebanho dos eleitos, nos dirigimos com paternal caridade a todos os nossos filhos dispersos por todo o orbe da terra e que são o tesouro de Cristo e a coroa do nosso sacerdócio; não podemos, entretanto deixar de nos preocupar com particular solícitude, com aqueles que, exilados, vivem em plagas estranhas, cujos interesses e necessidades de toda a sorte desejamos atender de melhor modo possível. Devido ao número crescente dos sacerdotes ucranianos e ao florescimento das comunidades para as quais foi constituído em 1952 o Ordinariato para o rito dos fiéis orientais no Brasil, pareceu-nos poder separá-los do mesmo (Ordinariato) e elevá-los à dignidade de Exarcado Apostólico.

Por isso, depois de haver solicitado o parecer do nosso Venerável irmão, o arcebispo de São Sebastião do Rio de Janeiro e ouvindo o parecer dos nossos veneráveis irmãos da SRE (Santa Igreja Romana) dos eminentíssimos Cardeais da Sagrada Congregação da Igreja Oriental, decretamos por estas letras munidas de nosso sigilo, o que segue: — ***elevamos a Comunidade dos ucranianos residentes no Brasil a Exarcado Apostólico*** à semelhança de Igreja Sufragânea sujeita à Sé Metropolitana de Curitiba.

A sede deste Exarcado e a residência do Prelado Eclesiástico deverá situar-se na cidade de Curitiba onde deverá ser construído o templo Exarcial.

A manutenção será feita pelos óbolos dos fiéis cristãos.

Procure o Exarca escolher Consultores diocesanos para que o auxiliem nos assuntos de maior importância; igualmente que construa, pelo menos, o Seminário Menor para acolher os meninos que forem chamados por Deus ao múnus sacerdotal.

Desejamos, e por estas letras nomeamos, outrossim, para o Cargo de Primeiro Exarca o Venerável irmão José Martenetz até o presente Bispo titular de Soldaia, insigne tanto pela piedade, como

pelo zelo e pela atividade, tendo os direitos, os privilégios e as obrigações dos exarcas.

Estes direitos e obrigações são exatamente os que se encontram nas letras apostólicas sobre ritos e pessoas orientais, dadas no dia 2 de junho de 1957 em artigos de 366 a 387.

Finalmente, por meio destas letras mandamos ao Venerável irmão Armando Lombardi, Arcebispo titular de Cesarea de Filipe e Núncio Apostólico no Brasil, cujo prudentíssimo conselho utilizamos para que zele pela execução do que estatuímos, por si mesmo ou por um legado, ao qual seja outorgado o poder executivo.

Exare-se documento no ato da execução e enviem-se imediatamente cópias fiéis à Sagrada Congregação da Igreja Oriental.

De mais queremos que estas letras, no presente e para o futuro, sejam válidas de tal forma que as suas decisões sejam observadas religiosamente por aqueles aos quais se referem e conseqüentemente alcancem a sua eficácia.

Nenhuma prescrição contrária de qualquer espécie poderá obstar à eficácia das presentes letras estando todas derogadas pelas mesmas. – Portanto, se alguém, seja qual for a sua autoridade, consciente ou inconscientemente, agir contra nossas prescrições, nulo e inválido declaramos o seu ato. A ninguém será lícito rasgar ou destruir este nosso documento.

Mais ainda deverão ser consideradas com o mesmo valor da presente, as cópias, integrais ou parciais, quer impressas quer manuscritas destas letras, que trouxerem o sigilo de uma autoridade eclesiástica e igualmente reconhecidas por um tabelião público.

Se alguém rejeitar ou de qualquer forma menosprezar os nossos decretos na sua integridade, saiba que incorre nas penas estabelecidas no direito canônico para aqueles que não aceitam as decisões dos Sumos Pontífices.

Dado em Roma, em São Pedro, no dia 30 do mês de maio do ano do Senhor de 1962, 4º do nosso Pontificado - R.M -

Jacó Aloisio, card. Capello – Chanceler da Santa Igreja Romana

Rino Marsiglio – Protoregente da Chancelaria Apostólica

Alberto Serafini – Prot. apostólico

César Federici – Prot. apostólico

Буля створення Єпархії св. Івана Христителя

Павло, Єпископ, Слуга Слуг Божих

На вічний спомин події, Намісник Того, що схотів статися людиною, щоб учинити людей Божими дітьми, нічим так дуже не стурбований, як тим, щоб постачити християнському людові відповідних засобів до зростання і посилення їхньої віри: ніщо нам не дорожче, як щоб тим, які відкуплені Божою Кров'ю та призначені до вічності, повірені нашій опіці, нічого не жаліти. Тим, що Апостольський Екзархат для вірних Українців у Бразилії, заснований дня 30-го травня 1961-го року, після десять років виявив чималий розвій і здається, що ще більше осягне, виглядає, що добре було б його піднести до гідности Єпархії. Тому, засягнувши думку, як збору Бразилійського єпископату, так і Апостольського Нунція, вкінці й Конгрегації для Східних Церков, що вона вважає, Нашою Апостольською властю той **Екзархат підносимо до ступня й гідности Єпархії**, яка носитиме назву Святого Івана Христителя Українців у Куритибі й буде суфраганною Куритибською Митрополичною Церквою, поки не буде створена власна церковна провінція. Осідок Єпарха буде в місті Куритибі, де Єпарх оселиться, а катедру своєї влади покладе в храмі, що там здвигнений. Єпархіяльне столове буде забезпечуватися пожертвами вірних. Що стосується інших справ, нехай вибере єпархіяльних консульторів, які стояли б єпархові до помочі; юнаків Богом покликаних до священства, висилатиме до Семінарії, яка єпархові видаватиметься найвідповіднішою, поки не збудується власна. Щодо справ і повинностей, що прислужують як заснованій Церкві так і священному Владиці, будуть засягатися з Апостольського Листа про східні обряди й особи, датованої дня другого червня 1957 року, від кан. 392 до 526, а теж із декретів Собору Ватиканського II, та інших виданих Апостольською Столицею. Врешті цей наш лист буде виконаний апостольським Нунцієм у Бразилії, що його ми згадали, або тим, кого він виделегує. З довершенням акту, треба виготовити грамоти, а їхні достовірні примірники вислати до Священної Конгрегації для Східних Церков. Хочемо, щоб ця наша Конституція набула дієвої сили натепер і набудуче, незважаючи на будь-які перешкоди, хоч би гідні окремішньої згадки. Дано в Римі, при св. Петрі, дня двадцять дев'ятого місяця листопада,

року Господнього тисяча дев'ятсот сімдесят першого,
Понтифікату нашого дев'ятого.

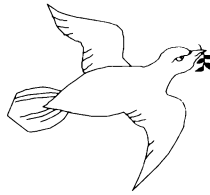
Алоізій Кард. Траля Святої Римської Церкви – Канцлер

Франц Тінелло – Управ. Апостольської Канцелярії

Максиміліян Кард. фон Фюрстен – Префект Св. Конгр. для Сх.
Церков

Йосип Россі, єп. Палміри – Апостольський Протонотарій

Йосип Массімі – Апостольський Протонотарій

Буля призначення першого Єпарха

Павло, Єпископ, Слуга Слуг Божих

Преподобному братові ЙОСИПУ МАРТИНЦЕВІ, дотепер єпископові титулярному судацькому й теж апостольському Екзархові для вірних Українців у Бразилії, обраному першому Єпархові Осідка Святого Івана Христителя Українців у Куритибі, привіт і апостольське благословення. Тим, що Ісус Христос схотів повірити Нам пасти вівці й ягнята, яких його безмежна любов зібрала в одну родину, Ми, наскільки можемо, з найбільшою посвятою, задовольняємо важкому завданню, чи то зручніше розміщуючи дієцезії, чи то настановляючи їм здібних пастирів. Тож, отже, такого нашого старання вимагає Єпархія Святого Івана Христителя Українців у Куритибі, заснованою нашою Грамотою з печаттю – Його Намісника – цього самого дня, а що Ти, преподобний брате, вже виконував душпастирські завдання найкраще, вислухавши преподобного нашого брата Св. Р. Ц. кардинала Префекта Священної Конгрегації для Східніх Церков, Нашою найвищою властю звільняємо Тебе зі зв'язку з Осідком титулярним Судаку та **іменуємо й проголошуємо першим Єпархом Святого Івана Христителя Українців у Куритибі**, надаючи права й накладаючи обов'язки, які за правом твого обряду і звичаю впливають із цієї гідности. Поки це станеться аж увійдеш у посідання твоєї Єпархії, треба тобі вкласти присягу вірности Нам і Нашим Наслідникам, так, як це в вашому звичаю; а з поновленням ісповідання віри Тебе, Нашою властю звільняємо, незважаючи на будь-що супротивне. Хочемо до того, щоб цю Нашу Грамоту чи то духовенству чи то богобоязному народові прочитано прилюдно в єпархільному храмі в обов'язкове свято, що припаде, а возлюблених синів закликаємо, щоб Тебе прийняли з набожною пошаною та надаліше повинувалися Тобі готовим послухом. За Тебе ж, преподобний брате, благально молимо Ісуса Христа, щоб сприяв твоїм початим трудам і подав твоїй Церкві щонайкращий розквіт.

Дано в Римі, при св. Петрі, дня двадцять дев'ятого місяця листопада року Божого тисяча дев'ятсот сімдесят першого, Нашого Понтифікату дев'ятого.

Алоїзій Кард. Тралія – С. Р. Ц. Канцлер

Йосип Россі, Єп. Палміри – Протонотарій Ап.

Франц Тівело – Управ. Апостольської Канцелярії

Йосип Массімі – Протонотарій Апостольський

Буля іменування Владики Єфрема

Павло, Єпископ, Слуга Слуг Божих

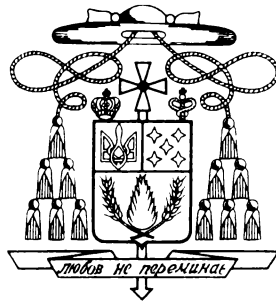
Возлюбленому синові Єфремові Василю Кривому, дотепер Провінційальному Настоятелю Василянського Чину Святого Йосафата в Бразилії, обраному єпископові титулярному Кафському та коадюторові з правом наслідства Єпарха святого Івана Христителя у Куритибі для Українців, привіт і апостольське благословення. Тим що ми виконуємо апостольський уряд, усю печаливість вкладаємо в добрі для вірних священних пастирів, які були б здібні керманічі й учителі повіреного люду, так, щоб, коли настане якась потреба, ми їм подали догідну допомогу на те, щоб вони легше й успішніше змогли виконувати свій пастирський обов'язок, отож Преподобний брат Йосиф Мартинець, Єпарх святого Івана Христителя для Українців у Куритибі, тим потребував такої помочі, Ти нам виявився, дорогий брате, спосібний, щоб обняти цей уряд, як найкращий муж-умілець у пастирських справах. Отже, згідно з думкою преподобного нашого брата, Св. Римської Церкви Кардинала і Префекта Священної Конгрегації для Східніх Церков, а теж нашою апостольською властю йменуємо Тебе Єпископом з осідком титулу Кафи, тепер спорожненим, і разом коадютором із правом наслідства преподобного брата, про якого ми згадали, надаючи права й накладаючи обов'язки, що прислужують твоїй гідності й твоєму урядові. Єпископське же свячення отримаєш від нас самих у Базилиці святого Петра, а Ти наперед складеш віровизнання, а Нам присягу вірності. Велимо крім того, щоб ця Наша Грамота була подана до відома духовенству та народові, яких закликаємо, щоб не тільки віддали почесні справжньої пошани, але теж щоб охоче Тебе слухались як ти згодом повним правом будеш їх самих батьком і пастирем. На кінець, возлюблений брате, передумай завдання, а щоб Ти їх виконував великодушно, зі серця виливаємо мольби Богу, щоб був при тобі Своєю ласкою й допомогою. Дано в Римі, при св. Петрі, дня 29 місяця листопада, року Божого тисяча дев'ятсот сімдесят першого, нашого Понтифікату дев'ятого.

Алойзій Кард. Траг'лія Св. Римської Церкви – Канцлер

Франц Тінелло – Управитель Ап. Канцелярії

Йосиф Бел Ім. – Апостольський Протонотарій

Євген Леві – Апостольський Протонотарій

Символіка герба єпп. Єфрема

- На синьому тлі:* Жовтий тризуб – рідна Церква, обряд, рідний народ і країна походження.
- На зеленому тлі:* П'ять зірок – Південний Хрест-Земля св. Хреста (Бразилія) – нива єпископських діяльностей.
- Червоне тло:* Розлоге поле апостольської праці над безсмертними душами відкупленими Кров'ю Христовою.
- По-середині:* Вогнений стовп (символ св. В. Великого) – символ приналежності до Василіянського Чину.
- По боках:* Колоски пшениці – безнастанний, невичерпний і життєдайний корм для людських душ: Пресв. Євхаристія й Благовіствування.
- Вгорі:* Хрест – знам'я пожертвування, змагань, перемоги й спасіння.
- Жезл і мітра:* Уряд пастиря – служіння. "Паси мої ягнята... паси мої вівці" (їв. 21, 15-17).
- Внизу:* Гасло єпископа: "Любов не переминає" (1 Кор. 13, 8). Любов оживлює всю теперішність, майбутність і всю вічність.

*Нашому улюбленому братові
Єфремові Василеві Кривому
Єпископові св. Івана Христителя
для Українців у Куритибі*

Улюблений брате, злучені з тобою зв'язком любови, оцим письмом спішимо, щоб з радістю святкувати світлу подію в твоєму житті, а саме, Срібний Ювілей твоїх єпископських свячень, якими був ти відзначений тут у Римі, дня 13-го лютого 1972 року.

З цієї нагоди, влучним є нам спогадати принаймні головні діяльності, що їх ти здійснив у служінні Христові і якими окрасив ти своє священницьке й єпископське служіння.

Юнаком іще, відчуваючи поклик до служіння Господеві, в свято Богоявлення 1943 року вступив ти до Василіянського Чину св. Йосафата, а 1-го січня 1950 року, в свято Марії Богоматері, склав ти торжественні обіти.

Завершивши богословські студії в Семінарії Чину і теж у Римі, в Папській Григоріянській Університеті, отримав ти ієрейські свячення в 1951 році і служив першу Службу Пресвятої Євхаристії.

Згодом, у твоїй вітчизні, виконував ти спершу уряд професора, віце-ректора й Ректора Семінарії св. Йосифа, в Прудентополі; тут, zarazом, виконував уряд наставника монастиря; потім, став ти Ректором Великої Семінарії Василіянського Чину, а вкінці, протоігуменом Василіян у Бразилії.

Задля визначних даних твоєї душі, в 1971 році, став ти Єпископом-Помічником Єпархії св. Івана Христителя для Українців у Куритибі, а в 1978 році – титулярним цього осідку. В Єпархії, не жалів ти своїх зусиль у кориснім виконванні пастирської праці, дбаючи в окремий спосіб про священничі й чернечі покликання.

Без сумніву, можна віднести до тебе слова Апостола: "Пресвітери, що добре головують, гідні подвійної пошани, передусім ті, що працюють словом і навчанням" (1 Тим. 5, 17). Ти, отже, виказався вірний навчанням Учительського Уряду

Католицької Церкви і Переданням свв. Отців, черпаючи щедрі багатства з їхніх духовних скарбів, і здоровою наукою кормив своє стадо; тому й ти втішаєшся дружбою серед духовенства, чернецтва й вірних.

Заохочуємо тебе, Улюблений Брате, продовжати ревно уряд Пастиря і Учителя і з довір'ям поручати твої праці Пречистій Діві Марії, яка завжди з любов'ю товаришила твоїм зусиллям і уділяла потрібних допомог.

Вкінці, прийми це письмо благовоління й любови, а разом наше Апостольське Благословення як завдаток небесної нагороди, яке ввічливо уділяємо найперш тобі, а потім твоїй пастві і всім з тобою в любові об'єднаним.

Ватикан, дня 13-го січня 1997 року, нашого Понтифікату дев'ятнадцятого.

Іван Павло II

**Зустріч Владики Єфрема з св. О. Папою Іваном Павлом II.
Рим, 01.12.1980.**

Папський Привіт і Благословення
з нагоди
ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ СВЯЩЕНСТВА

Благоговійному Братові
ЄФРЕМУ ВАСИЛІЄВІ КРИВОМУ чсвв
Єпископові Єпархії св. Івана Христителя
для Українців у Бразилії

Улюблений Брате, подібно як тому трохи звиш чотири роки Ми люб'яче ґратували тобі з приводу святкування Сріблого Ювілею твого єпископства, так сьогодні нам надзвичайно приємно, з оновленим духовним почуттям, висловити тобі, оцим письмом, наше вітання і наші поздоровлення з нагоди Золотого Ювілею твого священства, яке за великою милістю Божественного Пастиря будеш щасливо святкувати враз із церковною спільнотою св. Івана Христителя для Українців у Куритибі, яку тобі поручено тому тридцять років.

І подібно як у тамтім моменті твій дух з відданням підчинявся положенні рук нашого попередника світлої пам'яті Павла VI, в базиліці св. Петра, так і в наступному місяці листопаді полинеш духом до цієї вічної і святої Столиці, де дня 12-го листопада, введено тебе до священства в радісній і повній сподівань присутності Василіянського Чину св. Йосафата, до якого слушно славишся приналежати.

Тому ці конґратуляційні почуття нашої душі ми поділяємо з приємністю з цієї чернечою спільнотою, яка бачила тебе протягом двадцять років виконуючи з похвалою нелегкі обов'язки і завдання професора і ректора Семінарій, ігумена і Провінційного Настоятеля.

Нехай втішаються твоїми змаганнями і твоєю працею ці Брати Василіяни, так як і Ми, що здалека слідкуємо за твоїм служінням.

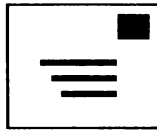
Однак, особливо в цих днях ми лучимося з улюбленим духовенством і вірними св. Івана Христителя, які щоденно заживають твоєї апостольської ревності і вже від довшого часу знають твої чесноти і священничі дарування. Разом з ними, улюблений Брате, знову бажаємо тобі спокою в щоденному житті

і в діяльності, та апостольських успіхів, що їх п'ятдесятліття твого священства вже спорудило як довготривалі монументи.

Вкінці, нехай буде для тебе і твоїх вірних наше Апостольське Благословення, яке в першій мірі завжди стягає небесні дари і завжди є яким пред'явленням цих наших почувань.

З Ватиканської Палати, дня 12-го жовтня 2001 року, двадцять третього нашого Понтифікату.

Іван Павло II

Минає 20-ліття Семінарії ОО. Василіян у Прудентополіс

Промова о. директора Є. Кривого

За особливу ласкою Всевишнього і нашого опікуна св. Йосифа, надплив щасливий момент, що в ньому з поважною і глибокою застановою розгорнемо книгу нашої минувшини, зважимо нашу голову вділ і задумливо спочинемо поглядом на дрімливім, у далекі, піньоровім лісі, що оподалеки оточує нашу Семінарію, радітимемо невимовно історією Інституції, пізнаючи навіть незначні подробиці її розвою, від колиски аж до 20-літнього ювілею, який саме цього року святкуємо. Ніжний, якийсь проникливий чар уноситься над її печатками.

І так, насамперед пересуваються перші моменти релігійного життя і праці неструджених місіонерів-василіян, Божих післанців, що з їх широко отвертих рук ми одержали стільки добродійств. "Жниво велике... а їх так мало". Тиха, неструджена праця, жертва, труднощі, перешкоди, але й хвилини великої бадьорости одушевлювали на майбутнє. Ось і живий образ першої їхньої появи на бразилійській ниві тому 60 років.

Старші Борці-Піонери, перемучені надмірною працею, вже очікували справедливо вінка нагороди. Конечним було згуртувати ідейних юнаків, оснувати Ювенат, де б виховувались нові кадри священників, повних запалу, любови і апостольського вогню, нових сіячів Христової науки, провідирів, що провадили б розпочате Христом невміруще Його діло.

Якраз 20 років тому, зелектризувала всіх українців у Бразилії прерадісна вістка, що на консульті від дня 22-26-го червня 1934 року, в затишних мурах прудентопільського василіянського монастиря, апробовано план оснувати давномріяну Малу Семінарію. Саме 20 літ тому, як здійснився василіянський ідеал у Бразилії, як намір перетворено в величне діло.

Високопреподобний о. Йосафат Роґа чсвв, теперішній Протоігумен Браз. Провінції св. Йосифа, це перший і головний основник Семінарії, що цілим серцем і душею враз із Впр. о. Йосифом Мартинцем чсвв, теперішнім Генеральним Протоконсультором і Ректором Папської Української Колегії св. свц.

Йосафата, віддався великій ідеї збудувати такий Ювенат, в якому юнаки нашого народу одержали б шляхетне, релігійне виховання та й стали б цінними робітниками на церковній і народній ниві. Тимто, основник повів велику акцію по колоніях, збирав юнаків і приміщував у невеличкому дімку при монастирі, навчав та й піклувався ними. Цей дімок служив за Ювенат до 1940 року, коли то за стараннями вищезгаданих Впрр. Отців і о. Мелетія Камінського, тодішнього ігумена, викінчено нову, обширну, частинно муровану Семінарію, що й торжественно посвятив дня 1-го березня 1948 року Їх Ексцеленція Кир Іван Бучко, Апост. Візитатор для Укр. Західньої Європи.

В новій, просторій будові життя продовжалося у своєму напрямку. Наш нарід з довір'ям віддавав своїх синів під провід ОО. Василян і за 20 років з Семінарії вийшло 15 Отців-священиків, декілька інженерів, між ними, п. Рафаїл Куліцький, теперішній посол до естадуальної Асамблеї, кілька адвокатів, багато професорів, урядовців, промисловців, які працюють і живуть тим духом, що його набрали в Семінарії ОО. Василян.

Прудентополіс, 10.9.1955 р.

Привітання Отця Протоархимандрита Павла Миськіва чсвв

Всесвітліший Отче Протоархимандрите!

Багато привітів, концертів ми улаштували в захоронних мурах цієї Семінарії. Вони мали свої цілі: або щоб возвеличити цю Василіянську квітку-Інституцію в днях її торжеств, вшанувати її Директорів, Професорів при різних нагодах, або щоб звеличити збір овочів в цім виховничім Василіянськім центрі Полудневої Америки. Сьогодні ми маємо велике щастя, честь і втіху вшанувати цим вечірком не тільки великого Гостя з Вічного Міста, але й правдивого Батька, Опікуна, Сторожа Василіянського Виноградника у Христовій Церкві.

Оцей виноградник-Семінарія засаджений дня 4 червня 1935 року, в вівторок, Високопреподобним Отцем Протоігуменом Роґою, ним з посвятою і відданням стережений впродовж вісьмох літ, а потім плеканий і проваджений з такою самою великодушністю і самовідреченням іншими Отцями Чину св. Василія і постійно збогачуваний стався радіючим центром правдивого виховання і навчання, – знайшов в особі Всесвітлішого Отця Протоархимандрита окреме підпертя, опіку, незвичайне заінтересування, якого ми сьогодні досвідчаємо. Ваші добротворчі руки, Всесвітліший Отче Протоархимандрите, розділюють допомогу духовну й матеріяльну для нашої Семінарії.

Завдяки нашим Отцям Піонерам, о. Основникові, завдяки його першим помічникам, дальшим Директорам, Професорам, завдяки отцю Глібові Кінах – теперішньому Генеральному Консульторові, і завдяки Вам, Всесвітліший Отче Протоархимандрите, а понад усе завдяки Божій ласці, Семінарія Св. Йосипа – зеренце євангельське – за благословенням з неба, розрослося і видало гарні овочі: 14 священників василіян, одного світського, має п'ять богословів, які під цю пору студіюють в Римі, п'ять філософів, 15 схолястиків, 16 новиків, а зараз 80 семінаристів. Підкреслюємо ще, що з вибори Всесвітлішого Отця Протоархимандрита на Головного Наставника Василіянського Чина, Семінарія переходить в нову фазу розквіту й монументальної розбудови, яка і на дальше, як каже Папа Пій XII, коли говорить про цілі Духовних Семінарій, подаватиме норму вихованням духового й наукового семінаристів, пізніших священників.

Основатель, Директори й Професори цієї Семінарії виконували свою місію-працю, тиху, незнану, але нею вони реалізували одне й переважне діло: вони плекали насіння, яке збогачуватиме тутешню країну просвічуванням людських совістей, насіння, яке цивілізуватиме, моралізуватиме людські душі.

Всесв. Отче Протоархимандрите, ми свідомі великої вдяки, яку винні Вашій великодушності. І дарунків не маємо, щоб дарувати за висвідчені царські добродійства, але висловлюємо нашу радість, заохочуємося Вашими відвідинами, і маємо для Вас щире серце, яке ніяк не забуде, все пам'ятатиме Вас.

Проситимемо Бога, щоб обсипав Вашу діяльність, працю добрими успіхами й рясні благословення подав, щоб змогли виконати всі взнеслі заміри, і своєю ласкою затримав на довгі, довгі щасливі літа!

о. Єфрем,
Директор Семінарії св. Йосифа.

Прудентополіс, 21.IX.1956 р.

Привітання першого Єпископа Кир Йосифа Р. Мартинця

Преосвященний і Дорогий нам Владико!

Велика честь припала мені, що я в імені української громади Прудентополя і околиці можу зложити Вам, Ваша Ексцеленціє, гарячий привіт і щиросердечні побажання за Вашу щиру любов до Господа Бога, за жертвенну працю на Христовій ниві між нашим народом, за яку винагородив Вас Ісус Христос, бо святої пам'яті Святіший Отець Папа Пій XII, своєю булею заіменував Вас, Ваша Ексцеленціє, Єпископом для української католицької Церкви в нашій Бразилії; припоручив опіку й духовний провід над усіма українсько-католицькими церквами, їхніми Високопреподобними і Всечеснішими парохами і їхніми парохіянами.

Вашу жертвенну працю ми – парохіяни подивлялися, як Ви, Ексцеленціє, були монахом-місіонарем, чи Протоігуменом Чину святого Василія Великого в бразилійській провінції. Мимо свого високого становища в Чині, Ви сповняли обов'язки свого уряду і обов'язки монаха-місіонера. Вчили нас любити Господа нашого Ісуса Христа понад усе та любити ближнього свого. Все й всюди світили прикладом любови, прикладом покори й прикладом праці.

Всі радіємо, що Всевидучий Господь Бог вибрав нам так Достойного, так Дорогого й так близького нашим серцям Архиєрея, бо Ви, Ексцеленціє, зросли з нами та нашими батьками. Ваше шляхетне серце пізнало наші вдачі, наші хиби, наше життя, наші гаразди, чи турботи.

В порогах монастиря, в якому Ви, як монах-місіонар проповідували Божі правди, з найбільшою радістю вітаємо Вас, Ексцеленціє, як Архиєрея, як нашого Достойного Владика. Ми, як вірне стадо, своєму Архипастиреві складаємо приречення остатись вірними Христовій Церкві, Христовому Наслідникові Святішому Отцеві Папі Римському і Вам, Ваша Ексцеленціє.

Бажаємо Вам, дорогий Архиєрею, щоб Всевишній і Пречиста Діва зсилали Вам Свої обильні ласки, кріпили Ваші сили й здоров'я, щоб могли довгі роки вести своє стадо для добра Христової науки, нашої святої Церкви і нашого народу.

о. Єфрем – парох

Прудентополіс, 1 січня 1959 р.

Звернення Владики Єфрема до вірних в Україні (через Ватиканське радіо)

Дорогі радіослухачі!

На хвилях етеру лину до Вас, в Україні, на рідні землі, Дорогі в Христі Брати і Сестри, я – син бразилійської землі, але української крові й походження. Звідтіль прибули мої батьки, звідтіль принесли цю мову якою до Вас тепер говорю, звідтіль занесли в далеку Бразилію цей обряд і віру, в якій мене виховали. Саме тепер з волі Божої у центрі католицького світу – Римі, над гробом верховного Апостола Петра, з Рук Вселенського Архієрея – папи Павла VI, я перший між українськими владиками мав щастя прийняти єпископські свячення. Від Папи, як Заступника Христа на землі та Намісника апостола Петра, я почув слова Христові: "Якщо любиш мене – паси вівці мої" (Ів. 21, 16). Працюй над вірними, що відкуплені моєю кров'ю! Якже ж мені не любити Христа – коли Він для мене всім: і Отцем, і Братом, і Приятелем? Я ж йому завдячую все те, чим я є і що маю! Якже ж з любови до Нього не прийняти хоч би і як важкої праці? Тому надіюсь, що Господь допоможе мені – з однієї благословенної хвилини моєї хіротонії – бути братом, пастирем й отцем доручених мені вірних українців у Бразилії. Але перед моїм від'їздом за Океан, заки скажу перші слова Пастиря до моїх вірних, маю щастя саме тепер, на хвилях етеру, цілим серцем і душею злинути до вас, моїх рідних співбратів в Україні. Справді, хотів би я завітати, як ваш Пастир, не лише до Львова, Перемишля, Станиславова чи Києва, але в кожне містечко і в найменше село, щоб передати Вам мій братній привіт і архієрейське благословення. Хотів би я відкрити перед вами своє серце та й усю батьківську любов, яку поклав Христос у мою душу. Вона наказує мені тішитися з вами в radoцax і плакати серед смутку, радіти вашою доброю долею та терпіти в недолі.

Не чуже для мене почування ваших сердець. І я бажав би, Дорогі Брати й Сестри, щоб між вами не було ніякого терпіння, ні біди. Щоб усі ви: старі і молоді, вчені і невчені, вбогі і багатші, щоб усі ви були щасливі в цьому житті і в майбутньому навіки.

Я так дуже хотів би обтерти сльози з очей тих, що плачуть, утішити кожного, хто сумує, підкріпити кожного, що

слабкий та немічний, оздоровити кожного, хто хворий, просвітити кожного, хто в темряві безвірства. Я хотів би стати всім для всіх, щоб усіх спасти. З любови до Христа, Дорогі Брати і Сестри, я готов подати вам не лише Божу науку, але й душу, і життя своє! – Нині, на жаль, не ділом, а тільки слабким словом бажаю заявити вам, дорогі брати і сестри в Україні, мою готовість, а й наші спільні зусилля і моління про те, щоб ви витривали в вірі і вірності Католицькій Церкві. Щоб ви в кожній своїй праці, в кожному бажанні та замірах, в цілому вашому житті, ніколи не втрачали з очей Божої науки і правди, бо тільки вона приносить вам світло, силу, правдиве щастя і спасіння. Тільки з Його хреста спливає на вас Божа благодать. А ця благодать потрібна нам для всього.

Тож, дорогі батьки, якщо правдиво любите себе, своїх дітей і свій народ, якщо дбаєте про їхнє щастя і добробут, провадьте ваше життя за здоровими і спасенними євангельськими засадами. Не тратьте Божої ласки в ваших душах, ані в душах дітей. Не марнуйте основних фізичних і духовних сил народу. Бійтеся образи Божої! Страхайтесь дочасної і вічної кари Його! Лякайтеся тих страшних наслідків, які приносять неморальність для кожного особисто, для родини й суспільства, для цілого народу. І ви, молоді, пам'ятайте, що від сумлінної моральної вашої поведінки залежить у великій мірі ваша доля, не тільки в цьому житті, але й у вічності. Тож цінить невинність і чистоту понад усі блага світу! Ви, що вступаєте в святий подружній стан, починайте нове життя з Богом, на засадах, що їх Бог об'явив і вимагає. Нехай у ваших родинах цвіте любов і згода, пошана і цінення Божих замірів щодо цієї святої тайни.

Залюбки роздумуйте, вкладайте глибоко до вашого серця Христову науку! Полюбіть її, захоплюйтеся нею! А тоді всі ваші труди і терпіння, все ваше життя будуть милі Господеві, і принесуть вам користь та заслуги.

На кінець, дорогі в Христі брати і сестри, з великою радістю і щастям, сповнений батьківської любови пересилаю привіт Св. Отця що його Він поклав у дні моїх архієрейських свячень – для української Церкви та всього українського народу. Ось у повноті його слова: "Передайте моє Апостольське Благословення для всього мені так дуже дорогого українського народу і його Церкви. Знаю його великі жертви, терпіння і прив'язання до Апостольського Престолу. Скажіть, що його радощі є моїми радощами, його смутки й терпіння – моїми. Вони всі тут близько мого серця". Хай оці пастирські слова Заступника Христового скріплять нас у вірності до Нього, до св. Церкви. А як

милий доказ моєї любови до вас, уділяю і я кожному з вас зокрема, вашим родинам і хатам, селам і містам та всім вашим працям Архієрейське Благословення: "Благодать Господа Нашого Ісуса Христа і любов Бога Отця і Причастя Св. Духа нехай будуть з усіма вами. Амінь!"

† Єфрем Кривий, чсвв

Єпископ-помічник Епархії св. Івана Христителя в Бразилії.

(“Праця”, 2-го березня 1972.)

**Родина Владики Єфрема в Підволочиську, Україна:
дядьо Мирослав Кривий, Оля і їхні діти та онук. (12.9.1998 р.)**

Слово Преосв. Кир Єфрема
на благословення і відкриття
"Дому Молитви"

(Понта Гросса, 01.05.1985)

Блаженніший Первоієрарше, Кардинале Кир Мирославе!

*В-Преосвященніші Митрополити – Вінніпегський, Кир Максиме і
Філадельфійський, Кир Стефане!*

*Преосвященніші Брати в Єпископстві – з Канади, з Америки, з
Аргентини і з Франції!*

Преосв. Кир Жералдо Пелланда, єпископе понтагроський!

Всесв. о. Протоархимандрите Вас. Чина – о. Ісидоре!

*Преп. с. Ген. Настоятелько СС. Служебниць – М. Францішка
Библів!*

*Препп. СС. Ген. Настоятельки – СС. Кат. св. Анни і Катех. С.
Ісусового!*

*Препп. СС. Провінціяльні СПМ з Канади, Америки, Аргентини,
Польщі і з Югославії!*

Препп. СС. Представниці інших Згромаджень!

*Впрр. Отці, СС. Настоятельки, Катехитки – співробітниці нашої
Єпархії!*

Шановні Гості!

Саме в цей перший день місяця травня, місяця Марії – яка це певно для Неї радість! – року Божого 1985-го, довершили ми чину торжественного благословення, посвячення і відкриття цієї євангельської світлиці ДОМУ МОЛИТВИ, ім. визначної служебниці, сл. Божої с. Йосафати Гордашевської, співосновниці вельми-заслуженого Згромадження СС. Служебниць Преп. Діви Марії. До кількох літ, це був лиш далекий сон і мрія прямо нездійсними, що їх кохала в своїм серці Єпархія, а зокрема СС. Служебниці. Сьогодні, розколихані й пройняті радістю Христа Воскреслого, бачимо щасливу дійсність, яка пишається на узгірях Цариці Кемпів – Понта Гросси, на славу Божу, честь Марії і нам мир.

Наша Єпархія, окрашена і збогачена, безмірно радіє і гордиться цим світлим і переважливого значення осягом. Одночасно кладе і кріпить свої надії та сповідання, що Дім цей виконає свої завдання, що їх має перед собою, і причиниться до постійного оновлення, побільшення, поглиблення і скріплення духовости і аскези – нашої, східньої, української – для всіх, що схотять пити води живої про яку читали ми в нинішній Євангелії, що прагнуть Бога і злуки та розмови з Ним. Осяг цей вимагав неабиякої відваги, завзяття і надзвичайної жертви. Того всього готово і великодушно піднялись і виконали спільними силами СС. Служebníці. І вивінували його так, як сьогодні він представляється. Тепер перед ним зарисовуються далекосягли, променні програми і користі. Дім цей, сьогодні одним з найкращих пам'ятників 1000-ліття, яке перед нами, на терені Землі св. Хреста.

У двотисячній історії Церкви, а зокрема і точніше в 1000-літній історії українського християнства, Згромадження СС. Служebníць займає окреме і визначне місце, а вже світле місце воно має в нашій Єпархії. Постало воно в житті і серці нашого народу тому майже 100 років, а вже цього 1985-1986 року святкуємо діамантовий ювілей прибуття перших сімох СС. Служebníць до Бразилії на місійну-піонерську працю, серед великих недочот, трудів і самопожертви. "Дрімучі бори-праліси, невігоди, страхи і горювання їх тут зустрінули. І був праліс, і безпуття-бездоріжжя, і був нарід: убогий, працювятий, побожний і неосвічений, залишений своїми, неприйнятий чужими. І були апостолки-місіонерки Марії, сповнені доброї волі, відваги, жертви і праці. І були діти ненавчені, і були люди потребуєчі опіки тілесної і духовної, та були і ревні місіонери-священики, і було Боже благословення і благовоління. Отими засобами і поселились, і жили, і трудились перші СС. Служebníці серед дрімучих піонерів Бразилії, поборюючи і простір, і час і людську нужду" – так описує приїзд, подвиги і працю СС. Служebníць у Бразилії найбільший укр. церковний історик нашого століття – споч. у Бозі о. Атанасій Великий чсвв. Дійсно, Згромадження СС. Служebníць мало і має окреме місце в плянах Божого Провидіння: служити нашій Церкві, нашому народові, все і всюди, освячуючи себе самих через посвятне життя і практику євангельських рад. І освятились: для первозору і прикладу пом'янімо с. Анатолію Боднар, яка заснула блаженним сном в опінії святости і зараз провадиться процес про її беатифікацію.

Виросло буйне і розлоге євангельське дерево на ниві бразилійсько-українській, яке займає і вкриває і проникає своєю духовною і освітньою тінню ціле українське поселення в Бразилії:

50 домів засаджених по всіх і найдальших закутинах нашої місійної Єпархії, завжди правою рукою священника в його апостолуванні, завжди побіч своєї Церкви і разом з народом, школи, шпиталі, захоронки, приюти, інтернати, катехизації – для дівчата, молоді і дорослих, провід церковних організацій, праця в семінаріях, при церквах, каплицях, старання, допильновування і приокрашення церков – це все неоціненних вартостей велична праця. Не дивно, що вони здобули собі загальну назву серед народу: наші Сестри. А ті ж Сестри вже й поділяються своїми силами з іншими Єпархіями: Аргентинською, Екзархатом Німечинни, дім у Римі та при Ген. Курії. Дійсно, вони "сіллю євангельською єпархіальної винниці в Бразилії".

З нагоди 75-ліття їхніх подвигів у Бразилії складаємо від себе і від усієї нашої Єпархії найщиріші ґратуляції, признання і подяку. Триєдиний Господь і Пресвята Богородиця хай Вам стократно винагородять за це, що ви вибрали "кращу частку" і ту кращу частку вщеплюєте в українську душу скрізь і всюди, а особливо тут на цьому терені. Хай наш Учитель Христос щедро благословить і провадить цим човном, а Пренепорочна Діва Марія хай спроваджує до нього багато і багато юних душ захоплених і задивлених на ідеал Марії.

Ґратулюємо Генеральній і Провінційній Управам, всім СС. Настоятелькам, і всім Сестрам взагальному за це, що під покровом Марії піднялись цього світлого почину і його вповні і досконало зреалізували. Хай він буде криницею Якова, з якої і Ви і ми всі і грядучі покоління черпатимуть "живу воду", яка тече на благо нашої св. Церкви, нашої Єпархії, на життя нашого народу, на славу Божу – для всіх – на життя вічне.

† Єфрем В. Кривий чсвв
Єпарх

Лист до Головної Управи Катехиток С. Ісусового

Т.ІІ-811/06

Куритиба, 08-го грудня 2006 р. Б.

На руки
п-ни ВІРИ ЛОЗОВОЇ
Головної Директорки ІКСІ в Прудентополіс, ПР. -

Слава Ісусу Христу!

В-Шановна п-но Директорко ІКСІ,

Надходить пора мого відходу.

Звернувши мій погляд у минуле, бачу 35 (тридцять п'ять) роки служіння єпископського і 55 (п'ятдесят п'ять) років священницького. За все – Господеві повсякчасна благодарственна пісня-молитва.

Подяка щира теж усім, що разом поносили журбу, труди, тягар, служіння і відповідальність, спомагаючи священну будівлю і розквіт нашої св. Церкви.

В тій моїй вдячності слушно і справедливо належиться підкреслити заслуги ІКСІ. Інститут їх зібрав у різних переважливих ділянках пасторальної праці. Але, ніяк не можна поминути багатолітньої праці в адміністрації дому і кухні в єпископській резиденції в Куритибі, яку КСІ жертвенно і з відданістю виконують від 1950 року, а в новім осідку Єпархії, від 1972 року. Це служіння ІКСІ виконує з волі бл. п. о. Христофора Миськіва чсвв, засновника ІКСІ, на прохання св. п. Владики Йосифа Р. Мартинця чсвв і на моє прохання, по сьогоднішній день. Велика подяка і признання, не лиш від мене, але від усієї Єпархії.

Слухаючись нормам св. Церкви, за благословенням св. Отця Папи Римського Венедикта XVI, перед кількома днями, я одержав звільнення з управління Єпархією і відходжу на емеритуру. Буду замешкувати в домі Владик Емеритів,

спорудженім біля церкви Св. Покрови, в Куритибі, ПР, діляниця Сан Браз.

Поруч цієї резиденції споруджено невеличке, але вигідне помешкання для двох осіб, які відповідатимуть за адміністрацію повище наведеного дому. Одна з них, є така можливість, свобідно може побирати якусь школу-факультет, а неділями і святами помагати в пасторальній праці при церкві.

Я дуже прохаю і певний, що не відмовите мені, коли запропоную на це служіння п-ну Єлисавету Липка ксі, яка, до речі, вже повних 34 роки завідує єпископським домом і кухнею, обізнана якслід з усіма вимогами того служіння. Праці – не буде багато. До речі, візьмемо до належної ваги її вік. П-на Єлисавета має усучаснений план здоров'я (УНІМЕД), всі легальні забезпечення і скромну пенсію.

З висловами великої вдячності, бажаю Вам і всьому Інститутові постійних щедрих ласк Господніх.

З Арх. благословенням

† *Єфрем В. Кривий чсвв*

Єпарх

Р. Кн. II, л. 058, ч. Т.II-811/06

**Привіт Владиці Кир Єфремові
в день освячення нової каплиці і дому
Сестер Служебниць на Тіжуко Прето
10.01.2007**

Дорогий Владико Кир Єфреме,

У цей урочистий день освячення нашої каплиці і дому, користуємо з цієї нагоди, щоб висловити глибоку подяку і признання нашому Дорогому Владиці Кир Єфремові, сьогодні вистуженому Єпархові нашої Української Церкви у Бразилії.

Бути пастирем це великий Божий дар. Провадити народ до Бога, це справді велике покликання. Пастир учить народ, освячує його, бажає йому добра, його провадить. Перед нами справжній пастир — Владика Єфрем.

З великою приємністю складаю побажання від усіх Сестер Служебниць — Провінції Св. Архангела Михаїла.

У Церкві з'явився харизматичний Владика, який швидко здобув собі надзвичайний авторитет не тільки серед українців нашої Єпархії, але серед чужих... і закордоном, бо від першої хвилини свого вибору скерував його на служіння Церкви і народу. Ви вміли з'єднати собі вірних. Ви доливали палива, затримали при вірі.

Хто не зазнав Вашої доброти та любови? Можемо сміло Вас назвати — народолобець. Ви відважно відповіли на великі виклики, які стояли перед Вами. Засівали зерном нашої духовості, віри, ідентичної свідомості, обряду, культури, мистецтва, музики, співу... оцінювали душпастирство, апостолят, виховання катехитів було завжди в центрі уваги, своєю сильною особистістю та духовним даруванням Ви зацікавлювали передусім молодь, а як добрий пастир часто відвідували широко розкинених своїх вірних по нашій Єпархії, проїхавши тисячі кілометрів відвідуючи церковні спільноти, кріпили їх на дусі, підтримували у св. Вірі й закликували їх триматися і любити все що наше... Для них будували храми а особливу увагу зосереджували на вихованні нових і добрих священників, а їх соткою призначили до Божого престолу жертви та проповідання.

Ви значно збагатили і наше Згромадження через присутність майже у всіх змаганнях, трудах, переживаннях,

святами і празниками, пересторогами, признанням за співпрацю і вклад Сестер у розвиток нашої Церкви в Бразилії, за що ми дякуємо Вам, що не поминули будь якої спільноти наших Сестер, а навпаки завжди загостили до неї і розрадили її. Можна сміло твердити, що Владика Єфрем підготовив тривкий ґрунт під першу нашу українську Єпархію в Бразилії, це ж великі прибутки ревного Владика протягом 35 років його труду, коли очолював Єпархію св. Івана Хрестителя. Годі перечислити усі почини у збагачення нашої Церкви.

Від усіх нас, Сестер Служебниць, складаю щиру подяку за все, бажаю міцного здоров'я, наснаги, сили й ласки від Всевишнього Бога. Одночасно єднаємося в молитві подяки за всі ласки, якими Господь обдарував всіх через Вашу особу. Молімо Господа, щоб теж і ми, Служебниці, змогли вписати золотими буквами в історію нашої Церкви і Народу наш вклад, як це гідно здійснив Владика Кир Єфрем.

Як запоруку нашої любови до Вас, хочемо супроводити молитвами, щирим наставленням, великою надалі приязню, на Многі і Благі Літа.

с. Селіна Слобода спдм – 3-тя Дорадниця

Слово Преосв. Єфрема
з нагоди свого прощання
і передачі Управління Єпархії
Кир Вододимиру Ковбичу чсвв

Катедра, 07.02.2007 р.

IXC

A solenidade que se realiza neste histórico momento não é e não significa despedida. Ninguém, nunca, jamais me poderá separar da minha Igreja, do meu rito, do meu povo. Continuo Bispo até o fim da minha vida. Hoje, apenas a passagem oficial – a investidura do novo Eparca desta Eparquia na pessoa de Dom Volodemer Koubetch osbm.

De hoje em diante, a Igreja do rito ucráino-católico no Brasil – o seu futuro, sua caminhada, seu rebanho, seu sucesso ou não, suas tribulações, seus projetos, suas lutas, conquistas, suas paróquias, suas comunidades, seus sacerdotes, Seminários, seminaristas, Comunidades de vida consagrada, catequistas, suas instituições filantrópicas, culturais, suas comissões, seus jovens e crianças – enfim, todo o governo da Eparquia está e descansa sobre os ombros, na consciência, na responsabilidade de Dom Volodemer. A Ela deve ele doar-se inteira e diariamente.

Confesso sentir-me feliz, tranqüilo, privilegiado e vitorioso. Ciente das minhas limitações, cumpri a missão que me foi confiada pelo Papa Paulo VI de santa memória, meu ordenante, apostolicamente pronunciada no túmulo de S. Pedro, em Roma, aos 13 de fevereiro de 1972.

Nada me resta, a não ser dobrar humildemente os joelhos, rezar e cantar o TE DEUM LAUDAMUS – Tebé Boha khválemo!

TE DEUM LAUDAMUS pela abundância de bênçãos, de favores e graças que me acompanhava ininterruptamente nos 56 anos de ministério sacerdotal e nos 36 anos de ministério episcopal! Desde a infância em Ivaí, até a vida consagrada, ao diaconato, ao sacerdócio e ao episcopado.

Agradeço à Sta. Igreja que me fez CRISTÃO através do batismo e me aceitou como religioso, como sacerdote e como Bispo.

Ao S. Padre o Papa BENTO XVI e a todos os Papas que o precederam na cátedra de S. Pedro. Sempre eu senti sua bênção, sua destra paternal e seu olhar.

À Congregação Oriental pelo constante e generoso apoio e inúmeras ajudas na construção da Eparquia.

Aos Srs. Arcebispos e Bispos da Igreja latina, à SUL II pela fraterna e amiga convivência.

Ao Exmo. Sr. Núncio Apostólico pela sempre paternal acolhida, orientações e compreensão.

A todo o clero – sacerdotes diocesanos e religiosos pela imprescindível presença, sacrifício, fidelidade e trabalho.

À Ordem dos PP. Basilianos que me aceitou e colocou nas suas fileiras dando-me toda a formação necessária.

A todas as Organizações e Associações religiosas, culturais, filantrópicas, aos nossos profissionais, a todas as autoridades religiosas e civis.

A todas as Comissões das 23 paróquias e 218 comunidades desta Eparquia.

Aos corais existentes na Eparquia que sempre brilham nas celebrações Litúrgicas e culturais da nossa etnia.

A todos os jovens, crianças e suas Organizações. Vocês são a nossa segurança, a nossa alegria, a felicidade, o nosso futuro. Não houve e não há crise nenhuma (como alguém se expressou!). Houve, sim, apenas um insignificante tropeço passageiro, já resolvido.

Agradecimento todo especial a todo o POVO DE DEUS, aos fiéis da Eparquia que me recepcionavam, me ouviam, me acatavam, me perdoavam e me seguiam. Vocês estarão para todo o sempre em minhas orações, em meu coração.

Agradecimento particular à palavra escrita, falada e televisionada.

Às autoridades civis pela amizade, colaboração e atendimento quando solicitadas.

Ao novo Eparca – meus sinceros e fraternos parabéns. A LUMEN GENTIUM coloca muito bem os deveres de um Bispo (Cap. III). Que o Espírito Santo lhe conceda todos os seus dons e acompanhe com suas luzes e inspirações, com sabedoria, humildade, prudência. Saiba, Dom Volodemer, que o Bispo NIHIL SINE CLERO ET PERSONAS CONSECRATAS! Um ricamente

abençoado e fecundo pastoreio sob o maternal e doce olhar de Maria, Mãe e Rainha da Sta. Igreja.

Assim seja.

† Efraim B. Krevey osbm

Eparca Emérito

Слово Владики Єфрема
з нагоди вшанування 50-ліття номінації
і хіротонії Владики Йосифа Р. Мартинця чсвв
(1958-2008)

Клуб "Полтава" – Куритиба, 08.11.2008

Слава Ісусу Христу!

Excias. Srs. Bispos – Dom Volodemer, Dom Meron e Dom Daniel!

Revmo. P. Teodoro Haliski, Provincial dos PP. Basilianos!

Demais Sacerdotes, Religiosos/as, Catequistas, jovens, crianças!

Distinto e querido público!

Dom Volodemer pediu-me para que não me omitisse em fazer aos menos um breve pronunciamento alusivo ao grandioso evento que neste ano de 2008, e precisamente hoje e amanhã, solenemente celebramos – o JUBILEU ÁUREO da nomeação e ordenação episcopal do 1º. Bispo, do 1º. Apóstolo da Igreja Ucraniana no Brasil – Dom JOSÉ ROMÃO MARTENETZ osbm, de santa memória.

63 longos anos de incertezas, de inquietações, dúvidas e de pesada espera. Finalmente, o nosso Bispo!

Sua nomeação deu-se no dia 10 de maio de 1958. E no histórico e inesquecível dia 15 de agosto do mesmo ano realizou-se a solene ordenação em Roma. É o Papa Pio XII que nomeou-o Auxiliar de S. Emília. Cardeal Jaime de Barros Câmara. Imensa alegria, felicidade e entusiasmo dominaram e eletrizaram toda a etnia ucraniana no Brasil.

Hoje, nossos olhares, nossos corações e nossas orações voltam-se para este eminente, querido e admirável vulto da Igreja, ilustre membro e filho da nossa família e da nossa etnia no Brasil. Entoamos o hino de louvor e ação de fervorosas graças a Deus por nos ter enviado este consagrado apóstolo-mensageiro divino.

É impossível descrever em palavras a grandeza da alma, do coração de um Homem de Deus. Dom José foi um zeloso e extremamente dedicado servidor da Igreja no Brasil durante 20 anos (1958-1978). E sua pedagogia, sua metodologia? Nada de formalismo, pouco palavreado, nada de sistema ditatorial ou autoritarismo! Mas, mas – a bondade, a benevolência, a humildade, a compreensão, a mansidão, a delicadeza, o doce e atraente olhar, a acolhida sempre fraterna e caridosa. Eminente teólogo, exímio exegeta, austero e silencioso religioso, educador, jornalista, literato, filólogo e conferencista.

O meu relacionamento, meu aprendizado e minha convivência com Dom José teve seu feliz e abençoado início em 1940, seguindo-se em 1941 e 42, quando foi meu preferido e predileto professor no Seminário S. José, em Prudentópolis. Foi também meu ilustre professor, formador e diretor espiritual em 1945, 46 e 47, em Iracema, Santa Catarina, quando cursava o então Científico e Filosofia. Os anos sucediam-se. Por Divina Providência e por vontade da Santa Igreja fui privilegiado em ser seu Coadjutor durante 06 (seis) anos e depois seu sucessor no governo desta nossa querida Eparquia.

Dom Volodemer, no seu discurso, esboçou muito bem o perfil de D. José.

Eu gostaria de acrescentar rapidamente apenas 03 (três) importantes itens, três preciosas pérolas que descobrem, ornamentam e enriquecem a alma de D. José: o seu BRASÃO, o seu LEMA episcopal e o nome bíblico ISRAEL. No brasão em destaque apenas a gravura do S. Coração de Jesus: coração – fonte e centro da vida. Atingir o coração do homem através do Coração de Jesus. Evangelizar o coração do homem. No lema: "anunciarei o teu nome, Senhor, aos meus irmãos" (Hebr. 2, 12). E o nome bíblico Israel: "sou enviado às ovelhas da casa de Israel" (Mt. 15, 13). Quem são seus irmãos? Quem é o predileto Isarael? A sua Igreja, sua Liturgia, o seu rito milenar, suas celebrações, o seu povo ucraniano, seu clero, seus religiosos/sas, catequistas, suas instituições religiosas, sociais e culturais, filantrópicas, suas tradições, seu idioma, sua literatura, sua história, sua música, seu canto, suas artes, sua bravura, suas lutas, conquistas, suas alegrias, suas tristezas, seus sofrimentos, seu folclore – sua cultura toda. Esse foi o ideal magno de toda a sua vida, a síntese e a seara de todas suas atividades – como jovem universitário, como seminarista, como sacerdote-religioso-basiliano, como bispo.

Tais convicções e tal ideal Dom José sabia transmitir perfeitamente e implantar nos corações de seus educandos, de seus pupilos.

No seu dia-a-dia, prediletamente comparava-se a um agricultor. No dizer de S. Paulo (I Cor. 3, 9): a Igreja é um campo, uma seara de Deus. O bispo é agricultor nesta seara: ara a terra, semeia, rega, vigia, colhe, recolhe no celeiro e distribui. Assim era Dom José.

Por tudo isso e por tudo o mais, Dom José deixou um luminoso caminho que devemos trilhar fielmente: todo nós, sem excessão: bispos, sacerdotes, religiosos/sas, catequistas, seminaristas, profissionais, jovens, crianças. Ele brilhou, brilha e continuará brilhando como luzeiro, como estrela de primeira beleza e grandeza no firmamento da nossa Igreja no Brasil.

Nenhum ou pouco proveito terão somente as homenagens externas que se prestam. Serão elas deficientes, vazias, passageiras e improdúcentes se não apropriarmos e nos apossarmos dos seus sonhos, suas convicções, seus anseios, seu exemplo e seus nobres, legítimos e sagrados ideais. Em resumo – ser como Ele foi!

Este é o nosso dever, que ele continua constante e docemente a pregar e comunicar diretamente aos nossos corações. Ouçamo-lo prontamente. Sejamos obedientes.

Assim seja.

† Efraim B. Krevey osbm
Eparca Emérito

**Лист від Посольства України
у Федеративній Республіці Бразилія**

**Єпископ-емериту Куритибському
Української католицької церкви Бразилії
Ефрему Василю Кривому**

4 грудня 2008 року

Шановний Владико,

З радістю повідомляю, що згідно з Указом Президента України В. Ющенка №1057/2008 від 19 листопада 2008 року, за вагомий внесок у донесення до світової спільноти правди про геноцид Українського народу під час Голодомору 1932-1933 років, активну участь у проведенні Міжнародної акції вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років "Незгасима свічка" та багаторічну плідну працю на ниві українства, Вас нагороджено орденом "За заслуги" III ступеня.

Бажаю Вам і надалі сил, здоров'я та наснаги у справі розвитку українсько-бразильських відносин та розбудові українських громадських організацій на теренах Бразилії.

З повагою,

Посол

В.Лакомов

ВІТАННЯ

**ЄПИСКОПУ-ЕМЕРИТУ КУРІТІБСЬКОМУ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ БРАЗИЛІЇ
СФРЕМУ ВАСИЛЮ КРИВОМУ**

Вельмишановний Владико,

У цей радісний святковий день прийміть від мене та усіх співробітників Посольства України найщиріші вітання з нагоди Вашого ювілею.

Кажуть, Бог послав кожному народу гідні його випробування. Українців перевіряли на міцність важкими війнами, нищівними голодоморами, далекими еміграціями.

На щастя, ми завжди мали добрих духовних пастирів, які підтримували наш народ у найважчі роки життя, берегли його чутливу душу, багату культуру, оригінальні звичаї й прадідівське слово.

Ви один із цієї когорти самовідданих подвижників захисту українства, його національної самобутності.

Свідчення цього - плоди Вашої багаторічної праці на українській духовній ниві, сотні вихованих Вами вірних послідовників й учнів, визнаюча з боку громади Бразилії та Української Держави.

Бажаємо Вам подальших успіхів, міцного здоров'я, довгих років життя.

Нехай божа ласка і благословення зійдуть на Вас і ввірену Вам Христоролюбиву паству.

З роси Вам та з води!

**Надзвичайний і Повноважний Посол
у Федеративній Республіці Бразилія**

12 грудня 2008 року, м.Бразилія

В.І.Лакомов

Додаток:

З життя і діяльностей Кир Єфрема Василя Кривого чсвв

2006 р. Б.

01.01.06 – З Богом у Новий Рік. Погідна днина. Починає стелитись перед нами нова сторінка. Вранці, о год. 7-ій Сл. Божа в єпископській резиденції. Намірнення: хай Єпархія крокує спокійно, щасливо і вірно.

- Традиційна зустріч і трапеза в обителі ОО. Василіян на Бател. Присутні ОО. Василіяни, дехто з дієцезальних, СС. Служебниці, СС. Василіянки і КСІ. Промовляв о. іг. С. Цапляк, а зараз і Владика Єфрем.

02.01.06 – Ввечорі, о год. 20-ій, в катехитичній залі при парафії св. свц. Йосафата в Прудентополіс важні збори з участю ОО. Василіян, СС. Служебниць, КСІ, церковного комітету і чільніших громадян в справі простудіювання і укладення програми з нагоди хіротонії Владик Номінатів Мирона Мазура і Дионісія Ляховича. Зборами провадив Кир Єфрем. Засідання протягнулись близько 23-ої години. Для блищого і конкретного зорганізування всієї широкої програми обрано окремий комітет. Обговорено справу приміщень Владик-Гостей, погощення всіх прихожан, уложення культурної програми в Параф. Клюбі "XII Листопада", зорганізування церковної площі, передача всієї богослужби на "телонах" в різних пунктах церковної площі, визначення хору, майже певно, з'єданого з Куритиби, і інші деталі. Учасників збору – около 30 (тридцять). Уві всіх надзвичайно добра воля і готовість до праці. Єпархіальна Курія подбає про надрукування і розіслання запрошень для всіх Владик наших і Латинських, нам знаних і з нами сполучених, як теж і для цивільної влади, не поминувши консуля і амбасадора України в Бразилії. Рішено теж

скликати ще одні або й більше зборів у справі небувалого торжества.

03.01.06 – Ранком, о год. 7-й Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці КСІ в Прудентополіс.

04/05.01.06 – Впорядкування епархіального архіву за 2005 рік. Ця важлива праця є виконувана під кермою п-ни Філомени Процик ксі. Дуже старанно і докладно. Завжди в січні Н. Року.

06.01.06 – Прийняв на послухання п-і Жуссару Валентіні, відповідальну за збереження пам'яткових історичних монументів в Парані. Розмова зупинялась зокрема на нашій церкві на Серра до Тіґре і на Марко "5". Уряд заінтересований спомагати. Побачимо.

• Ввечорі, о год. 19-й Йорданська св. Літургія в катедрі, яку відслужив о. парох Едісон. Зараз потім, з участю Кир Єфрема, Велике Йорданське Водосвяття при монументі Тисячоліття. Побожного народу більше як попередніми роками. Прийняв дуже радо зміну порядку відправи – замість ранком – ввечорі.

08.01.06 – Ранком, Сл. Божа в єпископській молитовні і зараз покроплення йорданською водою всього забудовання – єпископського і дому КСІ в Куритибі.

09.01.06 – В Прудентополіс, в одній із катехитичних заль парафії, о год. 20-й – чергові збори в справі уточнення програми торжества хіротонії Владики Мирона Мазура і Владики Дионісія Ляховича. У зборах участвували члени параф. комісії, о. іг. Матей Крефер чсвв, о Теофіль Мелех чсвв, СС. Служебниці, КСІ і кілька чільніших громадян.

10.01.06 – Врочисте відкриття цьогорічного Епарх. Катехитичного Курсу в приміщеннях Інтернату св. Ольги, приналежного до КСІ. Це вже з ряду 32-ий Епарх. Катех. Курс. Щорічно з великим успіхом він відбувається в Інтернаті св. Ольги, в Прудентополіс. Точно о год. 10-й почалась св. Літургія. Владиці сослужили ОО. Дионісій Горбусь чсвв – голова Катех. Комісії і о. Василько Бурко. Всіх учасників цьогорічного курсу – 134. Викладачами – ОО.

Василяни, СС. Службениці, КСІ і СС. Св. Анни. Слово привіту і настанови мав Владика Єпарх: – “Ми всі є робітниками в винограднику, яким є Христова Церква, а в ній наша рідна”. Програма Катехитичного Курсу є як слід уложена, повна і актуальна своїм змістом і потребами нашої Церкви. Є теж узгоднена з вказівками і принципами Синодальної Катех. Комісії. Перед спільним обідом взято спільну знімку, а по обіді, почавши від год. 13.30 – виклади.

• Сьогодні ранком, у Куритибі, упокоїлася в Бозі праведниця бл. п. Антонія Галицька, рідна мама о. Теодора Галицького і п-ни Ольги Галицької, КСІ. Вже ніччю тлінні останки привезено до її помешкання на Гуамірінь-Кампіна. Тут – велика присутність і участь у Сл. Божій і Панахиді, яку служили Владика Володимир Ковбич, о. Т. Галицький, о. Єфрем Крефер чсвв, о. Антін Роїк чсвв і о. Маркіян Пенцак чсвв. Присутні теж ген поза північ КСІ з Прудентополя на чолі зі своєю Головною Директоркою і СС. Службениці. Ввесь час чергувались релігійні пісні і молитва. Погідний час.

11.01.06 – О год. 9.30 – в церкві Різдва М. Божої, на Гуамірінь, іратійська парафія, похоронні моління і Служба Божа при домовині за блажений упокій спочилої в Бозі Антонії Галицької. До св. Літургії стали, крім Владики Єфрема, о. Теодор Галицький, о. Протоіг. Мирон Мазур, о. Дионісій Ляхович, о. Ілля Маринюк, о. Сергій Іванчук, о. Володимир Палчинський (з України), о. Луїс Слобожан, о. Домінік Стареправо, о. Йосиф Ратушний, о. Генезій Комар (з Риму) і о. Емерсон Шпак. Крім того, десятка СС. Службениць зі своєю Провінційальною Егїдією Пастух, Катехитки С. Ісусового зі своєю Головною Директоркою, п-ою Вірою Лозовою, родина Покійної і велике число парафіян. Прощальну проповідь виголосив Владика Єфрем підчеркуючи праведний шлях Покійної, її відданість родині і Церкві, життя просякле християнськими чеснотами. “Блаженні, які ходять Господніми дорогами”. Після Панахиди схвильовано промовив о. Теодор прощаючи від себе, і від усієї блищої і дальшої рідні, найдорощу й незабутню Маму, дякуючи всім за молитви, за присутність і участь. Зараз похорон подався на місцевий цвинтар. Тут при гробі відслужено Панахиду, зложено тлінні останки і запечатано гріб. Спочиває при могилі свого мужа бл. п. Стефана. Вічна їй пам’ять!

12.01.06 – Під кермою Владики Єфрема виготовляються запрошення на хіротонію нових Владик. Разом і укладається

програма торжества в Прудентополіс – Введення Владик, приміщення Гостей, бенкет, концерт ітп.

14.01.06 – В передобідній порі, в катедр. храмі Владика охрестив і миропомазав донечку Єлисавети Петрів, з Прудентополіс.

15.01.06 – Сл. Божа прімарія в катедрі, о год. 8-ій.

- Дружній обід у п-ства Василя і Марії Палющишин у товаристві о. пароха Едисона Л. Бойка. Помешкання-хутір знаходиться при давньому шляху Куритиба-Сан Павло, у віддалі яких 30 км від Куритиби.

17.01.06 – О год. 10-ій врочиста благодарственна св. Літургія в параф. храмі св. свщ. Йосафата в Прудентополіс і вручення дипломів для катехиток, які закінчили 4-циклонний катехитичний курс. Присутні всі учасники цьогорічного курсу, професори і батьки абітуріенток. Владиці сослужили ОО. Дионісій Горбусь – голова комісії і о. Емерсон Шпак. Достосовану проповідь мав Владика Єфрем. Своє слово він базував на притчі євангельського виноградаря. Всю Сл. Божу велично і одушевлено відспівувала вся церква. Зараз по Сл. Божій – врочисте вручення дипломів. Всі абітуріентки – в чудових українських вишивках. Радість і схильовання загальне. Спільна знімка разом з дипломованими катехитками, слово подяки о. Дионісія, однієї з дипломованих і Владики. Всіх нових мирянських катехиток, які сьогодні завершили катехитичний курс – 23! Неабиякий осяг. Честь і признання всім, що творять і працюють у Єпархіальній Катех. Комісії. Слідував спільний обід у приміщеннях Інтернату св. Ольги, а потім – кожний/на у свої рідні сторони.

19.01.06 – Сьогодні припадає 15-та річниця від смерти заслуженого громадянина бл. п. Миколи Геца (19.01.1993).

21.01.06 – Вранці, о год. 7.30, Сл. Божа і духовна конференція в домі СС. св. Анни, на Вера Гуарані. Відпочинок. А вжеж.

22.01.06 – Офіційний пасторальний візит в церкві Благовіщення, на колонії Кандідо де Абрев (3-тя Колонія), приналежної до Парафії з осідком у П. Фронтінь. Після вчорашнього гарного дощукі – сьогодні ясне тепленьке сонце. Цю церковну громаду катехизують СС. св. Анни з Вера Ґуарані, а їм до помічі мирянські катехитки – п-на Розелі Мазурик і п-на Іванка Багнюк. Вони то спільно приготували все прийняття для Владики. Вся церква, в гарному дерев'яному стилі, цілком оновлена і помальована. Теж і все церковне подвір'я прикладно впорядковане. Точно о год. 10.30 вся громада і дітвора, на чолі зі своїм парохом о. Луїсом Петром, та під кермою с. Христини, привітали Владика у дверях оновленої церкви: дітвора проспівала декілька пісень, потім п-ство Петро і Іларія Блажек – голова церковного комітету *вітав традиційним хлібом і сіллю*, а накінець слово привіту о. пароха Л. П. Поломаного. Під мелодію діточої пісні всі ввійшли до церкви, де зараз почалась Арх. св. Літургія. По Євангелії проповідував Владика Ґратулюючи за осяг всієї громади, ставлячи за взір наших батьків-дідів-прадідів, які зберегли правдиву віру і правдиву Церкву, та її нам передали. Цей скарб є в наших руках. Його передаймо нашим дітям, онукам і правнукам. Під кінець св. Літургії – традиційне многолітствіє, роздача благословенного хліба, а дітворі ще й цукерків, після чого спільна знімка. Родинний обід мав місце в церковнім павільоні. Між чільними гістьми при головному столі – п. Іриней Захарків, префект муніципія П. Фронтінь. При кінці гостини Владика підписав обидві церковні книги – рахункову і книгу протоколів. Нарід, а зокрема молодь заповняла простору залю майже під захід сонця.

25.01.06 – Тому що о. Протоіг. Мирон Мазур чсвв став обраний на Владика Помічника, вчора й сьогодні, під проводом о. Протоарх. Василя Ковбича, провід Провінції св. Йосифа відбув свою звичайну капітулу на якій обрано нового Протоігумена Провінції св. Йосифа, в особі о. пароха Теодора В. Галицького чсвв. Вітаємо, щиро Ґратулюємо і бажаємо йому р'ясноти Господніх ласк на все нове служіння та найкращих успіхів.

26.01.06 – Ранком, о год. 7-ій, Сл. Божа і євангельська гомілія в каплиці СС. Василянок на Резерві. Потім, впорядкування місцевих церковних скриптур.

27.01.06 – В єпархіальній резиденції зустріч з новоіменованими Владиками Мирном і Дионісієм, з о. Протоіг. Теодором Галицьким і з о. церемонієром Е. Бойко, в справі точного укладення всієї програми торжества хіротонії, як теж і введення, які відбудуться в днях 25-го і 26-го лютого в Прудентополіс, в параф. церкві св. свц. Йосафата.

28.01.06 – День іменин Владики Єфрема і zarazом 44-ліття смерти моєї мами Софії. Вранці, в приватній єпископській молитовні Сл. Божа за бл. п. Софію і всіх спочилих в Бозі з родини.

- О год. 11-ій – св. Літургія в каплиці Провінційного осідку СС. Служебниць, на М. Афонсо, враз із окремою відповідною гомілією. Перед святочною трапезою, в просторім рефектарі слово привіту і святкових побажань висловлених с. Пров. Настоятелькою Еґідією в імені всіх Сестер, вручення подарунків, многолітствіє і святковий обильний стіл. Накінець, слова подяки від Преосвященного.

- Ввечорі, о год. 20.30, в головній залі “Полтави” – іменинове торжество в честь Владики Єфрема, святковий бенкет, з участю звиш 200 осіб: Владика-Номінат Мирон, о. Протоіг. Теодор Галицький, о. Ген. Вікарій Едисон, о. Методій Тихий, о. Марко Ц. Андреїв, о. Василь Бурко, СС. Служебниці на чолі з с. Пров. Еґідією, КСІ з Куритиби, церковний комітет при катедрі, члени “Полтави” і “Барвінку”, малі бандуристи “Фіялка” під проводом п-ни Ізабелі Кривої, представники громади з Пінейріньо, Сан Педро, с. Амелія, М. Афонсо, Віла Офісінас, Абраншес і чимало вірних катедр. Парафії. Свято відкрив о. парох і Ген. Вікарій Едисон, накреслюючи його мотив, після чого виступила на сцені група бандуристів “Фіялка” надаючи краси всьому зібранні. Слїдувало подячне слово Владики солемнізанта, молитва і благословення трапези. Під кінець – многолітствіє і смачний торт. Около 11-ої гості залишали святочну залю і братнє зібрання.

29.01.06 – О год. 10-ій Арх. св. Літургія в сослуженні о. проф. Теодора Ганиша чсвв, в церкві Пресв. Трійці, на Марцеліні, з приводу 40-літньої з ряду вже “феста до тріго”, яка кожнорічно тут відбувається в присутності і з участю надзвичайно великого числа вірних – наших і латинян. Святочну і достосовану до празника проповідь виголосив Владика нав’язучи її до притчі про Сівача. Перед Сл. Божою о. місцевий душпастир вияснив вірним значення і красу того вже традиційного торжества. Прикінці св.

Літургії – роздача всім вірним благословенного хліба, слова подяки о. Теодора і Владики служителя та монополітствіє. Обід для многоти народу відбувся в приміщеннях церковної площі – щедрий і смачний. Перед церквою, на окремім місці, на чепурнім столику стояв макет церкви, яку громада заміряє споруджувати. Його подбав п. Петро і Неоніля Ноґас – голова церковного комітету: а стиль і модель взято з України, точніше з Зарваниці, кудюю п-ство Ноґас проїжджали в серпні минулого року. Щасти, Боже. Зараз з обіду, на спеціально уладженій сцені виступала з рідними танками місцева група дітей “Соловейко”. Мило, сердечно.

30.01.06 – Приязна зустріч і обід на хуторі п-ства Теодосія і Адріяни Галицьких. Учасники – Владика, о. Теодор Галицький, власники хутору і п. Михайло Галицький, рідний брат о. Теодора.

01.02.06 – З обіду до Понта Ґросси, точніше до Дому Молитви СС. Служебниць. Завтра тут благодарственна Сл. Божа з нагоди ювілеїв кільканадцятьох СС. Служебниць.

02.02.06 – О год. 10-ій, в Домі Молитви “Йосафата Гордашевська” в Понта Ґроссі, гарне літургічно-чернече торжество, а саме, Арх. св. благодарственна Літургія в сослуженні 11-ьох священиків – василіян і дієзецальних, включно з двома Владиками-Номінатами – Мироном Мазуром і Дионісієм Ляховичом, та о. Протоіг. Теодором Галицьким, з приводу Ювілеїв посвятного життя Сестер Служебниць, а саме, 15-ьох з ювілеєм 50-ліття, 3-ьох 25-ліття і ще кількох зі звиш 50-літтям пожертвованого Господеві життя.

Попереджаючи Сл. Божу, всіх СС. Ювіляток привітано гарною і зворушливою інсценізацією, а потім зі світлом у руках, під мелодію марійської пісні, впроваджено до каплиці. Зараз почалась Сл. Божа. По Євангелії проповідував Владика: “Світло Вашої посвяти Ви всі вірно і з любов’ю блискучо несете і зберігаєте по сьогодні”. Короткий перебіг всього пережитого від першого дня свого покликання. “Вашої радості ніхто вам не відбере”. Владика долучив і свій ювілей: 56-ліття монашої професії, 55-ліття ієрейських свячень і 34-ліття хіротонії. За все хвала Господеві. Всі разом підносимо золоту і срібну чашу. При кінці Сл. Божої монополітствіє, спільні знимки і благословення світла.

Як завжди при таких нагодах – святочна трапеза в приміщеннях розлогого дому, слово привіту від Провінційальної Настоятельки с. Егїдії Пастух і від мати Ген. Дженис Солюк з Риму, та многолітствіє. Промовляла теж с. Кекилія Замуляк, яка вже від кількох років працює в Донецьку, Україна. Там – місійний осідок СС. Служебниць.

03.02.06 – В передобідній порі прийняв на послухання п-ство Василя Дячука з його дружиною, які прибули з Едмонтону, Канада, щоб вглянути і перевірити хід і успіхи своїх допомог для Комітету Безземельних і інше. Проводив їх п. Віктор Сиротюк, голова УБЦР у Бразилії. Обміна думок, поглядів і... проблем.

05.02.06 – О год. 10-ій Арх. Св. Літургія, пасторальний візит і посвячення угольного каменя під нову муровану святиню в честь Пресв. Трійці, на колонії Сан Жвон до Ріо Кларо, Прудент. Парафія.

Погідна, жарка неділя, багато богомільного народу. Привітальна програма на церковнім подвір'ї. Дітвора в рідних ношах, молодь і старші. Проводять всією програмою місцевий душпастир о. іг. Матей Крефер, о. Луїс Касіян, Катехитки з Прудентополя Гання Дзьоба, Текла Броніцька і Марта Било, які сюди постійно доїжджають, місцевий церковний комітет, Апост. Молитви і місцеві мирянські катехитки Ванесса Кучер і Ганя Кухра. Діточки Даниїла і Карла Брикайло та Марія Анжела вручили Владиці гарні живі орхідеї, потім юнак Карло Ладика відчитав слово від молоді, а Катя Літинська виступала як інсценізаторка Матері Божої під окрему пісню. Дуже вдало. Зараз потім предложення хліба й солі п-ством Євгеном і Теофанією Ладика, а слово на чистій укр. мові – мав п. Іван Кухра, довголітній ревнитель Апост. Молитви.

Служба Божа, в сослуженні двох повище наведених священників, почалась о год. 10.30. По Євангелії, святочна проповідь на тему ваги і значення присутності Божої Церкви, признання глибокої віри наших прадідів і батьків та матерів, скарбу, що його вони нам передали, обов'язок його не занехувати. На кінець, слова подяки і gratulaciy Впрр. Отцям, фундаторам і жертводавцям та всім вірним за святе діло яке виконують і здійснюють. До першого св. Причастя приступило 3-ьох дівчаток і 2-ох хлопців.

Зараз після Сл. Божої Владика уділив благословення всім хворим і розпочато обряд благословення наріжного каменя. Сам

о. душпастир Матей відчитав Грамоту на укр. мові, а потім Антін Михаловський, на португальській. Вся церква уважно вислухала обидвох зачитань. Потім, почавши від Владики і священників всі присутні власноручно підписували документ. Всім жертводавцям проспівано сердечне многолітствіє. Слїдувала спільна знимка з діточками до 1-го св. Причастя, роздача благословенного хліба і традиційне “шурраско” для всього зібраного народу, який розмістився в холодочку буйних дерев довкруги церкви.

Радість на лицах усіх, розмова зі знайомими Владики, який сюди доїжджав тому 40 і кілька років. Хай буде хвала єдиному Господеві і хай він благословить і мило споглядає на всі наші громади. Владика належно підписав усі церковні місцеві книги. Ще під кінець обряду посвячення угольного каменя, п-на Горетті Ладика склала слово подяки для катехиток з Прудентополя і теж для місцевих.

Церковний комітет громади є у слїдуючому складі: п. Євген Ладика – президент, п. Антін Ладика – заступник, п. Карло Ладика – секретар, п. Марі Кухра – скарбник і помічники-дорадники: п. Володимир Кривий і п. Йосафат Кухра.

07.02.06 – Кінцеві оглядини дому в Сан Браз. Купно меблів тощо.

08.02.06 – О год. 10.30 Сл. Божа і відповідна гомілія в Старечому Домі “Св. Покрови” на Марцеліні. Вшанування іменин Владики. Сердечна святкова трапеза.

11.02.06 – В Прудентополіс, в параф. Клюбі “ХІІ Листопада” – з ряду 33 цьогорічний Конґрес Українсько-Бразилійської Молоді (АЖУБ). О год. 9.30 офіційне відкриття. Всіх присутніх учасників 218. Найперш укладено президію Конґресу з чільних громадян, між іншим Владики Єпарха, Владики Помічника Володимира, Владики-Номіната Мирона, консуля України п. Олександра Маркова, п. Андрея Хоми – голови АЖУБ, п. Віктора Сиротюка – голови УБЦР і інших присутніх. Зараз виконано бразилійський, український і нашої молоді гимни, після чого забрав слово привіту Владика Єфрем, п. Консуль, п. Віктор Сиротюк і п. А. Хома. Потім п. Самуїл Семчишин зачитав протокол останнього Конґресу, який відбувся м. року в Каскавел.

Наступила перша з головних промов-конференцій, яку виголосив о. редактор Тарсикій Залуцький. Доцільно й доступно

подав головні точки з історії нашої іміграції в Бразилії, її труднощі, її культурний рівень і її релігійність та прив'язання до своєї Церкви, обряду і звичаїв. Ми не є націоналістами, але патріотами бразилійськими і українськими. При кінці промовець подав практичні висновки, якими маємо руководитись у нашому оточенні. Любити кольори синьо-жовті. Прийде асиміляція, але не погорда своєї ідентичності. Вірно і сумлінно зберігати все, що рідне-своє. О год. 12-ій перерва і обід у параф. павільоні, його зготовили членки Апост. Молитви. У Конгресі цим разом брало участь 11 Отців, декілька СС. Службениць і КСІ. Ніхто не ухилився. По обіді одногодина перерва, а зараз о год. 14-ій друга центральна промова, яку, рівно ж досконало, доступно й практично, виголосив п. Йосиф Вельгач. Його темою: Що і як практично треба робити, щоб зберегти нашу українську ідентичність? Задержався дещо довше над українською сім'єю, вихованням дітей і взагалі поведінки нашої у бразилійським суспільстві, в університетах ітп. Слухачі-конгресисти нагородили промовців щедрими оплесками.

Створено 5 (п'ять) груп-циркулів для опрацювання поставлених запитів. По одногодиннім засіданні вони предложили свої практичні висновки. Групи працювали уважно, спокійно і з заінтересованням. Взагалі, конгресисти поводитись культурно ввесь час. На перервах лунала рідна пісня під проводом п. Самуїла Семчишина. О год. 7:30 солідна і смачна різдвяна вечер'я, а біля год. 9-ої – культурний вечір: першоякісний виступ ВЕСЕЛКИ, ТРІО РОСИНКА і бандуристів. Все на високому культурному і мистецькому рівені. Потім – традиційний баль, який протягнувся поза північ.

12.02.06 – Другий день Конгресу: О год. 10-ій торжественна Арх. Св. Літургія в параф. Церкві св. свц. Йосафата, з участю майже 100% зібраної нашої молоді. До престолу стали Владики Єфрем, Володимир і Владика-Номінат Мирон, о. Домінік Стареправо і о. Маріо Присяжнюк чсвв. Достосовану для численної молоді проповідь виголосив Владика Єфрем. Більшість молоді приступила до св. Тайн. Під кінець св. Літургії, п-ство Василь і Ольга Дячук, і з ними ще дві наші родини з Едмонтону, Канада, вручили о. Парохові Мелетієві Кравчукові чсвв портрет блаженного Владики Н. Будки. Слідувало гучне многолітствіє всій молоді, всім гостям і нашому народові. Зараз – обід у церковнім павільоні, а після обіду останнє засідання Конгресу, висновки, вибір нової управи АЖУБ (яке залишено на неділю 5-го березня в Маллет; тяжко було домоворитись). Наступний Конгрес відбудеться в Іраті. Щасти і благослови, Боже.

13.02.06 – О год 19-ій в церковній залі марцелінської спільноти – збори з участю всіх членів церковного комітету, двох СС. Службниць, о. завідателя Теодора Ганиша чсвв і Владики Єфрема, в справі bliщого рішення відносно будови або ні, нової церкви. Проблема в тому, що уряд муніципалітета Сан Жозе дос Піньяйс ніяк не дозволяє ні руйнувати ні добудувати чи побільшувати вже існуючу нашу церкву. Після довшої обміни думок, рішено поволеньки приступати до будови цілком нової церкви. Проект, вже менш-більш готовий предложив п. Петро Ноґас, голова церковного комітету. Це властиво копія нашої церкви в Зарваниці, Україна. Враз із інженером треба ще простудіювати чимало деталей. Присутні висловили побоювання щодо коштів. Передбачується ще декілька засідань аж поки прийдеться до діла.

14.02.06 – О год. 6.45 Сл. Божа і євангельська гомілія в молитовні, дому "св. Покрови".

- О год. 20-ій, в супроводі о. Пароха Едисона, відвідини сім'ї п-ства Марка і Даніелі Ноґас. Благословення нового помешкання і родинна вечер'я.

16.02.06 – Сьогодні в мене о. душпастир Арсен Крефер чсвв, відповідальний за обслугу наших вірних в Гуарамірін, в Жараґуа до Сул і в Жоінвілле. Вістка радісна і надійна, бо в Гуарамірін, п. Валканая (італієць) має доста велике земельне посідання і заявив, що дуже радо нам відпродасть, з зазначенням, виключно на церкву, около 2 тисячі квадр. метрів. Жадає 35 тисяч реалів. Вскорі треба цю нагоду використати.

18.02.06 – Вранці, о год. 6.30 Сл. Божа і чернеца гомілія в каплиці СС. Св. Йосифа, на Едуардо Шавес. О год. 10-ій зустріч з діворою, яка учащає на навчання катехизму. Гутірка, спів і цукерки. Місцеві СС. св. Йосифа взірцево виконують свою питоменну працю в громаді, зокрема з діворою.

19.02.06 – Празник на Пікірі – благословення і відкриття новоспорудженої мурованої церкви в честь св. Арх. Михаїла. Погідна, соняшна неділенька. О год. 9.45 – прибуття і привітання в честь Владики. Почет провадило наше місцеве юнацтво – кільканадцять мотокейрів. На церковнім подвір'ї – дівочий квартет під проводом Катехиток з Прудентополіс – Текля

Броніцька, Лукія Келтіка і Марта Било. Троє милих дівчаток в рідних ношах – Аліне Прашко, Марія М. Зубик і Суелі Грицина вручили Владиці оберемок пахучих квітів, а п-ство Петро і Катерина Томин привітали традиційним хлібом і сіллю. Потім, обхід довкруги нової церкви, розв'язання символічної стяжки, зачитання офіційної грамоти на укр. мові (п-на Теоніля Мамус), а на порт. п. Антін Михаловський. Підписи й зараз потім Арх. св. Літургія в сослуженні місцевого душпастиря о. Йосафата Воєводи чсвв. Співали співаки приналежні до хору прудетопільської парафії. Впр. о. Йосафат від двох років подає духовну обслугу вірним цієї громади на Пікірі. По Євангелії проповідав Владика Єпарх Єфрем, подаючи основну правду і значення Церкви в житті людини: вона нам постійною пригадкою на присутність Божу і наше вічне призначення. Простора святиня по верхи виповнена вірними, з яких, звиш дві сотки приступило до св. Причастя. По закінченні св. Літургії – традиційне багатолітствіє, благословення хворих і немічних, роздача благословенного хліба, фотографія з дітворою і, як звичаєм, цукерки.

Обід мав місце в парафіяльній резиденції. До столу засіли, крім Владики і о. Йосафата, члени церковного комітету: п. Петро Томин – голова, п. Іван Будняк – заступник, п. Петро Прусналь – секретар, п. Теофіль Здебський – 2-ий секретар, п. Амвросій Броніцький – скарбник, і п-і Тереса Шевчук – 2-ий скарбник. Головним будівничим нової церкви – п. Петро і п-на Анна Бобало. Фестин продовжався ген до вечора. В мирі, в спокої. Загостили, як це часто роблять на це свято, СС. Св. Йосифа з Едуардо Шавес. Хай Боже благословення спочиває на всій цій громаді.

23.02.06 – 17-та річниця від упокоєння бл. п. Владики Йосифа Р. Мартинця чсвв. О. год. 17-ій, в катедрі св. І. Христителя, завпокійна св. Літургія, відповідне слово Владики Єфрема і Панахида. До Сл. Божої, крім Владик Єфрема, стали єпископінюмінати Дионісій Ляхович і Мирон Мазур, о. Протоарх. Василь Ковбич, о. Протоіг. Теодор Галицький, о. Сотер Сідляр, о. іг. С. Цапляк, о. М. Андреїв, о. парох Ілля Маринюк і о. В. Бурко. Присутні теж СС. Служебниці, з Мартін Афонсо, КСІ з Куритиби, Семінаристи Єпархіальні та Василіяни і доста вірних. Побожний настрій, незабутній Архієрей. Службу Божу співав катедр. хор під кермою п. Леонарда Давибіди.

• О год. 18-ій прилітають перші Владики-Гості на торжество хіротонії, яке відбудеться в неділю 26-го лютого, в Прудентополіс. Це якраз Блаж. Верх. Архієпископ Любомир

Гузар, головний святитель, і Архієпископ-Митрополит Філадельфійський Стефан Сорока, з США, другий святитель. Мали прибути ранком, прямо з Н. Йорку, але з припізненням літаків (на 8 годин) прибули тільки над вечором. Їх зустрів Ген. Вікарій о. Едисон Л. Бойко, СС. Служебниці і СС. Св. Анни. Менш-більш в тому самому часі прибула Мати Ген. СС. Служебниць Дженес Солюк і її заступниця с. Розалія Паращук. Обидва Владики-Номінати, о. Протоігумен Т. Галицький, о. Едисон Бойко і о. Протоарх. В. Ковбич були на привітальній гостині/вечері в Ген. Домі СС. св. Анни на Пінейріньо. С. Ген. Настоятелька Акелина вітала Блаженнішого від імені всіх Сестер свого Згромадження. Спільна братня зустріч продовжилась довго у братній атмосфері.

24.02.06 – Вранці обидва Владики – Блаж. Любомир і Преосв. Сорока служили св. Літургію в каплиці головного дому СС. св. Анни. Потім Митрополит Ст. Сорока відвідав епарх. Катедру і Полтаву. По обіді, Блаж. Любомир від'їхав до Прудентополіс і замешкав у головному домі КСІ, повезли його СС. св. Анни. А Митроп. Сорока поїхав до Прудентополя в товаристві Владики Єфрема і замешкав у домі СС. Служебниць. Вечер'я – в КСІ і в СС. Служебниць. Гарна погода сьогодні, і таку саму заповідають техніки на завтра і на неділю.

25.02.06 – Ранком, о год. 10-ій, в пар. храмі св. свц. Йосафата – Введення нових Владик з усім приписаним обрядом. Присутні обидва Владики святителі, очевидно з головним святителем Блаж. Гузаром, Отці, СС. Служебниці, КСІ і невеличке число вірних. Обід/прийом в домі СС. Служебниць. Зараз о год 18.30 обід/прийом у монастирі ОО. Василіян, з участю Владик наших і латинських. Всі Владики латиняни і їхні священики, як теж і наші дуже вигідно замешкали в готелі БУРАК – Власності п-ства Петра Бурака. Подяка щира йому. Ціна надзвичайно доступна.

• Ввечорі, о год. 20.30 – в параф. залі XII ЛИСТОПАДА, прикрашеній і святочно замаєній під проводом КСІ з Прудентополіс – святочна культурна Академія в честь Блаж. Кард. Любомира, всіх митрополитів, Єпископів, зокрема номінованих, і вибраної публіки. Заповідачем всієї програми: п. Маріян Мачула. Виступ був ось так упорядкований: внесення бразилійського, українського, паранського і муніципального прапорів, і національні славні. Виступ бандуристів під проводом п-ни Кекилії Стрихар, параф. дітей Євх. Лицарства, дітвори Інтернату Св. Ольги, параф. хору під батутую с. Селіни Слобода

спдм і молодіжної танцювальної групи ВЕСЕЛКА. Виступ на високому культурному рівені. Заля битком набита. Оплескам не було кінця. Після виступу ряд вірних приступав до Блаженнішого, щоб принаймні коротко привітатись і послухати слівце від нього. Найкращі ґратуляції, признання і подяка всім артистам і КСІ (Інес Ядвіжак, Ганні Дзьоба), їхнім помічницям і управі ВЕСЕЛКИ!

26.02.06 – Рідкісна, небувала в історії української присутності в Бразилії подія, а саме, торжественна хіротонія двох новоіменований Владик – о. Дионісія Ляховича чсвв і о. Мирона Мазура чсвв, в параф. храмі св. свц. Йосафата в Прудентополіс. Чудова погідна неділя. Щоб належно приготувити це благословенне свято, попередили 04 (чотири) збори, в яких взяли участь Владика Єфрем, о. парох. М. Кравчук, КСІ з Прудентополіс, церковний параф. Комітет, декілька чільних наших громадян, ще кількох священиків, представники параф. хору, молодіжної молоді групи ВЕСЕЛКА і М. Дружини. Вся програма св. Літургії і хіротонії була в цілості передана прямо через ТВ ЕДУКАТИВА ПАРАНА протягом безперервних 3-ьох і пів години. Ця передача була на цілу Бразилію і на цілий південно-американський континент, завдяки, п. др. Робертові Рекіон, Ґубернаторові Парани, за старанням экс-депутати п-ні Вери Вітчимишин Ажіберт, яка зараз асесорує секретаріат Ґубернатора. Честь і подяка. Нечуваний осяг!

Точно о год. 9-ій з головних дверей монастиря розпочався величавий похід до церкви: 43 священики, дітвора, молодь, вірні, сестри різних наших Згромаджень, латинські й наші єпископи, і Блаженніший Любомир. Вірних около 4 і пів тисячі! Вся дітвора з синьо-жовтими і зелено-жовтими прапорчиками з могутнім співом супроводжували служителів до головних дверей. Буря оплесків!

У дверях святині п-ство Маріян і Дионісія Мачула зворушливо висловили привітання Блаженнішому, а п-ство Йосиф і Леоні Воганка предложили традиційно хліб і сіль. "Хай ніколи вам не забракне хліба!" – відповів Блаженніший. Церемоніями походу, св. Літургії і хіротонії вміло провадив о. Ген. Вікарій Едісон Бойко. Під милозвучне і ґрімке "Будь Ім'я Господнє!" виконане об'єднаним хором з Куритиби, під батуютою п. Леонарда Давибіди і п. Адама Барана, всі ввійшли до замаєної світлом просторої Святині. На церковнім под'вірії – телевізійна фірма розташувала 02 (два) широкі шатра і вставила в них телевізійні "телони", для вигоди вірним і для змоги могли

слідкувати і участвувати в усій відправі. Передача досконала. Безпроволочно розпочалась торжественна св. Літургія і обряд хіротонії, що його виконали Верх. Архієпископ Любомир, Митроп. Стефан Сорока з Філадельфії і Владика Єфрем. Чин дияконський виконували Отці Валмор Шеремета і Арсен Крефер. Все це під контролею і наглядом о. церемонієра Едісона. Найбільш зворушливі моменти – сама хіротонія з положенням св. Євангелії, “Достойно є” – дзвони, спів і ікона М. Божої.

**Дон Лоренцо Балдіссері –
Апост. Нунцій у Бразилії.**

На самім початку Сл. Божої слово привіту і подяки для Апост. Нунція Дон Лоренцо Балдіссері, всіх Владик, священників і всіх вірних мав Владика Єфрем. Головніші моменти всієї відправи пояснював до телевізії о. Тарсикій Залуцький. Всі Єпископи і священники були гарно розміщені довкруги престолу. Святочну проповідь голосив Блаж. Любомир, а короткий її переклад на порт. мову виконував о. редактор Т. Залуцький.

Належить окремо відмітити, що всі радієві станції з Прудентополіс, а саме, ЗЕЛЕНІ ВЕРХИ, ЕСПЕРАНСА і РЕКОРД, в цілості передавали на своїх хвилях все торжество. Владика Єфрем і нововисвячений Владика Мирон кількаразово подавали коментар по радіо. До св. Причастя приступило звиш дві тисячі вірних. По Сл. Божій обидва нововисвячені Владики вперше, як Владики, промовляли своє єпископське слово, а потім вітались зі своїми батьками, матер'ями, ріднею і вірними. Спільною знімкою з усіма Владиками і молитвою/піснею “Боже Великий, Єдиний”, завершено все торжество в церкві.

На св. Літургії з хіротонією були присутні, крім Блаженнішого Любомира, Митроп. С. Сороки і Владика Єфрема, слідуєчі єпископи: Преосв. Володимир Ковбич, Владика Михайло Микицей – Єпарх з Аргентини, Дон Моасір Вітті – Архиеп. Куритиби, Дон Жайме Коильо – Архиеп. Емерит з Марінґа, Дон Валтер Ебежер – з Уніон да Вікторія, Дон Сергій А. Браскі – з Понта Гросси, Дон Жіованні Зербіні – з Гуарапуави, Дон Франсіско Бах – з Толедо і Дон Вагнер – з Гуарапуави. Щира їм подяка. Щоб показати історію нашого поселення в Бразилії зібраному народові, нашому й чужому, п-на Мирослава Крива

КСІ зорганізувала першоякісний експонат у музею 1000-ліття, який вона заснувала – наочна історія нашої іміграції. Сотні наших і чужих з зацікавленням відвідували і оглядали ввесь зібраний музейний крам: Церква, обряд, мова, пісня, культура, звичаї, школа, народні ноші, різні приладдя ітп.

О год. 13.30 – бенкет у честь нововисвячених Владик і в честь Блаж. Любомира, який саме сьогодні святкує 73-ліття свого благородного життя. Святочний стіл мав місце в параф. клубі “12-го Листопада”, з участю всіх присутніх Владик, багатьох священників, Сестер, КСІ і Гостей – разом 320 осіб. По заспіві “Отче наш” гості засіли до столу. Його пресмачно і щедро зготовив п. Ґлаерте Пентеадо, власник найкращої “шурраскарії” в Прудентополіс. Провідником трапезної програми був п. Маріян Мачула. Під кінець, гарне і повчальне слово промовив Блаженніший Любомир, а вся зала проспівала сердечне многолітствіє.

З обіду, після відпочинку, Блаженніший в товаристві СС. св. Анни, виїхав до Куритиби, а завтра в пообідній порі – до Риму.

Форматура 1-го і 2-го ґрадусів колеґії під проводом СС. Служебниць на колонії Есперанса, Прудентополіс, 14.12.1996 р. Благодарственну св. Літурґію в церкві св. Покрови служив Владика Єфрем.

В той час, Митроп. Стефан, в товаристві Владики Єфрема подався на недалеку Есперансу, бажав побачити нашу бразилійсько-українську колонію. Оглянули гарну стилеву церкву, загостили до СС. Службниць, де й повечер'яли в товаристві обидвох нововисвячених Владик, о. Протоархимандрита В. Ковбича, о. Т. Залуцького, Мати Ген. Дж. Солюк, м. Пров. Р. Паращук, о. Т. Галицького і п-і Марти Кучма, спец-окулісти з Кракова, Польща, своячки тих визначних осіб, які причинились до перенесення тлінних останків блаж. Йосафати Гордашевської з Кристинополя до Риму. Під лагідне світло повного місяця завершився незабутній день-свято. Хай Господне благословення огортає всіх нас.

27.02.06 – Нововисвячені Владики відслужили св. Літургію в молитовні СС. Службниць у Прудентополіс. Потім, Митроп. С. Сорока в товаристві Кир Єфрема виїхав оглянути деякі наші Парафії; очевидно, поспішно, бо дня 1-го березня зазначений відліт у США. Отак, поступили до Іраті, Ріо Азул, Маллет (де оглянули церкву, Семінарію і музей СС. св. Анни), перекуска в СС. Службниць на Дорізони (де також оглянули церкву), до Павло Фронтінь (церква і СС. Службниці) і на Вера Ґуарані (обід і відпочинок у СС. св. Анни). З обіду около год. 17-ої подались до Уніон да Вікторія. Оглянули парафіяльну церкву, Релігійно-Культурний Центр св. В. Великого, приходство. Вечер'я і нічліг в СС. Службниць (Митроп. Стефан).

Слідуючого дня (28.02), о год. 7-ій Сл. Божа в параф. церкві в суслуженні Владики Єфрема, о. пароха С. Гриневича, о. Й. Керницького і о. Сандра Добковського. Слово привіту для Владики Митрополита мав Владика Єфрем. На Сл. Божій були всі місцеві Сестри Службниці, діти інтернату і до 20-тки вірних. Рання пора, візит несподіваний і незапрограмований. Зараз сніданок у СС. Службниць і від'їзд на Каноїнас. Тут у супроводі о. адмін. С. Джміля відвідали дім СС. Василіянок, які нас погостили обильним і смачним столом. Рушили на Папандуву, де оглянули церкву, дім СС. Службниць і широке подвір'я з параф. центром. Звідсіля прямо на славну Ірасему. Тут привітав нас о. парох Я. Приставський зі своєю василіянською братією, погостив традиційним обідом, після чого оглянено місцеву церкву, все подвір'я і Хресну Дорогу. Короткий відпочинок і до Куритиби. Преосв. Митрополит замешкав в єпископській резиденції на Аґуа Верде. Около 20-ої години – прощальне шурраско в одній з кращих "шурраскаріїв" Куритиби, в дільниці Портон.

Дня 1-го березня – відпочинок, сніданок, а потім в супроводі о. Едисона оглядини кращих і важливіших центрів міста Куритиби. Обід, прощання і від'їзд на інтернаціональне летовище Афонсо Пена. Звідсіля до Сан Павло-Нью Йорк, США. Під час всієї вчорашньої і позавчорашньої поїздки Преосв. Єфрем вияснював і толкував та подавав всі важливіші інформації відносно кожної парафії-громади, яку відвідували і якою проїжджали.

02.03.06 – В передобідній порі прийняв на послухання п-у Марту Кучма в товаристві с. Йосафати Пасічної спдм. П-і Марта має заслуги в справі перенесення тлінних останків блаж. Йосафати Гордашевської з Червонограду (Україна) до Риму, до головного дому СС. Служебниць. Оглянуто всі єпархіальні будівлі біля єпископської резиденції.

04.03.06 – О год. 7.30 в семінарійній каплиці – конференція для питомців, а о год. 10-ій Сл. Божа і відповідна проповідь в параф. церкві С. Ісусового, в Маллет, для всієї дітвори, около 130 малят, які учащують на навчання катехизму. Його ревно подають СС. Служебниці й мирянські катехитки під проводом с. Мини. Спільна знімка і традиційна роздача цукерків. По обіді, відвідини хворого (мозковий розлив крові!) о. пароха Сергія Красняка в домі його рідної сестри Марійки на Дорізоні. Владиці товаришив дияк. Іван Басняк. Обильна родинна вечеря в СС. Служебниць, з участю всіх домашніх Сестер під проводом наст. С. Реґіни, дівчат інтернату і о. ректора Йоакима Сидоровича. Служіння диякона на св. Літургії виконував дияк. І. Басняк.

05.03.06 – Неділя. О год. 10-ій, в параф. церкві Пресолодкого. С. Ісусового – Арх. св. Літургія, відповідна гомілія, як уже тут давнім-давнім звичаєм – все передане прямо через хвилі радіостанції Радіо КЛУБИ МАЛЛЕТ, у сослуженні о. Адмн. Йоакима Сидоровича і дияк. І. Басняка. Зараз о год. 14-ій в парафіяльній залі, що на церковнім подвір'ї – збори Управи Асоціації Укр.-Браз. Молоді під проводом теперішньої, яка складається з членів малетинської парафії. Після обміни думок і проектів, Управа Асоціації на дворіччя 2006-2007 перебрала молодь зі спільноти дільниці Бокийрон – Куритиба. Вибір потверджений Владикою Єфремом, який разом з о. Йоакимом брав участь у зборах. Крім того, після висловів подяки для дотеперішньої Управи, зложено привітання і побажання успіхів новій Управі. Дальше слово

передано молодіжній комісії з Іраті, яка предложила свій гарно вже опрацьований проект чергового Конгресу Укр. Браз. Молоді, який запланований на Іраті, в місяці лютому дня 3-го і 4-го 2007 року. В новій молодіжній управі головує Даніела Іванікі (Іваницька), а її заступницею – п-на Ріта Кассія Соакі. Бажаємо найкращих успіхів.

07.03.06 – В єпископській резиденції – перша дружня зустріч Владик Єфрема, Володимира і Мирона для обговорення деяких важливіших справ єпархіального характеру, щодо розкладу праці і служіння. Для загальнішого і кращого спільнопізнання, заповіджено збори єпархіальної ради пресвітерів на день 16-го березня, в резиденції Єпарха.

12.03.06 – Сьогодні 2-а неділя В. Посту – Великопісна Проща на Ітапару. Служить Владика Володимир.

- Сл. Божа і недільна гомілія в Домі св. Покрови на Марцеліні, а потім родинний щедрий обід у п-ства Рафаїла і Н. Крефер, з приводу форматури о. Арсена Крефера чсвв, тепер бухгалтера. У святі учасувала вся блища і дальша рідня о. Арсена, Отці з Бател, СС. Служебниці і Владика Єфрем, який від імені всіх сказав відповідне слово привіту і побажань для о. Солеmnізанта.

13.03.06 – Конференція всіх Єпископів штату Парана. З наших, лиш Владика Мирон брав участь.

14.03.06 – В передобідній порі, враз із о. Марком Ц. Андреїв, навідались до лікувального центру о. Гілерма Трасі. Тут перебуває на відповіднім лікуванні о. Маріо Цюпа і о. Роберт Лукавий. Гарні, позитивні враження.

15.03.06 – Вечером, о год. 19.30, в Студіум-і ОО. Василіян на Бател, привітальна вечер'я в честь нововисвячених Владик Кир Дионісія Ляховича і Кир Мирона Мазура. Офіційне слово мав о. іг. Сергій Цапляк. Учасували в події Владика Єфрем, Кир Володимир, о. Прот. Теодор Галицький і о. Протоарх. Василь Ковбич. Радість велія серед братії.

16.03.06 – В головній залі осідку Єпархії, в Куритибі, збори єпарх. Ради Пресвітерів. Засідання і наради почались о год. 8.30. Всією програмою/тематикою проводив Владика Єфрем. Секретарював о. Парох Януарій Приставський чсвв. Збори пройшли в тихомірній атмосфері.

17.03.06 – В передобідній порі зустріч всіх трьох Владик на розподіл проводу і нагляду над єпарх. комісіями.

- О год. 19-ій, в катедрі – Сл. Божа Ранішосвячених Дарів і Парастас з читанням Пом'яників.

18.03.06 – Ввечорі, о год. 20.30, в товаристві ТПУК, в Куритибі, культурний вечір у честь Тараса Шевченка, зорганізований п. Володимиром Ґалат. Головну і центральну доповідь мала п-і проф. Віра Селянська, з Ріо де Жанейро. Заповідачем всієї святкової програми був голова ТПУК, п. Ізраїл Кравець, а його помічником п. Віктор Сиротюк, голова УБЦР. Владиці товаришив о. Е. Бойко і всі єпархіяльні питомці. Проф. Віра Селянська уклала виставку нею виданих цікавих і цінних книжок.

19.03.06 – Сьогодні Проща-відпуст на Ірасемі. Цим разом, під проводом Владики Мирона Мазура.

- Служив св. Літургію прімарію в катедрі, а потім мав зустріч і доповідь на зборах параф. комісії для родин. Гарна і доста численна участь.

24.03.06 – Вечером, о год. 18.30 Сл. Божа і євангельська гомілія в каплиці СС. св. Йосифа, на Лінії Вікторія, Круз Масядо. Спільна трапеза в товаристві о. Дионісія П. Залуцького, який при місцевій церкві проживає і обслуговує наші церковні громади на Л. Вікторія, 5-ий Вісінал і Антоніна.

25.03.06 – Благовіщення. О год. 10-ій – сповідь, Сл. Божа і великопісна проповідь у церкві св. Арх. Михаїла на Л. Вікторія.

- По обіді навідався до п-ства Леонарда Маценбах. Тяжко хвора мама цієї прикладної родини – п-і Тереса Запоточний-Маценбах.

- Ввечорі, о год. 20.30, в параф. залі нашої церкви в місті К. Масядо (Внебовзяття Б. Матері), святкова родинна вечер'я

зготовлена і зорганізована церковним комітетом для вшанування Владики і всіх тих, які співпрацювали в нещодавно відбутій фесті, дохід якої в цілості призначений на будову нової стилевої церкви. Чистий дохід – 48 тисяч реалів! Щірі ґратуляції і велика подяка. Присутніх звиш 50-тки, враз із СС. Служебницями, які щонеділі і свята подають навчання катехизму при церкві.

26.03.06 – Архіерейські пасторальні відвідини нашої параф. громади на Ріо дас Антас, церква Чесного і Животворного Хреста, з приводу 63-ліття трагедії, яка сталася досвітком дня 28-го лютого 1943 року. Рука якогось безбожника підпалила дім, в якому замешкували СС. Служебниці і декілька дівчаток і хлопчиків. Був це маленький захоронок. Хлопчики врятувалися і дві сестри, а шість дівчат погоріли. З тих, найменша, яку бл. п. С. Амвросія Сабатович хотячи врятувати, згоріла враз із сестрою Амвросією на її руках. Друга сестра, а саме с. Теофілятка Дідик, рятуючись скочила з першого поверху, зломила хребет, сильно потовклась і за кілька днів, серед великих болів відійшла у вічність у шпиталику в Дорізоні. Бл. п. с. Амвросія – правдива мучениця, і погорілі дівчата – теж. Кілька днів перед трагедією кілька тих дівчаток приступили вперве до св. Тайн. Так с. Амвросія як і 6-ьох дівчаток похоронені на місцевім цвинтарі в Ріо дас Антас. Гріб с. Амвросії щоденно вкривається живими квітами; вірні десятками навідуються, моляться, вважають її справді святою і дякують за одержані ласки.

Арх. св. Літургія в сослуженні о. пароха Нівалда і о Іллі Маринюка чсвв, пароха з Мартін Афонсо/Куритиба, почалась о год. 10-ій. Перед головними дверима вітала Владика дітвора, о. парох Нівалдо в імені всіх вірних, а п. Н. Пилипик традиційним хлібом і сіллю. Доста простора церква прямо набита вірними нашими і латинниками. Всі вони пам'ятають трагедію. Достосовану до події проповідь сказав Владика, вказуючи на високу, тиху могилу і на те – що вона означає, що промовляє і чого навчає. Заохотив до молитви за прославу бл. п. с. Амвросії. По Сл. Божій, настав дощик, і всі процесійно подались до гарно прикрашеної могили здвигненої на місці погорілого помешкання і жертв. Тут відправлено Панахиду. На високій могилі вкритій квітами і свічками, видніли виписані імена всіх діточок і Сестри погорілих. Двоє дівчаток, вбрані за ангелят тримали в руках засвічене світло і квітку-рожу. Промовляв ще декілька зворушливих слів один із кривних погорілих діточок. Після всієї літургійної відправи громада гостилась у параф. залі смачним обідом, в яким взяла участь більшість вірних. Зустріч тривала майже до самого вечора. Випогодилось і тепленьке сонечко

показалось із-за хмар. Хай Господня правиця благословить всю спільноту.

27.03.06 – По обіді, враз із о. Марком Ц. Андреїв, виїхали до Гуарамірінь, біля Жарагуа до Сул, у справі закупна землиці під будову церкви – першої нашої церкви в Гуарамірінь. Завтра оглядатимемо терен. Замешкали в відпочинковім хуторі п-ства Йосифа і Діонісії Томків.

28.03.06 – Ранком, після сніданку в домі п-ства Томків, в товаристві о. Арсена Крефера, о. Марка Ц. Андреїв і п. Йосифа, подались до родини Бруна і Есмеральди Валканая. Саме ця родина обіцяла відпродати кусень терену на нашу ціль. Разом був теж п. Петро Феррейра да Сілва, жонатий з українкою, голова церковного комітету. Всі ми подались на оглядини льоток – около 1900 квадр. метрів, нам пропонованих. Земля трохи на схилі, але іншої – годі найти. Ціна, але тільки для нас – 35 тисяч реалів. Дійшли ми до угоди, що залишаємось з льотками, дамо дану суму як безпеку купна, решту Єпархія сплатить до кінця червня місяця 2006 року. Голова комітету п. Петро Ф. да Сілва подбає, щоб префектура щоскоріш почала нівелювати закуплений терен. Дякувати Богові. На його славу і благо св. Церкви робимо цей крок. Закуплені льотки знаходяться в дільниці Віла Фрейтас.

29.03.06 – В передобідній порі оглядали декілька теренів у Жоінвілле. Нашим провідником був п. Аґлаерти Бобато, одружений з українкою – п-і Кекилією Гуйда. Ні один з оглянутих теренів надається і не підходить під будову нашої церкви. Або занадто віддалені від центру (15 км) міста, або непридатні своїм положенням. Треба дальше пошукувати. Тяжко. Дорожнеча.

31.03.06 – Вечером, о год. 19-ій – Великодня сповідь, а потім Арх. Св. Літургія і великопісна проповідь в церкві Христа Царя, на Барра Боніта, прудент. Парафія. Обширна церква по береги переповнена вірними. Аж любо.

01.04.06 – Вранці, о год, 7.30 Сл. Божа і євангельська гомілія в церкві. Почавши від години 9.30 – відвідини дівтори, яка числено зійшлась на навчання катехизму, що його пильно і старанно

навчають місцеві СС. Служебниці і мирянські катехитки. Рекреаційна зустріч з дітворою і традиційна роздача цукерків.

Відвідини п-ства Івана і Селії Михайлишин, лідерів баррабонітської спільноти.

02.04.06 – Надзвичайна подія в Прудентополіс, в параф. храм і св. свц. Йосафата. О год. 10-ій Арх. св. Літургія в сослуженні о. Протоіг. Теодора Галицького і о. пароха Єфрема В. Крефера, відповідна святочна проповідь Владики з приводу прощання о. Мелетія Кравчука, дотеперішнього пароха цієї нашої найбільшої Парафії, а введення і привітання нового пароха в особі о. Єфрема В. Крефера чсвв. Вступне слово мав о. Протоіг. Теодор, по ньому промовляв о Мелетій, а накінець після зложення присяги о. Єфрем. Вся церква прощала і вітала щедрими оплесками. Малі діточки під проводом п-ни Юстини Шпак ксі заспівали дві-три пісеньки вдячності для о. Мелетія, а слово від молоді промовив юнак Н. Бойко. До цієї гарної події, долучився ще один деталь, а саме, сьогодні закінчило передшлюбний курс 53 парі молодят. Всі вони приступили до св. Тайн. До них Владика звернувся окремим словом, а п. Самуїл Семчишин, при акомпаняменті на піано, заспівав "Вірую" і "Просимо Тя Діво". Чудово. Спільний обід для проводу курсу і для молодят мав місце в параф. Клюбі "XII Листопада". Участвував о. Протоіг. Теодор, о. парох Єфрем і о. Мелетій, бувший парох.

05.04.06 – Почавши від год. 8.30, у головній залі нарад Єпархіального осідку, в частинній присутності Дон Моасір Вітті, Архиеп. Митрополита Куритиби, Кир Єфрема, Кир Володимира і Кир Мирона, відбулись збори 32-ох Ректорів різних Семінарій куритибської області, їх зорганізував і мав центральний виклад о. Едисон Л. Бойко, ректор нашої семінарії на тему нашого обряду і його канонічних відносин до Кан. Лат. Кодексу, подав практичні і корисні поучення і вияснення. Слово привіту для всіх учасників мав Владика Єфрем. О год. 11-ій, в рефектарі єпарх. осідку, всіх присутніх погощено смачною і обильною кавою та кутьою, як цього собі бажали. Перед засіданнями, в нашій катедрі всі учасники відбули окрему молитовну програму, яку приготував о. Едисон на основі наших великопісних стихир. Все пройшло в братолюбній атмосфері.

08.04.06 – З обіду, о год. 15.30, в "Полтаві" – зустріч з Парафіальною катех. комісією та з численною дітворою, яка

учащає щосуботи на навчання релігії під проводом КСІ з Куритиби і наших питомців.

09.04.06 – ПАЛЬМОВА НЕДІЛЯ – улюблена всіма нашими вірними. Служив прімарію в катедрі, підчас коли Владика Мирон і о. парох Едисон слухали сповідей.

По Сл. Божій, в залі під катедрою – збори з членами параф. комісії для укр. сім'ї.

10.04.06 – Прийняв на братнє послухання о. Маріо Цюпу чсвв.

11.04.06 – День уродин о. Василя Бурка Нето. Його ми відзначили спільним щедрим обідом-шурраскою в “шурраскарії Пайол”.

12.04.06 – О год. 10.30 сповідь, Сл. Божа і великопісна гомілія в каплиці Старечого Дому “Св. Покрови” на Марцеліні.

13.04.06 – ВЕЛИКИЙ ЧЕТВЕР. О. год. 8-ій, Арх. Св. Літургія в катедрі. Сослужили: Владика Мирон, о. парох Е. Бойко, Прот. Т. Галицький, о. І. Маринюк, о. Сотер Сідляр, о. парох Т. Михайлишин, о. Марко Ц. Андреїв, о. В. Бурко і о. М. Тихий. Присутні були теж василіянські клерики з Бател, наші питомці, СС. Служебниці з М. Афонсо, КСІ і СС. св. Анни. Ще й гарне число вірних. Після відправи о. парох Едисон погостив все духовенство і сестрицтво свіжою кавою в параф. залі.

- Сьогодні досвітком упокоївся в Бозі бл. п. Василь Палюцишин, визначний співак і учасник наших куритибських хорів. Похоронні моління відслужив Владика Єфрем wraz із о. парохом Едисоном у цвинтарній каплиці на Жардінь да Савдаде. Слово прощання сказав Владика. На тім же цвинтарі похоронено бл. п. Василя.

- Ввечір, о год. 19-ій – СТРАСТИ – Читання 12-ьох Євангелій у катедрі. Співано їх на переміну в двох мовах. Чергувались Владика з о. Едисоном. Достатня присутність вірних.

14.04.06 – ВЕЛИКА П'ЯТНИЦЯ. О год. 9-ій – Вечірня (служив о. парох Едисон) і зараз виставлення і обхід з плащаницею. Як завжди катедра переповнена вірними. Проповідь перед плаща-

ницею виголосив Владика Єфрем. До самого вечора тривала адорація: дітвора, молодь-юнацтво, Апост. Молитви, члени комісії укр. сім'ї. Ввесь час тривав набожний молитовний настрій. Та й погідний день сприяв усьому.

О год. 19-ій, перед Плащаницею – Єрусалимська Утреня. Разом з Владикою служили о. парох Едисон і о. Василько. Гарно співали під кермою п. Левка Давибіди, Онуфрія Ноґаса і КСІ.

15.04.06 – Ранком Сл. Божа в домашній молитовні. З обіду, почавши від год. 16.30, традиційне і улюблене благословення і свячення пасхи і різнорідної пасхальної їжі. Свячення відбувалось кількома наворотами. Всіх кошиків – приблизно 500! Соняшна субота. Радість на лицах усіх.

О год. 20-ій – Надгробне. Його служив о. парох Едисон. Зараз потім врочистий обхід довкруги катедри, воскресна утренняя і Арх. Св. Літургія в сослуженні о. пароха Едисона. Святочну Великодню проповідь голосив Владика Єфрем, зараз після Євангелії, яку співано на укр. і порт. мовах. По Сл. Божій, під сердечно співаними воскреслими піснями, Владика мирував усіх вірних. Перед тим, о. парох склав від себе і від усіх парафіян святочні побажання для Владики. Хай світло Христової Перемоги огортає всю нашу Єпархію. Вже ген по півночі почав накрапати лагідний холодний дощик.

16.04.06 – Ранком, о год. 7.15 Сл. Божа в єпископській молитовні. Зараз потім свячене і від'їзд на Іваї, в товаристві сестер Владики Ізи і Тео. Відвідали рідних і кривних.

18.04.06 – О год. 11-ій, Сл. Божа і великоднє слово в каплиці СС. Служебниць на М. Афонсо. Спільна святочна трапеза і взаємні побажання. Сл. Божа в особливий спосіб пожертвована за бл. упокій с. Нарцизи спдм, яка, в молодому віці, відійшла до Господа в четвер, 13.04.06.

19.04.06 – О год. 11-ій Сл. Божа і святочне слово в каплиці СС. Василянок на Бокийроні/Куритиба. Великодній обід, побажання і зустріч з СС. та з дівчатами-інтернатками.

20.04.06 – На руки о. Арсена Крефера чсвв, відповідального за Ґуарамірінґ/Жараґуа, передано вступну суму реалів на вже згоджену льоту/землю під будучу там же нашу церкву.

21.04.06 – Сьогодні традиційний “ЕМАУС” нашого Єпархіального Духовенства. Цим разом його відбуто при нашій Семінарії в Маллет. Зїхались наші священники, питомці і Владики: Володимир і Мирон.

Натомість, Преосв. Єфрем відвідав Старечий дім “Св. Покрова” на Марцеліні і благословив помешкання одного з чільних громадян і членів нашої катедральної спільноти (п-ство Левко і Іванна Давибіда).

24.04.06 – Спільна братня вечер’я в єпископській резиденції з приводу дня іменин о. Марка Ц. Андреїва.

25.04.06 – О год. 18-ій Сл. Божа і відповідна гомілія в каплиці Семінарії св. Свщ. Йосафата, в Куритибі. Після божественної молитви – спільний стіл.

27.04.06 – О год. 13.30, в Архиеп. Палаті, в Куритибі – зустріч усіх членів Архидієцезального Трибуналу, з участю Архиеп. М. Вітті, Кир Єфрема і ОО. Едисона Бойка та Теодора Галицького, постійних членів того ж трибуналу.

28.04.06 – В дорозі на Сан Роке, поступив до рідного брата на Атеррадо Алто, тут пообідав. Дальше поступив на цвинтар Української Вулиці, помолився на гробівці де спочивають бл. п. діди Григорій і Марія Криві та бл. п. батьки Іван і Софія Криві. Ще й навідався до церкви на Укр. Вулиці і до місцевих двох мирянських катехиток Череватих. Вечер’я в СС. Службениць на Сан Роке.

29.04.06 – Ранком, о год. 6.30 Сл. Божа і духовне наставлення в каплиці СС. Службениць на Сан Роке. В товаристві с. Наст. Бернадети оглянули гімназійні забудови та новоспоруджений спортивний гімназіум, який саме завтра (30.04.06) буде торжественно благословенний і відкритий.

Вже в Іваї навідався до хворого латинсько-польського священика сотрудника о. Андрія Камінського.

Вечеря в Новіціяті СС. Служебниць. Нічліг в новіціятській обителі ОО. Василян.

30.04.06 – Рідкісний празник на колонії Капівара, муніципіо Іпіранґа, спільноти приналежної до Іваївської парафії, з нагоди благословення і відкриття новоспорудженої церкви в честь св. Йосифа Обручника. Її будову розпочато в 1998 році за парохівництва о. Януарія Приставського чсвв. Тепленька, соняшна неділя, чисельні вірні – наші і латинського обряду. Владика привітали кінотчики-ґауші у своїх питомих строях і хлопці-мотокейри. Вже біля нової церкви ждала на Владика дівтора в гарних святочних ношах, так само і молодь, комітетові і вірні, на чолі з о. парохом Йосифом Новосадом, о. парохом з Резерви Іринеєм Васильковським і о. Сергієм Іванковим та з кількома СС. Служебницями з Іваї, які сюди зчаста заходять з навчанням катехизму. Дівтора під проводом с. Анни Марії і мирянської катехитки п-і Єлисавети Тарас проспівали декілька діточих пісень, продекламували відповідні до свята вірші, а дівчатка Лукіелля Муссолінь і Марія Якинта Тарас вручили Владичі оберемок пахучих рож. Вітали теж кількома піснями наші юначки – Патриція Кутянська, Жессіка Тарас, Маргарета Бобик, Марія Клавдія Бобик, Розанжела Старушка і Елізабет К. Тарас. Після них виступив перед Владикою, Отцями і вірними дванадцятилітній хлопчина Рафаїл Кутянський – німий і глухий від народження! Під набрану спеціальну мелодію однієї пісні, своїми рухами він висловив досконало свою радість і почування. Всім вірним сльози сплили на лицах. Рік 2006 присвячений людям, які від уродження мають і терплять природні дефекти. Приймаючи від нього букет квітів – Владика його від серця поблагословив. Щирі і буйні оплески понеслися від усіх присутніх. Традиційним хлібом і сіллю вітали п-ство Марію і Єлисавету Тарас – голова церковного комітету, а промову виголосив п. Петро Л. Кутянський. По нім офіційне слово привіту склав о. парох Йосиф Новосад чсвв.

Зараз почався обряд благословення церкви. Всі зупинилися при головному вході. Після приписаних молитов – обхід довкруги церкви, розв'язання символічної стяжки і торжественний вхід. Співаки з Іваї прекрасно звеличили своїми гарними голосами всі частини співу включно з Сл. Божою. Сам о. парох зачитав грамоту події на укр. мові, а бр. Франциск Цапляк чсвв – на порт. мові. Представником префекта з Іпіранґа був п.

верeadор Аїртон Моретто і п. Аржел Грізол. До престолу стали о. Йосиф Новосад – парох Іваї, о. Іриней Васильковський – парох Резерви і о. Сергій Іванків. Приступлено до підпису обидвох Грамот. Вся привітальна програма почалась о год. 9.30, а Сл. Божа о год. 10.30. У своїй проповіді Владика предложив вірним значення Христового Воскресіння в житті Церкви і людини, значення Церкви посеред громади, що вона ставить перед очі і куди нас провадить. Склав ґратуляції Отцям, СС. Служебницям, комітетовим, всім ктиторам і жертводавцям та всім вірним за цінний осяг, заохочуючи до вірності св. Вірі і св. рідній Церкві. Св. Йосиф є нашим покровителем і взором як любити Христа. До 150-тки приступило до св. Тайн. При кінці св. Літургії дано місце на слівце п. Асір, презбітеранського пастора, уділено благословення хворим і немічним, роздано благословенний хліб, відмовлено “Отче наш і Богородице” на випрошення дощу, спільна знімка, дітворі цукерки і кінцеве гучне багатолітствіє. Ввесь народ подався до просторого салону на святочне смачне “шурраско” разом з Владикою, Отцями, Комітетовими і СС. Служебницями з новіціятського дому. Честь громаді. Хай Боже благословення спочиває на ній.

Для інформації: Перші заселення Капіварі нашою громадою почались в роках 1930-1935. Наші родини зайшли сюди з Бельтрону, біля Укр. Вулиці. Ось їхні імена і прізвища: п. Павло Кутянський (в нього ОО. Місіонарі роками замешкували і в його хаті гостились!), п. Іван Старущак, п. Степан Когут, п. Тарсіліо Бенюк і п. Василь Василик. Першу невеличку дерев’яну церковцю побудовано в періоді між 1964 і 1976 р., за обслуги бл. п. о. Христофора Миськіва чсвв. Потім доїжджали сюди з обслугою – о. Матей Дмитерко, о. Атанасій Купіцький, о. Тарсікій Залуцький, о. Домінік Стареправо, о. Януарій Приставський і інші з бігом років. Зараз громада начисляє до 18 родин чисто українських, а 22 родини – мішані. Церковний комітет є в слідуючій складі: п. Маріо Тарас – голова, п. Карло Престес – заступник, п. Йосиф Кутянський – скарбник, п-і Вероніка Кутянська – секретар і члени – п. Іван Старушка Нето, п. Цезар Бенюк і п. Елізій Бобик. Перші єпископські пасторальні відвідини на Капіварі відбулись в неділю 24-го травня 1979 року Владикою Єфремом.

01.05.06 – О год. 9-ій в сослуженні о пароха Едисона в катедрі, проповідь і початок цьогорічної маївки. Одноразовий обхід з Найсв. Тайнами довкруги катебри.

06.05.06 – Традиційне великоднє свячене в парафіяльній залі на Мартінь Афонсо. Його щорічно організує жіноча прицерковна Організація Апост. Молитви. Заля, справді, не дуже то простора, але вся зайнята парафіянами. Розпочато великодню трапезу відспіванням “Христос Воскрес”, а зараз потім Владика Єфрем поблагословив всі страви, до речі, обильно предложені, сказав принагідне слівце і всі засіли до столу. На самім початку, о. парох Ілля Маринюк привітав своїх парафіян і подякував їм за присутність і участь. Владиці товаришив о. парох Едисон Л. Бойко.

07.05.06 – Сл. Божа прімарія в катедрі, о год. 8-ій. Сьогодні “Всесвітній день Молитов за Покликання – священичі і чернечі”. Відповідна проповідь. По Сл. Божій – участь у зборах парафіяльної катехитичної комісії. Обід у Балнеаріо Рівіера – в домі Катех. Теодозії і Мирослави Кр., в товаристві Ізабелі.

12.05.06 – Подорож у малетинські сторони. Обід у СС. Служебниць на Маллет, відвідини хворого о. пароха Сергія Красняка у домі його рідної сестри (тому півтора місяця дістав частинний розлив крові, відняло йому праву руку і ногу!), потім відвідини о. Дмитра Ковальського, пароха Дорізону, і СС. Служебниць, а вечер’я і нічліг у Семінарії, в Маллет.

13.05.06 – Вранці, о год. 6.30 Сл. Божа і духовне слово в семінарійній молитовні, в Маллет. Присутні всі питомці, СС. Служебниці з їхніми інтернатками і СС. св. Анни. Оглядини параф. Церкви, зараз ззовні і з середини оновленої.

Обід у СС. св. Анни на Вера Ґуарані.

О год. 18-ій, Сл. Божа в каплиці Сестер і гомілія Владики на закриття одноденного аскетичного курсу для СС. Юніораток, що його подав о. редактор Тарсикій Залуцький чсвв. Спільна трапеза і від’їзд на Павло Фронтінь. Чай у СС. Служебниць.

14.05.06 – Неділя. О год. 8.30 Сл. Божа і відповідна гомілія в церкві св. І. Христителя на Павло Фронтінь, з приводу Дня Матері і місцевого з’їзду Апост. Молитви. Всі присутні вірні з червоними стяжками і медалями Христового Серця на грудях. “Щиро і глибоко почитаймо Серце, бо поки воно б’ється – є життя”, проповідав Владика.

Зараз потім, Владика виїхав з пасторальною Архієрейською візитою на колонію Сан Роке, приналежну до Верагуаранської парафії, під титулом Пресв. Родини. О год. 10.15 зустрінули Владика Візитатора звиш десять автомашин, а вже на площі призначеної на будову церкви, ждала дітвора в наших строях, молодь і вірні, на чолі зі своїм парохом о. Луїсом Петром Поломаним. Під широко розтягненим шатром стояв гарно уладжений престіл і два ряди лавок для вигоди вірних. Дітвора, під проводом с. Маріяни Зацерковної спдм, і катехиток мирян – Анни Запоточної і Анни Дикої, вітала Владика піснями і віршами. Слїдувало слово п. Префекта Іринейя і п-ї Сандри Захарків, п-ї Вери Запоточної, голови церковного Комітету і слово о. пароха Луїса від імені всієї громади. Традиційним хлібом і сіллю вітали п-ство Йосиф і Тереса Шеремета – заступник голови комітету. Сл. Божу співали наші співаки з Байрро Алто/Куритиба і два василіянські богослови – Йона Чупіль і Ігнатій Малиновський. Святочну проповідь виголосив Владика, беручи за тему День Матері і присутність Бога в житті кожної людини і цілого світу взагалі. Після многолітствія уділено окремого благословення всім немічним і хворим, роздано благословенний хліб і спільно відмовлено моління за душі в чистилищі на випрошення дощу – більш місяця часу як немає краплини хоч би роси з небес. Рільники терплять. Під кінець св. Літургії сердечно промовляв о. парох Луїс Петро дякуючи всім і вся за присутність, участь і молитви.

Землю під нову церкву закуплено старанням Владики Єфрема, о. пароха Л. Поломаного і місцевого комітету, дня 09.02.2002 року, її благочестиво відпродав п. Іларій Черенковський, розмірами 40x60 м (*2.400 квадратних метрів; гл. протокол церк. книги з 2002 року*). Хоч громада вже має готовий і доста просторий павільон, все таки церква є конечна. Щасти, Боже.

По всьому, вся чисельна громада засіла до щедрого і обильного столу, що його вельми старанно приготувало наше завжди жертвенне прицерковне жіноцтво.

16.05.06 – О год. 10.30, Сл. Божа і відповідне євангельське слово в каплиці Старечого Дому в Марцеліні, з нагоди дня уродин с. Агнети спдм (с. Інес). В св. Літургії сослужив вислужений місіонер і протоіг. о. Петро П. Бальцар чсвв, який перебуває в цьому домі на відпочинку. Спільні побажання, многолітствіє, подарунки і святочна трапеза.

Перед від'їздом домів – Владика мав слово до менш-більш 30-ьох професорок, які прибули з Сан Жозе дос Піньяйс оглянути нашу церкву і Старечий Дім.

- Вечером, гість з Канади о. Василь Цимбаліста чсвв зафондував вечер'ю/шурраско в "Пайол", з нагоди своїх відвідин рідного батька, який замешкує на Папандуві, зараз тяжко хворого. Крім о. Василя, товаришами столу були Владика Єфрем, Владика Володимир і о. Протоіг. Т. Галицький чсвв. Заразом попрощали ми Гостя в Канаду, де він вже є легальним громадянином.

18.05.06 – Вечером в товаристві Владики Мирона, навідались до наших хористів, які приготовляються до торжественної св Літургії, яку співатимуть в суботу 20-го травня, о год. 12-ій, у Флоріанополіс, з нагоди 15-го Національного Євхаристійного Конгресу.

19.05.06 – О год. 19-ій благодарственна св. Літургія в катедрі, відповідне євангельське слово і благословення з нагоди Золотого Шлюбного Ювілею п-ства Івана і Теклі Іванцишинів. Потім традиційна маївка. Заслужена в громаді сім'я.

20.05.06 – Ранком о год. 6.00 від'їзд до Флоріанополіс. Владика Єфрем у товаристві о. пароха Едисона, а Владики Володимир і МIRON, окремою машиною, при кермі о. Марка Ц. Андреїв. Погідний хоча хмарний ранок і день. Від нашої Єпархії – 16 автобусів, 17 священників і диякон, звиш 30 Сестер, КСІ, до 730 наших паломників і хор (катедр. і М. Афонсо) під батутуо п. Леонарда Давибіди і п. Адама Барана. Всі щасливо прибули аж до церкви Носа Сеньора де Лурдес у центрі Флоріанополіс. Цим разом Флоріанополіс є осідком XV Національного Євхаристійного Конгресу, який розпочався дня 19-го, в п'ятницю, різними симпозіями. В тій же церкві наша торжественна Архієрейська св. Літургія. Церква, досить простора, по верхи виповнена вірними. Мелодійно плила св. Літургія, набожний євхаристійний настрій. На початку Сл. Божої вступний привіт сказав Владика Єфрем, а головну проповідь виголосив Владика Володимир. Під час св. Літургії п-на Сіда Панкевич ксі, подавала короткі відносні пояснення для вірних латинян. Слово привіту для наших прочан висловив теж місцевий парох о. Марцій А. Віньолі, а вже під час св. Літургії заглянув до нас поспішно Дон Муріло, Архиеп. Флоріанополіс, зрадів нашою кількасотною присутністю, погратулював і подякував. Властиво вся церква приступила до

св. Причастя. Перед кінцевим благословенням і многолітством, представник Організаційної Комісії п-і Н. Н. склала всім нам подяку, вручила Владикам пам'ятку Конгресу, Владика Єфрем подавав ще короткі відомості про нашу церкву в Бразилії і пісню-молитвою "Боже Великий, Єдиний" закінчено рідкісне Євхаристійне свято. Прочани щасливо залишали Флоріанополіс. Владики Володимир і Мирон залишилися на кінцеве торжество закриття Конгресу, заповіджене на завтра (неділя 21-го травня)

21.05.06 – Величаве торжество в Флоріанополіс – закриття 15-го Євхаристійного Національного Конгресу. *(Гляди хроніку Владики Володимира.)*

- Служив Сл. Божу прімарію в катедрі.

25.05.06 – Вечером, о год. 19-ій Служба Божа, Маївка і марійська проповідь у церкві св. Йосифа Робітника, на колонії Лінія "Б". Сьогодні свято Вознесіння і побожний нарід, на переказ переданий їхніми дітьми, які були на навчанні катехизму, численно зійшовсь на відправу. СС. Служебниці так як тут, завжди виконують важливу пасторальну працю в наших церковних громадах.

Перед відправою, Владика відбув збори з місцевим церковним комітетом. Взято до належної ваги деякі справи пасторального і фінансового характеру. Участвував у зборах увесь склад комітету враз із с. Марією Керніцькою спдм, Настоятелькою дому. По закритті зборів СС. Служебниці погостили головуючих членів комісії смачною родинною вечерею. У склад церковного комітету входять слідуочі панове: Йосафат Гикавий – голова, Дмитро Мудрий – заступник, Елсій Лемішка – 1-ий скарбник, Рожерій Стружак – 2-ий секретар, п-і Еленісе Гринюк – 1-а секретарка, п-і Марія Лемішка – 2-а секретарка і 10 (десять) дорадників.

26.05.06 – Їдучи на Палмітал, навідався до п. Йосифа Стадника, заслуженого громадянина всієї нашої спільноти на Лінія "Б", мініціпію Іраті.

О год. 19-ій – Сл. Божа, маївка і відповідна проповідь у церкві св. Йосифа на Палмітал. Гарне число вірних почитателів Преч. Діви Марії. Перед відправою, в залі СС. Служебниць, Владика відбув збори з церковним комітетом, що його очолює п. Клавдій Малко. Темою зібрання – будова нової стилевої

мурованої церкви. Проект готовий, не дуже то поважний фонд заощаджений, доброї волі не бракує. Рішено працю розпочати з новим, тобто 2007-им роком.

27.05.06 – Ранком, о год. 7-ій Сл. Божа і відповідна гомілія – відзначення ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ посвятного життя с. Аркадії Снак спдм. Вся благодарственна відправа відбулась у домашній молитовні. Молитва, вітання, побажання і многолітствіє. По всьому – спільна святочна трапеза. О год 9-ій Владика загостив до просторої залі де зійшлося около 70-теро діточок на навчання катехизму. Разом з милою дітворою: привітальний спів, молитва, запити і слово Владики. По тім – роздача цукерків. Вся ця цінна праця під кермою місцевих СС. Службениць. Честь їм і подяка. З відїздом навідався до п-ства Кармен Магуляк – моя кревна.

28.05.06 – В параф. церкві св. свц. Йосафата – Арх. Благодарственна св. Літургія о год. 10-ій, відповідна святочна гомілія Владики з приводу святкування ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ посвятного життя с. Броніслави Рожи Пашко спдм. Всю врочистість запрограмувала і влаштувала рідня, сестри ювілятки. Служіння дякона виконував нововисвячений дякон Маріо Крік чсвв. Після кінцевого многолітствія промовляла слово подяки с. Ювілятка, а потім спільна історична знимка перед головним входом до храму. Зараз потім вся рідня і запрошені гості подались на хутір п-ства Мар'яна і Діонісії Мачула де відбувся святочний вельми щедрий бенкет. Присутні крім блищої і дальшої рідні, Владика Єфрем, о. Єфрем Крефер – парох, о. Луїс Касіян, дякон Нелсон Петрів, звиш десятки СС. Службениць. Настрій радісний, родинний. Перед молитвою слово привіту для всіх сказав Владика і поблагословив трапезу. При кінці гостини – святочний торт, многолітствіє і вручення подарунків. До вечора вся родина с. Ювілятки втішалась рідкісним Святом.

29.05.06 – Небувала подія – сьогодні Владики Єфрем, Володимир і Мирон мали неабияку честь бути запрошеними і обідати разом з Губернатором Парани п. Робертом Рекіоном у палаті Ігуасу, в Куритибі. Упрограмування цієї зустрічі уклала бувша депутатка п-ї Вера Вітчимишин Ажіберт, яка зараз секретарює в блищих колах паранського Губернатора. Сам п. Губернатор дуже ввічливо прийняв, гостив і розмовляв з нами. З нашої сторони ми склали йому і п-ї Вері сердечну подяку за те, що він даром уможливив пряму передачу на цілу Бразилію всього

тригодинного торжества хіротонії Владик Мирона і Дионісія в неділю 26-го лютого 2006 року. Передача йшла через ТВ ЕДУКАТИВА ПАРАНА.

30.05.06 – З обіду, о год. 14.30, в залі при вулиці Фаґундес Варела, 1878, Жардін Сосіал у Куритибі, п. Авґусто (Ґуто) Пашко, наш молодий і дуже здібний кінеаст, родом з Прудентополіс (Кеймадас), представив для звиш десятки глядачів (між присутніми – Владика Єфрем, о. парох Едісон, естадуальний посол п. Петро Іво Ільків), перший відтвір фільму про нашу іміграцію та її розквіт у Бразилії, сполучуючи її з минулорічною подорожжю українських туристів в Україну і зустріч з нашими рідними. Подорож ця відбулась у місяці серпні 2005 року. Її zorganizувала Агенція ДНІПРО ҐОЛД, з Куритиби. Фільма тривала 2.15 годині. Загальне схвилювання всіх глядачів. Посипались оплески і вислови щирих ґратуляцій і подяки для п. Авґуста і його співпрацівників, як теж і побажання дальших і всекращих успіхів для нашого молодого і талановитого кінеаста. Цю фільму п. Авґусто буде висвітлювати скрізь по наших спільнотах.

31.05.06 – Сьогодні перед вечором, в Уніон да Вікторія, Парана, відійшла у вічність глибоко побожна і покірна монахиня с. Любіна Яцюк зі Зґромадження Катехиток св. Анни. Проходжуючись вулицею, нагло і несподівано дістала мозковий розлив крові і впала. Зараз узято її до шпиталю, але ніщо не помогло. Того самого ще вечора тлінні останки перевезено на Вера Ґуарані і приміщено в каплиці дому Сестер. Тут при домовині Сестри чергувались присутністю і молитвами до самого ранку. О. год. 9-ій, 1-го червня, домовину перенесено до церкви де з участю Сестер, рідні покійної і вірних, 5-ьох священників стали до заупокійної св. Літургії і похоронних молінь, а саме, о. Карло Мельницький чсвв, о. парох Луїс Поломаний, о. Йоаким Сидорович, адміністратор на Маллеті, о. Йосиф Керницький, о. Сандро Добковський і місцевий латинський парох з П. Фронтінь. Прощальну проповідь сказав о. Карло Мельницький, Провідник тих же Сестер. Примірну тиху монахиню похоронено на вераґуаранським цвинтарі побіч своїх співсестер. Вічна і блаженна їй пам'ять.

03.06.06 – Перед обідом, в супроводі о. Марка Ц. Андреїв, посвятив помешкання п. Антона де Карвальо, батька мужа п-і

Антонії Прусналь, яка працює в Філадельфії при нашій там катедрі.

- По обіді від'їхав на Марцеліну. Завтра тут річний празник.

04.06.06 – Архієрейська св. Літургія в сослуженні о. Теодора Ганиша чсвв о год. 10-ій і святочна проповідь Владики. Погідна неділя. Народу, зокрема молоді, не до почислення. Вчора після вечері – зустріч з комітетовими в справі будови нової церкви. Різні пропозиції. Уряд не дозволяє руйнувати теперішню стареньку, а на будову нової немає відповідного терену, хоч проект чудовий – той сам, що в Зарваниці, Україна. Його постарався п. Петро Ноґас, голова церковного комітету.

10.06.06 – О год 8.30, у приміщеннях дому СС. Василянок на Бокийроні, зустріч і важні збори в справі способу перепису СС. Василянкам терену на Бокийрон (Куритиба), на Каноїнас і на Резерві, тобто терену, який стоїть на ім'я Мітри, бо в час закупна і будови, СС. Василянки не були зареєстровані як юридична особа. Розходиться про терени (льотки) на котрих побудований монастир-дім. Ці терени були закуплені фондами Мітри, а будови на них – частинно сплачені Чином СС. Василянок, а частинно засобами Мітри. У зборах взяли участь, крім владики Єфрема, адвокат др. Петро Луїз (католик), бухгалтер Леонард Давибіда, с. Наст. Лукія Цалковська, с. Марія Дмитрів, с. Маргарета Кавецька і п. Алтіно (японець) – голова церковного комітету цієї громади. Вирішили, що краще і практичніше буде простудіювати окремий документ, добре опрацьований, силою якого Мітра передає з усіма правами в дарунку для Сестер ці 3 (три) терени. Цей документ (декларацію) зареєструвати в Карторію де Тітулос і Документос і він матиме юридичну силу. Раз документ виготовлений, необхідно його представити адвокату для уложення деяких можливих клявзуль, напр. в разі браку покликань і т. п.

- Ввечорі, о год. 20.30, в ресторані "Полтава", зустріч членів парафіяльної Комісії Християнської Сім'ї, з приводу Дня Заручених Молодят, слово Владики й благословення святкової трапези. Крім около сотки учасників цього молодечого свята, були присутні Владика Мирон, о. парох Едісон Л. Бойко і п-на Сіда Панкевич ксі, яка належить до комітету цього відтинку пасторально і церковно активної групи. Очевидно – спеціальний торт, побажання і многолітствіє.

11.06.06 – О год. 8-й, прімарія в катедрі і чин посвячення і відкриття частини іконостасу, царських і дияконських дверей. Ці об'єкти є спеціального металевого матеріалу, проект, нарисунання моделю і, до речі, досконале мистецьке виконання і вміщення є ділом п. Софрона Мелека, з Куритиби. Ікони – це твір п. Івана Денисенка, який зараз у похилому віці проживає в США. Чин посвячення відбувся перед Сл. Божою. Вступні вияснення подав о. парох Едисон, а Владика їх почасті доповнив і зараз почався чин освячення, а по нім св. Літургія. У своїй проповіді Владика обширніше і докладно вияснив значення іконостасу, ікон і пресвітерії в церкві, як теж і значення дверей, основуючи своє слово на висловах Св. Письма. При кінці Сл. Божої піднесено многолітствіє авторові іконостасу, його сім'ї та зроблено спільну знимку. Спорудження іконостасу в нашій катедрі було давньою мрією Владики і о. пароха Едисона, який і причинився до скронкретизування цієї обрядової цінності в матірній церкві нашої Єпархії. По Сл. Божій вірні з блища приглядались творові і gratулювали авторові. На запрошення о. пароха Едисона – Владика Єфрем, п-ство Софрон і Тереса Мелек, п-на Сіда ксі спільно погостились щедрим традиційним столом в одній з кращих ресторанів Куритиби. Віримо і сподіваємось, що п. Софрон виконає ще не один іконостас у церквах нашої єпархії. Дай, Боже.

Н.Б. – Дня 09.06 розпочався в Німеччині Всесвітній Футбольний Чемпіонат, а 13.06 бразилійська команда грала проти Хорватії. Ледве-ледве наші бразилійці втиснули 1x0.

15.06.06 – Празник Пресв. Євхаристії. Арх. Св. Літургія в сослуженні о. пароха Едисона почалась о год. 9-й. По Євангелії – євхаристійна гомілія. Прямо вся церква приступила до св. Причастя. По Сл. Божій традиційна Євхаристійна процесія до 4-ьох престолів – перед домом Катехиток С. Ісусового, перед домом п-ства Василя і Марії Крефер, перед Єпарх. Семінарією і у дверях Єпархіяльної резиденції. Спокійна, тиха, молитовна атмосфера при погіднім соняшнім четвергу Пресв. Євхаристії. Так завжди повинно бути і зберігатись, бо Євхаристія – це життя. Євхаристійну проповідь виголосив Владика Єфрем.

• Вечер'я в параф. резиденції о. Петра Карлиссо, члена Архиеп. Регіонального Трибуналу, в товаристві о. Едисона. Присутня мама о. П. Карлиссо і вся блища його рідня.

16.06.06 – В передобідній порі від'їзд на Палмітал (Прудентопіль), обід там же в СС. Служебниць, а з обіду на Пінял Прето-Кадеадо-Ітапара. По дорозі поступив до церкви св. І. Христителя і тут мав милу зустріч з комітетовими, з жіноцтвом і дітворою – всі вони приготувляють завтрішний празник. Дальше поступив до хворої п-ї Юлії Лукавий, вдови по бл. п. Василеві Лукавий – заслужені члени нашої церковної громади.

17.06.06 – Почавши від год. 9.30 – відвідував дітвору в місцевій школі на Палмітал, яка зійшлась на навчання катехизму. Хоча холодний і мрячний день – до шістдесят малят. Щиро вже роками і роками трудяться тут СС. Служебниці, а їм допомагають кілька катехиток мирян.

- Ввечорі, о год. 19-їй – в церкві Внебовзяття М. Божої, на Ітапара, Сл. Божа і відповідна гомілія Владики, а потім щира розмова з вірними, згадуючи незабутнє минуле ітапарської громади, з часів 1953-1954 років, коли то, як священник, двічі відвідував всі тутешні родини з йорданською водою. Згадували сердечно бл. п. о. Венедикта Мельника чсвв, найбільш заслуженого душпастиря нашої громади, бл. п. бр. Лаврентія Струка чсвв – засновника хору на Ітапарі, і останньо о. П. Бальцаря чсвв, якому громада завдячує спорудження теперішньої гарної мурованої святині.

18.06.06 – Річний празник при церкві св. Івана Христителя на Пінял Прето, іратійська парафія. О год. 9.30 Владика зустрінула молодіжна група з Агуа Мінерал/Ітапара, яка прибула щоб співати Арх. св. Літургію, а в дверях чепурної церкви вітала співом і декламацією група діточок. Потім вітав Владика теплими схвильованими словами п. Теодосій Петранський – ревнитель Апост. Молитви, юначка Летіція Слота, а накінець теперішній душпастир цієї громади о. Карло Мельницький чсвв. Хлібом і сіллю – п-ство Павло і Клеонісе Мазур, голова церковного комітету. Старшим братом/захристіяном – п. Іван Дерка і П. Королук, а катехиткою/мирянкою – Теофіля Леуш. Точно о год. 10-їй, в сослуженні о. Карла, місцевого душпастиря, почалась Арх. св. Літургія, яку відспівував молодіжний гурток з Агуа Мінерал. Святочну гомілію, підкреслюючи характер і чесноти Покровителя св. І. Предтечі, виголосив Владика зараз після Євангелії. Около сотки вірних приступило до Причастя. По Сл. Божій – благословення хворих і немічних, роздача благословенного хліба, многолітствіє, спільна знимка, а для дітвори цукерки. По обіді, вірні поспішали до церкви прохаючи

окремого благословення для своїх родин. Традиційний фестин на церковні ціллі продовжався до самого вечора. Народ гостився і готорив під веселу музику передану голосниками. Наше прицерковне жіноцтво приготувало і погостило чільніших громадян, в тому членів церковного комітету і Владика, смачним обильним столом.

Громада начисляє около 60 наших родин. З того – декілька мішаних. Церковний комітет у слідуючому складі: п. Павло Мазур – голова, п. Віктор Дядьо – заступник голови, п. Сергій Кушла і п-і Клеонісе – скарбники і п-і Клеонісе Мазур – секретар. Першу церкву тут побудовано в 1951-1952 роках (дерев'яну) за обслуги о. Бориса Коція чсвв, а теперішню відкрито і освячено Владикою Єфремом дня 5-го грудня 1993 року. В громаді солідне християнське життя.

19.06.06 – Вранці, о год. 6-ій, сл. Божа і євангельське слово в каплиці СС. Служебниць на Палмітал – день уродин с. Никодими Снак спдм.

21.06.06 – На окремім послуханні о. адм. Арсен Крефер чсвв. Він саме здав звіт з ходу справи виплати останньої рати за нещодавно Єпархією закуплену землю під будову нашої церкви на Гуарамірін, біля Жарагуа до Сул, Санта Катерина. При тім обрано спільно з громадою покровителя цієї нашої наймолодшої церковної спільноти. Цим покровителем буде Покров М. Божої – Носса Сеньора Протетора. Заразом, о. Арсен предложив можливість набуття або, дай Боже, одержання даром від Префектури доста обширного шмату землі під будову нашої церкви в самім місті Жоінвілле. Йдуть урядові пертрактації в тій справі.

23.06.06 – О год. 19-ій, в церковнім павільоні нашої громади на Палмітал, прудент. Парафія, загальні збори з участю о. пароха Єфрема В. Крефера, о. Атанасія Купіцького, місцевих СС. Служебниць, всіх членів церковного комітету – теперішнього і попереднього, та декільох чільних громадян, у справі розпочаття будови нової мурованої стилевої церкви на цій колонії. Після довшої розмови і дискусій, рішено, за спільним явним голосуванням, починати цю нашу будову в січні-лютім 2007 року. Зі старої (дерев'яної) церкви використати матеріал, який буде корисним для нової будови, а решту продати. Написаний протокол зачитано і всі присутні поставили свій власноручний

підпис. Зараз потім, всі присутні засіли до щедрої вечері, яку старанно і смачно зготовило прицерковне жіноцтво. Проект нової церкви – готовий. Він у формі хреста, щоб зберегти проект першої церкви на Палмітал.

Вся громада з зацікавленням і з ентузіазмом очікує розпочаття нової Господньої святині. Готова в міру спроможностей співпрацювати.

24.06.06 – Ранком, о год. 7-ій Сл. Божа і духовне слово в каплиці СС. Службниць на Палмітал.

- В Куритибі, при нашій катедрі – традиційні барракіняс, з приводу завтрішнього празника св. Івана Христителя, покровителя катедр. Парафії і покровителя нашої Єпархії. Доста пригожий і погідний вечір. А народу – як бджіл у вулю. Минала північ, як народ розходився домів.

25.06.06

Річний празник РІЗДВА СВ. ІВАНА ХРИСТИТЕЛЯ в нашій катедрі. О год. 10-ій торжественна Архієрейська св. Літургія в сослуженні о. Пароха Едисона Л. Бойка, о. Марка Ц. Андреїва і о. Василя Бурка. Милозвучно співав катедральний хор під батуютоу п. Левка Давибіди.

Святочну проповідь – на рідній і на порт. мові мав Владика Єфрем. В ній Владика висвітлив вагу християнської сім'ї-родини, а особливо підкреслив слова "Що буде з тієї дитини?" – переважливе питання наших часів.

У св. Літургії взяли участь представники наших церковних громад з Куритиби, як теж і СС. Службниці та СС. Василіянки.

Народ гостився в приміщеннях катедральних забудовань і подвір'я, а чільніші гості, на запрошення о. Пароха Едисона, в ресторані "Полтава". Гармонійно і спокійно пройшов празник.

Належить підкреслити з признанням старання і упрограмування всього празника о. Парохів Едисонові, катедр. церковному комітетові та й усім вірним за гармонійну і щирну співпрацю.

26.06.06 – З ходу Всесвітніх Футбольних Змагань, сьогодні Україна здобула 3 (три) bramки проти 0 (зеро) з швайцарською командою. Менш-більш.

29.06.06 – О год. 10.30 Сл. Божа і гомілія в Домі св. Покрови, на Марцеліні. Присутнє теж гарне число вірних. Сьогодні ж празник свв. Верх. Апост. Петра і Павла. По обіді, враз із мулярем п. Іринеєм Білецьким, оглянено деякі частини забудовань, яким треба зробити поправки. Час робить своє.

- З України наспіла вістка, що саме сьогодні в обідній порі, около 12-ої години, в Тернополі упокоївся в Бозі, після тривалої серцевої недуги, Владика МИХАЇЛ САБРИГА чні, Єпарх Тернопільсько-Зборівський, на 66-му році життя. Похоронні моління і св. Літургія в Тернопільській катедрі відслужилась дня 1-го липня, а останні моління, св. Літургія і Похорон у Зарваниці. У крипті Святині Богоматері зложенні тлінні останки. Вічна і блаженна тобі пам'ять, Архирею!

01.07.06 – О год. 20.30, в Клубі "Сіркуло Мілітар", в Куритибі, родина п-і Павліни Кучинської, влаштувала гарний, достатній і щедрий бенкет з приводу 80-літнього ювілею щасливого життя своєї рідної мами Павліни. Виховала і своїми трудами і жертвою вспіла всім своїм шістьом дітям дати університетську освіту. Перед благословенням трапези, Владика сказав слово привіту і побажань для визначної ювілятки. По гостині присутні проспівали гучне многолітствіє. Владиці товаришив о. Парох Едисон Бойко.

Сьогодні Команда Франції послала національну браз. команду, з поганим лицем, до дому: 1 X 0!

02.07.06 – Примарія в катедрі, а зараз потім – збори Апост. Молитви. Обід у Пров. Домі СС. Служебниць на М. Афонсо – Свято Українських Святих, в тому спів-засновниці Згромадження – блаж. Йосафати.

- Присутність на загальній пробі всіх танцюристів і бандуристів ПОЛТАВИ – молодь і дітвора танцюристи-бандуристи – около 200 членів. Вони всі виступають в Театрі Ґуаїра в середу 5-го липня, о год. 20.30. Щасти, Боже. Обов'язковою є наша присутність і піддержка наших молодіжних і діточих спільнот. Якщо занедбається цей відтінок пасторальної праці – будемо колись жалітись і оплакувати!...

05.07.06 – Сьогодні в вечір, о год. 20.30 – фолкльорний виступ ПОЛТАВИ – дітвора, бандуристи "Фіялка", підлітки і юнацтво – всіх звиш 200 компонентів. Цей цьогорічний виступ у Театрі

Ґуаїра вшанує і відзначає 25-ліття, тобто СРІБЛИЙ ЮВІЛЕЙ від заснування ПОЛТАВИ. На сцені зображене українське село, а в його центрі церква. Великий вінок з квітів огортає число 25. Треба добачити щось цінного в плані юнацтва: наша Церква. Це багато говорить про їхнє переконання. Мистецький виступ тривав точно півтора години. Просторий театр прямо виповнений гладачами нагороджував кожну виконану точку щедрими оплесками. Признання і честь батькам і їхнім дітям. Належне підкреслення ось такого деталю: перед виступом, не тільки цим разом, але перед всіма виступами ПОЛТАВИ в Ґуаїра, управа просить Владика і о. Пароха, щоб зібрану на сцені всю групу поблагословити і спільно проказати Отче наш і Богородице Діво, та сказати їм слово підбадьорення. Промовляв теж відданий ПОЛТАВІ координатор і опікун п. Едисон Вістуба. Хай Господнє благословення спочиває на нашій молоді.

07.07.06 – Владика в Сан Павло. Вранці св. Літургія і євангельське слово в каплиці СС. Службениць, спільний сніданок і оглядини будівлі, тобто, гімназії СС. Службениць. Її забудовання значно побільшені й поширені.

В супроводі о. пароха Антонія Назарка, Владика був в американського консуля, у справі одержання візи до США. Треба глибоко кланятись американській владі!...

- Ввечір, о год. 19-ій урочистість у лат. катедрі в Куритибі, з нагоди прибуття на стало Дон Дірсев Вежіні, помічника Куритибської Архідієцезії. Владика Мирон учавствував у всьому тому торжестві.

08.07.06 – Відвідини Дому "св. Покрови" на Марцеліні. Тут п. Іриней Білецький, муляр, виконує деякі поправки в будові, якій вже ось-ось 20 років. Нормальна праця.

- Ввечір, о год. 20.30 – відвідини і вечер'я в домі п-ства Еліяни і Н. Веренька, в товаристві о. пароха Едисона. П-і Еліяна є кузинкою Владики.

09.07.06 – Служив Сл. Божу прімарію в катедрі, а зараз потім участь у зборах пасторалі української сім'ї. Спільна традиційна кава і збори.

Великий братній обід у ресторані Полтави, з участю Управи, всієї молодіжної фолклорної групи, обидвох Владик і о.

пароха Едисона. Ця зустріч є для ще більшого об'єднання і скріплення всього молодіжного полтавського ансамблю. Чергувались промови, ґратуляції. Окреме слово промовляв кандидат на естадуального посла Парани – др. Пилип Лукаш з Іраті і його подруга Маріза, зараз віце-префект іратійського муніципія. На жовтень місяць ц. року вплановуються окремі святкування, коли ПОЛТАВА святкуватиме 25-ліття від свого заснування. В плані – благодарственна св. Літургія з участю всіх полтав'ян – сьогоднішніх і з минулих років. Дай, Боже, найкращих успіхів.

- Около год. 17-ої “фіналіссіма” всесвітнього футбольного чемпіонату: Італія 5 X Франція 3 (пеналті!). Наші бразилійці – встидно й казати!

11.07.06 – Відвідав тяжко хворого п. Івана Ілків, у шпиталі Круз Вермеля, в Куритибі. Уділив майже вмираючому Тайну Оливо-помазання і Відпуст Повний. Години йому почислені.

13.07.06 – Ранком, о год. 6.30 Сл. Божа і євангельське слово в каплиці СС. Василянок у Резерві. Потім, трактування справ земельних всієї парафії з осідком у місті Резерві.

15.07.06 – Вручення Владиці Єфремові вишиваного престольного обруса для каплиці в резиденції Владик емеритів, в дільниці Сан Браз/Куритиба. Цей мистецько вишиваний обрус справили спільно члени Апост. Молитви при катедрі (1.000,00) членство Пань (500,00) і катедра св. Івана Христителя (500,00), а вручила п-на Анна Гаврилюк ксі. Щира подяка.

16.07.06 – Служба Божа прімарія в катедрі. Звичайна неділя.

20.07.06 – Бразилійською летунською компанією ТАМ – відліт Преосв. Єфрема до Сан Павло/Н. Йорк. Вечером, о год. 19-ій ам. часу, літак приземнився на безмежній лет. площі Дж. Кеннеді в Н. Йорку. Зустрінули Владику о. іг. Вернард Панчук і о. Домінік Стареправо. Замешкав у монастирі ОО. Василіян при 7-ій вулиці.

21.07.06 – Ранком, о год. 7.45 – Сл. Божа у параф. храмі св. влмч. Юрія.

22.07.06 – Порядок як вчора. Обід у новіціятській обителі, в Глен Ков. Зустріч з новаками, оглядини провінційного осідку.

23.07.06 – Неділя. О год. 10-ій Арх. Св. Літургія і проповідь у церкві св. влмч. Юрія. З обіду, оглядини міста Н. Йорк, зокрема місця де стояли 02 (дві) колись найвищі будівлі світу, знищені дня 11-го вересня 2001 р. терористами, на жаль вишколеними самими американцями.

24.07.06 – Короткі відвідини Владик Василя Лостена і Павла Хомницького в Стемфорді, зустріч і розмова з Катехитками С. Ісусового, обід і від'їзд до Філадельфії. Тут замшекав у монастирі СС. Василіянок на Факс Чейс. Вечеря враз із усіма Сестрами дому.

24.07.06 – О год. 6.45 Сл. Божа, Утрення і духовна гомілія в молитовні обителі СС. Василіянок. Вечером відвідини п-ства Богдана і Стефи Керніцьких і там же вечер'я.

25.07.06 – Ранішній порядок як учора. Горяч-духота.

26.07.06 – Сл. Божа, духовне наставлення і утрення. Обід у палаті філадельфійського Кардинала Юстина Реґалі, а потім враз з усіма Архиепископами, єпископами і священниками, в катедральній базиліці свв. Апост. Петра і Павла – єпископські свячення Дон Даниїла Е. Томас, помічника філадельфійської архидієцезії. У торжестві участвовали Владика Василь Лостен, Владика Павло Хомницький і Владика Іван Бура. По всьому – відвідини Митрополита Стефана Сороки і від'їзд на Факс Чейс. Ще перед полуднем навідався до дому СС. Місіонерок Б. Матері, з якими оглянув архієпархіальний музей.

27.07.06 – Ранком Сл. Божа й утрення в каплиці СС. Василіянок, в сослуженні о. капеляна Івана Кащака.

28.07.06 – Як учора. Вологість не до поняття.

29.07.06 – Ще перед обідом відлетів до Шикаґо. Тут мене зустрінула моя кузинка Маргарета Крива. Обильна вечер'я в ресторані. Замешкав у параф. приходстві, відвідавши найперш Владику емерита Кир Іннокентія Лотоцького. Довго-довгенько розмовляли.

30.07.06 – О год. 10-й Арх. Св. Літургія і проповідь у катедрі св. Отця Миколая. Обід у приходстві в товаристві Владики Іннокентія. Відпочинок. Потім подались до дому доні кузинки Маргарети, Марінейз, і тут щедра й смачна гостина враз з усією родиною (барбик'ю і інше). Нічліг у домі Маргарети.

31.07.06 – Сніданок у Маргарети, летунська площа О'гер, і відліт до Філадельфії.

01.08.06 – У Філадельфії, в монастирі СС. Василіянок.

02.08.06 – Вранці Сл. Божа, утренняя, гомілія і прощання. Зараз по обіді автомашиною до Н. Йорку, в супроводі с. Теодозії і с. Михаїли. Знову моє перебування в гостиннім домі ОО. Василіян при соборі св. Юра.

03.08.06 – Ранком Сл. Божа в св. Юра, сніданок і обід в монастирі, а в год. 15-й відїзд на аеропорт Дж. Кеннеді, у супроводі о. Маріо Дацишина і о. Жовіна Ференца. Бувай здорова, Америко. Літак рушив о год. 23-й.

04.08.06 – О год. 10.30 спокійно приземнилось на летовище в Сан Павло (Ґуарульос). Зараз на другий літак і о год. 12.30 ми вже в Куритибі. Хвала і подяка Господеві. Подорож була щасливою і корисною.

05.08.06 – Впорядкування валіз і всього накупиченого в час подорожі.

• Ввечорі, о год. 20.30, в залі ТПУК – традиційний український стіл з участю менш-більш 90 осіб з нагоди відїзду 10-ьох українських студентів в Україну. В понеділок 7-го серпня вони

відлітають. На бенкеті був теж о. Едисон Бойко, о. парох Ілля Маринюк і о. гість з Риму Порфірій Підручний. Щастя їм, Боже.

06.08.06 – О год. 10-й – Арх. Св. Літургія, відповідна святочна проповідь і пасторальний візит в параф. церкві св. Анни, на Пінейрінью, Куритиба. Підвіз мене п. Іван Гавдида. Перед престолом відбулась уся традиційна святкова привітальна програма: голова церковного комітету п. Іриней і п-і Йосифа Іванків – хлібом і сіллю, дітвора під проводом с. Татіяни Боднар гарно виконала декілька пісень і віршів, накінець о. парох Теофіль промовляв в імені всіх парафіян. Зараз почалась Арх. Св. Літургія, яку прекрасно відспівував молоденький хор під батуютою юнака Едуарда Макс Чупіля з Маффри. Святочну відповідну до празника проповідь виголосив Владика, пригадуючи історію і розбудову цієї парафії, всіх фундаторів, всіх Отців, які тут служили та СС. Св. Анни. Накінець прекрасне тріо: св. Анна, Преч. Діва і Христос – це все вказує на справдішнє родинне свято. Хай у ній завжди буде Христос і Марія. До 200 вірних приступило до св. Причастя. Після многолітствія – благословення овочів і “Боже великий, єдиний”. Нарід прямо заляг всю площу. Не було кудою пройти. Обід у приміщеннях Парафії, з участю о. пароха Едисона Бойка, о. пароха Т. Михайлишина, о. Арсена Крефера, о. Марка Ц. Андреїва і о. Теодора Ганиша. Післяобіднє традиційне “кафезінью” в сусідному домі СС. св. Анни, з участю с. Ген. Акеліни Пелех. Саме при параф. церкві св. Анни знаходиться Головний дім Згромадження СС. Катехиток св. Анни. Гарна і чисельна громада.

10.08.06 – Ранком о год. 8.30 св. Літургія в катедрі в сослуженні Владик і священників, з участю Сестер, КСІ і представників-мирян. Відповідне євангельське слово Кир Єфрема. Зараз потім, сніданок у залі біля катедрального подвір’я, гутірка, молитва і відкриття З’їзду, яким, як і кожного року проводить Владика Єфрем, згідно з програмою укладеною і висланою всім священникам, СС., КСІ і мирянам ще 10-го червня ц. року. Секретарем Соборчика – п-на Філомена Процик ксі. Головну і центральну доповідь предложив парох П. Бранко – о. Йосафат Гавдида. Тема: Служба Божа – як Жертва. Після перерви на “каву” учасників розподілено на групи. Всі працювали і студювали предложені запити. Обід у ПОЛТАВІ в год. 12.30.

З обіду, почавши від год. 14-ої – засідання, перерва, а в год. 16-й пленаріум. Тему широко дискутовано, а накінець укладено кілька рішень і постанов, яких зачитано, доповнено і

апробовано. Біля год. 18-ої – молитва і закриття засідань нинішнього дня. Вечер'я в Полтаві. Всіх учасників Соборчика: 80.

11.08.06 – Продовження Соборчика і засідань виключно для Отців почавши від год. 8.30. Голови Єпархіяльних Комісій подавали звіт зі своїх праць і діяльностей, заслухували різних запитів, головню щодо літургичних справ, рубрик, поведінки священика, його постави, його служіння ітп. Обширніше продискутовано справу видання українсько-бразилійського службника і дійти до того, щоб у Прудентополіс друкувати витяг із службника на кожную неділю і свято та розсилати до всіх Парафій. Так оминеться замішання. Внедовзі по соборчику будуть видані постанови і рішення, та повідомлення про різні біжучі справи.

Вчора під час пообідного засідання загостив до залі нарад п. Рубен Мояно та, на прохання о. Йосафата Ґавриди, говорив про релігійний туризм. Не доречно. А сьогодні загостив п. Марсіліо Соариз, маляр який предложив свою технічну працю у малярстві заявляючи готовість розмальовувати, де потрібно, наші церкви. Засідання і праці закрито о год. 12.30. Слідувало слово подяки Преосв. Єфрема і запрошення на обід у Полтаві. Подяка о. парохів Едісонові за підготовку залі, перекусок і обід. Учасників – 30 священиків.

12.08.06 – О год. 19-ій Сл. Божя і гомілія в церкві Внебовзяття Б. Матері на Кравейро, ірасемська парафія. Особливе намірення – випрошення спокійного і лагідного дощу.

13.08.06 – Арх. св. Літургія і відповідна гомілія в церкві св. влм. Димитрія на Помбас, ірасемська парафія. Це саме 7-ий день після смерти п. Михайла Ляховича – батька Владики Дионісія Ляховича. В запокійній Сл. Божій сослужив рідний брат Владики Дионісія – о. Антін, який прибув з Буенос Айрес. По Сл. Божій відслужено Панахиду, освячено овочі і зілля. Перед св. Літургією дівтора вшанувала кількома піснями і декламаціями ДЕНЬ БАТЬКА. Програму опрацювала п-і Климентина Ляхович і Лідія Васильковська. Родинна трапеза відбулась у домі п-і Климентини Л. Кориновської. З поворотом, Владика поступив до СС. Службниць на Папандуві.

15.08.06 – Внебовзяття Богоматері, особливий празник Згромадження СС. Служебниць. Все величне торжество відбулося в Домі Молитви, в П. Гроссі. Архієрейську св. Літургію попередив вхід 4-ьох Сестер проваджених їхніми батьками до середини молитовні. Слідували теплі слова с. Селіни вияснюючи всім присутнім значення покликання до богопосвятного життя. Точно о год. 9.30 розпочалась вся вступна програма, а зараз потім Арх. Св. Літургія в сослуженні о. Порфірія Підручного – гостя з Риму, о. пароха Сергія Т. Іванчука, о. Антонія Роїка, о. Маркіяна Пенцака, о. Боніфатія Залуцького, о. Карла Мельницького, о. Йосифа Гадади і о. Сандра Добковського. Молитовня виповнена до вінця вірними: батьки і рідня Сестер монашествуючих, около сотки СС. Служебниць і кілька Отців латинського обряду. По тропарях – зворушливий обряд складення довічних оботів. Їх радісно і щасливо склали слідуючі Сестри: Івоне Опушкевич, Алзіра Полюга, Анжела Ковальчук і Марсія Нагірна. По Євангелії святочна проповідь Владики Єфрема: велич і цінність пожертвування, ходячі Євангелії по світу, велика і сильна любов, а нагорода – з тілом і душею до неба! Вся молитовня приступила до Причастя. Окреме, милозвучне “Достойно є”, а по св. Причастю інсценізація – вибір і післаництво пророка Єлисея. Чудова і зворушаюча сцена, підготовлена с. Селіною. По Сл. Божій многолітствіє, освячення квітів, спільні знимки, вітання і гимн Згромадження.

Для всіх присутніх і учасників празника – святочний, щедрий і смачний обід, краяння і смакування празничного торта, кінцеве многолітствіє в різних мовах. Довго-довго тривала радісна розмова і коментарі про рідкісне свято. Найщиріші ґратуляції і побажання Сестрам довічних обітів. Хай постають нові кадри душ великих ідеалів.

18.08.06 – В дорозі на Ітапару поступив до дому СС. Служебниць на Палмітал I, на Кадеадо, до двох родин, а нічліг в Ітапарі.

19.08.06 – Ввечорі, о год. 19-ій в церкві Внебовзяття Б. Матері, сповідь, Сл. Божа і проповідь.

20.08.06 – Річний празник на Ітапарі: Внебовзяття Божої Матері. Чудова погідна неділя. Побожний народ зїжджається звідусіль. Точно о год. 9.30 почалась привітальна програма в честь Владики – дітвора своїми співами і декламаціями, п-ство Теодосій

і Марія Ганиш – традиційним хлібом і сіллю, а місцевий душпастир о. Карло Мельницький чсвв – в імені всієї ітапарської спільноти. Під побожну мелодію “Під Твій Покров”, яку виконала дітвора під проводом СС. Служебниць, всі подались до середини церкви. Завітала теж гарна група “Третього віку” з Гуарапуави – жінки й чоловіки. Вся церква побожно співала Сл. Божу, яку служив Владика в сослуженні о. Карла Мельницького. У своїй празничній проповіді, на двох мовах, Владика звеличив вхід Пречистої до неба з тілом і душею та завершив своє слово вказуючи, що призначення кожного з нас є прямо таке саме. Знаймо наші обов’язки і дорогу якою маємо прямувати. Поважна скількість вірних приступила до св. Причастя.

Святочний обід мав місце в широкім церковнім павільоні з участю Владики, Отця пароха, СС. Служебниць, гостей з Франції (п-ство Володимир і А. Лукавий), гостей з Гуарапуави і звиш сотки вірних. Належить відмітити велику скількість дітвори й молоді. Вже кілька років як СС. Служебниці провадять тут на Ітапарі державну гімназію. Очевидно, великий їхній вплив на своїх вихованків. Під вечір Владика від’їхав до Куритиби.

22.08.06 – Прощальна вечерея з нагоди від’їзду о. Порфірія Підручного чсвв, Ген. Економа, до Риму. Він бував у нас місяць часу на заслужених вакаціях. Прощання відбулось в шураскарії “Пайол” з участю Владик Єфрема і Мирона, о. Протоіг. Теодора Галицького, о. Маркіяна Пенцака і о. пароха Іллі Маринюка.

24.08.06 – Урочисте відзначення 15-ліття Проголошення Незалежності України. Відбулося в залі БРАЗІЛ, куритибської Префектури, о год. 20-ій. Промовляли п. консул України Олександр Марков, почесний консул п. Маркіян Чайковський, представник Губернатора Парани і представник куритибської Префектури. Присутні теж консули інших країн, які мають свої представництва в Куритибі, як теж і гарне число наших чільніших громадян та хор СОЮЗ-у (М. Афонсо) який виконав 03 (три) народні пісні. Владичі товаришив о. парох Е. Бойко. По офіційнім програмі – коктейл.

- Сьогодні ранком розпочав 15-годинний курс необхідний для відновлення габілітації шоферства.

26.08.06 – О год. 10.30 Сл. Божа і гомілія в Старечому Домі “св. Покрови” на Марцеліні.

- Ввечір, о год. 20.30, в ресторані ПОЛТАВА, вечеря, яку влаштувала параф. катехитична комісія, в ціллі кращого об'єднання і праці цієї ж комісії. Присутні Владики Єфрем і Мирон, о. парох Едисон, наші питомці, о. М. Андреїв, о. В. Бурко і інші члени комісії. Мила і корисна зустріч.

27.08.06 – О год. 8-й – Сл. Божа прімарія в катедрі.

29.08.06 – О год. 8.30 прийняв на послухання п. Фабіо Домінґес, який робить магістерську працю про наші українські дерев'яні церкви в Парана. Варто таким людям прийти з поміччю.

- В товаристві о. Едисона Бойка навідались до п. Олександра Маркова, українського консуля в Куритибі, у справі візи на в'їзд в Україну на Синод Владик УГКЦеркви, який відбудеться у Львові/Брюховичах, в половині вересня місяця ц. року.

03.09.06 – Річний празник в парафії Різдва М. Божої на М. Афонсо, Куритиба, і пасторальний візит.

04.09.06 – Мандрування до консуля України в Куритибі прохаючи візи, щоб їхати на Синод у Львові/Брюховичах.

05.09.06 – О год, 10.30 Сл. Божа і гомілія в молитовні Дому "св. Покрови" на Марцеліні.

07.09.06 – Свято Незалежності Бразилії. Вечером Владика Єфрем відлітає в Україну на Синод Владик УГКЦеркви: Сан Павло-Париж-Варшава і Львів.

08.09.06 – 3 дня 8-го вересня на 9-го заночував у Варшаві. На вечерю – курчак.

09.09.06 – О год. 13.30 приліт на аеропорт у Львові. Зустріла мене і підняла с. Тарсикія Закалюжна зскса. Заночував у домі тих же Сестер при парафії св. Анни.

10.09.06 – Вранці Сл. Божа в молитовні СС. св. Анни при парафії. Так само дня 11-го (понеділок).

11.09.06 – Перед вечором від'їзд до Брюхович і замешкання в Митрополичім Реколекційнім Центрі. Тут відбуватиметься Синод. Дім просторий і вигідний. Він під наглядом СС. св. Анни.

12.09.06 – День Духовної Онови. Сам Блаженніший Гузар проповідує. Центральна тема: "коментар на Папську Енциклику ЛУМЕН ДЖЕНЦІУМ – Світло Народів".

13.09.06 – О год. 17-ій Св. Літургія в сослуженні всіх Владик (37!) в молитовні Дому, молебен до св. Духа, відчитання присяги (проводив Кир Єфрем) і перше синодальне засідання. З нашої Єпархії в Бразилії – двох Владик: Кир Єфрем і Кир Мирон Мазур. Щоденно, о. год. 13-ій – 6-ий Час, а вечером о год. 18.30 – вечірня. Це все в каплиці Митрополичого Реколекційного Осідку.

14,15 і 16.09.06 – Вчорашній незмінний порядок.

17.09.06 – Неділя. Більшість Владик подались на Арх. Св. Літургію в церкві Богословського і Філософічного Факультетів, де й освячено всі забудовання. Тамже і святковий прийом. З обіду, всі Владики були на релігійному концерті в просторій залі в честь композитора Людкевича. Прекрасно виступав мішаний хор в супроводі оркестри.

18 і 19.09.06 – Синодальний порядок як попередніх днів.

20.09.06 – Цілоденні засідання, а вечером, о год. 19-ій – офіційне закриття Синоду. Владики прощаються і багато з них (місцевих) виїхали до своїх Єпархій. Блаж. Любомир поважно захворів – сильна грипа. Він під опікою лікарів.

21,22,23,24 і 25.09.06 – Замешкав при парафії св. Анни, в центрі Львова. Навідався до кривних у Підволочиську, а в неділю 24-го служив св. Літургію в Провінційному Домі СС. Службениць,

окрема гомілія, дружня зустріч, а ввечорі, в домі СС. св. Анни, при парафії св. Анни, вечерея враз із новоприбулими студентами з Бразилії. Ой, скрутно їм. Залишились "на сухенькім..."

26.09.06 – Вранці св. Літургія в каплиці СС. св. Анни, а по обіді о. парох Роман Шафран відвозить мене на Львівський аеропорт, прощання і відліт на Варшаву-Париж-Сан Павло-Куритиба. Все спокійно і без пригод, дякувати Богові.

29.09.06 – О год. 10.30 – приліт до Куритиби, де зустрінув мене о. парох Едісон Бойко.

30.09.06 – Відпочинок, впорядкування різного, що привіз з України.

01.10.06 – Державні вибори на президента, губернаторів, сенаторів, федеральних і естадуальних послів. О год. 8-ій Сл. Божа прімарія в катедрі і збори Апост. Молитви.

02.10.06 – О год. 19.30, в залі нарад ПОЛТАВИ – збори фолкльорної групи ПОЛТАВА, від проводом п. Марка Ноґаса, теж з участю о. пароха Едісона, у справі остаточного уложення точної програми святкувань СРІБЛОГО ЮВІЛЕЮ Релігійно-Культурного Центру ПОЛТАВА. Між іншим, у дні 20-го жовтня, о год. 19-ій, відправиться Архієрейська благодарственна св. Літургія з відповідною проповіддю в катедрі, а 21-го жовтня (субота) в головній залі "Полтави" – святочний ювілейний бенкет. Все як слід простудійовано і упрограмовано.

04.10.06 – О год. 9-ій, в залі нарад єпископської резиденції – збори Єпарх. Ради Пресвітерів. Явились всі ОО. Радники, крім хворого о. Сергія Гриневича, пароха Уніон да Віторія і о. пароха Пато Бранко, Йосафата Гавдиди. В нарадах, на запрошення Владики, брав участь о. Протоіг. Теодор Галицький.

05.10.06 – О год. 10.30, в молитовні Дому "св. Покрови", на Марцеліні, Служба Божа і відповідна гомілія з приводу іменин с. Наст. Аделії Ольги Крефер сндм. По тім, святочні вітання і

щедрий обід у ресторані "Федалто", подалік Фазенда Ріо Гранде. Крім Владики, в радісній гостині взяли участь Сестри обидвох домів з Марцеліни, рідня солемнізантки с. Аделії, о. парох Януарій Приставський, о. Доротей Крефер, о. Матей Крефер і о. Арсен Крефер. На многії і благії літа!

07.10.06 – О год. 7.45, в катедрі, врочистий шлюб п-ства Жане Лукавий з п. Марсіо Жозе. Відповідне слово привіту і побажань. Зїхалась чи не вся рідня молодої (Лукавий) з Кадеадо, з Итапари і з Інасіо Мартінс. Давні знайомі і заслужені громадяни.

Сьогодні день уродин о. пароха Едисона Л. Бойка. Святочна вечеря в ресторані ПОЛТАВА, з участю Владик Єфрема і Мирона, о. Протоіг. Теодора Галицького чсвв, ОО. Марка і Василька, питомців, КСІ і вірних катедральної парафії, включно з представниками спільнот приналежних до катедр. парафії, як теж СС. Службениць з М. Афонсо. Всіх гостей – 120 осіб. Промовляв др. Ярослав Шкробот, Владика Єфрем, а накінець – слово подяки о. солемнізанта Едисона. Присутня теж мама о. Едисона, Мирослава, і блища його рідня. Разом з рідною матірю о. Едисон краяв святочний торт, а всі присутні грімко співали Многая і благая літа! Радісна атмосфера.

08.10.06 – О год. 10-ій Арх. св. Літургія і відповідна проповідь з приводу пасторальної візити в церкві Св. Покрови, в дільниці Сан Браз, Куритиба. Нечисленна ця громада і, на жаль, порізнена між собою. Треба їй присвятити більшої уваги. Обід, до речі, обильний і щедрий, відбувся в домі п-ства Дмитра і Тереси Васильковських.

09.10.06 – Святочний обід в одній з кращих "шурраскаріїв" Куритиби, на Авеніда дас Торрес, з нагоди дня уродин о. Ректора Едисона Л. Бойка. Учасники столу, крім Владики, о. Ректора, о. Марка Андреїва і о. Василя Бурка – всі єпарх. питомці.

- Ввечорі, в залі єпископської резиденції, інтерв'ю з чільними членами фолклорної групи ПОЛТАВА – Владикою засновником Єфремом, о. парохом Едисоном, з першим кореографом групи п. Евтимієм Крефером, Марком Ноґасом, Павлом Михальчишином, Петром Кучмою, Іваном Стадником, Левком Давибіда, Маріо Ткачуком, Павлом і Флавієм Ноґас, п-ною Єлисаветою Кривою, Сандрою Балух, Василюю Ноґас і іншими, з ціллю видання ВІДІЮМ-а, який міститиме історію Фолк. Групи ПОЛТАВА з нагоди

її 25-ліття, тобто, Сріблого Ювілею, який будемо торжественно і благодарственно святкувати в днях 20-го і 21-го жовтня ц. 2006 року Божого.

10.10.06 – О год. 10.30 Сл. Божа і євангельська гомілія в монастирі СС. Василянок на Бокийрон/Куритиба. Спільна гостина враз із усіма Сестрами і інтернатками.

11.10.06 – В головній залі єпископської резиденції продовжується інтерв'ю з членами Фолкл. Групи Полтава, тими, які зачисляються до фундаторів і перших її р'ядів – роки 1981-1985 і дальші. Вся ця переважлива історична праця виконується під проводом Голови Фолкл. Групи ПОЛТАВА, п. Едисона Вістуби. Фільмує японець Міюра (його фірма). Сьогодні давали інтерв'ю п. Йосиф Сітко, п. Яір Процайло до Насіменто і п. Іван Бойко.

• В ПАЛАТІ АВЕНІДА йде фільм УКРАЇНЦІ В БРАЗИЛІЇ. Його опрацював і виконав п. ГУТО ПАШКО, з Кеймадас, Прудентополіс, Парана. Фільм уже був показаний в Прудентополіс, в Пітанзі, в Іраті, в Гуарапуаві, в Маллет і в Уніон да Віторія. Дуже цікавий і цінний. Змальовує початки нашої іміграції в Бразилії, її розвій і поступ, її сучасна дійсність і нав'язання до зараз сільського життя в Україні. Гратулюємо молодому фахівцеві і бажаємо всекращих успіхів. П. Гутто Пашко наміряє виставити свій фільм на сценах української Канади, ба навіть і США.

14.10.06 – Рідкісне і дороге свято на Марцеліні – 75-ліття від прибуття СС. Служебниць на Марцеліну (1931-2006) – Диямантовий Ювілей! Перших 3-ьох СС. прибуло сюди дня 07-го травня 1931 року, каміньоном п. Миколи Войтовича, з Прудентополіс – с. Евстахія Угрин, с. Амвросія А. Сабатович і с. Христофора Мельник. О год. 17.15 розпочалась, Арх. благодарственною Літургією, вся програма, в місцевій церкві Пресв. Трійці. До престолу стали ОО. Марко Гевко, гість з Аргентини, Арсен Крефер, Стефан Стареправо – гість з Риму, о. Сергій Іванків і місцевий душпастир о. Теодор Ганиш. Присутніх около 40 Сестер Служебниць враз із своєю Провінціальною Настоятелькою с. Егідією Пастух. Були і представники від КСІ з Куритиби. Вірних – до дві-три сотки. Погідна субота. Перед Сл. Божою слово привіту мала с. наст. Марія Гайоха. Зараз, в супроводі дівчаток, входили до церкви всі Сестри, які походять з Марцеліні. Внесено емблем Згромадження, а 4-ма СС. Новаками

– портрет-фотографію Блаженної с. Йосафати, спів-засновниці Згромадження. По Євангелії головну проповідь виголосив Владика Єфрем – склав ґратуляції, належне признание і подяку за всю діяльність і заслуги Сестер, додавши в окремий спосіб і підчеркнувши 20-літню посвятну працю в Домі Старців “св. Покрови”. Під кінець склав побажання успіхів у виконванні і здійсненні харизми та закінчив словами: “чашу, яку нам предложив св. Дух, тобто наше посвятне життя, приймім і пиймо його до кінця, так як Христос”. Вся церква співала мелодійно Сл. Боже. Практично, всі присутні приступили до св. Причастя. Перед многолітством, місцевий душпастир о. Теодор сказав обширне слово подяки за всю 75-літню жертвенну працю СС. Службниць на Марцеліні. Перед ним, промовляла с. Йосафата Пасічна, яка, рівно ж, вичислюючи заслуги СС. Піонерок, склала їм усім признание і поставила їх як взір для майбутніх поколінь. Зайшов, на жаль, малий недолік: ніхто з промовців з нагоди ювілею не згадав заслуг бл. п. Кир Йосифа Мартинця чсвв. А це ж – Церква. По многолітстві проспівано гімн Згромадження.

Всі подались до обширної і гарно прикрашеної церковної залі напроти церкви, на ювілейну святочну вечерю, що її з любов’ю приготовлено під проводом місцевого церковного комітету. Місцева молодь usługувала всім гостям. Під кінець святочного столу, слово подяки від усіх Сестер Згромадження промовила Пров. Настоятелька с. Еґідія Пастух. Всім Сестрам родженням Марцеліні, як теж і чільнішим родинам вручено ювілейну пам’ятку з написом 75-ліття СС. Службниць на Марцеліні. Слідував ювілейний торт і радісне голосне Многолітствіє. Благослови, Господи, всю марцелінську прикладну громаду за стільки чернечих жіночих покликань і покликань священничих. Хай надалі такою вона позістане.

НБ – Справлення: У промовах з приводу святкування Діамантового Ювілею СС. Службниць на Марцеліні, згадувано і написано, що в 1931 році о. Рафаїл Лотоцький чсвв запросив і подбав про прибуття СС. на цю колонію. Це незгідне з історією, бо в 1931 році о. Рафаїл ще був клериком у Лаврові чи Добромилі, Галичина. Прибув до Бразилії в 1939 році, як секретар Преосв. Івана Бучка, який відбував пасторальний візит нашої Церкви в Бразилії. Пізніше він обслуговував цю громаду.

15.10.06 – Ранком, о год. 10-ій, Сл. Божа і недільна гомілія в молитовні Дому “св. Покрови” на Марцеліні.

17.10.06 – Роковини о. сотрудника Марка Цезаря Андреїва. З тої радісної нагоди – обід у ресторані “Айсбайн” при Авеніді дос Естадос. Німецький ресторан. Перша кляса.

18.10.06 – Ввечорі, в приміщеннях ПОЛТАВИ – проба наших малих бандуристів під кермою, як завжди, п-ни Ізабелі Кривої. До 50-тки бандуристів. Відвідини ці в супроводі о. пароха Едисона. Для кращого вишколу – запрошено мистця музики п. Дірсеу Сажінь. Малі бандуристи будуть набирати свій CD. Ґратулюємо.

20.10.06 – Сьогодні врочистість СРІБЛОГО ЮВІЛЕЮ освячення Релігійного Культурного Молодіжного Центру ПОЛТАВА, самої будівлі, і 25-ліття від заснування Фолкльорної Групи ПОЛТАВА при осідку нашої Єпархії і при катедральній Парафії. О год. 19-ій, в катедрі св. Івана Христителя, торжественна Архієрейська благодарственна Сл. Божа в сослуженні Владика Мирона Мазура, о пароха Едисона і о. Василька Бурка Нето. Відповідну до переважливого Ювілею проповідь виголосив Владика Єфрем, “модестія а парте”, засновник Центру і Фолкльорної Групи. Крім Ґратуляцій, висловив свою безмежну радість з приводу здійснення своєї давньої ініціативи, вказав на ціль цієї установи і виразно зазначив, що Центр і Фолкл. Група ПОЛТАВА мають бути сіллю і світлом – св. віри, рідної Церкви і рідної культури. Дві колюмни будуть її опорою: Церква і культура. Катедральний хор під батуютою п. Леонарда Давибіди співав Сл. Божу. Більшість членів ПОЛТАВИ, теперішніх і минулих років, взяли участь у Сл. Божій і приступили до св. Причастя. Слід зазначити, що сьогодні (20.10.06) – п’ятниця, будний день. Перед Сл. Божою, голова ПОЛТАВИ, п. Едисон Вістуба, сказав гарне релігійне слово, заохочуючи все членство до щирої молитовної подяки за дорогої Ювілей і за ввесь пройдений шлях та за всі осяги. Мноґолітством закінчено св. Літургію. Для історичної пригадки, будова Центру розпочалась в січні 1977 року, а завершилась у вересні 1982 року. Основний проект будови виконав Владика Єфрем, технічне оброблення, апробата проекту, виконання і асистенція при будові аж до її завершення – виконали бл. п. інж. Рафаїл Кулицький і інж. Волмі Бруел. Головним будівничим п. Петро Керич, електрицистом п. Микола і Михайло Скальський, вкладачем кераміки бл. п. Михайло Гребіник, а малярем п. Теодор Крехніцький. Марійською піснею “Під Твій Покров” закінчено богослужіння в катедрі. Це ж бо місяць Марії. Хай Вона

споглядає на нашу молодь і дітвору, благословить і зберігає її на многії і благії літа!

21.10.06 – ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ в головній залі ПОЛТАВИ, з приводу 25-ліття від заснування Фолклорної Групи ПОЛТАВА (1981-2006). Вся програма розпочалась о год. 20.30 відспіванням бразилійського і українського національних славнів. Офіційною заповідачкою була п-і адвокат Елоїза Балабан, колишня визначна полтав'янка. Сцена святочно приокрашена рідними прапорами, зокрема синьо-жовтими. Молодь у рідних ношах вітала кожного гостя в головних дверях Центру, ввесь час лунала рідна пісня. До гарно прибраних столів засіло звиш 350 гостей, здебільша батьків і рідні членів "Полтави" і батьків нашої дорогої молоді. Скрізь святочний настрій.

Між визначними гістьми, крім Владики засновника Єфрема, були о. катедр. парох Едисон Л. Бойко, о. Марко Ц. Андреїв, о. Василько Бурко Нето, КСІ з Куритиби, новообраний естадуальний посол др. Филип Лукаш і дружина Маріза, адв. Віктор Сиротюк – Голова УБЦР, п. консул України Олександр Марков з Дружиною, п. Едисон Вістуба – голова Фолкл. Групи "Полтава", п. Петро Кучма – диригент оркестри при Полтаві, п. Маріян Чайковський – почесний консул України в Паранагуа, теперішня Управа молодіжної групи ПОЛТАВА, яка під кермою п. Марка Ноґаса елеґантно прикрасила всю простору залю й упрограмувала все свято, включно з бенкетом, що ним зайнялась і щедро та пресмачно зготовила п-і Лідія Палющишин.

Перед офіційною молитвою, якою розпочато ювілейний бенкет, покликано на сцену п. Едисона Вістубу, п. Петра Кучму, п. др. посла Филипа Лукаша, п-у Ізабелю Криву і Владика Єфрема. Всі вони промовляли з серцем у руках. Зараз потім висвітлено на екрані історію ПОЛТАВИ, з короткими звітуваннями визначніших полтав'ян – від заснування по сьогоднішій день. Як солодко, як мило, як любо. Зараз почався бенкет, який продовжався поза північ. Незабутня днина, незабутнє свято. Хай Господнє благословення окриває ПОЛТАВУ, всю нашу дітвору й молодь, всі її змагання, її мету і хай ввінчає гарними осягами на славу Божу, благо нашої св. Церкви й нашого Народу. Хай вона виростає основана на двох колюмнах – БОГ-ЦЕРКВА і КУЛЬТУРА.

22.10.06 – О год. 8-ій – Сл. Божа прімарія в катедрі. Зараз потім – участь у зборах катедральної сімейної комісії.

26.10.06 – Щедра родинна гостина в сім'ї п-ства Павла і Наталії з дому Філіма Курило. Присутні гості, крім Владики Єфрема, о. Марко Ц. Андреїв, п-на Ізабел Крива і блища рідна п-ства Курило. По стороні п-і Наталі, Владика є близькою родиною: Мама Владики (Софія) і мама Наталії (Володимира) є рідними сестрами. Прикінці щирої дружньої вечери – многолітствіє і декілька народніх пісень. До речі, всі присутні належать до катедр. хору.

28.10.06 – Ранком, о год. 6.45 – Сл. Божа і відповідна гомілія в каплиці Семінарії св. свц. Йосафата, в Маллет. Присутні наші питомці, СС. Служебниці, СС. св. Анни і юніоратки з дому СС. Служебниць. По сніданку, оглядини всієї семінаріїної господарки і парафіального приходства.

- Около год. 11-ої відвідини хворого (частинний розлив крові в мозку) о. пароха Сергія Красняка, який на постійно перебуває в домі своєї рідної сестри Марії, в Дорізоні. А з обіду – відвідини о. пароха Дмитра Ковальського і СС. Служебниць.
- В дорозі до Уніон да Віторія поступив до приходства в Павло Фронтінь: зустріч з о. Луїсом Петром Поломанім і місцевими СС. Служебницями. Зараз відїзд до Уніон да Віторія. Вечеря в привітному і гостинному домі СС. Служебниць.

29.10.06 – Другі чергові вибори (2^о *turno*): обраний президентом Бразилії – Ігнатій Лула да Сілва, погромив свого суперника Жералда Алкмін, а губернатором Парани – ледви-ледви пропхався Роберто Рекіон.

- О год. 9-ій Арх. св. Літургія і відповідна гомілія в параф. церкві св. Василя Великого в Уніон да Віторія, Парана, в сослуженні о. пароха Сергія Гриневича і о. Йосифа Керницького. Вся Сл. Божа і проповідь йшла прямо через Радіо Едукадора. Оглядини будови РЕЛІГІЙНОГО КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ СВ. В. ВЕЛИКОГО – діло великого значення яке здійснюється під проводом о. пароха Сергія, Комітету і всієї тутешньої спільноти. Сніданок і обід у привітному домі СС. Служебниць.
- В товаристві о. пароха Сергія відвідини будівлі нової стилевої і гарної церкви в Женерал Карнейро, порт-уніонська парафія. Тамже і зустріч з місцевим комітетом, коли то обмінялись деякими заввагами відносно будови. Щирі гратуляції. Церква ця буде "картон де візіта" для всього містечка. Положена при

головнім асфальтовім шляху, що веде в Санта Катерину, Ріо Гранде до Сул і в Аргентину. Щасти, Боже.

- В дорозі до А. Олінто, поступив до п. Петра Блажика, голови церковного комітету на Третій Колонії (Кандідо де Абреу), верагуаранська парафія.

30.10.06 – Ранком о год. 6.45 Сл. Божа і духовне наставлення в каплиці СС. Службениць на А. Олінто. Потім – оглядини церковної площі, сальону де правитиметься св. Літургія у свято Марійської Прощі дня 19-го листопада, зустріч з церковним місцевим комітетом у справі деяких покращень, які конечно треба виконати.

02.11.06 – Задушний день. Ранком, о год. 6.30 Сл. Божа за всіх померлих з моєї родини, теж за всіх спочилих у Бозі моїх товаришів і за померлих з родини Єл. Липка ксі.

- З обіду, від'їзд на Каноїняс.

03.11.06 – Вранці, о год. 7.15 Сл. Божа і євангельська відповідна гомілія в каплиці СС. Василіянок на Каноїняс. По сніданку – оглядини новоспорудженого невеличкого парафіального помешкання подалік церковного павільону на Каноїняс, трудами о. адм. Сергія Джміля.

04.11.06 – Ранком, о год. 7-ій – Сл. Божа і аскетичне слово в каплиці СС. Василіянок у Каноїняс.

- Ввечорі, о год. 20.30, у просторій і привітній церковній залі, в Мафрі, святочний і історичний культурний вечір з приводу 25-ліття від заснування місцевої нашої громади в Мафрі, 25-ліття освячення церкви М. Божої Неустанної Помочі та 25-ліття всієї діяльності цієї живої, вірної і квітучої нашої громади. Програма обширна, доцільна та історично правдива. Складалась з висвітлювання осіб-піонерів і подій. Переплітувалась українськими народніми танками і хоровими точками виконаними місцевим хором під батуту молодого юнака Едуарда М. Чупіля. Фолклорні точки дуже вдало виставила на сцену нещодавно заснована фолклорна група ВЕСНА. Її започаткували бл. п. о. Йосиф Ваврик і о. Марко Гевко чсвв. Заповідачами програми були п. Марко Баран і п-на Марія де Лурдес Ткач, а відео підготував п. Антін Балян. У фолклорній частині виступала

дітвора й молодь. На залі чисельна громада оплескувала точку за точкою. Під кінець всієї багатої програми мав своє слово о. Ілярій Бардаль чсвв – керівник громади за час спорудження церкви. По нім промовляв Владика Єфрем, який товаришив цій громаді від самого початку, піддержував, відвідував та й освятив першу каплицю і теперішню муровану стилеву церкву. Присутні на святковій програмі о. Маркіян Пенцак, о. Ілярій Бардаль, о. Марко Гевко, о. Арсен Крефер, теперішній завідател ь громади, і о. Сергій Іванків – всі василіяни, теж СС. Служебниці – всі, які тут працювали від 1974 року. Сердечним многолітством закрито незабутній історичний вечір. Довго-довго присутній нарід дружньо коментував минуле і теперішнє Мафри.

Владика Єфрем заночував у пишному домі п-ства Маріо і Доротеї Чупіль Магеровських. Обидвоє належать до хору.

Окреме признання і подяка СС. Служебницям за щосуботнє навчання катехизму, за провід Товариства Апост. Молитви і за прибирання церкви.

Головним конструктором церкви, зокрема покрівлі – п. Петро Керич, з Куритиби.

05.11.06 – Ювілей 25-ліття освячення церкви Матері Божої Неустанної Помочі, в Мафрі (1981-2006). Програма почалась о год. 9.30. Всі присутні священники враз із Владикою Єфремом процесійно подались перед головні двері святині. Тут п-ство Микола і Сонія Глінка привітали Владика, як велить традиція, хлібом і сіллю. Зараз після них – маленька Карла Попадюк, а накінець о. завідател ь Арсен Крефер. Під торжественне "Будь ім'я Господнє" всі ввійшли перед св. Престіл. Слідувала програма внесення ікони Богоматері, св. Письма, світла і об'єктів будови. Відповідні пояснення подавала п-на Марія де Лурдес Ткач і п. Микола Баран, один з піонерів цієї громади. Зараз почалась св. Арх. Благодарственна Літургія, яку очолював Владика Єфрем в сослуженні вчора наведених Отців. В окремій спосіб п. М. Баран згадав і підкреслив заслуги і працю бл. п. о. Йосифа Ваврика чсвв, який загинув трагічно в автомобільній катастрофі враз із двома Сестрами Служебницями, які дня 01.12.1985 року виїжджали з Мафри до Сан Бенто на Сл. Божу. Основну празничну проповідь мав Владика Єфрем зараз по Євангелії, згадуючи минуле, теперішнє і майбутнє мафранської громади. Пригадав і підкреслив відповідальність батьків за нашу Церкву, а через батьків – і нашу молодь, дітвора і дальші покоління. Около дві сотки вірних приступило до св. Причастя. Гарно і сердечно співав місцевий хор у рідних вишиваних строях. При кінці Сл.

Божої, на доказ признання і вдячності, громада врученням живих квітів вшанувала о. Ілярія Бардаля чсвв, Владика Єфрема, о. Арсена Крефера, о. Марка Гевка, всіх Сестер Служебниць, які в цій громаді жили, трудилися і даліше трудяться. Під кінець, промовив слова подяки о. Ілярій, а потім піднесено щире і торжественне многолітствіє. Молитвою-піснею "Боже великий, єдиний" і "Під Твій Покров" закінчено предороге свято.

Святочний родинний ювілейний обід відбувся з парафіальної залі. Як завжди, його старанно і щедро та смачно приготувало наше жіноцтво. Слід підкреслити, що в мафранській громаді існує і прикладно діє Товариство Ап. Молитви – жінок і мужчин. Одним із визначних громадян нашої спільноти в Мафрі є п. Нестор і Аніта Прийма, він член-боєвик Браз. Експедиціональної Армії, яка воювала в час II Світової Війни в Італії. Зараз п. Нестор є лейтенантом браз. армії. Честь цій громаді. Хай світлою буде її майбутність.

07.11.06 – Ранком прийняв на послухання о. Стефана Стареправо чсвв, віце-ректора Укр. Папської Колегії св. свц. Йосафата, в Римі, а дещо пізніше – о. Лаврентія П. Лавринюка чсвв, пароха в Бронкс (Н. Йорк), США. При тім, відвідали резиденцію Владик емеритів на Сан Браз (Куритиба).

10.11.06 – В заведеннях фірми Металургіка САВІЦЬКИХ, в Прудентополіс, збори в справі структури і покриття запроектованої церкви в Кандой. Взяли участь, крім Владик Єфрема, о. парох Жералдо Е. Дацюк чсвв, о. сотрудник Сергій Каліщак чсвв, інж. фірми п. Марцело Савіцький, і власник фірми п. Зезо (Йосиф) Савіцький.

11.11.06 – Вранці, о год. 7.15 – Сл. Божа і відповідне духовне слово звернене до стареньких і вислужених Катехиток в їхній каплиці, біля головного дому. По сніданку – відвідини шпиталю Ласкавого С. Ісусового, зустріч з лікарем др. Павлом і з Сестрами.

О год. 10.30 – Сл. Божа і відповідна євангельська гомілія в Оселі "Мати Анатолія". Тут 17 СС. Служебниць у похилому віці. Всі вони вельми заслужені. З ними разом спільний обід.

Відвідини давньо знайомих приятелів – хворого Йосифа Почапського, Миколу Марцініка, Ілярія Вітчимишина.

Ввечір – участь у барракінях біля параф. церкви. Народу – мов бджіл у вулію. Лунає українська музика і спів під проводом п. Самуїла Семчишина (Самука), з Есперанси.

12.11.06 – Торжественний празник св. свщ. Йосафата, покровителя прудентопільської розлогої парафії. Пречудна соняшна неділя. Повнісінька по береги простора церква. Те саме на церковнім подвір'ї та в павільоні. О год. 9.15, під спів кермований КСІ, процесійно, в сослуженні 9-ьох священиків, впроваджено Преосв. Єфрема перед головні церковні двері. Тут п-ство Маря'н і Дионісія Мачула, голова церковного комітету, привітали Владика хлібом і сіллю, а о. парох Єфрем Крефер вітав від усієї парафії. Під могутнє і зворушливе "Будь ім'я Господнє" ввесь почот подавсь до престолу. Зараз почалась св. Літургія в сослуженні о. Протоіг. Т. Галицького, ігумена Д. Горбуся, о. пароха Є. Крефера, о. Д. Стареправо, о. пароха А. Пістуна, о. М. Присяжнюка, о. Й. Ратушного, о. С. Касіян і о. С. Іванківа. Співав параф. хор під батутуою с. Селіни Слобода спдм. Як при кожній такій милій нагоді, двоє маленьких дівчаток вручили Владичі оберемок пахучих рож. Побіч проповідальниці, на прикрашеному вітварі стояла чудотворна Ікона Богородиці Коралевої, яка протягом майже двох місяців відвідувала всі наші церковні спільноти приналежні до прудентопільської Парафії. Гарна, глибока, тиха молитовна атмосфера. По Євангелії – святочна проповідь; її виголосив Владика Єфрем, на порт. і частинно на укр. мові. Вся Сл. Божа йшла прямо на радіовисильню ЗЕЛЕНІ ВЕРХИ. Хто був і є св. свщ. Йосафат? Три колюмни були підставою його життя, творчості і святості, а саме: родина, Церква і Бог. Відповідні заключення. Около п'ятсот вірників приступили до св. Причастя. Зараз по многолітствії, молитва Відпусту Повного і обхід з Найсв. Тайнами довкруги церкви. Вірні заляли всю площу. Благословенням Найсв. Тайнами і піснею "Під Твій Покров" закінчено всю відправу. Потім ще приватні благословення і фотографія з учасниками хору і з усією дітворою, яка стелила квіти. Святковий обід разом з усіма вірними в параф. павільоні і братня гутірка майже до ночі. Святий Йосафате, благослови твоїх братів і сестер.

15.11.06 – Ввечорі, о год 20.30 – святкова зустріч і вечер'я в СТУДІОМ-і ОО. Василян на Бател, з приводу іменин о. Протоіг. Теодора Галицького і о. проф. Теодора Ганиша. Побажання склав о. парох Ілля Маринюк чсвв і Владика Єфрем. Слідувало грімке "многая літа" і слово подяки солемнізантів.

17.11.06 – З обіду на Антонію Олінто – підготовка до Марійської Прощі. Погідний день. Ввечорі, о год. 7.30 Сл. Божа і марійська гомілія в святині Богородиці Коралів.

18.11.06 – О год. 18.30, в парафіяльній церкві Непор. Серця Марії, в Іраті, Арх. св. Літургія в сослуженні о. пароха Луїса І. Слобожана, о. Елевтерія Дмитріва і о. Карла Мельницького. Офіційний привіт відбувся в дверях гарної святині. Тут вітали Владику дівчатка Летісія і Лукіяна Лакомські, вручаючи Владиці пахучий оберемок рож. Слідувала пісня, слово привіту о. пароха Луїса і пропозиція хліба і солі п-ством Станіславом і Евтимією Ґура Гикавий, голови церковного комітету. Від молоді мав слово привіту юнак Марсело Веселович – справжній лідер нашого юнацтва в Іраті. У своїй проповіді Преосв. Єфрем навів і підкреслив різні етапи життя св. свщ. Йосафата – він наш брат, святий нашого народу, нашої Церкви. Як вельми важним є справжнє християнське виховання. До 180 вірних приступило до св. Тайн. Іратійська громада є чисельною, релігійно і національно свідомою і вірною своїй св. вірі і Церкві. В тому дусі й виховується місцева молодь. Після многолітствія і роздачі благословенного хліба всі подались до обширної нещодавно спорудженої просторої залі, де відбувся на високому культурному рівені УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР – блискучий виступ дітвори, підлітків, молоді зорганізованої під назвою ІВАН КУПАЛО. Заля битком набита, всі столи зайняті гістьми. Точку за точкою виконаних рідних народніх танків публіка нагороджувала щедрими оплесками. Вечір цей зорганізований з приводу 30-ліття існування в Іраті фолкльорної групи “Іван Купало”. Честь усій молоді. Заповідачем при мікрофоні – юнак Сілверіо Дєдьо і Марія А. Гавришко. Провідниками Молоді – юнак Марсело Веселович, Іван Лаерсіо Роїк, Лукелія Роїк і С. Салдан. Після прекрасно виконаної мистецької програми укр. народніх танків, почалась святкова типічна українська вечеря з участю 450 осіб. Між ними, крім Владики, Отців, СС. Служебниць, присутній новообраний естадуальний посол др. Филип і Маріза Лукаш (п-і Маріза є віце-мером мун. Іраті) і п. префейто Іраті Сергій Штоклос. Під кінець всього свята, слово подяки висловив Владика Єфрем і о. парох Луїс. Чільнішим і заслуженим громадянам вручено букет живих квітів. Справді, наша молодь має ініціативи і добру волю. Треба лиш підняти спосіб як їх захопити і розбудити. Честь усій нашій молоді в Іраті. Вона то підготовляє, і дуже ревно та завзято, черговий Конґрес Укр. Бразилійської Молоді, який відбудеться в Іраті, в днях 3-го і 4-го лютого 2007 року. Щасти, Боже.

19.11.06 – РІЧНА МАРІЙСЬКА ПРОЩА до чудотворної Ікони Богородиці Коралів, в Антоніо Олінто. Цього року нею провадила Парафія св. свц. Йосафата, з Прудентополіс, під кермою о. пароха Єфрема В. Крефера, СС. Служебниць і Владики Володимира та Владики Мирона. Багато причинився до успіху цьогорічної Прощі лат. парох о. Сілвано Сурмач. Він видав спеціальну брошуру де описує достовірну історію міста А. Олінто та історію нашої і латинської церковної спільноти. Цю працю о. Сілвано основує на даних взятих з обидвох Книг "Лівро де Томбо". Зараз адміністратором антоніо-олінтської громади є о. Сергій Джміль. Між Отцями, які слухали сповідей прочан був о. Протоіг. Теодор Галицький.

- О год. 7.30 Владика Єфрем служив св. Літургію і голосив гомілію в молитовні Захоронку "св. Володимира" в Іраті. Ним завідують СС. Служебниці.

20.11.06 – В Домі Молитви "Йосафата Гордашевська", в Понта Гроссі, о год. 20.30 відкриття реколекцій для єпархіального Духовенства. Учасниками теж всі 03 (три) Владики. Проповідником – Владика Мирон Мазур.

21,22,23.11.06 – Реколекційний порядок.

24.11.06 – О год. 7-й спільна св. Літургія, кінцеве слово Кир Єфрема, відпуст повний, панахида за бл. п. Архієрея Йосифа Р. Мартинця і всіх священиків дієцезальних та ОО. і Братів Василіян. Спільна знімка, сніданок, слова подяки, висловлені о. парохом Йосафатом Гавидою, для дорогих Сестер Служебниць, які нас гостили. Безпроводочно учасники реколекцій виїхали до своїх осідків.

- Ввечорі, о год. 20.30, в приміщеннях ТПУК, в Куритибі – офіційна сесія про жертви Голодомору 1932-1933 рр., підготовлена Управою УБЦР і Управою ТПУК, під проводом др. Віктора Сиротюка і п. інж. Володимира Галата. Промовляли п. В. Галат, п. В. Сиротюк, а перед Панахидою, яку служили Владика Єфрем, Владика Єремія (православний), о. парох. Едісон Л. Бойко і о. Микола Милусь (православний), мав корокте слово Кир Єфрем. Важною була доповідь п. Олександра Маркова, консуля України в Куритибі. Присутніх – до 50-тки. Між ними КСІ і єпарх. питомці.

25.11.06 – О год. 13-ій, в головній залі ПОЛТАВИ катехитична парафіальна комісія, wraz із питомцями, КСІ і батьками дітвори, під проводом о. пароха Едисона Бойко влаштували зустріч і традиційний коктейл-перекуску з нагоди закриття цьогорічних активностей нашої дітвори, включно з малими бандуристами “Фіялки”. Владика Єфрем промовляв до чисельної дітвори і всіх присутніх батьків. Радість на лицах усіх.

26.11.06 – О год. 8-ій – Служба Божа прімарія в катедрі.

- З обіду, о год. 13-ій, в просторій головній залі ПОЛТАВИ – традиційне і улюблене свято св. Отця Миколая. Около сотки батьків, а всіх разом з діворою – до 250. Це традиційне торжество зорганізувала катедрa св. І. Христителя під кермою о. пароха Едисона, разом з КСІ, питомцями і різними парафіальними комісіями, включно з “Фіялкою”. Програма розпочалась виступом фолклорного ансамблю дітей-малят, підлітків і малих бандуристів “Фіялки” під проводом п-ни І. Кривої ксі. Виступ був захоплюючий і зібрав собі бур’ю оплесків. Слово привіту і признання, як теж і побажань, сказав Владика Єфрем. Зараз потім торжественно ввійшов на простору залю “св. о. Миколай” (п. Павло Ноґас) в супроводі кількох ангелів. Радісні оплески понесли по залі. Дітворa з радістю підходила і приступала до “св. Миколая” і приймала подарунки. Около 17-ої години присутні залишали улюблену залю і прощались з “св. о. Миколаєм”. Гарний, повчаючий, релігійний звичай, який треба зберігати. Честь усім, що його піддержують.

28.11.06 – Сьогодні, о год. 8.30 відкриття Єпарх. З’їзду ОО. Парохів і Адміністраторів. Засідання відбулись в залі нарад єписк. резиденції. З’їхались всі ОО. Парохи (крім двох поважно хворих, а саме, о. Сергія Красняка і о. Сергія Гриневича), ОО. Адміністратори, о. Протоіг. Т. Галицький і о. єпарх. директор місій Григорій Гунька. Головним доповідачем, на тему “Вага і конечність молодіжної пасторалі”, був о. Даниїл Козлинський, наразі адміністратор Маллету. Після предложення теми – дискусії, завваги, доповнення, проекти і звітування ситуації в наших парафіях. Після перерви, різні повідомлення характеру єпархіального, завваги о. Місіонера і вільні внески. З’їздом проводив Владика Єфрем, а йому до помочі і доповнення Владика Володимир і Мирон. Обід для всіх учасників З’їзду мав місце в ресторані “Полтава”. По обіді ще приватні зустрічі з Владиками і від’їзд домів.

01.12.06 – Ввечорі, о год. 20.30, в головній залі параф. Клубу “12-го Листопада”, в Прудентополіс, офіційна церемонія випуску книги “ПРУДЕНТОПОЛІС – 100 АНОС”, авторства др. Жозуе Корреа Фернандес, Франціско Гіль і п-і Андреї Фараг. Книга гарних розмірів, повна своїм змістом, мистецьким виданням-друком, ще й колірним, не дискримінаційна, 196 сторінок. Святочно прибрана заля, битком набита присутніми. Промовляв Владика Єфрем, п-і Надія Морська, бувша секретарка Освіти і Культури, всі 03 (три) автори цінної книги і п-на Мирослава Крива ксі. Слїдувала церемонія підпису книги і, очевидно, її продажі. Перед смачним традиційним коктейлем – многолітствіє. Цей святковий-культурний історичний вечір відкрито національним і прудентопільським славнем.

02.12.06 – Ранком, о год. 7-ій, Сл. Божа і гомілія в молитовні КСІ, в Прудентополіс.

- Врочисте Відкриття 6-го КОНГРЕСУ ЛІДЕРІВ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ В БРАЗИЛІЇ. Відбулось, як і ввесь Конгрес, в головній залі Параф. Клубу “12-го Листопада”, в Прудентополіс. Програма розпочалась о год. 9.45 заслуханням славня бразилійського і українського. Конгресом проводив п. адвок. Віктор Сиротюк – голова УБЦРепрезентації. Між чільними присутніми – консуль України в Куритибі, п. Олександр Марков і Дружина. Всіх учасників Конгресу – до 120. Відмітити належить присутність представників з Сан Павло і з Порто Алегре. “Наших” з Куритиби – незамітно. Шкода. Та й священників – обмаль. Найвищий час і пора такі події як Конгрес – належно цїнити. Промовляли Владика Єфрем, п. консул Олександр, о. М. Милусь і п. інж. Юрій Рибка з Сан Павло. Зараз, згідно з програмою, п. інж. Володимир Ґалат предложив відео про укр. генія – поета Івана Франка, подаючи цінні пояснення відносно життя, творів і діяльності незрівняного українського поета. По нїм, п-і Жозїна Мело, з Куритиби, виставила чудове відео про поетесу Олену Колодїй. Оплескам не було кінця. Слїдував звіт про діяльності УБЦР за 2006 рік. Його докладно предложив п. адв. Віктор Сиротюк. Шедрий обїд у приміщеннях того ж Клубу, приготовлений нашими панями Апост. Молитви під проводом п-і Володимири Лукавої. З обїду – продовження засїдань.

Владика, попросившись і побажавши дальших найкращих успіхів, виїхав до Іваї, де завтра відбуває пасторальний візит на Укр. Вулиці – рідні сторони Владики. Перед відїздом відвідав родину п-ства Леонїда і Веронїки Богачук, п. Олександра П.

Любачівського і хворого др. Моасір і Авру Кордейро. Вечер'я в Дмитра і Гелени Кривої в Іваї. Нічліг в обителі ОО. Василян.

03.12.06 – В Прудентополіс – продовження засідань Конгресу. О год. 9-й Сл. Божа в каплиці Семінарії св. Йосифа. Її служив і проповідав о. Домінік Стареправо. В обідній порі закрито Конгрес 2006-го року. Програми сьогоднішнього дня не можу писати, бо був неприсутнім в останньому дні Конгресу. Інші обов'язки завчасно прийняті.

- Сьогодні радісний і благословенний пасторальний візит у чепурній церкві св. о. Миколая на Українській Вулиці – рідній оселі Владики Єфрема. Тут він родився, проживав свої щасливі діточі літа, учащав у школу, відбув першу сповідь і перше св. Причастя, звідсіля виїхав до Семінарії св. Йосифа в Прудентополіс, Ірасему, Рим. А там і дияконат, священство і єпископство. Хвала Богові за всьо і все.

Почот 25 автомашин зустрів святочно у віддалі кількох кілометрів від церкви, біля неї чисельна громада привітала щедрими оплесками, а дітвора піснями під проводом Ганні і Теодосії Череватих – кількалітньо і вельми заслужених катехиток мирян. Букет живих рож, слово о. пароха Йосифа Новосада чсвв і вручення хліба і солі п-ством Зиновієм і Юлією Деркач. Під улюблену пісню "О, хто хто Миколая любить" всі ввійшли до церкви. Повище подані катехитки навчають катехизму в цій колонії від 1969 року. Зараз почалась Арх. св. Літургія в сослуженні о. пароха Йосифа і о. Володимира Пастуха, теперішнього завідателя цієї ж громади. У своїй проповіді Владика висловив свою радість, вдоволення і щастя з зустрічі зі своїми односельчанами, згадав свої діточі і молодіжні літа разом прожиті, висловив признання всім батькам і матерям за їхню вірність рідній Церкві, молитві й пісні та звичаям, за їхнє правдиво християнське життя, та, згадавши свій нещодавній побут в Україні, заохотив, щоб надалі жителі цієї дорогої колонії захищали і передавали своїм онукам і нащадкам цінності нашої віри, нашої Церкви і наших традицій, зокрема нашої питоменної духовості.

Колонія начисляє зараз близько 100 родин. Перша церковця тут побудована в 1950 році, друга (мурована) в 1984, а теперішня (як лялька) 1995 році. Обидві останні – муровані. А перша школа споруджена в 1921 році (в ній я навчався), теперішня, мурована, відкрита дня 20.6.2000 році; носить назву "Ескола Санта Софія", в честь матері Владики. Першим професором в першій школі (1921) був п. Василь Петльований,

по нім п-і Настуня Мазурик, а накінець п-на Анна Бардаль. Зараз тут учителюють проф. Череваті вгорі згадувані. Протягом кількох років були тут СС. Служебниці.

Святковий обід з участю префекта Іваї Едір Тревизо і членів церковного комітету та й обидвох священників мав місце в домі учительок Череватих. Владика був відсутний – захворів.

Зараз церковний комітет у слідуючому складі: п. Зиновій Деркач – голова, п. Освалдо Петльований – заступник, п-і Ілда Деркач – секретар, п. Лідіо Деркач – скарбник, дорадниками пп. Дмитро Гнида, Микола Гнида, Йосиф Сенюк і Озіел дос Сантос.

Майбутнє цієї громади хай щедро благословить Господь.

06.12.06 – По обіді, о год. 16.30, в реколекційнім домі Куритибської Архиєпархії, на Моссунґи/Куритиба, зустріч всіх Владик Сул II (себто, з Парани) з Апост. Нунцієм Дон Лоренцо Балдіссері, який прибуває з Бразилії. Від нашої Єпархії присутніми та учасниками зустрічі Владика Мирон і Єфрем. О год. 19.30, в куритибській катедрі – спільна св. Літургія. В ній сослужив Владика Мирон. Преосв. Єфрем мав окрему розмову з Нунцієм у справі передачі правління Єпархії Владиці Кoadюторові Володимирові.

08.12.06 – Традиційне величаве торжество в Домі Молитви “Йосафата Гордашевська” в Понта Гроссі, а саме Арх. св. Літургія, святочна проповідь Владика, монаші облечини 6-ьох СС. Служебниць, а 4-ьох склало часові обіти. Вся ця врочиста програма почалась о год. 9.30. Відкрито її в дверях молитовні, гарною, підхожою і зворушливою інсценізацією про покликання пророка Самуїла. Її підготувала с. Селіна Слобода спдм. Зараз по тім – вхід до молитовні під солодку пісню “О Пречиста”. У св. Літургії Владиці сослужило 9-ьох священників: о. Протоіг. Т. Галицький, о. іг. Антін Роїк, о. іг. С. Цапляк, о. Б. Залуцький, о. С. Іванчук, о. Єфрем Крефер, о. Йоаким Сидорович, о. С. Іванків і о. Сандро Добковський. Чин облечин 6-ьох СС. відбувся при кінці Сл. Божої, а складання обітів зараз після тропарів, як це приписують норми. Празничну і достосовану до празника проповідь виголосив Владика Єфрем наводячи і підкреслюючи красу і багатство, як теж і значення нинішного свята – для Церкви, для Єпархії, для Згромадження і для родин Сестер.

Молитовня поверхи виповнена вірними, зокрема ріднею СС. солемнізанток і самих Сестер зі своєю с. Провінц. Еґідією.

Після кінцевого многолітствія – приписані підписи у книзі Згромадження, ряд знімок, гимн Згромадження і святочна трапеза, як уже є традицією у наших Сестер. Хвалімо Господа за покликання до посвятного життя і гаряче просім ще їх більше й більше.

По обіді – відпруження і відвідини Резерви. Там же і нічліг.

09.12.06 – О год. 16-ій, Арх. св. Літургія в сослуженні о. пароха Йосифа Гадади в містечку Ортиґейра. Громада посідає гарно викінчений сальон, огорожу всього бльоку приналежного до церкви, павільон на відбуття фестинів і “шурраскейру”. Перед Сл. Божою Владика мав коротеньку зустріч з комітетом, а після проповіді офіційно заголосив план і ініціативу будови гарної стилевої церкви біля вже існуючого і діючого сальону. Слова заохоти і підбадьорення. Те саме, під кінець Сл. Божої, потвердив о. парох Йосиф Гадада. Проект нової і тут же першої укр. катол. церкви виготовив Владика Єфрем. Своім стилем, в загальному, буде подібною до бувшої церкви на М. Афонсо, в Куритибі. Громада трохи побоюється, але місцевий комітет повністю за будовою, хоч би вона тривала більше років.

Ось імена комітетових: п. Юлій Остапишин – голова, п. Марко Банах – заступник, п-і Марлі Церковнюк – секретар, п-і Една Бужіла – 2-ий секретар, п. Лавро Хромінський – скарбник, п. Еміліо Семчишин – 2-ий скарбник, дорадники – п-і Татяна Суходоляк, Адріян Церковнюк, п-і Наталя Войдило.

По Сл. Божій ще й щедра перекуска. Обід для Владики справила п-і Олена Семчишин Банах зі своїми доньками Кекилією і Сонією. Вони є дальшою, але дуже щирою ріднею (кузинками) Владики Єфрема.

Віriamo, що вневдовзі пічнуться старання про підготовку до будови гарної стилевої святині в честь Христа Царя. Дай, Боже, щасливого здійснення.

10.12.06 – Погідна, соняшна неділя. О год. 10-ій, в головних дверях церкви матері Б. Неустанної Помочі, на Каете, традиційний привіт в честь Владики: дітвора, квіти, спів, предложення традиційного хліба і солі – п-ство Нілсон і Вероніка Семчишин, а накінець слово о. пароха Йосифа Гадади. Пісня до Пречистої і зараз Арх. св. Літургія в сослуженні о. пароха Йосифа, о. Луїса Касіяна і о. Норберта (лат.). Вся церква в квітах, молитовний спів. Проповідь Владики на тему Об’явлення

Матері Божої в Фатіма: упадок безбожного комунізму, прохання покути, молитва на коронці і мир – у світі, в родині, в серці кожної людини. Накінець – “Повна ласки” і “Господь з тобою”. Ось так повинен жити правдивий християнин. По правді, вся церква приступила до св. Тайн. По Сл. Божій – роздача благословенного хлібця, многолітствіє і церковний похід усіх вірних до новоспорудженої гроти Матері Божої з Фатіма, зараз поблизу церкви. Її будову виконав п. муляр Алдемір Оноріо де Соуза. Цієї гроти побожна громада віддавна собі бажала. Отож – обряд освячення, посвята всієї громади св. Покрови, черпання і коштування свяченої води. Обряд освячення і відкриття завершено піснею “Під Твій Покров”.

Заслуга всього цього марійського діла припадає місцевим СС. Службеницям. Вони ось тут роками й роками присутні своєю щоденною працею, катехизаціями, молитвою і різними відправами, проводом дітвори, молоді і старших, зокрема Товариства Апост. Молитви. Честь їм і належне признання.

Зараз, місцевий церковний комітет у слідуючому складі: п. Нілсон Семчишин – голова, п. Іриней Слота – заступник, Маркіян Банах і п. Йосиф Комар – дорадники.

По обіді – радісний фестин, як уже традицією, на церковнім подвір'ї. Очевидно, все на церковні цілі. Владика, Отців, Сестер і декілька чільніших громадян погощено в приміщеннях дому Сестер. При гарній соняшній неділі численний наряд гуторив собі і фестував до заходу сонця.

12.12.06 – День уродин Кир Єфрема. З обіду відліт до Н. Йорку, США. Справи фінансові Церкви-Єпархії і частинно особисті Владики от-от уступаючого. Благослови, Господи, теперішнє і майбутнє Єпархії.

17.12.06 – Поворот з Н. Йорку до Сан Павло й Куритиби.

19.12.06 – О год. 13.30, в шпиталі Матері Б. Посередниці Ласк (Носса Сеньора дас Грасас), в Куритибі, Парана, відійшов у Господню вічність бл. п. о. Жайме Чайковський чсвв. Хворував від довшого часу, перебувавши то в обителі Студійного Дому чсвв, в Куритибі-Бател, де професорував довгими роками, то зчаства в шпиталі. На жаль, слабість його була невилічимою (дивний і досі недосліджений вірус). Роджений на Помбас, Ірасема, Санта Катерина, дня 10.02.1961 року. Попрощався з

цим світом, маючи всього 45 років. При його смерті був присутній о. парох Едисон Л. Бойко, з катедри, який і дав вмираючому розрешення і відпуст повний. О год. 20-ій, в молитовні Студійного Дому, на Бател, куди перевезено тлінні останки спочилого в Бозі о. Жайме, Владика Єфрем у сослуженні Отців відслужив співану завпокійну св. Літургію і Панахиду та сказав прощальну проповідь, підкреслюючи зокрема літургійного духа Покійного Отця, який крім професури, був духовником Єпарх. Семінарії св. свщ. Йосафата, в Куритибі, і духовником КСІ, в Куритибі. На Сл. Божій була присутня вся Братія Дому, КСІ, рідня Покійного, рідна сестра Покійного – катехитка Зенайда Чайковська, і гарне число знайомих, приятелів з громад, які були під обслугою бл. п. о. Жайме.

20.12.06 – О год. 9-ій, в параф. церкві св. свщ. Йосафата, в Прудентополіс, Арх. завпокійна Сл. Божа, Панахида, проповідь Владика Володимира і похоронні моління в сослуженні 48-ох священників – василіян і дієцезальних. Покійний о. Жайме похоронений в гробівці ОО. Василіян, на параф. цвинтарі св. свщ. Йосафата. Спочилий в Бозі Ієромонах має свого рідного брата священником-василіянином, який працює в США, і рідну сестру Зенайду, яка є членом ІКСІ. Вічна і блаженна йому пам'ять.

22.12.06 – О год. 9-ій ранку, всі 03 (три) Владика зустрінулись в одній із заль осідку Єпархії: Кир Єфрем, Кир Володимир, Кир Мирон, і також о. парох Едисон Луїс Бойко. В їхній присутності Владика Єфрем офіційно повідомив, що з сьогоднішнім днем управління Єпархії св. І. Христителя передається Кир Володимирові Ковбич, Наступникові. Текст грамоти передачі уряду надісланий Апост. Нунціатурою з Бразилії. Його зачитано так як велить закон і окреме поручення Апост. Нунція Дон Лоренцо Балдіссері. Заразом, Владика Єфрем предложив і передав Кир Володимирові всі рахунки Єпархії враз із рахунковими книгами, точно провіреними вищенаведеними свідками, які належно і свobodно їх власноручно підписали. В книгах залишається поважне сальдо і немає ніяких задовжень.

24.12.06 – Різдвяна Вечеря в ІКСІ, в Куритибі. Остання і частинна, бо зараз о год. 19-ій "З нами Бог", Арх. св. Літургія, святочні желання і мирвання в церкві Різдва М. Божої, на Мартінь Афонсо, Куритиба. В св. Літургії сослужили о. Протоіг.

Теодор В. Галицький чсвв і о. парох Ілля Маринюк чсвв. Мелодійно співав парафіяльний хор під батудою п. А. Барана. Перед мированням лунало многолітствіє всім властям і народові.

25.12.06 – Різдвяний традиційний і щедрий обід відбувся в Пров. Домі СС. Служебниць, в Куритибі, М. Афонсо. Це вже традиція кількадесятьох років. При святковому столі теж о. Протоіг. Т. Галицький і о. парох Ілля Маринюк. Провінціяльна с. Егідія Пастух вітала в імені Пров. Управи і всієї Провінції, та разом прощала і дякувала Владиці, який на днях передає правління Єпархією своєму наступникові Кир Володимирові Ковбичу. Відповідне слово признання і подяки для всіх СС. Служебниць склав Владика уступаючий Єфрем. Їхня співпраця – необхідна. Св. Церква і наша Єпархія в Бразилії їм безмежно і повсякчасно вдячною.

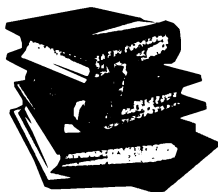
26.12.06 – Від ранку до пізнього вечора, увесь день, своєю машиною Владика Єфрем перевозить свої манатки з осідку Єпархії до дому емеритів, що його він спорудив у дільниці Сан Браз, Куритиба, Парана. По 36-ьох роках замешкання в Віла Гуаіра-Агуа Верде, де його заходами і стараннями, постали всі будови осідку Єпархії, треба мирно й спокійно почати плавбу на "другий берег...". За все хай буде безконечна слава Богові Святому.

27.12.06 – Перед обідом, перевіз манатків, а з обіду, о год. 16-ій, мій дефінітивний переїзд на Сан Браз. Нова хата, нові обставини, нові приміщення, нова молитовня. Адміністратор кухні і впорядчик нового дому – п-на Єлисавета Липка ксі. Їй до помочі, зчаста, п-і Горетті Залуцька, поки Управа КСІ, якщо така воля, доставить помічницю. Сподіємося, надіємося. Залишається поважне... але!? Аякже!

28, 29, 30 і 31.12.06 – Впорядкування нового помешкання, розміщення.

31.12.06 – О год. 19:30, в церкві св. Покрови, на Сам Браз – Сл. Божа, проповідь і "Тебе Бога хвалим" з нагоди прощання Старого, а привіту Нового Року Божого. По всій відправі громада зорганізувала родинний коктейл в параф. залі в честь Владики.

Слово привіту сказав о. Нелсон Петрів чсвв, відповідальний за обслуговування цієї громади. Зорганізуванням святочного вечора зайнялась п-і Анна Нога, голова церковного комітету, wraz зі своїми помічницями. При кінці зустрічі Владика Єфрем висловив подяку всім присутнім.

З діяльностей за 2007 р. Б.

01.01.07 – “Семпре кон Діо”. Новий Рік. Рання Служба Божа в молитовні нового дому. Намірення: про Господнє благословення, поміч і опіку. Традиційна зустріч і святочна трапеза в СТУДІЮМ ОО. Василіян на Бател. Учасники – Владика В. Ковбич, Владика М. Мазур, о. Протоарх. Василь Ковбич, і о. Протоіг. Т. Галицький, Братія з Іваї, СС. св. Анни, СС. Василіянки, СС. Служебниці і КСІ. Лунала коляда і новорічні желання. Щасти, Боже, і здійснюй всі благі плани.

02.01.07 – В “шурраскарії Колонія” – прощальна вечера в честь о. ред. Василя Цимбаліста чсвв, який завтра відлітає в Торонто, Канада. Там уже около 20 років він редагує “Світло”. Учасниками столу: Кир Володимир, Кир Мирон, Кир Єфрем, о. Протоарх. В. Ковбич, о. Протоіг. Т. Галицький, о. В. Цимбаліста і о. парох Ілля Маринюк. Гарна й корисна зустріч.

03.01.07 – З обіду загостили до дому емеритів СС. Василіянок, на Бокийрон. З щедрим кошиком.

05.01.07 – Візит о. Арсенія Крефера і його рідної сестри Аделії спдм, наст. Старечого Дому “св. Покрови” на Марцеліні. Візит теж п-ни Ізи Кривої, рідної сестри Владики, яка зготовила, вишила і заложила гарний червоний напрестольний обрус до нової каплиці.

06.01.07 – Йордан. О год. 10:30 Служба Божа і йорданське водосвяття в каплиці СС. Василіянок на Бокийрон. Відповідна проповідь і кроплення всієї чернечої обителі. Йорданський щедрий спільний сніданок.

09.01.07 – Ранком, Сл. Божа і духовна гомілія в каплиці СС. Служебниць на Палмітал І. Обід в домі п-ства Івана і Теофілії Бурко, батьків о. Василька, священника нашої Єпархії.

10.01.07 – О год. 10-й, св. Літургія, відповідне слово Владики і благословення новоспорудженого і вигідного дому СС. Служебниць на Тіжуко Прето, пруд. Парафія. Присутня с. Пров. Еґідія Пастух, СС. приналежні до Провінційної Управи і СС. з поблизьких домів. Дім цей перший існуючий від 27-го липня 1943 року, присвячений Матері Божій Помічниці. Тут Сестри провадять державною гімназією (*escuela de ensino fundamental*), яка зараз начисляє около 450 учнів/учениць. Вельми важна і необхідна присутність і праця СС. Служебниць.

Перед чином освячення дому, с. Селіна Слобода спдм, в імені с. Провінціяльної Еґідії та в імені всієї Провінції св. Арх. Михаїла, у щирих і дібраних словах склала Владиці емеритові Єфремові щиру подяку за цінну прихильність, за всю піддержу, за оцінення і спомогу всіх діяльностей і постійну співпрацю з усіма домами та заведеннями СС. Служебниць в Єпархії св. Івана Христителя і поза нею. Склала теж палкі побажання щедрих Господніх ласк, Його опіки і дальших успіхів – доки Господь ізволить. З обідю подався до Ґуарапуави.

11.01.07 – Вранці Сл. Божа і духовна конференція в молитовні СС. Служебниць у Ґуарапуаві. При тім і спільний родинний сніданок. Біля параф. церкви Внебовзяття М. Божої пишається модерного стилю гімназія СС. Служебниць, а в ній звиш 400 учнів. При церкві Сестри виконують пасторальну працю з дітворою, молоддю і з Товариством Апост. Молитви. В пообідній порі – відїзд на Палмітал II (дос Трінка).

12.01.07 – В ранній порі, Сл. Божа і духовне наставлення в каплиці СС. Служебниць на Палмітал дос Трінка. По обіді, в супроводі с. наст. Євлалії спдм, поїздка на Колонію Барра Гранде, де зараз будується нова, мурована і чепуренька церковця присвячена св. Антонієві Падевському. Громада, під проводом голови церковного комітету п. Діонісія Пашка, закупила гарний і придатний терен, дещо оподалік бувшої (першої) тут каплиці, яка була споруджена на невивідному терені. При тій нагоді Владика навідався до помешкання голови комітету п. Д. Пашка. Громаді належить признання за її завзяття і прив'язання до своєї рідної Церкви.

13.01.07 – Вранці, о год. 7-й Сл. Божа і духовна гомілія в каплиці СС. Служебниць на Пітанзі. По обіді, о год. 17-й, в латинській церкві на Аріраня (подалік містечка) Арх. Сл. Божа в

сослуженні о. пароха Андрія Пістуна чсвв, святочне відповідне слово Владики Єфрема з приводу ЗОЛОТОГО ШЛЮБНОГО ЮВІЛЕЮ п-ства Миколи і Анни Онисько.

Присутні – СС. Служебниці в товаристві Пров. Наст. с. Егідії і донечки Ювілятів – с. Лукії Онисько спдм. Так св. Літургія як і Чин Ювілейного благословення відбулись під зливний дощ. Народу – повнісінька церква. Після многолітствія – спільні знімки і бенкет у церковній залі біля церкви.

Потім – на Іваїпоран. Замешкав у домі КСІ.

14.01.07 – Ранком, о год. 8-й Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці КСІ на Іваїпоран. Тут же оглядини забудовань, а на обід смачне і щедре шурраско. Поворот домів.

15.01.07 – О год. 7:15 св. Літургія і духовне наставлення в каплиці СС. Служебниць на Маркондес.

• Зараз о год. 10:30 Сл. Божа і відповідне катехитичне слово в молитовні КСІ (інтернаті), в Прудентополіс, для всіх учасників-сниць цьогорічного катехитичного курсу (всіх 138). У св. Літургії сослужив о. Даниїл Козлиньський і о. Дионісій Горбусь – голова Єпарх. Катехитичної Комісії. Під проводом згаданих Отців і учительського складу всі учасники З'їзду влаштували гарну програму в честь Владики Емерита Єфрема. Змістовне слово мав о. Д. Горбусь, на мовах українській і бразилійській. Чергувались пісні і вірші. Приємно, солодко в такій атмосфері. Владика Емерит висловив своє щире слово і склав сердечну подяку, бажаючи всім Господніх ласк і найкращих успіхів у євангелізаційнім служінні. Родинний обід у приміщеннях Інтернату. Катехитичних курсів ніхто і ніколи не сміє занехувати.

17.01.07 – О год. 16-й Сл. Божа і відповідна гомілія в Старечім Домі "св. Покрови" на Марцеліні.

18.01.07 – Ранком – Сл. Божа і проповідь у молитовні Старечого Дому, на Марцеліні.

19.01.07 – Спільна родинна вечеря в СС. Служебниць на Маллет.

20.01.07 – Ранком, о год. 7:30 Сл. Божа і духовна конференція в молитовні Семінарії св. свящ. Йосафата в Маллет. Присутні всі питомці, СС. Служебниці і дівчата-ювенатки їхнього інтернату. Ще перед обідом Владика навідався до хворого о. пароха Сергія Красняка, який перебуває в домі своєї рідної сестрички Марії в Дорізоні. Дай, Боже, покращення. Вже рік від його захворіння.

27.01.07 – О год. 14-ій, на цвинтарі Нова Орлеанс, в Куритибі, панахида і завпокійні моління та похорон бл. п. Сильвестра Давибіди, батька маестра і книговодця Єпархії п. Леопарда Д. - заслуженого визначного нашого громадянина, відданого нашій Церкві, її справам, як теж і справам громади, доброго християнського батька і захристіянина нашої параф. церкви Різдва М. Божої. Довго-довгенько хворував. Прощальну проповідь мав Владика Єфрем, а в похороні та похоронних моліннях теж взяли участь о. катедр. Парох Едисон Бойко, о. парох Ілля Маринюк чсвв, о. В. Бурко Нето, члени катедрального хору і хору з М. Афонсо. Крім повище згаданих отців сослужили теж о. Сергій Іванчук чсвв, парох з Понта Гросси і о. Марко Цезар Андреїв. Лунала побожна молитва враз із колядою. Щиробратні співжаління для родини Покійного.

28.01.07 – День Іменин. Тихо, мирно. О год. 12-ій святочні побажання, многолітствіє і спільна гостина в Пров. Домі СС. Служебниць, в Куритибі. "Минають дні, минають ночі, минає літо, шелестить пожовкле листя, гаснуть очі, заснули..."

01.02.07 – О год. 10:30 св. Літургія, слово побажань від СС. і жителів дому, відповідна гомілія з подякою. Спільна родинна, святочна гостина в приміщеннях Старечого Дому, на Марцеліні.

03.02.07 – Сьогодні в Іраті, 34-ий з ряду Конґрес Українсько-Бразилійської Молоді. Відбувається в Італійськiм Центрі Подій, в центрі міста. Офіційне віркриття о год. 9:30 – його завзято і щиро зорганізувала місцева молодь у співпраці церковного комітету, жіноцтва і о. пароха Луїса І. Слобожана чсвв. Признання і подяка всім організаторам.

Після укладення головного столу, промовляв Владика Єфрем, Владика Володимир, мер міста п. К. Клостер, ест. посол др. Ф. Лукаш, п. Віктор Сиротюк – голова УБЦР, п. посол України Олександр Марков і голова Конґресу юнак Лаерсій Іван Роїк.

Цей офіційно відкрив праці і наради Конгресу. Всіх учасників – звиш 300. Зїзд проходив нормально, без ніякої кризи, на яку “чогось” звернув увагу Владика Володимир. Криза, справді, зайшла в самій лиш Управі Молодіжної Асоціації, бо президент-голова виїхала в Україну на студії і її місце не було, наразі, кому заступити. Щедрий і смачний обід мав місце в окремій частині обширної залі де й відбувались засідання.

З обіду – виклад головної теми Конгресу: “Потреба і формація лідерів” – її гарно і доступно вияснив п. Нілсон Ноґач, з Куритиби. Слідували засідання і дискусії групами, пленаріум, а о год. 19-ій Арх. св. Літургія в параф. храмі Серця Марії, в сослуженні всіх трьох Владик, о. пароха Луїса Слобожана і о. Елевтерія Дмитрива. Обширну проповідь мав Владика Володимир. Церква виповнена молоддю і вірними. Перед Сл. Божою – традиційні вітання для Владик у дверях гарної стилевої церкви. Вечеря в залі нарад, а около 23-ої години – забава. Докладніший опис гл. в молодіжнім обіжнику Парафії і в “Ми ростемо”. Ввечорі – прекрасний фолкльорний виступ ансамблю “Іван Купало”. Оплески і признання всій групі.

04.02.07 – Владика Єфрем служив св. Літургію в Захоронку “св. Володимира”, а Владики Мирон і Володимир в параф. церкви.

Від год. 9-ої – продовжались засідання Конгресу. Виринала проблема: де відбудеться наступний Конгрес, місце і відповідальні за зорганізування? Вислід усієї, на нашу скромну думку, непотрібної дискусії, припав на Куритибу, а молодь з Абраншес займеться зорганізуванням. Дай, Боже, найкращих успіхів. Після обіду – закриття Конгресу.

07.02.07 – О год. 19ій, в катедрі, Арх. св. Літургія в сослуженні Кир Володимира, Кир Мирона, Архиеп. Моасір Вітті, Архиеп. Петра Федалто, Дон Валтер Ебежер, Дон Ваґнер, Дон Євген Браскі, і Вл. Дионісія Ляховича, який, представляючи особу Блаженнішого Верх. Арх. Любомира Гузара, провів офіційне передання управління Єпархії Преосв. Володимиру. Присутні теж о. Протоарх. В. Ковбич, о. Протоіг. Теодор Галицький і ще кілька Отців, КСІ, СС. Служебниць і СС. Василіянок. Сл. Божа правилась з приводу офіційного передання правління Єпархії В. Володимирові Ковбичу і Благодарстеннапрощальна Владики Єфрема, дотеперішнього Єпарха. Проповідь мав Кир Володимир, а при кінці св. Літургії Владика Єфрем (на порт. мові). Вся катедра щедрими оплесками нагородила слово уступаючого

Владыки. Архієпископ Дон Вітті вручив, в імені СНББ (Національної Конференції Єпископів Бразилії), подячну Грамоту Владиці Єфрему. Слово привіту й подяки гарно сказав о. парох Едисон Л. Бойко. Мила і солодка "Фіялка" під проводом пни Ізи Кривої пригравала на бандурі, а кат. хор під батутуою п. Л. Давибіди звеличував це предороге свято своїми мелодійними акордами. Многолітством закрито Сл. Богу.

Майже всі учасники св. Літургії подались до обширної і гарно прикрашеної "Полтави" на святочну і заразом прощальну вечерю. Знов слова привіту припали о. парохів Едісонові. Під час гостини Владика Єфрем відвідував чи не всі столи дорогих гостей, розмовляв з ними, згадував разом прожиті довгі роки і прощався, запевнюючи, що ніколи не забуде вірних нашої Катедри. Між присутніми були представники обидвох парафій та всіх дочірних церков Куритиби. Незабутня св. Літургія, незабутній прощальний вечір. За все – "Тебе Бога хвалим".

09.02.07 – 3 обід – на Кандой і Кантаґало.

10.02.07 – Ранком, о год. 7й, Сл. Божа і євангельська гомілія в каплиці СС. Службниць на Сан Педро, Кандой. Тут навідався до хворих і немічних, пства Стефана і Стефанії Кіх. В товаристві о. пароха Жералда Дацюка чсвв і місцевого церковного комітету оглядини місця і вже розпочатої нової і першої церкви в місті Кандой. Проект восьмикутника. Місце обширне. Присутній теж п. інж. Йосиф Луїс Сієсьляк, автор проекту і технічний асистент будови, і п. Петро Крук, голова комітету. Обід для всіх членів комітету, інженера, Владыки і о. пароха Жералда був у латинськім павільоні. Саме в цьому наше жваве жіноцтво приготує обід на завітнішню фесту призначену на будову нашої церкви. Між нашими вірними і латинниками справжнє євангельське братолубіє. Після обіду Владика Єфрем мав інтерв'ю до місцевої радіовисильні. Благослови, Господи, цю громаду і її плани. Хай вскорі постане тут наша гарна святиня в честь Святого Духа.

11.02.07 – О год. 9:30 Арх. св. Літургія, святочна проповідь і благословення новоспородженої церкви в честь св. о. Миколая, на колонії Лаґоа Боніта – Вірмонд, приналежної до парафії в Кантаґало. Прекрасна, гаряченька неділя. До Сл. Божої разом став місцевий душпастир о. Сергій Каліщак чсвв. При головних дверях церкви – традиційні вітання, хліб і сіль, слова і пісні

діточок, а при кінці слово в імені всієї громади сказав о. Сергій. В цій громаді українських родин всього 11, а в більшості це вірні лат. обряду, які учащують до нашої церкви. Церковця – як лялька. Громада свідомо своєї віри, Церкви й обряду. Землицю під церкву дарував п. Флоріан Коцовський, а зараз головою церковного комітету п. Луїс Чиж. Будову цієї церковці розпочато за обслуги о. пароха Маріо Лазовського, тому шість років. Спільний і радісний та щедрий обід мав місце в салоні поблизу латинської церкви. Зараз громада зайнята будовою церковного павільйону і залі на катехизацію. Треба й належитись підчеркнути, що на Сл. Божій був присутній мер Вірмонду п. Озмар Палінскі, віцемер п. Анселм Гомес Піментел, президент камари і кількох верeadорів. Многолітствіє гучно відспівано на українській, португальській і польській мовах.

13.02.07 – Солодко і незабутньо згадую, саме сьогодні 35ліття моєї хіротонії в Базилиці св. Петра, в Римі, з рук св. п. Папи Павла VI. О год. 18:30, в молитовні СТУДІУМ на Бател уділив Менші Свячення василіянським богословам Франціскові Цаплак і Валмірові Угрин. Там же і спільна вечеря.

16.02.07 – О год. 7й Сл. Божа і гомілія в каплиці СС. св. Йосифа на Лінії Вікторія, Круз Машадо. Потім, відвідини тут замешкалого о. Дионісія П. Залуцького, а по обіді оглядини новоспорудженої стилевої гарної церкви в центрі міста К. Машадо. Офіційне посвячення й відкриття заповіджено на неділю 15-го квітня 2007 р. Б. Присутні всі члени комітету.

17.02.07 – О год. 9:30, в параф. церкві Чесного і Животворного Хреста, на Ріо дас Антас, Круз Машадо, Арх. св. Літургія в сослуженні о. пароха Нівалда Козлинського і о. пароха з М. Афонсо Іллі Маринюка чсвв, та обряд благословення з приводу Золотого Шлюбного Ювілею п-ства Павла і Лідії Олійник. Торжественно прибула вся блища й дальша рідня Ювілятів: діти, внуки і правнуки – всіх до 50 осіб. Відповідну святочну проповідь виголосив Владика Єфрем, а перед кінцевим многолітствієм Ювілятів вітала рідня, а найкраще онуки і правнуки вручаючи їм квітучу і пахучу свіжу квітку-рожу в доказ вдячності і любови. Слідували спільні знимки. Ювілят Павло є рідним братом пок. о. Тараса П. Олійника чсвв, який виїхав на місійну працю в Україну і там, по кількох роках жертвенного служіння, спочив у Бозі. Похоронений на цвинтарі в місті Золочів, Галичина, Україна.

Святочна і обильна гостина відбулась у церковній просторій залі. До ювілейного столу засіло около 400 гостей.

• О год. 16:30, в приміщеннях дому СС. Служебниць зійшлись усі члени церковного комітету з Круз Машадо. Ціллю зібрання: простудіювання і уточнення програми торжественного освячення нового стилевого храму в місті К. Машадо, яке відбудеться в Томину Неділю, 15-го квітня. Між іншими точками рішено запросити на цей небувалий празник катедральний хор з Куритиби, а в навечір'я, тобто в суботу 14-го – фолклорну групу "Полтава", з Куритиби. Розглянено і уточнено всі інші праці і зайняття пов'язані з празничною фестю. Загальний ентузіазм, вдоволення і радість. У зборах взяли участь усі члени церковного комітету, о. парох Н. Козлинський, СС. Служебниці і голова того ж комітету п-ство Марко і Розе Червінський. Завдяки його мудрому прововоді нова церква постала на протязі, властиво, двох і пів років. Признання і подяка.

18.02.07 – О год. 10-ій, Арх. Сл. Божа в сослуженні о. пароха Іллі Маринюка і відповідна вступна великопосна проповідь у параф. церкві Святого і Животворного Хреста на Ріо дас Антас. Святочний обід, як продовження вчорашнього ювілею, в просторій церковній залі. Гучним многолітством і побажанням всього блага з небес висловленими Владикою Єфремом для щасливих Ювілятів, закінчено святочну трапезу.

20.02.07 – О год. 10:30, Сл. Божа, відповідна святочна гомілія в молитовні Дому "св. Покрови", на Марцеліні, з приводу прощання с. наст. Аделії Ольги Крефер снпд, а привітання нових сестер призначених на служіння в цьому Домі, а саме, с. Катерини Михайлишин, нової настоятельки, с. Флавії Касіян, с. Лукії Хромінської і с. Михайлини Ґавдида. Належить з вдячністю признати, що с. Аделія прикладно і посвятно та вірно виконувала служіння Настоятельки впродовж повних 06 (шість) років. Хай Бог щедро їй винагородить.

23.03.07 – З обіду навідався до рідної сестри Володимири, в Понта Ґроссі, вдови по бл. п. Василі Ґнида, який упокоївся тому 3 (три) роки.

24.02.07 – О год. 11-ій, в шпиталі "Ласкавого Ісуса" в П. Ґроссі – Сл. Божа і аскетичне слово. О год. 16-ій відвідини закладу

ІКСІ, в П. Гроссі і родинна перекуска. Вже десятками років як ІКСІ провадить Дівочим Інтернатом університетських студенток у цім своїм закладі. О год. 19-ій слухання сповідей у параф. церкві. Вечеря в одній з першоякісних ресторанів П. Гросси, в товаристві п. проф. Бориса Груби і його дружини Маврізи.

25.02.07 – О год. 8-ій, в параф. храмі Преображення Господнього, в Понта Гроссі, Сл. Божа прімарія і відповідна недільна великопосна гомілія. Простора церква виповнена вірними. На Сл. Божій співаній Владика проповідував, а пізніше заслухував сповідей вірних. Родинна трапеза, враз із сестрами Службницями в їхньому рефектарі при шпиталі.

28.02.07 – Прийняв на послухання гостя з Канади, Впр. о. Протоіг. канадської василіянської провінції о. Євгена Ричлярк чсвв, в товаристві о. Протоіг. Т. Галицького чсвв. Спільна перекуска і розмова на тему труднощів з вихованням чернечого доросту.

01.03.07 – О год. 11-ій, в товаристві Владики Мирона Мазура, о. Протоарх. В. Ковбича, о. Протоіг. Т. Галицького, о. Протоіг. Є. Ричлярк, п. Префейта з Тібажі і кількох його верeadорів, СС. Службниць, ІКСІ з Прудентополя, звиш 35-ьох священників василіян і о. пароха катедр. Едисона Бойка та місцевих робітників, офіційно освячено і відкрито заклад МІЛАГРЕ, тобто, три потужні джерела мінеральної води, яку будуть розпродувати на всій південній Бразилії. Одно з джерел наіменовано ДЖЕРЕЛО ЙОСИФ МАРТИНЕЦЬ. При цій нагоді подячне слово промовляв о. Протоігумен Теодор Галицький, по нім п. префект муніципія Тібажі. Після обрядової церемонії всю машинерію впущено в рух і всі присутні могли подивляти технічне функціонування набирання цієї чудотворної водиці в пластикові більші і менші пляшки і бутлі. Великий обід мав місце в Шурраскарія Гауша. Щасти, Боже.

02.03.07 – Ранком, о год. 7-ій Сл. Божа й духовне слово в каплиці СС. Василіянок на Резерві. Візит у місцевого пароха о. Іриня Васильковського.

05.03.07 – Сьогодні прибувають з Аргентини, де відбувся офіційний візит, чотири члени Постійного Синоду нашої Церкви, а саме: Блаж. Вер. Арх. Любомир Гузар, Владика Стефан Сорока – Митрополит Філадельфійський, США, Владика Михайло Гринчишин – Екзарх Франції, і Владика Володимир Ющак – з Вроцлава, Польща. Відвідають деякі з наших Парафій і колоній, матимуть зустріч з священниками, з сестрами і КСІ нашої Єпархії, з лідерами наших церковних спільнот і з головами наших культурних товариств. Для точніших даних гляди єпарх. хроніку Владика Володимира Ковбича. Саме Владика Володимир і Владика Мирон зустрінули Гостей у Фоз до Ігуасу.

06.03.07 – Ранком, о год. 7-ій Сл. Божа і дух. слово в церкві М. Божої Посередниці Ласк, на Понте Алта. О год. 14-ій вітання Гостей-Членів Постійного Синоду в Прудентополі, в домі КСІ. О год. 17:30 – хрищення новонародженої Ізабеллі Кривої, донечки Ігора і Клавдії Єнзен Кривий, в параф. церкві Христового Серця, в Іваї. О год. 18:30 Арх. св. Літургія Митроп. Стефана Сороки і владик Єфрема В. Кривого в параф. церкві, в сослуженні о. іг. Антонія Роїка і о. пароха Йосифа Новосада. Багато вірних і дітвори, новіціят ОО. Василіян і СС. Служебниць, і також о. парох Йосиф Новосад вітали Владик у головних дверях церкви і зараз почалась співана Арх. св. Літургія. Співала вся церква. Проповідь голосив Владика Митрополит, а при кінці Сл. Божої Владика Єфрем. Поважна частина вірних приступила до св. Причастя. Після многолітствія Владика Митрополит уділяв свого благословення всім вірним, почавши від дітвори. Піднесений і скріплений на душі нарід розходився додів, около двадцятка з них, в тому Отці і СС. Служебниці, враз із достойними Гістями подались до "шурраскарії Брізола" на смачну і щедру вечерю. Тут співали народніх пісень в супроводі скрипаря С. Шурки, а закінчено незабутню зустріч щирим і гучним многолітствієм. Дияконське служіння виконував нововисвячений диякон Франциск Цаплак чсвв. Владика Митрополит Стефан прибув до Іваї в супроводі Кир Єфрема.

07.03.07 – Вранці, о год. 7-ій, Владика Митроп. і Преосв. Єфрем служили св. Літургію в молитовні Новіціяту СС. Служебниць, в Іваї. Преосв. Митрополит сказав євангельське слово до зібраної новіціятської спільноти. Сніданок і відїзд до Прудентополіс. Від 10-ої год. до обідньої пори участь у зустрічі церковних комітетів і церковних лідерів в Клюбі "XII Листопада". До дві сотки учасників. Шкода, що зїзд цей не був якслід простудіований і

упрограмований. З'їздом і нарадами проводив Блаж. Любомир Гузар. Дальшу програму відвідин гляди в хроніці Кир Володимира.

09.03.07 – Обід з Владиками Постійного Синоду, з участю Архієп. Митрополита Моасіра Й. Вітті, його Помічника і Владики Ладіслава Бернаскі – латинських ієрархів Куритиби, в Провінційному Домі СС. Службениць в Куритибі. Гарне слово привіту для визначних Гостей висловила м. Пров. Еґідія Пастух. Трапезу закінчено молитвою і словом подяки Блаженнішого Любомира. У гостині участвовали, очевидно, Владика Єпарх Володимир, Помічник Кир Мирон Мазур, і о. катедр. парох Едисон Л. Бойко.

10.03.07 – В головній залі нарад єпархіяльної резиденції, почавши від год. 9-ої – засідання Членів Постійного Синоду і Владик Володимира, Єфрема і Мирона, під головуванням Блаж. Любомира. Заторкнено різні справи відносно, зокрема, створення Митрополії в Бразилії! Около год. 13-ої обильний обід. Зараз потім, Преосв. Михайло Гринчишин в супроводі Кир Єфрема виїхав на Марцеліну. Тут у церкві Пресв. Трійці, о год. 16:30, Арх. св. Літургія в сослуженні Владики Єфрема, Владики М. Мазура і о. Теодора Ганиша, проповідь Владики Гостя, яку переповів у скорочені о. Теодор на португальську мову. Своє слово Владика Гість основував на постаті Сл. Б. Митроп. Андрея Шептицького. Св. Літургію попередили традиційні вітання дівтори, хліб і сіль (п-ство Петро і Неоніля Ноґас) та слово від усієї церковної спільноти виголошене о. Теодором. Після многолітствія Владики уділили Арх. благословення всім вірним. Святочна трапеза відбулась у приміщеннях Старечого дому "Св. Покрови" де й Владики заночували. У святочнім столі взяли участь всі три Владики, о Т. Ганиш, СС. Службениці та кілька членів церковного комітету. Після молитви Владика Єфрем привітав Владика Гостя від усіх СС. цього дому, і від його зараз мешканців. Преосв. Гринчишин з подивом оглядав всю будівлю і ґратулював за великого значення і користей діло побудови такої установи нашою Єпархією.

11.03.07 – РІЧНИЙ ВІДПУСТ І ПРОЩА НА ІРАСЕМІ. Участь у всіх відправах взяли всі Владики-Гості і Владики нашої Єпархії, на чолі з Блаж. Любомиром який мав головну і основну проповідь. Богомольців до 4-5 тисяч, велике число СС. наших Згромаджень і

до 20-тки священників – сповідників. Соняшна неділя. (Обширний опис гл. в хроніці К. Володимира.)

- Ранком, о год. 10-ій, Сл. Божа і великопосна гомілія в молитовні Дому “св. Покрови” на Марцеліні. Все божественне служіння виконав Владика Єфрем. Крім Сестер з обидвох домів і жителів дому, було присутнє поважне число мирян, які прибули до церкви лише на Молебен. Скористали.

12.03.07 – О год. 12-ій прощальний обід у Генер. Домі СС. Катех. св. Анни, на Пінеїрньо/Киритиба. Присутні: Блаж. Любомир, Кир Гринчишин, Кир Ющак, Кир Володимир, Кир Мирон і Кир Єфрем. Теж о. парох Е. Бойко, о. парох Теофіль Михалішин і Сестри домашні та прибулі з інших домів. (Владика Митрополит Стефан Сорока вернувся до США ще в суботу, 10-го, в пообідній порі.) Блаженніший Любомир склав сердечну подяку СС. св. Анни за опіку і всі услуги та й нашим Владикам за гостинність. Внедовзі потім подавсь на летовище в Куритибі, де його попрощали наші обидва Владики. Кир Мирон товаришив Блаженнішому аж до Сан Павло. Дай, Боже, щоб були правдиві користі з усієї тієї візити. Інакше, не дай, Боже.

14.03.07 – О год. 18:30, в Естадуальній Асамблеї, в Куритибі, зустріч з депутатом Рені Перейра, з Фоз до Ігуасу, у справі подарування терену під будову нашої церкви в Фоз. Уряд обіцяє!... Побачимо. В цій зустрічі брали участь Владика Володимир і Владика Єфрем. Заходи в цьому напрямі поробив п. Теофіль Бойко, з Кампо Моурон.

16.03.07 – Виїзд на Ріо дас Антас і Круз Машадо. Поступив з відвідинами приватного характеру до о. пароха Сергія Гриневича, в Уніон да Віторія.

17.03.07 – Ранком, о год. 6:30 Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці СС. Служ. на Ріо дас Антас. З обіду оглядини нової церкви в місті Круз Машадо, приміщення статуї М. Божої Люрдської в ґроті перед входом до церкви, і зустріч з місцевим церковним комітетом.

18.03.07 – О год. 10-ій Арх. св. Літургія і відповідна проповідь Владики з приводу 65-ліття трагедії, тут на Ріо дас Антас, коли

ніччю 28-го лютого 1942 р. погоріла хата Сестер Служебниць, враз із 6-ма діточками і бл. п. с. Амвросією Сабатович спдм – всі мучениці. Побожна громада масово прибула на відзначення пропам'ятної болючої річниці.

Окреме слово мала с. Йосафата Пасічна спдм, яка видала книжечку на порт. мові: СЛУЖЕБНИЦЯ, ЯКА ПОЛЮБИЛА ДО КІНЦЯ.

У св. Літургії сослужив о. парох Нівалдо Козлинський. По Сл. Божій всі вірні подались на недалеку високу могилу. Тут відслужено Панахиду за всі жертви. Зворушливі моменти. Є люди, які пам'ятають і є свідками жахливої події.

19.03.07 – О год. 16-ій, перед параф. латинською церквою, в Сан Жозе дос Піняйс, Парана, в присутності і участі Апост. Нунція Дон Лоренцо Балдіссері, Арх. Куритиби – Дон Моасір Вітті, до 25 лат. Єпископів, наших Владик Володимира і Мирона, до сотки священників і кілька тисяч вірних – Арх. св. Літургія з приводу інсталяції і офіційного створення нової дієцезії з осідком у Сан Жозе дос Піняйс, та разом оголошення і інсталяції першого єпископа нової дієцезії в особі Дон Ладіслава Бернацького. Головну проповідь мав Апост. Нунцій Л. Балдіссері, а по нім Владика Ладіслав. При кінці Сл. Божої вітали нового Владика священник в імені всього клеру, представник духовенства-чернецтва і представник мирян. Участвував у св. торжественній Літургії губернатор Парани п. Роберто Рекіон і дружина, віце-губернатор, префект муніципія Сан Жозе дос Піняйс і інші з державної влади. Святочний бенкет мав місце в церковнім павільоні біля церкви свв. Апост. Петра і Павла.

Дон Ладіслав був Помічником Куритибської Архидієцезії протягом 24-ьох років. Приязно ставився і ставиться до нас.

22.03.07 – Відвідини і святвеликодні побажання для п-ства Севера і Доротеї Булка. Щедра родина.

23.03.07 – Від'їзд на Венсеслав Браз. Нічліг у родині п-ства Мелетія і Амелії Галицьких.

24.03.07 – Над вечором – туча і злива. Годі було дістатись до нашої церкви. У церкві – ні Владики ні вірних. Шкода.

25.03.07 – Благовіщення М. Божої. О год. 9-ій, в місцевій церкві Внебовзяття, на Венсеслав Браз, Владика вислухував великодньої сповіді вірних, а о год. 10:30 відслужив св. Літургію включно з великопосною гомілією. Громада не численна, але всі приступили до св. сповіді. По Сл. Божій відслужено Панахиду за всіх померлих цієї прикладної колонії. Перед від'їздом Владика відвідав місцевий цвинтар, який знаходиться зараз біля церкви. Після святочного обіду в домі п-ства Мелетія і Амелії Галицьких з участю ближчої рідні, взято декілька спільних знімок на пам'ятку милої зустрічі. Попрощавшись з усіма гостями, Владика виїхав в Куритибу. Як вельми важним є навідуватись частенько до наших вірних!

30.03.07 – Ввечорі, о год. 19-ій служив св. Літургію Першосвячених Дарів у Катедрі св. І. Христителя.

01.04.07 – Пальмова Неділя. Сповідав у катедрі, потім служив Сл. Літургію прімарію, включно з проповіддю. Зараз по прімарії провадив зборами Апост. Молитви. Перед і в часі прімарії, як теж і співаної – великодняя сповідь. Відзначаюча неділя в цілому літургійному році. Питома нашим вірним і нашій Церкві в Бразилії.

- Сьогодні по обіді, о год. 16-ій, після поважної недуги, відійшов у Господню вічність бл. п. інж. Рафаїл Семчишин – визначний громадянин і парафіянин нашої Парафії на М. Афонсо і взагалі нашої Єпархії і нашої Церкви в Бразилії. Хорист протягом звиш шістдесят років. Вірний член і учасник усіх наших імпрез церковно-релігійних і культурних.

03.04.07 – По обіді, о год. 14-ій, на цвинтарі Агуа Верде – похорон бл. п. Рафаїла Семчишина. Поважне число вірних парафії Різдва М. Божої, учасники параф. хору, друзі і приятелі, родина Покійного, Владика Єфрем, о. Протоіг. Теодор, о. парох Ілля і о. Сергій Цапляк. Присутні теж СС. Служебниці і КСІ. Натхнено відсвівано воскреслий похорон, лунала воскресна пісня. Прощальну проповідь мав Владика Єфрем, по нім промовив від імені хору п. інж. Влодко Галат, а від громади п. інж. Амвросій Хома. Тлінні останки зложено в гробниці родини, відспівано ще одну Панахиду і запечатано гріб до другого приходу Христа. Вічна йому пам'ять!

04.04.07 – О год. 10:30 Сл. Божа і великопосна гомілія в молитовні Старечого Дому “св. Покрови” на Марцеліні.

05.04.07 – Великий Четвер. О год. 19:30 Сл. Божа, читання Євангелій і проповідь Владики в церкві св. Покрови на Сан Браз – Куритиба. Сослужив владиці о. місцевий душпастир Нелсон Петрів. У співі, як постійно, помагали СС. Служебниці з Мартінь Афонсо. Під їхнім проводом тут відбувається катехизація дітвори, проба співу, тощо.

06.04.07 – Велика П’ятниця

О год. 9-ій – вечірня з виставленням Плащаниці, обхід довкруги церкви і страсна проповідь Владики. Уві всій цій відправі сослужив о. місцевий душпастир Нелсон Петрів чсвв. Гарно були співані всі стихири під проводом СС. Служебниць з Мартінь Афонсо. До самого заходу сонця побожний народ чергувався адорацією і цілуванням плащаниці. Була й страсна фільма.

07.04.07 – Ранком, Служба Божа в приватній єпископській молитовні на Сан Браз.

• Ввечорі, о год. 20:30, в церкві св. свц. Йосафата, на Бокийрон – Надгробне, резурекція, Арх. Сл. Божа, великодня проповідь, мировання, цілування Пасхи і благословення пасок. Церква набита вірними. Звиш 150-ки приступили до св. Тайн. При кінці Сл. Божої слово привіту, подяки і побажань мав п. Алтіно Н., голова церковного комітету. Між іншим, дякував СС. Василіянкам за їхню постійну і жертвенну працю при церкві і при дочірних церквах, дякував о. душпастиреві Маркові Ц. Андреїву і Владиці Єфремові за всі його труди, праці, сторожу і догляд присвячений нашій громаді від самих її початків. Потім, дівчина вручила Владиці оберемок пахучих рож як вислів подяки й любови. Після дружньої зустрічі з вірними, СС Василіянки запросили на свячене. Тут обміна святочних побажань.

08.04.07 – Рання Сл. Божа в єпископській каплиці. Великодній обід, як уже кількалітньою традицією, в Пров. Домі СС. Служебниць, в Куритибі. Тут слово Владики і відповідь Пров. Наст. с. Егідії.

09.04.07 – Сьогодні в Санта Каза де Мізерікордія, в Куритибі, упокоївся в Бозі капітан мілітарної поліції Аденілсон Ліма да Сілва, жонатий з п-єю Євгеною Пастух. Відколи замешкав у Куритибі, завжди учащав до нашої церкви-катедри – він, дружина і діти. Належав до парафіяльної катехитичної комісії і до комісії пасторалі родини-сім'ї. Завжди щирим і вірним приятелем і членом нашої Церкви. При нагоді річних торжеств-фест і процесії у свято Божого Тіла – відставляв патрулю поліцаїв, які наглядали й пильнували порядку й ладу. При нагоді зборів зчаста мав хосенні практичні доповіді. Люблений усіма.

10.04.07 – О год. 13:30, в каплиці мілітарної поліції при вулиці Санта Антонію, в Куритибі, Похоронні Моління і завпокійна проповідь Владики Єфрема, з участю о. Едісона Л. Бойка, катедр. пароха, СС. Служебниць з Понта Гросси, КСІ з Куритибі, єпарх. питомців, великого числа поліцменів вищих ранг, дружини Покійного капітана Аденілсона, обидвох діточок-дівчаток, рідні, приятелів і знайомих. До сліз зворушлива хвиля. Прослезились усі військовики-товариші Покійного, як теж і всі присутні. По відслуженні Похоронних Молінь, військовий-поліцейський почот з передовими мотоциклями, рушили караваною на мілітарний цвинтар в Араукарії де з традиційними військовими почестями, сальвами і молитвою, яку проводив о. парох Едісон, тлінні останки зложено до гробу і його запечатано. Щирий і вірний жовнір Церкви і Народу. Вічна йому пам'ять.

12.04.07 – Традиційний “Емаус” біля церкви в Уніон да Віторія. Цим разом, чогось не пощастилось.

- З обіду виїзд на К. Машадо, де в неділю 15-го празник благословення нової і гарної святині.

13.04.07 – Ранком, о год. 7-ій, Сл. Божа й духовна гомілія в каплиці СС. св. Йогифа, на Лінії Вікторія. По сніданку, обміна думок у справі домашньої дисципліни в домі сестер.

- Навідався до родини “Ниґо” Маценбах. Тяжко хвора п-і Павліна Запоточний, дружина “Ниґа” Маценбаха. Жертвенне й добровільне в них серце.

14.04.07 – Вранці, о год. 6:30 Сл. Божа і аскетичне слово в каплиці СС. Служебниць на Ріо дас Антас. В передобідній порі

огляд церковного подвір'я і взагалі всієї підготовки до завітнішого празника в місті Круз Машадо. Чоловіки, жінки, молодь і дітвора радіючи співпрацюють з церковним комітетом. В усім – гармонія.

Ввечір, о год. 20:30, в місцевім муніципальнім Клюбі, виступ Фолклорної Групи "Полтава", з Куритиби. Поважне число глядачів, а не більше, бо накрапав дощ і ніч. Всіх танцюристів – 35, під проводом п. Едсона Вістуби. Підлітки і дітвора не прибули, бо далека дорога, та з малятами небезпека. Батьки чувають. Видатки автобуса для Полтави вирівняли наші естадуальні депутати – др. Филип Лукаш і п. Петро Іво Ільків.

15.04.07 – РІДКІСНА ІСТОРИЧНА НЕДІЛЯ (Томина) – торжественна Арх. св. Літургія, святочна достосована до празника проповідь Владики і благословення нової стилевої п'ятибанної церкви Внебовзяття М. Божої – в місті Круз Машадо. Все торжество почалось о год. 9:30, в присутності, участі і сослуженні о. пароха Нівалда Козлинського, о. Віталія Климчука чсвв, о. Дионісія Залуцького, о. Марію Присяжнюка чсвв, о. пароха Даниїла Козлинського і о. Сандра Добковського.

О. Даниїл К. подав гарне і доцільне пояснення сьогоднішого свята, його краси і глибоке значення в нашому щоденному житті. Саме він виконував служіння диякона.

Присутні СС. Служебниці місцеві, з Уніон да Віторія, Ірасеми, Ітапари і з Куритиби, СС. св. Йосифа з Л. Вікторія і з Сан Крістован. Числа вірних – не збагнути: крім двох автобусів з Куритиби, один з Пато Бранко, з Ітапари і завдяки розпорядженні п. Префейта з К. Машадо – були призначені шкільні автобуси на кожную колонію Парафії. Гарний жест. Приватними автами прибуло багато вірних з Уніон да Віторія і декілька авт з Куритиби.

Програма почалась перед входовими дверми нової святині. Дітвора під проводом СС. Служебниць і катехиток мирян, у гарних строях, проспівала декілька привітальних пісень, потім промовляв п. Префект Евклідес Пазза, від імені громади п. Іван Пилипик, гарні діточки вручили Владиці Єфрему букет пахучих квітів. Після того, коротке слово п. Марка Червінського і його дружини п-і Розалії, та предложення традиційного хліба і солі. П. Марко є головою місцевого церковного комітету – молода, вірна, завзята і відповідальна людина.

Владика прибув на церковне подвір'я у супроводі п. Марка Олександра Перейра – скарбника церковної комісії. Зараз

негайно почався чин благословення. З поважніших гостей належиться відмітити др. Филипа Лукаша, естадуального посла, п. Нелсона Барчака – віце-префейта Круз М., п. інж. Сілвіо Тимоша, автора проекту нової церкви й асистента в час будови. Милозвучно співав Сл. Божу катедральний хор з Куритиби під кермою п. маестра Левка Давибіди, спеціально запрошений на це свято Владикою Єфремом. Перед “Благословенне Царство” п. Євген Чернобай, секретар церковного комітету, голосно зачитав Грамоту Події, на мовах українській і португальській. Почавши від Владики, священників, Сестер і цивільних властей, всі присутні ставили свій підпис.

Це небувале свято було звеличене присутністю і виступом Фолкльорної Групи “Полтава”. Виступила по мистецьки в навечір’я празника, тобто вчора, в місцевім клубі (мала присутність, бо перешкодив дощ). Зате, в неділю, о год. 14-ій виступ мав місце в Спортовім Гімназіум, де присутніх було около 2 тисячі! Простора заля битком набита. Буйними оплесками публіка нагороджувала наше танцювальне юнацтво. Будова нової п’ятибанної церкви тривала не цілих 03 (три) роки завзятої і відданої праці. Церковний комітет у такому складі: Марко Червінський – голова, Іван Чернобай – заступник, Євген Чернобай – секретар, Михайло Паращук – 2-ий секретар, п. Карло О. Перейра і п. Володимир Пришляк – 1-ий і 2-ий скарбник. Члени Дорадники: Ірено Бензак, Вероніка Чернобай, Ірена Червінська, Асір і Моніка Васильків. Головним конструктором-мулярем – п. Василь Смикалюк. Веселий і щасливий фестин спокійно і мирно продовжався до самого вечора. Надзвичайний чистий дохід – 46.000,00 (сорок шість тисяч реалів). Честь, признання і подяка о. парохові Нівалдові Козлинському, СС. Службеницям, завзятому комітетові, всім фахівцям – робітникам, п. інж. С. Тимошові і всьому вірному нашому людові, як теж і нашим дорогим співпрацівникам латинського обряду. Хай високо буяє наша св. віра й наша Церква.

19.04.07 – Відліт до Фоз до Ігуасу в справі закупна льоток (всіх 4) під будову нашої там святині. Замешкання в готелі “Туліпа”, де менеджером є п. Степан і п. Нелсон зі своєю сім’єю Антонів, з Прудентополя (Есперанси). Вся служба готелю, майже виключно, українська.

20.04.07 – Вже вранці, в супроводі п. Стефана Антонів, Владика оглянув льотки призначені на закупно. Потім, вже з обіду,

подались до Карторії в Фоз, а звідсіля до 1-го Офісіо де Режістро де Імовейс, щоб виконати легальний реєстр терену. Після того, в присутності Стефана Антонів, п. Даріо Бартоло – власника терену і фірми Бартоло Транспортес Родовіаріос Лімітада, його бухгалтера п. Селса, п. Моасір Стадлер – продавця льот, і п. Луїс К. Дуарте, Владика Єфрем виплатив суму 75.000,00 реалів (сімдесять п'ять тисяч) і ще 5.380,00 реалів за скріптуру та її реєстр. Отже, скріптура як слід зареєстрована і буде виготовлена за 15 днів. Копії її – одна залишиться в Фоз, друга до парафіяльного архіву в Каскавел, а оригінал передається до Єпарх. Архіву в Куритибі. Хвалити Бога – мій давній сон і журба здійснились. Фоз до Ігуасу матиме свою церковцю, яка зорганізує при собі і в собі вірних з Фоз, зі сусідньої Аргентини і з Парагваю.

21.04.07 – Праця над уложенням і написанням історичного-першого протоколу нової нашої громади. Його вписано в церковну книгу протоколів. Ввечорі – дружня родинна вечерея всієї сім'ї п. Стефана Антонів в приміщеннях "готелю Туліпа".

22.04.07 – Цінна історична неділя наших вірних у Фоз до Ігуасу. Ввечорі, о год. 19-ій Арх. Сл. Божа в церкві Матері Б. Апаресіди. Присутніх до 70-тки, хоч жарко й духота. Це нормально в Фоз. У своїй проповіді Владика подав і підкреслив вагу потреби нашої тут церкви, нав'язуючи до поручення даного Христом: "Ідіть по всьому світу, голосіть, будуйте!..." Нагадав теж відвідини св. п. Папи Івана Павла II в Україні, його любов до нашої церкви, довір'я і бажання її розквіту. В першу чергу, Церква є ділом Божим, а ми лише бджілками, які щоденно збирають і складають плястри солодкого, для нас і для Бога, меду. Церкви всі потребуємо, продовжав Владика. Пригадаймо собі, що нам шептав при своїй смерті наш дід, бабуня, тато, мама, яку Церкву вони любили і яку саме для нас передали. Перед Службою Божою дівчата заспівали декілька дитячих пісень від проводом катехитки Агнети Музика, на честь Владики.

По Сл. Божій всі присутні задержались у церкві. Заповіджено вибір першого церковного комітету. Голосування були тайні. Перше місце одержала п-і Агнета Музика до Насіменто, друге – п-і Зеновія Верета, а третє п-на Іванна Музика. Отже, головою комітету п-і Агнета, заст. п-і Зеновія, а п-на Іванна – скарбником. Доповнення комітету поручено вже обраним. Так погодились. Щедрими оплесками апробовано обраний комітет. П-і Агнета зачитала перший Протокол нашої

громади. Всі присутні його підписали. Зараз потім приступлено до вибору ПОКРОВИТЕЛЯ нашої громади. Після обміни думок – ім'я покровителя нашої Церкви і Громади буде: ПОКРОВ МАТЕРІ БОЖОЇ (Носса Сеньора до Ампаро). Вся громада з радістю і вдоволенням розходилась до своїх домів. Під кінець Владика роздав всім присутнім пам'яткові образочки своїх ювілеїв. Щедрий гостинний обід, враз із усією своєю ріднею і ближчими приятелями, мав місце в домі п-ї Зиновії Верета. Неабияка щедра і обильна та дружня вечеря була в домі п. Нелсона Антонів, враз з усією сім'єю.

23.04.07 – Поворот летунським шляхом до Куритиби.

27.04.07 – Приватні відвідини Старечого Дому на Марцеліні, з приводу присутності с. Христини спдм, з Канади, яка зараз у Бразилії і подає СС. Службницям пояснення нових Конституцій цього Згромадження. Саме в її честь гостинна-дружня трапеза.

28.04.07 – О год. 13-ій, в Клюбі Курітібано, благословення з нагоди ЗОЛОТОГО ШЛЮБНОГО ЮВІЛЕЮ з відповідним словом привіту і побажань п-ству Рауен (тесть п-а Сергія Мацюри). В тому ж самому клубі – бенкет.

29.04.07 – О год. 9-ій співана св. Літургія і недільна гомілія в церкві св. Покрови на Сан Браз.

01.05.07 – О год. 19:30 – традиційна Маївка в церкві на Сан Браз. Марійська проповідь.

02.05.07 – О год. 20-ій, в Шопінг' Естасон – Ліврарія Курітіба – випуск Укр.-Португальського і Порт.-Українського словників авторства п-ї Марія Кирилович Волошин та її доньки Мірни Слави Кирилович Волошин. Поважне число наших чільних громадян вшанували літами й літами очікуваний словар. З Отців були присутні о. парох Едисон Бойко, о. Протоіг. Т. Галицкий, і о. парох Ілля Маринюк. Слово ґратуляцій мав інж. Влодко Ґалат. П-і Мірна представила свою і своєї матері цінну працю (це два окремі словники). Зараз звиш сотки примірників присутні

закупили. П-і Мірна є ученицею колегії СС. Служебниць в Куритибі, які вшанували своєю присутністю її працю.

04.05.07 – О год. 10:30 Сл. Божа і гомілія в молитовні Старечого Дому на Марцеліні. Оглядини перемальованої всієї будівлі цієї харитативної установи. Ввечорі, о год. 19:30 – Маївка в місцевій церкві на Сан Браз.

05.05.07 – Ввечорі, о год. 19:30 – Маївка в церкві св. Покрови, на Сан Браз. Марійська гомілія.

06.05.07 – О год. 9-ій ранку, о. місіонер Григорій Гунька чсвв, в супроводі о. Нелсона Петріва, розпочинає в церковній спільноті Сан Браз однотижневі великі місії. Хай Господь просвіщає і кермує. Перед вечором, виїзд до Дому Молитви в Понта Гроссі.

07.05.07 – О год. 7:30, в молитовні Дому Молитви, Сл. Божа і відповідне аскетичне слово Владики Єфрема, з приводу З'їзду і участі Сестер у заслуханні, предложенні і виясненні нових Конституцій Згромадження СС. Служ. Неп. Діви Марії. Доповіді подавала с. Христина, з Канади, яка довший час опрацьовувала згадані Конституції в Римі. Для практичності і кращих користей, Сестри Провінції св. Арх. Михаїла розподілились числами по 40-50 учасниць на кожную групу. Владика Єфрем брав участь у доповідях у передобідній порі.

09.05.07 – Рідкісна предорога і преважна історична днина для всієї Бразилії і цілої Південної Америки: приліт до Бразилії, на летовище Гуарульос у Сан Павло, Папи Римського Венедикта XVI! З усім його почотом. Президент Бразилії Ігнатій Лула да Сілва, міністри й державна влада надзвичайно гарно і ввічливо та сердечно вітає Його Святість, а Папа подає свою акуратну і глибокого значення відповідь, висловлюючи свою вдячність. Намісник Христовий побуде в нас до вечора неділі 13-го травня. Замешкає в історичному монастирі ОО. Венедиктів у Сан Павло. Від нашої Єпархії були присутні Владика Єпарх Володимир, Вл. Мирон Мазур, і о. Даниїл Козлинський, який провадив до Сан Павла представництво нашого католицького юнацтва, числом до 70 юнаків/юначок, їдучи туди і з поворотом окремими двома

автобусами. Окремого і більшого числом представництва нашої Церкви, з різних причин, не було зорганізовано.

В Бразилії Св. Отець мав повну і обширну програму до виконання: Понтифікальна св. Літургія в катедрі, зустріч з Владиками представниками СНББ (Національної Конференції Єпископів Бразилії), Канонізація Фрей Галвон (францішканин роджений у Бразилії, перший святий бразилієць), Зустріч Молоді (до 45 тисяч), відвідини Установи "Нова Есперанса" (для хворих – наркоманів). Врочиста св. Літургія в святині в Апаресіда до Норте і відкриття 5-ої Конференції ЧЕЛАМ (Латинно-Американської Єпископської Конференції). Папа мав теж окрему зустріч з духовенством і чернецтвом. Ясно і отверто вказав і підкреслив – яких священиків Церква потребує в сьогоднішніх часах і в сьогоднішньому світі. Відліт відбувся в Сан Павло о год. 20:30. Прощали його представники Церкви, віце-президент Бразилії, Губернатор Сан Павла і представники влади федерального і естадуального урядів. І Бразилія і Св. Отець, виглядає, надзвичайно вдоволені, хоч Папа підкреслив деякі соціальні проблеми в нашій державі!... Треба їх налагодити.

12.05.07 – Вечером, о год 19-ій, Сл. Божа і Маївка в церкві Неп. Зачаття Матері Божої, враз із майською проповіддю, на Антоніо Олінто, в сослуженні дияк. Івана Карповича. Перед відправою, під проводом СС. Служебниць Матілди і с. Рожи, та мирянських катехиток п-і Бернадети Дядьо і Сонелі Мельниченко – пісня і слово привіту для Владики, а зараз по тім – вшанування Дня Матері (кілька віршів і пісень). По всьому – зустріч церковного комітету і з десятки вірних у справі покращення обслуги нашої громади. Вірні бажають, щоб о. душпастир присвятив, принаймні деколи, більше часу на зустріч зі своїми вірними, особливо коли відбуваються збори в різних справах громади. Хай би він брав участь.

13.05.07 – Неділя – День Матері. Арх. св. Літургія, Маївка і марійська проповідь в церкві Пресол. Серця Ісусового, на Кампіна (Антоніо Олінто). У всій відправі сослужив о. Іво Хом'як чсвв, який душпастирює в Англії, але зараз відвідує родину. Програма розпочалась привітанням Владики о год. 9:15. Насамперед діточки, під проводом катехиток мирян п-і Марії Конрадо і п-ни Францішки Гупало, потім юнацтво (дівчата і хлопці), п-ство Петро і Іванна Слабий традиційним хлібом і сіллю, а вкінці о. душпастир Іво. Під мелодію "Пренебесна, Пречудесна" вірні виповнили доста обширну церковцю. Дітвора

вшанувала віршами і піснями своїх матерів. Зараз почалась Арх. св. Літургія. В своїм слові Владика вияснив і підчеркнув післаництво Матері, її чесноти і заслуги перед людством, перед Церквою і перед майбутніми жителями неба, якими є її діти. Кожна дитина це образ Божий. Заразом Владика висловив признання громаді за її приналежність до Товариства Апост. Молитви, молодь об'єднана при церкві, а дівтора цінить і учащає щосуботи і неділі на навчання Божої науки. При кінці Сл. Божої Владика уділив окремого благословення всім хворим і немічним, піднесено многолітствіє, а дівтору нагороджено смачними цукерками. Обід мав місце в шкільній прибічній залі, а народ гостився в церковному павільоні. Чистий дохід з фестину призначений на звичайні церковні видатки. Зараз, головою церковного комітету є п. Петро Слабий.

- Сьогодні Св. Отець Папа Венедикт XVI служив св. Літургію в Базилиці Матері Божої Апаресиди, відкриває 5-ту Конференцію Єпископату Латинської Америки (ЧЕЛАМ) і в год. 20:30 відлітає в Рим, після п'ятиденної присутності в Бразилії.

15.05.07 – Ввечорі, о год. 19:30 – травнева Маївка в церкві на Сан Браз. Відповідне марійське слово.

20.05.07 – О год. 10-ій, в катедрі св. Івана Христителя, благодарственна св. Літургія і відповідна гомілія Владики, з приводу висловлення, так сказати, вдячності Преосв. Єфрему за його 36-літнє служіння в катедрі. Ініціативу цього торжества підніс о. парох Е. Бойко, а вслід за ним пішла дівтора "Фіялки", молодь "Полтави", Катех. Параф. Комісія і взагалі вірні катедральної парафії. Катедра переповнена вірними, дівтора "Фіялки" збогатила і окрасила співом пісень під акорди бандури. Всі вони в гарних рідних ношах. В св. Літургії сослужив о. парох Едисон. Безпосередньо перед Сл. Божою, мила й солодка дівтора під акорди діточої релігійної пісні вручила Владиці Єфрему пахучі рожі, від "Полтави" п-ство Марко і Даніела Ноґас, після гарного слова привіту віддали Владиці чудову мініатюру вітражу св. Івана Христителя, а о. парох Едисон висловив привіт і побажання від усіх парафіян. У своїй проповіді Владика склав сердечну подяку, свої успіхи поділив між Священиками, Сестрами, Катехитками, Комітетами і Парафіянами, а дальше слово базував на минулім, теперішнім і майбутнім нашої Єпархії. На все це широке поле хай Небесний Господар споглядає, провадить, благословить і наділяє всекращими успіхами.

Величавий обід, а властиво спражній бенкет, з участю звиш 300 учасників відбувся в головній залі Полтави. Перед тим прекрасно виступали ФІЯЛКА, підлітки і танцювальне юнацтво ПОЛТАВИ. Настрій радісний, мирний. Відмітити належить гарно і по мистецьки виконаний привіт всім нашим Матерям, з приводу Дня їм присвяченого – програма була виконана частинно перед Сл. Божою і на просторій сцені “Полтави”. Під вечірній сумерк присутні розходились домів. Під кінець незабутньої зустрічі Владика висловив свою вдячність теплими словами.

Заввага: Сьогодні ніччю, злодії ввійшли до обителі ОО. Василян у Прудентополіс. Бушували і, на щастя, малоццо закрали. Дякувати Богові, нікого не поранили.

25.05.07 – Короткі відвідини в Ольги і Стефана Кос, в Іваї. Вечер’я в Дмитра і Гелі Кривих, рідного брата Владики, на Атеррадо Алто (Іваї).

26.05.07 – Ранком, о год. 7-ій, Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці Новіціяту СС. Служебниць, в Іваї. Спільний сніданок. О год. 10:30 – зустріч з діворою, яка учащає щосуботи на навчання катехизму (понад сотка малят). Владиці товаришив о. іг. Антін Роїк. О год. 17-ій в параф. церкві Пресол. Серця Ісусового, в Іваї, співана Арх. Св. Літургія в сослуженні о. Домініка Стареправо, о. Іларія Бардаля і о. іг. А. Роїка, з приводу Золотого Шлюбного Ювілею п-ства Дмитра і Теодозії Б. Веренька. Після ювілейного чину Владика мав окрему проповідь достосовану до празника. Присутня в більшості рідня по Молодій і по Молодому. Зворушливо чергувались привіти під дітей Ювілятів, від онуків і правнуків. Після гучного многолітствія відбувся святочний щедрий бенкет у парафіяльній залі. Обильна і смачна трапеза, спів, коровай, коротка фільма з життя Ювілятів, ювілейний торт, многолітствіє та й родинний баль-забава. Щастя, Боже, на ще многії і благії літа!

27.05.07 – О год. 9:15 Арх. св. Літургія в параф. церкві Пресол. Серця Ісусового, в Іваї, з проповіддю на тему Зелених Свят. Обід в обителі ОО. Василян. З обіду, від’їзд в Куритибу.

28.05.07 – О год. 19-ій Сл. Божа і гомілія в церкві св. Покрови, на Сан Браз/Куритиба. По Сл. Божій, коло престолу М. Божої – Маївка.

31.05.07 – В пообідній порі прийняв на аудієнцію с. Христину Сиротинську з канадської Провінції СС. Служебниць. Вона подавала вияснення відносно нових Конституцій для всіх Сестер того ж Згромадження в браз. Провінції.

• Ввечорі, о год. 19:30 – закриття маівки в місцевій церкві на С. Браз. Відповідна проповідь.

01.06.07 – В дорозі на Маллет поступив до шпиталю в Понта Гроссі. Тут відвідав, уділив окремого благословення і розгрішення тяжко хворій п-і Надії Шульган. Вона в відділі УТІ. Здоров'я на нитці. Це вельмизаслужена катехитка і лідер нашого жіноцтва в Бразилії, співзасновниця Інституту Катехиток С. Ісусового. Заслуги її перед Церквою і нашим Народом і зокрема перед нашим дівочим юнацтвом. Ввечорі, в товаристві о. Даниїла – відвідини хворого о. Сергія Красняка. Він приміщений в домі своєї рідної сестри Марійки в Дорізоні. У нього розлив крові в мозку. Дай, Боже, покращення.

02.06.07 – В Маллет, в параф. церкві Прес. С. Ісусового, о год. 10:30 – зустріч з численною діворою, яка підготовляється до 1-го св. Причастя, під проводом СС. Служебниць і мирянських катехиток. Всіх дітей разом 128. Всі вони гарно й гучно співали релігійних пісень і відповідали на поставлені їм питання. Після зустрічі – спільна знімка у дверях церкви і роздача цукерків. Владиці товаришив о. Адміністратор Парафії Даниїл Козлинський.

Святочний обід у домі п-ства Януарія і Кекилії Ройко, на Ріо Азул, батьків питомця-богослова нашої Єпархії ЙОСАФАТА РОЙКО, який сьогодні буде свячений на диякона в церкві Пресол. С. Ісусового, в год. 18-ій. Учасники трапези крім Владики Єфрема: батьки й рідна сестра Алзіра, о. Даниїл К., о. парох Дмитро Ковальський, о. Йоаким Сидорович і диякон Іван Басняк. Мила, щаслива атмосфера, радість на лицах усіх. Благослови, Господи. Помножи число Твоїх служителів.

О год. 18-ій, у параф. храмі, торжественна Арх. св. Літургія в сослуженні о. Даниїла Козл., о. пароха Дмитра Ковальського, о. Сергія Джміля, з Каноїнас, Ректора Семінарії в Прудентополіс – о. Домініка Стареправо, о. іг. Дионісія Горбуся чсвв, о. Марка Цезара Андреїва, о. Василька Бурко Нето, о. Йоакима Сидоровича і о. Сандра Добковського, дияконські свячення дієцезального питомця-богослова Йосафата Ройка. Чудова, лагідна, тепленька й незабутня субота. Вся церква повними грудьми співає Сл. Божу. Точно о год. 18-ій розпочався

врочистий похід Владики Єфрема і всіх ОО. Сослужителів з дому параф. резиденції, задержавшись при головному вході до церкви. Поперед священників батьки піддиякона, Януарій і Кекилія та рідна сестричка Алзіра. Коло батька-матері – син Йосафат. Зворушлива картина. Слідувало “Будь ім’я Господнє” і похід подався перед престіл. Тут питомець Едисон Терновський і Цезар Шпак зачитали біографію піддиякона Йосафата і начеркнули значення, покликання і працю Диякона в Церкві Божій. Молитовно плила вся св. Літургія. Дияконські свячення почались після “Нехай буде!”. Чин Архидиякона виконував о. Адм. Даниїл Козлинський. Побожні вірні слідили уважно всьому, що діялось при престолі. Від цієї хвили дияконське служіння перебрав нововисвяч. диякон Йосафат. Около три сотки вірних приступили до св. Причастя. Перед кінцевим благословенням святочну проповідь виголосив Владика Святитель Єфрем. “Це син мій улюблений – його я собі уподобав”. Ці слова були основою проповіді Владики. Під кінець заключив згадкою, що саме цього 2007 року, розлога і примірна малетинська парафія святкує 100-річчя від свого заснування. Ось найкращий овоч. Дай, Боже, щоб з нагоди 100-річчя наша Церква збрала багато таких цінних овочів! Хай над нашими синами і доньками лунає голос з неба: Це син, донька моя улюблена. Слідувало многолітствіє, спільна знимка, привіт і обійм батька-матері-сестрички рідної, кривних, знайомих і взагалі вірних.

Святковий бенкет відбувся в парафіяльній залі. Учасників святкового столу – звиш 350. У всьому торжестві взяли участь представники вірних всієї малетинської парафії. По вечері, лунала рідна українська пісня до 2-ої год. по півночі. Співом при акомпаняменті музики провадила молодь з Ріо Азул. Честь їй, признання і подяка. Веселу душу любить Господь! Ввесь цей обильний святочний прийом радо зготовило прицерковне жіноцтво. Окрема йому подяка.

03.06.07 – Пасторальний візит Владики Єфрема в церкві Матері Божої Неуст. Помочі, на Вера Круз, малетинська парафія. О год. 10-ій прибуття Владики, привіти від дітвори, молоді, церковного комітету і о. сотрудника Йоакима Сидоровича. П-ство Север Мороз і п-і дружина Марія предложили за традицією хліб і сіль. Зараз по тім ввесь присутний люд увійшов до церкви під марійську пісню “Під Твій Покров”, яку відспівала дітворя 1-го св. Причастя, під проводом катехитки Сілмари Пшеницюк – мирянки. В св. Літургії сослужив о. Йоаким, а дияконське служіння виконував диякон Йосафат Ройко. Невеличка церква помістила всіх вірних – наших і латинян. До речі, тут братне співжиття і

співпраця. В тому напрямі проповідав Владика, зачеркуючи думок і висловів св. Отця Папи Венедикта XVI що їх він ужив і підкреслив з приводу Апост. Візиту в Сан Павло. Зберігаймо цінності нашої Літургії, нашого обряду, нашої духовості й передаваймо їх нашим дітям, онукам і правнукам. Окреме слово до 8-ох діточок, які вперше прийняли Господа до своїх сердець. Перед многолітством Владика уділив окремого благословення всім немічним і хворим, а діточкам образочки і цукерки. Слїдувала спільна знімка і зустріч з вірними. Родинна гостина враз із усіма вірними мала місце в церковному павільоні. Погідна і незабутня неділя. Зимовий вітер трохи дошкулював. Прихід фестину призначений на потреби церкви.

- Сьогодні, ніччю, о год. 11-ій, в Єпарх. Старечому Домі "Св. Покрови" на Марцеліні, спочила в Бозі бл. п. Юстина Липка Орищин, рідна сестра катехитки Єлисавети Липка. Ця, вже звиш 35 років, вірно і віддано адмініструє кухню і порядками єпарх. осідку в Куритибі, а зараз ту саму працю жертвенно виконує в резиденції вислуженого Владика Єфрема, в дільниці Сан Браз. Бл. п. Юстина була однією з головних кухарок у Семінарії св. Йосифа, Прудентополіс, в роках 1952-1959.

04.06.07 – О год. 15-ій, в молитовні Єпарх. Старечого Дому "Св. Покрови", на Марцеліні, завпокійна Сл. Божа і Похорон бл. п. Юстини Липка Орищин. У св. Літургії і в Похоронних моліннях сослужив о. катедр. парох Едисон Л. Бойко. Присутні і вчасники молінь, крім місцевих Сестер Служебниць і мешканців цього харитативного Дому, дехто з поблизьких сусідів, муж Покійної п. Степан Орищин і Катехитки С. Ісусового, з Куритиби. Прощальну проповідь виголосив Владика Єфрем. Окремою молитвеницею, яка відпровадила свою рідну сестру і назажди попрощала – була п-на Єлисавета Липка. Тлінні останки спочили на місцевім цвинтарі колонії Марцеліно в гарній новоспорудженій могилі. Вічна їй пам'ять і нагорода в Господа. Владика Єфрем і о. парох Едисон запечатали гріб згідно з обрядом.

07.06.07 – Від'їзд на Кандой (місто). Тут, зустріч з церковним комітетом і з головним мулярем. Церква, перша наша в цьому місті, вже покрита і зараз підносяться мури. Народ конечно бажає своєї рідної церкви. Головою церковного комітету є п. Петро Крук, а головним мулярем – Валдіней Й. Томин. Будовою провадить і наглядає о. парох Жералдо Дацюк чсвв. Якщо не забракне фонду, громада сподіється до року часу посвятити свою святиню. Дай, Боже. Ентузіязму не бракує. Інженером і автором

проекту п. Йосиф Л. Цієслак, з Гуарапуави. З обіду відвідини Отців і параф. резиденції в Гуарапуава. Нічліг. Оглядини нової церкви, ще в будові, в дільниці Мадейріте. Владиці товаришив о. коадьютор Маріо Цюпа чсвв.

08.06.07 – О год. 16-ій, Арх. св. Літургія в сослуженні о. параха Андрія Пістуна, відповідна проповідь з нагоди пасторального візиту громади на Арройо Гранде – Пітанґа. На початку, традиційні вітання, слово дітвори, молоді, хліб і сіль а накінець промовив о. парох Андрей в імені всієї цієї нечисленної, але прикладної нашої громади. Нова місцева церква ось-ось і викінчена. Під кінець ц. року громада сподіється величаво її посвятити.

Головою церковного комітету є п. Алдо Арент, секретарем п-і Ольга Ковпак Арент, а скарбником п. Ілдефонсо А. Сенна. Церква під патронатом Матері Б. Апаресіди. Гарно тут діє Товариство Апост. Молитви. Катехизує місцеву дітвору юнак-катехит Н. Арент. Мамця його є свідомою і вірною українкою.

Крім слів признання і похвали для всієї громади, у своїй проповіді Владика подав і підчеркнув значення свята Пресв. Євхаристії і свята С. Христового. Без серця немає життя і немає життя без серця. Радісна, родинна вечеря відбулась у поблизькому церковному павільоні. Дасть Бог, повернемось сюди 14-го жовтня, коли то освятимо цю церковцю в честь М. Божої Апаресіди.

Подібно як і в інших громадах, СС. Служебниці завжди присутні і радо спомагають і співпрацюють з народом – то співом то катехизаціями.

09.06.07 – Ранком о год. 7:30 Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці СС. Служебниць на Пітанзі.

10.06.07 – О год. 10-ій, Арх. Сл. Божа, празнична проповідь Владики і благословення рілньничих продуктів в параф. церкві Внебовзяття М. Божої в місті Пітанґа. У св. Літургії сослужили о. парох Андрей Пістун Нето, о. Павло Крайчий, о. Павло Марків і о. Маріо Присяжнюк. Торжественну Сл. Божу попередили традиційні привіти в головних дверях храму. По відспівані Євангелії святкову і відповідну до події проповідь сказав Владика. Своє офіційне слово уклав у трьох точках: поле, засів і збір продуктів. Пригадав і тих які засівають, засаджують зерно, а

теж і небезпеки різного хопту. Під кінець нав'язав до однієї з головних цілей нашої нинішньої фести, а саме освячення і заложення наріжного каменя під будову парафіяльного катехитичного центру, спорудження якого вже розпочато. При кінці Сл. Божої о. парох Андрей зачитав на мовах українській і португальській Офіційну Грамоту, яку всі прийняли щедрими оплесками і своїм власноручним підписом. Владика погратулював о. парохів Андрієві за важливий почин, а всіх вірних заохотив до щирої співпраці. Після многолітствія уділено окремого благословення всім немічним і хворим. Многога народу, wraz із Владикою, Отцями, Сестрами Служ., комітетовими засіли до спільного щедрого столу. Ввесь фестин прекрасно зорганізований. Признання і подяка окрема всьому жіноцтву за його кількадечну важку працю з печивом і обильним та смачним кухонним багатством. Головою церковного комітету є п. Вілсон Подолян, визначний промисловець Пітанґи. Проект катехитичного параф. центру якслід і досконало простудійований. Працю біля його здійснення вже розпочато. Діло це аж надто конечне для розлогої пітанзької парафії.

11.06.07 – Сьогодні досвітком о год. 3-ій упокоїлася в Бозі, в шпиталі Ласкавого Ісуса в П. Гроссі, катехитка Надія Шульган, співзасновниця Інституту КСІ в Прудентополіс. Від кількох років повільно важка слабість її знесилювала, аж поки опинилась у шпиталі в відділі УТІ. Перед смертю прийняла св. Тайни – сповідь, св. Причастя і Оливопомазання. Відвідував її о. парох Моасір Лещук, о. Йосиф Ратушний і Владика Єфрем, який уділив Покійній розгрішення і відпуст повний. СС. Служебниці – власники шпиталю, з любов'ю подали всю найкращу обслугу до кінця. Присутні при останнім прощанні були катехитки Емілія Кутна і Теодосія Борошок. Тлінні останки ранком перевезено до головного дому КСІ в Прудентополіс. Тут днем і нічю чергувались завпокійні моління, Панахиди і Сл. Божа. Чування при домовині було протягом цілої ночі. Зїхались звідусіль, а навіть з Парагваю, Катехитки.

12.06.07 – О год. 8-ій, в прудентопільським параф. храмі св. свщ. Йосафата, Арх. завпокійна св. Літургія в сослужінні Владик Володимира, Мирона, Єфрема і ще 34-ьох священиків дієц. і василіян. Зїхались Катехитки з усіх своїх домів, доста гарне число СС. Служебниць, СС. Василіянок і СС. св. Йосифа, ввесь інтернат св. Ольги і не аж велике число вірних. По Євангелії проповідував Владика Володимир, при кінці Панахиди Владика

Єфрем, а на початку св. Літургії п-на Агнета Ядвіжак зачитала коротеньку біографію Покійної Надії. По сл. Божій – Панахида, прощання і похід на парафіяльний цвинтар під завпокійну мелодію “Святий Боже” і інші пісні, зокрема до Пресол. С. Ісусового. Звиш десятки пахучих вінків супроводили домовину, їх усіх зложено на могилі, після Панахиди і запечатання гробу. Ще одне прощальне “Вічная пам’ять”, “Отче наш”, “Богородице Діво” і “Зі святими упокой” та гимн Інституту. Хай ідеали Покійної будуть завжди живими і кріпкими в душах і серцях нових кадрів катехиток.

22.06.07 – На послуханні др. Лавро Б. Кучинський. Предложення різних проектів подорожі і праці в Україні. Дай, Боже, щоб усе пішло гаразд.

24.06.07 – Річний празник у катедрі. Нічого надзвичайного. Правив Сл. Божу в Домі “св. Покрови” на Марцеліні. Там же гомілія на тему св. Івана Христителя, а обід-шурраско в невеличкім парку Старечого Дому, з участю Сестер і рідні с. Лукії Хромінської спдм.

29.06.07 – Пообідок у СС. Службениць у Мафрі, а обід у п-ства Нестора і Аніти Прийма, теж у Мафрі. Він – вислужений чотар Бразилійських Збройних Сил в Італії в час 2-ої світової війни (ФЕБ). Свідомий громадянин, вірний і відданий своїй Церкві. Цікава історичної вартості зустріч. Знаний Владиці ще з 1946 року, коли то повернувся з поля бою. Спільна дружня розмова, а потім фотографія на пам’ятку. Нічліг на Моемі, в захристії.

30.06.07 – У передобідній порі відвідини родини Теодозія і Адріяни Купіцьких на Ріо до Веадо-Нова Есперанса. Там же і щедра гостина.

- Ввечорі, о год. 19-ій, Сл. Божа й проповідь у церкві свв. Ап. Петра й Павла на Моемі. Навідини до просторої і вже майже викинченої параф. залі, зустріч з церковним комітетом, головою якого є п. Юлій Скрипець, і з численним жіноцтвом, яке вже кілька днів приготує всякі смаки і присмаки на завтрішній празник. У всьому гармонія.

01.07.07 – Празник свв. Апостолів Петра й Павла, Покровителів місцевої церковної Моемської громади, обрані нашими прадідами ще на початку минулого 20-го сторіччя. Громада втішається численими покликаннями – священиків і богопосвяченого життя в СС. Служебниць, в Катехиток Серця Ісусового, як теж і в Згромадженні СС св. Анни. Чудна погода. Ранком біленький мороз. Вірних – повнісінька церква, наших і латинського обряду. Точно о год. 9:30 розпочався похід назустріч Владиці. Доріжка вистелена живими квіточками. У дверях церкви вітають діти під проводом СС. Служебниць, п-на Мішели Корчагін вручає букет гарних рож, п-ство Юлій і Марія де Фатіма – хлібом і сіллю, а накінець о. місцевий парох Сергій Іванчук чсвв. Вся церква повними грудьми співає Сл. Божу. По Євангелії – святочна проповідь Владики: Свв. Апостоли Петро й Павло взором навернення і вірності Христові, його Церкві та Євангелії. Владика і о. Сергій причащають вірних – до дві сотки. При кінці многолітствіє, благословення хворих і немічних, роздача благословенного хлібця і “Заграйте дзвони”.

Величавий фестин понизу церкви в приміщеннях новоспорудженого обширного павільйону – традиційне шурраско й щедра кухня. Всі гостились під акорди німецької оркестри “Доломіті” з містечка Помероде.

Зараз церковний комітет у слідуячому складі: п. Юлій Скрипець – голова, п. Северин Войтишин – заступник, п-і Марія Корчагін і Роземері Войтишин – секретарі, п. Юлій Лемек – скарбник, пп. Теодосій Корчагін, Карло Кіт, Елізій Приставський і Нелсон Аніялія – дорадники.

Важне: в жовтні ц. року СС. Служебниці святкуватимуть 75-річчя своєї прекорисної присутності на Моемі. Зараз виготовляється обширна програма.

02.07.07 – Вранці, о год. 7-ій Сл. Божа і аскетичне слово в каплиці СС. Служебниць на Папандуві. Родинний сніданок. Потім, відвідини СС. св. Анни в Мажор Віейра – шпиталь і резиденція. Тут зустріч з усіма Сестрами і спільна трапеза в гарно спорудженім домі. Шпиталь має назву “св. Луки” і є під адміністрацією СС. св. Анни від 1991 року. Гідне відмічення, що місцеві Сестри провадять щоденно протягом менш-більш пів години, релігійну програму і молитву на вервиці по радіо “Планалто”. Нічліг в домі СС. Василіянок на Каноіняс.

03.07.07 – Ранком, о год. 7-й Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці СС. Василянко на Каноїнас. Відвідини о. адм. Сергія Джміля. Поворот в Куритибу.

04.07.07 – З відвідинами в мене Владика-номінат Даниїл Козлинський. Поради в різних справах відносно місця його хіротонії, друкування і висилка запрошень, дата єп. свячень тощо. Його номінація поміщена в "Л'Оссерваторе Романо" з дня 22-го червня 2007 року. Це перший єпископ з дієцезального духовенства в нашій Єпархії. Благослови його, Господи.

08.07.07 – В передобідній порі благословення нового помешкання донечки п-і Надії Верета Онисько, в Куритибі, спільний обід у ресторані "Пайол" і відвідини резиденції п-і Надії в дільниці Бокейрон. Це знана і визначна родина з Прудентополіс. Замешкувала на Лінії Барра Гранде. Кривні пок. бр. Прокопа Верети чсвв.

13.07.07 – Ввечорі, о год. 20:30, традиційний виступ фолкльорної групи "Полтава", в театрі Гуаїра – всіх до 150! Виступ на високому рівені. Заля битком набита. Публіка нагороджувала ввесь виступ щедрими оплесками. Перед виступом, як уже звичаєм, Владика Єфрем і о. парох Едісон поблагословили всю групу, склали побажання успіхів і спільно з усією групою відмовили "Отче наш". Головним заповідачем був п. Яір до Насіменто, член "Полтави", а головою-президентом групи – п. Едісон Вистуба. Саме його і п. Марка Ноґаса – двох вельмизаслуженних членів "Полтави", під кінець виступу публічно згадано і відзначено окремою пропам'ятною табличкою. Справді, їм належалося.

19.07.07 – Ювілей 80-ліття п-і Марії Крефер, мами ОО. Креферів і двох її донечок СС. Служебниць. Ранком, о год. 10:30, в молитовні Дому св. Покрови, з участю родини ювілятки, СС. Служ. місцевих, а особливо доньок п-і Марії – с. Аделії і с. Надії, та мешканців дому. Сл. Божа в сослуженні ОО. синів п-і Марії – о. Доротея, о. Матея, о. Єфрема і о. Арсена та ще о. Теофіла Михайлишина в наміренні ювілятки і всієї родини. Відповідну до свята проповідь мав Владика Єфрем. При кінці Сл. Божої многолітствіє і вітання. Сльози радості у матері і в синів. Великий і щедрий прийом і гостина відбулась у гарному домі п-ства Юрія

Клавдіно і Терезіні Крефер – зятя п-і Марії. На обід прибули ще о. Протоіг. Теодор Гал., о. Сергій Іванчук і о. Йосиф Д. Колеша. Радісна й щаслива гутірка продовжилась до заходу сонця. Блаженна мама Марія!

20.07.07 – Наспіла вістка з Риму, що сьогодні обрано нову Архимандриню СС. Василіянок – с. Міріам Кляру Коваль чсвв, член Американської Провінції. Генеральна Капітула Чину СС. Василіянок почалась дня 9-го липня, а завершиться дня 23-го в передобідній порі, в Римі, в приміщеннях Дому св. Покрови, Боччеа. Бразилію преставляли с. Матея Грещук і с. Лукія Цалковська. Споглянь, Господи, на цей виноградник.

24.07.07 – Сьогодні, в Ванкувер, Нью Вестмінстер, Канада, хіротонія Владики Кенет Новаківського, наступника Вл. Северіяна Якимішина чсвв. Новий Владика є з дієцезального духовенства.

25.07.07 – Ранком Сл. Божа за здоров'я о. Йосафата Фірмана, пароха парафії св. о. Миколая, в Ронкадор. Перед двома днями згаданий Отець мусів піддатися поважній операції, відкрито невеличкий тумор на головній кишці. Операцію провів лікар спеціаліст у шпиталі в Кампо Моврон. По двох днях погіршилось і амбулянцією привезено Отця та інтерновано в Шпиталі Носса Сеньора дас Грасас, в Куритибі. Він зараз під постійним і акуратнім наглядом лікарів. Дай, Боже, всього щасливого. Конечно мусить піддатися різного рода спеціальним лікуванням!...

27.07.07 – Вранці, о год. 7:30, Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці СС. Служебниць на Барра Боніта, прудент. парафія. Це моя перша церковна спільнота, яку, як нововисвячений священник, я з волі настоятелів обслуговував почавши від серпня місяця 1952 року. Вірний і побожний народ.

28.07.07 – В передобідній порі навідався до поважно хворої п-і Зити Дволятка, жінки п. Клявдія, а перед вечором, в товаристві п. Івана Михайлишина, радного прудентопільської камари, до зараз найстаршого чоловіка в Барра Боніті – п-а Михайла Почапського. Давньо знайома і визначна сім'я. Щедрий обід у п-

ства Івана і Селії Михайлишин, у товаристві місцевих СС. Службниць. Приємно підкреслити, що п. Іван вже третім наворотом є радником прудентопільської камари. Людина глибоко релігійна, щедра, услужна і милостивна.

- Вчора, з обіду, слово Владика до менш-більш 120 матерів, які відбували свої збори в церковній залі. Зборами проводила п-і Селія Михайлишин. Центральною темою сходин: християнське виховання дітей.

29.07.07 – Арх. св. Літургія і відповідна гомілія в місцевій церкві Христа Царя. Перед Сл. Божою слухання сповідей. Простора святиня виповнена по верхи, всіх причасників 246! Гарна, холоденька, але дуже приємна неділя. Атмосфера мирна, тиха, молитовна. При кінці відправи Владика, як завжди, уділив благословення всім немічним і хворим. П-і Селія Михайлишин, в імені всієї громади склала подяку Владиці за милі відвідини, а разом і запросила, щоб зчаста загостити до барра-бонітської громади, яку “Владика дуже люблять, а ми теж любимо вас!” Мила дівчинка Анна Павла вручила Владиці оберемок пахучих лілей. Для всіх діточок – цукерки. Владика перебував у домі місцевих СС. Служ., де настоятелькою і лікаркою є с. Броніслава Пашко, а її помічницями – с. Олена і с. Димитрія Фіялка. Вони то виконують переважливу діяльність у громаді. Щастя, Боже, своїми щедротами.

03.08.07 – Ранком, о год. 6:15, Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці СС. св. Анни, на Мажор Віейра, Санта Катерина. Від звиш десятки років згадані Сестри працюють у муніципальному шпиталі, а замешкують у поблизькому вигідному своєму домі. Адмініструють шпиталем від 1991 року. Молодші Сетри побирають свій шпитальний-енфермерський вишкіл у недалекому місті Каноїнас.

04.08.07 – О год. 10-ій, Сл. Божа і відповідна гомілія для шкільної дітвори, в церкві Вознесіння Господнього в Кравейро, Санта Катерина, ірасемська парафія. До вісімдесятки малих школярів. Старшечки належать до Товариства Євх. Лицарства, їх усіх катехитично і релігійно виховують місцеві Сестри Службницьі. Духовну обслугу дітворі, молоді і взагалі всій громаді подає о. Матей Крефер чсвв.

З обіду, о год. 18-ій, в тій самій церкві, Сл. Божа і достосована до хвилі проповідь звернена в окремий спосіб для місцевої молоді. Перед св. Причастям, дев'ятох юнних душ вписались у члени Марійської Асоціації-Товариства, придержуючись обрядових церковних норм. Владика вручив їм гарний марійський медаль. На Сл. Божій були присутні о. Матей, Сестри Службниці і батьки вступаючих у ряди марійських окремих почитателів. Радісна хвиля.

05.08.07 – День священика. О год. 10-ій, у головних дверях церкви, на Кравейро, привітання Владики. Традиційний хліб і сіль предложили п-ство Маврикій і Жоселія Білецькі, дівчинка Лукія Білецька – гарний і пахучий оберемок рож, а місцевий парох о. Матей, від усієї громади, промовив своє пасторальне слово. На св. Літургії був присутній мер муніципія Санта Терезія – п. Женір А. Юнкер, приятель нашого люду, і п. Валдесір Ференц – віце-мер, наш громадянин, мешканець Кравейра.

У св. Літургії сослужив о. Матей. Святочну проповідь мав Владика. Насамперед висловлював свою радість і вдоволення зустрічатись і молитись з давньо знайомою громадою, а далі примінив своє пасторальне слово до події Преображення Господнього – похід на вершини нашого життя, завжди з Христом, у його товаристві. Звиш дві сотки причасників. Сл. Божу мелодійно і побожно відспівував квартет "Екліпсе" з поблизького Колорадо, під проводом п-і проф. Селіни Савицької. Компоненти його це збільша дівчата і хлопці родини Босих. Вже навіть мають награні свої СД (плитки). До них Владика звернувся окремим словом, погратулював і побажав всекращих успіхів.

Весь фестин був зорганізований нашим юнацтвом, очевидно під наглядом церковного комітету і нашого прикладного жіноцтва. Народ гостився у просторім сальоні, який ще не зовсім викинчений. Чільніші гості гостились у привітному домі СС. Службниць.

З'їзд цей дітвори і молоді зорганізував о. коадютор Матей, місцеві СС. Службниці, церковний комітет і молодіжний комітет. Честь їм. Усім подяка й признання. Варто, та ще й як, попрацювати для нашої молоді. Це ж наша будучність. Даймо їм теперішність.

06.08.07 – Навідини до Шпиталю Носса Сеньора дас Ґрасас, в Куритибі. Тут на лікуванні, після тяжкої хірургії, о. Йосафат

Фірман, парох в Ронкадор, Парана. Саме сьогодні звільнено його з УТІ. Не донкче добре з ним.

10.08.07 – Ранком, св. Літургія і відповідна гомілія в каплиці СС. Службниць в Уніон да Віторія. Зустріч з місцевим о. парохом Сергієм і Отцями Помічникама. Від'їзд на Пато Бранко. Парохом тут уже звиш 8 років є Всеч. о. Йосафат Гавдида.

11.08.07 – О год. 13-ій, Арх. св. Літургія і святочна проповідь в церкві св. Покрови на Алто Параізо. Практично вся сюди приналежна громада була присутня. Поблизу церкви Новіціятський Дім СС. св. Анни. Сюди загостив Владика. Учителька Новіціяту с. Арсенія поінформувала про хід Новіціяту – 4 новички, дякувати Богові. Сестри від довгих років провадять школою, а зараз новоспорудженою гімназією (повне фундаментальне навчання). Теж виконують пасторальну працю в громаді. Щасти, Боже, на все краще. Святочна вечер'я в парафіяльній залі при церкві св. Покрови, в місті Пато Бранко. Учасників столу – звиш 200 осіб.

12.08.07 – Річний празник при церкві Успіння М. Божої, на Салто до Лонтра, патобранкська парафія. Дещо давніше тут була церква дерев'яна. З невідомих причин, її розібрано, а зараз побудовано дещо меншу новеньку, ще не зовсім викінчену. Всіх родин тут, не більш 15. О год. 10-ій Арх. Сл. Божа і проповідь Владики на тему Успіння і Внебовзяття Божої Матері, а теж і наше колись!... Владиці ввесь час товаришив о. парох Йосафат Гавдида, який саме сослужив у св. Літургії. Головою церковного комітету є п. Францішк Купіцький, а чільними родинами п-ство Теофіль Климчук і п-ство Авреа Колинич. Вони то провадять співом і іншими відправами та взагалі порядком у церкві і поза нею. Владика обіцяв дати в дарунку для церковці нові священичі ризи, ілитони і ручники до чаші. Варто, бо громада економічно не визнається. Обід для гостей і Владики відбувся в холодочку крилатого дерева. Інші в приміщеннях розлогої залі.

- З обіду Владика в супроводі о. пароха Йосафата подався до Андресіто, в Аргентині. В Андресіто, в нашій церковці Різдва М. Божої, о год. 16-ій, Арх. св. Літургія в сослуженні о. Йосафата Гавдиди. Святкову проповідь голосив Владика, згадавши рідну Церкву в Україні і ту саму в Аргентині, в Бразилії, а навіть у далекій Африці. Творимо одну Церкву, один обряд, молитву, пісню і культуру. Держімся, отожд, св. віри і звичаїв, що їх нам передали наші батьки-діди. По Сл. Божій промовив теж о. парох

Йосафат. Місцева церковця невеличка, її побільшив о. Йосафат додавши дві захристії і пресбітер. Окремо належить згадати СС. Службниць, всі вони з Бразилії, які тут виконують дуже важливу і цінну пасторальну працю вже звиш 20 років. Гарний, чепурний їхній монастирок. Вечеря, і то сердечна, відбулась у родині п-ства Йосифа і Н. Н. Кухаришина. Це одна з передових наших родин. Весела гутірка-розмова майже лиш на еспанській мові. Вимагається тут ще багато-багато пильної праці.

13.08.07 – Вранці, о год. 6:30, Сл. Божа і євангельська гомілія в приватній каплиці дому Сестер Службниць. Родинний сніданок і від'їзд на Пато Бранко.

По дорозі поступлено до п. Августина Селецького в Франс. Белтрон. П. Августин є власником 5-ьох радіовисилень. Людина культурна, релігійна. Шкода, що далеко від наших середовищ. Тому й не розмовляє рідною мовою. Всежтаки, любить, цинить і боронить все, що рідне.

Ввечорі, о год. 19-ій, родинна і щедра гостина в домі п-ства Діонісія і М. Стадник, замешкалих на Алто Параізо. Батьки Діонісія є одними з перших піонерів, які заїхали в патобранщину, тому около 50 років.

14.08.07 – В ранній порі, о год. 6:30, Сл. Божа і духовне слово в каплиці СС. св. Анни, в Пато Бранко. Згадані Сестри мають і проводять у місті П. Бранко заклад для передшкілля і народню школу. Звиш сотки дітвори. При тім, провадять катехизацією дітвори і виконують при парафії пасторальне служіння. Спільний сніданок і поворот у Куритибу.

18.08.07 – Ранком, о год. 6:45 Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці СС. св. Йосифа, на Едуардо Шавес. О год. 10-ій відвідини місцевої школи де около 120 діточок, під проводом місцевих Сестер св. Йосифа, побирають навчання катехизму. Зустріч з Владикою, молитва, пісня і запити катехизму. Накінець – роздача цукерків. Обід у п-ства батьків о. Методія Тихого чсвв, який на днях виїжджає до Едмонтону, Канада. У родинному прийнятті – блища родина, СС. св. Йосифа, СС. Службниці з Есперанси, Владика Володимир. Подячне і прощальне слово сказав Владика Єфрем. Батьки о. Методія замешкують на Лінії Сетембро. В повороті до Прудентополіс, Владика навідався до п-

ства Ярослава і М. Антонів. Взірцева традиційна українська родина.

19.08.07 – О год. 9:30 торжественна Арх. св. Літургія на Лінії Сан Педро, біля Прудентополіс, освячення престолу і благословення та відкриття новоспорудженої церкви св. Ап. Петра. Владика супроводив п. Володимир і Анізія Жирий. Врочистий привіт відбувся при головному вході до нової святині: р'яд дітвори в рідних ношах під проводом КСІ і місцевих мирянських катехиток, килим вистелений квітами, пісня, слово Флавії Шквира, букет живих квітів, хліб і сіль – п-ство Сергій і Тереса Шквира, привіт від громади – о. Атанасій Купіцький чсвв, і зараз чин благословення церкви. Службу Божу, як теж і чин освячення співали наші співаки з Едуардо Шавес, під кермою СС. св. Йосифа. Слідував обхід довкруги церкви, розв'язання символічної стяжки в головних дверях і врочистий вхід до церкви. Простора церква ледви вмістила всіх численних вірних – місцевих і з поблизьких колоній. Відбулось теж приписане миття престолу та намащення св. оліями. До престолу приступили слідуєчі священики: о. Давид Колеша чсвв, о. Атанасій Купіцький чсвв – відповідальний за обслугу цієї спільноти, о. Домінік Стареправо чсвв, о. парох Єфрем Крефер чсвв, о. Ілярій Й. Бардаль чсвв і о. Йосиф Ратушний чсвв. Святочну проповідь виголосив Владика Єфрем: ґратуляції для всієї громади, що Церква означає в нашому житті, особливо наша рідна Церква і дві чесноти, що їх навчає св. Апост. Петро – віра і любов, – це були головні напрями проповіді. Перед Сл. Божою, о. Домінік пояснив обряд освячення престолу і його значення в кожній церкві. Після многолітствія – благословення для немічних і хворих, роздача благословенного хліба і підпис обидвох Грамот.

П-ні Марія Сопчак Шкляр, при кінці Сл. Божої, склала подяку Владиці, священикам, комітетові і всім вірним за щирю співпрацю в будові цієї церкви, як рівно ж і за численну присутність у сьогоднішньому празнику. Автором проекту церкви – інж. Гумберт Саншес, а головними мулярами пп. Алкид Шwab і Валерій Гонсалвес. Сам о. Йосиф Ратушний старанно і постійно наглядав над виконавцями проекту. Благословення і заложення наріжного камення відбулось дня 30-го вересня 2001 року. Його здійснив Владика Єфрем, сьогодні емерит.

Під сучасну пору церковний комітет є в слідуєчому складі: п. Сергій Шквира – голова, п. Жозеліо Купіцький – заступник, п. Лідіо Шквира – скарбник, п. Нестор Шурабура – 2-ий скарбник, п. Емілій Шквира – секретар, п. Йосиф Кушла – 2-ий секретар.

Дорадники: п. Альфонс Колеша, Микола Купіцький, Сергій Колеша і п. Атанасій Франків.

В цій громаді, дійсно, "святиться ім'я Господнє". Честь їй і щирі признання.

20.08.07 – В передобідній порі відвідав поважно хворого о. Йосафата Фірмана, який інтернований в шпиталі Матері Божої Посередниці Ласк, в Куритибі. Захворів у Ронкадор де виконував служіння Пароха парафії св. о. Миколая. Всього йому 31 рік життя.

23.08.07 – Сл. Божа в Домі св. Покрови на Марцеліні і зустріч з жителями цього харит. дому.

25.08.07 – О год. 20:30, в залі ТПУК, в Куритибі, врочисте вшанування 16-ліття проголошення Незалежності України. Не дуже то простора заля виповнилась присутніми. Зараз головою ТПУК є молодий, новоодружений юнак п. Марко Ноґас. Він то уклав і zorganizував усю програму свята – промови і святковий бенкет-дружня вечеря. Привітавши всіх гостей, він передав слово п. Олександрові Маркові – консулові України, який подав інформації про сучасну ситуацію України. Потім п. Марко попросив, щоб Владика Єфрем поблагословив трапезу. Під звуки української національної пісні проходив вечір. Владиці товаришив о. Едісон Бойко, катедр. Парох, і о. Ілля Маринюк чсвв, парох М. Афонсо. Свято відкрито українським і бразилійським національним славнем.

26.08.07 – О год. 16-ій, в катедрі св. І. Христителя – Арх. св. Літургія і відповідна гомілія з нагоди зустрічі всього членства катедральної комісії для Пасторалі Сім'ї. Сл. Божу попередило кілька гарних і практичних доповідей на тему Християнської Сім'ї, їх опрацювали і предложили Владика Номінат Даниїл Козлинський і п-і Адріана Потекскі, визначна конференцистка, на саме ці теми, так дуже важні на сьогодні.

30.08.07 – Навідався до о. Йосафата Фірмана в шпиталі. Стан його здоров'я поважно захитаний.

02.09.07 – Річний празник в парафії Різдва Матері Божої на Мартінь Афонсо. Соняшна, тепленька, погідна неділя. О год. 10-ій Арх. Сл. Божа в сослуженні о. Протоіг. Теодора Галицького, о. пароха Іллі Маринюка і о. Нелсона Петріва. Місцевий парафіяльний хор мелодійно співав св. Літургію. Святочну проповідь виголосив Владика емерит Єфрем. “Всі ми, парафія, вся Єпархія і вся Церква творимо одну родину в Христі і в Марії, якої сьогодні святкуємо День Уродин. Хай Вона навчає зберігати в нас ласку Божу і тим самим образ і подобиє Боже.” Після традиційного многолітствія і пісні-молитви “Боже великий, єдиний”, спільна гостина в забудовах з традиційним шурраско, бінґо, розвагою, приятними зустрічами – те все тривало до вечора. Владика подався на каву до СС. Служебниць. Вони то мають великі заслуги при Парафії і при своїм домі-гiмназії, якої, в жовтні ц. року, святкуватимуть 75-ліття від заснування. Щирі ґратуляції і подяка за всі вельми цінні діяльності.

05.09.07 – До 10.09.07 – дні відпочинку й відпруження на “термальні води Журема” в Іретама, в товаристві сс. Ізабелі й Мирослави.

11.09.07 – Сьогодні над вечором прибув Владика Митрополит Лаврентій Гуцуляк чсвв, Архиепископ-Митрополит Вінніпеґу, Манітоба – Канада, обраний головним святителем Владики Номіната Даниїла Козлинського. Торжество відбудеться в Парафії Пресол. С. Ісусового, в Маллет, Парана. Владика Гість замешкав в домі осідку Єпархії, в Куритибі.

12.09.07 – Ранком, о год. 10-ій Сл. Божа і відповідна гомілія в Домі “св. Покрови” на Марцеліні.

14.09.07 – В дорозі на Маллет, відвідав хворого о. пароха Луїс-а Слобожана чсвв, в Іраті. Він мав малу хірургію під щокою. Все гаразд. Навідався теж до Захоронку “св. Володимира” в Інж. Гутіерес – Іраті. Смачна кава і розмова з СС. Служебницями, які провадять від кілька десятків років цією установою.

- Вечеря в Єпарх. Семінарії св. свц. Йосафата, в Маллет. Все місто, а зокрема вся Парафія підготовляється до завтрішнього небувалого торжества – хіротонії Всеч. о. Даниїла Козлинського.

15.09.07 – Ранком, о год. 6:45, Сл. Божа й аскетична гомілія в каплиці СС. Службниць, на Маллет. О год. 10-ій, в параф. церкві Пресол. С. Ісусового – проба завтрішнього торжества: Владики, священники, диякони, свічконосці та весь чин хіротонії. Все це під умілим проводом катедр. пароха о. Едисона. Обід у рефектарі Семінарії. О год. 13-ій Введення Нового Владики Даниїла. Його виконав Владика Перший Святитель Митроп. Вінніпеґу Кир Лаврентій Гуцуляк чсвв, Владика Володимир Ковбич чсвв і Владика Емерит Єфрем В. Кривий чсвв. Присутні священники, семінаристи, СС. Службниці і св. Анни та невеличке число вірних. Святочна вечеря в ресторані “Дорізон” – мінеральна вода. Саме в тім лікувальнім-курортнім готелі замешкали всі Владики, священники і диякони-гості.

Вечір, о год. 20:30, в муніципальнім просторім Клюбі – культурний вечір в честь Владики Номіната Даниїла. Звиш тисячки присутніх: Владики, священники, КСІ, Сестри наших Згромаджень, дітвора, молодь, цивільні власті і народ. Обширна і гарно виконана програма протягнулась майже дві години. Виступала фолкльорна група СПОМИН, з Маллет, фолкл. група КАЛИНА, з Уніон да Віторія, фолкл. група з Ріо Азул – “Дунай”, тріо РОСИНКА з Прудентополіс, під проводом с. Селіни Слобода, юніоратки СС. Службниць з Маллет і з Павло Фронтін, і чудова дітвора-учасники катехизації з Маллет. Оплескам не було стриму. Благословенна молодь. Всіх зусиль треба присвятити, щоб у неї зберегти нашого рідного духа і серце.

16.09.07 – Історична Господня Неділя в Маллет: врочиста хіротонія Владики Даниїла Козлинського. Добре, що це торжество відбулось, цим разом, не в Прудентополіс або в Куритибі, як завжди. Вся програма завчасно як слід була опрацьована і здійснена. Всьому сприяла чудова тепленька погода. Місцева радіовисильна постійно передавала і запрошувала весь народ на небувале досі свято в Маллет. Тим більше, що малетинська парафія Прес. С. Ісусового цього року святкує 100-річчя свого юридичного створення. Опрацюванням всієї програми підготовки і проведення небувалого торжества зайнявся о. адміністратор Даниїл Козлинський, о. коадютор і Ректор Семінарії Йоаким Сидорович, місцевий церк. комітет, жіноцтво, юнацтво і всі приналежні до парафії церковні спільноти.

Семінарійне і церковне подвір'я – в квітах. Всіх священників присутніх – 52, Владик наших – 4 і Владик латинських – 4. Десятки СС. богопосвятного життя наших тут у

Бразилії існуючих Згромаджень, Семінаристи, КСІ, гості-вірні з усіх майже наших Парафій. Ест. Депутат др. Пилип і п-і Маріза Лукаш, мер Маллету п. Рожеріо да Сілва, який поставив до диспозиції всі муніципальні автобуси. Приблизно 4 тисячі вірних. Щоб усіх примістити подбали організатори і уклали кілька великих шатер на церковнім подвір'ї.

О год. 9-ій похід священослужителів рушив процесійно з головного входу Семінарії до церкви: Архиеп. Кир Лаврентій, наші і латинські Владики, Владика Номінат Даниїл Козлинський, священники, о. Протоіг. Теодор Галицький, дівора з бразилійськими і українськими прапорчиками, почесна сторож – козацтво приналежне до групи “Спомин” і майже незчисленна маса вірних, оркестра з Уніон да Віторія – Колегії “Серце Марії”, і могутній спів. Так весь почет появився перед головні двері до святині Пресол. Серця Ісусового. Тут, “Да благословить тя...” і до престолу. Катедральний хор з Куритиби, під батуютою п. Леонарда Давибіди, мелодійно і торжественно прикрашував весь рідкісний, а властиво ще ніколи тут на Маллет неіснуючий Чин Хіротонії. Головним святителем Преосв. Митрополит Вінніпеґу Лаврентій Гуцуляк, 2-ий – Владика Володимир Ковбич, а 3-ій – Преосв. Єфрем В. Кривий. Церемонієром – о. Едисон Л. Бойко. Зачитання Папської Булі – о. Маріо К. Лазовський, приречення Владики Номіната й офіційна Хіротонія. Впр. о. редактор Тарсикій Залуцький передавав на португальській мові гомілію Владики Святителя. П-і Лідія М. Козлинська, мама нового Владики, вся блища і дальша родина Владики Даниїла примістились у перших лавках просторої церкви. Звиш тисячки вірних приступило до св. Причастя. При кінці св. Літургії промовив вперше, як єпископ, Владика Даниїл. Радість, оплески. Потім многолітствіє і вітання з рідною мамою, блищою і дальшою ріднею та з вірними. Спільна знімка і “Боже великий, єдиний”. Процесійно під буйні оплески всі служачі і сослужачі подались до Семінарії, а звідси на щедрий обід на хуторі п-ства Нестора Табака. А всі вірні й присутні гості гостились у приміщеннях наперед приготованих на церковній площі. Вже ген-ген під вечір богомільний народ залишав Маллет. З приемністю відзначаємо, що Всеч. о. Нівалдо Козлинський і с. Ермея Козлинська спдм є кухинами Владики Даниїла. “Нехай благословить тебе Господь з Сіону...”

19.09.07 – О год. 10:30 Сл. Божа і гомілія в Старечім Домі “св. Покрови” на Марцеліні.

22.09.07 – Навідався до “Полтави”. Тут дітвора-малі бандуристи, під проводом п-ни Ізабелі Кривої ксі, приготують набирання на СД рідних колядок. Їх вишколює п. маестро Дірсив Н. Остаточний набір буде в днях 24, 25 і 26 ц. місяця.

23.09.07 – О год. 16-й відліт до Сан Павло – Нью Йорк – Філадельфія, де від 26-го вересня до 6-го жовтня буде СИНОД ВЛАДИК УКР. КАТОЛ. ЦЕРКВИ. Відбуватиметься в реколекційнім Домі “Матка Боска Ченстохова”, на переф. Філадельфії. Там замешкають всі Владики-Отці Синоду. Місцевість зветься Дойлставн, віддалене від центру Філ. около 60 км. Домом провадять ОО. Павліни, з Польщі.

24.09.07 – Замешкав в параф. резиденції, в Бронкс, Нью Йорк, де парохом є о. Лаврентій Петро Лавринюк чсвв, який вже 42 роки працює в Північній Америці. Привітна, щедра гостина і взагалі все перебування. Мир, тиша, спокій.

25.09.07 – Вранці Сл. Божа в параф. церкві, а потім відвідини Владик Павла Хомницького і Василя Лостина, як теж і КСІ в Стемфордї. Зустріч з Владиками і КСІ та спільна трапеза.

26.09.07 – Реколекційний день для всіх Владик у Дойлставн. Проповідує Владика Михайло Гринчишин чні, з Франції.

27.09.07 – Ранком, до Філадельфії. В 11-й г. Арх. св. Літургія в катедрі Непор. Зачаття М. Божої, офіційне слово, відкриття Синоду, і спільна трапеза для всіх Владик, священників і Сестер в приміщеннях катедрального подвір'я. Було кілька лат. Владик. Головним служителем Блаж. Любомир Гузар. Поворот до Дойлставн і початок засідань. Обширні, вигідні забудовання. Погідні дні.

30.09.07 – О год. 11й, в катедрі Непор. Зачаття М. Божої в Філадельфії, врочиста св. Літургія, проповіді на укр. і англ. мовах (Сл. Божа мішана у двох мовах). Учасники всі ВладикиОтці Синоду, кард. Філадельфії, багато священників, монахинь і вірних. Ця врочистість відзначає 100ліття номінації й прибуття першого укр. катола. Владики на північну Америку в особі Кир Сотера

Стефана Ортинського чсвв, в році 1907. Святочний бенкет мав місце в резиденції/палаті Архієпископській, а частино в культурній залі поблизу катедри. Поворот до Дойлставн. Проїхали головними вулицями міста і виділи дещо з історичних монументів Америки.

01.10.07 – Нормальні засідання і праці Синоду. Ввечір, на подвір'ї забудовань "пикник" – бразилійське шурраско і "козацький вечір" для всіх учасників Синоду. Під кінець виступив хор "Прометей", виконуючи прекрасно кілька народніх національних українських пісень.

Н.Б. – Щоденно всі Владики Синоду служили спільну св. Літургію в місцевій каплиці. На кожній проповідував один з Владик, наперед визначений.

02, 03 і 04.10.07 – Нормальні засідання і праці. Дня 04го вечера в СС. Василянок на Факс Чейз/Філадельфія. Тут я залишився на кілька днів. Щоденна Сл. Божа в каплиці Сестер Василянок з відповідним аскетичним словом.

05.10.07 – Від'їзд автобусом всіх Владик Синоду до Вашингтону. Відвідини історичних пам'ятників, замешкання в готелі, одне засідання, відвідини архиепарх. Семінарії св. свщ. Йосафата (під адміністрацією СС. Катехиток св. Анни, з Бразилії), прийоми, відвідини українських церков.

06.10.07 – Сл. Божа, останнє засідання Синоду, підпис протоколів і закриття Синоду.

07.10.07 – Марійський Архиепархіальний Відпуст при обителі СС. Василянок, у Факс Чейз, з участю 10-ьох Владик, кількадесятьох священиків, СС. Василянок, СС. Служебниць, СС. св. Анни, КСІ і доста поважного числа вірних. Організатори цього традиційного празника сподівались багато більше вірних. Сприяла гарна погода. Головним проповідником на Сл. Божій, яка мала місце на площі подалік обителі СС. Василянок, був Преосв. Митрополит Вініпеґу Лаврентій Гуцуляк чсвв; по обіді, під час Молебня – Владика Северіян Якимішин, емерит Н'ю Вестмінстеру, Канада; а вчора вечером, о год. 19-ій, під час Акафісту до М. Божої – Владика емерит Софрон Мудрий чсвв.

Відспівували Питомці Вашінґ. Великої Семінарії. Сніданок і обід у домі СС. Василянок. Ввечір, поворот до Бронкс. Відпочинок.

08.10.07 – Полагодження різних справ у Нью Йорку, зокрема в Кредитівці “Самопоміч”. Обід у домі Отців Василян, при парафії св. Юрія в Нью Йорку.

09.10.07 – Вчора, сьогодні і завтра Сл. Божа в ранній порі в параф. церкві в Бронкс, wraz із о. парохом Лаврентієм Лавринюком. Обід у визначній родині парафіальної спільноти – п-ство Пінага. Вечером, під зливний дощ – традиційне “шурраско” в ОО. Василян у Ґлен Ков. Присутні деякі Владики – з Бразилії і з України. Братолюбний жест о. Протоіг. Маврикія Попадюка. Від несповна двох місяців провід кухні обителі в Ґлен Ков перебрали КСІ з Бразилії. Позбулись Отці кількатиного клопоту й болу голови...

10.10.07 – Вранці Сл. Божа wraz із о. пар. Лаврентієм. Сніданок, відпочинок і відїзд на летовище Джон Ф. Кенеді. Прощання і в год. 19-ій прямуємо на літак компанії “ТАМ”. Дещо спізнено, відлет прямо до Сан Павло.

11.10.07 – Ранком приліт до Сан Павло і зараз о год. 10:30 до Куритиби. Тут ждав мене о. Едисон Бойко. Спільний обід в резиденції на Сан Браз.

13.10.07 – В ранній порі, о год. 7-ій, Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці СС. Службниць на Маркондес, прудент. парафія. Відїзд на Пітанґу.

14.10.07 – Дощева неділя. Дякувати Богові за небесну росу, якої вже не було звиш 02 (два) місяці. Вірні молились, благали. Сьогодні празник при церкві Матері Божої Апаресіди, на Аройо Гранде, пітанська парафія, а саме освячення престолу й благословення та відкриття новоспорудженої невеличкої мурованої церкви. Гарна вона, привітна і якслід викінчена. Владикау підвіз п. Вілсон Подолян, видатний промисловець Пітанґи, а походженням з Іваї-Кальмону. Нечисленна тут наша громада, але вірна і свідома своєї приналежності.

Владика привітала дітвора своїми милими голосочками під проводом с. Генезії Рудик спдм і місцевих мирянських катехиток і катехита. Слїдувало слово привіту виголошене о. парохом Андрієм Пістуном чсвв, після цього голова церковного комітету п. Алдо Арент і його дружина п-і Ольга привітали традиційно хлібом і сіллю. Під час миття престолу о. парох Андрій пояснював вірним значення церкви в громаді, а зокрема значення престолу. Зараз потім, о. Андрій зачитав офіційний протокол. Чільніші громадяни найперш, а по Сл. Божій всі вірні, включно молодь і дітвора, ставили власноручний підпис. Владика вияснив – чому ставимо підпис, який буде зложений під престолом. Між чільними гістьми присутній п. Йосиф Форкевич і його дружина – префект Боавентури. Милозвучно співали св. Літургію співаки з Пітанґи. Честь їм. При кінці Сл. Божої – традиційне многолітствіє, роздача благословенного хліба і благословення хворих та немічних. Діточок погощено цукерками. Святочну проповідь голосив Владика ґратуючи громаді за здійснення гарного проекту, наголосив на велике значення Церкви, нав'язуючи свої слова до празника М. Божої Апаресіди, яку треба “взяти до своєї хати” так як це зробив св. Іван Богослов з поручення самого Ісуса. О. парох Андрій Пістун, при кінці Сл. Божої мав слово подяки для всіх присутніх. Своє слово подяки виголосила теж п-і Ольга Ковпак Арент, яку тут прихильно звать “душею громади”. У св. Літургії сослужив парох з Кантаґало о. Жералдо Дацюк чсвв, довголітній і заслужений парох Пітанґи.

Святочний обід у поблизькому церковному салоні з участю всієї присутньої спільноти. Не бракло теж і милої української пісні, яку сердечно співали наші співаки з Пітанґи.

Хай Господь благословить і мило споглядає на цю прикладну громаду.

18.10.07 – О год. 10:30 Сл. Божа і гомілія в молитовні Старечого Дому “св. Покрови” на Марцеліні.

19.10.07 – Ввечорі, в “Полтаві”, широка й гарна програма Гімназії СС. Служебниць з Куритиби, з приводу і в честь 75-го Ювілею від заснування Колегії “Мати Анатолія”, в Киритибі. Преосв. Єфрем був перешкоджений у конечній подорожі на Уніон да Віторія.

20.10.07 – В Уніон да Віторія, в осідку нашої Парафії св. Василя Великого, заходами і стараннями о. пар. Сергія Гриневича, о. Богдана Флейтуха і о. Сандра Добковського, при необхідній співпраці церковного комітету, СС. Службниць і Управи Фолкльорної Групи “Калина”, під кермою свого Директора п. Івана Сливінського та й наших жертвених і визначних своєю працею жінок враз і з групою т. зв. 3-ього віку “Зоря”, влаштовано День Признання і Подяки для Владики емерита Кир Єфрема.

Вся обширна й багата культурно програма відбулася в просторій залі Релігійно-Культурного Центру “Св. Василя Великого”, з початком о год. 20:30. Вся заля була виповнена учасниками. Всією програмою вміло й культурно провадив п. Іван Сливінський. Її розпочато двома гарними інсценізаціями про покликання Апостолів і про Сівача, уложеними СС. Службницями, а виконаними дітворою Євхарист. Лицарства й підлітками. По тім – чудовий виступ фолкльорної групи “Калини” – найменші, підлітки і молодь. Оплескам не було кінця. П. Атаназій Спіндола, наш параф. з Генерал Карнейро, уложив довший вірш-поему в честь Владики, а його відчитав п. Сильвестер Маркон. Кілька народніх танків виконали малята, потім підлітки, а на кінець, блискуче як завжди танцювальна група “Калина”. Пахучий оберемок живих рож вручили Владичі діточки Маріяна і Іван Водяний, а п-ство Оксана й Вілсон Котвіцький гарну писанку з гербом Владики і мініятурою церкви св. Василя Великого. На залі були присутні представники нашої церковної громади в Сан Крістован. До речі, ця церковна спільнота вже має свою танцюв. групу ФІЯЛКА, яка теж брала участь у сьогоднішньому виступі. Були теж представники з Пінтадіньо, Марко 5, Касадор, Санта Марія, Баррейро, Леґру, Нова Галичина і з далекого Каноїнас.

По культурнім виступі всі гості засіли до смачного столу – всіх звиш 350 учасників. Незабутній вечір. Около год 11-ої закінчено святковий подячний вечір. При кінці виступу забрав слово сам Владика. Виголосив свою вдячність, радість і признання дітворі, молоді і всім присутнім на святі та заохотив, щоб дальше всі вони прямували тим самим шляхом ідеалів нашої Церкви, традиції і нашої культури. Треба признати, що парафія св. Василя Великого, в Уніон да Віторія, під кермою о. пароха Сергія Гриневича і його Сотрудників – о. Б. Флейтуха і о. Сандра Добковського є однією з найживіших і найбільш свідомих парафій у нашій Єпархії.

21.10.07 – Історична неділя в Уніон да Віторія. Кілька хвилин перед год. 9-ою, Владика Єфрем процесійно ввійшов до храму. Процесією проводили гарно прибрані дівчатка і хлопці школи СС. Службениць, на чолі з о. парохом Сергієм Гриневичем і СС. Службеницями. В головних дверях церкви, хлібом і сіллю вітали п-ство Климентій і Анжела Яцків, а в церкві перед престолом – п. Тарас Паращук. Після нього, гарне і сердечне слово виголосив сам о. парох Сергій. П. Климентій зараз очолює церковний комітет. Службу Божу відспівувала вся церква. Вся Сл. Божа і всі привітання були передавані прямо через радіовисильну “Едукадора” з Уніон да Віторія. Святочну й достосовану до торжества проповідь виголосив Владика цитуючи слова св. Ап. Павла до Колосян: подяка, радість, “ви є гордістю нашою серед Божих Церков” і заохота вірності нашій Церкві, обряду, культурі, пісні й молитві. Звиш дві сотки вірних приступили до св. Тайн. Після сердечного многолітствія вірні вітались з своїм Владиком і висловлювали бажання святкувати частіше такі й подібні свята. Вони бо не лише радують, але освідомлюють, оживляють і кріплять на шляху нашого життя. Дай, Боже. Родинний святковий обід мав місце в гостинних СС. Службениць. У врочистій св. Літургії сослужив о. парох Сергій і о. сотрудник Богдан Флейтух. Всім-вся глибока подяка й побажання Господніх благодатей на всі їхні щоденні змагання. Около 16-ої год. Владика від’їхав в Куритибу. З признанням треба відмітити, що ця Парафія вже 13 років видає бюлетень РОЗМОВА. І то щомісяця, безперервно. Статті релігійно-культурно-церковного характеру. Подяка о. парохів Сергієві.

24.10.07 – Вранці, Сл. Божа і аскетична гомілія в каплиці СС. Василіянок на Бокейроні.

27.10.07 – Святковий, культурний український вечір у “Полтаві”, з приводу вдячності Владиці Єфремові за його 36-літнє єпископське служіння і всі здійснення на благо нашої Церкви в Бразилії. Заразом – відзначення 25-ліття від заснування тим же Владикою Єпархіального Релігійно-Культурного Центру ПОЛТАВА, заснування фолклорної молодіжної групи ПОЛТАВА і теж малих бандуристів при ПОЛТАВІ, під назвою ФІЯЛКА. Програму цього історичного празника уложив і заініціював о. Едисон Бойко в співпраці з катедральною комісією, з управою фолклорної групи ПОЛТАВА, з КСІ, з управою катехитичної комісії і з управою катедр. хору. Поважне число вірних явилось на цю врочистість. Між чільними гістьми були п-ство Олександр

Марков і дружина – консул України в Куритибі, п. Маріян Чайковський – почесний консул України в Паранагва, п. адв. Віктор Сиротюк – голова УБЦР і Владика-єпарх Володимир Ковбич.

У святочно прибраній головній залі Центру, о год. 20:15 відкрито програму свята. Її відкрив катедр. парох о. Едисон згадуючи в чітких словах історію і ціль нинішнього і завтрашнього торжества. Потім, слово привіту мав п. консул Олександр Марков, після нього п. Віктор Сиротюк і Владика Єфрем. Цей, склавши подяку всім-всім, начеркнув і подав правдиву історію ЦЕНТРУ включаючи особи, які були першорядними помічниками і співробітниками всього заведення.

По словах о. Едисона промовляв Владика Єпарх Володимир, підкреслюючи назву Центру – Релігійно-Культурний Центр, тобто зв'язок навзаєм культури з Церквою. Це необхідне. Зараз почалася програма виступу – найперш, дітвора “Фіялки”, співом у супроводі бандур, під кермою Ізабелі Кривої ксі, потім підлітки. Зараз після них виступила молодіжна група “Полтава”, бандуристи під кермою п. Йосифа Сітко, а на закриття – катедральний хор під батутю п. Леонарда Давибіди. Ще після цієї гарної точки забрав слово представник хору п. Онуфрій Ноґас, висловлюючи подяку Владиці Єфрему за його постійну піддержку вділену хором за весь час його існування при катедрі. При цій нагоді вручив Владиці подячну бронзову табличку. Слідувало гучне й сердечне многолітствіє – наше і також “парабенс”. Около 10:30 закрито незабутнє свято-подію. Останнє слово подяки всім присутнім сказав о. Едисон, діточки вручили віночок свіжих квіточок від “Фіялки”, а п-на Андрея Давибіда оберемок рож від катедрального хору. На кінець Владика Єфрем ще раз склав подяку і заповів, щоб “дальше йшли ми в напрямі

Владика Єфрем промовляє в “Полтаві” з нагоди 25-ліття від спорудження і заснування цього Єпарх. Релігійно-Культурного Центру, дня 27.10.2007 р.

одного і незмінного ідеалу – наша Церква, наша віра й наша культура”.

Катедральний хор і бандуристи в Куритибі. По правій стороні Владика – о. Парох Едисон Л. Бойко, а далі – маестро Петро Кучма; по лівій стороні Владика – диригент Леонард Давибіда, а далі – проф. бандуристів п-на Ізабеля Крива. (2001 р.)

28.10.07 – Неділя – Празник Христа Царя. Благодарственна Арх. Сл. Божа в катедрі св. Івана Христителя. Подяка за Сріблій Ювілей "Полтави", за всю його дотеперішню діяльність і в наміренні засновника. При престолі головним служителем – Владика Володимир, по його правиці Владика Єфрем, а дальше о. протоіг. Теодор Галицький і о. парох Едисон Бойко. Відправа почалась о год. 10-ій. Мелодійно-святочно співав катедр. хор. На самім початку о. Парох оголосив ціль нинішнього празника, заохотив до спільної подячної молитви. Святочну проповідь сказав Владика Володимир, вияснюючи значення Царства Христового. Після кінцевого многолітствія Владика Єфрем звернувся кількома словами до вірних висловлюючи свої вдячні переживання і почування з приводу свого 36-літнього служіння єпископського і 56-літнього священ. На кінець: "поки світло світиться треба виконувати діло на яке покликав нас Господь". Піснею "Боже великий, єдиний" закрито молитовну програму. Обід для гостей і для вірних, в радісній родинній атмосфері в

“Полтаві”. Його, як і всіма іншими разами, старанно приготувало наше завжди зичливе прикатедральне жіноцтво. Хай Господь чуває і провадить нашою Єпархією.

03.11.07 – Ввечорі, о год. 19-ій, Сл. Божа й гомілія в парафіяльній церкві св. Йосифа, на Кантаґало. Проповідь – сам лише цвинтар є могутньою проповіддю, говорив Владика. Вчора й позавчора зливний цілоденний, дякувати Богові, дощ.

04.11.07 – О год. 9:45 приїзд і вітання в честь Владики перед новою восьмикутною церквою на Кандой. Вона ще в фазі будови. Це вперше відбувається тут офіційний візит Владики. Соняшна, погідна, радісна історична неділя. Знак і доказ, що Богові подобається діло, яке споруджуємо. Богомільний нарід, в поважному числі, під проводом свого пароха о. Жералда Е. Дацюка чсвв і о. Петра Цалковського чсвв, зустрів Владика в дверях церкви. Зараз діточки Анна Р. Антонів Суело, Ніколас Р. де Ліма і Андрій Г. Смучек, після коротких слів, вручили Гостеві букет живих квітів. Після них п-і Реґіна Починок Крук промовила гарне слово від усієї громади, і враз зі своїм мужем п. Петром Круком, який зараз є головою церковного комітету, предложили Владиці, за стародавнім звичаєм, хліб і сіль.

Ще перед входом до святині забрав слово о. парох Жералдо висловлюючи свою і всієї громади радість з приводу розпочаття будови першої рідної церкви в місті Кандой. Підкреслив завзяття й добру волю не лише наших вірних, але й латинського обряду, їхню сильну віру й запевнив, що за рік-два матимемо другу велику фесту-празник, а це торжественне благословення і освячення нової церкви.

Повну приязні й глибокого значення промову мав теж префект муніципія Кандой п. Маврикій Мендес де Араужо. Між іншим ствердив, що його радістю є не лише новий храм-преокраса міста, але й велике число наших громадян, які визначаються працьовитістю і чесністю.

Під мелодію пісні “Увійди, Архієрею” всі подались аж перед місце престолу. Треба відмітити, що всю Сл. Божу співали наші співаки з Марінґа, під кермою адв. п. Петра Стефанишина. Між учасниками св. Літургії, крім вище наведених Отців, були СС. Служебниці з Кантаґало і з Сан Педро, а з ними с. Люїза Кавецька спдм, з Аргентини. Присутній теж п. естадуальний посол др. Филип Лукаш і п. адв. Віктор Сиротюк, голова УБЦРепрезентації. Доста простора церква виповнена вірними –

нашими і латинниками. У своїй празничній гомілії Владика привітав усіх вірних, висловив свій подив і ґратуляції для всієї кандойської спільноти за їхню завзятість і жертвенність, за любов до своєї рідної Церкви, склав подяку і накреслив в ясних словах чим є для нас Церква і яка її ціль. Мило плили акорди св. Літургії. По закінченні Сл. Божої почався обряд благословення наріжного каменя, мурів і покриття нової церкви. Всі молитви і чин проказано на порт. мові. Грамоту події врочисто прочитав о. пар. Жералдо, а вся церква радісно прийняла вістку нагороджуючи щедрими оплесками. Слідували підписи присутніх властей і всієї присутньої громади. Після многолітствія о. парох Жералдо висловив подяку всім присутнім а особливо всім фундаторам, жертводавцям і добротинцям, які вручили свої пожертви на будову нової святині.

Спільний і щедрий обід відбувся в церковному клубі місцевої латинської парафії. Так стіл як і всі присмаки на ньому приготувало наше, гідне признание, подиву й подяки, прицерковне жіноцтво.

Давній сон всієї громади почав здійснюватися. Все на славу Божу і благо душ.

06.11.07 – Гостем у резиденції Преосв. Єфрема Впр. о. Лаврентій Лавринюк чсвв, парох нашої парафії в Бронкс – Нью Йорк, США. Відбуває свої цьогорічні вакації. Замешкав і гостював у резиденції Владики. Збільша перебуватиме в своїх рідних.

07.11.07 – Вранці, в год. 7-ій, Сл. Божа в домашній молитовні враз із о. Лаврентієм.

08.11.07 – Прийняв на послухання п. Едсона Вістубу і п. Сергія Мацюру, власників туристичної агенції ДНІПРО ГОЛД. Вони то організують туристичну поїздку в Україну на серпень 2008 року. Маю від них окреме запрошення.

09.11.07 – Відвідав поважно хворого о. Йосафата Фірмана. Він інтернований у Шпиталі Носса Сеньора дас Ґрасас вже ось-ось три місяці. Послав телеграму привіту і ґратуляції о. Павлові Крайчому чсвв, з приводу 50-ліття його ієрейських свячень.

10.11.07 – Ввечорі, о год. 19-ій, Сл. Божа, відповідна гомілія й зустріч з молодю в церкві свв. Апост. Петра й Павла на Моемі. У св. Літургії сослужив о. Микола Корчагін, гість з Англії. Родинна вечеря в домі п-ства Юлія й Фатіми Скрипець, голови місцевого церк. комітету, з участю о. Миколая і місцевих СС. Службениць. П. Юлій є рідним братом с. Аполонії спдм, яка зараз працює в Аргентині. Ніччю – зливний дощ.

11.11.07 – Пасторальний візит нашої церковної громади св. Арх. Михаїла. Напричуд гарна, тепленька й мила неділя – річний празник на Коста Карвальо, приналежної до ірасемської парафії. Колонія ця сягає перших років нашої іміграції. Гідним відмічення, що на цій колонії в році 1898 загинуло кілька наших родин з рук місцевих індіан-ботокудів. Погиблим здвигнено невеличкий пам'ятник біля першого цвинтаря. Там і напис. Між іншими загинув тут дідо о. Маркіяна Пенцака чсвв. А всіх – як повідають старші люди – до сім родин. Прикладна громада зустрінула Владика в дверях гарної чепурної мурованої церкви, на чолі з своїм душпастирем о. Сергієм Т. Іванчуком чсвв, СС. Службеницями з Моеми і з Ірасеми, і великим числом вірних наших і латинських. Треба підкреслити, що Моема, Моеміня й Коста Карвальо в більшості заселені німцями. Майже стопроцентово вони завжди в нашій церкві, яку щедро спомагають. Найперш Владика привітала милим голосочком на укр. мові маленька Адріяна Ф. Грайн, потім гарне слово мав п. Григорій Лозовий, а хліб і сіль предложили п. Петро і Лукія Паньків. Після них, слово в імені Громади сказав місцевий і відповідальний душпастир о. Сергій. Під мелодію пісні "О Архистратиге" ввесь богомільний народ ввійшов до церкви. Тут зачитано інтенції Сл. Божої і зараз почалась Арх. св. Літургія. Практично всі присутні приступили до св. Причастя. Після многолітствія, вірні ділились благословенним хлібом, а Владика уділив благословення всім хворим і немічним. Всі присутні засіли до обильного і смачного та щедрого столу. Фестин проходив мирно й спокійно до самого вечора. Народ вірний Богові й св. Церкві.

12.11.07 – Св. свщ. Йосафата – покровителя наших Семінарій в Куритибі і в Маллеті. Святковий обід відбувся в Великій Семінарії в Куритибі враз з усіма питомцями, о. Ректором Едисоном, оо. Васильком, Марком і Йосафатом Фірманом. Достосоване слово до св. покровителя мав о. Ректор, Владика Володимир і Владика Єфрем.

• Ввечорі, о год. 20-ій вечера в домі п-ства Теодосія і Адріани Галицьких, в товаристві п. диригента Л. Давибіди. При тім студійовано видання нового СД Сл. Божої, яку свого часу співав ТРІО ЯВІР: п. Л. Давибіда, п. Т. Галицький і п. Юрко Ганиш.

14.11.07 – В належнім порозумінні з о. Протоіг. Теодором Галицьким чсвв і о. Жералдом Е. Дацюком, парохом парафії св. Йосифа, в Кантаґало, при готовості й добрій волі о. Петра Цалковського чсвв, сотрудника цієї ж парафії, попросив і поручив йому перепис моєї цьогорічної хроніки зі звичайного машинкового друку на комп'ютерний.

16.11.07 – Від'їзд на Антоніо Олінто. В неділю 18-го ц. м. тут при святині Непорочного Зачаття – традиційний єпархіяльний марійський цьогорічний Відпуст.

Вечером, о год. 19:30 – Сл. Божа і відповідна марійська гомілія в церкві перед чудотворною Іконою Богородиці Коралів.

17.11.07 – Вранці, о год. 6:30, Сл. Божа і євангельське слово в молитовні СС. Служебниць на Антоніо Олінто. Потім, від'їзд на Маркондес.

18.11.07 – Сторіччя українського поселення й спорудження першої нашої церкви на Маркондес, прудент. парафія (1908–2008). Всю обширну програму цього рідкісного, небувалоого й неповторного та предорогого свята уклав теперішній відповідальний за обслугу цієї нашої прикладної церковної спільноти – Впр. о. редактор Тарсикій О. Залуцький чсвв, з необхідною співпрацею с. Ефігенії Гавдида спдм і інших місцевих СС. маркондійського дому, церковного комітету на чолі з п. Михайлом Дерка, жіночого прицерковного комітету, молоді й шкільної дітвори. В загальному, це було свято пам'яті і любові до наших героїв-піонерів та великої подяки Господеві і всім, що сюди заїхали і тут оселились тому 100 років, промощуючи шляхи й краще життя для нас, своїх правнуків, онуків і дітей.

Перед благодарственною св. Літургією, щоб нагадати собі перші способи транспорту і поїздок, наші господарі, за порадою о. Тарсикія, подбали про 40 кінотчиків (дехто з "канґалями"!), підводу ("каросу") і "шарету". Ввесь цей почот рушив дефілядою від асфальту аж на церковне подвір'я. Попереду, на "шареті" їхав

владика Єфрем, зараз потім, на возі, СС. Служебниці, о. Тарсикій, а за ними, верхи, всі кінотчики. Оплескам не було кінця. Зараз, у дверях церкви зустрінули Владика о. Тарсикій і о. Павло М. Крайчий чсвв, родженець Маркондесу/Накар, до двадцять СС. Служебниць – родженці Маркондесу й околиць, Сестри, які тут працювали впродовж минулих років, маса побожного народу місцевого та з дальших околиць – “Веселка” з Прудентополя, бандуристи під проводом катех. Кекилії Стрихар і “Росинка” – тріо під проводом с. Селіни Слобода спдм. Всі-всі радісні, схвильовані.

У дверях просторої й прикрашеної квітами церкви Владика привітали, за традиційним звичаєм, п-ство Мелетій і Неоніля Барабаш, дівчинка Гавриїла Стрихар після милого щebetу побажань вручила Владиці букет квітів, а о. душпастир Тарсикій висловив у натхнених словах привіт від усіх вірних.

Під мелодію пісні “Утвориться царські двері” всі торжественно, проваджені дітворою, ввійшли аж перед іконостас. Тут, кілька десятків дітвори у гарних блакитно-білих ношах, під проводом с. Ефігенії, відспівали декілька гарних церковних пісень, виконаних ритмічно з управами. Зараз о. Тарсикій привітав усіх присутніх Сестер, КСІ, гостей і ввесь богомільний збір, склав їм подяку й попросив до спільної подячної св. Літургії. Мелодійно й набожно співали Сл. Божу місцеві співаки під проводом п. Йосафата Крайчого в супроводі акордів на піано п. Самуїла Семчишина. Він то звеличує більшість наших церковних і громадсько-культурних подій. Перед проповіддю Владика – пісня при акомпаняменті на піано “Просимо Тя Діво”. В проповіді Владика сердечно привітав усіх присутніх, вказав на велич і значіння нинішнього свята та поставив 3 (три) заключення: подяка Господеві, подяка всім піонерам, наш подив їхньої віри й любові до Церкви та обов'язок вірності нашій Церкві, звичаям, культурі й релігійному духові. Підкреслив поважне число священників, Сестер і КСІ з цієї громади. Хай надалі Господь мило споглядає на наші родини та їхніх дітей покликає до праці на євангельській розлогій ниві. Перед Великим Входом о. Тарсикій зачитав імена всіх священників, які від 1908 року по сьогодні обслуговували маркондійську громаду. Теж і виголосив імена всіх СС. Служебниць, які є родженцями колонії або тут протягом років і років працювали. При тім і покликав чільніших громадян, які останніми роками трудилися при будові теперішньої церкви. Діточки, за кожним оголошенням імени священника, почавши від першого – бл. п. о. Маркіяна Шкірпана чсвв, несли гарно випсане його ім'я і ставили перед царські двері. Справді, захоплююча церемонія. Церква по верхи виповнена вірними

побожно співала торжественну Сл. Божу. До св. Причастя приступило понад 250 вірних. Перед кінцевим многолітством Владика і сослужачі о. Тарсикій і о. Павло Крайчий, враз із усією многотою вірних, відспівали "Тебе Бога хвалимо" і "Вітай між нами". Слудувало слово подяки висловлене о. Тарсикієм, потім роздача благословенного хлібця і питоменна нашій Церкві в Бразилії пісня: "Під Твій Покров". В коротких словах Владика Єфрем склав подяку всім ініціаторам і організаторам величавого празника, який назавжди записується в історію нашої маркондійської громади.

Празнична трапеза відбулась в громадським церковнім салоні з участю 450 учасників. Велика подяка нашому примірному жіноцтву, яке присвятило кілька днів труду й праці, щоб стільки смачної поживи поставити на столи. Щоб уприємнити і звеличити присутність так численної громади, яка гостилась у просторій залі, виступило на сцену тріо РОСИНКА з Прудентополя. Все це на високому мистецькому щаблі. Для ще більшої спільної радості, під акорди коломийки, внесено коровай, а члени ВЕСЕЛКИ дали почин до гарної спільної забави. Вона довго-довго продовжилась. Радість, ентузіазм, свідомість своєї приналежності, заохота до вірності своїм священним переданням на лицях всіх.

Хай Господь щедро благословить.

22.11.07 – О год. 10:30 Сл. Божа і євангельська гомілія в Домі "св. Покрови" на Марцеліні. При тім, обміна думок стосовно все кращого проводу цього харитативного заведення, проведена з с. Наст. Катериною спдм.

23.11.07 – В дорозі на Моему, в товаристві о. Петра Новосядла чсвв, який прибув з Англії на вакації до своїх рідних, поступив до СС. Службниць у Мафрі. Тут уклав прохального листа до Адвеніят про допомогу на купно кращої автомашини для пасторальної праці місцевих Сестер.

В дальшій дорозі, поступив з відвідинами до п-ства Петра і Лукії Паньків, на Моеміні. Це вельмизаслужена родина в нашій моемській і коста-карвалівській громадах.

24.11.07 – Родинний обід в п-ства Теодозія й Адріяни Купіцьких на Нова Есперанса/Ріо до Веадо. Ввечорі, о год. 19-ій, Сл. Божа й гомілія в церкві свв. Апост. Петра й Павла на Моемі.

25.11.07 – Історична неділя – Діамантовий Ювілей прибуття й служіння СС. Служебниць на Моємі (1932-2007). Повних 75 років жертвенної безперервної праці, самовідданості й труду за Євангелію, за благо безсмертних душ і за розквіт Христового Царства – св. Церкви, згідно з харизмою цього вельмизаслуженого Згромадження в нашій Церкві. Гарна, погідна, соняшна й тепленька неділя. Здальша і з поблизьких сусідних домів Сестри з'їжджаються. Між ними с. Провінціяльна Настоятелька Еґідія Пастух, с. учителька Новичок Моніка Стареправо, СС. Дорадниці й 5 (п'ять) Новичок з Іваї. Місцеві Сестри враз із церковним комітетом та прицерковним жіноцтвом якслід і досконало приготували все свято, включно зі щедрим і смачним обідом-бенкетом, який відбувся в церковнім просторім павільоні.

Благодарственна св. Літургія, в сослуженні о. Сергія Т. Іванчука і о. Петра Новосядла, почалась о год. 10:30. Перед тим, СС. Новички внесли перед іконостас фото/ікону блаж. с. Йосафати, емблем Згромадження та ікону Богор. Коралів. Потім, діточки впровадили одну по одній Сестер Ювіляток – 60-ліття, 50-ліття і 25-ліття богопосвятного їхнього життя. Зараз с. Юлія Денисевич зачитала історію СС. Служебниць на Моємі, між іншими цитуючи імена всіх СС. які походять з цієї нашої церковної громади.

Святочну проповідь мав Владика Єфрем. Висловив красу й значіння Ювілею, цінність присутності СС., їхні заслуги перед Богом, Церквою і Народом, склав подяку, признання й побажання на всекраще майбутнє. Хай світло, яке тут засвітилось тому 75 років дальше світиться і хай бачучи його люди прославляють Отця, що на небі. Гарно й набожно линула літургійна молитва. До св. Причастя приступило 184 особи. По "Нехай Сповняться" с. Пров. Еґідія забрала слово і, на обидвох мовах, в імені своїм, місцевих Сестер і всієї Провінції висловила подяку Господеві, Владикам, священикам, усім батькам Сестер і всім людям доброго серця за прецінну співпрацю, за всі допомоги й попросила, щоб надалі така а навіть ще краща атмосфера панувала. На закінчення цієї подячної Сл. Божої вся церква, на чолі з Владикою і священиками, милозвучно заспівали "Тебе Бога хвалимо". Слідувало гучне й сердечне многолітствіє, та спільна фотографія перед іконостасом і особисті вітання.

Всі присутні Сестри і вписані учасники святочного столу подались до церковного павільону на обід – разом до 130 осіб. Під кінець обіду Новички виставили інсценізацію про життя й апостолят блаж. с. Йосафати – засн. Згромадження, після чого

многолітствіє і спілкування святочним пресмачним тортом, що його старанно зготували члени Апост. Молитви.

Належитья відмітити, що в церкві, по закінчені Сл. Божої, мирянка п-і Н. Корчагін склала щиру подяку місцевим Сестрам, які безупинно працюють і трудяться для блага всієї церковної спільноти, зокрема дітвори, молоді, Апост. Молитви, хворих і немічних.

Хай надалі Господь споглядає і покликає собі на службу дітей з Моєми.

01.12.07 – Ввечорі, о год. 20:30, в приміщеннях ТПУК, в Куритибі – традиційний Свят-Вечір, зорганізований Управою Товариства під головуванням п. Марка Ноґаса. Святочні вітання, желання й благословення різдвяної Вечері виконав Влад. Єфрем. Владиці товаришили о. парох Ілля Маринюк чсвв і о. Марко Ц. Андреїв, сотрудник катедри.

04.12.07 – Вибрав з Друкарні “Естетика”, п. А. Комаршевського, нові різдвяні картки, авторства с. Бернадети Мельник спдм. Їх виконано на замовлення Владики Єфрема. Панораміка і стиль українсько-бразилійський.

08.12.07 – Хрищення й Миропомазання донечки др. Аліссон Н., Кароліни, в парафіяльній церкві Різдва М. Божої, в Куритибі. Дружина др. Аліссона походженням українка. Чин уділення цих св. Тайн відбувся о год. 18-ій.

- О год. 20:30, в параф. храмі Різдва М. Божої, традиційний виступ церковних хорів існуючих в Куритибі, з приводу близьких Різдяних Свят. І так – виступав хор при СОЮЗ-і, парафіяльний з Мартінь Афонсо, православний з катедри св. Димитрія і наш з катедри св. І. Христителя. Вступне й кінцеве слово мав о. парох Ілля Маринюк чсвв, а заповідачкою була п-на Н. Баран. Як останню точку всієї програми, всі присутні хористи спільно проспівали “Свята ніч, тиха ніч”. Під час співу загашено все електричне світло в церкві, а всі присутні вірні, які виповнили простору церкву, тримали в руках засвічену й гарно прикрашену свічку.

Після цієї гарної святочної програми всі присутні подались до парафіяльної залі на свят-різдвяну традиційну вечерю. Поки

засіли до різдвяного столу Владика Єфрем ще раз склав свят-різдвяні й новорічні желання всім присутнім, поблагословив трапезу й колядою "Бог предвічний" розпочато споживання святочного столу. У всій святочній програмі в церкві і в параф. залі був присутній і брав участь о. протоігумен Теодор Галицький чсвв. Подяка й ґратуляції організаторам цієї події, яку належить повторяти з року в рік.

12.12.07 – День моїх уродин. Св. Літургія в окремім наміренні в домашній каплиці. В Шураскарії "Колонія" відзначено уродини з участю Владик Володимира і Даниїла, о. Е. Бойка, о. В. Бурко, о. Йосафата Фірмана, о. Йоакима Сидоровича, о. С. Добковського і о. Йосафата Ройко. "Минають дні, минають ночі, минає літо..." Щира подяка Господеві за все.

14.12.07 – Ввечорі, о год. 19:30, Сл. Божа й гомілія в церкві Різдва М. Божої на Ґуамірінь, іратійська парафія. Зустріч з давньо-давньо знаною громадою.

15.12.07 – З обіду, в дорозі на Маллет, відвідини нашого Захоронку "св. Володимира", в Іраті.

- Вже в Маллет – відвідини хворого о. Сергія Красняка, який від часу коли спіткав його розлив крові в мозку замешкує в своїй рідної сестри Марійки на Дорізони. Нічліг у Семінарії.

16.12.07 – Гарне чернече торжество в церкві св. Терені, в Ріо Азул, малетинська Парафія, а саме, довічні обіти с. Салети Мельник зі Згромадження СС. Катехиток св. Анни. Архієр. Сл. Божа почалась о год. 10-ій. Перед тим, у гарно прикрашеній святині, під мелодію релігійної пісні, батько с. Салети Йосиф і мама Марія Одарка Мельник впровадили свою донечку аж перед тетрапод. Тут привітала її п-і Є. Войціх, а потім с. Беатриса Орібка в коротких словах пояснила значіння довічної присяги. Слово привіту й радості від Згромадження, як теж побажань для с. Профески в теплих і щирих словах висловила с. Акелина Пелех, Головна Настоятелька Згромадження.

Зараз почалась Арх. св. Літургія, в якій сослужив о. адм. Йоаким Сидорович, а дияконував Іван Стадник. Доста простора святиня ледви вміщувала велике число вірних. Присутніх багато СС. св. Анни, під проводом яких вся церква побожно співала Сл.

Божу. У своїй святочній проповіді Владика Єфрем нав'язав сьогоднішню подію до Різдва Христового: Христос віддається, жертвується. Це найкраща й Богу наймиліша жертва. Можемо жертвувати Богові різні навіть дуже цінні речі, але жертва себе самого – нічим кращим не заступиться. Труднощі були, є і будуть. Але "сила з висот зійде на тебе" потішав Архангел Гавриїл Марію. Склав Владика ґратуляції батькам с. Салети, всій рідні і церковній спільноті, яка вже видала Богові й Церкві на службу кількох священників і звиш десятки Сестер. Хай надалі Христос споглядає на наші родини і з них вибирає для себе служителів.

Свою торжественну присягу с. Салета склала зараз по тропарях – тиша й глибокий молитовний настрій на очах і лицах всієї церкви. Після Сл. Божої й многолітствія дві дівчинки вручили Владиці букет квітів, другий о. Йоакимові, а третій с. Салеті. Слідувала спільна знимка й вітання та ґратуляції с. Професці.

Родинний, щедрий, святочний прийом мав місце в гарно прикрашеній церковній залі. Тут "Бог предвічний", слово с. Ген. Акеліни, благословення трапези і першоякісна гостина, яку старанно і з любов'ю приготувало наше прицерковне жіноцтво. Честь, признання й подяка ріо-азульській громаді, яка справді є визначною між іншими.

17.12.07 – Ранком, о год. 6:30, Сл. Божа й аскетична конференція в каплиці СС. св. Йосифа, на Лінії Вікторія. Відвідини й зустріч з о. Діонісієм П. Залуцьким, який стало замешкує в невеличкім домі біля церкви св. Арх. Михаїла. Має до обслуги 03 церковні спільноти. По обіді навідався до о. пароха Нівалда Козлинського на Ріо дас Антас і до місцевих СС. Службниць. Як завжди, Владика погощено смачною перекускою. Потім, дорогою в Куритибу.

20.12.07 – О год. 10:30 Сл. Божа й Різдвяна гомілія в домі "св. Покрови" на Марцеїні. Кожного року, перед Святами Різдва Христового, п-ство Григорій і Інґрід Ларм Гончарик влаштовують щедрю гостину-шурраско для СС. Службниць, які працюють в Старечому Домі. Ця гостина якраз відбулася сьогодні. П-ство Гончарик, Владика Єфрем і Сестри спільно і вдячно, в холодочку ліску поблизу дому, смакували старанно приготований обід з усіма смаколиками.

23.12.07 – Ранком Сл. Божа в домашній молитовні. Обід спільно з Ізабелею і Теодозією, рідними сестрами та з Єлисаветою ксі, з нагоди дня уродин Владики, який припав тому кілька днів. Родинна зустріч відбулась в одному з традиційних італійських ресторанів в дільниці Санта Фелісідаде.

24.12.07 – Навечір'я празника Різдва Христового. О год. 19-ій “З нами Бог”, різдвяна св. Літургія, проповідь – желання Владики й мировання в церкві св. Покрови, на Сан Браз. Доста гарне число вірних. Кілька родин сюди приналежних виїхали в колонії до своїх рідних і кривних, щоб там разом святкувати. По Сл. Божій, наші Вш. П-і, під проводом і за ініціативою церковного комітету, зготовили святкову різдвяну вечерю в параф. залі, зараз біля церкви. За традицією – 12 смачних страв. Учасниками Вечері теж СС. Служебниці – с. Марілда Козар і с. Моніка Бакович. Вони то протягом цілого року подають катехитичну обслугу всій, хоч не численій, дітворі. Вже при столі – “Бог предвічний” і святотні желання Владики. Церковний комітет є очолений п-єю Анною Ноґа, з якою примірно й щиро співпрацюють всі комітетові.

25.12.07 – Вранці, св. Літургія в домашній єпископській молитовні. Зараз по сніданку дорогою в Іваї до рідні. Там у рідного брата Владики Дмитра – різдвяний традиційний родинний стіл, з участю менш-білш усіх блищих кривних замешкалих в Іваї. Тут і прийняли групу молодих колядників. Заслухали двох гарних колядок, а Владика сказав відповідне слово признання й заохоти.

- В дорозі до Сан Роке, поступив до церкви на Українській Вулиці – Салтіньо. Тут, тому майже-майже 70 років, в тодішній скромній школі, Владика побирав перші навчання і тут вперве відбув свою сповідь і прийняв 1-е св. Причастя з рук бл. п. о. Євстахія Турковида чсвв. Поступив теж до дому п-ства Гані й Н. Череватих – двох визначних мирянських катехиток у цій громаді. Професором Владики була його тітка катехитка Анна Бардаль.

26.12.07 – Ранком, о год. 7-ій Сл. Божа й відповідне різдвяне слово в каплиці СС. Служебниць на Сан Роке. З поворотом, поступив до новіціятської обителі ОО. Василіян в Іваї, а на обід, в товаристві о. ігумена Антона Роїка, до дому СС. Служебниць. Мав коротку зустріч з СС. Новичками, їхньою Учителькою с. Монікою і Соцією с. Доситеєю. В домі СС. Служебниць настоятелює с. Анна Денисевич.

27.12.07 – Св. Первомуч. Стефана – перша річниця мого остаточного переїзду з єпарх. осідку на Агуа Верде до Сан Браз. Повних 36 років трудів, змагань, здійснень, будовань і переживань. Все і всьо є відомим єдиному Господеві.

28.12.07 – О год. 16-ій, в Ген. Домі СС. Катех. св. Анни, в Кури-тибі, зустріч з с. Ген. Акелиною Пелех і Головною Секретаркою с. Євфрозинією Гурмус, у справі дефінітивного простудіювання проекту будови Новіціятського Дому Згромадження в містечку Ріо Азул, поблизу нашої церкви. Зроблено деякі практичні завваги щодо самого проекту, як теж і щодо місця його будови.

О год. 17-ій Сл. Божа й відповідне аскетичне слово в молитовні Генерального Дому. По Сл. Божій – спільна трапеза.

29.12.07 – О год. 16-ій Сл. Божа і різдвяна гомілія в Домі “св. Покрови”. Традиційна вечеря.

31.12.07 – О год. 21-ій, в сослуженні о. пароха Едисона Л. Бойка, в катедрі св. Івана Христителя, благодарственна й разом просительна-благальна св. Літургія, “Тебе Бога хвалимо” й відповідна гомілія Владики. По Сл. Божій, в домі КСІ, коктейль і взаємні новорічні віншування. Щасливо, дякувати Богові, з усіма своїми, нераз нелегкими переживаннями проплив 2007 рік. Благослови, Господи, і провадь у всі дні Нового Року.

З діяльностей за 2008 р. Б.

01.01.08 – З Богом святим. Ранком св. Літургія в домашній молитовні. Заразом – мої іменини і 58 років від зложення торжественної професії, в Римі (01.01.1950), на руки о. Протоархимандрита Теодозія Тита Галуцинського чсвв.

• Святковий обід у церковній залі біля нашої церкви на Бокийроні. Його справили Отці чсвв з Бател враз із СС. Василіянками. Цього празничного чину не зроблено в Семінарії на Бател, бо зараз ідуть поважні реформи всього дому і його підготовляється до впровадження Факультету Філософії. Учасники святочного столу, між іншими, Владика Мирон, Владика Єфрем, СС. Службниці, СС. Василіянки, СС. св. Анни і КСІ, брр. новики з Іваї зі своїм учителем і брати клерики з Бател зі своїми Отцями професорами. Промов-ляли Владика Єфрем і о. парох Ілля Маринюк чсвв. Вони обидва краляли, під могутнє “Многая літа”, святочний торт.

04.01.08 – Один день на “Гайвотас” враз із сестрами Мирославою, Ізабелею і Теодозією.

06.01.08 – О год. 9-ій, в церкві св. Покрови, на Сан Браз, Сл. Божа, відповідна йорданська гомілія і Велике Водосвяття. Потім, покроплення свяченою водою єпископського помешкання.

08.01.08 – О год. 10.30 Сл. Божа й відповідна новорічна проповідь в молитовні Дому св. Покрови, на Марцеліні.

11.01.08 – Ранком, о год. 6.30 Сл. Божа і духовне слово в каплиці СС. Службниць на Павло Фронтінь. Братня зустріч і розмова з о. парохом Луїсом П. Поломанім.

12.01.08 – Вранці, о год. 7-ій, Сл. Божа і аскетичне слово в каплиці СС. св. Анни, на Алто Параізо/Бом Сусессо. Провізорично в цьому домі приміщений Новіціят Згромадження СС. Катех. св. Анни. Зараз у будові новіціятський дім на Ріо Азул.

О год. 17-ій співана св. Літургія з відповідною новорічною проповіддю в церкві св. Покрови, на Алто Параізо. Мила зустріч з вірними. О год. 20-ій, в церковнім павільоні – традиційне “шурраско” з участю присутніх СС. св. Анни і місцевого церковного комітету.

13.01.08 – Празник благословення і відкриття новоспорудженої церковці на Итапежара д’Оесте, присвяченої свв. Верх. Апост. Петрові й Павлові. Прекрасна, погідна неділя, навіть жарка. Громада приналежна до Парафії Матері Б. Неустанної Помочі, в Пато Бранко. А парохом – Всеч. о. Йосафат Ґавдида. Щоб краще приготувати це свято і освідомити вірних, о. Парох запросив СС. Служебниць – с. Розану і с. А. Марію. Вони то обидві протягом 10-ьох днів мали відповідні зустрічі й доповіді. Переважно в вечірній порі.

Програму відкрито о год. 9.30, коли то громада привітала Владика в дверях церкви. Слово привіту мав п. Йосиф і Валерія Дайхман Теческі і п-ство Валмор і Лоінір Козин – голова церковного комітету. В імені всієї громади промовляв о. парох Йосафат. Зараз почався чин благословення. Слідував обхід довкруги церкви, відкриття головних дверей і розв’язання символічної стяжки. Не було зачитання офіційного протоколу про подію. В Арх. св. Літургії сослужив о. парох Йосафат і о. Володимир Ващук, українець латинського обряду. Шкода. Наших родин тут всього 14-15. І то помішані з латинниками, переважно італійського походження. У своїй проповіді Владика, крім ґратуляцій для громади і о. Пароха, вияснив користі Церкви в житті людини і вказав на Апост. Петра й Павла як взір вірності й любови до неї. Практично всі присутні приступили до св. Причастя.

Після кінцевого многолітствія – зустріч з вірними, знимки й святочний щедрий традиційний обід у церковнім павільоні. Простора заля ледве вмістила стільки гостей. Між чільнішими нашими громадянами – п. Дмитро Флисак, з Пато Бранко, п. Августин Селецький, з Франціско Белтрон – власник 6-ьох радіовисилень, п-ство Беновські Ізидор, з П. Бранко, і інші. Належитьсья признання цій громаді – хоч мало що їх і малохто розмовляє укр. мовою, але хочуть і вимагають своєї церкви. Мають рідного духа. Це дуже а дуже важним.

14.01.08 – О год. 7-ій, Сл. Божа і новорічне аскетичне слово в каплиці СС. Служебниць, на Палмітал. Ця св. Літургія мала

особливу оказію, особливе намірення, а саме – Золотий Ювілей богопосвятного життя с. Нікодими Снак спдм. При кінці Сл. Божої – слово ґратуляцій і многолітствіє. Щира й щедра гостина. А далеко кращий і важніший Ювілей.

19.01.08 – О год. 19.30, в церкві Св. Покрови, на Сан Браз, шлюб п. Алсев Ленартовича з п-ною Міселі Гарматюк. Владиці сослужив о. Нелсон Петрів чсвв. Невеличку, але привітну церкву виповнили вірні крєвні Молодят з Куритиби, з Дорізону і з Апукарани. Після привіту і побажань висловлених Владикою, вся церква заспівала ґрімке-щире многолітствіє. Святочна гостина відбулась в Пінейрон-Колонія.

25.01.08 – В товаристві п-ни Ізи Кривої і Єлисавети Липка, ксі, відвідали тяжко хвору п-ну Розалію Ядвіжак ксі, в шпиталі “Ласкавого Ісуса”, в Понта Гроссі, в шпитальному відділі УТІ. Владика уділив хворій розршення і Відпуст Повний. При тій нагоді навідались до дому КСІ в Понта Гроссі і до рідної сестри Владики – Володимири. Недуга п-ни Розалії аж надто поважна. Малі надії.

27.01.08 – Великої ваги і значення празник на Марцеліні, а саме благословення і заложення наріжного каменя під будову нової стилєвої мурованої церкви, модель якої взято з марійської святині в Зарваниці, Україна, очевидно зі зменшеними розмірами. Стиль – без змін. Дощева, холодна неділя. Архієрейську св. Літургію служили Владики Володимир і Єфрем, в сослуженні о. Теодора Ганиша і о. Матея Крефера. Принагідну проповідь сказав Владика Володимир (на порт. мові). Під слотяний дощик процесійно всі служачі враз із вірними подались на підготовану площу (де досі було церковне приходство) і там відбувся чин благословення наріжного каменя (хоч його, так як приписують церковні норми, не було).

З цивільних властей був присутній п. Префейто Сан Жозе дос Піняйс – Леополдо Меєр і його дружина Ріта Кассія, п. інж. Віктор Сиротюк – Голова УБЦРєпрезєнтації і всі члєни церковного комітєту зі своїм президєнтом п. Петром Ноґасом і його дружиною п-єю Неонілею.

Щєдриї, традиційний обід-шурраско відбувся напроти церкви, в просторім салоні. Як завжди, дуже старанно приготєвило його наше примірне жіноцтво. З обїду наплила

нескінченна маса народу, зокрема молоді: понад 300 автомашин. Біля год. 16-ої виступила на сцену місцева фолкльорна група "Соловейко". Прекрасно.

Благослови, Господи, цей священний почин.

28.01.08 – Іменини (день Преп. Єфрема Сирина). Ранком, о год. 10.30, Сл. Божа в молитовні Дому "св. Покрови" на Марцеліні, відповідна гомілія, побажання для Солемизанта і святочний обід з участю Сестер Дому і с. наст. Феліції. Дружня атмосфера, вручення дарунків і "Даруй Вам, Боже".

29.01.08 – Братньо-святковий обід в товаристві о. пароха Едисона Л. Бойка в "Еспито де Оуро". Попазденство іменин.

30.01.08 – В Понта Гроссі, в шпиталі "Ласкавого Ісуса", около години 23-ьої, відійшла в Господню вічність п-на Розалія Ядвіжак ксі. Завпокійну св. Літургію і Панахиду відслужено слідуючого дня, в год. 10-ій, в церкві Преображення Господнього, а потім тлінні останки перевезено до Прудентополіс і в гарній домовині улаштовано в залі Інституту Катехиток С. Ісусового. Покійна катехитка Розалія прожила в П. Гроссі де й постійно та ревно працювала при Парафії звиш 40 років. Займалася катехизацією дітвори і провадила церковним співом у всіх відправах. Втішалась упривільвованим голосом. "Зі святыми упокой, Господи, її боговгодну душу".

31.01.08 – О год. 11-ій Сл. Божа, відповідна аскетична гомілія і родинний обід у Пров. Домі СС. Служебниць, в Куритибі, з нагоди іменин Владики. Перед обідом: слова побажань с. Егідії, Пров. Настоятельки, вручення подарунків і сердечне "многая літа". Накінець, Владика висловив подяку всім дорогим Сестрам, які завжди й постійно впродовж 36-ьох років його єпископського правління щиро, готово і з відданістю співпрацювали в розбудові нашої Єпархії. Вельми цінна і таки необхідна співпраця.

- О год. 17-ій, в параф. церкві св. свц. Йосафата, в Прудентополіс – Похорон бл. п. катехитки Розалії Ядвіжак. Архіерейську завпокійну Сл. Божу, Панахиду й Похоронні Моління служили 03 (три) Владики: Володимир, Мирон і Єфрем, в содлуженні о. Протоіг. Теодора Галицького і ще 11-ьох (одинадцятьох) священників василіян. Відповідну проповідь

сказав Владика Володимир, подаючи життєвий шлях Покійної Розалії ксі і відповідні закінчення. При співі колядок і пісень до С. Христового похоронний похід подався на параф. цвинтар св. свщ. Йосафата. Попереду – хрест, хоругви і кілька квітистих вінків, як вислів подяки. Ще одна Панахида, “Отче наш”, славень Катехиток Серця Ісусового і домовину благоговійно спущено в гробівець ІКСІ. “Вічна їй пам’ять”.

01.02.08 – Ввечорі, о год. 19-ій, Сл. Божа й Молебен до Серця Христового в церкві св. Покрови на Сан Браз: Початок Дев’ятниці (перших дев’ять п’ятниць) в честь Христового Серця. У своїй проповіді Владика вияснив значення і вагу цього Набоженства і заохотив, щоб усі вірні цієї спільноти відбули цю так хосенну практику.

02.02.08 – 35-ий Конгрес Українсько-Бразилійської Молоді в приміщеннях ПОЛТАВИ, в дільниці Агуа Верде, в Куритибі. Його зорганізовано під головуванням п-ни Ванесси Шварц (з Абраншес; мама свідомо українка!), завзятої юначки, з співпрацею о. пароха Едисона Бойка та молоді з Абраншес. Нелегке завдання. З причини виїзду голови АЖУБ (Асоціації Укр. Браз. Молоді) п-ни Даніеле Іванікі (Іваницької) в Україну на студії, зайшла поважна трудність, бо Управа АЖУБ розпалась. Тим то й тяжко було комусь узятись до зорганізування і проведення Конгресу. Честь для п-ни Ванесси. Всіх учасників Конгресу – около 220. На жаль, деякі Парафії, з незнаних причин, не прислали своїх представників.

Всежтаки, Конгрес відкрито о год. 10-ій, внесенням прапорів і проспіванням славнів Бразилії, України і Укр.-Браз. Молоді. Створено почесний стіл і до нього покликано п-ну Ванессу – голову цього Конгресу, Владика Єпарха Володимира, п. Олександра Маркова – консула України, п. Віктора Сиротюка – голову УБЦРепрезентації, п. Жаір Н. – радного (верeadора) Куритиби, і о. Теофіля Михайлишина – пароха з Пінейріньо. Всі вони забрали слово висловлюючи свої погляди як теж і складаючи ґратуляції та побажання успіхів для Конгресистів. Василіянські студенти з Бател провадили співом і відповідною розривковою музикою під проводом семінарста Йони Чупіля. А спритний і інтелегентний юнак Януарій Кордяк, з Прудентополіс, був головним заповідачем під час Конгресу. Після зачитання Протоколу минулорічного Конгресу, забрали слово юнак Януарій Кордяк і юнак Андрей Хома, звітуючи хід молодіжної групи в своїх спільнотах. У міжчасі, голова Конгресу п-на Ванесса подала

звіт із праці якої було немало з підготуванням цього зібрання. Потім вручено Владиці Єфрему гарну пропам'ятну табличку з відповідним написом вдяки і признання за всю працю в користь молоді. Відзначено теж подібною табличкою кількох лідерів нашого юнацького світу.

Обід відбувся в залі катедрального подвір'я. Його зготовили п-ство Теофіль Семчишин і п-ство Афонсо Терновський при співпраці їхніх дітей і деяких осіб-охотників.

З обіду, була обширніша доповідь п. Марка Ноґаса на тему "Як бути добрим лідером у громаді?" Дуже доречно й актуально. Около 16.30 – праця в групах, вечеря, а в год. 20-ій Арх. св. Літургія в катедрі. Її служили Владики Володимир, Мирон, Даниїл і Єфрем, а теж о. парох Едисон Бойко, о. Марко Ц. Андреїв і о. Василько Бурко Нето. Проповідь голосив Владика Мирон. В катедрі, під час богослужби ввесь час побожний настрої. По Сл. Божій – вечеря, виступ фолкльорної групи СПОМИН, з Маллет, і дружня забава. В Конґресі брав участь, крім повище наведених Отців, о. парох Ілля Маринюк чсвв. Теж і СС. Служебниці та КСІ з Куритиби. Сподівалися більше їх!...

03.02.08 – Неділя. О год. 8-ій сніданок для конґресистів і зараз засідання. Головна доповідь: ГОЛОДОМОР у 1932-1933 роках. Тему предложив інж. Володимир Ґалат – дуже влучно й підхожо для всіх слухачів-конґресистів. Після перерви, дано вільне слово, кого забрали кілька промовців: п. Юрко Рибка з Сан Павло – почесний консул України, п. Ґуто Кушла, Владика Даниїл, Владика Єфрем, голова Конґресу – п-на Ванеса Шварц і п. Віктор Сиротюк. Зараз приступлено до розв'язки двох головних точок Конґресу: Обрання Управи АЖУБ (Асоціації Укр. Браз. Молоді) і місце наступного Конґресу. Після довших дискусій, Управу АЖУБ на наступне дворіччя перебрала Молодь з Сан Павло. Браво! Оплески! А осідком наступного Конґресу буде УНІОН ДА ВІТОРІЯ, в 2009 році. Оплескам не було кінця. Всі подались на катедральне подвір'я і засіли до смачного й щедрого обіду. Прощання і "до побачення" в 2009 Божому році.

Ніколи й ніяк не сміємо залишати окремого піклування над молоддю. Брак участі в цьогорічному Конґресі "завдячуємо" карнавалові, який припав на вчора й сьогодні!...

- Ввечорі, о год. 19.30, в церковній залі при церкві св. Покрови на Сан Браз, громада, за почином душпастиря о. Нелсона Петріва, с. Марілди спдм і нової Управи під головуванням п. Василя Музики, влаштували щедрий і смачний стіл з нагоди

іменин Кир Єфрема. Учасниками святкового вечора був Владика Даниїл, о. парох Ілля Маринюк, о. душпастир Нелсон, комітетові й гарне число вірних. На початку програми, слово привіту й побажань сказав п. Василь Музика. Слідувало багатолітствіє. Потім обильний стіл, гарне слово Владики Даниїла і слово подяки Владики Єфрема. Ще й смачний торт і "парабенс". Мила зустріч і корисна гутірка. Вона скликає, освідомлює і єднає спільноту.

05.02.08 – В передобідній порі прийняв на послухання п-ну Ванесу Кухарську Шварц, голову 35-го Конгресу Українсько-Бразилійської Молоді, який відбувся в днях 2-го і 3-го ц. місяця, в ПОЛТАВІ, в Куритибі. Зроблено загальну оцінку всього перебігу Конгресу, його позитивів і негативів. Виявились недоліки щодо фінансів – невдалий бюджет. Причина – сподівались більшого числа конгресистів. Всежтаки, під кожним оглядом, Конгрес відбувся мирно, спокійно, культурно й корисно. Рани треба гоїти!

07.02.08 – В товаристві о. Марка Ц. Андреїва – обід у ресторані з приводу дня уродин катехитки Єлисавети Липка, завідательки резиденції Владики Емерита, на Сан Браз. Це свято припадає дня 8-го лютого.

09.02.08 – Їдучи на Ітапару, поступив до парафіального приходства в Іраті. Тут – товариська зустріч з о. парохом Луїсом Слобожаном і з його помічником о. Елевтерієм Дмитровим. Очевидно – і гостинна трапеза.

10.02.08 – Ранком о год. 6.30, Владика емерит служив св. Літургію в каплиці СС. Службениць на Гуамірінь. Мав і аскетичне слово.

Відтак, річний Великопосний Відпуст на Ітапарі. Погідна неділя, хоч по обіді, около 15-ої години люснув зливний дощ, який продовжився до вечора. Участь вірних – чисельна. Священиків, включно з о. Протоіг. Теодором Галицьким, було 12. Двох з них, а саме, о. Йосафат Гавдида, дієцезальний, і о. Маріо Маринюк, василіянин, провадили Хресну Дорогу на мовах українській і португальській. Так Хресну Дорогу як і Арх. св. Літургію співали брати студенти-василіяни, з Бател, і брати новики, з Іваї. Арх. св. Літургію служив Владика Даниїл Козлинський в сослуженні о. Протоігумена Теодора, ОО. Провідників Хресної Дороги і о. Сандра Добковського з Уніон да

Віторія. Відповідну великопосну проповідь сказав Владика Даниїл. Владика ж емерит весь час слухав сповідей каянників. Все обширне служіння закінчилось околo 13-ої години. По тім, спокійний обід у церковнім салоні, а частинно в домі СС. Служебниць. Зорганізуванням цієї відпустової Прощі, зайнялись о. місцевий душпастир Карло Мельницький чсвв, СС. Служебниці і місцевий церковний комітет у гарній співпраці людей охотників і доброї волі. Організатори цієї молільної неділі сподівались дещо більше учасників.

14.02.08 – Ввечорі, о год. 18.30, вечірня в молитовні обителі ОО. Василіян на Бател і Менші Свячення богослова-василіянина Антона Зубика. Після свячень, слова Владики до всієї Братії. Слїдувала спільна братня трапеза в тій же обителі. В неділю 17-го ц. місяця піддиякон Антін одержить дияконат з рук Владики Володимира в параф. церкві Рїздва М. Божої, на Мартін Афонсо, в Куритибі.

15.02.08 – О год. 19-ій, в катедрі на Аґва Верде, Сл. Божа Першосвячених Дарів у сослуженні о. пароха Едисона Л. Бойка. Теж і Парастас з читанням Пом'яників. Її вірно служиться в катедрі кожного року в часі В. Посту, завжди в п'ятницю вечером. Вірні цїнять і люблять.

23.02.06 – Сьогодні 19-та річниця упокоєння Владики Йосифа Романа Мартинця чсвв (23.02.1989-23.02.08). Завпокійна Сл. Божа в каплиці. Вічна і блаженна йому пам'ять!

- Ввечорі, о год. 16-ій, Сл. Божа і великопосна гомілія в каплиці СС. Василіянок, на Каноїнас, Санта Катерина. В дорозі на Папандува, відвідини дому СС. св. Анни на Мажор Віейра, Санта Катерина.

24.02.08 – Ранком, о год. 6.30, Владика Єфрем відслужив св. Літургію в домі СС. Служебниць на Папандуві. При тім, великопосна гомілія.

- Третя неділя В. Посту – Хрестопоклінна. Сьогодні традиційний і вже кількадесятлітній Відпуст-Проща на Ірасемі. Хоч напередодні люснув зливний дощ, то це ніяк не перешкодило прибуттю вірних звідусіль – як ніколи досі! Проповідником Хресної Дороги – о. Віталій Климчук чсвв – частинно на укр. а частинно на порт.

мові. Доречно, ясно і практично та достосовано до сьогодення. Владика Єпарх Володимир і Помічник Даниїл участвовали у всій Хресній Дорозі, служили св. Літургію і проповідували – Кир Володимир по Євангелії, а Кир Даниїл при кінці св. Літургії. Причасників около півтора тисячі. Владика Єфрем заслухував сповідей у церкві. Вуло доволі Отців сповідників – василіян і дієцезальних. Співом зайнялись студенти-василіяни з Куритиби під проводом бр. Йони Чупіля чсвв. Владик погощено в домі СС. Служебниць, а всіх інших священиків і клериків-студентів у приміщеннях монастиря. Нарід гостився в обширних і вигідних приміщеннях параф. подвір'я. Про все подбав о. парох Януарій Приставський зі своїми ОО. Помічниками і церковними комісіями – місцевими і з сусідних спільнот.

25.02.08 – О год. 14-ій, в Секретаріаті Здоров'я Штату Парани, важні і вельми цікаві збори в справі покінчення, вже раз, хвороби гансенізму (прокази) в Бразилії, а зокрема в нашому штаті. Зроблено різні рішення. Між іншими, промовляла п-і Зілда Арнс – координаторка Пасторалі над Дітьми при Національній Конференції Єпископів Бразилії і кандидатка на Нобелівську Премію. Подекуди ще являється, на жаль, ця недуга. А її так легко позбутися.

27.02.08 – О год. 10.30 – Сл. Божа і гомілія в Єпарх. Старечому Домі "св. Покрови" на Марцеліні. Ніколи не сміємо позабути обслуги цій харитативній установі нашої Єпархії.

29.02.08 – Вечеря в рідного брата Дмитра, на Атеррадо Алто/Іваї. Нічліг в новіціятській обителі ОО. Василіян, в Іваї.

01.03.08 – Ранком, о год. 6.30, Сл. Божа й відповідна великопосна гомілія в каплиці Новіціяту СС. Служебниць, в Іваї. Сніданок з усією спільнотою.

О год. 17-ій, в параф. церкві Пресол. С. Ісусового, в Іваї, уділення св. Тайни Хрищення й Миропомазання близнятам Маріяні і Марії Люїзі Кос – дальша рідня. Родинна вечеря в домі батьків обидвох новоохрищених.

02.03.08 – О год. 9.15, Арх. св. Літургія в сослуженні о. Протоіг. Теодора В. Галицького, о. іг. Маріо Мариняка і о. пароха Дионісія

Горбуся. Перед св. Літургією о. Протоіг. Теодор зачитав офіційну Грамоту силою якої о. Дионісій Горбусь стає назначеним і потвердженим на служіння пароха парафії Пресол. С. Ісусового, в Іваї. Після зложення присяги нового о. Пароха і підпису свідків, почалась Сл. Божа. Простора святиня виповнена вірними. По Євангелії проповідував о. парох Дионісій, а при кінці Владика Єфрем. Ще дальше, слово подяки сказав о. Протоіг. Теодор і новоназначений Парох. Щирим і сердечним многолітством та піснею "Під Твій Покров" закінчено всю торжественну програму. У всьому – гарний, радісний, одушевлюючий, святочний настрій. Всі проповідники підчеркнули рідкісну обставину, а саме, що ІВАІ цього року святкує 100-річчя українського поселення. Ідуть великі приготування.

09.03.2008 – О год. 10.00 на "площі Україна", в Куритибі, новий амбасадор України – п. Володимир Лакомов і Дружина, в супроводі п. Олександра Маркова – консула України в Куритибі, адв. Віктора Сиротюка, п. Маріяна Чайківського – почесного консула України в Паранагуа, п. проф. Володимира Ґалата, п. Богдана Савицького – голови Українського Товариства в Бразилії (колишнього ХОС-у) і Владики Єфрема, зложив вінок живих квітів при монументі-статуї генія Тараса Шевченка. Розмова з рідкісним Гостем тягнулась на тему нашої іміграції в Бразилії, на її осяги, проекти і потреби. Зі сторони Амбасадора – велике заінтересування, як теж і подив наших осягів.

О год 12.30 – в приміщеннях Українського Товариства в Бразилії, при вулиці Августо Стеллфелд – бенкет у честь визначних гостей. Святочний стіл попередило кілька промов, між іншими слово привіту від голови УТБ, п. Богдана Савицького, від голови УБЦР – адв. Вікторія Сиротюка, від д-ра Альфонса Антонюка і від фед. посла Анжело Ваньоні. Обширніше слово мав п. амбасадор Володимир Лакомов. Вручив представникам наших шкіл, між іншими СС. Служебницям, підручники української літератури. Справді, мила, дружня й корисна зустріч. Сам амбасадор – привітна особа.

10.03.08 – Перед обідом, Амбасадор Володимир Лакомов мав авдієнцію в губернатора Парани д-ра Роберта Рекіон, по тім у Естадуальній Асамблеї, а на кінець у префекта Куритибі, д-ра Бето Ріся. Відвідини ці мали характер чисто формальний, але об'єктивний стосовно осягів нашого поселення не лиш на рільничому полі, але й на професіональному.

По обіді, Амбасадор відвідує нашу громаду в Уніон да Віторія. Зустріч з нашими громадянами відбулася в Укр. Клубі. Без значної участі, бо не було попереднього завчасного повідомлення. Гостя з України вітав Владика Даниїл Козлинський.

11.03.08 – Згідно з програмою, Амбасадор на коротко поступив до префектури в Павло Фронтінь, де його вітав місцевий префейто п. Іриней Захарків – наша людина. В дорозі до Іраті, ввесь почот, під проводом п. голови УБЦРепрезентації, поступив на Серра до Тігре, де відвідав нашу стилеву церкву з 1903 року, присвячену Архистратигові св. Михаїлові. В місті Іраті, привітали Амбасадора в місцевій Префектурі п. С. Штоклос – префект, віцепрефект п-і Маріза Лукаш, др. Филип Лукаш – естадуальний посол Парани, як теж і інші члени місцевої Муніципальної Камери. Після обіду рідкісні Гості подались до Прудентополіс. Заночували в готелі Еліте.

12.03.08 – В Прудентополіс виконано наступну програму: відвідини Муніципальної Камари, відвідини параф. храму св. свц. Йосафата, музею 1000-ліття та укр. клубу "XII Листопада", де й вшановано Гостей виступом "Веселки". Обід у п-ства Маріяна й Діонісії Мачула. Після короткого відпочинку, рідкісні офіційні Гості від'їхали до Фоз до Ігуасу. Там уже проекти пов'язані з державними властями. Вкінці, Україна відкриває українську Бразилію. Та вже й пора. По 110-ьох роках!...

16.03.08 – Пальмова Неділя – улюблена нашими вірними в цілій Бразилії. Співана св. Літургія, достосована до хвилі проповідь і благословення пальми, лози і квітів в церкві св. Покрови на Сан Браз/Куритиба.

17.03.08 – Відвідини дому КСІ в Куритибі/Агуа Верде, та й великодні желання враз із традиційною "писанкою".

20.03.08 – О год. 10.30 Сл. Божа й гомілія на тему Пресв. Євхаристії, в домі "св. Покрови" на Марцеліні. Обміна традиційною ПИСАНКОЮ.

21.03.08 – Велика П'ятниця. О год. 9-ій, в церкві св. Покрови, на Сан Браз, виставлення Плащаниці, обхід три рази довкруги церкви, достосована до врочистості гомілія Владики і ціловання плащаниці. Церковця переповнена вірними, молитовний поважний настрій. Відвідини і молитви при плащаниці тривали до самого вечора. Погідна днина.

22.03.08 – Великодня Субота. О год. 15.30 прийняв на послухання і короткі відвідини с. Дженес Солюк спдм – Головну Настоятельку СС. Служебниць, яка прибула в Бразилію на канонічний візит Провінції св. Арх. Михаїла. Їй товаришила с. Пров. Наст. Егідія Пастух і с. Заст. Маргарета Гладчук. Головна Настоятелька Згромадження СС. Служебниць перебуватиме в Бразилії до кінця серпня біжучого року. Тут у нас, між іншим, святкуватиме Золотий Ювілей свого посвятного життя в Згромадженні.

• Ввечорі, о год. 20-ій, в параф. храмі Різдва Матері Божої на Мартін Афонсо, при по верхи повному вірних – резурекція, воскресна Утреня, Арх. св. Літургія, великодня проповідь Владики, ціловання Пасхи і мировання. В св. Літургії сослужив о. Протоіг. Теодор В. Галицький, о. парох Ілля Маринюк, о. іг. з Бател Антін Роїк і о. духовник з Бател Іларій Бардаль. Мелодійно і велично співав парафіальний хор під батуютою п. Адама Барана. Обходу довкруги церкви не було, бо накрапав дощ. Вся відправа закінчилась околo півночі. По Сл. Божій о. парох Ілля святив традиційні кошики з усією пресмачною поживою, писанками і смаколикама. Лунала воскресна пісня. Радісно і щасливо нарід розходився до своїх домів.

24.03.08 – Перед обідом, відвідини Дому "св. Покрови" на Марцеліні і спільне традиційне свячене з участю Сестер обидвох домів.

27.03.08 – Традиційний "Емаус" дієцезального духовенства на Маллет. Там спільна св. Літургія в парафіальній церкві і великодній традиційний стіл. Не всі священники могли бути присутніми і учасниками.

29.03.08 – Ранком, у церкві св. Йосифа на Палмітал/Прудентополіс, о год. 10-ій, Сл. Божа і відповідне пасхальне слово для

дітей. Було їх около сотки. Дітвора гарно і вміло відповідала на запити Владики стосовно Страсного і Світлого Тижнів.

- Около год. 17-ої відвідини цвинтаря св. свц. Йосафата, в Прудентополіс. Молитва на могилах наших священиків і братів Василіян, і на багатьох могилах знайомих і приятелів з часів мого парохівництва, які тут спочивають очікуючи Воскресіння.

30.03.08 – О год. 9.30 Арх. св. Літургія, святочна проповідь і освячення нового кивота в латинській церкві св. Анни, на Папандува, Прудентополіс. Разом теж благословення відновленої з-зовні і в середині місцевої чепурної церкви. В св. Літургії сослужили о. Атанасій Купіцький, місцевий завідабель, і о. Албіно Чановскі, латинський священик. На Папандува теж є наша прикладна громада і церква. Тому нинішну врочисту Сл. Божу співали частинно наші вірні, а частинно латинські, цим разом, з кол. Мандурі. Вірні наші і латинники заповнили ген по вінці доста простору церкву.

А чому наша Сл. Божа в латинській церкві? – Ось відповідь: тому з років 25 наша тут громада рішила будувати нову і простірнішу свою церкву. Не мала на це відповідного терену – ні терену ні грошей. Тоді то п. Ернесто Понтароло, приятель наших Отців, Церкви і наших вірних, подарував обширний терен (звиш 1/5 гектара). Сьогодні на цім місці стоїть величава церква і всі потрібні добудови. Слушно належиться п. Ернестові і всім латинникам італійського походження щира подяка. Сам Владика з бігом Сл. Божої подавав пояснення нашої Літургії. При кінці промовив слова подяки о. Албіно. Слідувало наше многолітствіє, роздача благословеного хлібця і пам'ятних образочків. Латинська громада влаштувала привіт Владиці базуючись на українській традиції: прапори бразильський, папський, український і місцевий попереду, а потім автомашини і мотокейри. У церковних дверях – хліб і сіль, потім пісня і вхід до церкви. Коло престола usługували наші старші брати/захристияни. Причасників около 300.

Заключення: Єдність в різнородності. Щасти, Боже. Наша присутність і все торжество на Папандува закінчилось щедрим обідом і гутіркою з гістьми, які заповнили просторий і вигідний салон. Відтак поворот до Прудентополіс і нічліг в оселі "Мати Анатолія" СС. Служебниць.

31.03.08 – Ранком, о год. 10-ій, Сл. Божа і відповідна великодняя гомілія в молитовні "Оселі М. Анатолія", в Прудентополіс. Тут

вислужених у посвятному житті звиш 20 (двадцять) Сестер Служебниць, а 5-ьох, які їм услугують і доглядають. Тиша, мир, спокій і совокуплення. Деякі з СС. немічні і хворі. А в більшості їм вісімдесятка. Моляться і очікують справедливої нагороди і вінця слави.

04.04.08 – О год. 19-ій, в церкві св. Покрови, на Сан Браз/Кури-тиба, Сл. Божа, Молебен до Ісусового Серця, відповідна гомілія і суплікація. Це ж бо 1-а П'ятниця.

06.04.08 – Неділя 1-а в місяці. О год. 10-ій, в молитовні Дому "св. Покрови" на Марцеліні – Сл. Божа і проповідь на тему "Ікона Христового Серця в родині". На цій Сл. Божі присутні кривні Владики Єфрема, які спеціально прибули з Ортиґейра, замовили Сл. Божу, привезли з собою практично весь щедрий обід ("шурраско", напитки і інші смаколики), приправили, спекли і погостили всіх присутніх Сестер і свою групу. На Сл. Божій теж були учасниками вірні з марцелінської спільноти. В церкві не було відправи, а лише мали бути збори, під проводом с. служ. Антонії. Гости з Ортиґейри, під мелодії народніх пісень, гуторили собі майже до заходу сонця і виїхали домів.

10.04.08 – В товаристві о. пароха з Пінейріньо Едисона Л. Бойка посвячення помешкання п-ства Марка і Н. Ноґас і спільна гостина. П. Марко зараз є головою Товариства Прихильників Української Культури і зачисляється до чільних спів-засновників фолкльорної групи ПОЛТАВА при нашій катедрі в Куритибі. Людина великих заслуг і надій для нашої громади.

12.04.08 – Вранці, о год. 7-ій, Сл. Божа і відповідне аскетичне слово в каплиці СС. Служебниць, на Палмітал I, біля Прудентополіс.

13.04.08 – Велике торжество на Сан Жозе дос Піняйс, катедр. парафія, а саме освячення побільшеної гарно розмальованої церкви Матері Божої Неустанної Помочі. Над усією працею наглядав і в той час подавав духовну обслугу о. Марко Ц. Андреїв, сотрудник катедральної парафії. Архітектурну працю виконала п-на Пріскіла А. Тозо, а наглядцем і виконавцем був інж. Андрей Будел. Гарна, соняшна, тепленька неділя.

Все торжество почалося о год. 10-ій. Побожний нарід чисельно зустрів Владика при головному вході до святині. Зараз п-ство Петро і Одета Ґудзік привітали Владика за праатьківським звичаєм – хлібом і сіллю. Потім, від молоді – Марсія Сидорів і Бруно Водоніс, від місцевої Префектури – префект п. Леополд С. Меєр і п-і Ріта де Кассія Тревизан, від Секретаріату Виховання – п-і Мара Водоніс Авозані, о. Алейсо Б. де Совза – представник лат. єпископа Дон Ладіслава Бернацького і о. завідатедь громади Марко Цезар Андреїв. Після вступної молитви, під мелодію “Під Твій Покров” всі вірні ввійшли до гарно прикрашеної церкви. Аж любо. Слідував чин освячення, а зараз по нім п-на Марія Бусько, секретар церковного комітету, голосно, виразно і повільним темпом зачитала Грамоту Події. Присутня церковна і цивільна влада її підписала. Теж і члени церковного комітету. А вірні ставили свій підпис в пообідній порі. Належними великого й щирого признання і подяки є СС. Василіянки, з Бокийрону, які від самих початків організаційної праці цієї спільноти, щонеділі є тут присутніми, навчають катехизму, співу і провадять зборами. Вельмицінна і заслугуюча праця. Сьогодні вони, а саме с. Марія Дмитрів, с. Маргарета Кавецька і с. Аріяна Андрущишин, радіючи беруть участь у всьому торжестві.

Арх. св. Літургія в сослуженні о. сотрудника Марка і о. лат. Алейса де Соуза, почалася в год. 10.30. Доста простора церква битком набита вірними нашими, а теж і латинниками. Гарно і мелодійно вся церква співала Сл. Божу. Були й наші добрі співаки з сусідньої спільноти Сан Педро. По Євангелії змістовну проповідь сказав Владика Єфрем. Склавши подяку і ґратуляції за виконане святе діло, Владика розвинув дещо свої слова вказуючи на потреби Церкви в житті світу і людини, а особливо її символіку. Більшість вірних приступила до св. Трапези. При кінці Сл. Божої – традиційне з повних радісних грудей многолітствіє, слово подяки п. Петра Ґудзіка – голови церковного комітету і п. Семена Сидіра, його заступника і практично проводира всього торжества. Окремо вони звернулись до о. Марка, який подавав обслугу цій громаді звиш 03 (три) роки, а вже завтра залишає Сан Жозе і переїжджає на працю в Каноїнас.

По церковній програмі – святочний родинний, радісний обід-бенкет в приміщеннях церковного подвір'я. Ніяк не можна залишити і не підкреслити після-обідової програми, що її досконало приготував п. Семен Сидір і п-і Марія Г. Сидір: зачитання і інсценізація історії української іміграції в Бразилії і присутність нашої Церкви в Сан Жозе дос Піньяйс, її початки і

розквіт, а сьогодні – овочі. Накінець, ще й кілька народніх танків, що їх виконали підлітки і молодь. Численна публіка нагородила щедрими оплесками. Кінцеве слово промовив о. Марко, після чого вірні обсипали його подарунками. На зикриття, вже коло 16-ої години, подячне слово сказав Владика Єфрем, закликаючи до любові, цінення і вірності своїй Церкві та її священним традиціям. Справді, ще один великий осяг нашої Церкви. А початки не були такі легкі. Тому 25 років, ми ще вешталась по тоді непривітних вулицях пошукуючи відповідної землиці під нашу церкву. Все в Божих руках.

16.04.08 – О год. 10-ій, Сл. Божа і відповідна євангельська гомілія в Домі “св. Покрови” на Марцеліні, з нагоди іменин с. Лукії спдм, адміністраторки кухні і кухонних закамарків цього харитативного дому. Велика і цінна праця.

21.04.08 – Гостем у нашій резиденції на Сан Браз – о. парох Пінейріньо Едисон Л. Бойко.

23.04.08 – Середа, 23-го квітня 2008 року – у Львові, в обителі св. Онуфрія, о год. 22.30, заосмотрений Найсв. Тайнами упокоївся в Бозі великий і вельмизаслужений священник-монах-місіонер василіянин о. Василь Володимир Зінько чсвв. Ширший опис його багатотворчого життя гл. мій архів п. загол. † о. **ВАСИЛЬ ВОЛОДИМИР ЗІНЬКО чсвв.** З ним довгі роки працював я в Прудентополіс, як студент співжив на Ірасемі в рр. 1945-1948, а в Римі в рр. 1948-1950. Спочилому в Бозі 86 років! Вічна йому пам’ять і небесне царство.

26.04.08 – Як довідуємося з інтернету, у Львові відбувся величавий похорон бл. п. о. Василя Володимира Зінька чсвв. Вельмизаслужений чернець і церковний та аскетичний талановитий письменник.

27.04.08 – О год. 10.30 св. Літургія і євангельська гомілія в Домі “св. Покрови” на Марцеліні. Оглядини деяких ремонтів (вмивальниці, душів і т. п.) в домі.

29.04.08 – Приємно було сьогодні вітати в себе оо. Йоакима Сидоровича – Ректора нашої Семінарії в Куритибі, о. Сергія Джміля – пароха катедрального і о. Йосафата Фірмана – сотрудника катедр. парафії. Не забракло традиційного “кафезінью”. Такої саме атмосфери не раз бракує...

03.05.08 – У Фоз до Ігуасу, в готелі ТУЛПА, де менеджером п. Стефан Антонів і його брат Нелсон – обидва з Есперанси, Прудентополіс, укладення офіційної ГРАМОТИ на завтрішне велике свято, а саме посвячення угольного каменя під будову першої укр. катол. церкви в тім прогресивнім місті. Покровителем церкви обрано Покров М. Божої. П. Стефан, голова церковного комітету, предложив анти-проект нової святині для простудіювання. Його приготував Кир Єфрем. Пороблено деякі завваги, які поставяться громаді для спільного розглянення, завтра, в пообідній порі в залі вищезгаданого готелю. Проект наново передається інженерові, який виконає подані завваги і представить комісії для апробати.

04.05.08 – Історична неділя, зокрема для нашої громади в Фоз до Ігуасу. За Божою поміччю, поволеньки починається здійснювати давня мрія – побудова нашої церкви на границі трьох держав: Бразилія, Аргентина й Парагвай. Льоти під церкву (всіх 4 – чотири) закуплено дня 24 квітня 2007 року від п. Даріо Бартоло (гл. *Протокол*). О год. 10-ій біля церкви Носса Сеньора Апаресіда зібралось досить поважне число вірних, а небавом потім почалась Арх. св. Літургія в сослуженні о. Маріо К. Лазовського і о. Віта Йосифа Слобожана чсвв. Прибуло теж дві СС. Служебниці з Каскавел. До речі, СС. Служебниці завжди товаришать Отцеві в обслузі цієї громади, яка ледви зарисовується в нашій Єпархії. Всежтаки, не бракує громаді ентузіазму.

Діточки привітали Владика під проводом проф. Агнети Музика до Насіменто і зараз почато відправу. Ще перед нею о. парох Маріо сказав слово привіту в імені всієї спільноти. По Євангелії слово Владики: “Насолодою Бога є бути присутнім між людьми. Всі йдемо до Обіцяної Землі. Перед нами вогнений стовп і горіючий корч. Його сьогодні закопуємо, а корч засвічується.” Гарне число вірних приступили до св. Причастя. При кінці Сл. Божої, перед многолітством, слово подяки висловив о. Маріо і п. Стефан Антонів, голова комітету. Безпроводочно вся присутня Церква подалась на терен-льотки, де відбуто чин освячення наріжного каменя. Секретар Агнета Музика вголос зачитала

історичну Грамоту. Слідували буйні і схвильовані оплески історичній події. Всі присутні, один по одному ставили свій підпис на документі. Ще одне слово заохоти з уст Владики і пісня "Під Твій Покров".

Автор проекту нашої церкви п. інж. архітект Семе Фаруде, а членами церковного комітету слідуєчі громадяни: Стефан Антонів – голова, п-і Зиновія Верета – заступниця, 1-ий секретар – п-і Агнета Музика до Насіменто, скарбник – Нелсон Романюк і Аделар Пацала, дорадники – Нелсон Антонів, Нелсон Терновський, Іво Павлюк, Розелі Пацала, Марія Ксенія Войтович Бразіл і Іванна Музика Пумі.

Окрема подяка вірним нашої парафії з Каскавел. Числом 14 громадян прибули на св. Літургію, і при тій нагоді склали свою пожертву на будову нової церкви. Гідний похвали жест.

По обряді благословення наріжного каменя, майже вся присутня громада подалась до готелю на смачний обід і товариську зустріч. Зараз по святочнім обіді відбулись загальні збори під проводом Владики. Ціллю було предложити всій громаді проект церкви і завваги щодо нього. Так і зроблено. Завтра (понеділок) п. Стефан, голова Комітету, Владика Єфрем і п-і Зиновія Верета, заступниця, зайдуть до канцелярії інженера і представлять йому пороблені зміни в проекті. Він їх виконає і наново предложить комітетові, громаді і кінцево Владичі Єпархові до остаточної апробати. Комітет і громада об'єднано і гармонійно починають діяти, в різних формах роблять збірки і ширять в місті вістку про будову стилевої українсько-католицької церкви. Бінаціональна ІТАЙПУ, де працює до 8 (вісім) наших громадян, теж зобов'язалась прийти з допомогою. Все на більшу Божу славу і честь Богоматері-Марії.

05.05.08 – Після важної зустрічі з відповідальним інженером, в товаристві Стефана Антоніва і п-і Зиновії Верета – голова і заступниця, Владика повернувся в Куритибу. Наша церковна спільнота в Фоз до Ігуасу належить юридично до Парафії Матері Б. Неустанної Помочі в Каскавел, де зараз парохом є Всеч. о. Маріо Карло Лазовський. Він вже від років обслугує громаду в Фоз.

Заввага: Надходить запевнена вістка з єпархіальної канцелярії в Куритибі, що, почавши від 1-го червня 2008 року, парафію в Каскавел перебирає, і тимсамим обслугу Фоз, дотеперішній парох Пато Бранко, о. Йосафат Гавдида. Найкращі побажання успіхів і досягнень.

08.05.08 – На ранішній Сл. Божій в моїй каплиці присутні Мирослава, Ізабел і Теодозія – рідні сестри і, як щоденно, п-на Єлисавета Липка ксі. Ця Сл. Божа і братньо-сестринна зустріч започатковує 50-ліття посвятного життя Теодозії.

10.05.08 – О год. 18.30, в церкві Вознесіння Господнього, на Кравейро, Сл. Божа, проповідь і коротка зустріч з вірними. Холодний вечір.

11.05.08 – Церковний фестин на Помбас, ірасемська парафія. О год. 10-ій громада вітає Владика при головному вході до церкви, відновленої і помальованої з-зовні і з середини. Вітання чергуються: дітвора в наших ношах – Лузія Васильковська і Памила Широцька, голова комітету – п-ство Маріян і Кароліна Шіц, хлібом і сіллю, а о. Сергій Цапляк чсвв, завідаватель спільноти, від усієї громади. Місцеві катехитки-мирянки Лідія Васильковська, Жозіеля, Патрикія і Жовіта приготували 7-ох дітей до 1-го св. Причастя. Вони то рядочком впровадили Владика аж перед іконостас. Лунала марійська пісня “Царице мая”. Перед Сл. Божою, діточки, ідучи серединою церкви, вносили і віддавали в руки Владики чашу, хрест, св. Письмо, вино і воду, частинці і засвічену свічку. Пригравала достосована до хвилі музика.

Зараз почалася св. Літургія в сослуженні о. Сергія Цапляка і впорядчика церемоній бр. Освалда Васильковського чсвв. По Євангелії – проповідь Владики: “Св. Дух податель життя, світла, мудрості і витривання в добрім. Ми ж храмом Св. Духа, але лиш тоді, коли в нас є ласка Божа. Хай Його світло-язики вогнені завжди-завжди освітлюють всі кроки нашого життя.” Ці слова Владика нав’язав до 1-го св. Причастя 7-ох дітей. Около дві сотки вірних запричастились божественним хлібом. При кінці Сл. Божої, при престолі Божої Матері – маївка, а потім роздача пам’яткових образочків, і знімки. Гарна, мила і тепленька неділя. Вірні виповнили до вінця простору церкву. Церковний комітет під цю пору є в слідуючому складі: Маріян Шіц – президент, Дионісій Закалюжний – заступник, Маріо Кубішин – секретар, Маріна Шіц – скарбник. Традиційний обід для гостей і для всього присутнього народу відбувався в приміщеннях церковних заль. У всьому празнику брав участь п. Женір А. Юнкер – префект муніципія Санта Терезія, і віце-префект п. Валдесір Ференц – прихильні нашим рільникам. Родженцем цієї нашої церковної громади, між іншими, є Владика Дионісій Ляхович, куріальний єпископ Кард. Любомира Гузара.

12.05.08 – О год. 10-й, в церкві Господнього Вознесіння, на Кравейро, Сл. Божа, традиційна маївка і проповідь. Хоч сьогоднішнє свято не є обов'язкове (Пресв. Трійці), то вірні виповнили поверхи простору святиню. Замітним, що учні місцевої гімназії, українського походження, на запрошення учительок СС. Служебниць, були присутні в церкві і майже всі приступили до св. Тайн. Владика звернувся до них окремим словом. Належалось, справді.

17.05.08 – О год. 17-й, в параф. церкві Непор. Серця Марії, в Іраті, Арх. св. Літургія в сослуженні о. Єфрема Крефера і о. Павла Марківа, з приводу ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ ПОДРУЖЖЯ п-ства Амвросія і Маріяни Булка, визначних наших і постійних членів цієї Парафії. Перед співанням св. Євангелії, солемнізанти Подруги відновили своє приречення зроблене тому 50 років, а по Євангелії промовив Владика, висловлюючи ґратуляції й побажання щасливого майбутнього, основувши своє слово на притчі про розумного будівничого, який збудував свій дім на камені, а не на піску. Цим каменем є Христос і Його наука. При кінці Сл. Божої відслужено Маївку, вся церква заспівала сердечне многолітствіє і подалась до парафіальної гарно прибраної залі на святочний бенкет, який продовжився, серед співу, музики і загальної радості, поза північ. Розривковою частиною провадив, дуже спритно і вміло, п. Самуїл Семчишин і його ансамбль під назвою "Підпеньки". Прикладна, дійсно, вся родина Булків.

18.05.08 – О год. 6-й, Сл. Божа, євангельська гомілія в параф. церкві в Іраті, і Молебен до М. Божої. Це ж травень – місяць Марії.

20.05.08 – О год. 10-й, у молитовні Єпарх. Стареного Дому "св. Покрови" на Марцеліні, урочиста благодарствена св. Літургія, з приводу 50-ліття посвятного життя-чернечої професії Мат. Ген. Дженис Солюк спдм. На Сл. Божій, крім неї, була присутня с. Пров. Еґідія Пастух, с. Йосафата Пасічна, СС. зі Старечого Дому і з дому при гімназії. Слово привіту промовила перед Сл. Божою і перед святочним столом – с. наст. Катя Михайлишин, а по Євангелії відповідну гомілію сказав Владика. Крім привіту і ґратуляцій Владика склав подяку на руки Генеральної Настоятельки Згромадження за неоціненну працю Сестер у всій нашій Церкві, а зокрема в нашій Єпархії. Коротко – СС.

Служебниці це права рука нашої Церкви. Молитвою, многолітством і піснею "Під Твій Покров" закінчено це дороге свято. Спільна і щедра родинна трапеза відбулася в приміщеннях Старечого Дому.

22.05.08 – Ввечорі, о год. 20.30, в Релігійно-Культурному Центрі св. В. Великого, при нашій Парафії в Уніон да Віторія – величавий бенкет з нагоди прощання о. Пароха Сергія Гриневича, який впродовж 21 року виконував служіння пароха в цій нашій одній з найкращих і найсвідоміших парафій. Перед святочною вечерею виступила на сцені група 3-го віку "Зоря", дітвора і фолкльорна традиційна група молоді "Калина". Всім святом і всією програмою проводив п. Іван Сливінський, заслужений голова церковного комітету. Крім нього, промовляв Владика Даниїл Козлинський і Владика Єфрем, а на закриття схвильовано і вдячно промовив слово сам о. парох Сергій. Всі промовці підкреслювали щировіддану працю, заслуги і осяги, а особливо великих цілей Центру св. Василя Великого. Це буде пам'ятник, який буде голосити і стверджувати того, що його впланував і здійснив, а саме о. пароха Сергія Гриневича. В прощальнім бенкеті взяло участь около 400 осіб – представників осідку Парафії, всіх дочірних церков, СС. Служебниць, СС. св. Анни, СС. св. Йосифа і ОО. Сотрудників.

23.05.08 – Ранком, о год. 7-ій, Сл. Божа і духовна гомілія в каплиці СС. св. Йосифа, на Сан Крістован/Уніон да Віторія. У міжчасі, розмова і обміни думок про можливе відкриття, з часом, передшкілля або діточого садочку подалік дому Сестер. На це є вже відповідний терен. В дорозі на Кашоейріню, де позавтра (25.5) ієрейські свячення, поступив і оглянув будову новіціятського дому СС. св. Анни на Ріо Азул, а на "каву" до СС. Служебниць, на Есперансі.

25.05.08 – Досі небувале торжество в церкві Непорочного Зачаття Матері Божої на колонії Кашоейра, прудент. парафія, а саме ієрейські свячення дяк. Антонія Зубика чсвв, перше свячення одного сина цієї нашої однієї з гарних церковних спільнот. О год. 9.30, під лучі тепленького сонечка, процесійно впроваджено Владика і дяк. Антонія, в супроводі 21 священника, до головних дверей церкви. Дітвора окружила їх вінком свіжих квітів і під мелодію гимну "Під Твій Покров" поступала, зупиняючись вже в дверях святині. Тут голова комітету – п-ство

Микола і Марія Літвин вітають Владика хлібом і сіллю, п. Августин Рудницький промовляє слово від громади, а дівчатка Юліане і Луана Струсь – діточий вірш і букет квітів. Від усієї церковної громади вітає о. Йосафат Воєвода, місцевий душпастир. Хор васил. студентів з Куритиби, під батудою богослова Йони Чупіля, виконує “Будь ім’я Господнє” і даліше цілу Сл. Божу. Впр. о. Протоіг. Теодор В. Галицький виконує служіння Протодиякона, а дияконами Антін Зубик і Францішко Цапляк, а пізніше о. Сергій Крік.

Вся рідня диякона клячала і молитовно та схвильовано слідила за своїм сином та всіма церемоніями ієрейських свячень. А Мама новоєрея зі сльозами в очах шептала: “Боже, дякую Тобі!”, подаючи своєму синові чашу і дискос. Перед “Буде ім’я Господнє” звернувся до новоєрея, його родини і всіх вірних Владика святитель зі святочною проповіддю: “Колись над Йорданом залунав з неба голос: ‘Це Син мій улюблений’, а сьогодні той сам голос невидимо залунав над рікою Іваї, над вибраним сином цієї колонії. Вказавши на радість усіх – родини, колонії, парафії, Єпархії, нашої Церкви, св. Чину, радість самого Христа і самого Новоєрея, Владика підчеркнув дві відзнаки чи прикмети, що їх священник завжди повинен мати – бути сіллю і світлом для вірних. Після многолітствія спільна фотографія Новоєрея з усіма присутніми священниками, блищою та дальшою родиною, і вітання. Святочний обід відбувся на церковнім подвір’ї під широким спеціальним шатром. При кінці св. Літургії, о. Новоєрей Антін вручив своїй мамі оберемок пахучих квітів з нагоди Дня Матері, а своїй довголітній учительці катехитці Вероніці Келняр висловив слова окремої вдячності за християнське виховання, про яке вона постійно дбала.

За своїм звичаєм, в суботу перед празником свячень, Владика був на родинному обіді в домі матері о. Антонія. Батько о. Антонія відійшов у Господню вічність тому кілька років. Напевно радів дивлячись з небес. З надвичайною готовістю вся громада приготувляла, під проводом церковного комітету і п-ни Вероніки Келняр ксі, все потрібне до рідкісного і досі небувалого празника. “Благослови, Господи, виноград цей, єгоже насадил єси!”

26.05.08 – Родинна зустріч і обід в одному з ресторанів з нагоди повороту сестри Теодозії з заграничної подорожі, яку вона відбула з приводу 50-ліття посвятного життя в ІКСІ. Крім неї – Мирослава і Ізабеля.

28.05.08 – В товаристві о. пароха на Пінейріньо Едисона Л. Бойка – обід і відвідини похилої віком і немічної вже мами о. Йосафата Ґавдиди – Теклі Ґавдида.

07.06.08 – О год. 17-ій, в церкві св. Покрови, на Сан Браз, шлюб Марії Ґоретті Касіян з п. Еротеем Кузишином. Молодий і Молода походять з Есперанси, Прудентополіс. Присутній теж о. Нелсон Петрів, завідаватель цієї церковної спільноти.

21.06.08 – З візитою в мене колега з часів ірасемських років (1946!) – п. Йосиф Дідик в товаристві своєї донечки і с. Євгенії Денисевич спдм, настоятельки СС. Служебниць на М. Афонсо.

23.06.08 – Їдучи до Прудентополіс, поступив до сім'ї Володимира і Лукії Крайчий на Лінії Накар/Маркондес. Володимир є рідним братом о Павла Крайчого чсвв, а батьком о. Іриней і о. Мелетія Крайчих. Їхня донечка Бернадета є членом ІКСІ, в Прудентополіс. З молодих Отців – Іриней зараз на душпастирській праці в Лондоні, Англія, а Мелетій в обителі ОО. Василіян у Ґлен Ков/США. Відвідини ці зазначено традиційним гостинним столом-обідом. Взірцева і релігійна християнська родина. По обіді, поступив теж до родини Миколи і Павліни Пастух на Лінії Інспектор Карвальо. Обидвоє – поважно хворі. Вони є батьками Марії і Ольги – обидві членами ІКСІ, а їхній син – о. Володимир Пастух чсвв, сотрудник парафії в Ронкадор.

24.06.08 – Пасторальні і єпископські відвідини нашої громади на Папандува де Байсьо, при церкві св. Івана Христителя. Це річний празник. Перша церковна громада, яку Владика Єфрем, тому 55 років, як нововисвячений ієрей обслуговував. Милі, незабутні спомини. Трохи холоднява неділя. Біля латинської церкви зустрінуло Владикау около 150 кінотчиків, які тріюмфально провадили Владикау аж прямо на церковне подвір'я. Владика поблагословив всіх кінотчиків і серед співу діточок і всієї громади, в супроводі о. Атанасія Купіцького і о. Іларія Опадського, подався перед церковні двері. Тут привіти дівтори, молоді, слово о. Атанасія в імені всієї громади, панство Августин і Розелі Жирий – традиційним хлібом і сіллю, “да благословить тя Господь...” і під акорди “Будь ім'я Господне...”, виконане хором з парафії св. свц. Йосафата під кермою с. Селіни Слобода спдм, зупинились вже біля престолу. Знову дівтора виконала кілька

церковних пісень, підготованих Катехитками з Прудентополіс і пнею Йоанною Диґан.

Зараз почалась Арх. св. Літургія в сослуженні двох повище згаданих Отців. Милозвучно співав параф. хор з Прудентополіс. У своїй святочній проповіді Владика згадав 1952-53-ій роки, тодішних громадських лідерів і вказав на світлий взір св. Івана Христителю – вірність Христовій Євангелії, незломний і неподатний характер Христового Предтечі і “приготуйте дорогу!” Вірні – наші і латинники заповнили доста простору церкву. Владика теж згадав бл. п. о. Василія Зінька чсвв, який тому місяць відійшов у Господню вічність там у далекому Львові. Він впродовж менш-більш 18 років обслуговував Папандуву. Около дві сотки вірних запричастились. Після многолітствія Владика уділив окремого благословення всім німичним і хворим. Слідувала роздача благословенного хліба, спільні знімки, вітання зі знайомими вірними. Спільний і якслід зорганізований святочний обід відбувся в церковнім павільоні. Як повсюди, його щиро і смачно зготовило прицерковне жіноцтво, приналежне до Товариства Апост. Молитви. Головою церковного комітету є п. Августин Жирий. Колонія придержується вірно своїй Церкві і передань, за прикладом своїх батьків.

28.06.08 – Ввечорі, о год. 18.30, Сл. Божа і гомілія в церкві свв. Апост. Петра і Павла на Моемі. Зливний дощ. Завтра празнична феста.

29.06.08 – Славна Моема!

Випогодилось, засяло сонечко, народ напливає звідусіль. Точно о год. 10-ій почалася празнична св. Літургія, в сослуженні місцевого завідателя о. Сергія Іванчука і о. Петра Новосядла, який що-тільки повернувся на стало в Бразилію. Протягом трьох років працював в Лондоні. Вже перед престолом, після пісні “Заграйте дзвони”, о. Сергій в коротких словах привітав Владіку, зараз зачитано ряд інтенцій жертвованих вірними і почалася Сл. Божа. Як завжди тут на Моемі – вірні наші і латинники (німці і поляки) зайняли всю простору церкву. У своїй празничній проповіді Владика підчеркнув дві визначні чесноти Апостолів Петра і Павла, постаті на яких спочиває св. Церква: їх вибрання і поклик та послідовна вірність до кінця. Перед і в час Сл. Божої о. Петро заслухував сповідей вірних, які численно приступили до св. Причастя. Після многолітствія Владика, за звичаєм, уділяв благословення хворим і німичним, а потім відбуто обхід з Найсв.

Тайнами довкруги церкви. Такий тут звичай від початків іміграції. Перед завершенням всієї відправи дано слово естадуальному посліві з Каноїнас, д-ру Антоніо Агіар, приятелеві нашої громади, який вистарався в естадуальному уряді офіційний Декрет підписаний Губернатором Санта Катерини Луїсом Енріки да Сілвейра, силою якого день 24-го серпня буде офіційним днем у штаті Санта Катерина для відзначення Незалежності України. Оплесками вдячності нагороджено згаданого посла. Грамоту цю п. посол вручив голові церковного комітету, п. Юлієві Скрипець. Владика висловив подяку п. Послові і на його руки п. Губернаторові штату Санта Катерина.

Весь присутній нарід подався до гарного й просторого парафіального громадського сальону, де засіли до празничного столу. Моемська громада тримається міцно Церкви, своїх священників, Сестер, в більшості її вірні вписані до Тов. Апост. Молитви, свідомі своєї приналежності, гарно і готово співпрацюють для спільної справи під проводом церковного комітету. За останні місяці відновлено весь іконостас, престіл і всю підлогу в пресвітерці. Коротко треба признати, що Моема є Моемою. І такою хай буде на майбутнє.

02.07.08 – О год. 10.30 Сл. Божа і відповідне святочне слово Владики в молитовні Дому “св. Покрови” на Марцеліні, з нагоди іменин с. настоятельки Катерини Михайлишин спдм. Вдячно вітали її не лише Сестри, але і всі мешканці дому. Вже перед святочним столом окремо вітали солемнізантку її співсестри з обидвох домів. Обдарували її гарними подарунками.

05.07.08 – В Іваї – навечір’я 100-ліття створення Парафії Пресол. С. Ісусового (парафія-курато). Програма відбувалася в параф. павільоні: типічне фолкльорне весілля бразилійського тубильця і ряд таких же танків (“казаменто кайпіра і квадріляс”), попис фаєрверків різно-колірових і своєрідна добірна перекуска. Маса-масенна глядачів.

06.07.08 – О год. 9.30 врочисте відкриття архітектурного порталу в пам’ять 100-річчя укр. кат. парафії Пресол. С. Ісусового і 100-річчя прибуття в Іваї-Кальмон перших українських поселенців (1908 року). Портал є ініціативою і ділом іваївської Префектури під проводом префейта п. Едір Тревізо, а проект архітекта Юліяни Руаро Кунц. При відкритті коротке слово промовила Селія Ц. Шайда, Секретар Виховання і Владика

Єфрем, після чого відслонено пропам'ятну бронзову таблицю. Присутний теж Владика Мирон Мазур, о. парох Дионісій Горбузь, о. іг. Маріо Маринюк, о. Домінік Стареправо, о. Ілярій Бардаль, о. Андрей Пістун, о. Маріо Присяжнюк, СС. Службениці і група іваївців. Історичний портал споруджений при вступі на площу ім. Тараса Шевченка, в глибині якої параф. церква Пресол. Серця Ісусового. Властиво, цей ювілей не є ювілей Парафії, а 100-ліття від прибуття в іваївські околиці перших українських імігрантів.

О год. 10-ій, при виповненій по вінці церкві почалася благодарственна св. Літургія, яку служили Владики Мирон і Єфрем, а сослужили Отці: парох Дионісій Горбузь, Андрей Пістун, Домінік Стареправо, Маріо Присяжнюк, Ілярій Бардаль і іг. Маріо Маринюк. Службу Божу відспівували співаки з Барра Боніти. Головну проповідь виголосив Владика Мирон, а при кінці св. Літургії коротке слово сказав Кир Єфрем, іваївець. Многолітством і спільною фотографією закінчено благодарственне служіння. Празнична родинна трапеза відбувалася в просторім парафіальнім павільоні з участю великого числа вірних з Іваї і околиць. Сьогоднішнє торжество, як зазначив Владика Мирон у своїй проповіді, це лиш відкриття святкувань 100-ліття. Програму доста обширну розложено на цілий рік, з предбаченим закриттям на празник Серця Христового в 2009 році.

- Сьогодні ввечір, о год. 20-ій, в Театрі Ґуаїра, цьогорічний виступ групи ПОЛТАВА – дівора/малі бандуристи “Фіялка”, підлітки і молодь. Признання і належна похвала ПОЛТАВІ, зокрема Управі, за піднайдення молодого маєстра Павла Г. Ігнатовича, який вперве, вміло і по-мистецьки провадив оркестрою. Це надало всьому виступу окремої краси, динаміки і життя. Ґратуємо. “Вперед, вперед, в гору до ясных зір...” – співає наша пісня. Цьогорічний виступ ввінчався кращими успіхами як минулими роками. Заповідачем – п. Павло Ноґас. Майже двотисячний театр заповнений публікою, глядачами, які нагороджували кожную точку програми щедрими оплесками. Ввесь виступ тривав дві години. А всіх артистів на сцені – дівора, підлітки і молодь разом з членами оркестри, було около 150. Як мило і солодко присвятити їм наших зусиль. А дуже замітним, що перед виступом, ще перед відслоненням занавіси, всі артисти сходяться в коло і разом з Владикою і о. Парохом мовлять “Отче наш” і просять благословення.

12.07.08 – Гратуляції й побажання п-ству Арліндові і Марії Агнеті Іванцишин, з нагоди Сріблого Ювілею їхнього подружжя. Родина ця є визначним членом катедральної парафії.

14.07.08 – О год. 7-й ранку, Сл. Божа в каплиці СС. Василянок на Резерві, сніданок і розмова на теми місцевої пасторальної праці, яку Сестри постійно виконують. В братній зустрічі брав участь новоіменований парох Резерви – о. Дионісій Залуцький. В передобідній порі навідався до поважно хворого п. Івана Солтовського. Так він як і його дружина Юлія одними з визначних фундаторів нашої церковної спільноти на Резерві.

17.07.08 – О год. 10.30 Сл. Божа і гомілія в молитовні Старечого Дому “св. Покрови” на Марцеліні, з нагоди уродин с. Антонії Свістак спдм. Вітання, побажання, вручення подарунків.

19.07.08 – В церкві св. Арх. Михаїла, на Боавентура, пітанзька парафія, торжественна св. Літургія і складання довічних обітів с. Йозіяни Келняр чсвв. Щедра гостина в церковнім сальоні і прийом для рідні, Сестер і прямо всієї місцевої спільноти. Святочну програму, як теж і з тим пов’язані видатки, майже в цілості покрила родина с. Содемнізантки.

- В 19-й г., Сл.Божа і гомілія в церкві св. Анни на Пінейріньо.

20.07.08 – В передобідній порі прийняв на послухання о. Сілвія Літвинчука чсвв, який повертається з України і з Риму, де студював. Свій вишкіл духовно-аскетичний побирав протягом кількох років у Львові. Зараз прибув відвідати своїх рідних і, поробивши всю потрібну документацію, повертається на місійну працю в Португалії. Йому буде товаришувати хтось з василіяньських священників з України. Щасти, Боже.

О. Сілвій походить з прикладної нашої колонії Ліґасон.

25.07.08 – У Вера Гуарані Владика Даниїл закриває реколекції для СС. св. Анни і служить Арх. св. Літургію в церкві Різдва М. Божої, з нагоди Золотого Ювілею посвятного життя с. Селіни, с. Магдалини і с. Лаври, того Згромадження.

26.07.08 – Послав привітальну телеграму п-ству Михайлові і Вероніці Луців, в Уніон да Віторія, з нагоди 50-ліття їхнього вінчання.

- По обіді, в залі катедрального подвір'я, зустріч туристів-прочан (всі українці), які дня 9-го серпня відлітають в Україну-Рим, проїжджаючи Португалію, Словачію і Польщу. Власники Агенції "Дніпро Голд" – п. Едісон Вістуба і п. Сергій Мацюра повчили про весь план подорожі, яка завершиться дня 29-го серпня.

01.08.08 – В Прудентополіс – врочисте відкриття святкувань ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ від заснування Фолкльорної групи ВЕСЕЛКА (1958-2008). Це ім'я (ВЕСЕЛКА) обрано і надано щотільки в дещо пізніших роках за парохівництва о. Василя О. Цимбалістого, який присвятив багато уваги і праці, щоб ВЕСЕЛКА не згасла, а блистіла на небозводі. До того часу це був лиш Молодіжний Аматорський Гурток. Укладення всієї триденної програми, її технічне виконання, видрукування і розсилка запрошень – вся ця переважлива праця якслід і досконало була виконана Управою ВЕСЕЛКИ, під головуванням п. Луїса Шавієр Багрії Перейра, п-ни Ганні Дзьоба ксі, і при співпраці всіх членів Управи "Веселки" та членок ІКСІ. Всі вони примірно, з відданням і посвятою, цілими днями і ночами, ревно працювали для кращого відсвяткування дорогого Ювілею. Признання і від серця подяка.

Всю врочисту програму відкрито в п'ятницю ввечорі, о год. 20, під просторим шатром біля латинської церкви, на головній площі, в центрі міста. Офіційним заповідачем і толкувачем кожної точки програми був п. Йосиф О. Сабатович Фільо. Ввесь час лунала магнетофонна українська музика-спів. Найперш, п. Луїс, голова ВЕСЕЛКИ, відкрив короткими словами святочні ювілейні дні. По нім, п. Маріян Мачула, голова параф. комітету при храмі св. свц. Йосафата, докладно і чітко розповів всій публіці історію ВЕСЕЛКИ, почавши від її заснування дня 1-го серпня 1958 року. Зараз, Владика Володимир у своїм слові підкреслив вагу свята, привітав всю присутню публіку, а зокрема "Веселку" та її засновників і побажав найкращих успіхів надалі. Засновникові Вдадиці Єфремові, п-і Ганні Гоц, п-і Ганні Дзьоба і тим, які впродовж 50 років співпрацювали з ВЕСЕЛКОЮ, її спомагали, були її провідними, вручено металічну табличку нагороди і признання заслуг. В окремих спосіб згадано бл. п. Надію Шульган ксі, її заслуги і прецінний вклад у життя і розвиток ВЕСЕЛКИ, ще в попереджаючих двох роках перед її офіційним заснуванням. Оплескам, взаємовітанням і радості не було кінця. Закрито цю першу точку святкувань чудовим

виступом "Тріо Росинка", під кермою с. Селіни спдм, і "Підпеньками" п. Самуїла Семчишина (це його ансамбль). Почав звільна накрапати дощик. Около 23-ої години численна публіка залишала приміщення. Між гістьми, крім Владик Володимира і Єфрема присутній теж Кир Мирон Мазур і Кир Даниїл Козлинський, о. парох Єфрем В. Крефер враз з іншими Отцями, СС. Служебниці, гості з Марінґа, з К. Моврону та з інших місцевостей. Щедрими оплесками нагороджено п-ну Ганню Дзьоба, яка безперервно протягом 25 (двадцять п'ять) років провадить і координує всіма виступами і поїздками ВЕСЕЛКИ. Протягом 01 (одного) року цю працю виконувала п-на Агнета Ядвіжак. Честь, подяка і признання для ІКСІ.

02.08.08 – Другий день святкувань 50-ліття ВЕСЕЛКИ, в Прудентополіс. Погідний день. Від ранку до вечора, в головній залі Клубу "ХІІ Листопада" – прекрасно, елегантно і багато влаштований і відкритий експонат-виставка, в слідуючих відділах: історія ВЕСЕЛКИ (її фотографії з різних років і виступів, публікації, в нашій і чужій пресі), строї національні різних регіонів України, вишиття, писанки, кераміка і інші. Всю днину чергувались відвідувачі – наші і чужі. Було кілька осіб ген з далекого Мінас Жерайс. Всі вони клали свій підпис в окремій книзі, подавали свої спостереження, ґратуляції і побажання. Наше жіноцтво Апост. Молитви, під проводом п-ї Володимири Лукавої, вже кілька днів посвячує на приготування ювілейного бенкету з українськими стравами. А завтрішний обід буде влаштований фірмою п-ства Шафранських з Прудентополіс. Всю цю працю постійно відвідує і благословить о. парох Єфрем В. Крефер чсвв, а молодь ВЕСЕЛКИ враз із КСІ приготує сцену, залю, столи, крісла і т. п. в муніципальнім клубі, побіч помешкання бл. п. Павла Кокодиняка, напроти хати п. Миколи Михаловського Сина.

В тім клубі, сьогодні ввечорі – офіційний виступ ВЕСЕЛКИ і бенкет з участю менш-більш 950 осіб. Виступ цей історичний почався о год. 20.30: врочисте внесення прапорів – бразилійський, український, Прудентополя і "Веселки". Зараз – національний славень бразилійський і український. Офіційне відкриття – голова ВЕСЕЛКИ п. Луїс С. Багрій. Заповідачем – п. Флавій. Святочний настрій на лицах всіх присутніх. Владика Єфрем сказав вступне слово зазначуючи благословенний шлях ВЕСЕЛКИ і причини осягів та сьогоднішньої радості. Зокрема підкреслив біблійне значення веселки, потребу усильного і постійного дбання про молодь та вагу добрих, свідомих і відповідальних батьків. Всі учасники святочного столу спільно

проказали ОТЧЕ НАШ, а Владика поблагословив трапезу. Радісно, мирно, впорядковано і спокійно всі гостились.

О год. 23-ій почався загальний виступ (шов) ВЕСЕЛКИ. Всі точки народніх танків виконали наші артисти досконало. Біля 1-ої по півночі (вже 3-го серпня) закінчено всю врочистість. Від оплесків і ґратуляцій – вся зала гула. На лицах гарного і надійного юнацтва сплили теплі сльози невисказаної радості.

Так у бенкеті як і під час виступу-академії були присутні Владика Єпарх Володимир Ковбич, Владика Помічники Мирон Мазур і Даниїл Козлинський, др. Филип Лукаш – естадуальний посол, його дружина п-і Маріза Лукаш, віце-мер Іратівського муніципія і п. префект Прудентополіс – Вілсон Сантіні.

03.08.08 – Історична благодарственна неділя. О год. 9.30, в параф. храмі св. свц. Йосафата, Владика єпарх Володимир Ковбич, Владика помічник Мирон Мазур, і Владика емерит Єфрем В. Кривий, в сослуженні о. пароха Єфрема В. Крефера, о. Теофіля Михайлишина, о. Іларія Опадського, о. Петра Новосядла і о Сілвіо Літвинчука, відслужили благодарственну св. Літургію в наміренні ВЕСЕЛКИ.

Зворушливим було глядіти, як наше юнацтво-члени ВЕСЕЛКИ, в рідних ношах, засіли в перших лавках просторої церкви і молитовно лучились в подяці Господеві за щасливе і успішне проведення ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ. В молитві юнних душ згадали і тих членів, які вже відійшли до Господа по нагороду. Парафіальний хор, під кермом с. Селіни Слобода спдм, милозвучно виводив мелодії св. Літургії. Головну проповідь виголосив Владика Володимир зараз після відспівання св. Євангелії, складаючи ґратуляції засновникам ВЕСЕЛКИ, всім її співпрацівникам, ктиторам, благодітелям і всім членам, як і загально всій молоді, враз із побажаннями благословенного майбутнього. Звиш 300 осіб, включно з юнацтвом, приступили до св. Причастя. Перед “Будь ім’я Господнє” звернувся теплим словом до всіх присутніх вірних, а зокрема до ювілятів ВЕСЕЛКИ, Владика емерит Єфрем, головний засновник ВЕСЕЛКИ: “Господи, як добре нам тут бути!” “Радійте завжди в Господі, і щераз кажу – радійте!” Шлях ВЕСЕЛКИ уподібнюється до шляху Апостолів і Христа на гору Тавор: труднощі звідусіль, спекота, кам’яниста дорога-стежка, а на кінець – радість, блиск, щастя. “Завжди хочемо такими бути!” Мужно, витривало, завзято ішли вони і вийшли, бо Христос ішов з ними разом. Надальше ідімо з Церквою, з Богом, з вірою святою. Схилім голови, коліна і серця

перед Господом і заспіваймо “Тебе Бога хвалимо!” Хай надалі, на майбутнє все благословить вас Господь і Пречиста.

Після многолітствія забрав слово подяки юнак Луїс Перейра Багрій, голова ВЕСЕЛКИ – прослезився і вся церква нагородила його щедрими оплесками. Взято спільну знімку перед іконостасом і зараз подались на обід, який мав місце під шатром, біля лат. церкви. Перед св. Літургією, о. парох Єфрем Крефер привітав гарним словом Владик, всіх присутніх, а особливо всю ВЕСЕЛКУ, подякував за всю працю і зусилля в підготовці до ювілейних святкувань, всім засновникам, а зокрема членам ІКСІ, які товаришать ВЕСЕЛЦІ і взагалі парафіяльній дітворі, від початків свого заснування. За них усіх – наша молитва.

О год. 15-ій, на сцені під шатром виступала зі співом, танками і бандурою численна група дітей і підлітків парафіяльної школи під проводом Катехиток С. Ісусового, точніше під кермою п-ни Надії Возіводи і Кекилії Стрихар. А зараз по них – хор ГАЙДАМАКИ з Куритиби і фолкльорна група БАРВІНОК. Хором диригував п. Лавро Прийма. Кожна точка співу і танків була нагороджена буйними оплесками. На закриття ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ, около 18-ої години, всією своєю красою, динамізмом і мистецтвом виступила ЮВІЛЕЙНА ВЕСЕЛКА – дітвора, підлітки і молодь. Кількома танками, окликами і оплесками радості завершено незабутні святкування.

***Н.Б.** – За обширнішим описом всієї ювілейної програми прошу пошукувати в ПРАЦІ, числа з місяця серпня 2008 року і окрему брошуру видану ВЕСЕЛКОЮ під кінець 2008 року.*

07.08.08 – О год. 17-ій, Сл. Божа, гомілія і вечеря в Ген. Домі СС. св. Анни, на Пінейріньо/Куритиба.

09.08.08 – Сл. Божа в домашній каплиці, сніданок в товаристві о. пароха Едисона Л. Бойка і від'їзд на летовище в Куритибі. В год. 11-ій відліт до Сан Павло, Лісабона, Фатіма, Прага, Авшвіц, Краків, Ченстохова, Львів, Київ, Рим, Лісабона, Нью Йорк, Сан Павло і Куритиба. З Богом!

10.08.08 – Ранком наш літак ТАР принижується на летовищі в Лісабоні. Устаткувавшись в готелі, вільний час аж до вечора. Нічліг у Лісабоні, в готелі *Dom Carlos*.

11.08.08 – Автобусом до Обідос і до Фатіма.

12,13.08.08 – Лісабона і автобусова поїздка до деяких поблизьких історичних міст Португалії.

14.08.08 – Компанією *TAP* відліт до Праги, в Чехах. Нічліг в готелі “Опера”.

15.08.08 – Огляд Праги і царських палат. Дощ. Гарне, чистеньке, елегантне місто.

16.08.08 – Автобусом з Праги до Кракова. Нічліг у готелі “Голідей Інн”.

17.08.08 – Огляд Кракова: катедра, університети (де навчався Микола Копернік) і інші пам’ятники. Поїздка до Ченстохови.

18.08.08 – Відвідини Авшвіц і Вадовіце. Нічліг у Кракові. Гарний погідний день.

19.08.08 – В ранній порі від’їзд автобусом до Львова. На границі задержали нас звиш 3 (три) години. Около півночі прибули у Львів і заночували в готелі “Гранд Готел”. Вечеря опівночі.

20.08.08 – Оглядини міста, відвідини СС. св. Анни, Брюхович, купно пам’яток.

21.08.08 – Ранком від’їзд автобусом до Києва. Поступили до Рівного, а під вечір в’їжджаємо в столицю України і замешкуємо в готелі “Радіссон”, подалік Хрещатика.

22.08.03 – Ситі Тур – загальне.

23.08.08 – Печерська Лавра, св. Софія, наш Собор Воскресіння.

24.08.03 – День незалежності України. Чудова дефіляда на Хрещатиці. Справді – щасливо і гордо всі ми почувались. Зворушливе “Боже великий, єдиний”, що його грала військова орхестра (до 200 компонентів), а весь народ і військо співали. Зворушливий момент і переживання.

25.08.08 – Вранці, під дощем, вибираємось на летовище “Бориспіль”, і українським літаком летимо у Рим. Замешкуємо в СС. св. Анни, на Мадонна дей Монті, 3. Ми у своїй хаті. Привітно, мило, спокійно.

26.8.08 – Ранком, Сл. Божа в церкві свв. Сергія і Вакха. Присутні СС. св. Анни і прочани. Сослужили о. Йоаким Сидорович і о. Леві (латинник). Гомілію голосив Владика Єфрем. Туристи-прочани їдуть у місто. Я ж, о год. 11.30 мав авдієнцію в Сх. Конгреґації. Розмовляв з Секретарем, Архієп. Антоніо М. Вельо. Візит інформативний.

- Належитья признати агенції ДНІПРО-ҐОЛД, за добре піднайдених провідників/спікерів під час усієї нашої подорожі.

27.08.08 – Вранці, Сл. Божа і духовна гомілія в Ген. Домі СС. Служебниць на Вія Кассія. Спільний сніданок і спільна розмова. Обід у Ген. Домі ОО. Василіян на Авентині. Зустріч з о. Протоарх. Василем Ковбичом і о. Ген. Економом П. Підручним.

28.08.08 – О год. 7.30 ранку Служба Божа і відповідне аскетичне слово в каплиці Генерального Дому СС. Василіянок, на Вія Сант-Алессіо. Спільний сніданок.

29.08.08 – Досвітком поквапний сніданок на Мадонна дей Монті і відїзд на летовище Леонардо да Вінчі в Римі. Звідсіля прямий лет до Лісабона. Мої колеги туристи, ще перед обідом відлітають до Сан Павло, а я до Нью Арк/Нью Йорку. Тут мене ждав о. парох Лаврентій Лавринюк чсвв і забрав до своєї парафії св. Покрови, в Бронкс, де й замешкав.

30.08.08 – В ранній порі Сл. Божа в параф. церкві св. Покрови, в сослуженні о. пароха Лаврентія. Ввесь день вільний. Відпочинок. Смакуємо виноград першої класи – праця о. пароха.

31.08.08 – Неділя. О год. 9-ій спів. св. Літургія в церкві, проповідь і сніданок враз із вірними. Такий тут давній вже звичай. Над вечором навідались до Глен Ков – де зустрілись з Отцями цього першоякісного новіціатського дому (шкода, ніодного новика!), з КСІ, які тут куховарять і з КСІ зі Стемфорду. Спільна вечеря. Від'їзд до Бронкс.

01.09.08 – Родинна гостина в домі п-ства Пінага (визначні парафіяни-доброчинці). Якби не ця родина, о. Парох не мав би чим і за що удержатись у Парафії! В пообідній порі відвідали Старечий Дім. В ньому інтернована рідна сестра родини Пінагів. Чудова, вигідна будівля, а ще кращі умеблювання і уладження.

02.09.08 – Як щоденно, ранком Сл. Божа в параф. церкві. А потім манджали до деяких шопінг-гавзах на купно.

03.09.08 – Відвідини КСІ в Стемфорді. Вони тут жертвенно працюють вже звиш 20 років, подаючи обслугу в семінарійній кухні, в помешканні обидвох Владик (Кир Василя Лостена і Кир Павла Хомницького) та в кімнатах місцевих Отців/канцеляристів.
Еко іл пунто!

05.09.08 – Відвідини у САМОПОМОЧ-і, в новоспорудженім Українськім Музеї і в св. Юра. Гостинна трапеза в ОО. Василіян.

06.09.08 – Дощева днина, дякувати Богові. Дні і ночі надто-надто вологі.

07.09.08 – О год. 9-ій співана св. Літургія і гомілія в параф. церкві св. Покрови. Сніданок і гутірка з вірними.

08.09.08 – Вільний день. Пачкування. Около год. 17-ої від'їзд на летовище Нью Арк, а в год. 22-ій остаточний відліт до Сан Павло компанією Контінентал.

09.09.08 – Приліт до Сан Павло о год. 8.50, а зараз з обіду летунською компанією TAM до Куритиби. Тут ждав на мене о.

парох Едисон Л. Бойко. Своєю машиною завіз мене до резиденції на Сан Браз. За все – хвалити Господа. Вся довга-довженька подорож тривала повних 30 днів. Тепер треба присвятити часу на відпруження.

11.09.08 – Привітальний обід у реставрані СІЧІЛІЯНО. Учасники: рідні сестри Мирослава, Ізабеля і Теодозія, і також Савета.

13.09.08 – О годині 6.30, Сл. Божа і аскетичне слово в каплиці СС. Службниць на Кантаґало. Сніданок в СС. разом з о. парохом Нівалдом Козлинським.

14.09.08 – О год. 10-ій Арх. св. Літургія в параф. церкві св. Йосифа Робітника на Кантаґало. При тім, фестин на церковні ціллі. Свою святочну гомілію Владика оснував на святі Воздвиження Ч. Хреста. Окремо промовив Владика до діточок, які сьогодні вперше приступили до св. Сповіді і св. Причастя. Після Сл. Божої – благословення хворих і немічних, роздача пам'яткових образочків для діточок, спільна і поєдинчі фотографії. Гарне число вірних. Замітним – більшість мішаних подруж. Церковний комітет створений переважно з молодих родин. Гарно вив'язується зі своїх зобов'язань. Місцеві СС. Службниці провадять катехизацією, зборами і церковним співом. Положення церкви, приходства і павільону, як теж і всієї довкружної площі творять правдивий парк і рідкісну панораміку. Наших вірних у самому місті небагато. Святочний родинний обід відбувся у просторому церковному сальоні. Переповнений учасниками фестину і смачного столу. Новоіменований парох о. Нівалдо Козлинський поволеньки притягає до себе і до церкви своїх вірних. Відзначається тихістю, услужністю і побожністю. Щасти йому, Боже.

15.09.08 – З нагоди іменин кількох СС. Службниць, спільна трапеза в їхньому Провінційному домі на Мартінь Афонсо. Солеmnізанткам складала побажання с. Провінц. Еґідія і Владика Єфрем. Слідувало многолітствіє.

18.09.08 – О год. 10.30, Сл. Божа і євангельське слово в молитовні Старечого Дому "св. Покрови" на Марцеліні. Огляд

будівлі нової церкви, проект якої ґрунтується на марійській святині в Зарваниці, Україна.

21.09.08 – Ранком, о год. 9-ій, Сл. Божа і недільна гомілія в церкві св. Покрови на Сан Браз. Родинний обід у домі п-ства Дмитра і Тереси Васильковських.

22.09.08 – Ввечорі, о год. 20.30, відкриття річних реколекцій для Єпарх. Духовенства, в Домі Молитви “Йосафата Гордашевська”, в Понта Гроссі. Провідником – відомий провідник і проповідник реколекцій – о. Еварист Дібіязі. Він працює при Організації “Церква в потребі”, в Бразилії. Учасниками цієї переважливої духовної обнови – ОО. Дієцезальні (крім двох) і 3-ьох ОО. Василіян. Учасниками теж Владика Мирон, Владика Даниїл і Владика Єфрем.

23, 24, 25.09.08 – Повний денний реколекційний порядок. Дозволена рекреація під час обіду і вечері. Вечірню конференцію, дня 25-го, мав Владика Мирон.

26.09.08 – Ранком, о год. 7-ій, Сл. Божа, слово о. Провідника і Владики Даниїла, прощальне слово, сніданок і від’їзд у своя-си. Всі учасники аж надто вдоволені. Та й гостинність СС. Служебниць – першої класи.

Замітка: Дня 26-го, ввечорі, в ПОЛТАВІ – політичне віче і вечер’я для менш-більш 950 осіб. Її замовив мер Куритиби п. Бето Ріша в свою користь (політично-виборча ціль!) і теж у користь п. Марка Ноґаса, кандидата на лавного куритибської камари. Щасти, Боже. Крім Владики Єфрема, учасником віча був Владика Єпарх Володимир.

28.09.08 – З обіду навідався до нашої громади на Марцеліні, яка проводила велике “бінґо”, прихід якого призначений на будову нової церкви. Вона буде однією з найкращих в Єпархії – проект взятий з Зарваниці. Громада, а головно церковний комітет, ведуть працю з великим ентузіазмом і завзятістю, під наглядом свого душпастиря о. Теодора Ганиша чсвв.

29.09.08 – Ранком, о год. 7-ій, Владика Єфрем, о. Арсен Крефер, с. наст. Катерина і с. економка Текля виїжджають до Барра Веля, в Санта Катерині, щоб там уже остаточно полагодити спродаж невеличкої льотки з простенькою хатою власності бл. п. Анни Саламаха (емігрантки), яка прожила свої кінцеві роки в Старечому Домі, на Марцеліні. Все як слід полагоджено і розподілено згідно з приписами закону, під кермою визначного адвоката.

01.10.08 – О год. 10.30, в молитовні Старечого Дому “св. Покрови” на Марцеліні, Сл. Божа і відповідна гомілія звернена до всієї служби, яка працює в цім заведенні, тобто 7 (сім) жінок і 2 (двох) мужчин. Їхня щоденна праця є вельмицінною. Вимагає жертвенності, лагідності і услужності.

04.10.08 – О год. 16-ій, в катедрі св. І. Христителя, уділення свв. Тайн Хрищення і Миропомазання для немовлята Матея, онука п-і Лідії Палющишин. Шлюб для її донечки я уділив тому точно 6 (шість) років в тій самій катедрі. Щасти, Боже!

05.10.08 – В цілій Бразилії сьогодні відбуваються вибори на префейтів (мерів) і на верeadорів (лавників). Спокійно, електронічно. Аякже!

07.10.08 – День уродин о. Едисона Л. Бойка, пароха Пінейріньо. Братня зустріч і обід враз із Владикою Єфремом в однім ресторані на Пінейріньо.

12.10.08 – Громадське “бінго” при церкві св. Покрови в дільниці Сан Браз. Ціллю приходу – церковні потреби і видатки з легалізуванням церковного павільону.

13.10.08 – З обіду, в товаристві п. Іво Новіцького, нашого парафіянина, поїздка до заводу (фабрики) козметиків РАККО, в індустриальній зоні Куритиби, і тамже благословення нових забудов, до речі, модерних і елегантних. Заразом і благословення статуї Матері Б. Апаресіди, покровительки заводу.

14.10.08 – Футсал: Бразилія – 5, Україна – 3. Вдоволяючий попис і вислід. Змагання світового чемпіонату відбувались у Бразилії і в Ріо де Жанейро.

18.10.08 – О год. 17.30, Арх. св. Літургія в катедрі св. І. Христителя, яку служив Владика Даниїл Козлинський, з приводу випуску і опублікування грамзапису *CD* українських колядок виконаних в акомпаняменті бандур діворою-бандуристами ФІЯЛКИ при ПОЛТАВІ, в Куритибі. Вся довготривала, солідна і акуратна підготовка відбувалась під кермою п-ни Ізабелі Кривої ксі, під технічним наглядом і виконанням маестра Дірсева Сагґін і постійних співпрацівників – п. Едисона Л. дос Сантос, п-і Йосифи Гавдида, п. Петра Кучми, п. Антона Комаршевського, п. Нелсона Мельника і декількох інших. Перед св. Літургією слово подяки промовила п-на Ізабеля, п. Едисон, а при кінці Сл. Божої – Моніка Бенівська. Головну відповідну до хвилі і змістовну проповідь мав Владика Даниїл. На закінчення подячної св. Літургії дівора “Фіялки” в супроводі акордів бандур виконали прекрасно кілька колядок. Всі учасники свята, а особливо батьки малих бандуристів нагородили цінний осяг своїх дітей щедрими і продовжуваними оплесками.

Зараз по тім, всі подались до головної залі ПОЛТАВИ на смачну і щедрю вечерю. Всіх учасників святчного столу було звиш 300 (триста) осіб. Разом з Владикою Даниїлом, при головному столі засів о. парох Сергій Джміль і о. Ген. Вікарій Едисон Л. Бойко, який теж промовив слово признання і подяки для йому знаної дівори. Набрані колядки (*CD*) будуть розповсюденні по всіх наших парафіях і церковних громадах. Напевно матимуть великі успіхи й користі.

19.10.08 – О год. 9.30, привітальна програма в честь Владики перед головними дверми новоспрудженої мурованої церкви в честь Матері Б. з Фатіма, на Мато Ріо, ронкадорська парафія. Владика прибув у товаристві місцевого душпастиря о. Йосифа Новосада чсвв, о. Йосафата Фірмана (нещодавно з причини поважної недуги звільненого тутешнього пароха!) і о. пароха Жералда Дацюка чсвв. Головне слово привіту, в португальській і українській мовах, сказав п. Ярослав Ткачук, член церковного комітету і лідер нашої громади, по тім місцева катехитка п-на Кляриса Беднарчук в імені молоді і дівори, та о. Йосиф в імені всієї громади.

На передових місцях, крім комітетових, стояли п. Ізидор Пурець – бувший мер Ронкадору, п. Єлисей Пурець – теперішній мер, і п. Нелсон Паділя – мер муніципалітету Мато Ріко.

Хлібом і сіллю вітав п. голова церковного комітету Ярослав Беднарчук і його дружина Л. Беднарчук. Зараз почався чин благословення нової церкви і освячення престолу: обхід довкруги церкви, розв'язання символічної стяжки, оплески і з піснею на устах торжественний вхід аж перед престіл. Отець Йосиф пояснив значення престолу, після чого ввесь обряд згідно з приписами. Гарна, привітна і простора церква виповнена вірними, які, під проводом співаків з Ронкадору, під кермою с. Донати спдм і с. Ювеналії спдм, милозвучно співали церковних пісень, а потім всю Службу Божу. Святочну проповідь на тему значення присутності Церкви в житті людини і значення прохань Матері Божої з Фатіма, що їх Вона кількаразово висловила до трьох діточок, виголосив Владика Єфрем. Зараз по Проскомидії, п. Ярослав Ткачук зачитав офіційну Грамоту події, яку всі присутні підписали власноручно. Звиш сотки вірних приступило до св. Причастя. Перед кінцевим многолітством Владика уділив благословення всім хворим і немічним, а ОО. Жералдо і Йосиф склали подяку Владиці і всім вірним за присутність і за ласкаві пожертви, що їх вірні складали жертвенно на потреби своєї церкви впродовж майже-майже чотирьох років її будівлі. Слїдувала роздача благословенного хліба, знімки з вірними і інтерв'ю до радіо Ронкадор.

Празничний щедрий традиційний обід мав місце в церковнім павільоні. Наша громада в Мато Ріко не є численна, але відзначаючо вірна і жертвенна. Свою гарну церкву спорудила виключно своїми жертвами і зусиллями, не одержавши фінансової допомоги від нікого з-заграниці. Честь їй і признання. Будову цієї церкви розпочато за парохівництва о. Йосафата Фірмана.

Важне завваги, що п. Ярослав Ткачук з нагоди празника написав і видав брошурку на порт. мові, де зібрав доста обширну історію колонії Мато Ріко та життя перших тут поселенців і перших священиків, які сюди навідались тому 60 (шістдесят) або й більше років. Признання йому.

20.10.08 – Вранці, о год. 6.30, Сл. Божа і аскетичне слово в каплиці СС. Службениць на Маркондес.

25.10.08 – О год. 6.30 Сл. Божа і євангельська гомілія в каплиці СС. Службениць на Палмітал, подаль Прудентополіс. Після сніданку – зустріч з дітворою, яка зійшлась на навчання катехизму, і відвідини кількох наших родин. Окрема зустріч і розмова в справі будови нової церкви, з головою церковного комітету п. Клавдієм Малко.

- О год. 17.30, на Понте Алта, прудент. парафія, Сл. Божа в місцевій церкві для всіх тих, які завтра будуть зайняті працею. Зрештою, фестин. А після Сл. Божої – збори з церковним комітетом в залі дому Сестер. Темою цього зібрання було простудіювання можливостей набути кілька гектарів землі що напроти церкви. Вона була б призначена на будову нової церкви в майбутньому. Рішення позитивне, а комітет буде старатись про фонд на закупно.

26.10.08 – Арх. благодарственна св. Літургія в церкві Матері Божої Посередниці Ласк, на Понте Алта, прудент. парафія, з приводу 25-ліття прибуття і постійного тут перебування СС. Службениць Непор. Діви Марії. При тім і фестин на ціллі удержання згаданих Сестер. Присутнє гарне число Сестер на чолі зі своєю Пров. Настоятелькою с. Еґідією Пастух. Гарна, тепленька і соняшна неділя, дітвора, молодь і старші.

Архієрейську св. Літургію попередила вже традиційна програма привітань у честь Владики: дітвора проспівала кілька пісень, від молоді промовляла п-на Христина Харна, в дверях Церкви п-ство Альфонс і М. Харний а накінець о. Йосиф Ратушний, відповідальний за обслугу спільноти. Вже в церкві молодь Марійської Дружини склала подяку місцевим Сестрам за їхню віддану і жертвенну працю в користь всієї громади. Теж і гарно вбрана дітвора своїми піснями висловила свою вдячність. По Євангелії святочну відповідну до празника проповідь сказав Владика, підчеркуючи Місяць Вервиці і празник Христа Царя – вірність Марії і Цареві наших душ. При кінці Сл. Божої загальне слово признання і подяки для СС. Службениць висловив голова церковного комітету п. Альфонс Харний. Після нього забрала слово М. Провінц. Еґідія Пастух, зазначуючи післаництво Згромадження в нашій Церкві, як теж і потребу покликать до богопосвяченого життя в Згромадженні СС. Службениць. Заразом подякувала всій громаді за всю допомогу і підтримку, як теж і за належне оцінення праці Сестер. Слудувало кінцеве слово Владики, многолітствіє і спільна знимка.

Святочний обід відбувся в приміщеннях церковного павільйону спільно з усіма вірними і присутною муніципальною новообраною владою.

Церковний комітет зараз у слідуючому складі: Альфонс Харний – голова, Амвросій Рудик – заступник, Вінкентій Фальбота – скарбник, Христина Харна – секретар і Карло Кіргач – дорадник. Практично, всі родини вписані в членство Апост. Молитви. Зборами провадить одна з СС. Службениць. Свідома релігійно громада.

27.10.08 – Сьогодні в Брюховичах (Львів-Україна) відійшов у вічність бл. п. о. Ізидор І. Патрило, вислужений Протоархимандрит Василянського Чину.

30.10.08 – О год. 10.30, Сл. Божа і відповідна гомілія в молитовні дому "св. Покрови" на Марцеліні. Огляд будови нової стилевої святині – копія взята з марійського храму в Зарваниці, Галичина. Робота гарно поступає.

31.10.06 – Навідався до катедрального хору, який приготував академію з приводу номінації і хіротонії 1-го Владика-Єпископа на українську Бразилію, в особі Кир Йосифа Романа Мартинця чсвв. Проба відбувається в залі, що на катедральній площі, о год. 20.30, під батуютою п. Леонарда Давибіди. Точки академії достатньо підходячі до моменту.

06.11.08 – О год. 10.30 Сл. Божа і відповідна гомілія з молитовні Старечого Дому "св. Покрови" на Марцеліні. Нагода: іменини с. Михаїли Гавдида сдм і празник св. Арх. Михаїла, покровителя Провінції СС. Службениць у Бразилії. Святочний стіл.

07.11.08 – Ввечорі прийняв на відвідини і вечеру о. Віталія А. Климчука (прибув до Куритиби на лікування!) і о. Нелсона Петріва, завідателя церковної спільноти на Сан Браз.

08.11.08 – О год. 20.30, в головній залі Центру ПОЛТАВА, на Агуа Верде, академія з нагоди 50-ліття від номінації й хіротонії першого Владика для українців у Бразилії, в особі Преосв. Йосифа Р. Мартинця чсвв. Виступає катедральний мішаний хор

під кермою п. Леонарда Давибіди, малі бандуристи ФІЯЛКИ під проводом п-ни Ізи Кривої і п. Йосифа Сітка, танцювальна фолкльорна група ПОЛТАВА (підлітки і молодь), семінаристи з Бател – Йона Чупіль і Крістіян А. Сілва, п-на Лідіяна Тупіш ксі з Прудентополіс – вірш “Контра спем сперо” і дуєт Моніка і Марлон Беновські – “Свята Маріє”. Зараз після першої пісні промовляв Владика Володимир, а після 5-ої точки – Владика Єфрем. Виступ виконаний достатньо.

Шкода, що через брак відповідного розголошення, завважено не аж чесельну присутність на залі. Крім Владик Мирона і Даниїла, між присутніми був о. Протоіг. Теодор Галицький, Отці з обителі на Бател і М. Афонсо, о. Едісон Л. Бойко, о. Сергій Джміль, о. ректор Йоаким Сидорович, о. Йосафат Фірман, василіянські клерики і епарх. питомці, Пров. СС. Служебниць Еґідія Пастух зі своїми сестрами, Ген. СС. св. Анни Акеліна Пелех зі своїми сестрами, СС. Василіянки і Катехитки С. Ісусового. Теж і ближчі крєвні Владики Йосифа – п-ство Зенон Сисак і п-і Оксана Борушенко. Заповідачем програми п. Павло Ноґас. Ювілейний концерт закінчено співом-молитвою “Боже великий, єдиний”. Відзначення цього ювілею мають відбутись по всіх наших парафіях. Так і належиться. Хоч, на нашу думку, святкування матимуть малий успіх, якщо не будемо старатись засаджувати в народі і його провідниках – духа і переконань Ювілята.

09.11.08 – О год. 9.30, торжественна ювілейна благодарственна св. Літургія в катедрі св. Івана Христителя. Її служать Владики Володимир Ковбич, Мирон Мазур, Даниїл Козлинський і Єфрем В. Кривий, а сослужать Отці Протоіг. Теодор Галицький, Едісон Л. Бойко, Ілля Маринюк, ігумен Антін Роїк, Сотер Сідляр, Сергій Джміль, Сергій Іванчук, Сергій Е. Шпак, Нелсон Петрів, Моасір Лещук, Йосафат Фірман, Боніфатій Залуцький і о. Карло Мельницький. Від латинської Церкви сослужив Владика емерит Гуарапуави Жіованні Зербіні. Як завжди, св. Літургію звеличував катедральний мішаний хор під кермою п. Л. Давибіда. Основну проповідь про особу і прикмети Владики Йосифа мав Владика Єпарх Володимир. Урочистість у катедрі закрито молитвою-піснею “Боже великий, єдиний”.

Зараз потім – святочний бенкет у центральній залі ПОЛТАВИ, з участю менш-більш 120 осіб. Крім повище наведених гостей і осіб, треба відмітити присутність і участь рідні Владики Йосифа: д-р Роман і Людмила Сисак з Лондріни, рідня з Апукарани, п-ство Зенон і Антонія Сисак, з Куритиби, і п-і проф.

Оксана і Лариса Борушенко. У всьому поважний, святочний настрій. Обильний святочний стіл приготували п-ство Теофіль і Зенайда Семчишин та п-ство Альфонс і Оліете Терновский – завідателі кухні в “Полтаві”.

12.11.08 – Празник св. свц. Йосафата – покровителя Єпарх. Семінарії в Маллет і в Куритибі. О год. 17.15 Кир Єфрем відслужив Сл. Божу в семінарійній молитовні в Куритибі, в наміренні всіх наших питомців та подав духовне наставлення підчеркуючи шлях св. свц. Йосафата, як юнака семінарста, священика і єпископа. При тім згадав, що сьогодні (12-го листопада) припадає 57-ма річниця своїх ієрейських свячень у Римі. Благодарім Господа! По Сл. Божій – гарно приготована святочна трапеза. Присутній теж о. парох Сергій Джміль. Многолітством закінчено предороге рідне свято.

15.11.08 – В Прудентополіс, в Гімназіум-і Невтон Ажіберт, о год. 20-ій, 15-ий з черги Фестиваль Українських Танків. Його організує прудентопільська Фолкльорна Група "Веселка", з нагоди 50-ліття від свого існування, тобто, свого ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ. Запрошені до участі всі фолкльорні групи існуючі в Бразилії. Глядачів-молоді-танцюристів около півтора тисячі! Погідний вечір. Приготуванням і зорганізуванням цієї величної історичної події зайнялась ювілейна ВЕСЕЛКА під проводом свого президента Луіс Сявіер Багрій і катех. п-ни Анни Дзьоба. Між присутніми гістьми, консул України в Куритибі – п-і Лариса Мироненко, п. Віктор Сиротюк – голова УБЦРепрезентації, багато Отців, СС., КСІ і 17 фолкльорних груп з різних місцевостей. Бракувало слідуєчих груп: Сан Павло, Ронкадор, Каноас (Ріо Гранде до Сул), Каноїняс, Гуарапуава, Іваї і Понта Гросса. Причина: брак молодіжного організаційного життя і заінтересування відповідальних! На жаль. А молоді необхідним є дати всю можливу піддержку. Інакше, якою буде наша і нашої Церкви майбутність?!

Академію розпочато внесенням прапорів бразилійського, українського, Парани, Прудентополя і Веселки. Зараз потім – славень бразилійський і український. Голова Веселки, п. Луіс, відкрив програму і почались чергуватись виступи всіх присутніх груп. Все на високому мистецькому рівені. Заповідачем всієї програми – п. Сержіо Рібейро. Привітальну танцювальну точку виконала ВЕСЕЛКА: діти, підлітки і доросла молодь. Кожну точку чисельна публіка нагороджувала тривалими і щедрими оплесками. Слово після відкриття мав Владика Єфрем – головний

засновник Веселки, п. Віктор Сиротюк і п-і Лариса – консул України в Куритибі. Біля півночі закінчено весь виступ. Зараз потім – вечерея в церковнім просторі павільоні. В обслузі столів, як теж і головно в приготуванні вечері для стільки люда, зайнялась молодь, прицерковне жіноцтво і Катехитки С. Ісусового. Після вечері – родинна-дружня забава для молоді в параф. Клюбі “XII Листопада”. Цим фестивалом ВЕСЕЛКА закінчила святкування свого ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ.

Хай Господь мило споглядає на всю цю молодь, провадить її шляхами вірності св. вірі, своїй Церкві, обрядові, традиціям і культурі. А вже окремо хай Господня десниця благословить наших батьків і матерів, щоб вони зберігали наші святощі і їх передавали своїм дітям, онукам і іншим нащадкам. Найщиріша подяка і признання всім Фундаторам, Доброчинцям, Співпрацівникам, Приятелям, які розуміють вагу і потребу чужого чужого і виховання нашої молоді та присвячують на це свої цінної і необхідної уваги і самопожертвування. Окрема і належна подяка для ІКСІ (Катехиток), які слушно зачислюються до співзасновниць “Веселки” і для неї присвячують стільки праці і зусиль, почавши від її заснування – 1-го серпня 1958-го р. Божого.

В неділю 16-го листопада відбувся прощальний обід у приватнім прудентопільським парку (з приватним басейном) для учасників Фестивалю, які ще залишилися на оглядини міста, музею тощо. Наступний фестиваль заповіджений і призначений на Марінґа – північ Парани. Нехай благословить Господь!

16.11.08 – Ранком, о год. 8-ій – Сл. Божа і коротка гомілія в каплиці хворих і немічних Катехиток. Відвідав родину п-ства Миколи і Л. Михаловських і склав співжаління з причини передчасної смерті їхнього сина Івана.

21.11.08 – Під вечір, о год. 19.30 в церкві Богородиці Коралевої, в Антоніо Олінто, Арх. св. Літургія і Молебен до М. Божої, в сослуженні о. Валміра Угриня чсвв і диякона Івана Карповича. В церкві звиш 130 діточок і гарне число вірних. На запрошення і заклик с. Матілди і о. завідателя Валміра, за їхньою ініціативою, з нагоди річного Марійського Відпусту, який відбудеться позавтра (в неділю 23-го), з'їхалася дітвора з А. Олінто, Кампінас, Сантос Андраде і з Міко Маґро на свою відпустову св. Літургію. Всі вони в біленьких одностроях на яких відбитка ікони Богородиці Коралів і місцевої церкви. Під мелодію

пісні "Радіємо нині з чудес", рядочком увійшли до церкви. Зараз о. завідатель сказав слово привіту і почалась Сл. Божа. По євангелії промовив Владика: "Кожна мама має особливішу любов до дітей своїх. В Люрді, в Фатімі, Вона об'явилась дітям. Дитинку Христа Вона держить і голубить. Таку саму любов вона має до всіх людей, а зокрема до дітей. Маємо отут її Ікону, прецінний скарб. Горнімся біля Неї." При кінці Сл. Божої милі діточки заспівали ще марійську пісню з відповідними діточими жестами, взято спільну знімку, погощено їх цукерками, а піснею "Під Твій Покров" закінчено марійську зустріч.

22.11.08 – Ранком, о год. 7-ій Сл. Божа і відповідна марійська гомілія в каплиці СС. на А. Олінто. Потім відвідини родини Дмитра і Тереси Васильковських та Йосафата і М. Ногач, заслужені при Церкві і громаді родини.

- Ввечорі, о год. 19-ій. Сл. Божа і марійська гомілія в церкві Різдва М. Божої, на Вера Ґуарані. По Сл. Божій – зустріч з вірними і з місцевими СС. св. Анни. Вони то посвятно і вірно виконують своє служіння в цій громаді від 1932 року: провід і катехизація дітвори, провід молоді, Тов. Апост. Молитви, відвідування хворих, похорони. По Сл. Божій збори з групою місцевої молоді.

23.11.08 – О год. 9.30, в церкві Різдва Божої Матері на Вера Ґуарані, співана св. Літургія і проповідь Владика на тему притчі Христової про бенкет і запрошених гостей. Перед тим Владика згадав дещо з історії вераґуаранської громади відносно першої тут рідної церкви, її трагедії, і побудови теперішньої. Хай історія минувшості буде взором для молодого покоління.

27.11.08 – О год. 10.30 Сл. Божа і євангельська гомілія в Старечому Домі "св. Покрови" на Марцеліні. Зустріч і окрема розмова з мешканцями цієї харитативної установи. Звиш десятки їх на візочках.

06.12.08 – О год. 20.30, в церкві Господнього Преображення, в Понта Ґроссі, шлюб п-ства Авдрі і Лукіяна. П-на Авдрі є донькою п-ства Маврізи і Бориса Ґруби, а п. Лукіян – сином п-ства Маноел і Еви Теллес Пірес да Сілва. На жаль, ще одне мішане подружжя. Гарне число запрошених і присутніх гостей з П. Ґроссі і Павло Фронтін, звідкіля походить визначна в нашій громаді родина

Груба. Святочний бенкет відбувся в Клуб Верде-Кампестре, в Понта Гроссі. Владиці товаришив о. парох Моасір Лещук чсвв.

07.12.08 – О год 8-ій, в параф. церкві Преображення Господнього, в П. Гроссі, недільна св. Літургія і гомілія про значення і культ особи св. о. Миколая, зокрема його популярність у нашому народі. По Сл. Божій – збори з членами Товариства Апост. Молитви враз із с. Маврикією Гайович спдм, якій поручено це служіння. Владика ще й відвідав гарно відновлений шпиталь Ласкавого Ісуса, власності Згромадження СС. Службниць. Ця лікарня, своєю обслугою і лікарями, зачисляється до одних з найкращих і широкознаних у цілому штаті Парана. Що завжди є питомим нашим Сестрам – не забракло пахучої кави і смачного сніданку.

10.12.08 – О год. 10-ій, Сл. Божа і відповідна гомілія в молитовні Старечого Дому "св. Покрови" на Марцеліні. Однією з учасниць – с. Вернарда Іванків спдм, уродженець Марцеліни, яка виконувала служіння Ген. Секретарки Згромадження СС. Службниць, в Римі, впродовж більш як 24 роки! Зараз вона блискуче завершує своє служіння і свій довголітній побут у Вічному Місті.

Традиційний обід/щедре "щурраско" для всіх СС. які обслуговують наш Єпарх. Старечий Дім. Це вже традиційний дар п-ства Григорія і Інгрід Гончарик, з Тімбо, Санта Катерина, щирі приятелі і добротинці цієї харитативної Установи.

12.12.08 – Хвалити Господа – сьогодні моє 80-ліття! Не сон, а свята і незаперечна дійсність. З тої нагоди, о год. 19-ій, в катедрі св. І. Христителя, з участю Владики Єпарха Володимира, Владики Мирона, Владики Даниїла, о. Єфрема Крефера – пароха Прудентополіс, о. Іллі Маринюка – пароха з М. Афонсо, о. Андрея Пістуна – пароха з Пітанґи, і ОО. Ілярія Бардаля, Йосафата Фірмана, Йоакима Сидоровича і Іларія Опадського, відслужено врочисту Арх. св. благодарственну Літургію. На початку слово привіту сказав Владика Володимир, а проповідь після Євангелії мав Владика Ювілят: цінність часу і цінність життя кожної людини; нашим життям маємо прославити Отця, як це виконав сам Христос. Катедральний хор, під батутую Левка Давибіди, співав Сл. Божу, а дітвора "Фіялки" в гарних вишиваних ношах вручила Владиці Ювілярові пахучі червоні рожі і виконала кілька релігійних пісень під проводом п-ни Ізабелі

Кривої ксі. Потрійним сердечним многолітством і піснею "Пісню слави заспіваймо" закінчено богослуження. Присутні на цій св. Літургії, крім поважного числа вірних (сьогодні п'ятниця!), СС. Служебниці з Провінційальною Ег'дією Пастух, СС. св. Анни зі своєю Генеральною Акелиною Пелех, СС. Василіянки і Катехитки С. Ісусового.

Зараз всі подались до "Полтави", де відбувся святочний бенкет. Учасників ювілейного столу – звиш сотки. Чергувались особисті поздоровлення, вітання, вручення квітів, подарунків, а при тім і наше "Бог предвічний". Мирно, спокійно і набожно пройшов ювілейний вечір, до якого долучився о. парох з Пінейрньо Едісон Л. Бойко. Приготуванням щедрої і смачної вечері зайнялись, як уже довгими роками, п-ство Теофіль Семчишин і Альфонс Терновський зі своїми панями-жінками. Сердечна подяка всім незаступимим співпрацівникам і вірним товаришам нашої туземної мандрівки та її взнеслих завдань. А Богові на висотах – благодареніє.

13.12.08 – 0 год. 20.30, в головній залі СОЮЗ-у, в Куритибі, при численній участі наших громадян з Куритиби – католиків і православних, Управи "Барвінку", "Гайдамаків", катедрального хору і хору православної церкви з Віла Гуаїра, влаштували цьогорічний передріздвяний виступ наших хорів і традиційну різдвяну вечерю. Це вже є куритибським звичаєм у нас. Такі вечорі відбуваються кожного року, на зміну – в церквах або в товариствах. Заповідачами програми були п. Роберт Оришин, п. Лавро Прийма і п-і Соня Прийма-Сисак.

Після виступу хорів, Владика Єфрем поблагословив всі 12 (дванадцять) страв, підніс коляду "Бог предвічний" і чергово всі присутні гостились.

Між визначними учасниками різдвяного столу і свята був консул України в Куритибі – п-і Лариса Мироненко. Вона теж склала свій привіт і святочні та новорічні побажання з заохотою зберігати наші рідні звичаї. В своїм слові Владика підчеркнув значення зорі і світла, яке ставимо на різдвянім столі.

14.12.08 – В церковнім сальоні на Марцеліні, о год. 13-ій – зустріч і різдвяний стіл для членів катедральної комісії християнської української сім'ї. Переважно молоді родини, їх до 30 (тридцять), наразі. Учасниками трапези Владика Єфрем і о. парох Йоаким Сидорович. По обіді, всі разом подались до Старечого Дому "св. Покрови", там колядували і всіх стареньких

обдарували подарунками. П. Климентій Чорнобай представляв традиційного "св. о. Миколая". Під вечір закінчилася ця християнська зустріч.

22.12.08 – Передріздвяний візит СС. Служ. з Марцеліни (Стар. Дому) і СС. Василянок з Бокийрон/Куритиби.

23.12.08 – Традиційний передріздвяний візит с. Пров. Егідії і її Заступниці с. Маргарети.

24.12.08 – О год. 19.30, в параф. храмі Різдва Матері Божої, на М. Афонсо – "З нами Бог", Арх. св. Літургія і різдвяна проповідь. В Сл. Божій сослужили о. Протоігумен Теодор Галицький і о. парох Ілля Маринюк. Мелодійно співав параф. хор під кермою п. Адама Барана. Практично всі вірні приступили до св. Причастя. Улюбленою колядою "Ой видів Бог" закінчено Літургію Різдвяної Ночі. Святочна, родинна і мила атмосфера на лицьх усіх.

25.12.08 – В товаристві Ізабелі і Теодозії – рідних сестер, відвідини рідні в Іваї. Різдво це свято Родини. Так як у назаретській, уві всіх родинах-сім'ях центральне місце повинно бути зарезервоване Богові. Тоді засяє "Слава Божа і мир", як це голосили Ангели.

26.12.08 – В ранній порі Сл. Божа і різдвяне слово в молитовні Новіціату СС. Служебниць, в Іваї. При тім і щедрий різдвяний сніданок, взаємні віншування і коляда.

Примітка: В днях 18-22 грудня біжучого року, Згромадження СС. Катехиток св. Анни відбуває свою Ген. Капітулу, в Вера Гуарані, П. Фронтін, Парана. Знову ж, у днях 26-31 грудня ц. р. Інститут Катех. С. Ісусового відбуває свою Ген. Капітулу, в Прудентополіс, Парана (*про хід і вислід їхній гл. окрему відносну хроніку*).

27.12.08 – Сьогодні щасливо проходить 2-а річниця мого замешкання на Сан Браз. Відслужив окрему благодарственну приватну Сл. Божу. На ще одну сторінку дозволяє Бог.

Примітка

З празником Різдва Христового, прощанням Старого Року (2008) і привітанням Нового (2009) Року, ставлю кінцеву точку моєї скромної хроніки. Вся вона, як теж і всі важніші дії нашого служіння, записані і поміщені в "Єпарх. Вісник", чч. 01 до 16, від 1972 до 2005 року, а за останні 03 (три) роки в книжці, яку читач зараз має в своїх руках. Моїм щирим наміром і бажанням, якщо Бог дозволить, є взяти ще участь у 36-ому Конгресі Українсько-Бразилійської Молоді, який відбудеться в Уніон да Віторія, Парана, в днях 7-го і 8-го лютого 2009 року, теж у 7-ому Конгресі Українсько-Бразилійських Лідерів, упланованім на день 31-го січня 2009 р., і в завершенні зазначених святкувань 100-ліття української іміграції в Іваї, на 4-го і 5-го липня 2009 року. А потім – все наше близьке, дальше і найдальше залишаємо в цілості і виключно Божому Провидінні.

Спорудження нових церков за правління Кир Єфрема

**Там де їх взагалі не було
(1972-2007)**

1. Пінейрінью – Куритиба
2. Сан Педро – Куритиба
3. Бокийрон – Куритиба
4. Віла Офісінас – Куритиба
5. Алто Таруман – Куритиба
6. Сан Жозе дос Піняйс – Куритиба
7. Санта Амелія – Куритиба
8. Сан Браз – Куритиба
9. Піняйс (каплиця) – Куритиба
10. Фазенда Ріо Гранде – місто
11. Мафра, СК – місто
12. Сан Бенто, СК – місто
13. Ітайополіс, СК – місто
14. Рутес, СК
15. Касадор, СК – місто
16. Родийозіньо, СК – місто
17. Каноїняс, СК – місто
18. Трес Баррас, СК – місто
19. Овро Верде, СК
20. Порто Алеґре, РС – місто
21. Марінґа – місто
22. Апукарана – місто
23. Телемако Борба – місто
24. Іваїпоран – місто
25. Вора (Кедас до Ігуасу)
26. Пато Бранко
27. Волта Гранде, СК
28. Аґуа Мінерал – Іраті
29. Інасіо Мартінс – місто
30. Понте Нова – Прудент.
31. Ріо Прито – Прудент.
32. Понте Алта – Прудент.
33. Серро да Понте Алта – Прудент.
34. Сан Жвон – Прудент.
35. Нова Галичина – Прудент.
36. Маноел Рібас – Пітанґа
37. Турво (каплиця) – Пітанґа

38. Трево да Баррейріня – Пітанґа
39. Санта Лузія – Уніон да Віторія
40. Ріо до Мийо – Ріо дас Антас
41. Алто Барра Гранде – Прудент.
42. Ортіґейра (каплиця) – місто
43. Кандой – місто
44. Лінія Ґуарапуава – Прудент.
45. Барра до Еспіріто Санто – Пітанґа
46. Лінія Дезембро – Прудентополіс
47. Журанда – місто
48. Салтінью I (Укр. Вулиця) – Іваї
49. Міко Маґро – Антоніо Олінто
50. Штенґель Вельо – Уніон да Віторія
51. Каразіньо II – Павло Фронтінь
52. Прудентополіс/Віла Іґуасу
53. Резерва – місто
54. Кампінас Белас – Резерва
55. Лаґоа Боніта – Кантаґало
56. Мадейріте – Ґуарапуава
57. Сан Педро – Прудентополіс
58. Сан Матеус до Сул – місто
59. Сан Роке (павільон) – П. Фронтінь

Також набуто терен під будову церкви в слідуєчих місцевостях:

1. Фоз до Іґуасу
2. Ґуарамірінь, СК
3. Лондріна
4. Носса Сеньора дас Ґрасас – Понта Ґросса

Післяслово

Даючи до друку цю скромну книжечку п. н. "100-ліття українців в Іваї і один з його уродженців", підкреслюю, що метою її є включити події в ній описані в історію нашого поселення на землі св. Хреста. Ми їх, дякувати Богові, пережили чи й ще переживаємо та були і є їхніми наочними свідками. Але, часові немає стриму.

Загальною скаргою і великою та болючою прогалиною нашого буття в Бразилії є занехання і брак писання нашої історії. Вона дуже а дуже багата, різноманітна, цінна і садинок. В цій країні ми осіли і є сталими мешканцями вже звиш 110 років! Щоправда, децо з нашого минулого є записане і зареєстроване. Але, лише малими уривками. Зараз, багато наших університетських студентів зацікавлюються своїм походженням, своїми предками і взагалі своїми прадідами та пошукують і допитують за джерелами, розв'язкою і виясненням таких поважних питань. А тих джерел, на превеликий жаль, обмаль. Насувається нам такий вислів: "Народ, що не знає своєї історії, є народ сліпців" (Олександр Довженко, 1894-1956).

Саме ця прогалина, а ніщо інше, була одною з головних спонук до написання і появи цієї безпретенсової праці. Хоч вона теж увіходить лиш як частина і як уривок нашої історії, але я певний, що хоча не має вона ширшого обсягу, всетаки буде актуальною і хосенною.

Складаю щире подяку всім тим особам, що в якийнебудь спосіб своїм знанням і своїми інформаціями причинилися до здійснення нашого плану.

† Єфрем ЧСВВ

Використана література й джерела

Альманах Василянських Студентів (1897-1947). Ірасема-Прудентополіс: Видавництво ОО. Василян, 1946.

Вадим МОЗІЛЬ (о. Іван Хризостом чсвв). **Українці в Іваї.** Прудентополіс: Видавництво ОО. Василян, 1958.

ВІСНИК Єпархії св. Івана Христителя, ч. 01-16. Куритиба: Видавництво "Кіндра" & Gráfica Estética, 1982-2008.

I. SZEWCIW. **O Milênio do Cristianismo na Ucrânia.** Tradução: Pe. Soter Schiller osbm. Curitiba: Gráfica Vicentina, 1988.

МІСІОНАР (Релігійний Місячник для Українців Католиків у Бразилії). Прудентополіс: Видавництво ОО. Василян.

о. Василь Володимир ЗІНЬКО чсвв. **Рідна Школа в Бразилії.** Посадас-Прудентополіс: Видавництво ОО. Василян, 1960.

____. **Св. Йосафат між Піньорами.** Львів: Видавництво "Місіонер", 2000.

о. Володимир Микола БУРКО чсвв. **ОО. Василяни в Бразилії.** Прудентополіс: Видавництво ОО. Василян, 1984.

о. Іриней ВІГОРИНСЬКИЙ чсвв. **Ірасема в Історичному Розвитку.** Прудентополіс: Видавництво ОО. Василян, 1958.

Pe. Valdomiro HANEIKO. **Uma Centelha de Luz.** Curitiba: Editora Kindra, 1985.

Pe. Valdomiro Nicolau BURKO osbm. **A Imigração Ucraniana no Brasil** (Tese de especialização jornalística, defendida na Universidade Internacional de Estudos Sociais "Pro Deo" em Roma). 2. ed. Curitiba, 1963.

Петро КАРМАНСЬКИЙ. **Між Рідними в Південній Америці.** Куритиба: Видавництво "Хлібороб", 1923.

ПРАЦЯ (Український Католицький Двотижневик у Бразилії). Прудентополіс: Видавництво ОО. Василян.

Пропам'ятна Книга 50-Ліття Семінарії Св. Йосифа в Прудентополіс, Парана, Бразилія. Прудентополіс: Видавництво ОО. Василіян, 1985.

проф. Микола ГЕЦ. **Митрополит Андрій Шептицький і Українська Іміграція в Бразилії.** *In: ВІСНИК Єпархії св. Івана Христителя*, ч. 03. Куритиба, березень 1986.

Profra. Oksana BORUSZENKO. **Imigração Ucrâniana no Paraná.** *In: Anais do VI Simpósio de História.* Porto Alegre, 1969.

____. **Os Ucrânianos** (Boletim Informativo da Casa Romário Martins/Fundação Cultural de Curitiba). Curitiba, abril 1981.

____. **Os Ucrânianos** (Boletim Informativo da Casa Romário Martins/Fundação Cultural de Curitiba). 2. ed. Curitiba, 1995.

Resgate Histórico do Município de Ivaí. Ponta Grossa: Editora Planeta, 2001.

Розповідання мого діда Григорія Кривого. Українська Вулиця – Іваї, 1941-1942.

Сильвестер КАЛИНЕЦЬ. **Шляхом Самоосвіти мого Життя.** Львів: Видавництво "Місіонер", 2002.

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ 100-ліття приїзду ОО. Василіян до Бразилії – 1897-1997. Прудентополіс: Видавництво ОО. Василіян, 1998.

Зміст

Вступне Слово	9
----------------------------	---

100-річчя Іваї-Кальмону і Парафії Пресол. Серця Ісусового

1.- Прибуття перших посельчан	13
2.- Стремління до досягів	15
3.- Культурні Товариства і створення Муніципалітету	17
4.- Ряд визначних діячів-піонерів	18
5.- Родженці Іваї в богопосвяченому житті	20
6.- Перший василіянський священик в Іваї	26
7.- Будова церкви в Іваї	31
8.- Згромадження СС. Службниць Прен. Діви Марії – в Іваї	35
9.- Світлі постаті відвідують Іваї	38

Із днів уродження Іваї-Кальмону (коротка автобіографія)..

Рідна хата і родовід	58
Діди по татові	60
Діди по мамі	62
Перші св. Тайни і перша школа	63
Семінарія св. Йосифа, в Прудентополіс	65
Трохи історії Семінарії св. Йосифа	66
Новіціят	77
Гуманістика і філософія	78
Рим, богословські студії	80
Піддияконські, Дияконські і Єрейські свячення	87
Поворот у Бразилію	89
Священниче служіння	92
Архієрейське служіння.....	108
В Куритибі	111
В Іваї	113
В Прудентополіс	115
Поворот в Куритибу і початок діяльностей	118

Документи й Привітання

Номінаційна Буля Преосв. Кир Йосифа Р. Мартинця чсвв	155
Буля створення Українського Екзархату в Бразилії	157
Буля створення Єпархії св. Івана Христителя	159
Буля призначення першого Єпарха	161
Буля іменування Владики Єфрема	162

Символіка герба єпп. Єфрема	163
Лист Папи Івана Павла II	164
Папський Привіт і Благословення	166
Минає 20-ліття Семінарії ОО. Василян у Прудентополіс	168
Привітання Отця Протоархимандрита	170
Привітання першого Єпископа	172
Звернення Владика Єфрема до вірних в Україні (через Ватиканське радіо)	173
Слово Кир Єфрема на благосл. і відкриття “Дому Молитви” ...	176
Лист до Головної Управи Катехиток С. Ісусового	179
Привіт Владичі Кир Єфремові	181
Слово Преосв. Єфрема з нагоди передачі Управління Єпархії Кир Володимиру Ковбичу чсвв	183
Слово Владика Єфрема з нагоди вшанування 50-ліття номінації і хіротонії Владика Йосифа Р. Мартинця чсвв	186
Лист від Посольства України в Бразилії	189
Вітання	190

З життя і діяльностей Кир Єфрема

2006 р. Б.	191
2007 р. Б.	263
2008 р. Б.	325
Примітка	373
Спорудження нових церков за правління Кир Єфрема	374

Післяслово	377
-------------------------	-----

Використана література й джерела	378
---	-----

На братнє заключення:

НА СПОМИН МОЇЙ МАМІ

о. Рафаїл Лотоцький чсвв

Цей вірш спонтанно уклав о. Рафаїл Лотоцький чсвв в 1944 році. Коли в листопаді 1948 р. виїжджав я в Рим на студії, о. Рафаїл люб'яче вручив мені його і додав: "Ніколи не забувай твоєї рідної матері, так як і я, монах, який посвятився для свого народу на чужині, не забув і не забуду її во вік". З вдячністю і з милою згадкою поміщую цей дорогий унікат.

+ Єфрем

Час надійшов, пора розтатись,
Відай на все, як не журить?
О, як не плакати, не жалітись?
Бог-зна, побачимось колись.

Прощай на все, мій друже вірний,
Приятелю мій, юнних днів!
Хоч в серці жаль так змігся дуже,
Не слухатьму вже твоїх слів.

Не знав я щастя, ані долі,
В цілім своїм гіркім житті!
Ні радості, ні втіх доволі,
Ох, важко, тяжко жить мені.

Одну любов пізнав правдиву,
Це мами серце золоте,
Цю щирість дружню, ніжну, милу,
Обличчя праведне святе.

Цей зір до Ангела подібний
Яснів як зорі в темну ніч,
Для мене був він все подібний,
Як любо я глядів у віч!

Цей усміх мами уст миленький
Відсвіжував моє життя,
Як прихід весни все раненький
Дає землі нове буття.

Кріпила мовою серденько,
Любов'ю теплих, щирих слів,
О, як забудь на тебе, Ненько,
О, радосте минулих днів!

Ти в пестошах мене гладила,
Мою головку молоду,
Журбу і біль ти все гонила,
Як ангел мира все в пору.

Як Ангел Сторож, Ти гляділа,
Все берегла своє дитя,
Як щиро Бога ти молила
Ласки для мене на життя.

Прийшла пора гіркой розлуки,
Твоє серденько давив біль,
Як сльози падали з розпуки
Ти кам'яніла серед піль.

В останнє я стареньку руку
Поцілував гаряче ще,
Відчуло серце її муку,
Що не побачимось ми вже!

Останніх слів почув від тебе:
"Мій сину любий, здоров будь,
Молись, вважай же ти на себе,
На матір рідну не забудь!"

Настала тиша, заніміло,
Так біль здавив нашу грудь,
Лиш серце все ми говорило:
На матір рідну не забудь!

Чогось в душі так заболіло,
З жалю тяжкого брала нудь,
Одно лиш в серці гомоніло:
На матір рідну не забудь!

О, Мати рідная, любленька,
Благословенна Богом будь!
Не втихне зов твого серденька:
На матір рідну не забудь!

Як гірко жити на чужині,
В горю мені пливуть ці дні,
Як вельми тужно сиротині,
Будь в безнастанній все журбі.

Потіш мене, ти Ангел мира,
Прийди, розрадь бодай у сні,
О, Нене, рідна, люба, щира,
Не дай загинуть тут мені!

Прудентополіс, 1944 р.

